ТИСКОВИНА

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА
КОД ПОШТЕ 24000
СУБОТИЦА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ГРАДА СУБОТИЦЕ

БРОЈ: 10	ГОДИНА: LXI	ДАНА:03.април 2025.	ЦЕНА: 87,00 ДИН.

На основу члана 43. став 1. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 92/2023 и 94/2024), члана 32. став 1. тачка 2. Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. Закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон) и члана 33. став 1. тачке 2. Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19- пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

О Д Л У К У
о изменама и допунама Одлуке о буџету Града Суботице за 2025. годину

I. ОПШТИ ДЕО

Члан 1.

Члан 1. мења се и гласи:

Приходи и примања, расходи и издаци буџета Града Суботице за 2025. годину (у даљем тексту буџет), састоје се од:

РАЧУН ПРИХОДА И РАСХОДА	Економска класификација	План 2025.
Укупни приходи и примања остварени по основу продаје нефинансијске имовине	7 + 8	8.768.920.000
Укупни расходи и издаци за набавку нефинансијске имовине	4 + 5	9.216.694.000
Буџетски суфицит/дефицит	**(7+8)-(4+5)**	**-447.774.000**
Издаци за набавку финансијске имовине	62	1.000.000
Укупан фискални суфицит/дефицит	**(7+8)-(4+5)-62**	**-448.774.000**
РАЧУН ФИНАНСИРАЊА		
Примања од задуживања	91	0
Примања од продаје финансијске имовине	92	8.600.000
Пренета средства из претходне године	3	440.174.000

Издаци за отплату главнице дуга	61	0
Издаци за набавку нефинансијске имовине (домаћих хартија од вредности)	6211	0
НЕТО ФИНАНСИРАЊЕ	**(91+92)-(61+6211)**	**448.774.000**
Укупан фискални дефицит плус нето финансирање	**(((7+8)-(4+5))-62) + ((91+92)-(61+6211)))**	**0**

Члан 2.

Члан 2. мења се и гласи:

Приходи и примања, расходи и издаци буџета утврђени су у следећим износима:

ОПИС	Шифра економске класификације	Укупна средства
2	*3*	
УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	**7+8**	**8.768.920.000**
Порески приходи	**71**	**7.327.674.000**
Порез на доходак, добит и капиталне добитке	711	4.888.206.000
Порез на имовину	713	2.100.753.000
Остали порески приходи	714+716	338.715.000
Непорески приходи	**74**	**781.405.000**
Допринос за уређење грађевинског земљишта	741538	385.495.000
Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у државној својини које користе тродови и индиректни корисници њихових буџета	742142	129.000.000
Такса за озакоњење објеката	742242	8.707.000
Остали непорески приходи	**772**	**85.070.000**
Донације	**732+744**	**86.440.000**
Трансфери	**733**	**314.031.000**
Примања од продаје нефинансијске имовине	**8**	**174.300.000**
УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НАБАВКУ НЕФИНАНАСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	**4+5**	**9.216.694.000**
Текући расходи	**4 (без 463)**	**6.987.902.000**
Расходи за запослене	41	1.739.816.000
Коришћење роба и услуга	42	3.588.380.000
Употреба основних средстава	43	0
Отплата камата	44	350.000
Субвенције	45	978.266.000
Социјална заштита из буџета	47	154.472.000
Остали расходи	48+49	526.618.000
Трансфери	**46**	**1.308.076.000**
Издаци за набавку нефинансијске имовине	**5**	**920.716.000**
ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ЗАДУЖИВАЊА	**9**	**8.600.000**
Задуживање	**91**	**0**
Задуживање код домаћих кредитора	911	0
Примања од задуживања од мултилатералних институција у корист нивоа градова	912	0
Примања по основу отплате кредита и продаје финансијске имовине	**92**	**8.600.000**
ОТПЛАТА ДУГА И НАБАВКА ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	**6**	**1.000.000**
Отплата дуга	**61**	**0**
Отплата дуга домаћим кредиторима	611	0
Отплата дуга страним кредиторима	612	0
Пренета средства из претходне године	**3**	**440.174.000**

Члан 3.

Члан 3. мења се и гласи:

Потребна средства за финансирање буџетског дефицита у износу од 447.774.000 динара и издатака за набавку финансијске имовине у износу од 1.000.000 динара, планирано је да се обезбеде из примања по основу продаје финансијске имовине у износу од 8.600.000 динара, и из пренетих неутрошених средстава из претходних година у износу од 440.174.000 динара.

Члан 4.

Члан 5. мења се и гласи:

Планирани капитални издаци буџетских корисника за 2025., 2026. и 2027. годину исказују се у следећем прегледу:

Раздео	Глава	Програм	ПА/ Пројекат	Екон. клас.	Назив капиталног пројекта - опис	Година почетка финансирања	Година завршетка финансирања	Укупна вредност ПА/Пројекта	План 2025		2026		2027		Након 2027	
									Износ	Изв.фин.	Износ	Изв.фин.	Износ	Изв.фин.	Износ	Изв.фин.
					РАЗДЕО 4 - ГРАДСКА УПРАВА											
		1101			**Програм 1. Урбанизам и просторно планирање**											
			1101-0001		**Просторно и урбанистичко планирање**											
4	0		1101-0001	511	Планска документа, урбанистички пројекти и урбанистичко технички пројекти	2025	2028	127.800.000	29.700.000	01	32.700.000	01	32.700.000	01	32.700.000	01
			1101-0002		**Спровођење урбанистичких и просторних планова**											
4	0		1101-0002	511	Уређење грађевинског земљишта	2025	2028	30.400.000	100.000	01	12.100.000	01	12.100.000	01	6.100.000	01
			1101-0003		**Управљање грађевинским земљиштем**											
4	0		1101-0003	541	Набавка грађевинског земљишта и објеката	2025	2028	208.000.000	30.150.000	01	90.000.000	01	40.000.000	01	40.000.000	01
									7.850.000	09	0	-	0	-	0	-
		1102			**Програм 2. Комунална делатност**											

			1102-0003		**Одржавање чистоће на површинама јавне намене**											
4	0		1102-0003	511	Капитално одржавање отворених спортских и рекреационих игралишта - уподобљавање дечијих игралишта у складу са правилником	2025	2027	91.000.000	2.000.000	01	30.000.000	01	20.000.000	01	0	-
4	0		1102-5002	511	Пројекат: Израда пројектно-техничке документације за део канализационе мреже и ППОВ у оквиру пројекта "Чиста Србија"	2022	2027	97.102.000	400.000	01	30.000.000	01	49.000.000	01	0	-
4	0		1102-5011	621	Пројекат: Докапитализација Ветеринарске станице Суботица	2021	2026	15.600.000	1.000.000	01	3.000.000	01	0	-	0	-
4	0		1102-5021	4512	Пројекат: Набавка возила и радних машина ЈКП "Чистоћа и зеленило" Суботица	2024	2031	473.000.000	65.500.000	01	62.000.000	01	60.000.000	01	157.500.000	01
4	0		1102-5026	4512	Пројекат: Водоводна мрежа у делу МЗ "Зорка" у дужини 1,7 км	2024	2026	92.021.000	55.000.000	01	35.021.000	01	0	-	0	-
4	0		1102-5028	4512	Пројекат: Водоводна мрежа у делу МЗ "Макова седмица" у дужини 1,1 км	2024	2026	62.766.000	45.000.000	01	15.766.000	01	0	-	0	-
4	0		1102-5029	4512	Изградња приступног пута и манипулативног платоа на депоу у А.Б. Шимића бб	2024	2026	48.000.000	5.000.000	01	43.000.000	01	0	-	0	-
4	0		1102-5032	4512	Пројекат: Изградња водоводне мреже Индустријска зона у Малом Бајмоку 1. и 2. фаза	2024	2028	300.711.000	11.000.000	01	76.702.000	01	62.111.000	01	62.111.000	01
				511					88.787.000	17	0	-	0	-	0	-
		1501			**Програм 3. Локални економски развој**											
			1501-0001		**Унапређење привредног и инвестиционог амбијента**											
4	0		1501-0001	511	Израда ПТД	2025	2025	1.200.000	1.200.000	01	0	-	0	-	0	-
4	0		1501-5002	511	Пројекат: Реконструкција Буњевачке куће	2024	2026	9.845.000	9.845.000	01	0	-	0	-	0	-
		1502			**Програм 4. Развој туризма**											
			1502-0001		**Управљање развојем туризма**											
4	0		1502-0001	4512	Капиталне субвенције за доо Парк Палић	2024	2027	25.760.000	5.000.000	01	12.760.000	01	0	-	0	-
4	4		1502-0002	512	Набавка намештаја за Туристички информациони центар (ТОГС)	2025	2025	100.000	100.000	01	0	-	0	-	0	-
4	4		1502-0002	515	Набавка легалних Office пакета (ТОГС)	2025	2025	10.000	10.000	01	0	-	0	-	0	-
		0101			**Програм 5. Развој пољопривреде**											
			0101-0002		**Мере подршке руралном развоју**											

4	0		0101-5001	511	Пројекат: Изградња објекта за сакупљање и прераду производа животињског порекла	2023	2026	28.300.000	13.300.000	01	15.000.000	01	0	-	0	-
		0401			**Програм 6. Заштита животне средине**											
			0401-0003		**Заштита природе**											
4	0		0401-0003	541	Експропријација земљишта	2016	2025	151.200.000	500.000	01	0	-	0	-	0	-
		0701			**Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура**											
			0701-0002		**Одржавање и управљање саобраћајном инфраструктуром**											
4	0		0701-0004	4512	Капиталне субвенције градском саобраћају за отплату кредита за аутобусе	2019	2027	210.000.000	6.500.000	01	23.900.000	01	3.900.000	01	0	-
4	0		0701-5001	511	Пројекат: OPTI BIKE 3	2024	2026	125.453.000	61.000.000	01	0	-	0	-	0	-
									5.000.000	06	40.253.000	06				
									17.000.000	17						
				512					2.200.000	06						
4	0		0701-5002	512	Пројекат: Израда пројекта и изградња система намењеног електронском надзору (видео надзору)	2021	2027	288.802.000	80.221.000	01	80.221.000	01	80.221.000	01	0	-
4	0		0701-5005	511	Пројекат: Изградња саобраћајница са вертикалном и хоризонталном сигнализацијом	2019	2028	752.119.000	29.839.000	01	75.700.000	01	75.700.000	01	75.700.000	01
									554.000	17	0	-	0	-	0	-
		2002			**Програм 8. Предшколско васпитање**											
4	2		2002-0002	511	Зграде и грађевински објекти - ПУ Наша радост	2025	2025	500.000	500.000	01	0	-	0	-	0	-
4	2		2002-0002	512	Машине и опрема - Предшколска установа	2025	2025	5.635.000	5.635.000	01	0	-	0	-	0	-
4	2		2002-5003	512	Пројекат: Набавка комби возила - ПУ Наша Радост	2025	2025	10.000.000	10.000.000	01	0	-	0	-	0	-
4	2		2002-5004	511	Пројекат: Реконструкција и доградња централне кухиње - ПУ Наша радост	2025	2026	54.000.000	5.000.000	01	49.000.000	01	0	-	0	-
4	0		2002-5006	511	Пројекат: Израда ПТД за адаптацију објекта у ПУ Наша радост у Ђурђину	2025	2025	1.801.000	585.000	01	0	-	0	-	0	-
									1.216.000	17	0	-	0	-	0	-

4	0		2002-5007	511	Пројекат: Доградња и реконструкција објекта Санда Марјановић - ПУ Наша радост	2023	2025	11.900.000	11.900.000	01	0	-	0	-	0	-
4	0		2002-5010	511	Пројекат: Доградња и реконструкција објекта Мандарина - ПУ Наша радост	2025	2025	147.145.000	147.145.000	01	0	-	0	-	0	-
					ГРАДСКА УПРАВА											
		2003			**Програм 9. Основно образовање**											
4	0		2003-0001	4632	Капитални трансфери за инвестиционо одржавање објеката и набавка опреме	2025	2025	11.957.000	11.957.000	01	0	-	0	-	0	-
4	0		2003-5001	511	Пројекат: Реконструкција објекта ОШ "Ђуро Салај"	2025	2025	6.375.000	6.375.000	01	0	-	0	-	0	-
		2004			**Програм 10. Средње образовање**											
4	0		2004-0001	4632	Капитални трансфери за инвестиционо одржавање објеката и набавка опреме	2025	2025	8.198.000	8.198.000	01	0	-	0	-	0	-
		0902			**Програм 11. Социјална и дечија заштита**											
4	0		0902-0001	4632	Капитални трансфери за једнократне помоћи	2025	2025	721.000	721.000	01	0	-	0	-	0	-
4	0		0902-5001	511	Пројекат: Реконструкција и доградња објекта ПЈ "Дом Дудова шума" Геронтолошког центра	2019	2025	818.106.400	1.871.000	01	0	-	0	-	0	-
				512					600.000	01	0	-	0	-	0	-
		1801			**Програм 12. Здравствена заштита**											
4	0		1801-5010	511	Изградња амбуланте на Палићу - Дом здравља	2024	2026	116.900.000	73.900.000	01	43.000.000	01	0	-	0	-
4	0		1801-5005	4642 (512)	Набавка путничког возила- Дом здравља	2025	2025	2.000.000	2.000.000	01	0	-	0	-	0	-
		1201			**Програм 13. Развој културе и информисање**											
4	3		1201-0001	512	Установе културе - машине и опрема	2025	2025	12.022.000	4.077.000	01	0	-	0	-	0	-
									6.715.000	04	0	-	0	-	0	-
									610.000	06	0	-	0	-	0	-
									620.000	13	0	-	0	-	0	-
4	3		1201-0001	515	Установе културе - нематеријална имовина	2025	2025	2.437.000	1.722.000	01	0	-	0	-	0	-
									715.000	04	0	-	0	-	0	-
4	3		1201-0001	523	Установе културе - залихе робе за даљу продају	2025	2025	1.000.000	1.000.000	04	0	-	0	-	0	-

4	0		1201-5001	511	Пројекат: Sharing values - дељење локалних вредности путем подстицања умрежавања у домену културне баштине са аспекта туризма	2025	2027	37.712.000	0	-	130.000.000	01				
									37.712.000	06	115.153.000	06	94.279.000	06		
4	3		1201-5002	511	Пројекат: Реконструкција зграде Народног позоришта	2015	2026	3.514.488.000	15.300.000	01	105.560.000	01	0	-	0	-
4	0		1201-5003	511	Пројекат: Реконструкција и опремање сеоског дома на Шупљаку	2025	2025	9.554.000	391.000	01	0	-	0	-	0	-
									8.983.000	17	0	-	0	-	0	-
				512					180.000	17	0	-	0	-	0	-
4	0		1201-5005	511	Пројекат: Санација Дома културе у Вишњевцу	2017	2027	32.170.000	6.670.000	01	12.750.000	01	12.750.000	01	0	-
4	3		1201-5012	511	Пројекат: Санација, адаптација и реконструкција објекта Градске библиотеке (израда ПТ документације) - Градска библиотека	2025	2025	7.212.000	7.212.000	17	0	-	0	-	0	-
4	0		1201-5013	511	Majestic ZOO S- Изградња нових објеката: бејби ЗОО, дечије игралиште, учионица на отвореном - ЗОО врт Палић	2025	2025	30.000.000	22.527.000	01	0	-	0	-	0	-
									7.473.000	17	0	-	0	-	0	-
4	0		1201-0001	4632	Капитални трансфери осталим нивоима власти - Народно позориште Суботица	2025	2025	300.000	300.000	01	0	-	0	-	0	-
		1301			**<u>Програм 14. Развој спорта и омладине</u>**											
4	0		1301-5003	511	Пројекат: Реализација пројекта успостављања Омладинског центра у Граду Суботица	2023	2025	29.000.000	760.000	01	0	-	0	-	0	-
				512					1.620.000	01	0	-	0	-	0	-
									1.073.000	17	0	-	0	-	0	-
4	0		1301-5004	4512	Пројекат: Улагање у Халу спортова	2025	2027	22.500.000	3.500.000	01	9.500.000	01	9.500.000	01	0	-
4	0		1301-5005	4512	Пројекат: Улагање у Отворени базен	2024	2025	11.500.000	6.500.000	01	0	-	0	-	0	-
4	0		1301-5016	511	Пројекат: Израда ПТД за Халу за хокеј	2025	2025	15.500.000	15.500.000	01	0	-	0	-	0	-
4	0		1301-5014	511	Пројекат: Реконструкција помоћних терена са природном травом на Градском стадиону	2025	2025	14.724.000	500.000	01	0	-	0	-	0	-
									14.224.000	17	0	-	0	-	0	-

4	0		1301-5015	511	Пројекат: Израда ПТД за пројектовање Хале спортова	2025	2025	1.000.000	1.000.000	01	0	-	0	-	0	-
		0602			**Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе**											
4	**0**				**Функционисање локалне самоуправе и градских општина**											
4	0		0602-0001	511	Зграде и грађевински објекти - уређење простора Градске куће	2025	2025	22.587.000	1.000.000	01	0	-	0	-	0	-
				512	Машине и опрема - Градска управа	2025	2025		20.247.000	01	0	-	0	-	0	-
				515	Нематеријална имовина - лиценце	2025	2025		1.340.000	01	0	-	0	-	0	-
4	**1**				**Функционисање месних заједница**											
4	1		0602-0002	512	Машине и опрема - Заједнички трошкови месних заједница	2025	2025	2.300.000	2.300.000	01	0	-	0	-	0	-
4	0		0602-5001	511	Пројекат: ПТД за месне заједнице	2021	2027	30.000.000	7.850.000	01	10.000.000	01	10.000.000	01	0	-
									2.150.000	09						
4	0		0602-5002	511	Пројекат: Адаптација и енергетска санација објекта МЗ Бајмок	2025	2025	650.000	650.000	01	0	-	0	-	0	-
6	**0**				**Локални омбудсман**											
			0602-0005	512	Машине и опрема - намештај, штампач и мобилни телефон	2025	2025	410.000	400.000	01	0	-	0	-	0	-
				515	Нематеријална имовина - лиценце				10.000	01	0	-	0	-	0	-
7	**0**				**Служба за интерну ревизију**											
			0602-0001	515	Нематеријална имовина - лиценце			72.000	72.000	01	0	-	0	-	0	-
		0501			**Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије**											
4	0		0501-5001	511	Пројекат: Engage	2024	2025	92.680.000	67.190.000	01	0	-	0	-	0	-
									7.110.000	06	0	-	0	-	0	-
									9.000.000	17	0	-	0	-	0	-
				515					9.380.000	06	0	-	0	-	0	-
4	0		0501-5002	4542	Пројекат: Капиталне субвенције за суфинансирање енергетске санације и енергије из обновљивих извора енергије, стамбених зграда и породичних кућа	2022	2028	139.232.000	20.000.000	01	15.000.000	01	15.000.000	01	15.000.000	01
									7.400.000	07	0	-	0	-	0	-
									31.000	17	0	-	0	-	0	-

II. ПОСЕБАН ДЕО

Члан 5.

Члан 6. се мења и гласи:

Приходи и примања буџета Града и приходи и примања директних корисника буџета из осталих извора распоређују се детаљно по економској класификацији, и то:

Економска класификација		Врста прихода	План за 2025. годину
	311712	Пренета неутрошена средства за посебне намене	416.599.000
	321311	Нераспоређени вишак прихода и примања	23.575.000
3		**ПРЕНЕТА СРЕДСТВА ИЗ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ**	**440.174.000**
711		**ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ**	**4.888.206.000**
	711111	Порез на зараде -77%	4.111.875.000
	711121	Порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према стварно оствареном приходу, по решењу Пореске управе	1.935.000
	711122	Порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према паушално утврђеном приходу, по решењу Пореске управе	102.700.000
	711123	Порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према стварно оствареном приходу самоопорезивањем	309.604.000
	711145	Порез на приходе од давања у закуп покретних ствари - по основу самоопорезивања и по решењу Пореске управе	22.790.000
	711185	Самодопринос на вредност имовине	118.000
	711191	Порез на друге приходе	313.362.000
	711193	Порез на приходе спортиста и спортских стручњака	25.822.000
713		**ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ**	**2.100.753.000**
	713121	Порез на имовину обвезника који не воде пословне књиге	1.018.275.000
	713122	Порез на имовину обвезника који воде пословне књиге	665.253.000
	713311	Порез на наслеђе и поклон, по решењу Пореске управе	30.100.000
	713421	Порез на пренос апсолутних права на непокретности, по решењу Пореске управе	315.000.000
	713423	Порез на пренос апсолутних права на моторним возилима, пловилима и ваздухопловима, по решењу Пореске управе	16.125.000
	713424	Порез на пренос апсолутних права на осталим објектима	100.000
	713427	Порез на пренос апсолутних права на употребљиваним моторним возилима	55.900.000
	713611	Порез на акције на име и уделе	
714		**ПОРЕЗИ НА ДОБРА И УСЛУГЕ**	**279.590.000**
	714421	Комунална такса за држање музичких уређаја и приређивање музичког програма у угоститељским објектима	32.000
	714513	Комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина	129.000.000
	714543	Накнада за промену намене пољопривредног	4.832.000

		земљишта	
	714548	Накнада за супстанце које оштећују озонски омотач и накнада за пластичне полиетиленске кесе	752.000
	714552	Боравишна такса	21.930.000
	714553	Боравишна такса, по решењу надлежног органа јединице локалне самоуправе	7.848.000
	714562	Посебна накнада за заштиту и унапређење животне средине	84.022.000
	714565	Накнада за коришћење простора на јавној површини у пословне и друге сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности	25.800.000
	714566	Накнада за коришћење јавне површине за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица	967.000
	714567	Накнада за коришћење јавне површине по основу заузећа грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова и изградњу	4.407.000
716		**ДРУГИ ПОРЕЗИ**	**59.125.000**
	716111	Комунална такса за истицање фирме на пословном простору	59.125.000
732		**ДОНАЦИЈЕ ОД МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА**	**86.440.000**
	732141	Текуће донације од међународних организација	1.414.000
	732241	Капиталне донације од међународних организација	85.026.000
733		**ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ**	**314.031.000**
	733144	Текући наменски трансфери, у ужем смислу од РС	7.400.000
	733146	Текући наменски трансфери, у ужем смислу од АП Војводина	6.200.000
	733146	Текући наменски трансфери, у ужем смислу од АП Војводина- дечја заштита	60.000.000
	733148	Ненаменски трансфери од АП Војводина	240.431.000
741		**ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ**	**541.765.000**
	741141	Приходи буџета града од камата на средства консолидованог рачуна трезора укључена у депозит банака	53.750.000
	741516	Накнада за коришћење ресурса и резерви минералних сировина када се експлоатација врши на територији аутономне покрајине	21.500.000
	741522	Средства остварена од давања у закуп пољопривредног земљишта, односно пољопривредног објекта у државној својини	80.625.000
	741531	Комунална такса за коришћење простора на јавним површинама или испред пословног простора у пословне сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности	174.000
	741538	Допринос за уређивање грађевинског земљишта	385.495.000
	741596	Накнада за коришћење дрвета	221.000
742		**ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА**	**161.381.000**
	742142	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у државној својини које користе градови и индиректни корисници њиховог буџета	129.000.000
	742143	Приходи од закупнине за грађевинско земљиште у корист нивоа градова	1.000.000

	742145	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у градској својини које користе градови и индиректни корисници њиховог буџета	537.000
	742146	Приходи остварени по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама	100.000
	742241	Градске административне таксе	13.760.000
	742242	Такса за озакоњење објеката у корист нивоа градова	8.707.000
	742341	Приходи који својом делатношћу остваре органи и организације градова	8.277.000
743		**НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ**	**4.837.000**
	743342	Приходи од новчаних казни за прекршаје по прекршајном налогу и казни изречених у управном поступку	2.687.000
	743924	Увећање пореског дуга у поступку принудне наплате, који је правна последица принудне наплате изворних прихода јединица локалне самоуправе	2.150.000
745		**МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ**	**73.422.000**
	745141	Остали и приходи у корист нивоа градова	13.975.000
	745143	Део добити јавног предузећа и других облика организовања у корист нивоа градова	59.447.000
772		**МЕМОРАНДУМСКЕ СТАВКЕ ЗА РЕФУНДАЦИЈУ РАСХОДА ИЗ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ**	**85.070.000**
	772113	Меморандумске ставке за рефундацију расхода буџета града из претходне године	70.000
	772124	Меморансумске ставке за рефундацију расхога буџета града из претходне године за финансиране пројекте из ЕУ	85.000.000
7		**СВЕГА ТЕКУЋИ ПРИХОДИ**	**8.594.620.000,00**
811		**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕПОКРЕТНОСТИ**	**166.800.000**
	811141	Примања од продаје непокретности у корист нивоа градова	155.500.000
	811142	Примања од продаје станова у корист нивоа градова	800.000
	811143	Примања од отплате станова у корист нивоа градова	10.500.000
841		**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗЕМЉИШТА**	**7.500.000**
	841141	Приходи од продаје земљишта у корист нивоа градова	7.500.000
8		**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ**	**174.300.000,00**
921		**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ДОМАЋЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ**	**8.600.000**
	921641	Примања од отплате кредита	8.600.000
9		**ПРИМАЊА ОД ЗАДУЖИВАЊА И ПРОДАЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ**	**8.600.000**
8+9		**СВЕГА ТЕКУЋА ПРИМАЊА**	**182.900.000**
7+8+9		**УКУПНИ ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА БУЏЕТА**	**8.777.520.000**
7+8+9+3		**УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА БУЏЕТА**	**9.217.694.000**
3		ПРЕНЕТА СРЕДСТВА ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА ИЗ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ	17.684.000

7+8+9	УКУПНИ ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА	187.765.000
7+8+9+3	***УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА***	***205.449.000***
7+8+9+3	***УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ТРЕЗОРА***	***9.423.143.000***

Члан 6.

Члан 7. се мења и гласи:

Издаци буџета, по програмској класификацији, утврђени су и распоређени у следећим износима:

Шифра		**Назив**	**Средства из буџета**	**Структура %**	**Сопствени и други приходи**	**Укупна средства**
Програм	**Програмска активност / Пројекат**					
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
1101		**Програм 1. Урбанизам и просторно планирање**	**190.993.000**	**2,07**	**0**	**190.993.000**
	1101-0001	Просторно и урбанистичко планирање	37.700.000	0,41	0	37.700.000
	1101-0002	Спровођење урбанистичких и просторних планова	103.938.000	1,13	0	103.938.000
	1101-0003	Управљање грађевинским земљиштем	49.355.000	0,54	0	49.355.000
1102		**Програм 2. Комунална делатност**	**1.007.717.000**	**10,93**	**0**	**1.007.717.000**
	1102-0001	Управљање/одржавање јавним осветљењем	437.697.000	4,75	0	437.697.000
	1102-0002	Одржавање јавних зелених површина	91.200.000	0,99	0	91.200.000
	1102-0003	Одржавање чистоће на површинама јавне намене	140.476.000	1,52	0	140.476.000
	1102-0004	Зоохигијена	63.857.000	0,69	0	63.857.000
	1102-4011	Израда планова из комуналне области	2.200.000	0,02	0	2.200.000
	1102-5002	Ирада пројектно техниче документације за део канализационе мреже и ППОВ у оквиру пројекта Чиста Србија	1.000.000	0,01	0	1.000.000
	1102-5011	Докапитализација Ветеринарске станице Суботица	1.000.000	0,01	0	1.000.000
	1102-5021	Набавка возила и радних машина	65.500.000	0,71	0	65.500.000
	1102-5026	Водоводна мрежа у делу улица МЗ "Зорка" у дужини 1.7 км	55.000.000	0,60	0	55.000.000
	1102-5028	Водоводна мрежа у делу улица МЗ "Макова седмица" у дужини 1.1 км	45.000.000	0,49	0	45.000.000
	1102-5029	Изградња приступног пута и манипулативног платоа на депоу у А.Б. Шимића бб	5.000.000	0,05	0	5.000.000
	1102-5032	Изградња водоводне мреже Индустријска зона у Малом Бајмоку 1 и 2 фаза	99.787.000	1,08	0	99.787.000
1501		**Програм 3. Локални економски развој**	**201.193.000**	**2,18**	**0**	**201.193.000**
	1501-0001	Унапређење привредног и инвестиционог амбијента	13.990.000	0,15	0	13.990.000
	1501-0002	Мере активне политике запошљавања	9.025.000	0,10	0	9.025.000
	1501-0003	Подстицаји за развој	39.520.000	0,43	0	39.520.000

		предузетништва				
	1501-4004	Стварање услова за развој предузетништва	128.813.000	1,40	0	128.813.000
	1501-5002	Реконструкција "Буњевачке куће"	9.845.000	0,11	0	9.845.000
1502		**Програм 4. Развој туризма**	**128.946.000**	**1,40**	**14.155.000**	**143.101.000**
	1502-0001	Управљањем развојем туризма	81.950.000	0,89	0	81.950.000
	1502-0002	Промоција туристичке понуде	23.771.000	0,26	14.155.000	37.926.000
	1502-4001	Дан Града	12.350.000	0,13	0	12.350.000
	1502-4002	Дочек Нове године	9.500.000	0,10	0	9.500.000
	1502-4003	Majestic-ZOO-s-TOGS	235.000	0,00	0	235.000
	1502-4012	Гарантоване туристичке туре	1.140.000	0,01	0	1.140.000
0101		**Програм 5. Развој пољопривреде**	**101.184.000**	**1,10**	**0**	**101.184.000**
	0101-0001	Подршла за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници	37.164.000	0,40	0	37.164.000
	0101-0002	Мере подршке руралном развоју	50.000.000	0,54	0	50.000.000
	0101-5001	Изградња објекта за сакупљање и прераду производа животињског порекла	13.300.000	0,14	0	13.300.000
	0101-5002	Подизање пољозаштиних појасева	720.000	0,01	0	720.000
0401		**Програм 6. Заштита животне средине**	**462.078.000**	**5,01**	**0**	**462.078.000**
	0401-0001	Управљање заштитом животне средине	3.325.000	0,04	0	3.325.000
	0401-0002	Праћење квалитета елемената животне средине	8.550.000	0,09	0	8.550.000
	0401-0003	Заштита природе	35.250.000	0,38	0	35.250.000
	0401-0006	Управљање осталим врстама отпада	500.000	0,01	0	500.000
	0401-4007	Суфинансирање трошкова фукнционисања Регионалне депоније	101.000.000	1,10	0	101.000.000
	0401-5003	Санација и рекултивација несанитарне депоније-сметлишта Александровачка бара	313.453.000	3,40	0	313.453.000
0701		**Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура**	**1.155.381.000**	**12,53**	**0**	**1.155.381.000**
	0701-0002	Одржавање и управљање саобраћајном инфраструктуром	414.308.000	4,49	0	414.308.000
	0701-0004	Јавни градски и приградски превоз путника	517.510.000	5,61	0	517.510.000
	0701-4001	Програм Савета за безбедност саобраћаја Града Суботице за 2024. годину	25.948.000	0,28	0	25.948.000
	0701-5001	Opti bike 3	87.001.000	0,94	0	87.001.000
	0701-5002	Израда пројекта и изградња система намањеног електронском надзору (видео надзору)	80.221.000	0,87	0	80.221.000
	0701-5005	Изградња саобраћајница са вертикалном и хоризонталном сигнализацијом	30.393.000	0,33	0	30.393.000
2002		**Програм 8. Предшколско васпитање**	**1.487.748.000**	**16,14**	**6.061.000**	**1.493.809.000**

	2002-0002	Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања	1.311.902.000	14,23	6.061.000	1.317.963.000
	2002-5003	Набавка комби возила - ПУ "Наша радост"	10.000.000	0,11	0	10.000.000
	2002-5004	Реконструкција централне кухиње - ПУ "Наша радост"	5.000.000	0,05	0	5.000.000
	2002-5006	Израда ПТД за адаптацију објекта у ПУ Наша радост у Ђурђину	1.801.000	0,02	0	1.801.000
	2002-5007	Доградња и реконструкција објекта Санда Марјановић - ПУ Наша радост	11.900.000	0,13	0	11.900.000
	2002-5010	Доградња и реконструкција објекта Мандарина - ПУ Наша радост	147.145.000	1,60	0	147.145.000
2003		**Програм 9. Основно образовање**	**689.458.000**	**7,48**	**0**	**689.458.000**
	2003-0001	Реализација делатности основног образовања	534.433.000	5,80	0	534.433.000
	2003-4001	Побољшање услова школовања - бесплатни уџбеници	148.650.000	1,61	0	148.650.000
	2003-5001	Реконструкција објекта О.Ш Ђуро Салај	6.375.000	0,07	0	6.375.000
2004		**Програм 10. Средње образовање**	**255.612.000**	**2,77**	**0**	**255.612.000**
	2004-0001	Реализација делатности средњег образовања	255.612.000	2,77	0	255.612.000
0902		**Програм 11. Социјална заштита**	**506.046.000**	**5,49**	**0**	**506.046.000**
	0902-0001	Једнокртне помоћи и други облици помоћи	119.360.000	1,29	0	119.360.000
	0902-0002	Породични и домски смештај, прихватилишта и друге врсте смештаја	32.307.000	0,35	0	32.307.000
	0902-0016	Дневне услуге у заједници	15.263.000	0,17	0	15.263.000
	0902-0017	Саветодавно-терапијске и социјално едукативне услуге	171.722.000	1,86	0	171.722.000
	0902-0018	Подршка реализацији програма Црвеног крста	42.000.000	0,46	0	42.000.000
	0902-0019	Подршка деци и породицама са децом	11.583.000	0,13	0	11.583.000
	0902-0020	Подршка рађању и родитељству	22.750.000	0,25	0	22.750.000
	0902-0021	Подршка особама са инвалидитетом	80.025.000	0,87	0	80.025.000
	0902-4002	Помоћ у натури за социјално угрожено становништво	8.100.000	0,09	0	8.100.000
	0902-4003	Координатор за инклузију Рома	380.000	0,00	0	380.000
	0902-4004	Остваривање, заштита и унапређење људских права	85.000	0,00	0	85.000
	0902-5001	Реконструкција и доградња објекта ПЈ " Дом Дудова шума" Геронтолошког центра	2.471.000	0,03	0	2.471.000
1801		**Програм 12. Здравствена заштита**	**109.017.000**	**1,18**	**0**	**109.017.000**
	1801-0001	Фукционисање установа примарне здравствене заштите-Дом здравља	565.000	0,01	0	565.000
	1801-0002	Мртвозорство	11.000.000	0,12	0	11.000.000
	1801-0003	Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље	21.552.000	0,23	0	21.552.000

	1801-5005	Набавка путничког возила-Дом здравља	2.000.000	0,02	0	2.000.000
	1801-5010	Изградња амбуланте на Палићу	73.900.000	0,80	0	73.900.000
1201		**Програм 13. Развој културе и информисање**	**754.474.000**	**8,19**	**181.899.000**	**936.373.000**
	1201-0001	Функционисање локалних установа културе	531.913.000	5,77	181.899.000	713.812.000
	1201-0002	Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва	90.855.000	0,99	0	90.855.000
	1201-0003	Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа	3.325.000	0,04	0	3.325.000
	1201-0004	Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања	4.800.000	0,05	0	4.800.000
	1201-5001	Sharing values-Дељење локалних вредности путем подстицања умрежавања у домену културне баштине са аспекта туризма	53.135.000	0,58	0	53.135.000
	1201-5002	Реконструкција зграде Народног позоришта	16.650.000	0,18	0	16.650.000
	1201-5003	Реконструкција и опремање сеоског дома на Шупљаку	9.914.000	0,11	0	9.914.000
	1201-5005	Санација Дома културе у Вишњевцу	6.670.000	0,07	0	6.670.000
	1201-5012	Санација, адаптација и реконструкција објекта Градске библиотеке (израда ПТ документације)- Градска библиотека	7.212.000	0,08	0	7.212.000
	1201-5013	Majestic ZOO S- Изградња нових објеката: бејби ЗОО, дечије игралиште, учионица на отвореном - ЗОО врт Палић	30.000.000	0,33	0	30.000.000
1301		**Програм 14. Развој спорта и омладине**	**466.982.000**	**5,07**	**0**	**466.982.000**
	1301-0001	Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима	201.723.000	2,19	0	201.723.000
	1301-0002	Подршка предшколском и школском спорту	9.500.000	0,10	0	9.500.000
	1301-0004	Функционисање локалних спортских установа	184.300.000	2,00	0	184.300.000
	1301-0005	Спровођење омладинске политике	4.900.000	0,05	0	4.900.000
	1301-4001	Награда студентима и ученицима	21.832.000	0,24	0	21.832.000
	1301-5003	Омладински центар	3.503.000	0,04	0	3.503.000
	1301-5004	Улагање у Халу спортова	3.500.000	0,04	0	3.500.000
	1301-5005	Улагање у Отворени базен	6.500.000	0,07	0	6.500.000
	1301-5014	Реконструкција помоћних терена с природном травом на Градском стадиону	14.724.000	0,16	0	14.724.000
	1301-5015	Израда пројектно техничке документације за пројектовање хале спортова	1.000.000	0,01	0	1.000.000
	1301-5016	Израда ПТД за Халу за хокеј	15.500.000	0,17	0	15.500.000
0602		**Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе**	**1.369.524.000**	**14,86**	**3.334.000**	**1.372.858.000**
	0602-0001	Функционисање локалне самоуправе и градске општине	1.168.361.000	12,68	0	1.168.361.000
	0602-0002	Функционисање месних заједница	48.277.000	0,52	3.334.000	51.611.000

	0602-0004	Градско правобранилаштво	21.941.000	0,24	0	21.941.000
	0602-0005	Локални омбудсман	17.688.000	0,19	0	17.688.000
	0602-0007	Функционисање националних савета националних мањина	3.107.000	0,03	0	3.107.000
	0602-0009	Текућа буџетска резерва	80.000.000	0,87	0	80.000.000
	0602-0010	Стална буџетска резерва	10.000.000	0,11	0	10.000.000
	0602-0014	Управљање ванредним ситуацијама	9.500.000	0,10	0	9.500.000
	0602-5001	ПТД за Месне заједнице	10.000.000	0,11	0	10.000.000
	0602-5002	Адаптација и енергетска санација објекта МЗ Бајмок	650.000	0,01	0	650.000
2101		**Програм 16. Политички систем локалне самоуправе**	**205.830.000**	**2,23**	**0**	**205.830.000**
	2101-0001	Функционисање скупштине	81.373.000	0,88	0	81.373.000
	2101-0002	Функционисање извршних органа	124.457.000	1,35	0	124.457.000
0501		**Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије**	**125.511.000**	**1,36**	**0**	**125.511.000**
	0501-0001	Енергетски менаџмент	2.300.000	0,02	0	2.300.000
	0501-4001	Израда програма енергетске ефикасности града Суботице за период 2025-2027 године	2.100.000	0,02	0	2.100.000
	0501-5001	Engage	93.680.000	1,02	0	93.680.000
	0501-5002	Суфинансирање енергетске санације и енергије из обновљених извора енергије, стамбених зграда и породичних кућа	27.431.000	0,30	0	27.431.000
		УКУПНИ ПРОГРАМСКИ ЈАВНИ РАХОДИ	**9.217.694.000**	**100,00**	**205.449.000**	**9.423.143.000**

Члан 7.

Члан 8. се мења и гласи:

Укупни приходи и примања буџета Града и приходи и примања индиректних корисника буџета из осталих извора распоређују се по корисницима и врстама издатака, и то:

Раздео	Глава	Програмска класификација	Програмска активност/ Пројекат	Функција	Економска класификација/ извори финансирања	Опис	Средства из буџета за 2025.годину	Издаци из осталих извора индиректних корисника	Укупна средства за 2025. г.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10(8+9)
1						**РАЗДЕО 1 - СКУПШТИНА ГРАДА**			
	0					**СКУПШТИНА ГРАДА**			

	2101			**ПРОГРАМ 16: Политички систем локалне самоуправе**			
		0001		**Функционисање Скупштине**			
			110	**ИЗВРШНИ И ЗАКОНОДАВНИ ОРГАНИ, ФИНАНСИЈСКИ И ФИСКАЛНИ ПОСЛОВИ И СПОЉНИ ПОСЛОВИ**			
			411	Плате, додаци и накнаде запослених	8.488.000	0	8.488.000
			412	Социјални доприноси на терет послодавца	1.288.000	0	1.288.000
			413	Накнаде у натури	91.000	0	91.000
			414	Социјална давања запосленима	440.000	0	440.000
			415	Накнаде трошкова превоза за запослене	150.000	0	150.000
			421	Стални трошкови	400.000	0	400.000
			422	Трошкови путовања	512.000	0	512.000
			423	Услуге по уговору	56.550.000	0	56.550.000
			424	Специјализоване услуге	760.000	0	760.000
			425	Текуће поправке и одржавање	2.100.000	0	2.100.000
			426	Материјал	3.245.000	0	3.245.000
			481	Дотације политичким субјектима - редовна делатност	7.339.000	0	7.339.000
			482	Остали порези	10.000	0	10.000
				Извори финансирања за Програмску активност 2101-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	81.373.000	0	81.373.000
				Укуно за Програмску активност 2101-0001:	**81.373.000**	**0**	**81.373.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 16:			
			01	Општи приходи и примања из буџета:	81.373.000	0	81.373.000
	2101			***Укупно за ПРОГРАМ 16:***	**81.373.000**	**0**	**81.373.000**
				УКУПНО РАЗДЕО 1 СКУПШТИНА ГРАДА	**81.373.000**	**0**	**81.373.000**
2				**РАЗДЕО 2 - ГРАДОНАЧЕЛНИК**			
	0			**ГРАДОНАЧЕЛНИК**			
	2101			**ПРОГРАМ 16: Политички систем локалне самоуправе**			
		0002		**Функционисање извршних органа**			
			110	**ИЗВРШНИ И ЗАКОНОДАВНИ ОРГАНИ, ФИНАНСИЈСКИ И ФИСКАЛНИ ПОСЛОВИ И СПОЉНИ ПОСЛОВИ**			
			422	Трошкови путовања	700.000	0	700.000
			423	Услуге по уговору	32.727.000	0	32.727.000
			424	Специјализоване услуге	1.092.000	0	1.092.000
			426	Материјал	4.512.000	0	4.512.000
				Извори финансирања за Програмску активност 2101-0002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	39.031.000	0	39.031.000
				Укуно за Програмску активност 2101-0002:	**39.031.000**	**0**	**39.031.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 16:			
			01	Општи приходи и примања буџета	39.031.000	0	39.031.000
	2101			***Укупно за ПРОГРАМ 16:***	**39.031.000**	**0**	**39.031.000**
				УКУПНО РАЗДЕО 2 - ГРАДОНАЧЕЛНИК	**39.031.000**	**0**	**39.031.000**
3				**РАЗДЕО 3 - ГРАДСКО ВЕЋЕ**			
	0			**ГРАДСКО ВЕЋЕ**			
	2101			**ПРОГРАМ 16: Политички систем локалне самоуправе**			
		0002		**Функционисање извршних органа**			
			110	**ИЗВРШНИ И ЗАКОНОДАВНИ ОРГАНИ, ФИНАНСИЈСКИ И ФИСКАЛНИ ПОСЛОВИ И СПОЉНИ ПОСЛОВИ**			
			411	Плате, додаци и накнаде запослених	31.840.000	0	31.840.000
			412	Социјални доприноси на терет послодавца	4.830.000	0	4.830.000
			413	Накнаде у натури	220.000	0	220.000
			414	Социјална давања запосленима	1.330.000	0	1.330.000
			415	Накнаде трошкова превоза за запослене	564.000	0	564.000
			422	Трошкови путовања	1.710.000	0	1.710.000
			423	Услуге по уговору	40.020.000	0	40.020.000
			424	Специјализоване услуге	1.092.000	0	1.092.000
			426	Материјал	3.420.000	0	3.420.000
			472	Накнада за социјалну заштиту из буџета	400.000	0	400.000

				Извори финансирања за Програмску активност 2101-0002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	85.426.000	0	85.426.000
				Укупно за Програмску активност 2101-0002:	**85.426.000**	**0**	**85.426.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 16:			
			01	Општи приходи и примања буџета	85.426.000	0	85.426.000
	2101			***Укупно за ПРОГРАМ 16:***	**85.426.000**	**0**	**85.426.000**
				УКУПНО РАЗДЕО 3 - ГРАДСКО ВЕЋЕ	**85.426.000**	**0**	**85.426.000**
4				**РАЗДЕО 4 - ГРАДСКА УПРАВА**			
0				***ГРАДСКА УПРАВА***			
	1101			**ПРОГРАМ 1: Урбанизам и просторно планирање**			
		0001		**Просторно и урбанистичко планирање**			
			620	**РАЗВОЈ ЗАЈЕДНИЦЕ**			
			424	Специјализоване услуге	8.000.000	0	8.000.000
			511	Зграде и грађевински објекти	29.700.000	0	29.700.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1101-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	37.700.000	0	37.700.000
				Укупно за Програмску активност 1101-0001:	**37.700.000**	**0**	**37.700.000**
		0002		**Спровођење урбанистичких и просторних планова**			
			620	**РАЗВОЈ ЗАЈЕДНИЦЕ**			
			423	Остале стручне услуге	900.000	0	900.000
			424	Специјализоване услуге	102.938.000	0	102.938.000
			511	Зграде и грађевински објекти	100.000	0	100.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1101-0002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	103.938.000	0	103.938.000
				Укупно за Програмску активност 1101-0002:	**103.938.000**	**0**	**103.938.000**
		0003		**Управљање грађевинским земљиштем**			
			620	**РАЗВОЈ ЗАЈЕДНИЦЕ**			
			421	Стални трошкови	8.600.000	0	8.600.000
			423	Услуге по уговору	2.280.000	0	2.280.000
			424	Специјализоване услуге	475.000	0	475.000
			541	Набавка грађевинског земљишта	38.000.000	0	38.000.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1101-0003:			
			01	Општи приходи и примања буџета	41.505.000	0	41.505.000
			09	Примања од продаје нефинансијске имовине:	7.850.000	0	7.850.000
				Укупно за Програмску активност 1101-0003	**49.355.000**	**0**	**49.355.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 1:			
			01	Општи приходи и примања буџета	183.143.000	0	183.143.000
			09	Примања од продаје нефинансијске имовине:	7.850.000	0	7.850.000
	1101			***Укупно за ПРОГРАМ 1:***	**190.993.000**	**0**	**190.993.000**
	1102			***ПРОГРАМ 2: Комунална делатност***			
		0001		***Управљање и одржавање јавним осветљењем***			
			640	**УЛИЧНА РАСВЕТА**			
			421	Стални трошкови	164.500.000	0	164.500.000
			423	Услуге по уговору	133.357.000	0	133.357.000
			423	Услуге по уговору-разводни ормарићи за струју	570.000	0	570.000
			424	Специјализоване услуге	137.750.000	0	137.750.000
			425	Текуће поправке и одржавање	760.000	0	760.000
			426	Материјал	760.000	0	760.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1102-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	403.697.000	0	403.697.000

		56	Финансијска помоћ ЕУ	34.000.000		34.000.000
			Укупно за Програмску активност 1102-0001:	**437.697.000**	**0**	**437.697.000**
0002			***Одржавање јавних зелених површина***			
	470		**ОСТАЛЕ ДЕЛАТНОСТИ**			
		424	Специјализоване услуге	91.200.000	0	91.200.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1102-0002:			
		01	Општи приходи и примања буџета	91.200.000	0	91.200.000
			Укупно за Програмску активност 1102-0002:	**91.200.000**	**0**	**91.200.000**
0003			***Одржавање чистоће на површинама јавне намене***			
	470		**ОСТАЛЕ ДЕЛАТНОСТИ**			
			Одржавање чистоће на територији Града			
		421	Стални трошкови	91.636.000	0	91.636.000
		451	Субевенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	14.250.000	0	14.250.000
			Одржавање фонтана, водених површина , чесми и утрошак воде			
		421	Стални трошкови	1.875.000	0	1.875.000
		423	Услуге по уговору	2.375.000	0	2.375.000
		424	Специјализоване услуге	2.375.000	0	2.375.000
		425	Текуће поправке и одржавање	4.750.000	0	4.750.000
			Чишћење и одржавање сливника			
		424	Специјализоване услуге	6.650.000	0	6.650.000
			Чишћење и одржавање отворених канала			
		424	Специјализоване услуге	1.140.000	0	1.140.000
		451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	950.000	0	950.000
			Одржавање дечијих игралишта			
		423	Услуге по уговору	1.875.000	0	1.875.000
		425	Текуће поправке и одржавање	9.650.000	0	9.650.000
		511	Зграде и грађевински објекти	2.000.000	0	2.000.000
			Одржавање остале комуналне и урбане опреме			
		425	Текуће поправке и одржавање	950.000	0	950.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1102-0003:			
		01	Општи приходи и примања буџета	140.476.000	0	140.476.000
			Укупно за Програмску активност 1102-0003:	**140.476.000**	**0**	**140.476.000**
0004			***Зоохигијена***			
	470		**ОСТАЛЕ ДЕЛАТНОСТИ**			
			Хватање, збрињавање, ветеринарска нега и смештај паса и мачака луталица			
		424	Специјализоване услуге	25.820.000	0	25.820.000
		481	Дотације невладиним организацијама	475.000	0	475.000
			Сузбијање штетних организама			
		424	Специјализоване услуге	36.707.000	0	36.707.000
			Нешкодљиво уклањање лешева животиња			
		424	Специјализоване услуге	855.000	0	855.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1102-0004:			
		01	Општи приходи и примања буџета	63.857.000	0	63.857.000
			Укупно за Програмску активност 1102-0004:	**63.857.000**	**0**	**63.857.000**
4011			***Израда планова из комуналне области***			
	470		**ОСТАЛЕ ДЕЛАТНОСТИ**			
		423	Услуге по уговору	2.200.000	0	2.200.000
			Извори финансирања за Пројекат 4011:			
		01	Општи приходи и примања буџета	2.200.000	0	2.200.000
			Укупно за Пројекат 4011:	**2.200.000**	**0**	**2.200.000**

			Израда пројектно техничке документације за део канализационе мреже и ППОВ у оквиру пројекта "Чиста Србија"			
5002						
	470		**ОСТАЛЕ ДЕЛАТНОСТИ**			
		424	Специјализоване услуге	600.000	0	600.000
		511	Зграде и грађевински објекти	400.000	0	400.000
			Извори финансирања за Пројекат 5002:			
		01	Општи приходи и примања буџета	1.000.000	0	1.000.000
			Укупно за Пројекат 5002:	**1.000.000**	**0**	**1.000.000**
			Докапитализација Ветеринарске станице Суботица			
5011						
	470		**ОСТАЛЕ ДЕЛАТНОСТИ**			
		621	Набавка домаће финансијске имовине	1.000.000	0	1.000.000
			Извори финансирања за Пројекат 5011:			
		01	Општи приходи и примања буџета	1.000.000	0	1.000.000
			Укупно за Пројекат 5011:	**1.000.000**	**0**	**1.000.000**
			Набавка возила и радних машина			
5021						
	470		**ОСТАЛЕ ДЕЛАТНОСТИ**			
		451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	65.500.000	0	65.500.000
			Извори финансирања за Пројекат 5021:			
		01	Општи приходи и примања буџета	65.500.000	0	65.500.000
			Укупно за Пројекат 5021:	**65.500.000**	**0**	**65.500.000**
			Водоводна мрежа у делу улица МЗ "Зорка" у дужини 1,7 км			
5026						
	630		**ВОДОСНАБДЕВАЊЕ**			
		451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	55.000.000	0	55.000.000
			Извори финансирања за Пројекат 5026:			
		01	Општи приходи и примања буџета	55.000.000	0	55.000.000
			Укупно за Пројекат 5026:	**55.000.000**	**0**	**55.000.000**
			Водоводна мрежа у делу МЗ Макова седмица у дужини 1,1 км			
5028						
	630		**ВОДОСНАБДЕВАЊЕ**			
		451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	45.000.000	0	45.000.000
			Извори финансирања за Пројекат 5028:			
		01	Општи приходи и примања буџета	45.000.000	0	45.000.000
			Укупно за Пројекат 5028:	**45.000.000**	**0**	**45.000.000**
			Изградња приступног пута и манипулативног платоа на депоу у А.Б. Шимића бб			
5029						
	470		**ОСТАЛЕ ДЕЛАТНОСТИ**			
		451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	5.000.000	0	5.000.000
			Извори финансирања за Пројекат 5029:			
		01	Општи приходи и примања буџета	5.000.000	0	5.000.000
			Укупно за Пројекат 5029:	**5.000.000**	**0**	**5.000.000**
			Изградња водоводне мреже Индустријска зона у Малом Бајмоку 1 и 2 фаза			
5032						
	630		**ВОДОСНАБДЕВАЊЕ**			
		511	Зграде и грађевински објекти	88.787.000	0	88.787.000
		451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	11.000.000	0	11.000.000
			Извори финансирања за Пројекат 5032:			
		01	Општи приходи и примања буџета	11.000.000	0	11.000.000
		17	Неутрошена средства од трансфера од других нивоа власти	88.787.000	0	88.787.000
			Укупно за Пројекат 5032:	**99.787.000**	**0**	**99.787.000**

Извори финансирања за ПРОГРАМ 2:

		01	Општи приходи и примања буџета	884.930.000	0	884.930.000
		17	Неутрошена средства од трансфера од других нивоа власти	88.787.000	0	88.787.000
		56	Финансијска помоћ ЕУ	34.000.000	0	34.000.000
1102			***Укупно за ПРОГРАМ 2:***	**1.007.717.000**	**0**	**1.007.717.000**
1501			**ПРОГРАМ 3: Локално економски развој**			
	0001		***Унапређење привредног и инвестиционог амбијента***			
		411	**ОПШТИ ЕКОНОМСКИ И КОМЕРЦИЈАЛНИ ПОСЛОВИ**			
		421	Стални трошкови			
		422	Трошкови путовања			
		423	Услуге по уговору	6.305.000	0	6.305.000
		424	Специјализиване услуге	6.390.000	0	6.390.000
		426	Материјал	95.000	0	95.000
		511	Зграде и грађевински објекти	1.200.000	0	1.200.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1501-0001:			
		01	Општи приходи и примања буџета	13.990.000	0	13.990.000
			Укупно за Програмску активност 1501-0001:	**13.990.000**	**0**	**13.990.000**
	0002		***Мере активне политике запошљавања***			
		411	**ОПШТИ ЕКОНОМСКИ И КОМЕРЦИЈАЛНИ ПОСЛОВИ**			
		451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	9.025.000	0	9.025.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1501-0002:			
		01	Општи приходи и примања буџета	9.025.000	0	9.025.000
			Укупно за Програмску активност 1501-0002:	**9.025.000**	**0**	**9.025.000**
	0003		***Подстицаји за развој предузетништва***			
		490	**ЕКОНОМСКИ ПОСЛОВИ НЕКЛАСИФИКОВАНИ НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
		423	Услуге по уговору	19.570.000	0	19.570.000
		481	Дотације невладиним организацијама	3.325.000	0	3.325.000
			Пословни инкубатор			
		451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	16.625.000	0	16.625.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1501-0003:			
		01	Општи приходи и примања буџета	33.120.000	0	33.120.000
		06	Донације од међународних организација	6.400.000	0	6.400.000
			Укупно за Програмску активност 1501-0003:	**39.520.000**	**0**	**39.520.000**
	4004		***Стварање услова за развој предузетништва***			
		660	**ПОСЛОВИ СТАНОВАЊА И ЗАЈЕДНИЦЕ НЕКЛАСИФИКОВАНИ НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
		421	Стални трошкови	70.000.000	0	70.000.000
		422	Трошкови путовања	500.000	0	500.000
		423	Услуге по уговору	13.063.000	0	13.063.000
		424	Специјализоване услуге	24.750.000	0	24.750.000
		425	Текуће поправке и одржавање	20.000.000	0	20.000.000
		482	Остали порези	500.000	0	500.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1501-4004:			
		01	Општи приходи и примања буџета	120.213.000	0	120.213.000
		12	Примања од отплате датих кредита и продаје финансијске имовине	8.600.000	0	8.600.000
			Укупно за Програмску активност 1501-4004:	**128.813.000**	**0**	**128.813.000**
	5002		***Реконструкција "Буњевачке куће"***			

		660		**ПОСЛОВИ СТАНОВАЊА И ЗАЈЕДНИЦЕ НЕКЛАСИФИКОВАНИ НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	9.845.000	0	9.845.000
				Извори финансирања за Пројекат 5002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	9.845.000	0	9.845.000
				Укупно за Пројекат 5002:	**9.845.000**	**0**	**9.845.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 3:			
			01	Општи приходи и примања буџета	186.193.000	0	186.193.000
			06	Донације од међународних организација	6.400.000	0	6.400.000
			12	Примања од отплате датих кредита и продаје финансијске имовине	8.600.000	0	8.600.000
	1501			***Укупно за ПРОГРАМ 3:***	**201.193.000**	**0**	**201.193.000**
	1502			***ПРОГРАМ 4: Развој туризма***			
		0001		***Управљање развојем туризма***			
			620	**РАЗВОЈ ЗАЈЕДНИЦЕ**			
			451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	81.950.000	0	81.950.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1502-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	81.950.000	0	81.950.000
				Укупно за Програмска активност 1502-0001:	**81.950.000**	**0**	**81.950.000**
4				***ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ГРАДА СУБОТИЦЕ***			
	1502			***ПРОГРАМ 4: Развој туризма***			
		0002		***Промоција туристичке понуде***			
			473	**ТУРИЗАМ**			
			411	Плате, додаци и накнаде запослених	8.566.000	0	8.566.000
			412	Социјални доприноси на терет послодавца	1.301.000	0	1.301.000
			413	Накнаде у натури	54.000	0	54.000
			414	Социјална давања запосленима	50.000	0	50.000
			415	Накнаде трошкова за запослене	330.000	0	330.000
			421	Стални трошкови	1.921.000	13.035.000	14.956.000
			422	Трошкови путовања	1.340.000	650.000	1.990.000
			423	Услуге по уговору	9.360.000	220.000	9.580.000
			424	Специјализоване услуге	238.000	0	238.000
			425	Текуће поправке и одржавање	247.000	0	247.000
			426	Материјал	252.000	50.000	302.000
			482	Остали порези	2.000	0	2.000
			512	Машине и опрема	100.000	0	100.000
			515	Нематеријална имовина	10.000	0	10.000
			523	Залихе робе за даљу продају	0	200.000	200.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1502-0002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	23.771.000	0	23.771.000
			04	Сопствени приходи:	0	14.155.000	14.155.000
				Укупно за Програмску активност 1502-0002:	**23.771.000**	**14.155.000**	**37.926.000**
		4001		***Дан Града***			
			473	**ТУРИЗАМ**			
			424	Специјализоване услуге	12.350.000	0	12.350.000
				Извори финансирања за Пројекат 4001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	12.350.000	0	12.350.000
				Укупно за Пројекат 4001:	**12.350.000**	**0**	**12.350.000**
		4002		***Дочек Нове године***			
			473	**ТУРИЗАМ**			
			424	Специјализоване услуге	9.500.000	0	9.500.000
				Извори финансирања за Пројекат 4002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	9.500.000	0	9.500.000
				Укупно за Пројекат 4002:	**9.500.000**	**0**	**9.500.000**
		4003		***Majestic-ZOO-s-TOGS***			
			473	**ТУРИЗАМ**			

			422	Трошкови путовања	235.000	0	235.000
				Извори финансирања за Пројекат 4003:			
			06	Донације од међународних организација	235.000	0	235.000
				Укупно за Пројекат 4003:	**235.000**	**0**	**235.000**
		4012		***Гарантоване туристичке туре***			
			473	**ТУРИЗАМ**			
			423	Услуге по уговору	1.140.000	0	1.140.000
				Извори финансирања за Пројекат 4012:			
			01	Општи приходи и примања буџета	1.140.000	0	1.140.000
				Укупно за Пројекат 4012:	**1.140.000**	**0**	**1.140.000**
				УКУПНО ГЛАВА 4:	**46.996.000**	**14.155.000**	**61.151.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 4:			
			01	Општи приходи и примања буџета	128.711.000	0	128.711.000
			04	Сопствени приходи:	0	14.155.000	14.155.000
			06	Донација од међународних организација	235.000	0	235.000
	1502			***Укупно за ПРОГРАМ 4:***	**128.946.000**	**14.155.000**	**143.101.000**
	0101			***ПРОГРАМ 5: Развој пољопривреде***			
0				***ГРАДСКА УПРАВА***			
		0001		***Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници***			
			420	**ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО, ЛОВ И РИБОЛОВ**			
			423	Услуге по уговору	770.000	0	770.000
			424	Специјализоване услуге	16.750.000	0	16.750.000
			425	Текуће поправке и одржавање	3.025.000	0	3.025.000
			426	Материјал	3.154.000	0	3.154.000
			451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	10.465.000	0	10.465.000
			481	Дотације	3.000.000	0	3.000.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0101-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	37.164.000	0	37.164.000
				Укупно за Програмску активност 0101-0001:	**37.164.000**	**0**	**37.164.000**
		0002		***Мере подршке руралном развоју***			
			420	**ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО, ЛОВ И РИБОЛОВ**			
			451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	50.000.000	0	50.000.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0101-0002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	50.000.000	0	50.000.000
				Укупно за Програмску активност 0101-0002:	**50.000.000**	**0**	**50.000.000**
		5001		**Изградња објекта за сакупљање и прераду производа животињског порекла**			
			420	**ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО, ЛОВ И РИБОЛОВ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	13.300.000	0	13.300.000
				Извори финансирања за Пројекат 5001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	13.300.000	0	13.300.000
				Укупно за Пројекат 5001:	**13.300.000**	**0**	**13.300.000**
		5002		**Подизање пољозаштитних појасева**			
			420	**ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО, ЛОВ И РИБОЛОВ**			
			424	Специјализоване услуге	720.000	0	720.000
				Извори финансирања за Пројекат 5002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	720.000	0	720.000
				Укупно за Пројекат 5002:	**720.000**	**0**	**720.000**

				Извори финансирања за ПРОГРАМ 5:			
			01	Општи приходи и примања буџета	101.184.000	0	101.184.000
				Укупно за ПРОГРАМ 5:			
0101					**101.184.000**	**0**	**101.184.000**
0401				**ПРОГРАМ 6: Заштита животне средине-Фонд за заштиту животне средине**			
	0001			***Управљање заштитом животне средине***			
		560		**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			481	Дотације	3.325.000	0	3.325.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0401-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	3.325.000	0	3.325.000
				Укупно за Програмску активност 0401-0001:	**3.325.000**	**0**	**3.325.000**
	0002			***Праћење квалитета елемената животне средине***			
		560		**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			424	Специјализоване услуге	8.550.000	0	8.550.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0401-0002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	8.550.000	0	8.550.000
				Укупно за Програмску активност 0401-0002:	**8.550.000**	**0**	**8.550.000**
	0003			***Заштита природе***			
		560		**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			423	Услуге по уговору	475.000	0	475.000
			424	Специјализоване услуге	24.520.000	0	24.520.000
			451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	9.755.000	0	9.755.000
			541	Експропријација грађевинског земљишта	500.000	0	500.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0401-0003:			
			01	Општи приходи и примања буџета	35.250.000	0	35.250.000
				Укупно за Програмску активност 0401-0003:	**35.250.000**	**0**	**35.250.000**
	0006			***Управљање осталим врстама отпада***			
		560		**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			421	Стални трошкови	500.000	0	500.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0401-0006:			
			01	Општи приходи и примања буџета	500.000	0	500.000
				Укупно за Програмску активност 0401-0006:	**500.000**	**0**	**500.000**
	4007			**Суфинансирање трошкова функционисања Регионалне депоније**			
		560		**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	101.000.000	0	101.000.000
				Извори финансирања за Пројекат 4007:			
			01	Општи приходи и примања буџета	101.000.000	0	101.000.000
				Укупно за Пројекат 4007:	**101.000.000**	**0**	**101.000.000**
	5003			**Санација и рекултивација несанитарне депоније-сметлишта-Александровачка бара**			
		560		**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			424	Специјализоване услуге	313.453.000	0	313.453.000
				Извори финансирања за Пројекат 5003:			
			01	Општи приходи и примања буџета	30.000.000	0	30.000.000

			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	232.453.000	0	232.453.000
			56	Финансијска помоћ ЕУ	51.000.000	0	51.000.000
				Укупно за Пројекат 5003:	**313.453.000**	**0**	**313.453.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 6:			
			01	Општи приходи и примања буџета	178.625.000	0	178.625.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	232.453.000	0	232.453.000
			56	Финансијска помоћ ЕУ	51.000.000	0	51.000.000
0401				***Укупно за ПРОГРАМ 6:***	**462.078.000**	**0**	**462.078.000**
0701				**ПРОГРАМ 7: Организација саобраћаја и путна инфраструктура**			
	0002			***Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре***			
		451		**ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ**			
			423	Услуге по уговору	3.000.000	0	3.000.000
			424	Специјализоване услуге	411.308.000	0	411.308.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0701-0002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	414.308.000	0	414.308.000
				Укупно за Програмску активност 0701-0002:	**414.308.000**	**0**	**414.308.000**
	0004			***Јавни градски и приградски превоз путника***			
		450		**САОБРАЋАЈ**			
			423	Услуге по уговору	232.750.000	0	232.750.000
			424	Специјализоване услуге	275.000	0	275.000
			425	Текуће поправке и одржавање	3.300.000	0	3.300.000
			426	Материјал	170.000	0	170.000
			451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	281.015.000	0	281.015.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0701-0004:			
			01	Општи приходи и примања буџета	493.935.000	0	493.935.000
			13	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	23.575.000	0	23.575.000
				Укупно за Програмску активност 0701-0004:	**517.510.000**	**0**	**517.510.000**
	4001			***Програм Савета за безбедност саобраћаја Града Суботице за 2024. годину***			
		450		**САОБРАЋАЈ**			
			424	Специјализоване услуге	23.796.000	0	23.796.000
			465	Остале дотације и трансфери	2.152.000	0	2.152.000
				Извори финансирања за Пројекат 4001:			
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	25.948.000	0	25.948.000
				Укупно за Пројекат 4001:	**25.948.000**	**0**	**25.948.000**
	5001			***Opti bike 3***			
		451		**ДУМСКИ САОБРАЋАЈ**			
			423	Услуге по уговору	1.801.000	0	1.801.000
			511	Зграде и грађевински објекти	83.000.000	0	83.000.000
			512	Машине и опрема	2.200.000	0	2.200.000
				Извори финансирања за Пројекат 5001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	61.000.000	0	61.000.000
			06	Донација од међународних организација	9.001.000	0	9.001.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	17.000.000	0	17.000.000
				Укупно за Пројекат 5001:	**87.001.000**	**0**	**87.001.000**
	5002			***Израда пројекта и изградња система намањеног електронском надзору (видео надзору)***			
		450		**САОБРАЋАЈ**			

			512	Машине и опрема	80.221.000	0	80.221.000
				Извори финансирања за Пројекат 5002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	80.221.000	0	80.221.000
				Укупно за Пројекат 5002:	**80.221.000**	**0**	**80.221.000**
		5005		***Изградња саобраћајница са вертикалном и хоризонталном сигнализацијом***			
		451		**ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	30.393.000	0	30.393.000
				Извори финансирања за Пројекат 5005:			
			01	Општи приходи и примања буџета	29.839.000	0	29.839.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	554.000	0	554.000
				Укупно за Пројекат 5005:	**30.393.000**	**0**	**30.393.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 7:			
			01	Општи приходи и примања буџета	1.079.303.000	0	1.079.303.000
			06	Донација од међународних организација	9.001.000	0	9.001.000
			13	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	23.575.000	0	23.575.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	43.502.000	0	43.502.000
	0701			***Укупно за ПРОГРАМ 7:***	**1.155.381.000**	**0**	**1.155.381.000**
0				***ГРАДСКА УПРАВА***			
	2002			**ПРОГРАМ 8: Предшколско васпитање**			
		0002		**Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања**			
		911		**ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ**			
				Донације и трансф.-осталим нивоима власти (трансф.забавишним одељењ.при школама)			
			472	Накнаде за социјалну заштиту из буџета	48.000.000	0	48.000.000
2				***НАША РАДОСТ***			
				ПУ Наша радост	**1.263.902.000**	**6.061.000**	**1.269.963.000**
			411	Плате, додаци и накнаде запослених	614.675.000	0	614.675.000
			412	Социјални доприноси на терет послодавца	93.131.000	0	93.131.000
			413	Накнаде у натури	4.148.000	0	4.148.000
			414	Социјална давања запосленима	10.000.000	0	10.000.000
			415	Накнада за превоз на посао и са посла	22.800.000	0	22.800.000
			416	Јубиларне награде	10.375.000	0	10.375.000
			421	Стални трошкови	56.746.000	72.000	56.818.000
			422	Трошкови путовања	1.116.000	3.958.000	5.074.000
			423	Услуге по уговору	223.270.000	275.000	223.545.000
			424	Специјализоване услуге	10.346.000	0	10.346.000
			425	Текуће поправке и одржавање	41.150.000	1.216.000	42.366.000
			426	Материјал	162.450.000	540.000	162.990.000
			465	Остале текуће дотације по закону	341.000	0	341.000
			482	Остали порези	4.719.000	0	4.719.000
			483	Новчане казне и пенали по решењу судова	2.000.000	0	2.000.000
			485	Накнада штете	500.000	0	500.000
			511	Зграде и грађевински објекти	500.000	0	500.000
			512	Машине и опрема	5.635.000	0	5.635.000
				Извори финансирања за Програмску активност 2002-0002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	1.251.765.000	0	1.251.765.000
			06	Донације од осталих нивоа власти	137.000	4.287.000	4.424.000
			07	Трансфери од других нивоа власти	60.000.000	520.000	60.520.000
			09	Примања од продаје нефинансијске имовине	0	116.000	116.000
			13	Нераспоређени вишак прихода из претходних година	0	610.000	610.000
			15	Неутрошена средства донација, помоћи и трансфера из ранијих година	0	528.000	528.000
				Укупно за Програмску активност 2002-0002:	**1.311.902.000**	**6.061.000**	**1.317.963.000**
		5003		***Набавка комби возила - ПУ "Наша радост"***			

		911		**ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ**			
			512	Машине и опрема	10.000.000	0	10.000.000
				Извори финансирања за Пројекат 5003:			
			01	Општи приходи и примања буџета	10.000.000	0	10.000.000
				Укупно за Пројекат 5003:	**10.000.000**	**0**	**10.000.000**
	5004			***Реконструкција централне кухиње - ПУ "Наша радост"***			
		911		**ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	5.000.000	0	5.000.000
				Извори финансирања за Пројекат 5004:			
			01	Општи приходи и примања буџета	5.000.000	0	5.000.000
				Укупно за Пројекат 5004:	**5.000.000**	**0**	**5.000.000**
				УКУПНО ГЛАВА 2:	**1.278.902.000**	**6.061.000**	**1.284.963.000**
0				***Градска управа***			
	5006			***Израда ПТД за адаптацију објекта у ПУ Наша радост у Ђурђину***			
		911		**ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	1.801.000	0	1.801.000
				Извори финансирања за Пројекат 5006:			
			01	Општи приходи и примања буџета	585.000	0	585.000
			17	Неутрошена средства од трансфера од других нивоа власти	1.216.000	0	1.216.000
				Укупно за Пројекат 5006:	**1.801.000**	**0**	**1.801.000**
	5007			***Доградња и реконструкција објекта Санда Марјановић - ПУ Наша радост***			
		911		**ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	11.900.000	0	11.900.000
				Извори финансирања за Пројекат 5007:			
			01	Општи приходи и примања буџета	11.900.000	0	11.900.000
				Укупно за Пројекат 5007:	**11.900.000**	**0**	**11.900.000**
	5010			***Доградња и реконструкција објекта Мандарина - ПУ Наша радост***			
		911		**ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	147.145.000	0	147.145.000
				Извори финансирања за Пројекат 5010:			
			01	Општи приходи и примања буџета	147.145.000	0	147.145.000
				Укупно за Пројекат 5010:	**147.145.000**	**0**	**147.145.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 8:			
			01	Општи приходи и примања буџета	1.426.395.000	0	1.426.395.000
			06	Донације од осталих нивоа власти	137.000	4.287.000	4.424.000
			07	Трансфери од других нивоа власти	60.000.000	520.000	60.520.000
			09	Примања од продаје нефинансијске имовине	0	116.000	116.000
			13	Нераспоређени вишак прихода из претходних година	0	610.000	610.000
			15	Неутрошена средства донација , помоћи и трансфера из ранијих година	0	528.000	528.000
			17	Неутрошена средства од трансфера од других нивоа власти	1.216.000	0	1.216.000
				Укупно за ПРОГРАМ 8:			
	2002				**1.487.748.000**	**6.061.000**	**1.493.809.000**
0				***ГРАДСКА УПРАВА***			
	2003			***ПРОГРАМ 9: Основно образовање***			
		0001		***Реализација делатности основног образовања***			
		912		**ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ**			
				Донације и трансфери - осталим нивоима власти	**534.433.000**	**0**	**534.433.000**
			463	Трансфери осталим нивоима власти	534.433.000	0	534.433.000
				Извори финансирања за Програмску активност 2003-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	534.342.000	0	534.342.000
			17	Неутрошена средства трансфера других нивоа власти	91.000	0	91.000

				Укупно за Програмску активност 2003-0001:	**534.433.000**	**0**	**534.433.000**
	4001			***Побољшање услова школовања - бесплатни уџбеници***			
		912		**ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ**			
			463	Трансфери осталим нивоима власти (426)	148.650.000	0	148.650.000
				Извори финансирања за Пројекат 4001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	148.650.000	0	148.650.000
		912		***Укупно за Пројекат 4001:***	**148.650.000**	**0**	**148.650.000**
	5001			***Реконструкција објекта О.Ш Ђуро Салај***			
		912		**ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	6.375.000	0	6.375.000
				Извори финансирања за Пројекат 5001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	6.375.000	0	6.375.000
				Укупно за Пројекат 5001:	**6.375.000**	**0**	**6.375.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 9:			
			01	Општи приходи и примања буџета	689.367.000	0	689.367.000
			17	Неутрошена средства трансфера других нивоа власти	91.000	0	91.000
2003				***Укупно за ПРОГРАМ 9:***	**689.458.000**	**0**	**689.458.000**
2004				***ПРОГРАМ 10: Средње образовање***			
	0001			***Реализација делатности средњег образовања***			
		920		**СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ**			
				Донације и трансфери - осталим нивоима власти	**255.612.000**	**0**	**255.612.000**
			463	Трансфери осталим нивоима власти	255.612.000	0	255.612.000
				Извори финансирања за Програмску активност 2004-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	249.412.000	0	249.412.000
			07	Трансфери од других нивоа власти	6.200.000	0	6.200.000
				Укупно за Програмску активност 2004-0001:	**255.612.000**	**0**	**255.612.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 10:			
			01	Општи приходи и примања буџета	249.412.000	0	249.412.000
			07	Трансфери од других нивоа власти	6.200.000	0	6.200.000
2004				***Укупно за ПРОГРАМ 10:***	**255.612.000**	**0**	**255.612.000**
0902				***ПРОГРАМ 11: Социјална и дечија заштита***			
	0001			***Једнократне помоћи и други облици помоћи***			
		090		**СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА**			
			421	Стални трошкови	2.200.000	0	2.200.000
			472	Накнаде за социјалну заштиту из буџета	47.250.000	0	47.250.000
			472	Накнаде за социјалну заштиту из буџета-сахране	6.140.000	0	6.140.000
			463	Трансфери осталим нивоима власти	62.510.000	0	62.510.000
			485	Накнаде штете	1.260.000	0	1.260.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0902-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	118.235.000	0	118.235.000
			17	Неутрошена средства од трансфери од других нивоа власти	1.125.000	0	1.125.000
				Укупно за Програмску активност 0902-0001:	**119.360.000**	**0**	**119.360.000**
	0002			***Породични и домски смештај, прихватилишта и друге врсте смештаја***			
		090		**СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА**			
			463	Трансфери осталим нивоима власти	32.307.000	0	32.307.000
				Извори финансирања програмске активности 0902-0002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	32.307.000	0	32.307.000

			Укупно Програмске активности 0902-0002:	**32.307.000**	**0**	**32.307.000**
0016			***Дневне услуге у заједници***			
	070		**СОЦИЈАЛНА ПОМОЋ УГРОЖЕНОМ СТАНОВНИШТВУ, НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
		424	Специјализоване услуге -Фондација "Др Рехак Ласло"	763.000	0	763.000
		481	Дотације невладиним организацијама: друштвене и хуманитарне организације	14.500.000	0	14.500.000
			Извори финансирања за Програмску активност 0902-0016:			
		01	Општи приходи и примања буџета	15.263.000	0	15.263.000
			Укупно за Програмску активност 0902-0016:	**15.263.000**	**0**	**15.263.000**
0017			***Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге***			
	090		**СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА**			
		463	Трансфери осталим нивоима власти	38.042.000	0	38.042.000
		424	Специјализоване услуге	133.680.000	0	133.680.000
			Извори финансирања програмске активности 0902-0017:			
		01	Општи приходи и примања буџета	171.722.000	0	171.722.000
			Укупно Програмске активности 0902-0017:	**171.722.000**	**0**	**171.722.000**
0018			***Подршка реализацији програма Црвеног крста***			
	090		**СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА**			
		481	Дотације	42.000.000	0	42.000.000
			Извори финансирања програмске активности 0902-0018:			
		01	Општи приходи и примања буџета	42.000.000	0	42.000.000
			Укупно Програмске активности 0902-0018:	**42.000.000**	**0**	**42.000.000**
0019			***Подршка деци и породицама са децом***			
	070		**СОЦИЈАЛНА ПОМОЋ УГРОЖЕНОМ СТАНОВНИШТВУ, НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
		424	Фондација за помоћ при лечењу тешко оболеле деце и омладине	11.583.000	0	11.583.000
			Извори финансирања за Програмску активност 0902-0019:			
		01	Општи приходи и примања буџета	11.400.000	0	11.400.000
		15	Неутрошена средства донација	183.000	0	183.000
			Укупно за Програмску активност 0902-0019:	**11.583.000**	**0**	**11.583.000**
0020			***Подршка рађању и родитељству***			
	070		**СОЦИЈАЛНА ПОМОЋ УГРОЖЕНОМ СТАНОВНИШТВУ, НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
		472	Накнаде за социјалну заштиту - подршка родитељству	22.750.000	0	22.750.000
			Извори финансирања за Програмску активност 0902-0020:			
		01	Општи приходи и примања буџета	22.750.000	0	22.750.000
			Укупно за Програмску активност 0902-0020:	**22.750.000**	**0**	**22.750.000**
0021			***Подршка особама са инвалидитетом***			
	090		**СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА**			
		463	Трансфери осталим нивоима власти	75.025.000	0	75.025.000
		481	Дотације невладиним организацијама	5.000.000	0	5.000.000
			Извори финансирања програмске активности 0902-0021:			
		01	Приходи из буџета:	80.025.000	0	80.025.000
			Укупно Програмске активности 0902-0021:	**80.025.000**	**0**	**80.025.000**

		4002			***Помоћ у натури за социјално угрожено становништво***			
			090		**СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА**			
				472	Накнаде за социјалну заштиту	8.100.000	0	8.100.000
					Извори финансирања Пројекта 4002:			
				01	Општи приходи и примања буџета	8.100.000	0	8.100.000
					Укупно Пројекат 4002:	**8.100.000**	**0**	**8.100.000**
		4003			***Координатор за инклузију Рома***			
			070		**СОЦИЈАЛНА ПОМОЋ УГРОЖЕНОМ СТАНОВНИШТВУ, НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
				423	Услуге по уговору	380.000	0	380.000
					Извори финансирања за Пројекат 4003:			
				01	Општи приходи и примања буџета	380.000	0	380.000
					Укупно за Пројекат 4003:	**380.000**	**0**	**380.000**
		4004			***Остваривање, заштита и унапређење људских права***			
			070		**СОЦИЈАЛНА ПОМОЋ УГРОЖЕНОМ СТАНОВНИШТВУ, НЕКЛАСИФИКОВАНА НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
				423	Услуге по уговору	85.000	0	85.000
					Извори финансирања за Пројекат 4004:			
				01	Општи приходи и примања буџета	85.000	0	85.000
					Укупно за Пројекат 4004:	**85.000**	**0**	**85.000**
		5001			***Реконструкција и доградња објекта ПЈ " Дом Дудова шума" Геронтолошког центра***			
			090		**СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА**			
				511	Зграде и грађевински објекти	1.871.000	0	1.871.000
				512	Машине и опрема	600.000	0	600.000
					Извори финансирања Пројекта 5001:			
				01	Општи приходи и примања буџета	2.471.000	0	2.471.000
					Укупно Пројекат 5001:	**2.471.000**	**0**	**2.471.000**
					Извори финансирања за ПРОГРАМ 11:			
				01	Општи приходи и примања буџета	504.738.000	0	504.738.000
				15	Неутрошена средства донација	183.000	0	183.000
				17	Неутрошена средства од трансфери од других нивоа власти	1.125.000		1.125.000
	0902				***Укупно за ПРОГРАМ 11:***	**506.046.000**	**0**	**506.046.000**
	1801				***ПРОГРАМ 12: Здравствена заштита***			
		0001			***Функционисање установа примарне здравствене заштите-Дом здравља***			
			760		**ЗДРАВСТВО НЕКЛАСИФИКОВАНО НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
				464	Дотацијеорганизацијама обавезног социјалног осигурања	565.000	0	565.000
					Извори финансирања за Програмску активност 1801-0001:			
				01	Општи приходи и примања буџета	565.000	0	565.000
					Укупно за Програмску активност 1801-0001:	**565.000**	**0**	**565.000**
		0002			***Мртвозорство***			
			760		**ЗДРАВСТВО НЕКЛАСИФИКОВАНО НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
				464	Дотацијеорганизацијама обавезног социјалног осигурања	11.000.000	0	11.000.000
					Извори финансирања за Програмску активност 1801-0002:			
				01	Општи приходи и примања буџета	11.000.000	0	11.000.000
					Укупно за Програмску активност 1801-0002:	**11.000.000**	**0**	**11.000.000**
		0003			***Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље***			
			760		**ЗДРАВСТВО НЕКЛАСИФИКОВАНО НА**			

				ДРУГОМ МЕСТУ			
			464	Дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	19.700.000	0	19.700.000
			465	Остале донације , дотације и трансфери	1.852.000	0	1.852.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1801-0003:			
			01	Општи приходи и примања буџета	21.552.000	0	21.552.000
				Укупно за Програмску активност 1801-0003:	**21.552.000**	**0**	**21.552.000**
	5005			**Набавка путничког возила-Дом здравља**			
		760		**ЗДРАВСТВО НЕКЛАСИФИКОВАНО НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			464	Дотација организацијама обавезног социјалног осигурања	2.000.000	0	2.000.000
				Извори финансирања за Пројекат 5005:			
			01	Општи приходи и примања буџета	2.000.000	0	2.000.000
				Укупно за Пројекат 5005:	**2.000.000**	**0**	**2.000.000**
	5010			**Изградња амбуланте на Палићу-Дом здравља**			
		760		**ЗДРАВСТВО НЕКЛАСИФИКОВАНО НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	73.900.000	0	73.900.000
				Извори финансирања за Пројекат 5010:			
			01	Општи приходи и примања буџета	73.900.000	0	73.900.000
				Укупно за Пројекат 5010:	**73.900.000**	**0**	**73.900.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 12:			
			01	Општи приходи и примања буџета	109.017.000	0	109.017.000
	1801			***Укупно за ПРОГРАМ 12:***	**109.017.000**	**0**	**109.017.000**
3				***УСТАНОВЕ КУЛТУРЕ***			
	1201			***ПРОГРАМ 13: РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА***			
		0001		***Функционисање локалних установа културе***			
		820		**УСЛУГЕ КУЛТУРЕ**			
			411	Плате, додаци и накнаде запослених	212.044.000	11.910.000	223.954.000
			412	Социјални доприноси на терет послодавца	32.291.000	2.142.000	34.433.000
			413	Накнаде у натури	3.458.000	404.000	3.862.000
			414	Социјална давања запосленима	11.673.000	3.126.000	14.799.000
			415	Накнаде за запослене	7.132.000	1.373.000	8.505.000
			416	Јубиларне награде	6.960.000	70.000	7.030.000
			421	Стални трошкови	45.765.000	9.603.000	55.368.000
			422	Трошкови путовања	3.276.000	20.689.000	23.965.000
			423	Услуге по уговору	30.572.000	52.689.000	83.261.000
			424	Специјализоване услуге	6.763.000	35.099.000	41.862.000
			425	Текуће поправке и одржавање	17.470.000	5.854.000	23.324.000
			426	Материјал	24.319.000	27.685.000	52.004.000
			444	Пратећи трошкови задуживања	0	160.000	160.000
			462	Дотације међународним организацијама	0	400.000	400.000
			482	Порези, обавезне таксе и казне	10.000	1.315.000	1.325.000
			483	Новчане казне и пенали по решењу судова	0	330.000	330.000
			512	Машине и опрема	4.687.000	7.335.000	12.022.000
			515	Нематеријална имовина	1.722.000	715.000	2.437.000
			523	Залихе робе за даљу продају		1.000.000	1.000.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1201-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	407.100.000	0	407.100.000
			04	Сопствени приходи буџетских корисника	0	148.507.000	148.507.000
			06	Донације од међународних организација	1.042.000	11.500.000	12.542.000
			07	Трансфери од других нивоа власти	0	5.660.000	5.660.000
			08	Донација од невладиних организација и појединаца	0	150.000	150.000
			13	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	0	13.741.000	13.741.000
			15	Неутрошена средства донација , помоћи и трансфера из ранијих година	0	1.237.000	1.237.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	0	1.104.000	1.104.000

				Укупно за Програмску активност 1201-0001:	**408.142.000**	**181.899.000**	**590.041.000**
	5012			**Санација, адаптација и реконструкција објекта Градске библиотеке (израда ПТ документације)- Градска библиотека**			
		820		**УСЛУГЕ КУЛТУРЕ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	7.212.000	0	7.212.000
				Извори финансирања за Пројекат 5012:			
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	7.212.000	0	7.212.000
				Укупно за Пројекат 5012:	**7.212.000**	**0**	**7.212.000**
	5013			**Majestic ZOO S- Изградња нових објеката: бејби ЗОО, дечије игралиште, учионица на отвореном - ЗОО врт Палић**			
		820		**УСЛУГЕ КУЛТУРЕ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	30.000.000	0	30.000.000
				Извори финансирања за Пројекат 5013:			
			01	Приходи из буџета:	22.527.000	0	22.527.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	7.473.000	0	7.473.000
				Укупно за Пројекат 5013:	**30.000.000**	**0**	**30.000.000**
				УКУПНО ГЛАВА 3:	**445.354.000**	**181.899.000**	**627.253.000**
0				***<u>ГРАДСКА УПРАВА</u>***			
	0001			***Функционисање локалних установа културе***			
		820		**УСЛУГЕ КУЛТУРЕ**			
				Народно позориште			
			463	Трансфери осталим нивоима власти	123.771.000	0	123.771.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1201-0001:			
			01	Приходи из буџета:	123.771.000	0	123.771.000
				Укупно за Програмску активност 1201-0001:	**123.771.000**	**0**	**123.771.000**
	0002			***Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва***			
		820		**УСЛУГЕ КУЛТУРЕ - ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ Пројеката У КУЛТУРИ**			
			481	Дотације невладиним организацијама	49.600.000	0	49.600.000
			423	Услуге по уговору	25.200.000	0	25.200.000
			424	Специјализоване услуге	16.055.000	0	16.055.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1201-0002:			
			01	Приходи из буџета:	90.855.000	0	90.855.000
				Укупно за Програмску активност 1201-0002:	**90.855.000**	**0**	**90.855.000**
	0003			***Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа***			
		840		**ВЕРСКЕ И ОСТАЛЕ УСЛУГЕ ЗАЈЕДНИЦЕ**			
			481	Дотације верским заједницама по конкурсу	3.325.000	0	3.325.000
				Извори финансирања за Програмску активност 1201-0003:			
			01	Општи приходи и примања буџета	3.325.000	0	3.325.000
				Укупно за Програмску активност 1201-0003:	**3.325.000**	**0**	**3.325.000**
	0004			***Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања***			
		830		**УСЛУГЕ ЕМИТОВАЊА И ИЗДАВАШТВА**			
			481	Дотације	4.800.000	0	4.800.000

			Извори финансирања за Програмску активност 1201-0004:			
		01	Општи приходи и примања буџета	4.800.000	0	4.800.000
			Укупно за Програмску активност 1201-0004:	**4.800.000**	**0**	**4.800.000**
	5001		***Sharing values-Дељење локалних вредности путем подстицања умрежавања у домену културне баштине са аспекта туризма***			
		473	**ТУРИЗАМ**			
		424	Специјализоване услуге	15.423.000	0	15.423.000
		511	Зграде и грађевински објекти	37.712.000	0	37.712.000
			Извори финансирања за Пројекат 1201-5001:			
		06	Донације од међународних организација	53.135.000	0	53.135.000
			Укупно за Пројекат 1201-5001:	**53.135.000**	**0**	**53.135.000**
	5002		***Реконструкција зграде Народног позоришта***			
		820	**УСЛУГЕ КУЛТУРЕ**			
		423	Услуге по уговору	400.000	0	400.000
		424	Специјализоване услуге	950.000	0	950.000
		511	Зграде и грађевински објекти	15.300.000	0	15.300.000
			Извори финансирања за Пројекат 5002:			
		01	Општи приходи и примања буџета	16.650.000	0	16.650.000
			Укупно за Пројекат 5002:	**16.650.000**	**0**	**16.650.000**
	5003		***Реконструкција и опремање сеоског дома на Шупљаку***			
		411	**ОПШТИ ЕКОНОМСКИ И КОМЕРЦИЈАЛНИ ПОСЛОВИ**			
		423	Услуге по уговору	360.000	0	360.000
		511	Зграде и грађевински објекти	9.374.000	0	9.374.000
		512	Машине и опрема	180.000	0	180.000
			Извори финансирања за Пројекат 1201-5003:			
		01	Општи приходи и примања буџета	751.000	0	751.000
		17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	9.163.000	0	9.163.000
			Укупно за Пројекат 1201-5003:	**9.914.000**	**0**	**9.914.000**
	5005		***Санација Дома културе у Вишњевцу***			
		820	**УСЛУГЕ КУЛТУРЕ**			
		511	Зграде и грађевински објекти	6.670.000	0	6.670.000
			Извори финансирања за Пројекат 5005:			
		01	Општи приходи и примања буџета	6.670.000	0	6.670.000
			Укупно за Пројекат 5005:	**6.670.000**	**0**	**6.670.000**
			Извори финансирања за ПРОГРАМ 13:			
		01	Општи приходи и примања буџета	676.449.000	0	676.449.000
		04	Сопствени приходи:		148.507.000	148.507.000
		06	Донације од међународних организација	54.177.000	11.500.000	65.677.000
		07	Трансфери од других нивоа власти	0	5.660.000	5.660.000
		08	Донација од невладиних организација и појединаца		150.000	150.000
		13	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	0	13.741.000	13.741.000
		15	Неутрошена средства донација , помоћи и трансфера из ранијих година	0	1.237.000	1.237.000
		17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	23.848.000	1.104.000	24.952.000
1201			***Укупно за ПРОГРАМ 13:***	**754.474.000**	**181.899.000**	**936.373.000**

1301			***ПРОГРАМ 14: Развој спорта и омладине***			
	0001		***Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима***			
		810	**УСЛУГЕ РЕКРЕАЦИЈЕ И СПОРТА**			
		481	Дотације за програмске активности спортских удружења	201.723.000	0	201.723.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1301-0001:			
		01	Општи приходи и примања буџета	201.723.000	0	201.723.000
			Укупно за Програмску активност 1301-0001:	**201.723.000**	**0**	**201.723.000**
	0002		***Подршка предшколском и школском спорту***			
		860	***РЕКРЕАЦИЈА, СПОРТ, КУЛТУРА И ВЕРА***			
		424	Специјализоване услуге	9.500.000	0	9.500.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1301-0002:			
		01	Општи приходи и примања буџета	9.500.000	0	9.500.000
		860	***Укуно за Програмску активност 1301-0002:***	**9.500.000**	**0**	**9.500.000**
	0004		***Функционисање локалних спортских установа***			
		860	**РЕКРЕАЦИЈА, СПОРТ, КУЛТУРА И ВЕРЕ, НЕКЛАСИФИКОВАНО НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
		451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама - ЈКП Стадион	184.300.000	0	184.300.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1301-0004:			
		01	Општи приходи и примања буџета	184.300.000	0	184.300.000
			Укупно за Програмску активност 1301-0004:	**184.300.000**	**0**	**184.300.000**
	0005		***Спровођење омладинске политике***			
		850	**РЕКРЕАЦИЈА, СПОРТ, КУЛТУРА И ВЕРЕ - ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ**			
		423	Услуге по уговору	200.000	0	200.000
		424	Специјализоване услуге	200.000	0	200.000
		481	Дотације невладиним организацијама	4.500.000	0	4.500.000
			Извори финансирања за Програмску активност 1301-0005:			
		01	Општи приходи и примања буџета	4.900.000	0	4.900.000
			Укупно за Програмску активност 1301-0005:	**4.900.000**	**0**	**4.900.000**
	4001		**Награде студентима и ученицима**			
		960	**ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ ОБРАЗОВАЊУ**			
		472	Накнаде за социјалну заштиту	21.832.000	0	21.832.000
			Извори финансирања за Пројекат 1301-4001:			
		01	Општи приходи и примања буџета	21.832.000	0	21.832.000
			Укупно за Пројекат 1301-4001:	**21.832.000**	**0**	**21.832.000**
	5003		***Омладински центар***			
		474	**ВИШЕНАМЕНСКИ РАЗВОЈНИ ПРОЈЕКТИ**			
		423	Услуге по уговору	50.000	0	50.000
		511	Зграде и грађевински објети	760.000	0	760.000
		512	Машине и опрема	2.693.000	0	2.693.000
			Извори финансирања за Пројекат 5003:			
		01	Општи приходи и примања буџета	2.380.000	0	2.380.000
		17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	1.123.000	0	1.123.000
			Укупно за Пројекат 5003:	**3.503.000**	**0**	**3.503.000**
	5004		***Улагање у халу спортова***			
		860	**РЕКРЕАЦИЈА, СПОРТ, КУЛТУРА И ВЕРЕ, НЕКЛАСИФИКОВАНО НА ДРУГОМ МЕСТУ**			

			451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама- ЈКП Стадион	3.500.000	0	3.500.000
				Извори финансирања за Пројекат 5004:			
			01	Општи приходи и примања буџета	3.500.000	0	3.500.000
				Укупно за Пројекат 5004:	**3.500.000**	**0**	**3.500.000**
	5005			***Улагање у Отворени базен***			
		860		**РЕКРЕАЦИЈА, СПОРТ, КУЛТУРА И ВЕРЕ, НЕКЛАСИФИКОВАНО НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама- ЈКП Стадион	6.500.000	0	6.500.000
				Извори финансирања за Пројекат 5005:			
			01	Општи приходи и примања буџета	6.500.000	0	6.500.000
				Укупно за Пројекат 5005:	**6.500.000**	**0**	**6.500.000**
	5014			***Реконструкција помоћних терена с природном травом на Градском стадиону***			
		860		**РЕКРЕАЦИЈА, СПОРТ, КУЛТУРА И ВЕРЕ, НЕКЛАСИФИКОВАНО НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			511	Зграде и грађевински објети	14.724.000	0	14.724.000
				Извори финансирања за Пројекат 5014:			
			01	Општи приходи и примања буџета	500.000	0	500.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	14.224.000	0	14.224.000
				Укупно за Пројекат 5014:	**14.724.000**	**0**	**14.724.000**
	5015			***Израда пројектно техничке документације за пројектовање хале спортова***			
		860		**РЕКРЕАЦИЈА, СПОРТ, КУЛТУРА И ВЕРЕ, НЕКЛАСИФИКОВАНО НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
			511	Зграде и грађевински објети	1.000.000	0	1.000.000
				Извори финансирања за Пројекат 5015:			
			01	Општи приходи и примања буџета	1.000.000	0	1.000.000
				Укупно за Пројекат 5015:	**1.000.000**	**0**	**1.000.000**
	5016			***Израда ПТД за Халу за хокеј***			
		860		***РЕКРЕАЦИЈА, СПОРТ, КУЛТУРА И ВЕРА***			
			511	Зграде и грађевински објекти	15.500.000	0	15.500.000
				Извори финансирања за Пројекат 5016:			
			01	Општи приходи и примања буџета	15.500.000	0	15.500.000
				Укупно за Пројекат 5016:	**15.500.000**	**0**	**15.500.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 14:			
			01	Општи приходи и примања буџета	451.635.000	0	451.635.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	15.347.000	0	15.347.000
1301				**УКУПНО ЗА ПРОГРАМ 14:**	**466.982.000**	**0**	**466.982.000**
				ПРОГРАМ 15: Опште услуге локалне самоуправе			
0602							
	0001			**Функционисање локалне самоуправе и градских општина**			
		130		**ОПШТЕ УСЛУГЕ**			
			411	Плате, додаци и накнаде запослених	450.813.000	0	450.813.000
			412	Социјални доприноси на терет послодавца	68.303.000	0	68.303.000
			413	Накнаде у натури	6.189.000	0	6.189.000
			414	Социјална давања запосленима	51.702.000	0	51.702.000
			415	Накнаде трошкова превоза за запослене	12.983.000	0	12.983.000
			416	Јубиларне награде	6.000.000	0	6.000.000
			421	Стални трошкови	133.753.000	0	133.753.000
			422	Трошкови путовања	27.940.000	0	27.940.000
			423	Услуге по уговору	132.478.000	0	132.478.000
			424	Специјализоване услуге	80.360.000	0	80.360.000
			425	Текуће поправке и одржавање	38.611.000	0	38.611.000
			426	Материјал	54.043.000	0	54.043.000

		441	Отплата домаћих камата	350.000	0	350.000
		465	Остале текуће дотације по Закону	116.000	0	116.000
		481	Дотације	5.261.000	0	5.261.000
		482	Остали порези	30.724.000	0	30.724.000
		485	Накнада штете	40.314.000	0	40.314.000
		511	Зграде и грађевински објекти	1.000.000	0	1.000.000
		512	Машине и опрема	20.247.000	0	20.247.000
		515	Нематеријална имовина - лиценце	1.340.000	0	1.340.000
			Извори финансирања за Програмску активност 0602-0001:			
		01	Општи приходи и примања буџета	1.162.511.000	0	1.162.511.000
		17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	16.000	0	16.000
			Укупно за Програмску активност 0602-0001:	**1.162.527.000**	**0**	**1.162.527.000**
1			***МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ***			
	0002		***Функционисање месних заједница***			
		160	**ОПШТЕ ЈАВНЕ УСЛУГЕ НЕКВАЛИФИКОВАНЕ НА ДРУГОМ МЕСТУ**			
		411	Плате, додаци и накнаде запослених	10.343.000	0	10.343.000
		412	Социјални доприноси на терет послодавца	1.572.000	0	1.572.000
		413	Накнаде у натури	509.000	0	509.000
		414	Социјална давања запосленима	1.550.000	0	1.550.000
		415	Накнаде трошкова за запослене	861.000	0	861.000
		416	Награде запосленима и остали посебни расходи	220.000	0	220.000
		421	Стални трошкови	15.884.000	110.000	15.994.000
		423	Услуге по уговору	7.419.000	2.245.000	9.664.000
		424	Специјализоване услуге	445.000	50.000	495.000
		425	Текуће поправке и одржавање	2.677.000	582.000	3.259.000
		426	Материјал	4.492.000	347.000	4.839.000
		482	Остали порези	5.000	0	5.000
		512	Машине и опрема	2.300.000	0	2.300.000
			Извори финансирања за Програмску активност 0602-0002:			
		01	Општи приходи и примања буџета	48.277.000	0	48.277.000
		08	Донације од невладиних организација	0	2.870.000	2.870.000
		15	Неутрошена средства донација из претходних година	0	464.000	464.000
			Укупно за Програмску активност 0602-0002:	**48.277.000**	**3.334.000**	**51.611.000**
			УКУПНО ГЛАВА 1:	**48.277.000**	**3.334.000**	**51.611.000**
0			***ГРАДСКА УПРАВА***			
	0007		***Функционисање националних савета националних мањина***			
		850	**РЕКРЕАЦИЈА, СПОРТ, КУЛТУРА И ВЕРЕ - ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ**			
		481	Дотације националним саветима	3.107.000	0	3.107.000
			Извори финансирања за Програмску активност 0602-0007:			
		01	Општи приходи и примања буџета	3.107.000	0	3.107.000
			Укупно за Програмску активност 0602-0007:	**3.107.000**	**0**	**3.107.000**
	0009		**Текућа буџетска резерва**			
		112	**ФИНАНСИЈСКИ И ФИСКАЛНИ ПОСЛОВИ**			
		499	Средства текуће резерве буџета	80.000.000	0	80.000.000
			Извори финансирања за Програмску активност 0602-0009:			
		01	Општи приходи и примања буџета	80.000.000	0	80.000.000
			Укупно за Програмску активност 0602-0009:	**80.000.000**	**0**	**80.000.000**
	0010		**Стална буџетска резерва**			
		112	**ФИНАНСИЈСКИ И ФИСКАЛНИ ПОСЛОВИ**			
		499	Средства сталне резерве буџета	10.000.000	0	10.000.000
			Извори финансирања за Програмску активност 0602-0010:			
		01	Општи приходи и примања буџета	10.000.000	0	10.000.000

				Укупно за Програмску активност 0602-0010:	**10.000.000**	**0**	**10.000.000**
	0014			**Управљање у ванредним ситуацијама**			
		220		**ЦИВИЛНА ОДБРАНА**			
			423	Услуге по уговору	1.330.000	0	1.330.000
			424	Специјализоване услуге	2.090.000	0	2.090.000
			425	Текуће поправке и одржавање	380.000	0	380.000
			426	Материјал	475.000	0	475.000
			481	Дотације	5.225.000	0	5.225.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0602-0014:			
			01	Општи приходи и примања буџета	9.500.000	0	9.500.000
				Укупно за Програмску активност 0602-0014:	**9.500.000**	**0**	**9.500.000**
	5001			***Пројектно техничка документација за МЗ***			
		620		**РАЗВОЈ ЗАЈЕДНИЦЕ**			
			482	Остали порези			
			511	Зграде и грађевински објекти	10.000.000	0	10.000.000
				Извори финансирања за Пројекат 5001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	7.850.000	0	7.850.000
			09	Примања од продаје нефинансијске имовине:	2.150.000	0	2.150.000
				Укупно за Пројекат 5001:	**10.000.000**	**0**	**10.000.000**
	5002			***Адаптација и енергетска санација објекта МЗ Бајмок***			
		620		**РАЗВОЈ ЗАЈЕДНИЦЕ**			
			511	Зграде и грађевински објекти	650.000	0	650.000
				Извори финансирања за Пројекат 5002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	650.000	0	650.000
				Укупно за Пројекат 5002:	**650.000**	**0**	**650.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 15:			
			01	Општи приходи и примања буџета	1.321.895.000	0	1.321.895.000
			08	Донације од невладиних организација	0	2.870.000	2.870.000
			09	Примања од продаје нефинансијске имовине	2.150.000	0	2.150.000
			15	Неутрошена средства донација из претходних година	0	464.000	464.000
			17	Неутрошена средства трансфера других нивоа власти	16.000	0	16.000
	0602			***Укупно за ПРОГРАМ 15:***	**1.324.061.000**	**3.334.000**	**1.327.395.000**
				ПРОГРАМ 17: Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије			
	0501						
				Програмска активност 0001-Енергетски менаџмент			
	0001						
0		**480**		**ЕКОНОМСКИ ПОСЛОВИ-ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ**			
			424	Специјализоване услуге	1.150.000	0	1.150.000
			425	Текуће поправке и одржавање	1.150.000	0	1.150.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0501-0001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	2.300.000	0	2.300.000
				Укупно за Програмску активност 0501-0001:	**2.300.000**	**0**	**2.300.000**
				Израда програма енергетске ефикасности града Суботице за период 2025-2027 године			
	4001						
		480		**ЕКОНОМСКИ ПОСЛОВИ-ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ**			
			423	Стручне услуге	2.100.000	0	2.100.000
				Извори финансирања за Пројекат 4001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	2.100.000	0	2.100.000
				Укупно за Пројекат 4001:	**2.100.000**	**0**	**2.100.000**
	5001			**ENGAGE**			
		474		**ВИШЕНАМЕНСКИ РАЗВОЈНИ ПРОЈЕКТИ**			

			423	Стручне услуге	1.000.000		1.000.000
			511	Зграде и грађевински објекти	83.300.000	0	83.300.000
			515	Нематеријална имовина	9.380.000		9.380.000
				Извори финансирања за Пројекат 5001:			
			01	Општи приходи и примања буџета	67.190.000	0	67.190.000
			06	Донације од међународних организација	16.490.000	0	16.490.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	10.000.000	0	10.000.000
				Укупно за Пројекат 5001:	**93.680.000**	**0**	**93.680.000**
		5002		***Суфинансирање енергетске санације енергије из обновљених извора енергије, стамбених зграда и породичних кућа***			
			610	**СТАМБЕНИ РАЗВОЈ**			
			454	Капиталне субвенције приватним предузећима	27.431.000	0	27.431.000
				Извори финансирања за Пројекат 5002:			
			01	Општи приходи и примања буџета	20.000.000	0	20.000.000
			07	Трансфери од других нивоа власти:	7.400.000	0	7.400.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	31.000	0	31.000
				Укупно за Пројекат 5002:	**27.431.000**	**0**	**27.431.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 17:			
			01	Општи приходи и примања буџета	91.590.000	0	91.590.000
			06	Донације од међународних организација	16.490.000	0	16.490.000
			07	Трансфери од других нивоа власти:	7.400.000	0	7.400.000
			17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	10.031.000	0	10.031.000
	0501			***Укупно за ПРОГРАМ 17:***	**125.511.000**	**0**	**125.511.000**
				УКУПНО РАЗДЕО 4 - ГРАДСКА УПРАВА	**8.966.401.000**	**205.449.000**	**9.171.850.000**
5				**РАЗДЕО 5 - ГРАДСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО**			
	0			**ГРАДСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО**			
		0602		**ПРОГРАМ 15: Опште услуге локалне самоуправе**			
			0004	**Градско правобранилаштво**			
			330	**СУДОВИ**			
			411	Плате, додаци и накнаде запослених	14.697.000	0	14.697.000
			412	Социјални доприноси на терет послодавца	2.229.000	0	2.229.000
			413	Накнада у натури	130.000	0	130.000
			414	Социјална давања запосленима	2.005.000	0	2.005.000
			415	Накнаде трошкова за запослене	330.000	0	330.000
			421	Стални трошкови	250.000	0	250.000
			422	Трошкови путовања	400.000	0	400.000
			423	Услуге по уговору	1.300.000	0	1.300.000
			426	Материјал	600.000	0	600.000
				Извори финансирања за Програмску активност 0602-0004:			
			01	Општи приходи и примања буџета	21.941.000	0	21.941.000
				Укупно за Програмску активност 0602-0004:	**21.941.000**	**0**	**21.941.000**
				Извори финансирања за ПРОГРАМ 15:			
			01	Општи приходи и примања буџета	21.941.000	0	21.941.000
		0602		***Укупно за ПРОГРАМ 15:***	**21.941.000**	**0**	**21.941.000**
				УКУПНО РАЗДЕО 5 - ГРАДСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО	**21.941.000**	**0**	**21.941.000**
6				**РАЗДЕО 6 - ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН**			
	0			**ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН**			
		0602		**ПРОГРАМ 15: Опште услуге локалне самоуправе**			
			0005	**Омбудсман**			
			150	**ОПШТЕ ЈАВНЕ УСЛУГЕ - ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ**			

				411	Плате, додаци и накнаде запослених	13.228.000	0	13.228.000
				412	Социјални доприноси на терет послодавца	2.010.000	0	2.010.000
				413	Накнада у натури	13.000	0	13.000
				414	Социјална давања запосленима	570.000	0	570.000
				415	Накнаде трошкова за запослене	230.000	0	230.000
				421	Стални трошкови	286.000	0	286.000
				422	Трошкови путовања	10.000	0	10.000
				423	Услуге по уговору	495.000	0	495.000
				426	Материјал	367.000	0	367.000
				481	Дотације	19.000	0	19.000
				482	Остали порези	10.000	0	10.000
				485	Накнада штете	40.000	0	40.000
				512	Машине и опрема	400.000	0	400.000
				515	Нематеријална имовина	10.000	0	10.000
					Извори финансирања за Програмску активност 0602-0005:			
				01	Општи приходи и примања буџета	17.688.000	0	17.688.000
					Укупно за Програмску активност 0602-0005:	**17.688.000**	**0**	**17.688.000**
					Извори финансирања за ПРОГРАМ 15:			
				01	Општи приходи и примања буџета	17.688.000	0	17.688.000
	0602				***Укупно за ПРОГРАМ 15:***	**17.688.000**	**0**	**17.688.000**
					УКУПНО РАЗДЕО 6 - ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН	**17.688.000**	**0**	**17.688.000**
7					**РАЗДЕО 7 - СЛУЖБА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ**			
	0				**СЛУЖБА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ**			
		0602			**ПРОГРАМ 15: Опште услуге локалне самоуправе**			
			0001		**Функционисање локалне самоуправе и градских општина**			
				130	**ОПШТЕ УСЛУГЕ**			
				411	Плате, додаци и накнаде запослених	4.135.000	0	4.135.000
				412	Социјални доприноси на терет послодавца	575.000	0	575.000
				414	Социјална давања запосленима	300.000	0	300.000
				415	Накнаде трошкова за запослене	90.000	0	90.000
				422	Трошкови путовања	150.000	0	150.000
				423	Услуге по уговору	208.000	0	208.000
				424	Специјализоване услуге	95.000	0	95.000
				426	Материјал	209.000	0	209.000
				515	Нематеријална имовина	72.000	0	72.000
					Извори финансирања за Програмску активност 0602-0001:			
				01	Општи приходи и примања буџета	5.834.000	0	5.834.000
					Укупно за Програмску активност 0602-0001:	**5.834.000**	**0**	**5.834.000**
					Извори финансирања за ПРОГРАМ 15:			
				01	Општи приходи и примања буџета	5.834.000	0	5.834.000
		0602			***Укупно за ПРОГРАМ 15:***	**5.834.000**	**0**	**5.834.000**
					УКУПНО РАЗДЕО 8 - СЛУЖБА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ	**5.834.000**	**0**	**5.834.000**
					СВЕГА РАСХОДИ И ИЗДАЦИ	***9.217.694.000***	***205.449.000***	***9.423.143.000***
					Укупни извори финансирања:			
				01	Општи приходи и примања буџета	8.513.880.000	0	8.513.880.000
				04	Сопствени приходи буџетских корисника	0	162.662.000	162.662.000
				06	Донације од међународних организација	86.440.000	15.787.000	102.227.000
				07	Трансфери од других нивоа власти	73.600.000	6.180.000	79.780.000
				08	Добровољни трансфери од физичких и правних лица	0	3.020.000	3.020.000
				09	Примања од продаје нефинансијске имовине	10.000.000	116.000	10.116.000
				12	Примања од отплате датих кредита и продаје финансијске имовине	8.600.000	0	8.600.000
				13	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	23.575.000	14.351.000	37.926.000

	15	Неутрошена средства донација, помоћи и трансфера из ранијих година	183.000	2.229.000	2.412.000
	17	Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти	416.416.000	1.104.000	417.520.000
	56	Финансијска помоћ од ЕУ	85.000.000	0	85.000.000
		СВЕГА РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ПО ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА:	**9.217.694.000**	**205.449.000**	**9.423.143.000**

Члан 8.

Ова одлука се доставља Министарству финансија и објављује се у «Службеном листу Града Суботице».

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у «Службеном листу Града Суботице».

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636193-2025-09693-001-000-400-043
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 35. став 8. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) и члана 33. став 1. тачка 5. Статута Града („Службени лист Града Суботице” бр. 27/19 – пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24), Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

О Д Л У К У
о доношењу Плана генералне регулације за насеље Чантавир

Члан 1.

Доноси се План генералне регулације за насеље Чантавир (у даљем тексту: План).

Члан 2.

Плански основ за израду Плана је Просторни План града Суботице („Службени лист града Суботице” бр. 16/12).

Члан 3.

Доношењем овог Плана добиће се спроведбени документ којим се омогућује:

- Смањење грађевинског подручја у циљу рационалног коришћења грађевинског земљишта као и очувања пољопривредног земљишта,
- Редефинисања планираних намена и правила грађења (првенствено за радне зоне) ради боље спроводљивости и економске оправданости планског решења;
- Преиспитивања простора за јавне намене у складу са потребама насеља и планираним бројем становника, у складу са садржајима дефинисаним Просторним планом Града Суботице за центар заједнице насеља. У оквиру ових насеља потребно је да су обједињене јавне службе и функције које задовољавају потребе насеља и гравитационог подручја одређеног вишег нивоа опремљености;
- Ревизије планираних саобраћајних решења, планираних регулационих ширина и евентуалне њихове корекције у циљу побољшања саобраћајне мреже насеља као и изградње недостајуће комуналне инфраструктуре;
- Ефикасније заштите животне средине, рационалнијег коришћења ресурса, уз поштовање принципа одрживог развоја,

- Заштите, очувања и унапређења културних вредности у смислу дефинисања тачног статуса старог језгра насеља Чантавир,
- Унапређења урбаног идентитета насеља,
- Побољшања услова живота локалног становништва у циљу запошљавања младих и њиховог задржавања у насељу којим би се стимулисао његов демографски опоравак,
- Активирања потенцијала развоја сеоског туризма са целогодишњом понудом уз еко и етно туризам, ловни туризам, аутохтону домаћу кухињу, производњу етно занатских производа, неговање културно-етничких манифестација и обичаја,
- Осим тога, евидентираће се промене у простору настале током протеклог времена почев од усвајања важећег плана.

Члан 4.

Саставни део ове одлуке је елаборат План генералне регулације за насеље Чантавир, израђен од стране Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање Суботица под бројем 299-26/23.

Члан 5.

Текстуални део Плана се објављује у „Службеном листу Града Суботице”.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Града Суботице".

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636240-2025-09693-001-000-350-136
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

ГРАД СУБОТИЦА
GRAD SUBATICA
GRAD SUBOTICA
SZABADKA VÁROS

299-26/23

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕ ЧАНТАВИР

„ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ПУТЕВИМА, УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И СТАНОВАЊЕ“ СУБОТИЦА
„JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE PUTOVIMA, URBANISTIČKO PLANIRANJE I STANOVANJE“ SUBATICA
ÚTFENNTARTÓ, VÁROSTERVEZÉSI ÉS LAKÁSÜZEMELTETÉSI KÖZVÁLLALAT, SZABADKA
„JAVNO PODUZEĆE ZA GOSPODARENJE CESTAMA, URBANISTIČKO PLANIRANJE I STANOVANJE“ SUBOTICA

Скупштина Града Суботице на 39. седници
одржаној дана 07.09.2023. године
донела је Одлуку о доношењу Плана
под бројем I-350-75/2023

Председник Скупштине града Суботице:
Даниел Ђивановић
Директор:
ОГЊЕН ГОЛУБОВИЋ, маст.инж.грађ.
Суботица, април 2025. године

НАРУЧИЛАЦ:	**ГРАД СУБОТИЦА**
ИНВЕСТИТОР:	**ГРАД СУБОТИЦА**
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:	**ГРАДСКА УПРАВА - СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО**
ОБРАЂИВАЧ:	**„ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ПУТЕВИМА, УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И СТАНОВАЊЕ“ СУБОТИЦА**
БРОЈ УГОВОРА:	**299-26/23**
НАЗИВ ПЛАНА:	**ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕ ЧАНТАВИР**
РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ:	**РЕЉА КОВАЧ,** маст.инж.арх. одговорни урбаниста
СТРУЧНИ ТИМ:	**ПЕТАР АНДРИЋ,** дипл.инж.арх. **ЛАСЛО ЈУХАС,** дипл.инж.саоб. **МИЛИЦА АЛЕКСИЋ,** маст.инж.арх. **АНТЕ СТАНТИЋ,** ел.инж.
РАДНИ ТИМ:	**ГАБОР ПОША**, инж.геод. **ИМРЕ ПЕЧ**, геометар
РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНИРАЊА:	**КАРОЉ ТЕРТЕЛИ**, дипл.инж.арх. одговорни урбаниста

О П Ш Т А Д О К У М Е Н Т А Ц И Ј А

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Решење о упису у Регистар привредних субјеката обрађивача Плана
- Решење о именовању одговорног урбанисте
- Изјава одговорног урбанисте
- Лиценца одговорног урбанисте

О П Ш Т И Д Е О

I ОПШТИ ДЕО

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА
1.1.1.ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА
1.2. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА
1.3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА
1.3.1. Постојећа намена и урбанистичке карактеристике простора
1.3.2. Биланс површина постојећег стања
1.4. ПОСТОЈЕЋА КОМУНАЛНА ОПРЕМЉЕНОСТ ПРОСТОРА
1.4.1. Анализа мреже саобраћајница
1.4.2. Анализа и капацитети јавне комуналне инфраструктуре
1.4.2.1. Електроенергетска, гасоводна и телекомуникациона мрежа
1.4.2.2. Водоводна и канализациона мрежа
1.5. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ ЈАВНОГ И ОСТАЛОГ ЗЕЛЕНИЛА
1.6. СТЕЧЕНЕ УРБАНИСТИЧКЕ ОБАВЕЗЕ

П Л А Н С К И Д Е О

II ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА

2.1. ПОДЕЛА НА ЦЕЛИНЕ УНУТАР ПРОСТОРА ПЛАНА
2.2. ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА
2.2.1. Концепција уређења простора
2.2.2. Концепција уређења карактеристичних грађевинских зона или карактеристичних целина (блокова) одређених планом према морфолошким, планским, историјско-амбијенталним и другим карактеристикама
2.2.3. Компатибилне намене
2.2.4. Биланс површина планираног стања
2.2.5. Урбанистички показатељи
2.3. ОПШТА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА
2.4. ПОДЕЛА ЗЕМЉИШТА ОБУХВАЋЕНОГ ПЛАНОМ НА ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ
2.4.1. Површине јавне намене
2.4.2. Површине за остале намене
2.4.3. Елементи за парцелацију грађевинског земљишта намењеног за јавне површине – улице и комплексе јавних објеката
2.5. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ
2.5.1. Саобраћајне површине
2.5.2. Јавне зелене површине
2.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ
2.7. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА МРЕЖЕ ЈАВНЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
2.7.1. Електроенергетска, вреловодна, гасоводна и телекомуникациона мрежа

2.7.2. Водоводна и канализациона мрежа
2.8. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА ИЛИ ЗОНАМА ИЗ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ
2.9. ОПШТИ РЕГУЛАЦИОНИ И НИВЕЛАЦИОНИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ УЛИЦА И ЈАВНИХ ПОВРШИНА
2.10. УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ПРОСТОРА
2.10.1. Општи и посебни услови и мере заштите културног наслеђа
2.10.2. Општи и посебни услови и мере заштите природних добара
2.10.3. Општи и посебни услови и мере заштите животне средине и живота и здравља људи
2.10.4. Услови за заштиту од пожара, елементарних непогода, Техничко - технолошких несрећа и ратних дејстава
2.10.5 Услови за евакуацију отпада
2.11. ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ У СКЛАДУ СА СТАНДАРДИМА ПРИСТУПАЧНОСТИ
2.12. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СА ЛОКАЦИЈАМА ПРОПИСАНИМ ЗА ДАЉУ ПЛАНСКУ РАЗРАДУ
2.12.1. Локације за које се не утврђује даља разрада
2.12.2. Локације за које се израђује урбанистички пројекат
2.12.3. Локације за које се расписује архитектонско - урбанистички конкурс
2.13. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ
2.14. ПРАВИЛА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ, ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ И ИСПРАВКЕ ГРАНИЦА ПАРЦЕЛА

III ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

3.1. УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ПО ЗОНАМА

3.1.1. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ГУСТИНА
3.1.1.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони
3.1.1.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони
3.1.1.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката
3.1.1.4. Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама .
3.1.1.5. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле
3.1.1.6. Највећа дозвољена спратност објеката
3.1.1.7. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели
3.1.1.8. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила
3.1.1.9. Услови за ограђивање парцеле

3.1.2. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА.
3.1.1.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони
3.1.1.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони
3.1.1.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката
3.1.1.4. Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама
3.1.1.5. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле
3.1.1.6. Највећа дозвољена спратност објеката
3.1.1.7. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели
3.1.1.8. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила
3.1.1.9. Услови за ограђивање парцеле

3.1.3. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊАУ ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА

3.1.3.1.Врста и намена објеката који се могу градити у зони
3.1.3.2.Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони
3.1.3.3.Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката.
3.1.3.4.Услови у погледу положаја објеката у односу на регулационулинију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама
3.1.3.5.Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле
3.1.3.6.Највећа дозвољена спратност објеката
3.1.3.7.Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели
3.1.3.8.Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила
3.1.3.9.Услови за ограђивање парцеле

3.1.4.УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ ПОСЛОВНО - КОМЕРЦИЈАЛНИХ ФУНКЦИЈА

3.1.4.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони
3.1.4.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони
3.1.4.3.Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката
3.1.4.4.Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама
3.1.4.5.Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле
3.1.4.6.Највећа дозвољена спратност и висина објеката
3.1.4.7.Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели
3.1.4.8.Обезбеђиваје приступа парцели и простора за паркирање возила
3.1.4.9.Услови за ограђивање парцеле

3.1.5. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ ПРОИЗВОДНЕ ДЕЛАТНОСТИ

3.1.5.1.Врста и намена објеката који се могу градити у зони
3.1.5.2.Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони
3.1.5.3.Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката
3.1.5.4.Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама
3.1.5.5.Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле
3.1.5.6.Највећа дозвољена спратност објеката
3.1.5.7Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели
3.1.5.8.Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила
3.1.5.9.Услови за ограђивање парцеле

3.1.6. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ СПОРТСКИХ ОБЈЕКАТА И ТЕРЕНА.

3.1.7. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ ЦЕНТРАЛНИХ ФУНКЦИЈА

3.1.7.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони
3.1.7.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони
3.1.7.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката
3.1.7.4. Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама
3.1.7.5. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле
3.1.7.6. Највећа дозвољена спратност објеката
3.1.7.7. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила
3.1.7.8. Услови за ограђивање парцеле

3.1.8. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

3.1. УСЛОВИ ЗА ЗАШТИТУ СУСЕДНИХ ОБЈЕКАТА

3.2. УСЛОВИ ЗА АДАПТАЦИЈУ, РЕКОНСТРУКЦИЈУ И ПРЕНАМЕНУ ПОСТОЈЕЋИХ ОБЈЕКАТА НА ПРОСТОРУ ПЛАНА

3.3. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА СВЕ ЗОНЕ
3.4.1. Општи услови за изградњу објеката
3.4.2. Услови за архитектонско и естетско обликовање елемената објеката

3.5. ПРАВИЛА РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ОБЈЕКТЕ ЗА КОЈЕ СЕ ПРОПИСУЈЕ ЈАВНИ ИНТЕРЕС

3.6. УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКАТА НА КОМУНАЛНУ ИНФРАСТРУКТУРУ
3.6.1. Електроенергетске, гасне и ТТ инсталације
3.6.2. Водовод и канализација

3.7. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА

3.8. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ – УЛИЦА
3.8.1 Правила за изградњу саобраћајне мреже
3.8.2 Правила за изградњу и уређење јавних зелених површина

3.9. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
3.9.1. Правила за изградњу електроенергетске, гасне и ТТ мреже
3.9.2. Правила за изградњу водоводне и канализационе мреже

IV ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

- **Графички прилози постојећег стања**

4.1. Извод из Просторног плана Града Суботице – Реферална карта бр.1 – Посебна намена простора.....1:50000
4.2. Постојећа намена површина у обухвату Плана 1:5000

- **Графички прилози планских решења**

4.3. Граница Плана са поделом на карактеристичне урбанистичке целине 1:5000
4.4. Планирана претежна намена површина и подела простора на карактеристичне целине 1:5000
4.5. Саобраћајно решење са регулацијом површина јавне намене, нивелацијом и грађевинским линијама 1:2000
4.6. Начин спровођења Плана - зоне за које је обавезна разрада урбанистичким пројектом 1:5000
4.7. Планирана генерална решења за енергетску, електронско-комуникациону и термоенергетску инфраструктуру 1:5000
4.8. Планирана генерална решења за инфраструктуру водовода и канализације 1:5000
4.9. Карта са заштићеним непокретним културним добрима и друге мере заштите.....1:5000

V ДОКУМЕНТАЦИЈА

О П Ш Т И Д Е О

I ОПШТИ ДЕО

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Изради Плана генералне регулације за насеље Чантавир (у даљем тексту: План) се приступило на основу Одлуке о изради Плана генералне регулације за насеље Чантавир („Службени лист Града Суботице”, број 30/23).

Саставни део Одлуке је Решење Секретаријата за грађевинарство Градске управе Града Суботице под бројем: IV-05-350-60.2/2023 од 21.08.2023.год. о неприступању изради стратешке процене утицаја на

животну средину. Такође је саставни део Одлуке и Мишљење Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица бр. 516/2/1 од 31.07.2023.год. о неприступању изради Студије заштите непокретног културног добра.

Наручилац Плана је Град Суботица, на основу Уговора бр. 299-26/23 закљученог између Града Суботице и „Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица, које је обрађивач Плана.

Након доношења Одлуке о изради израђен је Елаборат за рани јавни увид, ради упознавања јавности са општим циљевима и сврхом израде Плана, планираном претежном наменом површина и очекиваним ефектима планирања. Рани јавни увид је одржан у периоду од 03.11.2023. године до 17.11.2023. године. У току раног јавног увида су пристигле три примедбе.

Носилац израде Плана је Секретаријат за грађевинарство, Градске управе, Града Суботице.

Правни основ за израду Плана генералне регулације је Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ број 72/09, 81/09-испр., 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС и 50/13-УС и 98/13УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) - у даљем тексту: Закон.

Нацрт Плана је израђен у складу са Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19) – у даљем тексту: Правилник, и садржи текстуални и графички део.

У складу са чланом 48. Закона и члановима 45. и 48. Правилника, за потребе израде Нацрта Плана су прибављени подаци о постојећој планској документацији, подлогама, посебним условима за заштиту и уређење простора, стању и капацитетима комуналне, саобраћајне и остале инфраструктуре од надлежних комуналних предузећа, као и услови од органа, организација и предузећа из области које су од утицаја на израду Плана (који су приложени у документацији Плана).

Плански основ за израду Плана је:

- **Просторни План града Суботице** („Службени лист града Суботице” бр. 16/12)

1.1.1. ИЗВОД ИЗ ПЛАНА ВИШЕГ РЕДА

Предметни обухват Плана се налази у границама Просторног плана Града Суботице, који представља плански основ за израду Плана генералне регулације.

Средином насеља пролази траса државног пута IIБ реда бр. 303 Стари Жедник – Чантавир – Торњош.

Предметни простор је обрађиван **Планом генералне регулације за насеље Чантавир** (27-23/09) („Службени лист града Суботице“ 3/2011), а чији је један део детаљније разрађиван **Планом детаљне регулације за део простора насеља Чантавир између деонице Општинског пута Суботица-Чантавир, заштитног појаса водотока Чик и деонице државног пута IIБ реда бр. 303** („Службени лист Града Суботице 31/2021“).

Након доношења овог Плана генералне регулације за насеље Чантавир престаће да се примењују важећи планови: План генералне регулације за насеље Чантавир („Службени лист града Суботице” бр. 3/2011) и План детаљне регулације за део простора насеља Чантавир између деонице Општинског пута Суботица-Чантавир, заштитног појаса водотока Чик и деонице државног пута IIБ реда бр. 303 („Службени лист Града Суботице 31/2021“).

1.2.1. Концепција уређења простора дефинисана Просторним планом града Суботице

- Извод из Просторног Плана града Суботице -

– II Плански део

3.2.1. Мрежа насеља града Суботице

Типолошки, насеља у Граду могу се поделити по величини (број становника), по времену настанка и локације насеља, затим по основној матрици улица, по производним и културним садржајима.

По времену настанка насеља се групишу:

- *Градско насеље Суботица (опстало за време Турака)*
- *Бајмок, Чантавир, Шандор (Александрово) крај XVIII почетак XIX века*
- *Палић средина XIX века*
- *До краја I светског рата су се формирали: Горњи и Доњи Таванкут, Миргеш, Бачки Виногради, Шупљак, Ђурђин*
- *Насеља настала између два светска рата – добровољачка насеља – Вишњевац и Душаново поред Чантавира, Масариково испред Бачких Винограда, Мишићево, Рата близу Бајмока, на путу за Бачалмаш - Српски Шор, данашња Келебија, Нови Жедник.*

- *Насеља новијег датума Мала Босна, Биково, Габрић, Носа, Скендерево, Верушић, Мадарашки салаши настала углавном "скупљањем" салаша*

Оваква хронологија насељавања Града Суботице има изразите функционалне последице и задржаће се још увек у фази транзиције из пољопривредног у индустријски (мала и средња предузећа) сектор у руралном делу и из индустријског у услужни сектор у урбаном делу Града.

Генерално посматрано, у мрежи насеља Града Суботице, запажа се диверсификација функција села манифестована смањењем учешћа активног становништва у аграрним делатностима и повећањем учешћа запослених у секундарним и терцијарним делатностима. Тај процес је најизраженији у приградским насељима и оним која имају добру доступност градском центру. Очито је да се око градског насеља Суботице почео формирати прстен функционално трансформисаних села која је захватио социоекономски преображај.

Центри заједница насеља

На основу размештаја становништва, функција, саобраћајне повезаности и степена социоекономске трансформације у Граду Суботици издиференцирано је неколико целина које се карактеришу мање-више кохерентношћу и функционалном комплементарношћу. Такође је уочљива разлика у њиховом територијалном обухвату и положају у функционалној хијерархији.

У првој хијерархијској равни је градско насеље Суботица, око које је формиран периурбани прстен у чији састав улазе насеља на потезу према Хоргошу (Палић, Хајдуково, Бачки Виногради) и Келебија. То је зона највеће концентрације функција и становништва. У њој живи око 115.000 становника. У скорој будућности у функционалном смислу у агломерацију је потребно умрежити насеље Шупљак.

У овој хијерархијској равни центар заједнице насеља је насеље Хајдуково.

У другој хијерархијској равни је центар заједнице насеља Бајмок у чијем су директном пољу утицаја Мишићево, а делимичном Ђурђин и Доњи и Горњи Таванкут са Миргешом.

Сличну хијерархију има агломерација која се развила на линији Стари Жедник – Нови Жедник – Чантавир са Бачким Душановом и Вишњевцем, а са Чантавиром као центром заједнице насеља.

– III Пропозиције просторног развоја

2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ГРАЂЕВИНСКОМ ПОДРУЧЈУ НАСЕЉА ЗА КОЈА ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ САДРЖИ ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ УРЕЂЕЊА

Овим планом утврђена су грађевинска подручја насеља, кроз израду шематских приказа уређења са описом граница, за насељена места: Келебија, Доњи Таванкут, Горњи Таванкут, Миргеш, Скендерово, Стари Жедник, Ђурђин, Мишићево, Мала Босна, Хајдуково, Бачки Виногради, Шупљак, Носа, Биково, Габрић, Вишњевац, Бачко Душаново, Верушић и Мадарашки салаши.

За ова насеља Просторним планом је дата основна намена површина, трасе и коридори основне комуналне инфраструктуре и у овом поглављу дефинисан скуп правила и елемената урбанистичке организације, уређења и грађења појединачних наменских зона унутар грађевинских подручја, са правилима за регулацију и грађење нових, као и реконструкцију постојећих објеката у складу са врстом и наменом објеката чија изградња је дозвољена у одређеној зони.

Правила грађења и регулације примењују се на све планом предвиђене зоне и типове градње и утврђују као правила парцелације, регулације и изградње објеката:

- *за просторе унутар грађевинског подручја насеља за које није предвиђена израда урбанистичког плана,*
- *за просторе унутар насеља за које је израда урбанистичког плана предвиђена, као правила усмеравајућег карактера при изради истих*

2.4.а) Врста и намена објеката који се могу градити у грађевинском подручју насеља

На подручју општине, у грађевинском подручју насеља, поред стамбених, могу се градити и сви други објекти који својом делатношћу не могу имати штетног утицаја на животну средину. Објекат компатибилне намене може добити одобрење за изградњу на површинама друге претежне намене. Компатибилне намене су: становање, делатности, пословање, трговина, угоститељство, занатство и услуге, комунални и саобраћајни објекти у функцији становања, пословања или снабдевања горивом,

здравство, дечија заштита, образовање, култура и верски објекти. Пејзажно уређење, споменици, фонтане, мобилијар и урбана опрема компатибилни су са свим наменама и могу се без посебних услова реализовати на свим површинама.

2.4.б) Врста и намена објеката чија је изградња забрањена у грађевинском подручју насеља

Објекат не испуњава услове за изградњу уколико је на постојећој јавној површини, на површинама уже зоне санитарне заштите водоизворишта, или на објектима или коридорима постојеће инфраструктуре.
На простору предвиђеном за заштитне појасеве не могу се градити објекти и вршити радови супротно разлогу због којег је појас успостављен.

2.4.1. Врста и намена објеката који се могу градити у наменским зонама насеља

У односу на величину, значај и степен развијености насеља, уважавајући организацију и уређење насеља реализовано кроз спонтани и усмерени урбани процес заџртан ранијим урбанистичким плановима, а према постојећем, односно планираном начину коришћења простора утврђена је подела насељског простора на урбанистичке, односно основне наменске целине - зоне:

- *зона централних садржаја*
- *зона становања*
- *радна зона*
- *спортско-рекреативна зона*
- *зона туризма*
- *зона комуналних садржаја*
- *комплекси верских објеката*

Правила за изградњу објеката су дефинисана и груписана као скуп правила грађења за одређену врсту и намену објеката који се могу реализовати у зонама, у складу са критеријумима за грађење, урбанистичким параметрима, јединствено за сва насеља и у складу са специфичностима типа насеља.

1.2. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА

Планом генералне регулације за насеље Чантавир обухваћен је простор у површини од **856,85ха**, с тим да је граница грађевинског подручја насеља значајно смањена на **765,32ха** и представља површину која се разрађује овим Планом генералне регулације, док ће за преостали део пољопривредног земљишта у обухвату (91,53ха) важити правила из Просторног плана Града Суботице.

Граница грађевинског подручја Плана је у великој мери измењена и смањена у односу на границу из постојећег Плана, будући да се због тенденције опадања броја становника и смањења потребе за великом радном зоном у предметном насељу смањила потреба за проширењем грађевинског рејона који је предвиђен ранијим Планом генералне регулације и Просторним планом града Суботице. Новом границом Плана смањене су првенствено површине грађевинског подручја које су биле планиране за проширење зоне рада.

Друга битна корекција грађевинског подручја је урађена у северном делу насеља, где се претходним Планским документом спровођење није реализовало, док становници Чантавира тај простор користе у пољопривредне сврхе.

Опис границе грађевинског подручја је дат у смеру кретања казаљке на сату, а преломне тачке су нумерисане бројевима од 1-67 по редоследу:

- Тачка 1 се налази на тромеђи к.п. бр. 4688, 4689 и к.п. 8747 К.О. Чантавир (атарског пута)
- Од тачке 1 граница прати међу к.п. 8747 К.О. Чантавир (атарског пута) до тромеђе к.п. 8747, 4684/3 и 4685 К.О. Чантавир.
- Од тачке 3 граница наставља међом између к.п. 4721/1 и 4721/2 у дужини од цца 425,7 м где је тачка 4.
- У тачки 4 граница се ломи ка северозападу, наставља паралелно са регулацијом атарског пута (к.п. 8692) у дужини од цца 365,5 м до међе к.п. 4737/1 и 4737/2, ломи се ка североистоку до тачке 5 која је на тромеђи к.п. 4737/1 и 4737/2 и 8692 (атарски пут).
- Од тачке 5 граница пресеца атарски пут до тромеђе к.п. 5052, 8692 (атарски пут) и 8672 (атарски пут), наставља међом к.п. 5052 до тачке 6 која је на тромеђи к.п. 5051, 5052 и 8672 (атарски пут).

- У тачки 6 граница се ломи ка југоистоку, прати међу к.п. 5051 до тачке 7 која је на тромеђи к.п. 5051, 5088 и 8599 (атарски пут).
- Од тачке 7 граница наставља окомито пресецајући атарски пут (к.п. 8599) у дужини од цца 10 м, ломи се под правим углом ка југозападу у дужини од цца 100,5м где је тачка 8.
- У тачки 8 граница се ломи ка југоистоку и паралелно са регулацијом атарског пута и к.п. 5131/1 до регулације пољског пута (к.п. 8571) где се ломи, пресеца пут до тачке 9 која је на тромеђи к.п. 5328, 8571 (атарски пут) и 8714 (атарски пут).
- Од тачке 9 граница се поклапа са регулационом линијом Кањишке улице (к.п. 3767) до тачке 10 која је на тромеђи к.п. 1911/2, 5360 и 3767 (Кањишка улица).
- Од таке 10 граница се поклапа са југозападном међом к.п. 5360 до тачке 11 која је на тромеђи к.п. 1928, 5360 и 8694 (атарски пут).
- Од тачке 11 граница наставља праволинијски, пресеца атарски пут (к.п. 8694) ломи се ка североистоку пратећи регулацију пута до тачке 12 која је на тромеђи к.п. 5365, 5366 и 8694 (атарски пут).
- У тачки 12 граница се ломи ка југоистоку пратећи међу к.п. 5365 и 5366 до тачке 13 која је на тромеђи к.п. 2832, 5365 и 5366.
- У тачки 13 граница се ломи ка североистоку, прати североисточне међе катастарских парцела од броја 2832 до броја 2842, а даље до тачке 14 која је на тромеђи к.п. 2842, 5380 и 8714 (атарски пут).
- У тачки 14 граница се ломи ка југоистоку прати регулацију атарског пута (к.п. 8714) до тачке 15 која је на тромеђи к.п. 2842, 3717 (улица Сенћанска) и 8714 (атарски пут).
- Од тачке 15 граница прати регулацију улице Сенћанске, ломи се до тачке 16 која је на тромеђи к.п. 5569, 3717 (улица Сенћанска) и 3802 (атарски пут).
- Од тачке 16 граница прати регулацију атарског пута (к.п. 3802) до тромеђе са парцелама 5576 и 5577, где се граница ломи ка истоку, прати међу поменутих парцела до тачке 16а која је на тромеђи парцела 5576, 5577 и 8712 (атарски пут).
- Од тачке 16а граница праволинијски пресеца атарски пут (к.п. 8712) до супротне регулације пута где се ломи ка југоистоку, прати регулацију атарског пута (к.п. 8712) у дужини од цца 397 м где се ломи ка југозападу и даље пратећи регулациону линију атарског пута (к.п. 8712), све до тачке 17 која је на тромеђи к.п. 5716/1, 3802 (атарски пут) и 8712 (атарски пут).
- Од тачке 16б граница праволинијски пресеца атарски пут (к.п. 8712) до супротне регулације пута где се ломи ка југоистоку, прати регулацију атарског пута (к.п. 8712) у дужини од цца 397 м где се ломи ка југозападу и даље пратећи регулациону линију атарског пута (к.п. 8712), све до тачке 17 која је на тромеђи к.п. 5716/1, 3802 (атарски пут) и 8712 (атарски пут).
- У тачки 17 граница се ломи ка југозападу, прати регулацију улице VI виногради (к.п. 3813) до тачке 18 која је на тромеђи к.п. бр.1, улице Прве (у Бачком Душанову) и к.п.3813 (улица ВИ виногради).
- Од тачке 18 граница прати југоисточну међу парцеле 3813, наставља улицом Николе Тесле до тачке 19 која је на тромеђи к.п. 6443, 410 (улица Петра Драпшина-Бачко Душаново) и 3813 (улица Теслина).
- Од тачке 19 граница прати северозападне међе к.п. 6443 и 6446, пресеца водоток Чик то тачке 20 која је на тромеђи к.п. 6632, 8825 (атарски пут) и 8652 (водоток Чик).
- Од тачке 20 граница наставља регулационом линијом водотока Чик (к.п.8652) све до тачке 21 која је на тромеђи к.п. 6689, 6690 и 8652 (водоток Чик).
- У тачки 21 граница се ломи, прати међу између парцела 6689 и 6690, пресеца к.п. 8764 (наставак улице Србобранске) до тачке 22 која је на тромеђи к.п. 6707, 6708 и 8764 (атарски пут).
- Од тачке 22 граница прати међу к.п. 6707 и 6708 у дужини од цца 70 м, где се ломи ка северозападу под правим углом до међе к.п. 6713 и 6715, где се ломи ка југозападу, прати међу к.п. 6713 и 6715 до тачке 23 која је на тромеђи к.п. 6713, 6714 и 8765 (атарски пут).
- Од тачке 23 граница прати међу к.п. 6714 до тачке 24 која је на тромеђи к.п. 6714, 6716 и 6719.
- Од тачке 24 граница прати међу к.п. 6719 до тачке 25 која је на тромеђи к.п. 6718, 6719 и 6720.
- Од тачке 25 граница наставља праволинијски до међе к.п. 6724 и 6725, где се ломи ка југоистоку, прати међу поменутих парцела до тачке 26 која је на тромеђи к.п. 6724, 6725 и 8831 (атарски пут).
- У тачки 26 граница се ломи ка југозападу, прати регулацију атарског пута (к.п. 8831) до тачке 27 која је на тромеђи к.п. 6730, 8766 (атарски пут) и 8831 (атарски пут).
- У тачки 27 граница се ломи ка северозападу, прати регулацију атарског пута (к.п. 8766) до регулације пута (к.п. 8669), пресеца тај пут до тачке 28 која је на тромеђи к.п. 6738, 6740 и 8669 (продужетак Србобранске улице).
- Од тачке 28 граница наставља међом између к.п. 6738 и 6740 у дужини цца 100 м, ломи се ка северу до тачке 29 која је на тромеђи к.п. 6731, 6733 и 8826 (атарски пут).

- У тачки 29 граница се ломи, пресеца окомито атарски пут (к.п. 8826) до међе између к.п. 6800 и 6801, где се ломи ка североистоку, прати међу између поменутих парцела до тачке 30 која је на тромеђи к.п. 6800, 6801 и 8767 (атарски пут).
- У тачки 30 граница се ломи ка северозападу, прати регулацију атарског пута (к.п. 8767), ломи се по истој регулацији до тачке 31 која је на тромеђи к.п. 6825, 8767 (атарски пут) и 8829 (улица Тополска).
- Од тачке 31 граница прати регулацију улице Тополске (к.п. 8829) до атарског пута (к.п. 8768), где се ломи и прати регулацију тог атарског пута до тачке 32 која је на тромеђи к.п. 6813, 6814 и 8768 (атарски пут).
- У тачки 32 граница се ломи ка југозападу, прати међу између к.п. 6796 и 6797 до тачке 33 која је на тромеђи к.п. 6795, 6796 и 6797.
- У тачки 33 граница се ломи ка северозападу, прати међу између к.п. 6795 и 6796, пресеца пут (к.п. 8829 – продужетак Тополске улице) до тачке 34 која је на тромеђи к.п. 6894, 6895 и 8829 (пут).
- Од тачке 34 граница прати регулацију пута (к.п. 8829) до тромеђе са к.п. 6895 и 6896, где се ломи ка северозападу међом између поменутих парцела до тачке 35 која је на тромеђи к.п. 6895, 6896 и 8769 (атарски пут).
- Од тачке 35 граница наставља праволинијски, пресеца атарски пут (к.п. 8769) до регулације канала (к.п. 9769), где се ломи ка североистоку пратећи регулацију канала (к.п. 8653) све до тч. 36 која је на четверомеђи к.п. 1425, 6859, 3711 (канал) и 8653 (канал).
- У тачки 36 граница се ломи, пресеца канал затим се ломи ка југозападу ивицом канала, до тромеђе к.п. 7006, 8653 (канал) и 8770 (атарски пут), где се ломи ка северу до тачке 37 која је на тромеђи к.п. 7002, 7006 и 8770 (атарски пут).
- Од тачке 37 граница наставља регулацијом атарског пута (к.п. 8770) до тачке 38 која је на тромеђи к.п. 7002, 8770 (атарски пут) и 8777 (атарски пут).
- Од тачке 38 граница пресеца атарски пут (к.п. 8777) и даље се поклапа са регулацијом атарској пута (к.п. 8771) све до тачке 39 која је на тромеђи к.п. 7026 и атарских путева (к.п. 8771 и 8851).
- У тачки 39 граница се ломи ка југозападу, прати северозападну регулацију атарског пута (к.п. 8851) до тачке 40 која је на тромеђи к.п. 8851 (атарски пут), 7035 и 7037/2.
- Од тачке 40 граница наставља праволинијски пресецајући к.п. 7037/2, 7037/6, 7037/7 и 7037/1 до међе к.п. 7037/1 и 7037/4, где се ломи ка југоистоку, прати североисточну међу к.п. 7037/4 и 7037/3 до тачке 41 која је на тромеђи к.п. 7037/1, 7037/2 и 7036/2.
- У тачки 41 граница се ломи под правим углом ка југозападу, прати југоисточну међу к.п. 7037/3 до тромеђе к.п. 7036/3 (атарски пут), 7036/11 и 7037/3, даље пресеца атарски пут (к.п. 7036/3) до тачке 42 која је на тромеђи к.п 7036/3 (атарски пут), 7039/10 и 7040.
- У тачки 42 граница се ломи ка северозападу, прати југозападну регулацију атарског пута (7036/3) до тачке 43 која је на тромеђи к.п. 7036/3 (атарски пут), 7039/20 и 7039/21.
- У тачки 43 граница се ломи ка југозападу, прати међу к.п. 7039/20 и 7039/21 до атарског пута (к.п. 8776), праволинијски га пресеца до друге регулационе линије где је тачка 44.
- У тачки 44 граница се ломи ка северозападу, прати регулацију атарског пута (к.п. 8776) до тачке 45 која је на тромеђи к.п. 7090, 8776 (атарски пут) и 8830 (атарски пут).
- У тачки 45 граница се ломи ка југозападу прати регулацију атарског пута (к.п. 8830) до тромеђе са к.п. 7089/1 и 7089/2 где се ломи пресеца атарски пут (к.п. 8830) до тачке 46 која је на тромеђи к.п. 7111, 8773 (атарски пут) и 8830 (атарски пут).
- Од тачке 46 граница прати регулацију атарског пута (к.п. 8773) све до тачке 47 која је на тромеђи к.п. 7138, 7139 и 8773 (атарски пут).
- Од тачке 47 граница се ломи ка северу, прати међу к.п. 7138 и 7139 до тромеђе поменутих парцела са парцелом атарског пута (к.п. 8772), даље пресеца атарски пут (к.п. 8772), железнички појас (к.п.8656), Регионални пут Жедник-Чантавир (к.п.8667) и атарски пут (к.п. 8732) до тачке 48 која је на тромеђи к.п. 4285, 4286, и 8732/2.
- Од тачке 48 граница прати међу к.п. 8732/2 К.О. Чантавир и ломи се у тачки 49 ка североистоку на тромеђе к.п. бр. 8732/2, 4336 и 4337 К.О. Чантавир.
- У тачки 49 граница прати међну линију к.п. 4336 и 4337 К.О. Чантавир до тачке 50 која се налази на тромеђи к.п. 8740, 4455 и 4457/1 К.О. Чантавир.
- Од тачке 50 граница се наставља по северној међној линији к.п. 8740 К.О. Чантавир, потом прати северне међне линије к.п. 4342, 4462, 4464 и 8734 К.О. Чантавир.
- У тачки 51 граница се ломи ка југоистоку дуж северне међне линије к.п. 8734 К.О. Чантавир до укрштања к.п. 8734, 3720, 1235, 4467 и 4471 К.О. Чантавир.

- Од тачке 52 граница прати северну међну линију к.п. 4471 К.О. Чантавир до укршања са к.п. 8738 К.О. Чантавир.
- Од тачке 53 граница се ломи ка југоистоку дуж северноисточне међне линије к.п. 3725 К.О. Чантавир до тачке 54, односно тромеђе к.п. 3725, 4536/2 и 4537 К.О. Чантавир.
- Од тачке 54 граница се ломи дуж међне линије к.п. 4536/2 и 4537 К.О. Чантавир до тачке 55, односно тромеђе к.п. 4536/2, 4537 и парцеле канала 5648 К.О. Чантавир.
- Од тачке 55 граница прати западну регулациону линију канала к.п. 8648 К.О. Чантавир до тачке 56, односно тромеђе к.п. 8648, 4518 и 4519 К.О. Чантавир.
- Од тачке 56 граница прати северну међну линију атарског пута к.п. 4575 и 4574 К.О. Чантавир до тромеђе к.п. 4574, 4577 и 8665 К.О. Чантавир.
- У тачки 57 граница се ломи и наставља дуж северне међне линије к.п. 8665 К.О. Чантавир, односно регулације општинског пута све до тромеђе к.п. 8665, 4600 и 4601/1 К.О. Чантавир.
- Од тачке 57 граница обухвата Плана иде по међним линијама к.п. 4600 и 4601/1 К.О. Чантавир.
- У тачки 59 граница се ломи на тромеђи к.п. 4600, 4601/1 и парцеле канала 8650 К.О. Чантавир.
- Од тачке 59 граница прати јужну међну линију парцеле канала до тачке 60, потом се граница ломи дуж јужнозападне међне линије канала, односно к.п. 8648 К.О. Чантавир (тачка 61).
- У тачки 62 граница се ломи и враћа на регулацију општинског пута к.п. 8665 К.О. Чантавир.
- У тачки 63 граница се ломи ка североистоку све до тачке 64, односно међе к.п. 4666 и 4667 К.О. Чантавир.
- Од тачке 64, граница обухвата иде све до међе к.п. 4668 и 4667 К.О. Чантавир (тачка 65).
- Од тачке 66 до тачке 67 граница прати северноисточну међну линију општинског пута све до тромеђе к.п. 8665, 4688 и 4689 К.О. Чантавир.

Попис катастарских парцела:

Катастарске парцеле које се налазе у границама грађевинског подручја насеља су:

1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027/1, 1027/2, 1028, 1029/1, 1029/2, 1030, 1031, 1032, 1033/1, 1033/2, 1034, 1035, 1036/1, 1036/2, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060/1, 1060/2, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073/1, 1073/2, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088/1, 1088/2, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094/1, 1094/2, 1094/3, 1095, 1096, 1097/1, 1097/2, 1097/3, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1263/1, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275/1, 1275/2, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327/1, 1327/2, 1328, 1329/1, 1329/2, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344/1, 1344/2, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388/1, 1388/2, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402/1, 1402/2, 1403, 1404, 1405, 1406/1, 1406/2, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419/1, 1419/2, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500,

1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514/1, 1514/2, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534/1, 1534/2, 1535, 1536, 1537/1, 1537/2, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545/1, 1545/2, 1546, 1547, 1548/1, 1548/2, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639/1, 1639/2, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730/1, 1730/2, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746/1, 1746/2, 1747, 1748, 1749/1, 1749/2, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787/1, 1787/2, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862/1, 1862/2, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887/1, 1887/2, 1887/3, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905/1, 1905/2, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910/1, 1910/2, 1911/1, 1911/2, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958/1, 1958/2, 1959/1, 1959/2, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978/1, 1978/2, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004/1, 2004/2, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009/1, 2009/2, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035/1, 2035/2, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040/1, 2040/2, 2040/3, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052/1, 2052/2, 2053, 2054/1, 2054/2, 2054/3, 2054/4, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063/1, 2063/2, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070/1, 2070/2, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085/1, 2085/2, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114/1, 2114/2, 2115, 2116/1, 2116/2, 2117, 2118/1, 2118/2, 2119/1, 2119/2, 2120/1, 2120/10, 2120/2, 2120/3, 2120/4, 2120/5, 2120/6, 2120/7, 2120/8, 2120/9, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153/1, 2153/2, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174/1, 2174/2, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205/1, 2205/2, 2205/3, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2224/2, 2225, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272/1, 2272/2, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278/1, 2278/2, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287/1, 2287/2, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292/1, 2292/2, 2292/3, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333/1, 2333/2, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343/1, 2343/2, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406/1, 2406/2, 2406/3, 2406/4, 2407/1, 2407/2, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423/1,

2423/2, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428/1, 2428/2, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485/1, 2485/2, 2485/3, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498/1, 2498/2, 2499, 2500, 2501, 2502, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510/1, 2510/2, 2510/3, 2511/1, 2511/2, 2511/3, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2557/1, 2557/2, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2585, 2586, 2587/1, 2587/2, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631/1, 2631/2, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639/1, 2639/2, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651/1, 2651/2, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704/1, 2704/2, 2705, 2706/1, 2706/2, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803/1, 2803/2, 2804/1, 2804/2, 2804/3, 2804/4, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822/1, 2822/2, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827/1, 2827/2, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833/2, 2834/2, 2834/3, 2835, 2836, 2837/1, 2837/2, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2852, 2853, 2854, 2855, 2856/1, 2856/2, 2857, 2858, 2859, 2860, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893/1, 2893/2, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 2924/1, 2924/2, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 2932, 2933, 2934, 2935/1, 2935/2, 2936, 2937, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946/1, 2946/2, 2947, 2948, 2949/1, 2949/2, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 2964, 2965, 2966, 2967, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2981, 2982, 2983, 2984, 2985, 2986, 2987/1, 2988, 2989, 2990, 2991, 2992, 2993, 2994/1, 2994/2, 2994/3, 2994/4, 2995, 2996, 2997, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3018, 3019, 3020/1, 3020/2, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032/1, 3032/2, 3032/3, 3032/4, 3032/5, 3033, 3034/1, 3034/2, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062/1, 3062/2, 3063, 3064, 3065, 3066/1, 3066/2, 3067, 3068, 3069/1, 3069/2, 3070, 3071, 3072, 3073/1, 3073/2, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087/1, 3087/2, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099/1, 3099/2, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113/1, 3113/2, 3114/1, 3114/2, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148/1, 3148/2, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198/1, 3198/2, 3198/3, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3241, 3242/1, 3242/2, 3243, 3244, 3245, 3246, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3258, 3259, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3265, 3266, 3267, 3268, 3269, 3270, 3271, 3272, 3273, 3274, 3275, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3281/1, 3281/2, 3282, 3283, 3284, 3285, 3286, 3287, 3288/1, 3288/2, 3289, 3290, 3291, 3292, 3293, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3308, 3309, 3310, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315, 3316, 3317, 3318, 3319/1, 3319/2, 3320, 3321, 3322, 3323, 3324, 3325/1, 3325/2, 3326, 3327, 3328, 3329, 3330/1, 3330/2, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3336, 3337, 3338,

3339, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3357/1, 3357/2, 3358, 3359, 3360, 3361, 3362, 3363, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379, 3380, 3381, 3382, 3383, 3384/1, 3384/2, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 3410, 3411, 3412, 3413, 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424, 3425, 3426, 3427, 3428, 3429, 3430, 3431, 3432, 3433, 3434, 3435, 3436, 3437, 3438, 3439, 3440, 3441, 3442, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448, 3449, 3450, 3451, 3452, 3453/1, 3453/2, 3454, 3455, 3456, 3457, 3458, 3459, 3460, 3461, 3462, 3463, 3464/1, 3464/2, 3465, 3466, 3467/1, 3467/2, 3468, 3469, 3470, 3471, 3472, 3473, 3474, 3475, 3476, 3477, 3478, 3479, 3480, 3481/1, 3481/2, 3482, 3483, 3484/1, 3484/2, 3484/3, 3484/4, 3485/1, 3485/2, 3486, 3487, 3488, 3489, 3490, 3491, 3492, 3493, 3494, 3495, 3496, 3497, 3498, 3499, 3500, 3501, 3502, 3503, 3504, 3505, 3506/1, 3506/2, 3507, 3508, 3509, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3517, 3518, 3519, 3520, 3521, 3522, 3523, 3524, 3525/1, 3525/2, 3526/1, 3526/2, 3526/3, 3526/4, 3527/1, 3527/2, 3527/3, 3527/4, 3528, 3529, 3530/1, 3530/2, 3531, 3532, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3542, 3543, 3544, 3545, 3546, 3547, 3548/1, 3548/2, 3549, 3550, 3551, 3552, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563, 3564/1, 3564/2, 3565, 3566, 3567, 3568, 3569, 3570, 3571, 3572, 3573/1, 3573/2, 3574, 3575, 3576, 3577, 3578, 3579, 3580, 3581, 3582, 3583, 3584, 3585, 3586, 3587/1, 3587/2, 3588, 3589, 3590/1, 3590/2, 3590/3, 3591/1, 3591/2, 3592, 3593, 3594, 3595, 3596, 3597, 3598, 3599, 3600, 3601, 3602, 3603, 3604, 3605, 3606, 3607, 3608, 3609, 3610, 3611, 3612, 3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3618, 3619, 3620, 3621, 3622, 3623, 3624, 3625, 3626, 3627, 3628, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3638, 3639, 3640, 3641, 3642, 3643, 3644, 3645, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 3666, 3667, 3668, 3669, 3670, 3671, 3672, 3673, 3674, 3675, 3676, 3677, 3678, 3679, 3680, 3681, 3682, 3683, 3684, 3685, 3686, 3687, 3688, 3689, 3690, 3691, 3692, 3693, 3694, 3695, 3696, 3697, 3698, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712/1, 3712/2, 3712/3, 3712/4, 3712/5, 3712/6, 3712/7, 3712/8, 3713/1, 3713/2, 3713/3, 3713/4, 3713/5, 3713/6, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, 3721, 3722, 3723, 3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3732, 3733, 3734, 3735, 3736, 3737, 3738, 3739, 3740, 3741, 3742, 3743, 3744, 3745, 3746, 3747, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3754, 3755, 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779, 3780, 3781, 3782, 3783, 3784, 3785, 3786, 3787, 3788, 3789, 3790, 3791, 3792, 3793, 3794, 3795, 3796, 3797, 3798, 3799, 3800, 3801, 3802, 3803, 3804, 3805, 3806, 3807, 3808, 3809, 3810, 3811, 3812, 3813, 4337, 4338, 4339, 4340, 4341, 4342, 4461, 4462, 4463, 4464, 4465, 4466, 4471, 4537, 4538, 4539/1, 4539/3, 4544, 4545, 4546, 4547, 4567/1, 4567/2, 4570, 4571, 4573/1, 4573/2, 4574, 4575, 4601/1, 4666, 4689, 4690, 4691/1, 4691/10, 4691/11, 4691/12, 4691/13, 4691/14, 4691/15, 4691/16, 4691/17, 4691/18, 4691/19, 4691/2, 4691/20, 4691/21, 4691/22, 4691/23, 4691/24, 4691/25, 4691/26, 4691/27, 4691/28, 4691/3, 4691/4, 4691/5, 4691/6, 4691/7, 4691/8, 4691/9, 4692/1, 4692/2, 4693/1, 4693/2, 4693/3, 4693/4, 4696, 4697, 4698, 4699, 4700, 4701, 4702, 4703, 4704, 4705, 4706, 4707, 4708, 4709, 4710, 4711, 4712, 4713, 4714, 4715, 4716, 4717, 4718, 4719, 4720, 4721/1, 4732, 5062, 5063, 5064, 5065, 5066, 5067, 5068, 5069, 5070/1, 5070/2, 5071, 5072, 5073, 5074, 5075, 5076, 5077, 5078, 5079, 5080, 5081, 5082, 5083, 5084, 5085, 5086, 5087, 5088, 5090, 5091, 5092, 5093, 5094, 5095, 5096, 5097, 5098, 5099, 5100, 5101, 5102, 5103, 5104, 5105, 5106, 5107, 5108, 5109, 5110, 5111, 5112, 5113, 5114/1, 5114/2, 5115, 5116/1, 5116/2, 5117, 5118, 5119, 5120, 5121, 5122, 5123, 5124/1, 5124/2, 5125/1, 5125/2, 5126, 5127, 5128, 5129, 5132, 5361, 5362, 5363, 5364, 5365, 5577, 6651, 6652, 6653, 6654, 6655, 6656, 6657, 6658, 6659, 6660, 6662, 6663, 6664, 6665, 6666, 6667, 6668, 6669, 6670, 6671, 6672, 6673, 6674, 6675, 6676, 6677, 6678, 6679, 6680, 6681, 6682, 6683, 6684, 6685, 6686, 6687, 6688, 6689, 6714, 6715, 6716, 6717, 6718/1, 6718/2, 6720, 6722, 6725, 6726, 6727, 6728, 6729, 6730, 6731, 6732, 6733, 6734, 6737, 6796/1, 6798/1, 6798/2, 6826/1, 6826/2, 6827/1, 6828, 6829, 6830, 6831, 6832, 6833, 6834, 6835, 6836, 6837, 6838, 6839, 6840, 6841, 6842, 6843, 6844, 6845, 6846, 6847, 6848, 6849, 6850, 6851, 6852, 6853, 6854, 6855, 6856, 6857, 6858, 6860, 6861, 6863, 6864, 6865, 6866, 6867/2, 6868, 6869, 6870, 6871, 6872, 6873, 6874, 6875, 6876, 6877, 6878, 6879, 6880, 6881, 6882, 6883, 6884, 6885, 6886, 6887, 6888, 6889, 6890, 6891, 6892, 6893, 6894, 6895, 7026, 7027, 7028, 7029, 7030, 7031, 7032, 7033, 7034, 7035, 7036/3, 7037/1, 7037/10, 7037/2, 7037/3, 7037/4, 7037/5, 7037/6, 7037/7, 7037/8, 7037/9, 7038, 7039/21, 7039/22, 7091, 7092, 7093, 7094, 7095, 7096, 7097, 7098, 7099, 7100, 7101, 7102, 7103, 7104, 7105, 7106, 7107, 7108, 7109, 7110, 7111, 7112, 7113, 7114, 7115, 7116, 7117, 7118, 7119, 7120, 7121, 7122, 7123, 7124, 7125, 7126, 7127, 7128, 7129, 7130, 7131, 7132, 7133, 7134, 7135, 7136, 7137, 7138, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778/1, 778/2, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828,

829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848/1, 848/2, 849/1, 849/2, 849/3, 850, 851/1, 851/2, 852, 853, 854, 855/1, 855/2, 855/3, 855/4, 855/5, 855/6, 856/1, 856/2, 857, 858, 859, 860/1, 860/2, 860/3, 861, 862, 863, 864/1, 864/2, 864/3, 865, 8650, 8655, 8656/2, 866, 8665, 8667/2, 867, 8671, 868, 869, 8692, 8693, 8694, 870/1, 870/2, 871, 872, 873, 8732/2, 8734, 874/1, 874/2, 875, 876, 8764, 8767, 8769, 877, 8770, 8771, 8772/2, 8773, 8775, 878, 879/1, 879/2, 881/3, 881/4, 882, 883, 884, 885, 8850, 8859, 886, 8861, 8863, 8864, 8865, 8866, 8868, 8869, 887, 8872, 8873/1, 8873/2, 8875, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923/1, 923/2, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 983, 985/1, 985/2, 986/1, 986/2, 986/3, 986/4, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996/1, 996/2, 997, 998, 999/1, 999/2 К.О. Чантавир.

1.3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

1.3.1. ПОСТОЈЕЋА НАМЕНА И УРБАНИСТИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПРОСТОРА

Први писани податак о селу потиче из 1462. године, да би у периоду турско - аустријских ратова током 17. века (1683-1699. године) село потпуно нестало. Поновно оживљавање села је на прекретници XVIII и XIX века када су настале и прве подужне улице уз водоток - Чик. Урбана матрица је већим делом правилног облика по ортогоналном систему са издуженим грађевинским блоковима у правцу северозапад - југоисток, пратећи правац водотока Чик. Чантавир је до 1962. године био општина, са површином атара насеља која износи 9,233ха, и која је подељена у две главне физиономске целине *Чантавир* и *Чантавирски салаши*. Само насеље Чантавир припада старим, плански обликованим и урбанистички осмишљеним насељима, са уређеном централном зоном.

Према садашњој територијално - административној подели Србије, Чантавир припада граду Суботици који се налази у Северно - бачком округу, чији је функционални и административни центар Суботица. Насеље Чантавир се налази на крајњем југоистоку територије града Суботице, а положајно је у троуглу између градских насеља Суботице, Бачке Тополе и Сенте. Од Суботице је Чантавир удаљен 21км, а са њом је повезан општинским путем (Чантавирски пут).

Око насеља Чантавир постоји велики број салаша, који углавном нису груписани и добар део њих је или запуштен и ненастањен, док је мањи део њих потпуно уклоњен и подаци о њиховом постојању се могу видети на старијим топографским подлогама. Бачко Душаново, Вишњевац, Торњош и Ором су насеља у непосредној близини или ближој околини Чантавира којиприродно гравитирају Чантавиру који за њих представља центар заједнице насеља, и као такав је препознат и у Просторном плану града Суботице.

Чантавир је подигнут око водотока „Чик“ на Бачкој лесној заравни (Телечка) формираној од ситних честица прашине на добро исушеним теренима. Према педолошким карактеристикама заступљене су две пољопривредне зоне: с једне стране водотока „Чика“ је карбонатни чернозем богат плодним ораницама, а на другој страни ливадска црница. Пространи пашњаци, плодне оранице и повољни климатски услови вероватно су имали пресудни утицај на формирање насеља баш на том подручју.

Према информацији о попису становништву за насеље Чантавир из 2011. године, број становника износио је 6610, док податак о броју становника према попису из 2022. године износи 6591 становника.

Највећи део простора у границама Плана је намењен и користи се као породично становање у склопу кога је, изузев централног дела насеља, најчешће организовано пољопривредно домаћинство. Преовлађујући врсту изградње на простору унутар граница Плана чине породични стамбени објекти са помоћним и пратећим објектима на парцели. Објекти су грађени већим делом уз постојеће регулисане, а само у врло малом проценту уз делимично регулисане или нерегулисане саобраћајнице.

Стамбени објекти су по правилу постављени на регулациону линију (ушорени тип градње) и углавном на једној међи или максимално 1,0м од бочне међе или су су грађевинске линије стамбених објеката повучене од 3,0м до 5,0м у односу на регулациону линију улице. Помоћни објекти грађени су у унутрашњости парцела, у склопу тзв. економског дворишта. Стамбени објекти су углавном приземни и једноспратни, грађени од чврстог и мешовитог материјала и релативно одржавани. Помоћни објекти на парцелама су у извесном броју грађени од чврстог материјала, али је приметан известан број помоћних објеката грађених од мешовитог, па и од слабог материјала – ћерпича, од којих су поједини дотрајали и у рушевном стању. Процењује се да је до 20% индивидуалних стамбених објеката изграђено пре 1945. године, а претежна старост стамбених објеката је од 30-50 година. Мањи број објеката је новијег датума, грађен у складу са ранијим плановима, а мањи број и без грађевинске дозволе за које је у току процес легализације.

Вишепородично становање је заступљено на малом простору, у централном делу насеља уз улицу Маршала Тита, у близини раскрснице са улицом Сенћанска, пет стамбених вишепородичних објеката спратности П+2 – П+3.

Радни комплекси су дисперзно „расути“ по насељу, док је највећи радни комплекс „Геби“ уз општински пут Суботица – Чантавир, односно улицу Маршала Тита.

Непокретна културна добра

За потребе израде Плана генералне регулације за насеље Чантавир, а у складу са (Законом о културним добрима „Сл.гласник РС“бр 71/94, 52/2011-др.закони, 99/2011-др.закон, 6/2020-др.закон и 35/2021 - др. Закон, 62/2023) прибављени су Претходни услови заштите непокретних културних добара које је под бројем: 853-1/12 од дана 29.02.2024. године израдио надлежни Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица. Према тим Претходним условима заштите непокретних културних добара унутар простора обухваћеног Планом утврђени су, у складу са Законом о културим добрима, објекти под претходном заштитом, археолошка налазишта, гробља, јавни споменици

Заштићена природна добра

У обухвату Плана генералне регулације за насеље Чантавир, налази се **регионални еколошки коридор**, канализовани водоток „Чик“, потврђен Регионалим просторним планом АП Војводине („Службени лист АП Војводине“, бр. 22/2011), као и **станиште строго заштићених и заштићених врста од националног значаја** (у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, „Сл. Гласник РС, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016, 98/2016, и чл. 74, став 2. тачка 3. Закона) са ознаком: СУБ02ц, назива: „Долина код Чантавира“. За потребе израде Плана генералне регулације за насеље Чантавир, а у складу са (Законом о културним добрима „Сл.гласник РС“ бр 71/94, 52/2011-др.закони, 99/2011-др.закон, 6/2020-др.закон и 35/2021 - др. Закон, 62/2023) прибављени су Претходни услови заштите природних добара које је под бројем: 020-3770/2 18.12.2023. године израдио надлежни Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад.

1.3.2. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ – БИЛАНС ПОВРШИНА

Табела 1. - БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

(А) ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ		**Површ. (ха)**	**(%)**	**П (ха)**
САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ	Колски саобраћај	94,28	12,30	/
ЈАВНЕ ФУНКЦИЈЕ И СЛУЖБЕ	Основна школа и предшколска установа „Хуњади Јанош“	1,8	0,24	
	Здравствена станица	0,2	0,03	
КОМУНАЛНЕ ЗОНЕ И ОБЈЕКТИ	Канали	9,7	1,27	
	Водозахват	3,1	0,41	
	Пијаца	0,4	0,05	
	Ветеринарска станица	0,3	0,04	
	Сточна пијаца	2,4	0,31	
	Станица за прикупљање споредних производа животињског порекла	0,2	0,03	
	Гробље	11,93	1,56	
ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ	Постојеће трафостанице	0,08	0,01	
ЈАВНО ЗЕЛЕНИЛО	Парковске површине	0,9	0,12	
ПОВРШИНЕ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ	Спортско - рекреативне површине	28,06	3,67	

У К У П Н О ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ (А):	**153,35**	**20.04%**	

Б) ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ		**Површ. (ха)**	**(%)**	
ЦЕНТРАЛНЕ ФУНКЦИЈЕ	Површине централних функција	10,42	1,36	/
СТАНОВАЊЕ	Породично становање малих густина	103,30	13,50	
	Породично становање средњих густина	263,33	34,41	
	Вишепородично становање	0,8	0,10	
РАДНЕ И ПОСЛОВНЕ ЗОНЕ	Пословно – комерцијални садржаји	2	0,26	
	Производни комплекси	34,07	4,45	
ВЕРСКИ КОМПЛЕКСИ И ОБЈЕКТИ	Римокатоличка црква „Светог Антуна Падованског “.	0,4	0,05	
	Баптистичка црква (ул. Маршала Тита бр. 11)	0,2	0,03	
ЗЕМЉИШТЕ КОЈЕ СЕ КОРИСТИ У ПОЉОПРИВРЕДНЕ СВРХЕ		166,30	21,73	
НЕУРЕЂЕНЕ ПОВРШИНЕ		31,15	4,07	
У К У П Н О ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ (Б) :		**611,97**	**79.96%**	
У К У П Н О ПОВРШИНА УНУТАР ОБУХВАТА ПЛАНА (А+Б):		**765,32**	**100%**	**765,32**

1.4. ПОСТОЈЕЋА КОМУНАЛНА ОПРЕМЉЕНОСТ ПРОСТОРА

1.4.1. Анализа мреже саобраћајница

Друмски саобраћај

У складу са Уредбом о категоризацији државних путева („Сл. гл. РС“, бр. 105/13, 119/13 и 93/2015) и Референтним системом мреже државних путева од 04/2024 у обухвату Плана налази се:

- деоница државног пута IIБ реда број 303: Стари Жедник – Чантавир – Торњош.

У обухвату Плана налази се деоница државног путног правца IIБ реда бр. 303 између чворова бр. 105 (петља Жедник) и чвора бр. 10505 (Торњош), деоница бр. 30302, између стационажа км 7+057 и км 12+855.

Регулациона ширина улице Бајмочка и Маршала Тита кроз које пролази предметна деоница државног пута у делу Бајмочке улице износи 20м са изграђеним коловозом ширине 5 и 6м, док у делу Маршала Тита регулациона ширина износи од 22м до 38м са изграђеним коловозом ширине 6м са 2 саобраћајне траке. Планом генералне регулације потрбно је извршити корекције регулационе линије у делу нових прикључења и нових улица.

Код стационаже км 10+589 налази се „Т“ раскрсница државног и општинског путног правца са острвима и осталим елементима која су изузетно непогодна за коришћење теретним возилима која се крећу према привредним објектима у непосредној близини. Предметним Планом потребно је преиспитати могућност реконструкције и доградње исте и обезбедити потребне јавне површине.

Мрежа саобраћајница у насељу Чантавир је формирана као ортогонална мрежа. Регулационе ширине улица износе од 8м до 40м. Основна карактеристика улица је да су породични стамбени објекти у целом насељу грађени на регулационој линији, те било какве промене у ширини улице су изузутно проблематични. Коловоз са савременим застором за колски саобраћај је у већини улица изграђен.

Јавни приградски саобраћај је такође присутан у насељу. У улицама кроз које пролази државни пут аутобуска стајалишта су успостављена на коловозу. Аутобуска стајалишта која су обележена на коловозу по могућности потребно је изместити ван коловоза у складу са расположивим простором и учесталошћу полазака са стајалишта.

Железнички саобраћај

У обухвату предметног Плана налази се деоница укинуте и демонтиране железничке пруге Жедник – Чантавир према Одлуци о одузимању својства добра у општој употреби делу железничке инфраструктуре („Службени гласник РС“, бр. 9/2020) којом се одузима својство добра у општој употреби прузи Жедник – Чантавир, дужине 8 км са свим припадајућим објектима, постројењима и уређајима у функцији железничког саобраћаја, те предметним ПГР-ом потребно и могуће је извршити промену намене некадашњег пружног земљишта.

1.4.2. Анализа и капацитети јавне комуналне инфраструктуре

1.4.2.1. Електроенергетска, гасоводна и телекомуникациона мрежа

Напајање насеља Чантавир електричном енергијом изведено је из трафостанице ТС 35/10 kV Чантавир која се налази јужно од самог насеља, и која је повезана на електродистрибутивну мрежу преко 35kV далековода из правца Жедника који повезује ТС 35/10 kV Чантавир са ТС 110/35/20 kV „Суботица-1“.

Средњенапонска мреже у насељу Чантавир изведена је већим делом надземно и на 10kV напонском нивоу, док је нисконапонска мрежа изведена готово у потпуности надземно.

Напајање потрошача електричном енергијом обезбеђено је путем 35 трафостаница и једног разводног постројења који су изграђени на постору обухвата Плана као и још неколико трафостаница које се налазе у непосредној близини овог простора, али им се трафореони простиру на предметном простору. Од поменутих 35 трафостаница, 4 су МБТС типа (монтажно-бетонска трафостаница), 3 су ЗТС типа (зидана трафостаница), 2 су БТС типа (блиндирана трафостаница) а осталих 26 су СТС типа (стубна трафостаница). Што се тиче власништва, 7 трафостаница је у приватном власништву, док је преосталих 28 дистрибутивно односно у власништву дистрибутера електричне енергије.

Телекомуникациона и КДС мрежа „Телекома Србије“ изведена је највећим делом подземно на целокупном обрађиваном простору у виду ТК каблова транспортне и приступне мреже (оптички, бакарни и коаксијални каблови).

Обрађивани простор покривен је сигналом мобилне телефоније сва три оператера, док МТС и А1 имају радио-базне станице (РБС) у границама обухвата ПДР-а.

Дистрибутивна гасоводна мрежа (ДГМ) у насељу Чантавир је пројектована и већим делом изграђена у насељу, и то у зеленом појасу поред коловоза и тротоара на дубини од 0,8м.

КДС мрежа изведена је по траси ДГМ.

1.4.2.2. Водоводна и канализациона мрежа

ВОДОВОД

Постојећи систем водоснабдевања насеља Чантавир се састоји од водозахвата и дистрибутивне мреже.

Вода се црпи из подземне издани са пет бунара и потискује преко водоторња у дистрибутивну мрежу насеља. Дистрибуира се дезинфикована вода без кондиционирања. Бунари су велике старости од 30-50 година, само је један новоизграђени.

Јавни водовод у Чантавиру задовољава санитарне потребе становништва али не задовољава прописане услове за поузданост за противпожарну заштиту – није хидрантска мрежа насеља. За поузданост система са аспекта противпожарне заштите недостаје двоструко напајање електричном енергијом водозахвата и реконструкција дела мреже.

Дистрибутивна водоводна мрежа је изграђена дуж скоро свих улица у насељу, постоји око 47 км мреже од чега је 42км од азбестцементних цеви старости 40-50 година и од полиетилен цеви око 5 км старости од 3-7 година. У формираним улицама недостаје пар деоница укупне дужине око 1,5км.

Документацијом којом располаже ЈКП Водовод и канализација, Суботица утврђене су развојне смернице, односно решења побољшања институционалног водоснабдевања:

- Квалитет воде би се решио централним водозахватом са кондиционирањем воде за пет насеља. Вода би захватала и кондиционирала на водозахвату Чантавир а напајали би се: Чантавир, Бачко Душаново, Стари и Нови Жедник и Вишњевац. Потребно је постројење за кондиционирање воде, нови бунари, транзитни водови и резервоари са црпним станицама у сваком насељу.
- Побољшање погонске спремности мреже а са тим и квалитет воде би се повећао реконструкцијом азбестцементних цевовода чија је старост на крају експлоатационог века.

- Оспособљавање јавног водоснабдевања за противпожарне потребе би се решио инвестирањем у двоструко напајање електричном енергијом водозахвата и реконструкцијом дела мреже насеља која би се одредила да буде хидрантска мрежа насеља.

КАНАЛИЗАЦИЈА

У Чантавиру постоји око 1км канализације отпадних вода и девастирани пречистач тако да се отпадне воде директно упуштају у водоток Чик. Услед нерешеног пречишћавања отпадних вода, односно након девастације пречистача је заустављена даља изградња канализације и канализационих прикључака.

Одвођење отпадних вода у Чантавиру биће актуелизовано изградњом пречистача отпадних вода и изградњом нове канализационе мреже. Развојном документацијом пречистач је предвиђен СБР технологије, смештен уз водоток Чик на југу насеља а канализациона мрежа доводи воду до пречистача са својих девет сливова и четиру црпне станице, укупне дужине приближно 50км.

1.5. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ ЈАВНОГ И ОСТАЛОГ ЗЕЛЕНИЛА

На простору у границама Плана зеленило је заступљено у виду јавног зеленила и зеленила ограниченог коришћења.

У оквиру предметног простора издвајају се следеће јавне зелене површине :

- зеленило око објеката јавне намене (Основне школе и предшколске установе „Хуњади Јанош“
- зелена површина парковског типа на к.п. бр. 886 К.О. Чантавир, на њој је заступљено високо растиње и травнате површине. Поред зеленила на парцели се налази и дечије игралиште и простор се редовно одржава.
- зелена површина парковског типа на к.п. бр. 2120/1 К.О. Чантавир.

Поред наведеног у обухвату Плана издвајају се и линеарни појасеви уличног зеленила са значајним степеном заступљености високог растиња али такође и жбунастог, ниског, а неретко и украсног. Иако дрвореди најчешће нису континуални целим током улица, већ претежно испрекидани услед промене ширине регулације и сл, може се сматрати да се улично зеленило у целини одликује високим квалитетом и знатно доприноси подизању амбијенталног квалитета јавног простора.

У оквиру предметног Плана издвајају се и зелене површине у оквиру спортско – рекреативних површина, које нису одржаване у довољној мери и представљају површине које имају потенцијал за даљи развој.

На површинама за остале намене издваја се зелена површина око Римокатоличке цркве „ Светог Антуна Падованског “ која је уређена као травната површина са спорадичним високим и средњим растињем. Ова површина има потенцијал да се њеним додатним уређењем подигне квалитет пејзажног уређења у центру насеља.

Унутар појединачних породичних парцела у стамбеним зонама зеленило је заступљено у виду уређених травњака, ретких појединачних скупина украсног лишћарског и четинарског дрвећа, шибља и воћака.

У појединим деловима обухвата Плана издвајају се неуређени простори зарасли у шибље које је и потенцијални узрочник алергијских обољења, тако да је неопходно овакве просторе рашчистити и уредити.

1.6. СТЕЧЕНЕ УРБАНИСТИЧКЕ ОБАВЕЗЕ

Као што је претходно наведено предметни простор унутар граница овог Плана генералне регулације је раније обрађиван Планом генералне регулације за насеље Чантавир (27-23/09) („Службени лист града Суботице“ 3/2011), а чији је један део детаљније разрађиван Планом детаљне регулације за део простора насеља Чантавир између деонице Општинског пута Суботица-Чантавир, заштитног појаса водотока Чик и деонице државног пута IIБ реда бр. 303 („Службени лист Града Суботице 31/2021“).

Након доношења овог Плана генералне регулације за насеље Чантавир престаће да се примењују важећи планови: План генералне регулације за насеље Чантавир („Службени лист града Суботице” бр. 3/2011) и План детаљне регулације за део простора насеља Чантавир између деонице Општинског пута Суботица-Чантавир, заштитног појаса водотока „Чик“ и деонице државног пута IIБ реда бр. 303 („Службени лист Града Суботице 31/2021“).

Предметни обухват Плана се налази у границама Просторног плана Града Суботице, који представља плански основ за израду Плана генералне регулације.

Средином насеља пролази траса државног пута IIБ реда бр. 303 Стари Жедник – Чантавир – Торњош.

У обухвату Плана генералне регулације за насеље Чантавир, налази се **регионални еколошки коридор**, канализовани водоток „Чик“, потврђен Регионалим просторним планом АП Војводине („Службени лист АП Војводине“, бр. 22/2011), као и **станиште строго заштићених и заштићених врста од националног значаја** (у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и

заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, „Сл. Гласник РС, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016, 98/2016, и чл. 74, став 2. тачка 3. Закона) са ознаком: СУБ02ц, назива: „Долина код Чантавира“.

Стеченом урбанистичком обавезом на простору у оквиру овог Плана, сматрају се сви Локацијски услови, одобрења за изградњу и грађевинске дозволе издате на основу постојећег Плана генералне регулације за насеље Чантавир („Службени лист града Суботице“ 3/2011) и Плана детаљне регулације за део простора насеља Чантавир између деонице Општинског пута Суботица - Чантавир, заштитног појаса водотока Чик и деонице државног пута IIБ реда бр. 303 („Службени лист Града Суботице 31/2021“), а којима није истекао рок важења.

П Л А Н С К И Д Е О

II ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА

2.1. ПОДЕЛА НА ЦЕЛИНЕ УНУТАР ПРОСТОРА ПЛАНА

Грађевинско подручје насеља подељено је, пратећи континуитет раније планске документације, на 14 урбанистичких целина - зона. Подела на урбанистичке целине је израђена на основу физичких карактеристика простора, периода настанка, преовлађујућих намена површина, положаја у односу на главне саобраћајне коридоре и развојних потенцијала и приказана је на графичком прилогу 4.3. датом у склопу овог Плана.

1. Зону ужег насељског центра (18,5ха) која обухвата потез око улице Маршала Тита (од Кањишке до Србобранске улице), као и потезе око улица Сенћанске, Петефи бригада и Јожефа Атиле (од Болманске до Првомајске улице);
2. Зону ширег центра (29,2ха), простор између улица: Првомајска, Србобранска, Болманска и Омладинска изузимајући из овог простора зону ужег центра;
3. Стамбену зону - насеље „Тинка” (88,6ха) која обухвата простор између улице V Дожа, коридора железничке пруге, Железничког трга (са стамбеним блоком до радне зоне „Север”, затим између улица: Маршала Тита, Омладинске, Болманске и Тополске и југозападне границе грађевинског рејона насеља,
4. Стамбену зону - насеље „Тиса” (74,2ха) која обухвата простор између улица: Тополске, Болманске и Србобранске, стамбени блок уз водоток „Чик”, затим са друге стране стране водотока „Чик“ део блока између улица Моше Пијаде и атарског пута (к.п. 3793), а са јужне стране је ова зона омеђена границом грађевинског рејона,
5. Стамбену зону - насеље „Виногради” (114,4ха) која обухвата простор између улица; Србобранске, Маршала Тита, Ади Ендреа, улице (к.п. 3802), затим улица VI Виногради и Николе Тесле које представљају југоисточну границу насеља, те део блока између улица Моше Пијаде и атарског пута (к.п. 3793) и улице, односно продора улице Црвене Звезде ка Србобранској улици,
6. Стамбену зону - насеље „Породилиште” (43,6ха) која обухвата простор између улица: Сенћанске, Ади Ендреа, Маршала Тита, Србобранске и Првомајске,
7. Стамбену подцелину - насеље „Шаму” (110,1ха) која је у северном крају насеља, тако да обухвата простор који са северозапада и североистока омеђава граница насеља, а даље улица Арањ Јаноша, припада јој стамбени блок између ове улице и гробља, потез уз улицу ЈНА, затим је зона омеђена улицама: Сенћанска, Првомајска, Омладинска и М.Тита до комплекса радне зоне „Север” која се налази уз општински пут Чантавир – Вишњевац;
8. Стамбену зону - насеље „Дожа” (42,1ха) која обухвата простор између улице Бајмочке, атарског пута (к.п. 8771), улице В Дожа, коридора железничке пруге, затим део блока између водотока „Чик“ и атарског пута (к.п. 3725), а са северне стране је омеђена границом насеља и њеним наставком до Бајмочке улице;
9. Радна зона „Аутопут” (107,5ха), која обувата простор око Регионалног пута Чантавир – Нови Жедник, потез од раније границе грађевинског рејона ка аутопуту;
10. Радна зона „Север” (63,9ха), која обувата простор око Општинског пута ка Вишњевцу;
11. Зона комуналних делатности (23,9ха) која обухвата водозахват и гробље уз југоисточну границу грађевинског рејона;
12. Зону спортског центра – „Хиподром” (12,07ха) која обувата простор постојећег хиподрома уз југоисточну границу грађевинског рејона;
13. Зона водотока „Чик“ (27,7ха) која представља неуређене површине око водотока „Чик“;
14. Спортско – рекреативна зона „Острво“ (15,3ха) представља зону спортских садржаја и купалишта на водотоку „Чик“ уз северну границу грађевинског рејона.

Простор унутар граница Плана је због потребе за утврђивањем правила уређења и правила грађења подељен на карактеристичне целине – урбанистичке блокове.

Коригованим и постојећим регулационим линијама простор је подељен на површине за јавне намене и површине за остале намене. Површине у комплетном обухвату Плана које не спадају у улице, подељене су на 114 урбанистичка блока (означени од 1-114).

Према преовлађујућим наменама, простор унутар границе Плана подељен је на следеће зоне:

Јавне намене (192,01ха)

1. ПОСТОЈЕЋЕ И ПЛАНИРАНЕ УЛИЦЕ (103,63ха)
2. ЈАВНЕ ФУНКЦИЈЕ И СЛУЖБЕ (2,2ха)
3. КОМУНАЛНЕ ЗОНЕ И ОБЈЕКТИ (33,8ха)
4. ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ (0,08ха)
6. ЈАВНО ЗЕЛЕНИЛО (23,7ха)
7. ПОВРШИНЕ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ (28,6ха)

Остале намене (573,31ха)

1. ЦЕНТРАЛНЕ ФУНКЦИЈЕ (14,32ха)
1. СТАНОВАЊЕ
   - ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ малих густина (102,58ха)
   - ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ средњих густина (269,88ха)
   - СОЦИЈАЛНО СТАНОВАЊЕ У ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА (6,7ха)
   - ВИШЕПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (0,2ха)
   - МЕШОВИТО СТАНОВАЊЕ (1,3ха)
3. РАДНЕ И ПОСЛОВНЕ ЗОНЕ
   - ПОСЛОВНО-КОМЕРЦИЈАЛНИ САДРЖАЈИ (7,2ха)
   - ЗОНА ПРОИЗВОДНЕ ДЕЛАТНОСТИ (164,83ха)
4. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ И КОМПЛЕКСИ (0,6ха)
5. ЗОНА ЗАШТИТНОГ ЗЕЛЕНИЛА (4,5ха)
7. ПОВРШИНЕ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ (1,2ха)

2.2. ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА

2.2.1. Концепција уређења простора

Планом је обухваћен простор који се налази у јужном делу Града Суботице обрађеног Просторним планом Града Суботице, простор који је претходно обрађиван Планом генералне регулације за насеље Чантавир („Службени лист града Суботице“ 3/2011), а чији је један део детаљније разрађиван Планом детаљне регулације за део простора насеља Чантавир између деонице Општинског пута Суботица-Чантавир, заштитног појаса водотока Чик и деонице државног пута IIБ реда бр. 303 („Службени лист Града Суботице 31/2021“).

Након доношења овог Плана генералне регулације за насеље Чантавир престаће да се примењују важећи планови: План генералне регулације за насеље Чантавир („Службени лист града Суботице” бр. 3/2011) и План детаљне регулације за део простора насеља Чантавир између деонице Општинског пута Суботица-Чантавир, заштитног појаса водотока Чик и деонице државног пута IIБ реда бр. 303 („Службени лист Града Суботице 31/2021“).

Планским решењем заснованим на начелу одрживог развоја обезбедиће се унапређење површина јавне намене, побољшање услова становања и омогућивање изградње планираних садржаја на основу Просторног плана, економска и енергетска ефикасност, заштита културног наслеђа и животне средине.

Планским решењем преиспитаће се граница грађевинског подручја у циљу рационалног коришћења грађевинског земљишта као и очувања пољопривредног земљишта - утврђивање нове границе грађевинског подручја.

Постојећа планиметрија грађевинских блокова се у највећем делу простора задржава уз корекције регулационих ширина улица које ограничавају блокове. Планом генералне регулације планирано је проширивање регулације мањег броја постојећих улица и отварање нових улица ради обезбеђивања потребних коридора за саобраћајну инфраструктуру (коловоз, тротоар, бициклистичка стаза, хортикултурна уређења слободних површина – јавне зелене површине) у складу са рангом саобраћајнице, и

комуналну инфраструктуру (електроенергетска, гасна и телекомуникациона мрежа са објектима, водоводна и канализациона мрежа) у циљу побољшања услова становања и омогућавања изградње нових урбаних структура. Отварањем нових улица унутар зона породичног становања формираће се нови блокови и створити просторне могућности за изградњу нових објеката породичног становања у циљу повећања густине.

Планом су валоризоване физичке структуре које се задржавају у потпуности или се реконструкцијом усаглашавају са планираним окружењем и дефинишу се простори за грађење нових објеката за које се одређују правила уређења и грађења по деловима грађевинског подручја, а у складу са генералном наменом површина и генералним правцима и коридорима за саобраћајну, енергетску, водопривредну, комуналну и другу инфраструктуру, утврђених овим Планом генералне регулације.

Планом су одређене површине јавне намене у складу са урбанистичким нормативима и правилима за одређене јавне службе и комуналне делатности и дефинисана правила уређења јавних зелених површина. Поред тога одређене су и површине остале намене које првенствено подразумевају садржаје становања и пословних, односно радних зона. Примењени типови становања су усаглашени са окружењем и потребама рационалног коришћења и планираном организацијом простора. Диспозиција и положај нових објеката дефинисани су у односу на грађевинске линије које су утврђене у односу на постојеће и планиране регулационе линије улица.

Грађење нових објеката унутар обухваћеног простора утврђено је на принципима усклађивања са карактером и наменом простора, вредностима наслеђених урбаних и архитектонских структура, како у погледу обликовања, димензија, диспозиције и типа изградње, тако и у погледу односа према створеном окружењу, уз перманентно побољшање квалитета животног простора кроз примену савремене архитектонске праксе у грађењу.

Квалитет живљења у насељу или деловима насеља мери се између осталог добром покривеношћу и опремљеношћу јавним службама, њиховим капацитетом, квалитетом и нивоом услуга за потребе задовољења свакодневних потреба локалног, градског становништва на нивоу функционалног и гравитационог подручја дефинисаног Просторним планом града Суботице.

Концепција озелењавања простора унутар границе Плана усмерена је на повећање зелених површина, реконструкцију постојећих површина и повезивање свих зелених површина у систем преко линијског зеленила у којем би као допуна служило заштитно зеленило, а све у циљу побољшања еколошког статуса и квалитета животне средине.

Приликом дефинисања планских решења вођено је рачуна о заштити природе и заштити културно - историјских споменика.

2.2.2. Концепција уређења карактеристичних грађевинских зона или карактеристичних целина (блокова) одређених планом према морфолошким, планским, историјско–амбијенталним и другим карактеристикама

2.2.2.1. Саобраћајне површине

- Постојеће и планиране улице

Улична мрежа се састоји највећим делом од постојећих улица и мањим делом од новопланираних улица. Постојеће улице се углавном задржавају у затеченим регулационим ширинама, али су на великом броју места извршене појединачне корекције регулација у циљу исправљања непотребних усека и испада, као и уских грла које угрожавају безбедност саобраћаја. У графичком прилогу 4.5 приказане су регулационе линије. У истом прилогу дефинисани су и улични профили са елементима саобраћајне инфраструктуре и појасевима уличног зеленила.

Планом генералне регулације планиране су већином корекција регулационих ширина постојећих улица и формирање нових улица на местима где је приступ парцелама на осталом земљишту отежан или немогућ.

2.2.2.2. Јавне функције и службе

- Здравствена станица

Објекат здравствене станице изграђен је у зони Ужег центра на к.п.бр. 2063/1 К.О. Чантавир Планира се да објекат задржи намену. Могуће је проширење садржаја у оквиру комплекса здравствене станице и то на к.п. бр. 2062 и 2063/2 К.О. Чантавир. У случају потребе за доградњом постојећег објекта или изградњом нових објеката у оквиру комплекса здравствене станице обавезна је израда урбанистичког пројекта.

- Основна школа и предшколска установа „Хуњади Јанош“

Постојећа основна школа и предшколска установа изграђена је к.п.бр. 3032/1 К.О. Чантавир. У овом комплексу налази се и спортски терени.

Уколико се планира допуна садржаја и капацитета изградњом нових или доградњом постојећих објеката обавезна је израда урбанистичког пројекта.

• Месна заједница

Објекат месне заједнице изграђен је у зони Ужег центра на к.п.бр. 2055 и 2056 К.О. Чантавир. Планира се да објекат задржи намену. Могуће је проширење садржаја у оквиру комплекса месне заједнице. У случају потребе за доградњом постојећег објекта или изградњом нових објеката у оквиру комплекса здравствене станице обавезна је израда урбанистичког пројекта.

• Пошта

Објекат поште налази се на к.п.бр. 2118/2 К.О. Чантавир у оквиру вишепородичног стамбеног објекта. Планира се да објекат задржи намену.

• Градска библиотека

Објекат поште налази се на к.п.бр. 2118/1 К.О. Чантавир у оквиру вишепородичног стамбеног објекта. Планира се да објекат задржи намену.

• Ватрогасна станица

Објекат ватрогасне станице изграђен је у зони Ужег центра на к.п.бр. 2078 К.О. Чантавир. Планира се да објекат задржи намену. Могуће је проширење садржаја у оквиру комплекса ватрогасне станице. У случају потребе за доградњом постојећег објекта или изградњом нових објеката у оквиру комплекса здравствене станице обавезна је израда урбанистичког пројекта.

2.2.2.3. Комуналне зоне и објекти

• Канали

- Водоток Чик (катастарска парцела број 3709 катастарска општина Чантавир)
- Тополски канал (катастарске парцеле број 3710, 8655, 3711 катастарска општина Чантавир). Тополски канал је на делу од km 0+005.00 до км 0+285.00 зацевљен армирано бетонским цевоводом сандучастог пресека. Унутрашње димензије цевовода су: ширина 1,5м и висина 1,3м, дебљина зидова износи 25цм. На зацевљењу постоје ревизиони шахтови на сваких 10-15 м. Водопривреда не располаже документацијом везаном за изградњу овог зацевљења. Може се констатовати да профил зацевљења задовољава потребе и не угрожава подручје узводно од км 0+250.00 (не ствара се успор узводно од ове стационаже канала).

  На основу попречних профила канала, пре зацевљења, може се констатовати да је на предметном потезу, ширина канала била између 3м и 4м.

  Део Тополског канала од км 0+250.00 до км 0+480.00 је проширивaн ради стварања ретензије за прихват већих количина атмосферских вода (поред катастарске парцеле број 6827/1 катастарска општина Чантавир)
- Граница обухвата плана тангира канал Роми (катастарска парцела број 8649 катастарска општина Чантавир).
- Ималац права на катастарским парцелама број 3709, 3710, 8655, 3711 и 8649 катастарска општина Чантавир је ЈВП Воде Војводине.
- Део трасе Тополоског канала премешта се и то делови к.п. бр. 2218, 3790, 2339 и 2338 К.О. Чантавир, планирани су за канал.

Планом су дефинисане јавне површине планиране за канале и водоток у складу са водним условима који су прибављени од ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад и заведени под бројем II-1302/7-23 од 30.09.2024. и саставни су део документације овог Плана.

Постојеће површине за канале простиру се у деловима блокова 14, 16, 77, 92, 95, 96 и као такве се задржавају, док се 76, 77 мења траса канала, све у складу са условима од ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад, као што је приказано на графичким прилозима 4.4 и 4.5.

На графичким прилозима број 4.4, 4.6 и 4.9 приказани су заштитни појасеви канала.

У заштитном појасу канала није дозвољена изградња никаквих објеката, постављање ограде, депоновање материјала, садња дрвћа, као и предузимање других радњи којима се ремети функција или угрожава стабилност канала и омета редовно одржавње канала.

• Водозахват

Објекат водозахвата налази се на 2842 К.О. Чантавир и овим Планом се исти задржава. За евентуалну изградњу нових објеката на парцели потребна је израда урбанистичког пројекта.

Унутар комплекса водозахвата могу се градити објекти који су искључиво у функцији комплекса и у складу са његовом основном наменом. За проширење комплекса и изградњу нових утврђена је обавеза израде Урбанистичког плана.

Планска тенденција је обједињавање водоснабдевања више насеља из једног водозахвата, регионализација и дефинисање заједничких система.

• Гробље

Ново гробље налази се на к.п.бр. 5361 К.О. Чантавир, док се старо гробље налази на к.п. бр. 6826/1 К.О. Чантавир. Унутар комлекса гробља могу се градити објекти који су искључиво у функцији комплекса и у складу са његовом основном наменом. За проширење комплекса и изградњу нових утврђена је обавеза израде Урбанистичког плана.

• Ветеринарска станица

Ветеринарска станица налази се на к.п.бр. 2995 К.О. Чантавир. Унутар комлекса ветеринарске станице могу се градити објекти који су искључиво у функцији комплекса и у складу са његовом основном наменом. За проширење комплекса и изградњу нових утврђена је обавеза израде Урбанистичког плана.

• Пијаца

Пијаца налази се на к.п.бр. 2120/1 К.О. Чантавир. Унутар комлекса пијаце могу се градити објекти који су искључиво у функцији комплекса и у складу са његовом основном наменом. За проширење комплекса и изградњу нових утврђена је обавеза израде Урбанистичког плана.

• Сточна пијаца

Сточна пијаца налази се на к.п.бр. 1083 К.О. Чантавир. Унутар комлекса сточне пијаце могу се градити објекти који су искључиво у функцији комплекса и у складу са његовом основном наменом. За проширење комплекса и изградњу нових утврђена је обавеза израде Урбанистичког плана.

• Станица за прикупљање споредних производа животињског порекла

Станица за прикупљање споредних производа животињског порекла налази се на к.п.бр. 7038 К.О. Чантавир. Унутар комлекса станице за прикупљање споредних производа животињског порекла могу се градити објекти који су искључиво у функцији комплекса и у складу са његовом основном наменом. За проширење комплекса и изградњу нових утврђена је обавеза израде Урбанистичког пројекта.

• Уређај за пречишћавање отпадних вода

Уређај за пречишћавање отпадних вода налази се на к.п.бр. 3034/2 и 3046 К.О. Чантавир. Унутар комлекса уређаја за пречишћавање отпадних вода могу се градити објекти који су искључиво у функцији комплекса и у складу са његовом основном наменом. За проширење комплекса и изградњу нових утврђена је обавеза израде Урбанистичког пројекта.

2.2.2.5. Енергетски објекти

Постојеће трансформаторске станице - ТС 20/0,4 kV и ТС 10/0,4 kV приказане су на графичком прилогу бр. 4.7.

2.2.2.6. Јавно зеленило

• Парковске површине

Парковске површине у насељу се налази у блоковима 12 и 73. Зелене површина парковског типа налазе се на к.п. бр. 886 и 2120/1 К.О. Чантавир.

• Заштитно зеленило

Зона заштитног зеленила је површина јавне намене која је заступљена у деловима блокова 14, 41, 74, 76, 92, 93, 95, 96. Приликом уређења ових површина посебну пажњу посветити квалитету партерног и пејзажног уређења.

2.2.2.7. Спорт и рекреација

• Постојећи комплекси спорта и рекреације се налази у делу блокова 33 и 89 на к.п.бр. 2991 и 1038 К.О. Чантавир и представља делимично уређену површину у виду фудбалских и кошаркашких терена. У блоку бр. 16 налази се спортско – рекреативна у виду излетишта/ купалишта на к.п. бр. 4601/1 К.О. Чантавир. Такође у обухвату Плана, у блоку бр. 112, на к.п. бр. 5577 К.О. Чантавир налази се и Хиподром. За изградњу објеката и уређење комплекса спорта и рекреације обавезна је израда урбанистичког пројекта.

2.2.2.8. Зона становања

• Породично становање малих густина

Породично становање малих густина (до 50 ст/ха) је облик становања који је заступљен на рубним деловима насеља. Овај вид становања је претежна намена простора у следећим блоковима: од 1 до 8, 70, 74, 75, 76, 91, 93, 96, 97, 98 и 99.

Грађење објеката у зони породичног становања малих густина утврђено је правилима грађења из Плана генералне регулације.

• Породично становање средњих густина

Породично становање средњих густина (до 100 ст/ха) је облик становања који је заступљен у највећем делу насеља, а грађење објеката у зони породичног становања средњих густина утврђено је правилима грађења из Плана генералне регулације.

Овај вид становања је претежна намена простора у следећим блоковима: од 9 до 13, 15а, од 17 до 31, од 36 до 40, од 43 до 49, од 57 до 68, 70, 71, 72, 76, од 77 до 87, 89, 90, 94 и од 100 до 111.

• Социјално становање у заштићеним условима

Породично становање великих густина – социјално становање је облик становања који карактерише неуређеност катастарских парцела и које је потребно уредити у великој мери, а грађење објеката у зони породичног становања великих густина – социјално становање утврђено је правилима грађења из Плана генералне регулације.

Овај вид становања је претежна намена простора у следећим блоковима: 34, 35, 69, 96, 113, 114

• Вишепородично становање

Вишепородично становање је облик становања који је заступљен само у најужем језгру града и налази се у блоковима 63 и 73, апаптација, реконструкција и пренамена постојећих објеката утврђена је у поглављу 3.3. овог Плана.

• Мешовито становање

Мешовито становање је облик становања који је заступљен само у блоку 92, а грађење објеката у зони мешовитог становања утврђено је правилима грађења из Плана генералне регулације.

2.2.2.10. Радне зоне

• Пословно-комерцијални садржаји

Делови блокова који су у Плану генералне регулације обележени бројевима: 32, 33, 41 и 42 се према претежној намени налазе у зони намењеној пословно - комерцијалним садржајима.

У склопу Плана су дефинисана правила грађења за ову зону у складу са којима се може омогућити и уређење.

• Зоне производне делатности

Делови блокова који су у Плану генералне регулације обележени бројевима: 13, 14, 15, 42, 43, од 49 до 56, 76 и 77 се према претежној намени налазе у зони намењеној производној делатности.

У склопу Плана су дефинисана правила грађења за ову зону у складу са којима се може омогућити и уређење.

2.2.2.11. Верски објекти

• На раскрсници улица Маршала Тита и Јожефа Атиле (у блоку 73, на к.п.бр. 2119/1 К.О. Чантавир је лоцирана постојећа Римокатоличка црква „Светог Антуна Падованског“

Објекат је категорисан као непокретно културно добро под претходном заштитом и комплекс.

За потребе доградње постојећих објекта или изградње новог, потребна је израда Урбанистичког пројекта. За било какве интервенције на постојећем објекту потребни су услови Међуопштинског завода за заштиту споменика кутуре Суботица.

• У улуци Маршала Тита бр. 11 (у блоку 79, на к.п.бр. 2487 К.О. Чантавир је лоцирана постојећа Баптистичка црква.

2.2.3. КОМПАТИБИЛНЕ НАМЕНЕ

Претежне намене су преовлађујуће намене, односно заузимају преко 50% простора (блока или зоне). У оквиру одређене намене могу се наћи и друге компатибилне намене у функцији основне намене као допунске или пратеће, или као самосталне.

Принцип организације намена на подручју Плана мора да буде такав да се у оквиру исте просторне целине не могу наћи намене које једна другу угрожавају својим функционисањем.

Објекат компатибилне намене може се градити на површинама друге претежне намене.

Компатибилне намене су:
- спорт и рекреација
- верски објекти
- објекти јавне намене

У случају изградње објеката или комплекса намењених поменутим компатибилним наменама утврђена је даља разрада простора израдом Урбанистичког пројекта, а на основу параметара из Плана за сваку појединачну намену објеката.

Приликом израде Урбанистичког пројекта морају се испоштовати следећи параметри:

Компатибилна намена спорт и рекреација
- Минимална величина парцеле је 800м^2
- индекс заузетости парцеле износи макс. 40%, при чему се у индекс заузетости не рачунају отворени спортски терени.
- спратност објеката макс. П+2, у складу са важећим нормативима и прописима за објекте одређене намене, односно према намени објекта, с тим да се морају обезбедити и услови за паркирање и гаражирање возила како запослених тако и осталих корисника - посетилаца.
- Спортски објекти – 1 ПМ на користан простор за 40 гледалаца, 1 паркинг место за аутобус за 100 гледалаца.
- Пословни објекти – 1 ПМ на 70м^2 корисне површине.
- У склопу комплекса обезбедити мин. 40% зелених површина. Отворени травнати спортски терени се рачунају као зелене површине са фактором 0,5 (нпр. ако покривају 60% парцеле, подизање високог зеленила треба да се одвија на најмање 10% површине).
- Укупан индекс заузетости, рачунајући објекте и отворене спортске терене је максимално 60%.

Компатибилна намена - верски објекти

За евентуалну изградњу нових верских објеката као компатибилне намене у зони становања обавезна је израда Урбанистичког пројекта, при чему је потребно у погледу положаја, оријентације, пропорција верски објекат усагласити са верским канонима цркве.

Приликом израде УП утврдиће се тачан положај објекта на парцели тј. удаљеност ГЛ од РГЛ, с тим да је индекс заузетости максимално 40%.

Максимална висина верског објекта мора бити таква да је испуњен однос минималне удаљености од 1Х у односу на суседне објекте. Висина објекта укључује и висину звоника, односно торња верског објекта.

Поред цркве дозвољена је изградња пратећих функционалних садржаја: црквеног уреда (канцеларије, учионице за веронауку), продаја свећа, црквених календара, станова и апартмана и сл. стим да је максимална спратност објеката П +1+Пк.

Минимална величина парцеле је 1000 м^2.

Парцелу - комплекс цркве оградити транспарентном оградом.

Паркинге планирати на властитој парцели – комплексу.

Компатибилна намена - објекти јавне намене

Урбанистички параметри за јавне објекте дефинисани су у поглављу 3.1.6.

Објекти компатибилне намене у зони пословно – комерцијалних садржаја и зони производних делатности су инфраструктурни објекти обновљивих извора енергије.

У случају изградње објеката или комплекса намењених поменутим компатибилним наменама утврђена је даља разрада простора израдом Урбанистичког пројекта.

Приликом израде Урбанистичког пројекта морају се испоштовати следећи параметри:

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ

Техничко - технолошко решење инфраструктурног комплекса соларне електране дефинисати на основу претходних истраживања предметног локалитета за планирану намену. Решење засновати на природним условима за коришћење енергије сунца на предметном подручју, а као полазиште користити податке о просечном и укупном броју сунчаних часова током године и по месецима на подручју града

Суботице и предметног локалитета, а са тим у вези и потенцијала енергије сунца за производњу електричне енергије.

Према доступним подацима, укупан број сунчаних сати за ово подручје на годишњем нивоу износи 2.220, а просечно дневно 6,1 час. Месец са највећим бројем сунчаних сати је јул, са укупно 315 часова, а просечно дневно 10 часова. Месец са најмањим бројем сунчаних сати је децембар, са укупно 60 часова, просечно 2 часа дневно. Од априла до септембра број сунчаних сати месечно прелази 200, са просеком од 7 до 10 сати дневно. Према типу електране (на земљи) усвојена оријентација панела је према југу, што значи да је азимутни угао 0°, док је према искуственим подацима за Републику Србију угао под којим се постављају панели на земљи око 25°.

На основу наведених показатеља извршити конфигурисање соларне електране. Димензије панела дефинише произвођач, постављају се на носећој конструкцији и под углом од 20 до 30 степени у односу на хоризонталну раван, а њихова оријентација је предвиђена према југу. Међусобни размак редова утврдити детаљном техничком разрадом. Панели се у редовима везују у стрингове. Број панела по реду условити обликом расположивог простора, тј. блокова у којима ће се постављати панели, конфигурацијом терена, коначним избором врсте панела и начином везивања у стрингове, а њихова детаљна оптимизација извршиће се у фази детаљне техничке разраде, на основу верификације рачунском симулационом методом.

У панелима се врши директна конверзија сунчеве енергије у електричну енергију, заснована на фотонапонском ефекту. Струја добијена из панела је једносмерна, те се за њено претварање у наизменичну струју постављају инвертори чији се напон одређује у односу на постројења и уређаје који служе за пријем и даљу предају произведене електричне енергије. На инверторе се повезују стрингови панела, при чему је на један инвертор могуће повезати већи број стрингова, што ће се прецизно утврдити детаљном техничком разрадом и коначном конфигурацијом система. Преко инвертора се електрична енергија произведена у панелима подземном кабловском мрежом доводи до појединачних ТС. Мрежа подземних каблова ће се водити површинама између редова фотонапонских панела, као и површинама уз интерне саобраћајнице око блокова - комплекса.

- ***Правила за постављање фотонапонских панела***

Постављање фотонапонских панела планирати у оквиру граница расположивог простора (блока), облика и површина а на основу претпостављених капацитета инфраструктурног комплекса, начина саобраћајног повезивања и затечених просторних елемената. Предложени број, позиција и површине блокова могу бити у одређеној мери измењени током даље техничко-технолошке разраде електране, у циљу рационалније организације простора и постизања оптималног капацитета инфраструктурног комплекса.

Панели се у оквиру блокова постављају у паралелним редовима правца исток-запад, а размак између редова тачно ће се одредити техничком разрадом. Размак између редова панела мора да обезбеди могућност приступа ради монтаже опреме и каснијег одржавања, укључујући и могућност приступа возила. Према потреби, могуће је формирати колске комуникације кроз блок, које не треба буду ширине веће од 3,0м и треба да буду са тврдо набијеним застором, како би се минимално утицало на природни покривач тла у окружењу.

У фази детаљне техничке разраде ускладити избор врсте и димензија панела са опредељеним перформансама и капацитетом електране и избором произвођача опреме.

Постављање панела предвиђено је директно на тло, преко челичне или друге конструкције која се темељи у земљи. Ради постављања панела могуће је извршити генерално планирање терена и усклађивање нивелације. Кота доње ивице монтираних панела предвиђена је на минимално 0,50м изнад уређеног терена. Површине изван носеће конструкције панела задржавају се у постојећем стању.

- ***Врста и намена објеката који се могу градити***

Дозвољено је грађење соларне електране, која ће произведену електричну енергију пласирати у дистрибутивну мрежу или за сопствене потребе у случају радних и пословних комплекса.
Соларна електрана се састоји од следећих елемената:

- фотонапонских панела;
- инвертора снаге;
- енергетских трансформатора;
- нисконапонских прикључних разводних ормана;
- разводног постројења средњег напона;
- каблова за једносмерну струју;
- система за праћење (мониторинг);
- прикључног кабла, средњег напона 20kV, од разводног постројења до прикључења на јавну дистрибутивну мрежу;

- других потребних објеката пословне намене у функцији управљања комплексом соларне електране и инсталација;

Изградња инфраструктурних објеката и комплекса обновљивих извора енергије могуће је градити и на пољопривредном земљишту у непосредном окружењу грађевинског рејона насеља Чантавир, у свему у складу са чланом 2, став 72., Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ број 72/09, 81/09-испр., 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС и 50/13-УС и 98/13УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023).

2.2.4. Биланс површина планираног стања

Табела 2. - БИЛАНС ПОВРШИНА ПЛАНИРАНОГ СТАЊА (ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ)

(А) ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ		**Површ. (ха)**	**(%)**	**П (ха)**
САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ	Колски саобраћај	103,63	13,54	
	Јавни паркинг	1,68	0,22	
ЈАВНЕ ФУНКЦИЈЕ И СЛУЖБЕ	Основна школа и предшколска установа „Хуњади Јанош“	1,8	0,24	
	Здравствена станица	0,4	0,05	
КОМУНАЛНЕ ЗОНЕ И ОБЈЕКТИ	Канали	9,7	1,27	
	Водозахват	3,1	0,41	
	Пијаца	0,4	0,05	
	Ветеринарска станица	0,3	0,04	
	Сточна пијаца	2,4	0,31	/
	Станица за прикупљање споредних производа животињског порекла	0,2	0,03	
	Гробље	17,7	2,31	
ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ	Постојеће трафостанице	0,08	0,01	
ЈАВНО ЗЕЛЕНИЛО	Парковске површине	0,9	0,12	
	Заштитно зеленило	22,8	2,97	
ПОВРШИНЕ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ	Спортско - рекреативне површине	28,6	3,74	
У К У П Н О ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ (А):		**193,69**	**25.31%**	

Б) ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ		**Површ. (ха)**	**(%)**	
ЦЕНТРАЛНЕ ФУНКЦИЈЕ	Површине централних функција	14,32	1,87	
СТАНОВАЊЕ	Породично становање малих густина	102,58	13,40	
	Породично становање средњих густина	269,88	35,26	/
	Социјално становање у заштићеним условима	6,7	0,88	
	Вишепородично становање	0,2	0,03	
	Мешовито становање	1,3	0,17	
РАДНЕ И ПОСЛОВНЕ	Пословно – комерцијални садржаји	7,2	0,94	

ЗОНЕ	Производни комплекси	163,15	21,31	
ВЕРСКИ КОМПЛЕКСИ И ОБЈЕКТИ	Римокатоличка црква „Светог Антуна Падованског “.	0,4	0,05	
	Баптистичка црква (ул. Маршала Тита бр. 11)	0,2	0,03	
ЗОНА ЗАШТИТНОГ ЗЕЛЕНИЛА	Заштитно зеленило	4,5	0,59	
ПОВРШИНЕ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ	Спортско – рекреативна површина на к.п. бр. 3034/1 К.О. Чантавир	1,2	0,16	
У К У П Н О ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ (Б) :		**571,63**	**74.69%**	
У К У П Н О ПОВРШИНА УНУТАР ОБУХВАТА ПЛАНА (А+Б):		**765,32**	**100%**	**765,32**

2.2.5. Урбанистички показатељи

Укупна бруто површина простора који је обухваћен Планом.....856,85ха
Пољопривредно земљиште (спроводи се на основу ППГ Суботице).....91,53 ха
Укупна површина грађевинског рејона унутар Плана генералне регулације 765,32ха
Површине намењене становању малих густина .....102,58 ха
Површине намењене становању средњих густина .....269,88 ха
Број становника на подручју насеља Чантавир (попис 2022.год) .....6591 становника

Податак о броју становника је према попису из 2022. године је 6 591 становника.

Густина насељености (у даљем тексту: густина) јесте плански показатељ јединице становања и изражава однос између броја становника настањених на одређеној површини и саме површине и може се изразити као нето или бруто густина, а јединица у којој се изражава је број становника по хектару (бр.стан./ха).

Број становника на предметном подручју.....6 591 становник
Нето густина насељености на предметном простору .....8 стан/ха

2.3. ОПШТА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА

У регулацији улица није дозвољена изградња објеката, изузев оних који спадају у саобраћајне, комуналне објекте и урбану опрему (надстрешнице јавног превоза, споменици, рекламни панои и сл.) и објеката и мреже јавне саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Изградња планираних објеката на основу овог планског документа је дозвољена унутар регулационих линија блока – односно утврђених грађевинских линија објеката према правилима уређења и грађења за површине за које је то утврђено Планом.

2.4. ПОДЕЛА ЗЕМЉИШТА ОБУХВАЋЕНОГ ПЛАНОМ НА ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ

Планом је укупно обухваћено подручје од **856,85ха**, а као што је претходно наведено део простора унутар обухвата Плана не налази се у грађевинском подручју **91,53ха** и представља пољопривредно земљиште које сеспроводи се на основу ППГ Суботице. Преостали део унутар граница Плана, представља грађевинско подручје, чија површина износи **765,32ха.** На основу утврђеног режима коришћења простора проистеклог из дефинисаних правила уређења простора, извршена је подела земљишта које се разрађује Планом генералне регулације на:

- **ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ** које обухватају простор величине **192,01ха**
- **ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ** које обухватају простор величине **573,31ха**

2.4.1. Површине јавне намене

Површине јавне намене су простори одређени Планом за уређење или изградњу јавних објеката или јавних површина за које предвиђено утврђивање јавног интереса.

За површине јавне намене **(192,01ха)** предвиђене су:

ПОСТОЈЕЋЕ И ПЛАНИРАНЕ САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ
- Постојеће и планиране улице

ЈАВНЕ ФУНКЦИЈЕ И СЛУЖБЕ
- Здравствена станица
- Основна школа и предшколска установа „Хуњади Јанош“
- Месна заједница
- Пошта.
- Градска библиотека
- Ватрогасна станица

КОМУНАЛНЕ ЗОНЕ И ОБЈЕКТИ
- Канали
- Водозахват
- Гробље
- Ветеринарска станица
- Пијаца
- Сточна пијаца
- Станица за прикупљање споредних производа животињског порекла
- Уређај за пречишћавање отпадних вода

ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ
- Постојеће трафостанице

ЈАВНО ЗЕЛЕНИЛО
- Парковске површине
- Заштитно зеленило

ПОВРШИНЕ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ
- Спортско - рекреативне површине

2.4.2. Површине за остале намене

Површине за остале намене унутар обухвата Плана представљају изграђено земљиште, као и земљиште намењено за изградњу објеката у складу Законом и наменом утврђеном Просторним планом града Суботице, а које није планом одређено као површина јавне намене.

Површине за остале намене обухватају простор од **(573,31ха)** и намењене су:

СТАНОВАЊУ
- породично становање малих густина
- породично становање средњих густина
- социјално становање у заштићеним условима
- вишепородично становање
- мешовито становање

РАДНЕ И ПОСЛОВНЕ ЗОНЕ
- Пословно - комерцијални садржаји
- Зона производне делатности

ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ И КОМПЛЕКСИ
- Римокатоличка црква „ Светог Антуна Падованског “
- Баптистичка црква (ул. Маршала Тита бр. 11)

ЦЕНТРАЛНЕ ФУНКЦИЈЕ

ЗОНА ЗАШТИТНОГ ЗЕЛЕНИЛА

ПОВРШИНЕ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ

- Спортско – рекреативна површина на к.п. бр. 3034/1 К.О. Чантавир

2.4.3. Елементи за парцелацију грађевинског земљишта намењеног за јавне површине и комплексе јавних објеката

- На графичком прилогу бр. 4.4. означене су површине јавне намене за које се може прогласити јавни интерес у складу са законом. На површинама које се спроводе на основу овог Планског документа се стичу услови да се на тим парцелама, као и свим објектима који су у целости или делимично на њима изграђени, изврши експропријација у циљу припајања тих површина коридорима нових или постојећих улица, за потребе планираних саобраћајница, комуналних зона, спортско -рекреативног центра, парковских површина, заштитног зеленила или површина намељених за изградњу јавних објеката.

Формирање парцела за јавне површине – улице

РАЗГРАНИЧЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА са геодетским елементима за обележавање парцела (координатама преломних тачака) намењеног за јавне површине извршено је утврђивањем граница које одређују регулационе линије улица, јавних површина и објеката јавне намене и дефинисане су на графичком прилогу бр. 4.5. у размери Р=1:2000.

Према положају у односу на постојеће регулације и међне линије дефинисана су четри типа регулационих линија:

1. Регулационе линије које се задржавају (поклапају се са постојећим регулационим линијама) и регулационе линије по постојећим међним линијама (на графици пуна линија)
2. Нове регулационе линије које су дефинисане преломним тачкама, а преломне тачке су даље дефинисане аналитичко - геодетским подацима (координатама) и на графици приказане испрекиданим линијама (на графичком прилогу 4.5.).
3. Регулационе линије јавних површина по постојећим међним линијама државног пута, између сервисне саобраћајнице и државног пута (на графици пуна линија).
4. Регулационе линије канала које се задржавају (поклапају се са постојећим регулационим линијама) и регулационе линије по постојећим међним линијама (на графици пуна линија)
5. Нове регулационе линије канала које су дефинисане преломним тачкама, а преломне тачке су даље дефинисане аналитичко - геодетским подацима (координатама) и на графици приказане испрекиданим линијама (на графичком прилогу 4.5.).

Координате преломних тачака планираних регулационих линија дате су према следећем:

R1	7400954,871	5088283,493	R19	7401668,134	5087735,578
R2	7400958,299	5088277,169	R20	7401743,703	5088009,283
R3	7400856,983	5087912,64	R21	7401750,03	5088013,911
R4	7400851,102	5087909,447	R22	7401795,576	5088012,16
R5	7400768,169	5087935,553	R23	7402197,718	5087888,007
R6	7400875,911	5087901,637	R24	7402237,108	5087863,441
R7	7400872,353	5087908,19	R25	7402240,961	5087853,054
R8	7400967,541	5088250,67	R26	7402224,695	5087800,941
R9	7400973,876	5088255,295	R27	7402217,045	5087790,012
R10	7401028,422	5088253,198	R28	7401846,463	5087507,161
R11	7401692,43	5088044,114	R29	7401836,572	5087508,459
R12	7401725,553	5088021,408	R30	7401939,174	5087375,691
R13	7401728,338	5088013,749	R31	7401854,916	5087484,721
R14	7401653,476	5087742,607	R32	7401856,194	5087494,461
R15	7401646,074	5087731,579	R33	7402193,394	5087751,831
R16	7401583,472	5087683,207	R34	7402203,072	5087750,415
R17	7401574,746	5087681,651	R35	7402302,582	5087613,409
R18	7401670,551	5087723,292	R36	7402311,179	5087619,435

R37	7402315,686	5087622,594	R96	7403225,824	5088102,152
R38	7402215,794	5087760,125	R97	7403219,206	5088103,943
R39	7402217,244	5087770,036	R97	7403244,314	5088097,713
R40	7402262,451	5087804,54	R98	7403421,285	5087774,301
R41	7402283,068	5087805,39	R99	7403449,691	5087535,882
R42	7402301,646	5087814,327	R100	7403452,175	5087543,973
R43	7402327,235	5087833,859	R101	7403472,324	5087555,765
R44	7402353,455	5087838,418	R102	7403510,994	5087577,061
R45	7402696,976	5087729,28	R103	7403524,981	5087580,534
R46	7402726,093	5087711,499	R104	7403520,973	5087592,717
R47	7402731,629	5087696,748	R105	7403430,709	5087757,078
R48	7402709,44	5087626,145	R106	7403431,907	5087761,14
R49	7402731,005	5087617,003	R107	7403603,791	5087854,325
R50	7402729,07	5087635,241	R108	7403607,832	5087853,104
R51	7402746,894	5087691,953	R109	7403743,346	5087597,332
R52	7402759,875	5087700,898	R110	7403778,558	5087565,463
R53	7402799,095	5087698,56	R111	7403784,691	5087552,952
R54	7403034,77	5087623,921	R112	7403785,011	5087548,768
R55	7403079,932	5087597,328	R113	7403777,566	5087539,851
R56	7403121,302	5087584,57	R114	7403715,968	5087534,848
R57	7403187,195	5087470,834	R115	7403752,089	5087536,864
R58	7403184,612	5087461,33	R116	7403810,466	5087543,709
R59	7402914,127	5087308,286	R117	7403805,119	5087548,112
R60	7402904,581	5087310,928	R118	7403804,34	5087558,306
R61	7403450,576	5087437,656	R119	7403795,057	5087577,245
R62	7403449,252	5087433,268	R120	7403755,29	5087613,235
R63	7403362,563	5087376,948	R121	7403614,466	5087879,032
R64	7403358,464	5087377,861	R122	7403899,766	5087561,449
R65	7403311,18	5087453,91	R123	7403906,185	5087563,9
R66	7403288,896	5087459,449	R124	7403910,225	5087572,936
R67	7403407,922	5087268,013	R125	7403851,071	5087727,715
R68	7403421,452	5087276,554	R126	7403865,303	5087735,295
R69	7403370,082	5087359,175	R127	7403925,173	5087578,643
R70	7403371,013	5087363,358	R128	7403934,211	5087574,602
R71	7403456,338	5087418,792	R129	7404023,412	5087608,663
R72	7403460,214	5087417,752	R130	7404027,266	5087618,143
R73	7403487,772	5087359,937	R131	7404026,205	5087620,433
R74	7403518,159	5087328,136	R132	7404043,061	5087626,869
R75	7403507,887	5087364,621	R133	7404044,122	5087624,579
R76	7403452,493	5087471,39	R134	7404054,282	5087620,45
R77	7403450,52	5087484,491	R135	7404208,842	5087679,467
R78	7403454,421	5087505,968	R136	7404228,177	5087721,053
R79	7403462,487	5087511,258	R137	7404224,105	5087728,944
R80	7403638,663	5087515,305	R138	7404192,971	5087711,58
R81	7403690,03	5087509,69	R139	7404170,33	5087707,5
R82	7402262,005	5087920,476	R140	7404074,162	5087744,649
R83	7402264,475	5087928,387	R141	7404066,897	5087750,721
R84	7402278,438	5087945,849	R142	7403140,436	5089094,603
R85	7402305,824	5087961,685	R143	7403153,948	5089094,547
R86	7402321,261	5087983,992	R144	7403138,18	5089084,1
R87	7402352,778	5088174,258	R145	7403152,575	5089084,041
R88	7402365,813	5088167,278	R146	7403453,638	5089283,494
R89	7402333,568	5087974,277	R147	7404397,419	5087801,687
R90	7402325,742	5087958,633	R148	7404444,05	5087708,329
R91	7402810,744	5088153,9	R149	7404602,175	5087793,891
R92	7402932,354	5087951,659	R150	7405002,771	5088006,444
R93	7402820,576	5088157,766	R151	7405015,834	5088014,267
R94	7402935,85	5087945,16	R152	7404927,04	5088145,549
R95	7402937,887	5087951,932	R153	7404929,844	5088155,038

R154	7405052,451	5088221,641
R155	7405118,22	5088262,96
R156	7405121,517	5088257,187
R157	7405117,243	5088275,046
R158	7405115,699	5088267,373
R159	7405129,42	5088273,442
R160	7405138,944	5088270,57
R161	7404914,61	5088168,386
R162	7404924,107	5088165,578
R163	7405038,295	5088227,608
R164	7405041,16	5088237,129
R165	7404926,35	5088453,028
R166	7404916,933	5088455,83
R167	7404794,805	5088388,519
R168	7405062,247	5088237,94
R169	7405052,829	5088240,743
R170	7404936,861	5088458,821
R171	7404939,705	5088468,381
R172	7404996,743	5088499,817
R173	7404321,804	5088245,98
R174	7404318,824	5088251,847
R175	7404250,019	5088387,281
R176	7404402,544	5088484,213
R177	7404274,394	5088375,133
R178	7404277,13	5088385,128
R179	7404396,178	5088460,784
R180	7404405,427	5088458,388
R181	7404470,149	5088339,227
R182	7404525,305	5088267,14
R183	7404523,418	5088258,22
R184	7404553,415	5088274,635
R185	7404543,021	5088276,834
R186	7404487,104	5088349,916
R187	7404422,239	5088469,338
R188	7404424,811	5088479,235
R189	7404530,895	5088544,287
R190	7404540,139	5088541,877
R191	7404651,389	5088336,242
R192	7404648,579	5088326,725
R193	7404674,896	5088341,128
R194	7404665,424	5088343,924
R195	7404553,687	5088550,461
R196	7404556,269	5088560,364
R197	7404644,375	5088618,314
R198	7404653,643	5088615,913
R199	7404770,658	5088401,522
R200	7404767,871	5088392,017
R201	7404794,176	5088406,441
R202	7404784,692	5088409,207
R203	7404667,192	5088624,487
R204	7404669,753	5088634,375
R205	7404916,342	5088666,125
R206	7404925,768	5088663,328
R207	7405009,99	5088709,744
R208	7405014,188	5088700,813
R209	7404930,323	5088654,84
R210	7404927,525	5088645,323
R211	7404674,475	5089091,066
R212	7405135,704	5087162,382
R213	7405405,492	5087118,517
R214	7405493,754	5087162,792
R215	7405579,829	5087205,676
R216	7405009,543	5087184,05
R217	7405035,086	5087127,883
R218	7405030,994	5087121,888
R219	7404909,98	5086511,06
R220	7404910,845	5086509,221
R221	7404949,215	5086528,28
R222	7404913,4	5086503,79
R223	7404914,856	5086500,86
R224	7404898,328	5086492,649
R225	7405865,414	5086958,343
R226	7405861,858	5086950,916
R227	7405961,58	5086767,798
R228	7405915	5086852,577
R229	7405968,258	5086769,101
R230	7406209,986	5086334,329
R231	7406219,144	5086332,194
R232	7406019,334	5086630,487
R233	7406025,985	5086628,957
R234	7405180,29	5085587,334
R235	7405173,392	5085588,567
R236	7405000,91	5085462,834
R237	7404926,419	5085849,542
R238	7404839,372	5086006,429
R239	7404828,878	5086032,978
R240	7404796,355	5086085,954
R241	7404636,199	5085988,819
R242	7404785,234	5086088,368
R243	7404787,61	5086098,35
R244	7404754,471	5086156,987
R245	7404739,903	5086185,034
R246	7404734,88	5086378,423
R247	7404738,33	5086387,702
R248	7404754,359	5086395,044
R249	7404757,356	5086404,096
R250	7404702,972	5086503,215
R251	7404693,324	5086506,261
R252	7404716,523	5086512,008
R253	7404718,573	5086518,425
R254	7404822,577	5086568,756
R255	7404828,573	5086566,163
R256	7404547,009	5086232,151
R257	7404514,965	5086296,231
R258	7404446,466	5086384,285
R259	7404407,188	5086363,278
R260	7404406,643	5086552,188
R261	7404392,707	5086547,599
R262	7404409,992	5086544,366
R263	7404279,677	5086491,578
R264	7404281,94	5086486,72
R265	7404277,293	5086487,009
R266	7404244,544	5086520,84
R267	7404207,429	5086591,378
R268	7404141,46	5086558,074
R269	7404119,19	5086541,238
R270	7404090,141	5086322,716
R271	7404079,99	5086316,979

R272	7404199,721	5086120,974	R282	7403820,434	5086701,654
R273	7404412,921	5085746,102	R283	7403641,981	5086704,138
R274	7404423,846	5085751,202	R284	7403491,801	5086963,018
R275	7404247,439	5086060,827	R285	7403561,799	5087029,031
R276	7403650,789	5086661,079	R286	7403654,397	5086883,631
R277	7403644,363	5086692,259	R287	7403667,749	5086892,452
R278	7403697,462	5086708,408	R288	7403585,845	5087021,06
R279	7403709,436	5086704,749	R289	7403586,743	5087025,235
R280	7403749,746	5086719,414	R290	7403617,529	5087193,063
R281	7403812,117	5086722,043			

Формирање парцела за изградњу објеката јавне намене

Јавне површине (парцеле) намењене заштитном зеленилу формиране су у циљу формирања тампон зоне код заштитних коридора канала. Планиране парцеле заштитног зеленила су приказане на графичком прилогу 4.4.

Планиране регулационе линије, као и грађевинске парцеле - комплекса са објектима јавне намене дефинисане су координатама преломних тачака, аналитичко - геодетским подацима тако да се на основу Плана може спровести парцелација и препарцелација у циљу разграничења површине одређене јавне намене од површина предвиђених за друге јавне и остале намене. Унутар појединачних постојећих и планираних комплекса јавне намене дозвољава се фазност у реализацији – изградњи па тиме и фазност у формирању комплекса – парцеле.

2.5. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

2.5.1. Саобраћајне површине

Друмски саобраћај

У складу са Уредбом о категоризацији државних путева („Сл. гл. РС“, бр. 105/13, 119/13 и 93/2015) и Референтним системом мреже државних путева од 04/2024 у обухвату Плана налази се:

- деоница државног пута IIБ реда број 303: Стари Жедник – Чантавир – Торњош, између чворова бр. 105 (петља Жедник) и чвора бр. 10505 (Торњош), деоница бр. 30302, између стационажа км 7+057 и км 12+855.

Регулациона ширина улице Бајмочка и Маршала Тита кроз које пролази предметна деоница државног пута у делу Бајмочке улице износи 20 м са изграђеним коловозом ширине 5 и 6 м, док у делу Маршала Тита износи од 22 м до 38 м са изграђеним коловозом ширине 6 м са 2 саобраћајне траке. Планом генералне регулације задржане су тренутне регулационе линије са корекцијама у делу нових прикључења и нових улица. Планирана јединствена ширина коловоза износи 6,6 м како је то приказано на карактеристичном попречном профилу.

Обзиром да се непосредно поред трасе предметног државног пута налази Деоница укинуте и демонтиране железничке пруге Жедник – Чантавир према Одлуци о одузимању својства добра у општој употреби делу железничке инфраструктуре („Службени гласник РС“, бр. 9/2020) којом се одузима својство добра у општој употреби прузи Жедник – Чантавир, дужине 8 км са свим припадајућим објектима, постројењима и уређајима у функцији железничког саобраћаја, те предметним ПГР-ом извршена је промена намене некадашњег пружног земљишта. Како је и на графичком прилогу приказано некадашње пружно земљиште и даље остаје већином јавна површина која је делом додата државном путу и сервисним саобраћајницама уз исти као и уличној мрежи.

Обзиром да је горе наведени пружни правац укинут путни прелаз преко исте је постао сувишан те од стационаже км 9+875 до 10+073 планиране су на месту путног прелаза корекције трасе државног пута да би се избегли нагли преломи хоризонталне осовине пута.

Код оријентационе стационаже км 10+589 налази се „Т“ раскрсница државног и општинског путног правца са острвима и осталим елементима која су изузетно непогодна за коришћење теретним возилима која се крећу према приредним објектима у непосредној близини. Предметним ПГР-ом планирана је реконструкције исте у „Т“ раскрсницу са елементима која су погоднија за кретање теретних возила и осталих учесника у саобраћају како је то и приказано на графичком прилугу. Ранијим плановима на истој локацији планирана је изградња кружне раскрснице и предметним ПГР-ом оставља се могућност избора типа раскрснице у моменту реконструкције исте.

Основни елементи путног правца наведени су у следећој табели.

Бр.	Стац.	Елементи пута	Напомена
1.	7+163	Планирани прикључак сервисне саобраћајнице	
2.	7+978	Планирани прикључак сервисне саобраћајнице	
3.	8+517	Планирани прикључак сервисне саобраћајнице и улице	
4.	8+566	Прикључак некатегорисаног пута – укида се	Укида се
5.	9+029	Прикључак постојеће улице који се доградјује са прикључком сервисне саобраћајнице	
6.	9+382	Прикључак постојеће улице који се доградјује са прикључком сервисне саобраћајнице	
7.	9+458	Прикључак постојеће улице	
8.	9+495	Прикључак постојеће улице	
9.	9+630	Прикључак улице привредних објеката	
10.	9+645	Прикључак бензинске пумпе – излаз са пумпе	
11.	9+705	Прикључак бензинске пумпе – улаз на пумпу, уједно прикључак привредних објеката	
12.	9+742	Прикључак планиране улице и реконстриусаног некатегорисаног пута у ранг улице	
13.	10+108	Прикључак постојеће улице – доградјује се четврти крак раскрсници за потребе нове улице	доградња четвртог крака раскрсници
14.	10+242	Прикључак постојеће и планиране улице	
15.	10+368	Прикључак постојеће улице који се доградјује са новим прикључком за потребе привреде.	
16.	10+589	„Т“ раскрсница са Општинским путем „Суботица – Чантавир“	Потребна реконструкција
17.	10+675	Прикључак постојећих улица	
18.	11+047	Прикључак постојећих улица	
19.	11+190	Једносмерни приступ паркингу - излаз	
20.	11+256	Једносмерни приступ паркингу - улаз	
21.	11+272	Прикључак постојеће улице	
22.	11+412	Прикључак постојећих улица	
23.	11+833	Прикључак постојећих улица	
24.	11+981	Прикључак постојеће улице	

25.	12+093	Прикључак постојеће улице	
26.	12+224	Прикључак постојеће улице	
27.	12+326	Прикључак постојеће улице	
28.	12+469	Прикључак постојеће улице	
29.	12+590	Прикључак постојеће улице	
30.	12+709	Прикључак постојеће улице	
31.	12+766	Прикључак постојеће улице	
32.	12+841	Прикључак постојеће улице	

Међусобна удаљеност површинских раскрсница и прикључка појединих улица, некатегорисаних путева и сервисне саобраћајнице резултат су наслеђене уличне мреже и мреже некатегорисаних путева, који се прилагођавају тренутном саобраћајном оптерећењу у складу са просторним могућностима и условима безбедног одвијања саобраћаја.

Заштитне зоне и зоне контролисане изградње државних путева дефинисане су на графичким прилозима, она су одређена у складу са изграђеним објектим, наменом и величинама катастарских парцела уз ове путне правце као и у складу са законским нормативама. Заштитне зоне и зоне контролисане изградње државних путева прецизирана су на графичком прилогу.

Ради обезбеђивања несметаног функционисања и даљег развоја друмског саобраћаја, како моторизованог тако и немоторизованог, извршене су одговарајуће корекције на преосталој постојећој уличној мрежи Планом обухваћеног простора. Крајње регулационе ширине улица одређена су у складу са рангом улице у уличној мрежи, изграђености инфраструктуре, броја и стања стамбених и осталих објеката у предметној улици као и планираном наменом околног простора.

У циљу побољшања и рационализације датог техничког решења као и због постизања максималне безбедности саобраћаја могуће су измене датог техничког решења с тим да примењено решење мора да задовољава саобраћајне захтеве и мора бити усаглашено са надлежним управљачем путне мреже.

На простору обухваћеном границом плана планирана је изградња и тротоара, пешачко-бициклистичких стаза, бициклистичких стаза, аутобуских стајалишта и паркинга путничких возила у регулационој ширини улица на местима где се за то укаже потреба у складу са просторним могућностима. Изградњу тротара треба планирати уз регулациону линију улице, док бициклистичке стазе треба да су смештене између тротора и колских саобраћајница. Аутобуска стајалишта по елементима и положајем поред јавних путева морају бити усаглашена са надлежним управљачем пута.

2.5.2. Јавне зелене површине

Корекцијом регулације постојећих улица и дефинисањем нових улица унутар обухваћеног простора који се разрађује овим Планом, омогућава се допунско озелењавање.

Зеленило унутар граница одређених Планом генералне регулације сврстава се у следеће категорије зеленила:

А. Парковске површине
Б. Јавне зелене површине у виду заштитног зеленила
В. Улично зеленило
Г. Зеленило унутар комплекса јавних објеката

Планом предвидети да се обезбеди повезивање станишта строго заштићених и заштићених дивљих врста формирањем зеленог коридора између станишта и водотока Чик. Код водотока Чик:

• Поплочавање и изградњу обала свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења и очувања проходности корита и обале за дивље врсте;

• Обезбедити отвореност водотока на целој дужини (по могућности извршити ревитализацију коридора код зацевљених деоница) и обезбедити проходност за дивље врсте у зони водопривредних објеката (техничка решења и уређење зеленила);

• Обезбедити очување травне вегетације обале, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;

• Приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 8 m, а оптимално 20м (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта).

• Планирање изградње објеката на простору еколошког коридора ограничити на хидротехничке објекте и мостове/пропусте јавних саобраћајница. Код свих објеката планирати техничка решења која обезбеђују безбедно кретање малим животињама унутар корита и дуж обала водотока, односно омогућују њихов излазак из корита или хидротехничких објеката;

Прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за израду техничке документације приликом:

• Регулације водотока (изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала;

• Изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима;

• Изградње нових и обнављања старих мостова;

Применити одговарајућа планска и техничка решења заштите коридора од утицаја ноћног осветљења (избегавати директно осветљење коридора, спречавати расипање светлости према коридору - користити светлосна тела са светлосним сноповима усмереним према објектима и саобраћајницама, користити светлосни спектар који најмање привлачи дивље врсте, итд);

Планирати намене за простор што већег дела приобаља еколошког коридора којима се обезбеђује континуитет мултифункционалног зеленог појаса који испуњава и услове очувања биолошке разноврсности. Очувати појас блископриродне приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока;

Посебне мере очувања и унапређења природних и полуприродних елемената регионалног еколошког коридора:

Планирана намена предметног простора не сме да угрожава минимални одрживи проток воде у Чику који је неопходан за опстанак и развој водних биоценоза, а у складу са водним билансом;

Приликом планирања зелених појасева еколошких коридора:

- Забрањено је сађење/уношење инвазивних биљних врста, од којих су на простору Војводине најзначајнији: јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus altissima*), багремац (*Amorpha fruticosa*), копривић (*Celtis* spp.), дафина (*Elaeagnus angustifolia*), пенсилванијски јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), трновац (*Gleditsia triacanthos*), жива ограда (*Lycium barbarum*), петолисни бршљан (*Parthenocissus quinquefolia*), касна сремза (*Prunus serotina*), златни штап (*Solidago gigantea* aggr.), звездан (*Symphyotrichum* spp.), фалопа (*Fallopia* sp.), багрем (*Robinia pseudoacacia*) и сибирски брест (*Ulmus pumila*) у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста;
- Обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста;
- Станиште СУБ02ц повезати подизањем зелених појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
- Обезбедити проходност обале канала и водотокова за дивље врсте дефинисањем удаљености објеката од обале, и забраном постављања ограда непроходних за ситне животиње у обалном појасу, као и уз примену еколошки прихватљивих елемената ограда са отворима већим од 10цм;

Применити мере за заштитну зону еколошког коридора и станишта строго заштићених и заштићених врста:

У појасу од 500м од еколошког коридора/станишта није дозвољена примена планских решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова;

У појасу од 200м од еколошког коридора и станишта:

Услов за изградњу укопаних складишта је примена грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије евентуално присутних загађујућих материја у околни простор;

Планским решењима мора се обезбедити:

• Применити одговарајућа планска и техничка решења заштите коридора од утицаја буке, загађења и вештачког осветљења (детаљније у подтачки 5.1.5.);

• Дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста

У појасу од 50м од еколошког коридора или станишта:

Није дозвољена примена техничких решења којима се формирају рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или станишту строго заштићених и заштићених врста;

Примењују се следеће мере:

• Очувати проходност еколошког коридора површинских вода забраном ограђивања појаса уз обалу или применом типова ограде (детаљније у подтачки 5.2.3.) које омогућују кретање ситних животиња;

• Обезбедити континуитет зеленог тампон појаса (баште, рекреативне површине и сл.) између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20м (у случају неповољних димензија и/или површине пацеле лоцирати на минимум 10 m) код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији;

• Објекте који захтевају формирање вештачких површина (нпр. поплочавање) и/или осветљење, укључујући и саобраћајнице, лоцирати на мин. 20м удаљености од границе коридора/станишта; (у случају неповољних димензија и/или површине парцеле лоцирати на минимум 10м) од границе станишта/коридора;

Услов за изградњу:

• Вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта.

• Саобраћајница са тврдим застором за моторна возила је примена техничких мера којима се, по потреби, обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње;

А) Парковске површине

Парковске површине у насељу се налази у блоковима 12 и 73. Зелене површина парковског типа налазе се на к.п. бр. 886 и 2120/1 К.О. Чантавир.

Неопходно је даље перманентно одржавање парковске површине и по потреби допуна садног материјала. Обнављању и евентуалном уклањању биљног материјала треба да претходи анализа квалитета и стања постојећег зеленила. За реконструкцију парка обавезна је израда урбанистичког пројекта.

Урбанистичким пројектом могућа је допуна садржаја парка следећим садржајима:

- поплочане стазе и платои (укупно 5-20% површине парка)
- урбани мобилијар (клупе, корпе за отпатке, ограде) и расвета
- чесме и фонтане
- наткривене површине (пергола, павиљон и сл.)
- дечије игралиште.

У склопу постојећих парковских површина дозвољене су следеће интервенције на јавним зеленим површинама које се могу вршити директно на основу Плана:

- санитарна сеча стабала (претходно је обавезна анализа квалитета и стања постојећег зеленила од стране надлежне установе),
- реконструкција цветњака,
- нова садња сезонског цвећа, перена и дендро материјала,
- реконструкција вртно-архитектонских елемената,
- реконструкција и поправка постојећих објеката.

У „манифестационом“ парку није дозвољена изградња спротских терена, постављање киоска нити било каквих затворених објеката.

Приликом реконструкције постојеће парковске површине, као и планираног уређења нових парковских површина потребно је испоштовати следеће услове:

- Најмање 70% површине парковске површине треба да остану зелене површине.
- Планирати цветне површине од 2-4%.
- Посебну пажњу посветити партерном уређењу око споменика.

У склопу нових парковских површина планирају се следећи садржаји:

- поплочане стазе и платои (укупно 5-20% површине парка)
- урбани мобилијар (клупе, корпе за отпатке, ограде) и расвета

- чесме и фонтане
- наткривене површине (перголе, павиљони...)
- дечије игралиште.
- отворени спротски терени, трим стазе и полигони за вежбање

У планираним парковским површинама није дозвољено постављање киоска нити изградња било каквих затворених објеката.

- Најмање 70% површине парка треба да буду зелене површине.
- Планирати цветне површине од 2-4%.

Б) Јавне зелене површине у виду заштитног зеленила

Основни циљеви заштитног зеленила су да заштити земљиште, амортизује буку, умањи дејство емисија, разграничи површине различитих намена. У складу са просторним могућностима планирани су појасеви јавног заштитног зеленила у заштитном појасу од водотока „Чик“ и Тополског канала у блоковима 14, 41, 74, 76, 92, 93, 95, 96, као и у блоковима 56, 70, 88 у којим се налази заштитно зеленило у функцији раздвајања различитих планираних презежних намена.

У склопу намене јавних зелених површина у виду заштитног зеленила није дозвољена изградња објеката.

На другим локацијама које захтевају подизање заштитног зеленила, оно ће бити обезбеђено на површинама за остале намене према правилима грађења и уређења по зонама.

Јавне зелене површине у виду заштитног зеленила које се налазе у заштитном појасу канала није дозвољена изградња никаквих објеката, постављање ограде, депоновање материјала, садња дрвећа, живе ограде, туја, цветних алеја и сл. као и предузимање других радњи којима се ремети функција или угрожава стабилност канала и омета редовно одржавње канала.

В) Улично зеленило

Формирањем регулација и саобраћајних површина, дефинишу се и површине за формирање уличног зеленила.

Улично зеленило унутар граница одређеним Планом генералне регулације представља линијско зеленило са основним циљем повезивања зеленила осталих категорија.

Постојећи дрвореди који представљају квалитетан дендролошки материјал се планирају задржати и сачувати адекватним мерама заштите и одржавања, а попуну и настављање дрвореда у истој улици потребно је вршити истом врстом дрвећа како би дрворед чинио јединствену естетску целину.

По потреби треба заменити болесне и старе саднице новима, које треба да буду прилагођене условима раста у уличним профилима.

Нове дрвореде треба подићи где то дозвољавају просторни услови.

У улицама са узаним профилима садити ниско растиње и траву.

При подизању дрвореда, код озелењавања улица водити рачуна о просторним могућностима - ширина зеленог појаса, удаљеностима од инсталација, саобраћајних трака и објеката, те да формирање зеленила улица не сме да омета нормално кретање пешака, хендикепираних лица и саобраћаја.

Код подизања дрвореда користимо следећи садни материјал:

Fraxinus augustifolia - пољски јасен
Koelreuteria paniculata - келреутерија
Tilia argentea - сребрна липа
Quercus robur pyramidalis - пирамидални храст односно посебно обликоване саднице за дрворед
Crataegus sp. - глогови
Hibiscus syriacus - хибиск итд.

Користити аутохтоне врсте прилагодљиве градском профилу. На свим слободним површинама се подиже травњак. У склопу саобраћајница као што су кружни ток или пешачки прелаз могу се користити партерна уређења са цветницама.

Г) Зеленило унутар комплекса јавних објеката

Зеленило око јавних објеката одржавати на адекватном нивоу. Ове површине је потребно озеленити декоративном неинвазивном листопадном и четинарском вегетацијом.

Карактер оваквих зелених површина проистиче углавном из њиховог положаја и улоге – употпуњавање архитектуре јавног објекта и истицање његовог значаја и монументалности. Стога ове површине представљају украс појединих делова града, а неретко имају и већи значај у укупном систему градског зеленила чинећи јединствену целину са уличним дрворедима и парковским површинама.

И када се се ради о сасвим малој зеленој површини, њена улога је наглашавање улаза у објекат и

истицање његове архитектуре. Користе се декоративне врсте дрвећа, жбуња и цвећа, које треба поставити тако да се међусобно не заклањају. Најниже биљке саде се поред саме улице, најближе пролазницима, а високе биљке (дрвеће) уз саму зграду, односно дуж главне стазе која води до улаза.

Треба водити рачуна да крошње у потпуности не заклоне и фасаду објекта и тиме му не одузмуи на значају. Безбедносни фактор такође утиче на распоред и врсте биљака па у највећем броју случајева дрвеће није у непосредној близини објекта.
Травњак чини основну компоненту озелењавања око јавних објеката. Он може апсолутно доминирати без обзира на величину парцеле, наглашавајући значај институције.

Приликом озелењавања оваквих површина треба обратити пажњу на врсте биљака које ће бити употребљене. Користе се врсте занимљивих облика стабла или круне, лисно декоративне или пак врсте цвећа чистих и јаких боја ради добијања јасније и ефектније живе слике. Поред своје декоративности, врсте морају задовољити критеријум отпорности (често се налазе у непосредној близини саобраћајница, у директном контакту са штетним гасовима). Допуштено је и постављање жардињера, садња у издигнутим садним јамама, употреба декоративног мобилијара, занимљивих елемената поплочавања.

2.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Објекти јавне намене су објекти намењени за јавно коришћење и могу бити објекти јавне намене у јавној својини по основу посебних закона (линијски инфраструктурни објекти, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе итд.) и **остали објекти јавне намене који могу бити у свим облицима својине** (болнице, домови здравља, домови за старе, објекти образовања, отворени и затворени спортски и рекреативни објекти, објекти културе, поште и други објекти).

Град уређује грађевинско земљиште намењено за јавне површине и стара се о његовом коришћењу према намени предвиђеној планом, у складу са Законом о планирању и изградњи.

Уређивање грађевинског земљишта намењено за јавне површине врши се у складу са средњорочним програмом уређивања.

Уређивање грађевинског земљишта намењено за јавне површине обухвата његово припремање и опремање.

Опремање земљишта обухвата изградњу објеката комуналне инфраструктуре и изградњу и уређење површина јавне намене.

Сви **јавни објекти од општег интереса** морају бити изграђени у складу са законским прописима, стандардима и нормативима који регулишу изградњу конкретне врсте централних садржаја.

На подручју обухваћеном Планом постоје следећи комплекси објеката јавне намене за које су дефинисана правила за изградњу:

ЈАВНЕ ФУНКЦИЈЕ И СЛУЖБЕ

- Здравствена станица
- Основна школа и предшколска установа „Хуњади Јанош“
- Месна заједница
- Пошта.
- Градска библиотека
- Ватрогасна станица

Урбанистички параметри за јавне објекте дефинисани су у поглављу 3.1.8., а дефинисана је обавеза израде Урбанистичког пројекта за проширење комплекса и изградњу нових објеката унутар комплекса.

КОМУНАЛНЕ ЗОНЕ И ОБЈЕКТИ

- Канали
- Водозахват
- Гробља
- Ветеринарска станица
- Пијаца
- Сточна пијаца
- Станица за прикупљање споредних производа животињског порекла
- Уређај за пречишћавање отпадних вода

ПОВРШИНЕ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ

Постојећи комплекси спорта и рекреације се налази у делу блокова 33 и 93 на к.п.бр. 2991 и 1038 К.О. Чантавир и представља делимично уређену површину у виду фудбалских и кошаркашких терена. У блоку бр. 16 налази се спортско – рекреативна у виду излетишта/ купалишта на к.п. бр. 4601/1 К.О. Чантавир. Такође у обухвату Плана, у блоку бр. 112, на к.п. бр. 5577 К.О. Чантавир налази се и Хиподром. За изградњу објеката и уређење комплекса спорта и рекреације обавезна је израда урбанистичког пројекта.

У оквиру ових простора могућа је допуна садржаја кроз изградњу недостајућих објеката намењених спорту и рекреацији у виду отворених и затворених спортских терена као и изградња пратећих садржаја комерцијално - угоститељске и туристичко - угоститељске намене. У оквиру спортско – рекреативних комплекса, дозвољена је изградња пословно-стамбеног објекта, (један стан за потребе домара), с тим да његова површина не може да заузима више од 30% изграђене (развијене) површине тог објекта.

За потребе проширења садржаја и изградње нових објеката потребно је задовољити следеће параметре:

- Индекс заузетости највише 25% рачунајући само затворене објекте
- Индекс заузетости највише 60% рачунајући и отворене спортске терене
- Најмање 30% зелених површина у комплексу
- За спортске објекте потребно је обезбедити услов 1 паркинг место на четири гледаоца, док је за пословне и угоститељске објекте потребно обезбедити 1 паркинг место на 70 м^2 корисног простора

Планирати следеће садржаје:

- Фудбалски стадион са атлетском стазом и трибинама капацитета најмање 1000 гледалаца;
- Пратећи објекат са свлачионицама, санитарним чворовима и просторијама управе;
- Угоститељски објекат (ресторан или кафић);
- Помоћни фудбалски терен;
- Проширење постојећеих отворених терена за мале спортове;
- Оријентација дуже осовине отворених терена је оптимално север-југ, а максимални отклон на једну или другу страну је 25°.

У случају изградње нових садржаја унутар постојећих комплекса јавне намене неопходна је даља разрада на основу Урбанистичког пројекта којим ће се дефинисати простори за изградњу и детаљно утврдити услови за изградњу нових објеката јавне намене, а у складу са важећим прописима и дефинисаним нормативима за одређену намену објеката.

У случају да се укаже потреба за проширењем комплекса јавне намене, уколико су суседне парцеле на којима се планира проширење у власништву Града прописује се израда урбанистичког пројекта, док у случају утврђивања површина за које је потребно утврдити јавни интерес у складу са Законом о експропријацији („Сл. гласник РС“, бр. 53/95, „Сл. лист СРЈ“, бр. 16/2001 - одлука СУС и „Сл. гласник РС“, бр. 20/2009, 55/2013 - одлука УС и 106/2016 - аутентично тумачење) обавезна је израда Плана детаљне регулације.

2.7. УРБАНИСТИЧКИ УСЛОВИ ЗА МРЕЖЕ ЈАВНЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

2.7.1 Електроенергетска, гасоводна и телекомуникациона мрежа

Електроенергетска мрежа

Према подацима из Услова за израду Плана генералне регулације за насеље Чантавир, под бројем **2540400.-Д.07.09.-525797/2-23** од 18.01.2024. године које је доставила **ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ Д. О.О. БЕОГРАД,** Београд, Булевар уметности бр. 12, основни објекат за снадбевање предметног простора електричном енергијом је трансформаторска станица ТС 35/10 kV „Чантавир“ са 10 kV изводима „Центар“, „Дожа“, „Вашариште“ и „Торњош“ што је и предвиђено Студијом дугорочног плана и концепцијом развоја средњенапонске мреже Електродистрибуције Суботице до 2025. год.

Треба истаћи да се потрошачи напајају из ТС 35/10 kV односно ТС 10/0,4 kV углавном стубних трафостаница, које чине део старе 35/10 kV средњенапонске мреже. Развојним планом за изградњу и реконструкцију електроенергетских објеката „Електродистрибуције Суботица“' предвиђено је гашење свих ТС 35/10 kV. Снагу угашених ТС 35/10 kV преузеће постојеће ТС 110/20 kV, а у плану је и превођење 35 kV далековода на 20 kV ниво, или уз одговарајућу реконструкцију на ниво 110 kV.

У току је прелазак средњенапонске мреже са 10kV напонски ниво на 20kV напонски ниво, а по завршетку овог процеса планирано је повезивање линијским инфраструктурним објектом трафостанице ТС

„Бачка Топола 1“ и помените ТС 35/10 kV „Чанатавир“, односно будућег разводног постројења РП 20kV „Чантавир“.

Просторним планом Града Суботице („Службени лист Града Суботице”, број 16/2012) предвиђена је изградња будуће ТС 110/20 kV „Чантавир“ на месту на коме се налази постојеће ТС 35/10 kV „Чантавир“ након гашења исте, а као прелазно решење би се користило 20 kV разводно постројење. Изградња нове ТС 110/20 kV условиће и потребу за изградњом припадајућег 110 kV далековода.

У случају да буде потребно обезбедити додатну снагу за предметни простор, предвиђа се изградња следећих електроенергетских објеката:

- изградња нових дистрибутивних трафостаница, напона 20/0,4 kV и потребне снаге,
- изградња 20 kV прикључних водова за нове трафостанице (по принципу улаз-излаз) који би се градили од нових трафостаница до најближих постојећих 20 kV извода у циљу повезивања нових ТС на средњенапонску мрежу, а по потреби изградња и нових 20 kV извода из енергетских ослонаца - ТС 110/20 kV. Нови расплет 20 kV кабловских водова требало би да омогући двострано напајање дистрибутивних ТС, као и сучељавање 20 kV извода из више ТС 110/20 kV чиме би се постигло сигурније напајање и боља расподела оптерећења.
- изградња потребног броја 0,4 kV кабловских извода из нових и постојећих дистрибутивних трафостаница.

Нове трафостанице могу бити дистрибутивне (припадају Електродистрибуцији Србије д. о. о.) у случају да напајају више купаца и тада се купци прикључују на ниском напону (0,4 kV), или могу вити у власништву Инвеститора ако се ради о једном купцу и тада се купац прикључује на средњем напону (20 kV).

Када је реч о постојећим електроенергетским објектима, у циљу модренизације електроенергетске мреже, потребно је надземну нисконапонску и средњенапонску мрежу каблирати, постојеће трафостанице по потреби реконструисати уз дозвољено повећање снаге, како би се задовољиле електроенергетске потребе постојећих али и будућих потрошача на простору обухвата Плана.

Приликом изградње планираних садржаја предвиђених овим Планом, потребно је испоштовати услове градње у односу на постојеће електроенергетске објекте поштујући све техничке услове и нормативе у нискоградњи везане за изградњу и реконструкцију електроенергетске мреже, и истовремено обезбедити услове за изградњу свих новопланираних електроенергетских објеката.

Изградњу електроенергетске мреже вршити у складу са Законом о енергетици („Сл. Гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. Закон, 62/2023 и 94/2024), Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), као и правилницима за изградњу електроенергетских објеката и одговарајућим СРПС стандрадима.

Посебно је потребно обратити пажњу на постојање 400 kV далековода на предметном простору (400 kV далековод бр. 444/2 ТС Србобран – ТС Суботица 3, који се налазе уз северну односно западну границу предметног простора и који је у власништву „Електромрежа Србије“ а. д.

Према Плану развоја преносног система и Плану инвестиција планирана је изградња ВЕ Маестрале Ринг (800 MW) – Начин прикључења ће бити дефинисан Студијом прикључења ВЕ Маестрале Ринг. Прелиминарно, прикључење ће се обавити радијално на 400 kV постројење ТС Суботица 3.

Свака градња испод или у близини далековода условљена је:

- Уредбом о локацијским условима („Сл. гласник РС“, бр. 87/2023),
- „Законом о енергетици“ („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 – др. Закон и 40/2021, 35/2023 – др. закон и 62/2023),
- „Законом о планирању и изградњи“ („Сл. гласник РС“ бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023),
- „Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV“ („Сл. лист СФРЈ“ број 65 из 1988. год.; „Сл. лист СРЈ“ број 18 из 1992. год.),
- „Правилником о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000 V“ („Службени лист СФРЈ“, бр. 4 од 24. јануара 1974, 13 од 17. марта 1978 – др. правилник, „Службени лист СРЈ“, број 61 од 22. децембра 1995 – др. правилник),
- „Правилником о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења називног напона изнад 1000 V“ („Сл. лист СРЈ“ број 61/95),
- „Законом о заштити од нејонизујућих зрачења“ („Сл. гласник РС“ број 36/2009) са припадајућим правилницима, од којих посебно треба издвојити: „Правилник о границама

нејонизујућим зрачењима“ („Сл. Гласник РС“, бр. 104/2009) и „Правилник о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања“ („Сл. Гласник РС“, бр. 104/2009),

- „SRPS N.00.105 Техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења“ („Сл. лист СФРЈ“ број 68/86),
- „SRPS N.00.101 – Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења – Заштита од опасности“,
- „SRPS N.00.102 – Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења – Заштита од сметњи“ („Сл. лист СФРЈ“ број 68/86), као и
- „SRPS N.00.104 – Заштита телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења – Увођење телекомуникационих водова у електроенергетска постројења“ („Сл. лист СФРЈ“ број 49/83).

У случају градње испод или у близини далековода, потребна је сагласност ЕМС АД при чему важе следећи услови:

- Сагласност би се дала на Елаборат који Инвеститор планираних објеката треба да обезбеди, у коме је дат тачан однос далековода и објеката чија је изградња планирана, уз задовољење горе поменутих прописа и закона и исти може израдити пројектна организација која је овлашћена за те послове. Трошкови израде Елабората падају у целости на терет Инвеститора планираних објеката.
- Приликом израде Елабората прорачуне сигурносних висина и удаљености урадити за температуру проводника од +80°C, за случај да постоје надземни делови, у складу са техничким упутством ТУ-ДВ-04. За израду Елабората користити податке из пројектне документације далековода које се на захтев достављају, као и податке добијене на терену геодетским снимањем који се обављају о трошку Инвеститора планираних објеката.
- Елаборат се доставља у минимално три примерка (два примерка остају у трајном власништву ЕМС АД), као и у дигиталној форми.
- У Елаборату приказати евентуалне радове који су потребни да би се међусобни однос ускладио са прописима.

У складу са чланом 218. Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 – др. Закон и 40/2021 35/2023 – др. закон, 62/2023 и 94/2024) заштитни појас далековода износи 30 m са обе стране далековода напонског нивоа 400 kV од крајњег фазног проводника.

Претходно наведени услови важе приликом израде Елабората о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу далековода, при чему је потребно:

1. Уцртати положаје планиране инфраструктуре у односу на далеководе и проверити њихов однос и усклађеност у складу са горе наведеним условимаи законско техничком регулативом, и дати закључак да ли је испоштовано захтевано са евентуалним предлогом мера за усклађивање. У зонама повећане осетљивости Елаборатом морају бити прорачунате и вредности нивоа електромагнетног поља и извршена провера њихове усклађености са законском регулативом. По изградњи објекта (пре добијања употребне дозволе) потребно је да Инвеститор објекта достави А. Д. „Електромрежа Србије“ извештај о првим испитивањима јачине електричног поља и магнетне индукције од стране овлашћене лабораторије (правног лица) за испитивање нејонизујећег зрачења која је овлашћена од стране надлежног Министарства, чиме би се додатно проверили резултати добијени прорачуном у Елаборату, односно да ли је задовољен члан 5 „Правилник о границама нејонизујућим зрачењима“ („Сл. Гласник РС“, бр. 104/2009).
2. Анализирати индуктивни и галвански утицај на потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала.
3. Анализирати индуктивни утицај на потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Напомена: Елаборатом мора бити обрађена изградња комплетне инфраструктуре (јавне расвете, саобраћајница, водовод и канализација, топловоди, дистрибутивна мрежа, озелењавање и др.). Такође је неопходно да се у елаборату дефинишу безбедносне мере приликом извођења радова и експлоатације објеката.

У близини далековода, а ван заштитног појаса, потребно је размотрити могућност градње планираних објеката у зависности од индуктивног утицаја на:

- потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала и
- потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Предвидети мере попут сопствених и колективних средстава заштите, галванских уметака чији је изолациони ниво виши од граничних вредности утицаја, изоловање надземних делова пластичним омотачима и слично.

Уколико постоје метални цевоводи, у зависности од насељености подручја, потребно је анализирати индуктивни утицај на максималној удаљености до 1000 m од осе далековода. Индуктивни утицај, у зависности од специфичне отпорности тла и насељености подручја, потребно је анализирати на максималној удаљености до 3000 m од осе далековода, у случају градње телекомуникационих водова.

У случају да се из Елабората утврди колизија далековода и планираних објеката са пратећом инфраструктуром и уколико се утврди јавни (општи) интерес планираног објекта и достави налог мера за измештање (реконструкцију или адаптацију) од стране надлежних органа, потребно је да се:

- Приступи склапању Уговора о пословно-техничкој сарадњи ради регулисања међусобних права и обавеза између „Електромрежа Србије“ А. Д. и свих релевантних правних субјеката у реализацији пројекта адаптације или реконструкције далековода, у складу са „Законом о енергетици“ („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 – др. Закон и 40/2021, 35/2023 – др. закон и 62/2023) и „Законом о планирању и изградњи“ („Сл. гласник РС“ бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023).
- О трошку Инвеститора планираних објеката, а на бази пројектих задатака усвојених на Стручном панелу за пројектно техничку документацију „Електромрежа Србије“ А. Д., уради техничка документација за адаптацију или реконструкцију и достави „Електромрежа Србије“ А. Д. на сагласност.
- О трошку Инвеститора планираних објеката, евентуална адаптација или реконструкција далековода (односно отклањање свих колизија констатованих Елаборатом) изврши пре почетка било каквих радова на планираним објектима у непосредној близини далековода.
- Пре почетка било каквих радова у близини далековода о томе обавесте представници „Електромрежа Србије“ А. Д.

Препорука је да се било који објекти планирају ван заштитног појаса далековода како би се избегла израда Елабората о могућностима изградње планираних објеката у заштитном појасу далкеовода и евентуална адаптација или реконструкција далековода. Минимално растојање планираних објеката, пратеће инфраструктуре и инсталација од било ког стуба далековода треба да буде 12 m, што не искључује потребу за израдом Елабората.

Остали општи технички услови:

- Приликом извођења радова као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се не наруши сигурносна удаљеност од 7 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 400 kV.
- Испод и у близини далековода не садити високо дрвеће које се својим растом може приближити на мање од 7 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 400 kV, као и у случају пада дрвета.
- Забрањено је коришћење прскалица и воде у млазу за заливање уколико постоји могућност да се млаз воде приближи на мање од 7 m од проводника далековода напонског нивоа 400 kV.
- Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода.
- Прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.
- Нисконапонске, телефонске прикључке, прикључке на кабловску телевизију и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.
- Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена; земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стубова далековода. Терен испод далековода и око стубова далековода се не сме насипати.
- Све металне инсталације (електро-инсталације, грејање и сл.) и други метални делови (ограде и сл.) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначењу потенцијала.
- Делови цевовода кроз које се испушта флуид морају бити удаљени најмање 30 m од најистуренијих делова далековода под напоном.

Уобичајена је пракса да се у постојепим коридорима далековода могу изводити санације, адаптације и реконструкције, ако то у будупности због потреба интервенција и ревитализација електроенергетског система буде неопходно, а не може бити сагледано у овом часу.

За потребе израде Плана генералне регулације прибављени су Услови за потребе израде Плана генералне регулације за насеље Чантавир од стране **„ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ" А. Д. БЕОГРАД,** Београд, Кнеза Милоша бр. 11, издати под бројем **130-00-УТД-003-1490/2024-002** од дана 10.01.2025. године.

Полагање 20 и 0,4 kV кабловских водова треба предвидети у зеленом појасу постојећих и новопланираних улица, односно у зонама између коловоза и тротоара где год је то могуће, док је за изградњу дистрибутивних трафостаница потребно предвидети одговарајућа места, унутар блокова, где год постоји могућност за то.

За повезивање инфраструктурних коридора са једне и друге стране улице поставити одговарајући број заштитних цеви као попречну везу-повез два инфраструктурна коридора.

Нове трафостанице предвиђене су као слободностојеће, пре свега МБТС (монтажно-бетонска трафостаница), КТС (компактна трафостаница) или ЗТС (зидана трафостаница) типа, али и СТС типа у блоковима где је потребна мања снага и где је економски неоправдана изградња ТС типа МБТС, као и у деловима где је изграђена надземна мрежа на оба напонска нивоа, и изградња истих се планира према новонасталим потребама за обезбеђењем ел. енергије у појединим деловима блокова. Постојеће стубне станице као и надземна енергетска мрежа на оба напонска нивоа се задржава као таква све док према новонасталим потребама за ел. енергијом на тим деловима комплекса не буде требало повећати постојеће капацитете. Стубне трафостанице које не могу да задовоље потребе за напајањем потрошача се у том случају демонтирају и уместо њих се граде нове типа МБТС, КТС или ЗТС.

Удаљеност енергетског трансформатора од суседних објеката мора износити најмање 3 m.

Трафостанице могу да се формирају и у склопу објеката, пре свега пословних објеката. Ако се трафостаница смешта у просторију у склопу објекта, просторија мора испуњавати услове грађења из важећих законских прописа, мора бити у приземљу објекта и мора имати колски приступ за потребе инсталације и одржавања електроенергетске опреме од стране дистрибутера електричне енегрије.

Код избора локације ТС водити рачуна о следећем:

- да буде постављена што је могуће ближе тежишту оптерећења
- да прикључни водови буду што краћи, а расплет водова што једноставнији
- да постоји могућност лаког прилаза ради монтаже и замене опреме
- могуће опасности од површинских и подземних вода и сл.
- присуство подземних и надземних инсталација у окружењу ТС
- утицају ТС на животну средину.

Приликом изградње планираних садржаја, неопходно је оставити могућност, како за постојеће тако и за будуће објекте, приступа возилима електродистрибутера, како за изградњу тако и за одржавање и благовремено реаговање при евентуалном наступу сметњи у погону или хаварија.

Јавна расвета које је већ изведена задржава се у улицама које нису предвиђене за корекцију регулације, док се у коригованим и новопланираним улицама јавна расвета планира постављањем нових канделабера истог или сличног типа као постојећи. Напајање канделабер светиљки решити путем нисконапонског подземног кабла. За расветна тела користити одговарајуће светиљке како би се добио потребан ниво осветљености саобраћајница, водећи рачуна о енергетској ефикасности. Планирање ноћног осветљења вршити у складу са потребама врста које су активне ноћу, а користе копнене или ваздушне коридоре, и то уз примену одговарајућих планских и техничких решења (висина и тип светлосних тела под отвореном, коришћење светлосних спектра који најмање утичу на живи свет, смањење времена осветљења, итд).

Изградња јавне расвете у свим својим видовима ће пратити свеукупну планирану изградњу објеката.

<u>Гасоводна мрежа</u>

На основу копије катастарског плана водова Републичког геодетског завода, Сектора за катастар непокретности - Одељења за катастар водова Нови Сад, документације коју поседује Обрађивач ПГР-а, ситуације и сазнањима са терена, дистрибутивна гасоводна мреже (ДГМ) је изграђена у постојећим улицама на простору који се обрађујем овим ПГР-ом, међутим она никад није стављена у функцију.

Такође, изграђен је и доводни гасовод средњег притиска који треба да повеже постојећу главну мерно-регулациону станицу (ГМРС) Нови Жедник која се налази у Новом Жеднику и планирану мерно-регулациону станицу (МРС) Чантавир чија локација је планирана са леве стране државног пута IIБ реда

број 303, непосредно пре уласка и само насеље Чантавир, посматрано у смеру од Новог Жедника ка Чантавиру.

Компанија која је изградила поменуту термоенергетску инфраструктуру (Телефонија А.Д. Београд) је у стечају, и стање ових објеката је непознато.

ЈП „Србијас“ као ни ЈКП „Суботицагас“ не поседују своје објекте на предметном простору.

Да би се омогућило снабдевање потрошача у насељу Чантавир природним гасом, потребно је изградити мерно-регулациону станицу (МРС) и повезати је с једне стране са гасоводм средњег притиска из правца ГМРС Жеднок (Нови Жедник) а с друге стране са постојећом дситрибутивном гасоводном мрежом у насељу Чантавир.

Топлификација објеката као и снабдевање овим енергентом објеката на предметном простору планирана је прикључењем на постојећу или нову гасоводну мрежу која ће се изградити у оним деловима где буде постојао интерес за прикључење објеката, и повезати са постојећом гасоводном мрежом.

За транспортне гасоводе неопходно је поштовати услове који су дати у „Правилнику о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar“ (Сл. лист РС бр. 37/2013 и 87/2015) и Интерним техничким правилима ЈП „Србијагас" из октобра 2009. године.

Објекти намењени за становање или боравак људи, у зависности од притиска и пречника гасовода, без обзира на степен сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у коју класу локације је гасовод сврстан, не могу се градити на растојањима мањим од 30 m од гасовода.

Експлоатациони појас транспортног гасовода је простор у ком се не смеју постављати трајни или привремени објекти за време експлоатације гасовода или предузимати друга дејства која би могла да утичу на стање, погон или интервенције на гасоводу, сем објеката у функцији гасовода.

Топлификација објеката као и снабдевање овим енергентом објеката на предметном простору планирана је прикључењем на постојећу или нову гасоводну мрежу која ће се изградити у планираним или постојећим улицама, у оним деловима где буде постојао интерес за прикључење објеката, и повезати са постојећом гасоводном мрежом.

Ограничења приликом изградње објеката у близини гасовода високог и средњег притиска и ГМРС дефинисана су Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bara („Службеном гласнику РС“, бр. 37/2013 и 87/2015).

Приликом рализације корекције регулације улица односно ширења коловоза и тротоара, као и приликом изградње саобраћајне инфраструктуре (коловоз, тротоар, бициклистичка стаза), потребно је узети у обзир положај дистрибутивне гасне мреже, и у случају потребе извршити измештање или заштиту исте.

Потребно је такође обратити пажњу код подизања дрвореда у простору за зеленило, на прописну удаљеност дрвећа и другог растиња на земљишту изнад и поред ДГМ-а у складу за законским одредбама.

За потребе израде Плана генералне регулације прибављени су 07.12.2023. године Претходни услови и мишљење за План генералне регулације за насеље Чантавир од стране **ЈП „СРБИЈАГАС“, ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ТРАНСПОРТ, СКЛАДИШТЕЊЕ, ДИСТРИБУЦИЈУ И ПРОДАЈУ ПРИРОДНОГ ГАСА, КАНЦЕЛАРИЈЕ ИЗВРШНОГ ДИРЕКТОРА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ**, из Новог Сада, Булевар ослобођења бр. 69, под бројем **0601/3696** у којима је констатовано да ово ЈП нема својих објеката на предметном простору, као и да не планира проширење мреже, те самим тим нема никаквих усова које би Обрађивач ПГР-а у уградио у исти.

Такође, за потребе израде овог Плана генералне регулације прибављени су дана 04.13.2023. године од стране **ЈКП „СУБОТИЦГАС“** СУБОТИЦА из Суботице, ул. Јована Микића бр. 58 Претходни услови (мишљење) за План генералне регулације за насеље Чантавир под бројем **29-23-1/2023,** где је констатовано да насеље Чантавир није покривено дистрибутивном гасном мрежом у власништву ЈКП „СУБОТИЦАГАС“.

<u>Телекомуникациона мрежа</u>

У границама предметног Плана, постојећа телекомуникациона (ТК) инфраструктура „Телекома Србија“ састоји се од:

- ТК канализације (окна, цеви),
- каблова транспортне ТК мреже (оптички ТК каблови),
- каблова приступне ТК мреже (подземни оптички, бакарни и коаксијални ТК каблови),
- осталих ТК објеката (изводи, ормани, наставци и сл.),
- РБС (базна станица).

Да би се омогућило прикључење постојећих и планираних објеката на предметном простору на јавну ТК мрежу, потребно је на предметном простору изградити ТК кабловску канализацију у делу у којем је она неизграђена и повезивати је са постојећом ТК инфраструктуром. Такође, постојећа ТК кабловска

канализација ће се према новонасталим захтевима за прикључење објеката на јавну телекомуникациону мрежу по потреби реконструисати и проширити.

ТК водови ће се полагати од најближе постојеће слободне концентрације-резерве у кабловима телекомуникационе мреже Суботице до свих новопланираних објеката на предметном простору делом у постојећој а делом и у новоизграђеној кабловској канализацији. Прикључак свих објеката на ТК мрежу планирати подземним путем.

Потребно је приликом планирања саобраћајница у оквиру простора обухваћеног Планом обострано, где год је то могуће, предвидети коридоре за полагање ТК каблова, као и полагање одговарајућих цеви за накнадно провлачење ТК каблова, односно за изградњу ТК инфраструктуре за прикључење постојећих и планираних објеката на телекомуникациону мрежу. Тип каблова који ће се полагати до крајњег корисника ће бити накнадно дефинисан, према потребама крајњих корисника.

Каблове односно цеви полагати у зеленом појасу између саобраћајница и пешачких стаза. За повезивање инфраструктурних коридора са једне и друге стране улице поставити одговарајући број заштитних цеви као попречну везу-повез два инфраструктурна коридора.

Планирано је повезивање нових објеката изградњом оптичких каблова до улаза објекта или до корисника, класична децентрализација, као и реконструкција приступне мреже заменом постојећих каблова новим типовима каблова.

Приликом изградње планираних садржаја предвиђених овим Планом потребно је испоштовати услове градње у односу на постојеће телекомуникационе објекте, поштујући све техничке услове и нормативе у нискоградњи везане за изградњу и реконструкцију телекомуникационе мреже и истовремено обезбедити услове за изградњу свих новопланираних ТК објеката.

На предметном подручју постоји базна станица „Телекома Србија“. У периоду важења овог планског документа може се очекивати вишеструко увећање броја базних станица, као и имплементацију базних станица са новим технологијама. Највећа густина базних станица може се очекивати у градским зонама, већим насељеним местима, уз важније путне правце.

Сходно томе, потребно је предвидети и простор за потребе изградње будућих базних станица мобилне телефоније, уличних кабинета и осталих ТК објеката, као и за изградњу приводних оптичких каблова до истих. Као привремено решење за повезивање постојећих и нових базних станица мобилне телефоније на ТК мрежу, потребно је предвидети РР коридоре који захтевају оптичку видљивост међу базним станицама које су на тај начин повезане, док би повезивање оптичким кабловима представљало трајно и коначно решење. Све ове услове потребно је обезбедити за све операторе мобилне телефоније у Србији.

У складу са експанзијом мобилних уређаја (лаптоп, таблет и паметни теледони) и њиховом потребом за повезивање на интернет, потребно је предвидети могућност изградње *Wi-Fi* приступних тачака и приводних каблова до тих тачака.

Постојећи објекти и ТК каблови на посматраном подручју који су потенцијално угрожени изградњом нових или реконструкцијом постојећих објеката морају се адекватно заштити или изместити, и у циљу заштите постојеће ТК инфраструктуре потребно је пре почетка израде пројектне документације и извођења било какавих радова на предметном подручју прибавити одговарајуће техничке услове односно сагласности од „Телекома Србија“ а.д. и других власника ТК објеката.

За потребе израде Плана генералне регулације прибављени су 11.12.2023. године од **ТЕЛЕКОМА СРБИЈЕ, ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ТЕХНИКУ, СЕКТОРА ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ, СЛУЖБЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НОВИ САД, ОДЕЉЕЊА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ СУБОТИЦА**, из Суботице, Првомајска 2-4 Претходни услови и мишљење на План генералне регулације за насеље Чантавир под бројем **Д210-511713/2 ЈБ**.

На основу Услова и мишљења за План генералне регулације за насље Чантавир које је 28.11.2023. године под бројем **С-82-83** издало предузеће, **САТ-ТРАКТ д. о. о.** из Бачке Тополе, констатовано је да поменуто предузеће – оператер КДС услуга на предметном простору планира изградњу подземне и надземне КДС оптичке мреже, која ће до усвајања ПГР-а можда бити и реализована.

Планирана мрежа предвиђена је у виду подземних оптичких каблова постављених у ПЕ цеви Ø 40 mm на дубини од 80-120 cm, као и у виду оптичких каблова постављених на спствене дрвене стубове.

Неопходно је приликом изграње саобраћајнице, као и свих осталих планираних садржаја предвиђених овим ПГР-ом узети у обзир поменуту КДС мрежу и испоштовати све неоходне техничке услове и нормативе у нискоградњи везане за изградњу и реконструкцију телекомуникационе мреже и КДС и истовремено обезбедити услове за изградњу свих новопланираних ТК и КДС објеката.

Постојећи објекти и ТК/КДС каблови на посматраном подручју који су потенцијално угрожени изградњом нових или реконструкцијом постојећих објеката морају се адекватно заштити или изместити, у договору са власником ТК/КДС инсталација.

2.7.2. Водоводна и канализациона мрежа

Јавни водовод и канализација се планирају искључиво на јавним површинама намењеним за улице – између регулационих линија и у надлежности су ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица.

Типови водоводних деоница су:

- транзитни – транспортују воду од-до утврђених чворова без успутног прикључивања корисника;
- магистрални – снабдевају дистрибутивне деонице и кориснике дуж трасе – то су деонице пречника истог и већег од 150мм;
- дистрибутивни – снабдевају кориснике дуж трасе;
- и хидрантски – деонице опремљене надземним или подземним хидрантима а могу бити магистралног и дистрибутивног ранга прстенастог типа и пречника истог или већег од 100мм..

Тип јавне канализације је сепаратни.

Локални водовод и канализација су мреже иза регулационе линије, на грађевинског парцели или на јавној површини друге намене а не за улице и у надлежности су корисника парцеле односно корисника објекта.

Прикључак повезује јавни и локални водовод/канализацију, може се градити ако испред парцеле објекта постоји јавни вод.

Водоводни прикључак се завршава у шахту за водомер. Шахт за водомер се поставља иза регулационе линије на максималној удаљености 5м од регулационе линије.

Канализациони прикључак се завршава у првом ревизионом шахту који се поставља иза регулационе линије на максималној удаљености 1м од регулационе линије а у случају стамбених блокова, блокови са објектима на јавној површини разних намена, на максималној удањености 10м од јавне канализације.

Водоводна мрежа

Примарна улога јавног водоснабдевања је снабдевање становништва са довољном количином воде квалитета по важећим прописима.

Секундарна улога водоснабдевања је да се обезбеди противпожарна потреба у води са прописаним захтевима: за насеље Чантавир број истовремених пожара је један у трајању 2 сата са потребним капацитетом од 15 л/с, обезбеђено двоструко напајање електричном енергијом водозахвата и део деоница јавног водовода да се одреде и опреме за противпожарну потребу. Деонице одређене да буду део хидрантске мреже насеља се опремају надземним или подземним хидрантима прстенастог су типа и пречника истог или већег од 100мм.

Канализациона мрежа

Канализациона мрежа у обухвату плана је сепаратног типа. Канализација отпадних вода је одређена развојном документацијом као и пречистач отпадних вода. Атмосферска канализација ће се решавати по потреби за угрожене локације.

2.8. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА ИЛИ ЗОНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

Пре почетка изградње за парцеле намење за изградњу објеката у зони становања потребно је да су испуњени услови за прикључење на јавни пут и јавну комуналну инфраструктурну мрежу (струја и вода), док је у зони пословно - комерцијалних садржаја потребно да су испуњени мин. услови за прикључење на јавни пут и јавну комуналну инфраструктурну мрежу: (струја и вода) и уколико се ради о комплексима са већим капацитетима и посебним захтевима потребно је обезбедити прикључење на канализациону мрежу или изградити секундарни пречистач отпадних вода адекватних капацитета.

2.9. ОПШТИ РЕГУЛАЦИОНИ И НИВЕЛАЦИОНИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ УЛИЦА И ЈАВНИХ ПОВРШИНА

Регулациона ширина планираних улица и улица које се коригују утврђена је у складу са функционалним рангом саобраћајница и потребама смештаја планиране саобраћајне и комуналне инфраструктурне мреже у улици.

Регулациона линија улица утврђује линију разграничења површина јавне намене од површина за остале намене и представља границу грађевинских парцела намењених за јавну површину - улице која је

обележена и дефинисана преломним тачкама на графичком прилогу 4.5. План саобраћаја са регулацијом и нивелацијом.

Саобраћајним решењем утврђена регулација улица условила је и постављање нивелете саобраћајница, према конфигурацији терена и другим техничким условима у утврђеном коридору.

У односу на дефинисану нивелету саобраћајница утврдити висинску коту приземља објеката.

2.10 УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ПРОСТОРА

2.10.1. Општи и посебни услови и мере заштите културног наслеђа

За потребе израде Плана генералне регулације за насеље Чантавир прибављени су Претходни услови заштите непокретних културних добара које је под бројем: 853-1/12 од дана 29.02.2024. године израдио надлежни Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица.

У тим Претходним условима су израђене мере заштите којим су утврђене евидентиране споменичке вредности, вредности урбаних и физичких структура и дефинисане смернице за заштиту.

Према условима заштите непокретних културних добара Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица, културна добра на подручју плана сврстана су у следећу категорију:

1. СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ

На локацији који је предмет Плана генералне регулације насеља Чантавир нема споменика културе.

2. ДОБРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ

Према закону о културним добрима они ммају исти третман као и НКД.

Просторна културно-историјска целина обухвата део улице Маршала Тита (од Омладинске до Србобранске улице), настала је у периоду формирања села 1785. године. Обухвата следеће катастарске парцеле:

- страна улице са парним бројевима кућа: 1761, 1760, 1759, 1758, 1757, 1756, 1755, 1754, 1753, 1752, 1751, 1750, 1749/1, 1748, 1746/1, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2088, 2089, 2058, 2057, 2055, 2054/1, 2054/4, 2517, 2518, 2516, 2515, 2514, 2513, 2512, 2511/2, 2511/1, 2510/3, 2510/1, 2509, 2508, 2507, 2506, 2505, 2504, 2503/1, 2503/2, 2498/1, 2498/2.

-страна улице са непарним бројевима кућа: 1727, 1728, 1729, 1730/1, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1745, 2096, 2095, 2094, 2093, 2092, 2091, 2090, 2118/1, 2118/2, 2119/1, 2119/2, 2120/2, 2120/6, 2120/7, 2120/8, 2120/1, 2120/2, 2120/4, 2120/3, 2120/5, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485/3, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2494, 2497.

Граница просторне културно-историјске целине су западне и источне ивице катастарских парцела. У оквиру ове целине налази се 6 грађевинских блокова.

Границе околине просторне културно-историјске целине се поклапају са границама просторне културно-историјске целине сем у источном дела пкиц, обухватајући следеће катарстарске парцеле: 2053, 2060, 2061, 2062, 2063/1, 2063/2, 2050, 2049, 2048, 2051, 2052/1, 2052/2, 2053, 2054/2, 2054/3, 2529, 2530, 2511/3, 2510/2

МЕРЕ ЗАШТИТЕ УРБАНИХ СТРУКТУРА

Утврђују се следеће опште урбанистичке мере заштите за део улице Маршала Тита:

- *Очување основних елемената историјске урбане матрице простора: урбаних блокова, улица, тргова и паркова.*
- *Очување наслеђених регулационих и грађевинских линија условљено је значајем уличног потеза као и градитељским наслеђем (НКД под претходном зашитом) које је предвиђено за чување. На уличном потезу где су објекти без вредности могућа је корекција регулације ради остварења даљег несметаног процеса даљег развоја (обезбеђење услова за несметано функционисање саобраћаја, услова за функционисање објеката у погледу обезбеђења прописаних међусобних удаљености, инсолације, вентилације према урбанистичким нормативима и др.)*
- *Очување постојеће парцелације без могућности повезивања.*

- *Очување ивичне блоковске изградње на парцели, као наслеђеног типа грађења, надовезивањем на постојеће објекте који се задржавају, на начин којим се унутар блокова формирају унутрашња дворишта, карактеристична за сеоски центар.*
- *Очување објеката према приложеној валоризацији и усаглашавање новопланираних објеката са њима.*
- *Очување вертикалне регулације насеља.*
- *На потезима где се врши интерполација треба испратити вертикалну регулацију постојећих суседних објеката (висина поткровног венца и слемена) који имају споменична својства или, у случају да таквих објеката нема, вертикалну регулацију одредити у односу на најближе реперне тачке у улици или блоку.*
- *Унутрашња дворишта решавати у зависности од намене објекта, као дворишта отвореног типа функционално припојена улици и међусобно повезана, односно затвореног типа у функцији власника објекта.*
- *Извршити измештање или уклањање помоћних објеката који не одговарају функционалним потребама, односно културно-историјским или естетским вредностима просторне културно-историјске целине, у складу са решењем надлежне установе заштите непокретних културних добара.*
- *Треба задржати следеће намене објеката: јавне, пословне, пословно-стамбене и стамбене функције.*
- *Приликом изградње нових објеката, посебну пажњу обратити и на решење одлагања и одношења смећа, као и на озелењавање окружења.*
- *Све интервенције унутар овога простора сеоског језгра (на свим парцелама унутар граница сеоског језгра, као и уоквиру његове заштићене околине) ће се вршити на основу претходно прибављених Услова за предузимање мера техничке заштите од стране Међуопштинског завода за заштиту споменика културе.*

ПОЈЕДИНАЧНА ДОБРА ПОД ПРЕТХОДНОМ ЗАШТИТОМ

САКРАЛНИ ОБЈЕКТИ

Римокатоличка црква Св. Антуна Падуванског, кат. парц. 2119/1 К.О. Чантавир

Прва црква у Чанатвиру након колонизације изгрђена је 1815. године, према типским пројектима у стилу барока. Средином 19. века је реновирана по пројектима Јаноша Скултетија. Крајем 19. века покренули су питање за изградњу нове цркве, том приликом је архитекта Вали обишао цркву и предложио проширење објекта са сакристијом и хором.

У првој трећини 20. века, Гашпар Такач дугогодишњи жупник села наново је покренуо питање зидања нове цркве, међутим и овог пута је град Суботица одбио молбу. Због тога су верници села од добровољних прилога и рада године 1928. сазидали нову цркву. Пројекте је израдио инжењер Карло Морцер. Стара црква је порушена до темеља, тада је порушена и капела на старој калварији, а сав грађевински материјал је уграђен у нови објекат.

Нова црква је изграђена у стилу неоромантике. Основа јој је тробродна, у облику латинског крижа, са једним транспарентом према олтару. Изнад централног дела транспарента се издиже масивна купола са светларником, на хор се надовезује венац мањих апсида. Прочеона фасада је обликована са ниским стубовима, који воде до нартекса. Фасадом доминира велика романска розета, са ивичних страна је украшена низом бифора. Прочеони део прераста у два торња која оивичавају главни део улазног зида. Црква је конципирана у стилу романтике, по сводовима се преплићу готичка ребра између којих су стропна поља испуњена сликаном орнаментиком постсецесијског карактера.

У улазном делу цркве се чувају скулптуре које су пренешене из старе цркве, фигуре представљају Св. Флоријана, Св. Антуна и Св. Кристофа који су рађени у стилу провинцијског класицизма.

ПОРОДИЧНЕ КУЋЕ - ВАРОШКЕ

Маршала Тита бр. 3, кат. парц. 2492 К.О. Чантавир

Кућа је зидана на крају уличног фронта, са централном капијом која дели кућу на један већи део са две собе према уличном фронту и четири прозора и на мањи део са једном собом и два прозора. Прозори носе типичну декорацију еклектике у виду тимпанонских натпрозорника. Два прозора на дужем делу фасаде који се налазе непосредно уз капију имају троугаоне тимпанонске завршетке, а остали лучно засведене.

Зидови су обрађени рустиком у дубоком рељефу. Изнад прозора се протеже поткровни венац са вентилационим отворима, у виду решеткастих розета.

Маршала Тита бр.11, кат. парц. 2487 К.О. Чантавир

Кућа је зидана на крају уличног фронта. Нема сувог улаза: Капија води дирекно у двориште, смештена је у склопу ограде. Прозори су груписани у ритму 1+3+2. Први прозор има тимпанон, следећа три су лучно засведена, а последња два су спојена вишеструким профилисаним архитравом. На таванском делу, у поткровном венцу се налазе вентилациони отвори у облику стилизоване лале од теракоте. Кров је двоводни покривен бибер црепом.

Маршала Тита 13, кат. парц. 2486 К.О. Чантавир

Кућа је припадала породици Вереб према сећањима становника. Градња је започета 1914. године, да би се кућа довршила тек 1920. године. Зидана је у стилу сецесије, основни тип грађанске куће са сувим улазом – великом капијом. Фасада је издељена на три дела, два крајња крила имају по два прозора, а средњи део има три птозора. Прозори на крилима су уоквирени лучно засведеном профилацијом изведеном у малтеру. Средњи део фасаде се физички одваја од остале целине и то високом, троделном таласастом атиком. Цезура се на фасади огледа у профилисању два полустуба који се протежу висином фасаде да би у пределу крова прерасли у четвороугаоне пиластре са малим куглама као завршним акцентом. Између ових пиластара је троделна атика степенасто заобљена. На зиду су три таванска прозора која прате лучну линију атике: средњи су нешто нижи, асиметрично обликовани у горњем делу. Иза атике је барокно, куполасто кровиште са оградицом од кованог гвожђа. Прозори средњег дела се завршавају квадратим касетама изведеним у малтеру, испуњеним штуко орнаментиком. Капија носи троделну вертикалну поделу која понавља ритам поделе средњег дела фасаде, фланкирана је са по једним полупирластром који на пределу кровишта прераста у пиластар са куглом на врху. Изнад капије је двосливни кров у наставак крова објекта. Дрвена крила капије су украшена овалним цветним картушама, идентичне декорације као на фасади.

Маршала Тита бр.20, кат. парц. 2512 К.О. Чантавир

Кућа је зидана у првој трећини двадесетог века, у духу сецесије. Суви улаз је на крају објекта. Фасада је издељена у три дела са плитким пиластрима. На стамбеном делу су два плус два прозора. Прозори се завршавају квадратним касетама, изведеним у малтеру, испуњени флоралном декорацијом. Троделна капија испуњена је касетама у виду слепих прозора. Изнад капије је надсветло са малим касетама које су изведене од стакла у боји. Поткровни венац је наглашен. Вентилациони отвори су на кровном делу, изведени од лима. Двоводни кров је покривен бибер црепом.

Маршала Тита 21, кат. парц. 2482 К.О. Чантавир

Кућа је издељена на улазну капију и фасаду са четири прозорске осовине, по два прозора за сваку уличну собу. Капија је из два дела. Прозори се наслањају на профилисане парапете израђене у малтеру са додатком сецесијске декорације. Лук капије и поткровни венац карактерише валовита линија – декорација у малтеру. Кров је двосливни прекривен бибер црепом.

Маршала Тита 28, кат. парц. 2516 К.О. Чантавир

Фасада нема архитектонску пластику. Једина декорација је жута фасадна опека и теракота. Прозори и капија су сегментно лучно засведени, наглашени су широком украсном траком од жуте клинкер опеке. Двосливни кров покривен је бибер црепом.

Маршала Тита 32, кат. парц. 2518 К.О. Чантавир

Угаона зграда је некадашња школа. Обе фасаде су подједнако третиране, капија се налази на фасади у улици Маршала Тита. Кућа је адаптирана 2000. године, тада је враћена у пвобитно стање. Школа је зидана према типским пројетима осамдесетих година 19. века. Прозори су равномерно распоређени на фасади, издељени на мале касете на сваком од два крила. У профилисаном поткровном венцу изнад сваког прозора налази се мали правоугаони вентилациони отвор прекривен украсном решетком. Капија је лучно засведена надсветлом од стакла. Кров је двоводни покривен бибер црепом.

Маршала Тита 41, кат. парц. 2092 К.О. Чантавир

Објекат је имао трговачку намену, има више улаза у локале. На почетку зграде је устаљена капија квадратног облика, са троугаоним тимпаноном изнад архитравне плоче. Следе прозори са касетном поделом окана, са тимпанонима, па следи поново један улаз са лучним тимпаноном. У централном делу фасаде се налазе два прозора са троугаоним тимпанонима, затим следи улаз са луком. Објекат се завршава са два прозора са тимпанонима. Сви прозори и улазна врата су оивичени плитким пиластрима са цветним капителима. Кров је двоводни покривен бибер црепом.

Маршала Тита 50, кат. парц. 2082 К.О. Чантавир

Кућа је зидана у првој трећини двадесетог века, у духу сецесије. Суви улаз је на крају објекта. Фасада је издељена у три дела са плитким пиластрима. На стамбеном делу су два плус два прозора. Прозори се завршавају квадратним касетама, изведеним у малтеру, испуњени геометријском декорацијом. Троделна капија испуњена је касетама у виду слепих прозора. Изнад капије је надсветло са малим касетама које су

изведене од стакла у боји. Поткровни венац је наглашен. Вентилациони отвори су на кровном делу, изведени од лима. Двоводни кров је покривен бибер црепом.

Маршала Тита 52, кат. парц. 2081 К.О. Чантавир

Ова зграда изграђена у стилу еклектике је најмонументалнија у Чантавиру. Дугачка фасада од седам прозорских оси, подељена је на отворе у ритму 2+3+2+капија. Ова подела отвора је наглашена обрадом фасаде. По две крајње прозорске осе су оивичене једним вертикалним низом рустике у виду полустуба. Испод сваког прозора је низ ниских балустрада. На њих је наслоњен парапетни венац на који опет належу прозори. Прозори имаји крстасту поделу окана. Оивичени су плитким пиластрима са композитним полукапителима. По два крајња прозора карактерише раван архитрав испуњен цветном декорацијом. Изнад архитрава је више пута профилисани надпрозорник на који належе вегетабилна барокна орнаментика у виду палмета. Средња три прозора се разликују по обради натпрозорног дела. Средишњи прозор има лучни натпрозорник изнад архитрава. У његовом пољу је мотив отворене шкољке. Два крајња прозора средишњег дела фасаде носе троугаоне тимпаноне. Сваки натпрозорник је крунисан палметастим акротеријем изведеним у плитком рељефу. Испод поткровног венца тече низ конзола са вертикално продуженим корпусом и конзола без тог детаља. Између два прозора су продужене конзоле испуњене гирландама рађеним у гипсу. Ширину двојних прозора крунише надзидак у виду балустраде. Капија је двокрилна, лучно засведена. Дрвена крила имају застакљене прозоре.

Кров је двосливни, прекривен бибер црепом, кровиште је пробијено мансардним отворима у лиму.

Маршала Тита 75, кат. парц. 1730/1 К.О. Чантавир

Кућа је изграђена у фасадној опеци. Поред облагања зида опеком, на овој кући се јавља и орнаментика у штуку - уобичајена за малтерисане фасаде. Улазна капија и по два прозора имају оквире од малтера. Испод и изнад сваког прозора је цветна декорација у штуку каратерстична за куће у стилу еклектике.

Јожеф Атила 4, кат. парц. 2060 К.О. Чантавир

Кућа је изграђена у фасаданој опеци. Она је скоро идентична као кућа у улици Маршала Тита 28. Фасада нема архитектонску пластику. Једина декорација је фасадна опека у боји жуте и теракоте. Фасада је асиметрична, улични фронт је подељен са 2+3 прозорских отвора на крају је двокрилна капија. Прозори и капија су сегментно лучно засведени, наглашени су широком украсном траком од жуте фасадне опеке. Двосливни кров покривен фалцованим црепом.

Сенћанска 5, кат. парц. 2052/1 К.О. Чантавир

Кућа је зидана у фасадној опеци са украсима од гипса. Она је слична стамбеној згради у улици Маршала Тита 21. Разлика је једино у организацији зидане пластике око прозора и у обради прозорских крила.

Ударничка 17, кат. парц. 1981 К.О. Чантавир

Једина самостојећа кућа у Чантавиру, увучена је у односу на регулациону линију. Вила има разуђену основу. Све фасаде су једнако третиране, са скромном зиданом пластиком, геометијским формама испод кровног венца. Прозори на дворишним фасадама су трокрилни. На репрезентативном делу дневног боравка прозори су рађени у истом стилу они су петокрилни или четворокрилни. На забатном делу су тавански отвори правоугаоних облика. У централном делу је слепи прозор у облику окулуса. Разуђена таванска конструкција прати основу. Покривена је фалцованим црепом.

ПОРОДИЧНЕ КУЋЕ – СЕОСКЕ

Маршала Тита 64, кат. парц. 1751 К.О. Чантавир

Масивна панонска кућа, зидана је на крају регулационе линије. Кућа има паралелну основу. Према улици су по две собе, у наставку парцеле су остале просторије: кухиња, остава, штала са ходником. Улична фасада је асимерична. Порозори су постављени 2+1. Око прозора су плитки оквири од малтера. Забат је раздвојен од прочеља са маркатно наглашеним венцем. У забатном делу су тавански отвори правоугаоног облика. У средини је мала ниша са скулптуром Исуса ускрснуће. У наставку уличног фронта је мала капија и колски улаз. Мала капија је двокрилна са касетама, а колски улаз је масивна трокрилна капија са касетама, у стилу неокласицизма.

Првомајска 10, кат. парц. 2552 К.О. Чантавир

Троделна панонска кућа са сунчаним забатом. Кућа има паралелну основу. Улична фасада је асимерична са плитким пиластрима подељена у три поља. Прозори су постављени поред средишњег пиластра. Изнад прозора је вишеструко профилисана архитравна плоча. Дашчани забат је богато декорисан, водоравно подељен у три поља. На врху забата је сунце, испод су непарне касете, које су испуњене вертикално, хоризонтално и косо са летвицама. У угловима су лепезе. Кров је двоводни покривен фалцованим црепом.

Првомајска 27, кат. парц. 2530 К.О. Чантавир

Ова кућа је у низу објеката које су зидане у истом периоду различитих висина, богато су обрађене. Кућа је зидана у стилу еклектике 1897. године. Има зидани трем и двоводни кров покривен етернитом. Улична фасада је плитким пиластрима подељена у три поља. Отвори су распоређени: мала капија + 2 прозора.

Изнад капије и прозора су архитрави. Поткровни венац је наглашен са степанастом орнаментиком. Забатни део је раван. У горњој трећини су тавански отвори квадратног облика, у централном делу је година изградње 1898.

Првомајска 32, кат. парц. 2560 К.О. Чантавир

Кућа је зидана на крају уличног фронта. То је троделна панонска кућа. Накнадно је дозидан трем, који је подупрет дрвеним стубовима. Једини украс на уличном фонту је дашчани забат са мотивом сунца у горњој трећини забата. На ивици забата је чипкасти опшав и окапница од даске. Овај дашчани украс је једино очуван. Улична фасада нема зидану декорацију. У централном делу су мали касетирани прозори, који се отварају у поља. На крају трема је касетирана капија са мотивом сунца.

Првомајска 84, кат. парц. 1793 К.О. Чантавир

Троделна панонска кућа са тремом, са зиданим стубовима. Улична фасада је у стилу еклектике са зиданом пластиком од гипса, малтера и фасадне опеке. Фасада је асиметрична. На централном делу на крају чисте собе су прозори, док је на крају трема мала капија. Око прозора су плитки пиластри са коринстким капителима. Изнад капитела је архитрав. Иста орнаментика се јавља и око мале капије, између архитрава и капије је отворена школька од гипса. Фасада и забатни део су раздвојени вишеслојним степенастим поткровним венцем. У задњој трећини зиданог забата су тавански отвори у облику окулуса, у централном делу је рељеф са приказом пастира. Окулуси и сокла су наглашени фалцованом опеком у боји жуте и теракоте.

Кањишки пут 32, кат. парц. 2099 К.О. Чантавир

Кућа је троделна са тремом. Једина кућа у Чантавиру на којој је очувана барокна кибла, односно зидани забат. Улична фасада је без зидане пластике. У централном делу су мали прозори, стакло је подељено у облику слова Т. Наглашен је зидани барокни забат, у доњем делу су мали тавански отвори, у центру је мала ниша где је постављена мала скулптура лурдске Госпе.

Киш Ференц 87, кат. парц. 1648 К.О. Чантавир

Троделна панонска кућа са сунчаним забатом. Кућа има паралелну основу. Забат је о горњој трећини украшена са мотивом сунца. Доњи део забата је састављено од вертикално постављених дасака. Ритмична смена дасака и летава на њиховим спојевима је разбијена једино са два отвора за вентилацију у облику срца. На уличној фасади објекта се налази два мала прозора и мала капија. Трем подупрет дрвеним стубовима. На трем се улази преко мале капије са улице. Кућа је покривена са фалцованим црепом.

Маршала Тита 12, кат. парц. 2507 К.О. Чантавир

Масивна панонска кућа, зидана је на крају регулационе линије. Кућа има паралелну основу. Према улици су по две собе, у наставку парцеле су остале просторије. Порозори су постављени 2+1. Забат је раздвојен од прочеља са маркатно наглашеним венцем. У забатном делу су три тавански отвора. На парцели се налази паралелно за регулационом линијом летња кухиња. Оба објекта имају двоводни кровом и покривени су бибер црепом. Између два објекта се налази калпија. Велика колска дрвена капија је јединствени пример капија са сунчаним забатима.

ЈАВНЕ ЗГРАДЕ

Земљорадничка задруга - Србобранска 13, кат. парц. 2994/1 К.О. Чантавир

Педесетих година у свим војвођанским местима зидане су нове спратне зграде за потребе друштвеног и културног живота становника. Ове зграде су зидане по типским пројектима али свака се по нечему разликује од осталих. Масивна самостојећа једноспратна зграда је концепцијски асимерична. У источном делу објекта су лоциране канцеларије и друштвене просторије за потребе земљорадничке задруге. Западни део који је истурен у односу на канцеларије, намењен је за културне садржаје: овде се налази позорница, простор за изложбе и свлачионице. Овај део је репрезентативније обрађен, улаз је наглашен са малим тремом, изнад улаза је тераса. Зидови су једноставно обрађени, на спратном делу фасаде ритмично су постављени трокрилни прозори. На приземном делу су постављени улази и излози. На источној и западној страни су ритмично распоређени трокрилни и двокрилни прозори.

ИНДУСТРИЈСКИ ОБЈЕКТИ

Варга млин – Петефи Бригада 1, кат. парц. 2475 К.О. Чантавир

Смештен је уз централни трг и цркву. Млин је двоспратна грађевина правоугаоне основе и карактеристичне архитектуре са почетка 20. века. Фасада је обрађена фугованом опеком. Централни део фасаде је наглашен омалтерисаном атиком. Прозори су касетирани, са метаним оквирима, ритмично постављени у три нивоа по спратовима. Кровни део се завршава са лепо обликованим барокним забатом. Кров је мансардни покривен бибер црепом.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗА ДОБРА ПОД ПРЕТХОДНОМ ЗАШТИТОМ

1. *Очување оригиналног хоризонталног и вертикалног габарита, примењених материјала, конструктивног склопа.*
2. *Очување основних вредности функционалног склопа и ентеријера (декоративног молераја и сл.)*
3. *Очување или рестаурација изворног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита објеката.*
4. *На овим објектима се не дозвољава надоградња, али је дозвољено осавремењивање објеката у циљу бољег коришћења што подразумева следеће интервенције, које се морају извести уз услове и под надзором надлежне установе заштите:*

а) увођење савремених инсталација, под условом да не наруше ентеријерске вредности објекта.

б) уређење поткровља могуће је само у постојећем габариту крова, са приступом из постојећег степенишног простора или неке друге просторије највише етаже, али само у случају да се тиме не нарушава изворно функционално решење објекта. Осветљење остварити путем кровних прозора оријентисаних према дворишном простору, а према уличном делу могуће је отварање само кровних прозора у равни крова и то само ако се тиме не нарушава естетика и склад изворног изгледа објекта. Ове интервенције вршити према условима надлежне установе заштите. Изузетак чине сакралне грађевине.

в) Уређење подрума могуће је остварити са приступом из постојећег степенишног простора, из неке друге просторије или из дворишта, али само у случају да се тиме не нарушавају основне вредности здања и његова стабилност. Извршити претходна испитивања тла и носеће конструкције објекта. Изузетак чине сакралне грађевине.

г) Остале интервенције (отварање портала, излога) могуће је и то само ако се на тај начин не нарушавају основне вредности здања, стилске карактеристике, пропорцијски односи и др. Изузетке чине сакрални објекти.

д) Дворишни делови могу бити дограђени до висине уличног габарита објекта, једино ако је изворним решењем остављена могућност за дворишну доградњу. Дворишне дограње јединствено решити за читаву парцелу како би се остварила јединствена естетска целина. Изузетке чине сакрални објекти.

5. *Остали објекти на парцели не подлежу режиму главног објекта, решавају се у складу са валоризацијом, али тако да не угрозе главни објекат. Накнадно дограђени неестетски делови грађевине и неадекватни помоћни објекти са парцеле и из окружења се уклањају. Дворишни простор у свему ускладити са главним (уличним) објектом. А у оквиру сеоских кућа треба очувати све економске зграде, које су били карактеристични за овај простор.*
6. *Могућа је промена намене, с тим да нове функције морају бити примерене архитектури, постојећем функционалном и конструктивном склопу објекта. Изузетке шине сакрални објекти.*
7. *Све наведене интервенције се могу изводити искључиво према условима надлежне установе заштите споменика културе.*
8. *Сакрални објекти се чувају на основу оригиналних пројеката, које се налазе у Историјском архиву Суботице.*
9. *Завичајну кућу би требало формирати од сеоских градитељских кућа које смо навели.*

3. АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА

У обухвату Плана генералне регулације насеља Чантавир нема утврђених археолошких налазишта, али се налази 8 детектованих археолошких локалитета са материјалним остацима живота из различитих периода прошлости.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗА АРХЕОЛОШКЕ ЛОКАЛИТЕТЕ И НАЛАЗИШТА

- *Обавеза инвеститора је, да у складу са чланом 110. Закона о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11 - др. закони, 99/11 - др. закон, 6/20 - др. закон и 35/21 - др. закон), обезбеди средства за заштитна археолошка ископавања на подручју на коме се налазе археолошки локалитети, као и обраду, анализу, конзервацију и презентацију покретних налаза, све до предаје надлежном музеју.*
- *Мере заштите археолошких локалитета укључују археолошку контролу приликом земљаних радова у оквиру целе зоне обухвата **Плана**, што подразумева благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе.*

- Обезбедити услове праћења свих земљаних радова од стране стручњака Завода приликом копања канала (канализације, електро-инсталације, ПТТ каблова, водовода и сл.), а у случају посебно вредних случајних налаза неопходно је извршити заштитна археолошка ископавања у непосредној зони налаза.

- Претходна заштита археолошких локалитета (евидентираних и неевидентираних) односно археолошког подручја, је трајна, по члану 32. Закона о културном наслеђу ("Сл. Гласник РС", број 129/21).
- Забрањено је неовлашћено прикупљање површинског археолошког материјала.
- Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или на археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да преузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен (чл. 109. Закона о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11 - др. закони, 99/11 - др. закон, 6/20 - др. закон и 35/21 - др. закон).

- *Обавеза инвеститора је, да у складу са чланом 110. Закона о културним добрима („Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11 - др. закони, 99/11 - др. закон, 6/20 - др. закон и 35/21 - др. закон), обезбеди средства за заштитна археолошка ископавања на подручју на коме се током извођења радова наиђе на археолошки локалитет, након чега може несметано да изврши реализацију пројекта.*

4. ГРОБЉА

На простору Чантавира евидентирана су два гробља. Следеће надгробне споменике предлажемо за трајно чување:

Централно католичко гробље - из улице Јожефа Атиле,
кат. парц. 2808 К.О. Чантавир

Заједнички крстови:
1. Заједнички крст, од каеман Католичко гробље
2. Заједнички крст, од дрвета корпус изведен од лима Католичко гробље

Надгробни споменици:
Надгробни споменици на католичком гробљу датирају из периода између 30-их и 40-их година XX века. Не зна се тачан аутор, али претпостављамо да је у питању био Матушка (Matuska). Вредност ових надгробних споменика огледа се у њиховом ауторском печату, димензијама и оргиналношћу - насупрот калупски насталим фигурама карактеристичним за то време. Овим планом штитимо их као добра под претходном заштитом.

а) Надгробни споменици
1. „Отац, мајка и беба“, групна скулптура од бронзе
2. „Скулптура младе девојка“, скулптура од мермера
3. „Војник са породицом“, групна скулптура од мермера

б) Надгробни сакрални споменици
1. „Васкрснуће“, стојећа скулптура од камена великих димензија
2. „Анђео“, скулптура од камена
3. „Девица Марија“ скулптура од мермера
4. „Васкрснуће Исуса“, стојећа скулптура од мермера
5. „Вера Нада Љубав“, три распећа од метала на каменом постољу

в) Надгробне плоче са рељефима
1. „Исус и дечак“ дубоки рељеф у камену
2. „Исус и млада девојка са венцем“, рељефи у камену, смештени у трифоре облика шкољке

Католичко гробље, Тополски пут 27, кат. парц. 6826/1 К.О. Чантавир

Калварија са крижним путем

Калварија са крижним путем која се налази на гробљу поред Тополског пута је трећа калварија у селу. Подигнута је у истом периоду када је и црква. Мала капела се налази на врху брега. Испред капелице били су кипови са призором из баште Гетсемана: Исус са Аћелом чуваром. Постаје, које су лоциране на брегу у три реда, зидане су од фуговане опеке. Мале нише завршавају полукружно, унутра су рељефи са сликама крижног пута.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗА ГРОБЉА

Посебним актом треба одредити који се надгробни споменци чувају трајно:
- због личности покојника
- према естетици споменика
- због старости споменика

5. ЈАВНИ СПОМЕНИЦИ

ЈАВНИ СПОМЕНИЦИ НА ТЕРИТОРИЈИ ЧАНТАВИРА

СВ. ИВАН НЕПОМУК, угао улица Киш Ференца и Србобранске, поред канала

СВЕТО ТРОЈСТВО улица Маршала Тита, испред Католичке цркве, 1893. аутор: Ковач, рестаурирано 2017. године

СПОМЕНИК ЖЕТЕЛАЧКИМ РАДНИЦИМА, улица Маршала Тита, постављено 10.10.1986., израдио академски вајар: Сава Халугин

СПОМЕНИК ПАЛИМ БОРЦИМА И ЖРТВАМА ФАШИСТИЧКОГ ТЕРОРА, постављен 1954.у парку на Тргу Петефи бригаде, обновљен 2018.
СПОМЕН ОБЕЛЕЖЈЕ ИСПРЕД ЗГРАДЕ КОЈА ЈЕ 1941. БИЛА ИСТРАЖНИ ЗАТВОР, Првомајска 24, Чантавир, 29.11.1982. пројектант: Ендре Леваи, дипл. акад. Арх

БИСТА МИЛАНА БИКАРА, 1885-1971 Здраствени центар, Првомајска 43, 1972.
ауторка: Ержебет Веил, вајар аматер

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗА ЈАВНЕ СПОМЕНИКЕ

- *за јавне споменике: очување изворног изгледа, оригиналних материјала и аутентичних натписа на споменицима комплекса;*

- *Редовно одржавање и чишћење свих споменика комплекса, и обнављање текста на њима;*
- *Обезбеђење видљивости и приступа споменицима;*
- *Хортикултурно и партерно уређење и одржавање простора унутар комплекса око свих споменика.*

Крстови крајпуташи
1. „Сабо“ крст, 1890. године, Маршала Тита 11.
2. „Тотх“ крст, 1924. године, крај улице Ади Ендре
3. „Олах“ крст, 1910. године, Маршала Тита 63.
4. „Шинковитш“, 1892. године, Маршала Тита 108.
5. „Вереб“, 1909. године, угао Маршала Тита и Србобранске
6. Калварија – капела и 14 штација.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗА КРСТОВЕ КРАЈПУТАШЕ

- *Очувати на оригиналном месту;*
- *очување изворног изгледа и аутентичних натписа;*
- *редовно одржавање и чишћење свих споменика и обнављање текста на њима;*
- *обезбеђење видљивости и приступа споменицима;*

хортикултурно и партерно уређење и одржавање простора око свих крајпуташа

ЗАШТИТА КРОЗ ДОКУМЕНТАЦИЈУ

Сунчани забати

Најатрактивнији мотиви народног градитељства у Чантавиру су дашчани забати са мотивима сунца, такозване куће са сунчаним забатима. Најстарији тип ове сунчане декорације намазимо у Чантавиру, у улици Болманској 56. Цео забат испуњен је укројеним даскама у виду сунчаних зрака а украчен је у концентричним круговима укованим ексерима од кованог гвожђа. Кућа у улици Болманској улици на жалост у великој мери је девастирана, других вредности сем сунчаног забата нема.

Код једноставних форми сунчаних забата горњу трећину испуњава полусунце. Ови забати у неким случајевима имају брижљиво израђен опшав крова. Код ових кућа посебна пажња се поклања таванским отворима, који могу бити у облику срца или детелине. Ови најједноставнији сунчани забати су најдуже грађени, ћак до тирдесетих година 20. века.

Куће са сунчаним забатима у почетку нису украшаване. На њима је доминирало равно зидно платно, где је само сокла била назначена тамнијом бојом, црном. Касније се уместо беле зидне површине почела се користити окер, а сокла је бојена у смеђе. Ове куће су већ мање-више имале трем. Стубови трема су прављени од греда, ограда око трема је такође била од дрвета, брижљиво обрађена, најчешће украшена стилизованим цветним мотивима.

У случају имућнијих газда, куће су добиле одлике неокласицизма. Такве елементе садржи и сашчани забат, што ствара хармонични склад на уличном фронту.

Код сеоских градитељских кућа нагласак је на капији. Придржавају је зидани стубови, у многим случајевима су наткривене. Крила капије израђују од масивног дрвета које су веома често декорисане дуборезом. У више наврата крила на капијама су украшена са накованим дашчлицама, декорација преузета са сунчаних забата. Овај омиљени мотив сунца се не примењује на великим капијама него и на малим.

2010. године МЗЗСК Суботица је евидентирао 40 кућа са сунчаним забатом. 2024. године то је 28 комада.

Списак кућа са сунчаним забатима

1. 11. октобра 86
2. 3. Виноградкса 1.
3. Ади Ендре 26.
4. Болманска 8.
5. Болманска 56.
6. Болманска 72.
7. ЈНА 88.
8. ЈНА 124
9. ЈНА 132
10. Кањишки пут 1.
11. Кањишки пут 13
12. Кањишки пут 23
13. Кањишки пут 67.
14. Киш Ференц 86.
15. Киш Ференц 87. –претходна заштита
16. Маршала Тита 30.
17. Маршала Тита 79
18. Мала 14.
19. Ослободилачка 63
20. Пионирска 16.
21. Првомајска 7.
22. Првомајска 10. –претходна заштита
23. Првомајска 70.
24. Сомборска 7.
25. Сомборска 9.
26. Сомборска 45.
27. Србобранска 30.
28. Тополски 17.

Списак кућа са сунчаном декорацијом капија

1. Јожеф Атиле 5
2. Јожеф Атиле 6
3. Јожеф Атиле 8
4. Маршала Тита 12. –претходна заштита
5. Маршала Тита 14
6. Маршала Тита 18
7. Маршала Тита 20
8. Маршала Тита 79
9. Болманска 85.
10. Маршала Тита 54.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗА ОБЈЕКТЕ ОД ДОКУМЕНТАРНЕ ВРЕДНОСТИ

Ови објекти се могу бити адаптирани или заменити новим објектима с тим, да морају испунити следеће услове:

- У складу са историјским и етнолошким као и архитектонским вредностима ових објеката неопходно је извршити њихово техничко и фотографско снимање и комплетирање документације.
- У фасадно плано новог објекта је могуће уградити елементе постојећег објеката, створити складну и естетску целину, ускладити га са карактером амбијента и вредностима архитектонског наслеђа овог поднебља.

2.10.2. Општи и посебни услови и мере заштите природних добара

У обухвату Плана генералне регулације за насеље Чантавир, налази се **регионални еколошки коридор**, канализовани водоток „Чик“, потврђен Регионалим просторним планом АП Војводине („Службени лист АП Војводине“, бр. 22/2011), као и **станиште строго заштићених и заштићених врста од националног значаја** (у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, „Сл. Гласник РС, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016, 98/2016, и чл. 74, став 2. тачка 3. Закона) са ознаком: СУБ02ц, назива: „Долина код Чантавира“. За потребе израде Плана генералне регулације за насеље Чантавир, а у складу са (Законом о културним добрима „Сл.гласник РС“ бр 71/94, 52/2011-др.закони, 99/2011-др.закон, 6/2020-др.закон и 35/2021 - др. Закон, 62/2023) су прибављени Претходни услови заштите природних добара које је под бројем: 020-3770/2 од дана 18.12.2023. године израдио надлежни Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад.

У склопу предметних услова су садржани следећи услови заштите природе:

1) *Планиране активности могу се обављати унутар граница обухвата Плана одређених достављеним захтевом и приложеном графичком документацијом, очувањем предеоне и биолошке разноврсности кроз заштиту и уређење зеленила унутар грађевинског подручја насеља;*
2) *Мере заштите природе унети и за одговарајућа поглавља Плана (правила изградње, расвета, зеленило итд.);*
3) *Поштовати учешће зелених површина предвиђено важећом планском документацијом за обухват Плана генералне регулације за насеље Чантавир. У случају да је важећом планском документацијом предвиђен мањи проценат заузетости зелених површина препорука је планирати да зелене површине парцела или блокова заузимају минимално 30% у спрату дрвећа (покровност крошњи);*
4) *Ради очувања станишта заштићених и строго заштићених врста која су обухваћена грађевинским подручјима:*

   4.1. Није дозвољено:
   - *Мењати морфолошке и хидролошке особине станишта, састав и структуру вегетације;*
   - *Одредити намену другачију од заштитног зеленила;*
   - *Обављати све радове и активности, осим еколошке едукације и одржавања станишта, у складу са карактеристикама и капацитетом простора;*
   - *Планирати одлагање отпада и опасних материја;*
   - *Уносити инвазивне врсте биљака и животиња (списак врста у подтачки 5.2.2.);*

   4.2. Прибавити посебне услове заштите природе за све активности на овим подручјима, укључујући и активности одржавања и/или уређења просторне целине.

5) *Мере за заштиту регионалног еколошког коридора канализованог водотока Чик:*

   *5.1. Применити **опште мере** очувања и унапређења природних и полуприродних елемената регионалног еколошког коридора:*

5.1.1. За израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру просторних целина коридора потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом;

5.1.2. Планом предвидети да се обезбеди повезивање станишта строго заштићених и заштићених дивљих врста формирањем зеленог коридора између станишта и водотока Чик;

5.1.3. Код водотока Чик:

- *Поплочавање и изградњу обала свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења и очувања проходности корита и обале за дивље врсте;*
- *Обезбедити отвореност водотока на целој дужини (по могућности извршити ревитализацију коридора код зацевљених деоница) и обезбедити проходност за дивље врсте у зони водопривредних објеката (техничка решења и уређење зеленила);*
- *Обезбедити очување травне вегетације обале, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;*
- *Приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 8 m, а оптимално 20 m (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта).*
- *Планирање изградње објеката на простору еколошког коридора ограничити на хидротехничке објекте и мостове/пропусте јавних саобраћајница. Код свих објеката планирати техничка решења која обезбеђују безбедно кретање малим животињама унутар корита и дуж обала водотока, односно омогућују њихов излазак из корита или хидротехничких објеката;*

5.1.4. Прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за израду техничке документације приликом:

- *Регулације водотока (изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала;*
- *Изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима;*
- *Изградње нових и обнављања старих мостова;*

5.1.5. Применити одговарајућа планска и техничка решења заштите коридора од утицаја ноћног осветљења (избегавати директно осветљење коридора, спречавати расипање светлости према коридору - користити светлосна тела са светлосним сноповима усмереним према објектима и саобраћајницама, користити светлосни спектар који најмање привлачи дивље врсте, итд);

5.1.6. Планирати намене за простор што већег дела приобаља еколошког коридора којима се обезбеђује континуитет мултифункционалног зеленог појаса који испуњава и услове очувања биолошке разноврсности. Очувати појас блископриродне приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока;

5.2. ***Посебне мере*** *очувања и унапређења природних и полуприродних елемената регионалног еколошког коридора:*

5.2.1. Планирана намена предметног простора не сме да угрожава минимални одрживи проток воде у Чику који је неопходан за опстанак и развој водних биоценоза, а у складу са водним билансом;

5.2.2. Приликом планирања зелених појасева еколошких коридора:

- *Забрањено је сађење/уношење инвазивних биљних врста, од којих су на простору Војводине најзначајнији: јасенолисни јавор (Acer negundo), кисело дрво (Ailanthus altissima), багремац (Amorpha fruticosa), копривић (Celtis spp.), дафина (Elaeagnus angustifolia), пенсилванијски јасен (Fraxinus*

pennsylvanica), трновац (Gleditsia triacanthos), жива ограда (Lycium barbarum), петолисни бршљан (Parthenocissus quinquefolia), касна сремза (Prunus serotina), златни штап (Solidago gigantea aggr.), звездан (Symphyotrichum spp.), фалопа (Fallopia sp.), багрем (Robinia pseudoacacia) и сибирски брест (Ulmus pumila) у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста;

- *Обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста;*
- *Станиште СУБ02ц повезати подизањем зелених појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;*

5.2.3. Обезбедити проходност обале канала и водотокова за дивље врсте дефинисањем удаљености објеката од обале, и забраном постављања ограда непроходних за ситне животиње у обалном појасу, као и уз примену еколошки прихватљивих елемената ограда са отворима већим од 10 cm;

*6) Применити мере за **заштитну зону еколошког коридора** и **станишта строго заштићених и заштићених врста:***

6.1. У појасу од 500 m од еколошког коридора/станишта није дозвољена примена планских решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова;

6.2. У појасу од 200 m од еколошког коридора и станишта:

6.2.1. Услов за изградњу укопаних складишта је примена грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије евентуално присутних загађујућих материја у околни простор;

6.2.2. Планским решењима мора се обезбедити:

- *Применити одговарајућа планска и техничка решења заштите коридора од утицаја буке, загађења и вештачког осветљења (детаљније у подтачки 5.1.5.);*
- *Дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста (списак у подтачки 5.2.2.);*

6.3. У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта:

6.3.1. Није дозвољена примена техничких решења којима се формирају рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или станишту строго заштићених и заштићених врста;

6.3.2. Примењују се следеће мере:

- *Очувати проходност еколошког коридора површинских вода забраном ограђивања појаса уз обалу или применом типова ограде (детаљније у подтачки 5.2.3.) које омогућују кретање ситних животиња;*
- *Обезбедити континуитет зеленог тампон појаса (баште, рекреативне површине и сл.) између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m (у случају неповољних димензија и/или површине пацеле лоцирати на минимум 10 m) код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији;*
- *Објекте који захтевају формирање вештачких површина (нпр. поплочавање) и/или осветљење, укључујући и саобраћајнице, лоцирати на мин. 20 m удаљености од границе коридора/станишта; (у случају неповољних димензија и/или површине парцеле лоцирати на минимум 10 m) од границе станишта/коридора;*

6.3.3. Услов за изградњу:

- *Вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта.*
- *Саобраћајница са тврдим застором за моторна возила је примена техничких мера којима се, по потреби, обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње;*

7) Концептом озелењавања унутар планског документа:

7.1. Очувати и унапредити постојеће зелене површине и повезати их у целину уличним зеленилом или зеленим коридорима;

7.2. Повећати проценат зелених површина, броја и разноврсности постојећих категорија јавног зеленила. Типове заштитног зеленила одржавати у блиско природном стању;

7.3. Зелене површине планирати у облику зелене мреже која се надовезује на еколошки коридор;

7.4. Приликом озелењавања комплекса и блокова формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине;

7.5. Формирати заштитни појас зеленила између радних зона и осталих садржаја.

7.6. Планом предвидети да избор биљних таксона буде у складу са педолошким, климатским, хидролошким и другим условима локалитета и одређеном планском наменом како би се остварио максималан ефекат озелењавања;

7.7. Избегавати примену инвазивних врста током уређења свих зелених површина и подизања заштитног зеленила (списак врста дат у подтачки 5.2.2. овог Решења), уз обезбеђивање заступљености што већег процента аутохтоних врста (оптимално 50%);

7.8. Са циљем побољшања климатских услова предметног простора (унапређење екоклиме) и заштите квалитета воде, ваздуха и земљишта, правила озелењавања треба да садрже и следеће мере:

7.8.1. За озелењавање користити претежно лишћаре;

7.8.2. Крошњама високих лишћара засенчити што већи проценат вештачких површина (нпр. паркинг простори, стазе);

8) Планирање заштите земљишта у предметног простора остварити спровођењем мера и активности за заштиту од загађења и деградације ради очувања његових природних особина и функција, сагласно одредбама члана 12. Закона о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/2015);

9) Планом дефинисати одговарајуће мере за очување водних ресурса у складу са члановима 97. и 98. Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон), поштовањем забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у крајњи реципијент, при чему квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за упуштање у канализацију у складу са правилима одвођења и предтретмана отпадних вода, односно у крајњи реципијент, према захтевима Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016);

10) Планом предвидети одговарајуће мере за очување квалитета ваздуха у складу са одредбама члана 40. Закона о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021 – др. закон) који се односи на предузимање мера за спречавање и смањење загађивања ваздуха, као и сагласно другим одредбама овог Закона које се односе на стационаране и покретне изворе загађивања.

11) У складу са захтевима члана 5. став 2. Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009 - др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 - др. закон), правна и физичка лица дужна су да, између осталог, у обављању својих делатности обезбеде „рационално коришћење природних богатстава, урачунавање трошкова заштите животне средине у оквиру инвестиционих трошкова, примену прописа, односно предузимање мера заштите животне средине, у складу са законом“.

2.10.3. Општи и посебни услови и мере заштите животне средине и живота и здравља људи

На простору Плана обезбедиће се услови заштите животне средине ради оптималног функционисања целокупног простора, спречавањем свих облика угрожавања животне седине и обезбеђивањем нивоа квалитета средине, према одговарајућим стандардима и критеријумима, прописаним законима и подзаконским актима:

- **Закона о заштити животне средине** („Службени гласник РС” бр. 135/04, 36/09 и 72/09-др закон, 43/11 одлука УС, 14/16, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон),
- **Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину** („Службени гласник РС“, бр. 94/24)
- **Закона о процени утицаја на животну средину** („Службени гласник РС“, бр. 94/24)
- **Закон о заштити од буке у животној средини** („Сл. гласник РС” бр. 96/2021);

Планом су предвиђене одговарајуће мере за очување квалитета ваздуха у складу са одредбама члана 40. **Закона о заштити ваздуха** („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021 - др. закон) који се односи на предузимање мера за спречавање и смањење загађивања ваздуха, као и сагласно другим одредбама овог Закона које се односе на стационаране и покретне изворе загађивања.

У циљу спречавања угрожавања животне средине потребно је:

- Планиране улице извести у утврђеним регулационим ширинама, са свим планираним саобраћајним површинама – коловози, тротоари, бициклистичке стазе. Саобраћајнице изградити од тврдог материјала (асфалт, бетон) у циљу спречавања стварања прашине и блата.
- Постојеће и планиране зелене површине уредити и одржавати у складу са функцијом (улично зеленило, зеленило око јавних објеката…).
- Одвођење отпадних вода на простору решавати путем јавне канализационе мреже у циљу спречавања загађења подземних вода и реципијента. Квалитет вода које се упуштају у канализациону мрежу треба да је у складу са прописаним квалитетом који утврђује надлежна водопривредна организација.
- Простор опремити планираном инфраструктуром у целости, што подразумева изградњу свих планираних инфраструктурних објеката и водова.
- Комунални отпад депоновати у одговарајуће посуде у сопственом дворишту у контејнерима смештеним на погодним локацијама у склопу парцеле за јавне, вишепородичне и пословне објекте, а у складу са прописима за одређену намену објекта – врсту делатности, са одвожењем на градску депонију, организовано путем надлежног комуналног предузећа.
- Забранити изградњу вештачких водних тела која представљају отворено фреатско окно као и оних чије снабдевање водом угрожава резерве воде за пиће. Дефинисати обавезу изолације вештачких језера од подземне воде и педолошке подлоге (нпр. слојем глине или специјалном фолијом);

2.10.4. Услови за заштиту од пожара, елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа и ратних дејстава

У циљу заштите грађевинских објеката и осталих садржаја у простору, при њиховом пројектовању и извођењу потребно је узети у обзир меродавне параметре, који се односе на заштиту од елементарних непогода (врста и количина атмосферских падавина, дебљина снежног покри вача, јачина ветра, носивост терена, висина подземних вода и сл.).

Мере заштите од елементарних непогода обухватају превентивне мере за спречавање непогода или ублажавање њиховог дејства, мере које се предузимају у случају непосредне опасности од елементарних непогода, мере заштите када наступе непогоде и мере ублажавања и отклањања непосредних последица насталих дејством непогода или удеса.

Мере заштите од земљотреса

Подручје Суботице спада у зону угрожену земљотресима јачине VI-VII MCS.

Објекте пројектовати и градити у складу са чланом 4. Правилника о техничким нормативима за изградњу објекта високоградње у сеизмичким подручјима („Службени лист СФРЈ” број 31/81, 49/83, 21/88 и 52/90).

Мере заштите од пожара

Заштита од пожара обезбеђена је обавезом коришћења незапаљивих материјала за њихову градњу правилном уградњом инсталација, одговарајућом противпожарном хидрантском мрежом, проходношћу терена, односно обезбеђењем приступа свим објектима у случају потребе, а у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др.закони), Правилником о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара („Службени лист СФРЈ“, број 30/91) и осталим прописима који регулишу ову област.

Мере заштите од ратних дејстава

У обухвату Плана нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Мере заштите од удара грома

Заштита од удара грома треба да се обезбеди изградњом громобранске инсталације, која ће бити правилно распоређена и правилно уземљена према Правилнику о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ“ број 11/96) и другим прописима.

Уколико на територији обухваћеној планом постоје радиоактивни громобрани, неопходно их је уклонити - заменити.

Склањање људи, материјалних и културних добара

Као мера заштите становништва од ратних дејстава код изградње објеката у зависности од намене простора неопходно је придржавати се важећих прописа.

Ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о ванредним ситуацијама („Службени гласник“ РС бр 93/2012) престале су да важе одредбе које се односе на надлежност ЈП за склоништа за утврђивање услова и мера заштите од ратних дејстава.

Склањање људи, материјалних и културних добара обухвата планирање и коришћење постојећих склоништа, других заштитних објеката, прилагођавање нових и постојећих комуналних објеката и подземних саобраћајница, као и објеката погодних за заштиту и склањање, њихово одржавање и коришћење за заштиту људи од природних и других несрећа у складу са одредбама Закона о одбрани („Службени гласник РС“ бр. 116/07, 88/09, 88/09 – др.закон и 104/09 – др. закон) и других важећих прописа и норматива везаних за ове области.

Као други заштитни објекти користе се подрумске и друге подземне просторије у стамбеним и другим зградама, прилагођене за склањање људи и материјалних добара.

Као јавна склоништа могу се користити и постојећи комунални, саобраћајни и други инфраструктурни објекти испод површине тла, прилагођени за склањање.

Инвеститор је дужан да приликом изградње нових комуналних и других објеката у градовима прилагоди те објекте за склањање људи.

Изградња, прилагођавање комуналних, саобраћајних и других подземних објеката за склањање становништва врши се у складу са прописима.

2.10.5. Услови за евакуацију отпада

Инвеститори и власници објеката дужни су да обезбеде контејнере за одношење отпада и предају их надлежном предузећу на управљање.

Одлагање смећа врши се у контејнерима смештеним на погодним локацијама у склопу парцеле или у одговарајућим просторијама у објекту за јавне, вишепородичне и пословне објекте, а у складу са прописима за објекте одређене намене, организовано и путем надлежног комуналног предузећа.

Контејнере лоцирати тако да буду ван главних токова кретања лако доступним моторним возилима ради несметаног пражњења.

За смештај контејнера за одлагање смећа могу се користити просторије у објектима које морају испуњавати најстрожије хигијенске услове - у погледу редовног чишћења, одржавања, дезинфекције, доброг вентилисања и сл.

Такође, до њих се мора остварити несметан приступ возилима и радницима комуналног предузећа задуженом за одношење смећа.

Прилазни путеви до места где се планира држање посуда за чување и сакупљање отпада треба да буду двосмерни за саобраћај специјалних возила за одвоз отпада, максималног оптерећења до 10 т, ширине до 2,5 м и дужине до 12 м.

Габарити камиона за пражњење контејнера су: дужина око 10 м, ширина око 2,55 м и висина око 3,9 м, а димензије простора који заузима један контејнер износе 1x1,5 м.

Места за контејнере су од тврде подлоге (бетон, асфалт…). Одвођење атмосферских отпадних вода решити тако да се отпадна вода са места за контејнере одлива у слободни околни простор.

У циљу заштите од погледа контејнерско место може се оградити зимзеленим дрвећем, шибљем или оградом, висине до 1,8 м.

Уз захтев за издавање решења о грађевинској дозволи, потребно је доставити решење о сагласности на План управљања отпадом, у складу са Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23, 94/23 - испр.) и Правилником о уређивању, управљању, одлагању и депоновању грађевинског отпада у току извођења радова („Сл. Гласник РС“, бр. 81 од 10. Октобра 2024. године).

2.11. ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ У СКЛАДУ СА СТАНДАРДИМА ПРИСТУПАЧНОСТИ

Јавне просторе, саобраћајне и пешачке површине, прилазе до објеката и пројектовање новопланираних објеката и објеката који се реконструишу (стамбених, објеката за јавно коришћење и др.), планирати у складу са одредбама:

- -Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Сл гласник РС“ бр. 33/2006) и
- -Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Сл. гласник РС“, бр. 22/2015).
- -Приликом пројектовања и изградње зграда јавне и пословне намене, објеката за јавну употребу (улице, тргови, паркови и сл.), као и стамбених и стамбено-пословних зграда са десет и више станова потребно је испоштовати све саобраћајне критеријуме како би се обезбедитио несметан приступ лицима са посебним потребама;
- -Испуњавање услова у погледу приступа се односи на пројектовање и планирање нових објеката и простора, доградњу нових објеката, као и на реконструкцију и адаптацију постојећих објеката , када је то могуће у техничком смислу.
- -У оквиру сваког појединачног паркиралишта предвидети резервацију и обележавање паркинг места за управно паркирање возила инвалида, у складу са стандардом СРПС У.А9.204.

2.12. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СА ЛОКАЦИЈАМА ПРОПИСАНИМ ЗА ДАЉУ ПЛАНСКУ РАЗРАДУ

2.12.1. Локације за које се не утврђује даља разрада

На локацијама за које није прописана даља разрада урбанистичким пројектом, План ће се спроводити кроз следећи поступак:

- израда и издавање локацијских услова за потребе изградње на постојећим парцелама који испуњавају услове за грађевинску парцелу према одредбама Плана;
- израда пројекта парцелације и препарцелације у циљу издвајања земљишта намењеног за површине јавне намене;
- израда пројекта парцелације и препарцелације у циљу формирања грађевинских парцела према утврђеној намени;
- израда пројектно - техничке документације за објекте саобраћајне и комуналне инфраструктуре у циљу уређења и опремања јавних површина – улица;
- израда пројектно - техничке документације за грађење на површинама за остале намене;
- прибављање грађевинске дозволе и пријава радова.

2.12.2. Локације за које се израђује урбанистички пројекат

У склопу Плана генералне регулације на графичком прилогу бр. 4.6. дефинисане су локације за које је обавезна израда Урбанистичког пројекта и то **за потребе урбанистичко - архитектонског уређења и обликовања простора јавне намене:**

- За доградњу постојећих и изградњу нових објеката у зонама јавних комплекса и установа;
- За доградњу постојећих и изградњу нових садржаја унутар комплекса основне школе и предшколске установе;
- За доградњу постојећих и изградњу нових садржаја унутар комплекса ватрогасне станице;
- За доградњу постојећих и изградњу нових садржаја унутар комплекса месне заједнице;
- За доградњу постојећих и изградњу нових садржаја унутар комплекса здравствене станице;
- За доградњу постојећих и изградњу нових садржаја унутар комплекса поште;
- За изградњу нових садржаја у оквиру спортског комплекса;
- За изградњу нових садржаја у оквиру зоне комуналних делатности;
- За доградњу постојећих и изградњу нових садржаја унутар комплекса водозахвата

Поред локација које су дефинисане на поменутом графичком прилогу израда Урбанистичког пројекта је обавезна и за:

- **За уређење нових јавних зелених парковских површина**

- **За урбанистичко архитектонску разраду локација:**
  - За изградњу објеката у зони пословно - комерцијалних садржаја на комплексима већим од 5000м² прописује се даља разрада – израда Урбанистичког пројекта за потребе урбанистичко-архитектонске разраде локације;
  - За реконструкцију и изградња нових производних објеката на комплексима већим од 10000м² у зони производне делатности;
  - За изградњу пословних објеката у зонама становања малих густина у случају да се пословни објекат планира на парцели већој од 5000 м²;
  - За изградњу пословних објеката у зонама становања средњих густина у случају да се пословни објекат планира на парцели већој од 3500 м²;
  - За изградњу вишепородично стамбених и вишепородично стамбено - пословних објеката у зони мешовитог становања;
  - За изградњу пословних објеката на парцелама већим од 1500м^2 у зони мешовитог становања;
  - За изградњу нових станица за снабдевање горивом, осим интерних станица унутар постојечих производних комплекса;
  - За изградњу нових објеката у зони верских објеката.

За промену и прецизно дефинисање планираних намена у оквиру Планом дефинисаних компатибилности утврђује се израда Урбанистичког пројекта према процедури за потврђивање урбанистичког пројекта утврђеној Законом о планирању и изградњи.

2.12.3. Локације за које се расписује архитектонско - урбанистички конкурс

Конкурс се може расписати за било коју локацију у зонама јавне намене, као и у зонама и већим комплексима за које се укаже потреба за решавањем сложених просторних и амбијенталних проблема.

2.13. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ

На основу Закона о планирању и изградњи неопходно је радити на подстицању градитеља и власника објеката да примене енергетски ефикасна решења и технологије у својим зградама, ради смањења текућих трошкова, тј. да унапреде енергетску ефикасност у грађарству чиме би се смањила потрошња свих врста енергије.

Приликом пројектовања и изградње објеката обавезујућа је примена:
- Правилника о енергетској ефикасности зграда („Службени гласник РС“ 61/2011),
- Правилника о условима, садржају и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Службени гласник РС“ 61/2011 и 3/2012).

Потребно је применити концепте који су штедљиви, еколошко оправдани и економични по питању енергената, уколико се желе остварити циљеви попут енергетске продуктивности или енергетске градње као доприноса заштити животне средине и климатских услова.

Основне мере за унапређење енергетске ефикасности у грађарству су: смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производња енергије.

Смањење енергетских губитака се постиже: елиминисањем „хладних мостова“, топлотном изолацијом зидова, кровова и подова, заменом столарије, односно употребом модерних прозора и врата који имају добре термоизолационе карактеристике, а све у циљу спречавања неповратних губитака дела топлотне енергије.

Ефикасно коришћење енергије подразумева употебу нових система грејања и хлађења који су релативно ниски потрошачи енергије, а могу се напајати из алтернативних и обновљивих извора енергије, као што су соларна и геотермална енергија. Топлотне пумпе код ових система могу радити у режиму грејања зими а у режиму хлађења у току лета тако да се постиже угодна и равномерна клима становања током читаве године.

Енергетска ефикасност изградње у насељу постиже се:

- изградњом пешачких и бициклистичких стаза за потребе обезбеђења комуницирања унутар насеља и смањења коришћења моторних возила;

- подизањем уличног зеленила (смањује се загревања тла и ствара се природни амбијент за шетњу и вожњу бицикла);
- пројектовањем и позиционирањем зграда према климатским аспектима, изложености сунцу и утицају суседних објеката, подизањем зелених кровова, као компензација окупираном земљишту;
- сопственом производњом енергије и другим факторима;
- изградњом објеката за производњу енергије на бази алтернативних и обновљивих извора енергије (коришћењем локалних обновљивих извора енергије) и изградњом даљинских или централизованих система грејања и хлађења.

Енергетска ефикасност изградње објеката обухвата следеће мере:

- реализација пасивних соларних мера, као што су: максимално коришћење сунчеве енергије за загревање објекта (оријентација зграде према јужној, односно источној страни света), заштита од сунца, природна вентилација и сл;
- омотач зграде (топлотна изолација зидова, кровова и подних површина); замена или санација прозора (ваздушна заптивност, непропустљивост и друге мере);
- систем грејања и припреме санитарне топле воде (замена и модернизација котлова и горионика, прелазак са прљавих горива на природни гас или даљинско грејање, замена и модернизација топлотних подстаница, регулација температуре, уградња термостатских вентила, делитеља и мерача топлоте и друге мере;
- унутрашња клима, која утиче на енергетске потребе, тј. систем за климатизацију, (комбинација свих компоненти потребних за обраду ваздуха, у којој се температура регулише или се може снизити, могућно у комбинацији са регулацијом протока ваздуха, влажности и чистоће ваздуха);
- унутрашње осветљење (замена сијалица и светиљки ради обезбеђења потребног квалитета осветљености).

Неке зграде, као што су историјски споменици, верски објекти, пољопривредне зграде, могу бити изузете из примене ових мера.

Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика зграде не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравано коришћење зграде.

2.14. ПРАВИЛА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ, ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ И ИСПРАВКЕ ГРАНИЦА ПАРЦЕЛА

Општа правила

Осим појмова преузетих из Закона о планирању и изградњи, дефинишу се следећи појмови:

- „предња граница парцеле” је граница грађевинске парцеле која се поклапа са регулационом линијом приступне саобраћајнице;
- „задња граница парцеле” је граница грађевинске парцеле наспрамна предњој граници парцеле;
- „бочна граница парцеле“ је граница грађевинске парцеле која повезује предњу и задњу границу парцеле. Бочна граница може бити права или изломљена.

Грађевинска парцела мора имати приступ на јавну саобраћајницу и треба да има облик правоугаоника или трапеза. Изузетно за градњу се могу користити и парцеле неправилног облика које немају међусобно управне границе, у ком случају се изградња објекта (објеката) на парцели прилагођава облику парцеле у складу са условима одређене зоне.

Правилима працелације овог Плана дефинишу се минималне и максималне димензије за формирање грађевинских парцела у циљу испуњења услова за изградњу. Формирање грађевинске парцеле обавља се израдом пројекта парцелације односно препарцелације, у складу са Законом о планирању изградњи, а према правилима парцелације из овог плана.

Услови за исправку граница грађевинске парцеле у односу на границе суседних парцела могу се издати у складу са условима из Плана генералне регулације, и то на предлог заинтересованог лица и уз сагласност власника земљишта, а према утврђеним правилима о парцелацији, у погледу величине облика, ширине и других услова који су прописани за грађевинску парцелу у зони у којој се налази.

На захтев власника, односно закупца катастарске парцеле врши се исправка границе парцеле, припајањем грађевинског земљишта у јавној својини постојећој парцели, у циљу формирања катастарске парцеле која испуњава услове грађевинске парцеле, на основу пројекта препарцелације. Приликом израде пројекта препарцелације мора се поштовати правило да катастарска парцела у јавној својини која се придодаје суседној парцели не испуњава услове за посебну грађевинску парцелу, као и да је мање површине од парцеле којој се припаја.

Све постојеће катастарске парцеле које испуњавају планом дефинисане минималне димензије постају грађевинске парцеле. У случају да се грађевинска парцела формира од постојеће катастарске парцеле дозвољава се одступање од минималних димезија -10% у односу на планиране вредности. Правило се примењује у Зонама породичног становања.

Величина грађевинске парцеле утврђена је према намени и врсти, односно начину постављања објекта на парцели, а у складу са правилима грађења дефинисаним за зону којима су уважене специфичности и затечени начин коришћења простора у зони.

Ширина грађевинске парцеле утврђена је према начину постављања објекта на парцели, који треба да је усаглашен са преовлађујућим начином постављања постојећих објеката у блоку, односно уличном потезу, а према условима које парцела треба да испуни за грађење објекта одређене намене.

Грађевинске парцеле формирати у складу са условима дефинисаним Планом за сваку зону посебно.

- **НОВОФОРМИРАНЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ПАРЦЕЛЕ УЛИЦА** утврђене су на следећи начин:

Планом генералне регулације утврђене су регулације за све зоне.

Постојеће и планиране регулације улица (24,6 ха) унутар којих је планирана изградња саобраћајне инфраструктуре (коловоз, тротоар, бициклистичка стаза, хортикултурна уређења слободних површина - јавне зелене површине) у складу са рангом саобраћајнице, као и комуналне инфраструктуре (електроенергетска и телекомуникациона мрежа са објектима, водоводна и канализациона мрежа) димензионисане су у односу на утврђене урбанистичке параметре и у складу са стеченим обавезама у погледу предвиђених проширења мрежа саобраћајне и комуналне инфраструкуре у складу са студијама и плановима развоја дефинисаних од стране надлежних институција и предузећа у циљу стварања услова за изградњу објеката у зонама становања, пословања, производње, јавних функција, спорта и рекреације и комуналних садржаја у складу са Просторним планом Града Суботице.

Парцеле за улице се деле на парцеле:

- за **постојеће улице** – грађевинска парцела улице обухвата и обједињава постојеће парцеле улице (целе и делове),
- за **постојеће улице са корекцијом регулације** и изградње саобраћајних површина (коловози, тротоари, ...) и осталих објеката јавне инфраструктуре (водовод, канализација, јавна расвета, НН мрежа, гасовод, ТТ мрежа); и јавних зелених површина грађевинских парцела улице обухвата и обједињава припадајуће парцеле улица (целе и делове) са деловима парцела грађевинског земљишта остале намене који се планирају припојити улици,
- за **планиране улице** грађевинска парцела улице обједињава парцеле грађевинског земљишта друге намене (целе и делове) које су Планом предвиђене за улицу. **Планиране грађевинске парцеле улица** дефинисане су координатама преломних тачака, аналитичко-геодетским подацима на графичком прилиогу **4.5.** тако да се, на деловима који се директно спроводе на основу овог Плана, може реализовати парцелација и препарцелација у циљу разграничења грађевинског земљишта у јавној намени од грађевинског земљишта друге намене.

III ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Правила грађења утврђена Планом генералне регулације базирана су на правилима грађења из важећег Просторног плана града Суботице – шематски прикази насеља и дефинисана су за: зону породичног становања малих и средњих густина, за зону пословно - комерцијалних садржаја, за верске објекте и комплексе, као и за грађевинско земљиште намењено за изградњу објеката јавне намене, али и површине јавне намене - улице, као и изградњу мреже и објеката јавне инфраструктуре и комуналних објеката.

3.1. УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ПО ЗОНАМА

Правила грађења утврђена су за претежне намене, односно зоне у грађевинском подручју Плана и односе се на појединачне грађевинске парцеле у мери довољној да буду основ за издавање локацијских услова на укупном земљишту у грађевинском подручју Плана осим за грађевинско земљиште обухваћено Планом за које је одређена обавеза даље планске разраде и грађевинско земљиште које је разрађено важећим спроведбеним плановима.

Простор обухваћен Планом који се директно спроводи, према претежној намени, а у складу са својим специфичностима подељен је на следеће урбанистичке - **наменске зоне** за које су утврђена правила грађења:

- **ЗОНЕ СТАНОВАЊА**
  - породично становање малих густина
  - породично становање средњих густина
  - мешовито становање
  - зона социјалног становања у заштићеним условима

- **РАДНЕ И ПОСЛОВНЕ ЗОНЕ**
  - Пословно - комерцијални садржаји
  - Зона производне делатности

- **ЗОНЕ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ**
- **ЗОНЕ ЦЕНТРАЛНИХ ФУНКЦИЈА**

- **ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ И КОМПЛЕКСИ**

- **ЗОНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ** (површине јавне намене и објекти од општег интереса):

У оквиру блока без обзира на врсту и намену објекта као и начина градње, морају бити испоштовани следећи урбанистички показатељи: **индекс заузетости, максимална спратност објекта као** и сва прописана правила грађења која важе у тој зони.

3.1.1. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ГУСТИНА

3.1.1.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони

У оквиру зоне ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА МАЛИХ ГУСТИНА, у зависности од величине парцеле, дозвољено је грађење следећих објеката:

- породични стамбени објекат
- породични стамбено – пословни објекат
- пословни објекат (може се градити као јединствен објекат на парцели или као засебан објекат на парцели са породичним стамбеним објектом)
- објекти мале привреде и производног занатства (могу се градити искључиво уз породични стамбени објекат)
- други објекти на парцели (помоћни, економски)

У оквиру зоне породичног становања малих густина може се градити пословно - производни објекат у склопу кога би се обављале делатности из области: производног занатства, мале привреде и магацини и складишта као самостална делатност или везани уз занатску радионицу и производни погон. У овој зони дозвољена је изградња објеката следећих делатности:

- производни погони мале привреде (хладњача, прерада ратарских производа, воћа, поврћа, производња алкохолних и безалкохолних пића, производња лековитог, зачинског и ароматичног биља, и др.)
- производно занатство,
- магацини, складишта као самостална делатност или везани уз пољопривредну делатност, занатску радионицу или производни погон
- погони широког производног и прерађивачког спектра,
- погони из области пољопривредне производње (стакленици за производњу цвећа и поврћа) и
- погони за прераду пољопривредних производа (прерада воћа и поврћа),

Грађевинска парцела са елементима пољопривредног домаћинства се функционално дели на стамбени (предњи део) и економски део парцеле (у дубини парцеле).

- **економски објекти** (у зони ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА МАЛИХ ГУСТИНА)

Економски објекти (сточне стаје, живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници, испусти за стоку, ђубришне јаме, пољски нужници и др.) могу се градити на парцелама пољопривредног типа домаћинства, а у оквиру економског дворишта, које се мора организовати у дубини грађевинске парцеле.

Држање домаћих животиња у зони породичног становања малих густина мора бити у складу са Одлуком о условима за држање и заштиту домаћих и егзотичних животиња на територији Града Суботице. („Службени лист Града Суботице“ бр. 33/2011, 30/2013, 29/2015 и 27/2017.).

Грађење економских објеката на парцели са елементима пољопривредног домаћинства у оквиру економских дворишта која се непосредно граниче са економским деловима суседних парцела, не може бити на растојању од границе суседне парцеле мањем од 1,0 м.

Помоћни објекти уз економске објекте су: пушнице, сушнице, кош, амбар, надстрешница за машине и возила, магацини хране и објекти намењени исхрани стоке и др.

Објекат за држање домаћих животиња мора да буде удаљен од најближег стамбеног или пословног објекта на истој парцели најмање 15,0 м, уколико се у економском објекту држи живина или друге пернате животиње тада овај објекат мора да буде удаљен од најближег стамбеног или пословног објекта на истој парцели најмање 10,0 м.

Грађење економских објеката у делу парцеле који се непосредно граничи са стамбеним двориштем суседне парцеле не може бити на растојању мањем од утврђеног минимума за међусобно растојање економских објеката од стамбених или пословних објеката а то је 15,0 м односно 20,0 м у зависности од врсте економског објекта, осим у случају ако се у економским објектима држи живина или друге пернате животиње тада је минимално растојање економског објекта од стамбених или пословних објеката на суседној парцели 8,0м.

Изградња објеката за смештај стоке у непосредној близини комплекса јавне намене (школе, обданишта, здравствене установе и др.) условљава се на удаљености од мин. 50,0 м од границе парцеле са јавним објектима од општег интереса.

Пољопривредна производња типа повртаства, воћарства или цвећарства, са мањим допунским објектима за производњу (стакленици, мини погони за прераду пољопривредних производа - воћа, поврћа и др.) постављеним и изграђеним у складу са условима парцеле и окружења, може се организовати у склопу окућнице пољопривредног домаћинства.

У оквиру зоне ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА СРЕДЊИХ ГУСТИНА у зависности од величине парцеле, дозвољено је грађење следећих објеката:

- породични стамбени објекат
- породични стамбено – пословни или пословно – стамбени објекат
- пословни објекат (може се градити као јединствен објекат на парцели или као засебан објекат на парцели са породичним стамбеним објектом)
- други објекти на парцели (помоћни)

Пословање као алтернативна намена у односу на преовлађујућу намену (становање) у оквиру обухваћеног простора може бити заступљено највише 30% у оквиру породичног становања малих густина односно 40% у зони породичног становања средњих густина (у погледу заузете површине), у циљу очувања хуманих и квалитетних услова живљења.

- **Дозвољене делатности** у зони ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА малих и средњих густина, које се могу обављати у склопу породичних стамбено - пословних и пословних објеката су из области:
  - **трговине** (продавнице свих типова за продају прехрамбене и робе широке потрошње на мало и др.),
  - **услужног занатства** (пекарске, посластичарске, обућарске, кројачке, фризерске, фотографске радње, праонице возила и друге занатске радње),
  - **услужних делатности** (књижара, фотокопирница, хемијска чистиона и др.),
  - **угоститељства** (мотел, пансион, ресторан, таверна, кафе бар, пицерија, хамбургерија...)
  - **здравства** (апотека, опште и специјалистичке ординације, амбуланте, стационари мањих капацитета и сл.),
  - **социјалне заштите** (сервиси за чување деце, вртићи, обданишта, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.),
  - **културе** (галерије, библиотеке, читаонице, биоскопске и позоришне сале и др.),
  - **забаве** (билијар салони, салони видео игара, кладионице и др.),
  - **спорта** (спортски терени, теретане, вежбаоне за аеробик, фитнес, бодибилдинг и др.),
  - **пословно-административних делатности** (филијале банака, поште, представништва, агенције, пословни бирои),

- **пољопривреде** (пољопривредна апотека, ветеринарска станица и сл.),
- **услужни сервиси** (бензинске станице, гасне станице, праонице возила и сл.) се могу искључиво градити уз трасу државног пута. Изградња ове врсте објеката мора да буде у складу са важећим прописима и нормативима за грађење објеката ове намене, и уколико не угрожавају објекте на суседним парцелама, односно услове живљења у непосредном окружењу водећи рачуна да минимална удаљеност локације исте намене мора бити иста или већа од 1,0км,
- у зони се могу планирати и друге делатности уз услов да не угрожавају околину, животну средину и услове становања, буком, гасовима, отпаднима материјама или другим штетним дејствима, односно да су предвиђене мере, којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења, да имају обезбеђене услове прикључка на комуналну инфраструктурну мрежу, те да се у складу са наменом и капацитетима може обезбедити потребан, правилима прописан број паркинг места за кориснике.

Обим делатности у објекту треба да је усаглашен са просторним и функционално-техничким условима организације пословних садржаја у објекту, и да се уклапа у капацитете локације – парцеле.

У зависности од намене - делатности која ће се одвијати у склопу пословног објекта, уз задовољење свих критеријума у погледу правила грађења и величине парцеле за одређену делатност – намену и услове заштите животне средине, пословни објекат са пословном делатношћу се може градити и као самосталан објекат на парцели.

3.1.1.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони

У ЗОНИ ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА малих и средњих густина <u>није дозвољена</u> изградња мини фарми и мини кланица (изузев у блоковима 1, 2, 74, 75, 98, 99, 100 и 101). За ову врсту објеката минимална површина парцеле је 3000 м^2, и условљава се израда Урбанистичког пројекта.

У ЗОНИ ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА малих густина није дозвољена изградња следећих врста објеката:

- производни објекти, сем објеката производног занатства;
- отворена складишта расутог материјала;
- складишта отпада и постројења за третман отпада;
- фарме и кланице;
- било који објекти у којима се одвијају делатности које су у стамбеним зонама, односно насељеним местима уопште, Законом и прописима забрањене;
- било који објекти у којима се одвијају делатности које врстом и катактером делатности могу угрозити животну средину и услове становања разним штетним утицајима; буком, гасовима, отпаднима материјама или другим штетним дејствима

У ЗОНИ ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА СРЕДЊИХ ГУСТИНА **није дозвољена изградња**:

- **пословних објеката,** са делатностима чије је одвијање у стамбеним зонама - односно насељеним местима уопште, Законом и прописима забрањено.
- **производних објеката – производни погони мале привреде.**
- **пословних, пословно - складишних објеката и објеката производног занатства,** који врстом и катактером делатности могу угрозити животну средину и услове становања разним штетним утицајима; буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним дејствима.
- **мини фарми**
- **мини кланица**
- **стоваришта грађевинског материјала – дрвара**
- **складишта отпада и постројења за третман отпада**
- **економских објеката** (живинарници, свињци, говедарници са претећим објектима)

3.1.1.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката

Грађевинска парцела намењена за грађење, независно од намене, треба по правилу да има облик правоугаоника или трапеза и да има приступ са јавног пута.

Изузетно за градњу се могу користити и парцеле неправилног облика у ком случају ће се изградња објекта на парцели прилагодити облику парцеле у складу са условима одређене зоне, уличног потеза или локације.

Парцелација и препарцелација дозвољена је до утврђеног прописаног минимума, односно максимума, у одређеним случајевима ради корекције затечене парцелације, с тим да се као правило утврђује примена оптималних величина и ширина парцела.

Парцелација и препарцелација грађевинских парцела утврђује се Пројектом препарцелације односно парцелације, у складу са условима за образовање грађевинских парцела дефинисаних овим Планом.

Изузетно, на већ изграђеним грађевинским парцелама са изграђена два стамбена објекта, где површина и ширина парцеле не задовољавају утврђене елементе у табелама, уз задовољење одређених норматива и критеријума, одобриће се парцелација у циљу решавања имовинско-правних односа (деоба парцеле) и за потребе легализације за објекте за које је легализација пријављена и одобрена у законском року.

У ЗОНИ ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА малих густина **објекти на грађевинској парцели могу бити постављени:**

- као слободностојећи
- као двојни
- у прекинутом низу,

У ЗОНИ ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА средњих густина **објекти на грађевинској парцели могу бити постављени:**

- као слободностојећи
- као двојни
- у прекинутом низу,
- у непрекинутом низу
- полуатријумски и атријумски објекти

Минимална површина и минимална ширина парцела дата је у следећим табелама:

- **Зона породичног становања малих густина**

За зоне породичног становања малих густина услови у погледу величине и ширине парцеле утврђени су у следећој табели:

Врста објекта	Намена објекта	Мин. величина парцеле - м²	Мин. ширина парцеле - м
Слободностојећи објекти	- породични стамбени објекат - пор. стам. објекат мах.2 стана	600 800	15 15
	- породични стамбено - пословни,	1000	18
	- пословни објекат са производном и складишном делатношћу	1200	18
	- пор.стамбени објекат са објектима пољопривредног домаћинства - породични стамбени објекат са објектом производне делатности	1500	20
Двојни објекти	- породични стамбени објекат, - породични стамбено - пословни објекат	500 (две по 250)	20 (две по 10)
Објекти у прекинутом низу	- породични стамбени објекат	400	15

У зони је утврђена максимална величина парцеле од 5000 м² за изградњу породичног стамбеног, породичног стамбено-пословног и стамбено – пословног објекта са пратећим и помоћним објектима.

За изградњу пословних, складишних и објеката производног занатства у зонама становања малих густина у случају да се планирају на парцели већој од 5000 м² (макс. 6000 м²) неопходна је израда Урбанистичког пројекта;

За изградњу станица за снабдевање горивом прописана је минимална величине парцеле од 1000 м² и прописана је обавезна израда Урбанистичког пројекта.

На постојећим грађевинским парцелама чије су површине и ширине до 10% мање од најмањих утврђених површина у табели, као и постојећим парцелама које се након спроведене регулације улица оформљују у површинама до 10% мањим од утврђених у табели, може се Локацијским условима утврдити изградња објеката чија је изградња дозвољена у зони спратности до П+1, с тим да је максималан индекс заузетости 40%.

- **Зона породичног становања средњих густина**

За зоне породичног становања средњих густина услови у погледу величине и ширине парцеле утврђени су у следећој табели:

Врста објекта	Намена објекта	Мин. величина парцеле - м²	Мин. ширина парцеле - м
Слободно-стојећи објекти	- стамбени објекат - стамбени објекат мах. 3 стана	400 700	12 15
	- породични стамбено – пословни објекат (мах. 2 стана) - пословни објекат са пословном делатношћу	800	15
Двојни објекти	- породични стамбени објекат, - породични стамбено - пословни објекат	400 (две по 200)	16 (две по 8)
Објекти у непрекинутом низу	- породични стамбени објекат	400	8
Објекти у прекинутом низу	- породични стамбени објекат	500	10

У зони породичног становања средњих густина, утврђена је максимална величина грађевинске парцеле и то 3500м² за изградњу планираног породичног стамбеног и стамбено–пословног објекта и пратећих садржаја.

За изградњу пословних објеката у зонама становања средњих густина у случају да се планирају на парцели већој од 3500м² (макс. 5000м²) неопходна је израда урбанистичког пројекта.

На постојећим грађевинским парцелама чије су површине и ширине до 10% мање од најмањих утврђених површина у табели, као и постојећим парцелама које се након спроведене регулације улица оформљују у површинама до 10% мањим од утврђених у табели, може се Локацијским условима утврдити изградња породичног стамбеног објекта спратности до П+1, са максимално два стана или породичног стамбено-пословног објекта са једним станом, с тим да је индекс заузетости парцеле до мах. 50%.

3.1.1.4. Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама

Традиционални начин изградње у насељу карактерише постављање објеката на регулациону линију што се задржава као принцип и за планирану изградњу. Положај стамбеног објекта на парцели дефинисан је грађевинским линијама. Код традиционалног начина организације који је заступљен на највећем делу постојеће изградње, стамбени објекат се једном страном поставља на регулациону линију и на једну бочну границу (односно пола метра од бочне границе). Овај принцип се задржава у свим изграђеним и делимично изграђеним блоковима.

Изузетак су поједини блокови на периферији насеља где је изградња започета повлачењем грађевинске линије од регулационе, а минимално растојање између грађевинске и регулационе линије за све објекте чија је изградња дозвољена у зони породичног становања је 5,0м. Изузетно, у случају појединих блокова на периферији насеља, растојање грађевинске од регулационе линије може бити и на удаљености већој од утврђене минималне, а највише 15,0м, уколико то намена и начин коришћења објекта захтевају, а дубина парцеле омогућава и ако се тиме битно не нарушава утврђени урбани ред у блоку, уличном потезу, као ни начин коришћења суседних парцела.

Грађевинска линија за планиране објекте у овим блоковима се утврђује према позицији већине изграђених објеката (50%) у блоку тј. уличном потезу.

У случају да већ формиране стамбене улице или планиране стамбене улице у зони Породичног становања имају или су планиране у ширини од минимум 15м могућа је „изузетно“ изградња засебних гаража на регулационој линији независно од удаљености грађевинске линије главног стамбеног објекта од уличне регулационе линије. Уз услов да је од постојеће линије коловоза до регулационе линије удаљеност мин. 4,0м.

Грађевинска линија за постављање пратећих и пословних објеката планираних као други објекат на парцели са породичним стамбеним објектом, утврдиће се Локацијским условима, а на основу међусобног положаја - најмањег дозвољеног растојања објеката на припадајућој и суседним парцелама утврђених у односу на њихову намену, спратност и начин постављања на парцели дефинисаних Планом. Пратећи, помоћни и економски објекти се постављају у дубини парцеле такође са једном страницом на бочној граници парцеле.

Минимална међусобна удаљеност главних објеката је 5,0м, односно ½ висине вишег објекта, минимална међусобна удаљеност помоћних објеката је 2,0м и главног објекта од помоћног 3,0м.

Објекат се може градити и на линији једне од суседних парцела уколико је то наслеђен начин градње у блоку, а у том случају грађење објекта је условљено ширином слободног пролаза на припадајућој парцели у делу бочног дворишта мин. 4,0м, а такође мора бити задовољен услов у погледу међусобне удаљености објеката с обзиром на планирану висину, а то је ½ висине вишег објекта.

Грађење пословног објеката као другог објекта на парцели, дозвољено је под одређеним условима утврђеним у Плану, условљено је на растојању од границе бочне суседне парцеле од мин. 1,0м.

Отвори на породичним стамбеним и стамбено - пословним објектима, који су на делу бочног дворишта од границе суседне грађевинске парцеле постављени на удаљености од мин. 1,0м, могу се предвидети са мањим површинама и парапетом висине мин. 1,8м.

Отвори на породичним стамбеним и стамбено пословним објектима, постављеним од границе бочне суседне грађевинске парцеле на растојању од мин. 3,0м и више, могу се предвидети и са нижим парапетом.

За грађење нових и реконструкцију постојећих објеката на линији суседне парцеле као и на удаљеностима од суседне парцеле мањим од 1,0м, на забатним зидовима према суседној парцели се не могу пројектовати нити накнадно изводити отвори. На овим фасадама се могу уграђивати само фиксни стаклени елементи „стаклени зидови“ (копилит стакло, стаклене призме, полигал и сл.) који би служили искључиво за нужно осветљење просторије.

3.1.1.5. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле

За зоне породичног становања малих и средњих густина су утврђени урбанистички показатељи у следећој табели:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ МАЛИХ ГУСТИНА	ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ СРЕДЊИХ ГУСТИНА
ГУСТИНА НАСЕЉЕНОСТИ	10-50 ст/ха	50-100 ст/ха
УЧЕШЋЕ ПОСЛОВАЊА	мах 30%	мах. 40%
СПРАТНОСТ	П+1+Пк	П+1+Пк
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	мах. 30%	мах. 40%

Минималан проценат учешћа зеленила у склопу зоне ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА малих и средњих густина је 30%.

У зони ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА МАЛИХ ГУСТИНА за парцеле веће од 3500м² индекс заузетости стамбеног објекта ће се рачунати као за површину парцеле од 3500м².

У зони ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА СРЕДЊИХ ГУСТИНА за парцеле веће од 2500м² индекс заузетости стамбеног објекта ће се рачунати као за површину парцеле од 2500м².

Породични стамбени објекти, за потребе генерацијске поделе, у габариту јединственог објекта могу имати максимално три стамбене јединице, а њихова изградња је условљена величином парцеле и дозвољеним урбанистичким параметрима.

3.1.1.6. Највећа дозвољена спратност објеката

Спратност **главног објекта** на парцели је од **П** (приземље) до **П+1+Пк** (приземље + спрат + поткровље), с тим да је дозвољена изградња подрумске или сутеренске етаже ако не постоје сметње

геотехничке и хидротехничке природе. Висина главног објекта унутар зоне дефинисана је растојањем од нулте коте објекта до коте стрехе и она максимално износи 10,0м у случају изградње објекта спратности Су+ВП+1+Пк (Пс) и морају бити задовољена оба параметра.

У поткровној етажи могућа је изградња максимално 1 (једне) етаже и у том случају не дозвољава се изградња тавана изнад поткровне етаже.

Максимална спратност **других објеката** који се као засебни граде на парцели са породичним објектом је **П** (приземље), с тим што се пословни објекти који се планирају као засебни могу градити до спратности макимално **П+1** (приземље + спрат) уз задовољење прописаних услова у погледу удаљености од објеката на парцели и суседним парцелама. Висина ових објеката је мах. 7,5м до коте стрехе.

Пратећи објекат који се гради уз главни објекат (гаража, летња кухиња ...) је максималне спратности **П** (приземље), а максимална висина од нулте коте до коте стрехе или венца је 3,0м.

Намена етажа породичних стамбених и стамбено - пословних објеката утврђује се у односу на функцију и начин коришћења објекта:

Подрум – за помоћне, пратеће евентуално радне просторије (котларница, простор за смештај огрева, остава, склониште, гаража, евентуално радионица),

Сутерен – за помоћне и радне просторије (котларница, смештај огрева, остава, гаража, радионица, и сл.),

Приземље – за стамбене или пословне просторије,

Високо приземље – за стамбене или изузетно пословне просторије,

Спрат – за стамбене, изузетно и интерне радне просторије, односно евентуално делом и за пословне просторије за одређену врсту делатности (собе за издавање у функцији туризма, пансиони, пословна представништва и сл.) уз задовољење одређених услова у погледу функционалне одељености од стамбеног простора, одвојеног приступа и других услова,

Поткровље и мансарда – за стамбене, помоћне и евентуално интерне радне просторије (у смислу просторија за обављање рада ван просторија послодавца и сл.) за делатности које не нарушавају стамбену функцију објекта.

Повучени спрат се може градити уместо етаже поткровља (сходно предложеној архитектури објекта) уз услов да та етажа мора бити повучена 1,5м у односу на нижу спратну етажу.

Унутар објекта се може извршити пренамена таванског простора у стамбене или пословне просторије само у случају када се поменутом интервенцијом не би прекршили урбанистички праметри и услови – максимална дозвољена спратност.

Код изградње објеката са подрумом у зони породичног становања неопходно је обезбедити правилно проветравање и осветљавање подрумске етаже.

Утврђивање коте приземља

- **приземље** (П) подразумева део објекта над насипом или подрумом, чија је кота пода издигнута минимално 0,15м, а максимално 1,20м од планиране коте заштитног тротоара око објекта (нулта кота објекта),
- **високо приземље** (ВП) подразумева део објекта над сутереном, чија је кота пода издигнута минимално 1,25м, а максимално 2,20м од коте заштитног тротоара око објекта (нулта кота објекта),
- **подрум** (По) подразумева најнижи укопани део објекта испод етаже приземља, а чија је минимална дубина укопавања дефинисана максималном котом пода приземља; дозвољено је укопавање више етажа уколико то не утиче на режим подземних вода; у подруму није дозвољено становање.
- **сутерен** (Су) подразумева најнижи укопани део објекта испод етаже високог приземља, а чија је дубина укопавања дефинисана максималним котама пода високог приземља и приземља; у сутерену није дозвољено становање.

3.1.1.7. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

У ЗОНИ ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА средњих и малих густина поред стамбеног, стамбено-пословног или пословног објекта, на парцели се могу градити и други објекти и то:

- помоћни објекти,
- пословни објекти,
- производног занатства

Помоћни објекат јесте објекат који је у функцији главног објекта, а гради се на истој парцели на којој је саграђен главни стамбени, пословни објекат (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, цистерне за

воду и сл.). Помоћни објекат од другог помоћног објекта на сопственој или суседној парцели треба да је удаљен мин 5,0м односно 3,0м када су објекти без отвора.

Пословни објекти као други објекти на парцели са стамбеним објектом могу се градити уз услов да је испоштована површина парцеле у табелама са минималним површинама парцела и да су испоштована сва правила у погледу грађења и уређења утврђена Планом.

Изградња другог објекта на парцели, независно од врсте и намене условљења је:

- уклапањем у утврђени највећи дозвољени индекс заузетости
- обезбеђењем колског приступа преко припадајуће парцеле најмање ширине 2,5м.
- обезбеђењем потребног броја паркинг места на парцели.

3.1.1.8. Обезбеђиваје приступа парцели и простора за паркирање возила

Приступ парцели по правилу треба да је решен са јавног пута – улице и то када је парцела директно ослоњена на јавну површину или индиректном везом са јавним путем, преко приватног пролаза, с тим да његова ширина не може бити мања **од 2,5м,** односно минимално **4,0м** за приступ у слчају да се граде објекти производног занатства и пољопривреде.

У циљу обезбеђења услова приступа изграђеним објектима у залеђу парцеле, обезбедити на делу бочног дворишта пролаз **минималне ширине 2,5м** (препоручена ширина 3,0 м). Уколико се ради о ивичној градњи – традиционалним низовима пролаз у дубину парцеле обезбедити кроз покривени пролаз – пасаж ширине **мин. 3,0м** и висине од **4,0м, како би се** обезбедио приступ ватрогасних возила, хитне помоћи и камиона у функцији обављања одређених пословних и радних делатности у оквиру објеката на парцели. Приступ задњем дворишту парцеле се изнимно може остварити кроз пролазну гаражу у оквиру породичног стамбеног, стамбено-пословног објекта.

Смештај сопствених возила за породичне стамбене, стамбено-пословне и пословне, објекте решавати у склопу парцеле изван површине јавног пута, изградњом паркинга или гаража и то:

- једно паркинг или гаражно место на један стан и једно паркинг или гаражно место по једном локалу испод 70 м² или једно паркинг место за 70 м² пословног простора.

Осим за сопствене потребе, код грађења пословних објеката потребно је обезбедити потребан број паркинг места и за потребе осталих корисника према чл. 33 Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Службени гласник РС”, бр. 22/2015).

3.1.1.9. Услови за ограђивање парцеле

Грађевинске парцеле могу се ограђивати транспарентном или зиданом оградом чија висина може бити највише до 1,6м према улици и 1,8м према суседним парцелама.

Улична ограда може се поставити на регулационој линији или на повученој предњој грађевинској линији објекта. У случајевима када се ограде постављају на регулационој линији, а грађевинска линија је повучена у дубину парцеле ограде треба да су транспарентне (прозрачне) максималне висине од 1,6м, с тим да парапет ограде до висине 0,60м (рачунајући од коте тротоара) може бити зидан (опека, камен, бетон...).

У случајевима када се ограде постављају на регулационој линији која се поклапа са грађевинском линијом могу бити и зидане од опеке, блокова, бетонске плоче и слично до висине 1,6м или на начин као и ограде код објеката који су увучени у дубину парцеле.

Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије већ искључиво према дворишту.

Бочне и задња страна грађевинске парцеле могу се ограђивати „живом“ зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле, транспарентном или зиданом оградом до висине од 1,8м, која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Сваки власник парцеле дужан је да направи уличну ограду, као и ограду десне границе парцеле гледано са улице и половину десне стране границе у зачељу парцеле.

Грађевинска парцела може се преграђивати у функционалне целине (стамбени део, пословни, економски део, економски приступ, стамбени приступ, окућница), али висина унутрашње ограде не може бити већа од висине спољње ограде.

У економском делу парцеле ограде могу бити од летава, плетене жице и сличних материјала максималне висине од 1,8м.

3.1.2. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА

Мешовито становање обухвата просторне целине и блокове у којима су заступљена два облика становања: породично и вишепородично.

Изградња породично стамбених и стамбено-пословних објеката вршиће се на основу правила уређења и грађења из Плана генералне регулације.

Изградња вишепородично стамбених и вишепородично стамбено пословних објеката вршиће се на основу Урбанистичког пројекта.

За изградњу пословних објеката на парцелама већим од 1500м^2 у зони мешовитог становања неопходна је израда Урбанистичког пројекта.

За изградњу станица за снабдевање горивом у зони мешовитог становања неопходна је израда Урбанистичког пројекта.

3.1.2.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони

У оквиру зоне МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА, у зависности од величине парцеле, дозвољено је грађење следећих објеката:
- породични стамбени објекат (максимално 3 стамбене јединице)
- породични стамбено–пословни или пословно–стамбени објекат (максимално 2 стамбене јединице)
- вишепородични стамбени, стамбено–пословни или пословно–стамбени објекат (минимално 4 стамбене јединице)
- пословни објекат (може се градити као јединствен објекат на парцели или као засебан објекат на парцели са породичним стамбеним објектом)
- други објекти на парцели (пратећи, помоћни)

У склопу зоне МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА у оквиру једнопородичних стамбено-пословних објеката, вишепородичних стамбено-пословних и пословних објеката могу се планирати простори за обављање делатности из области:
- **трговине** (продавнице за продају прехрамбене и робе широке потрошње и др.),
- **услужног занатства** (пекарске, посластичарске, обућарске, кројачке, фризерске, фотографске радње, праонице возила и друге занатске радње),
- **услужних делатности** (књижара, фотокопирница, хемијска чистиона и др.),
- **угоститељства** (мотели, пансиони, ресторан, таверна, ћевабџиница, чајџиница, цаффе бар, пиццериа, хамбургерија и сл.),
- **здравства** (апотека, опште и специјалистичке ординације, стационари и сл.),
- **социјалне заштите** (сервиси за чување деце, вртићи, обданишта, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.)
- **културе** (галерије, библиотеке, читаонице, биоскопске и позоришне сале и др.)
- **забаве** (билијар салони, салони видео игара, кладионице идр.),
- **спорта** (теретане, вежбаоне, аеробик, фитнесс, бодибилдинг и др.),
- **пословно-административних делатности** (филијале банака, поште, представништва, агенције, пословни бирои)
- **пољопривреде** (пољопривредна апотека, ветеринарска амбуланта за кућне љубимце и сл.)
- **услужни сервиси** (бензинске станице, гасне станице, праонице возила и сл.) у складу са важећим прописима и нормативима за грађење објекат ове намене, уколико не угрожавају објекте на суседним парцелама, односно услове живљења у непосредном окружењу водећи рачуна да минимална удаљеност локације исте намене мора бити иста или већа од 1,0км. Услужни сервиси се могу градити искључиво уз саобраћајнице I и II реда уз услов локација нових објеката ове врсте мора да буде ван круга пречника 500 метара од школа, предшколских установа, верских објеката, културно-историјских споменика, здравствене установе и рекреационих центара.
- И друге делатности уз услов да не угрожавају околину; буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним дејствима, односно да су предвиђене мере којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења.

3.1.2.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони

У ЗОНИ МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА није дозвољена изградња мини фарми и кланица.

У ЗОНИ МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА није дозвољена изградња производних објеката, односно производних погона мале привреде и производног занатства.

3.1.2.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката

Мешовито становање подразумева заступљеност различитих облика становања (породично и вишепородично) у оквиру једног грађевинског блока.

За зону мешовитог становања услови у погледу величине и ширине парцеле утврђени су у следећој табели:

Врста објекта	**Намена објекта**	**Величина парцеле**		**Ширина парцеле**	
		Мин. величина парцеле $м^2$	**Препоруч. величина парцеле $м^2$**	**Мин. ширина парцеле м**	**Препоруч. ширина парцеле м**
Слободностојећи објекти	-породични стамбени објекат -стамбени објекат (мах.4 стана)	300 500	500 700	10,0 15,0	15,0 17,0
	- -породични стамбено – пословни или пословно-стамбени (мах. 2 стана) -пословни објекат (мах П+1+Пк)	500	700	15,0	17,0
	- -вишепородични стамбени или вишепородични стамбено – пословни објекат (мин.4 стана) - -пословни објекат (мах П+2+Пк (Пс))	600	800	20,0	25,0
Двојни објекти	-породични стамбени објекат, (2х1стан) -породични стамбено - пословни објекат, (2 х 1стан)	400 (две по 200)	600 (две по 300)	16,0 (две по 8)	20,0 (две по 10)
Непрекинути низ	-породични стамбени објекат	150	150	5,0	5,0
	-вишепородични стамбени објекат	600	800	15,0	20,0
Прекинути низ	-породични стамбени објекат	300	500	10,0	12,0
	-вишепородични стамбени, -вишепор. стамбено–пословни објекат	600	800	15,0	20,0
Полу-атријумски	-породични стамбени објекат	150	200		

У циљу рационалнијег коришћења простора и остварења планиране густине насељености на нивоу зоне, за грађење породичног стамбеног, породично стамбено - пословног објекта у зони је утврђена максимална величина грађевинске парцеле од 1500м², док за вишепородично стамбено пословни објекат није утврђена максимална величина.

На постојећим грађевинским парцелама, намењеним породичном становању, чије су површине и ширине до 10% мање од најмањих утврђених површина у табели, као и постојећим парцелама које се након спроведене регулације улица оформљују у површинама до 10% мањим од утврђених у табели, може се Локацијским условима утврдити изградња породичног стамбеног објекта спратности до П+1, са максимално два стана или породичног стамбено-пословног објекта са једним станом, с тим да је максималан индекс заузетости 50%.

Парцеле на углу улица које планираном регулацијом улица постају неусловне за грађење морају се објединити са суседним парцелама у циљу реализације планираног решења.

У склопу зоне мешовитог становања, поред основне намене, дозвољена је изградња објеката друге намене који неће штетно деловати на околину и то: пословање, јавни и комерцијални садржаји, мала привреда, спорт и рекреација, здравствени, верски објекти, комунални објекти, сервиси, бензинске станице, централне гараже и др. стим да њихова заступљеност на нивоу зоне може бити мах. 50%.

Врсте објеката с обзиром на начин изградње на грађевинској парцели у зони мешовитог становања су:

- слободностојећи (објекат не додирује ни једну линију грађевинске парцеле)
- двојни (објекти на суседним парцелама додирују једну заједничку линију грађевинске парцеле)
- у непрекинутом низу (објекат додирује обе бочне линије грађевинске парцеле)
- у прекинутом низу (објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле)
- полуатријумски (објекат додирује три линије грађевинске парцеле).

3.1.2.4. Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама

Минимално растојање између грађевинске и регулационе линије за све објекте чија је изградња дозвољена у зони је 5,0м.

Најмања међусобна удаљеност објеката

Међусобна удаљеност објеката у зони МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА утврђена је у односу на намену и начин постављања објеката на грађевинској парцели, као и у односу на њихову спратност, и услове осунчања објеката у непосредном додиру и окружењу.

Међусобна удаљеност слободностојећих објеката и објеката у прекинутом низу треба да износи најмање половину висине вишег објекта. Удаљеност између два објекта не може бити мања од 5,0 м без обзира на висине објеката. Објекат не сме директно да заклања другом објекту више од половине трајања дневног осунчања.

ОПШТЕ ПРАВИЛО у погледу положаја у односу на линије суседних грађевинских парцела за грађење објеката свих врста и намена је да објекти, нити њихови најистуренији делови (рачунајући и ваздушни и подземни простор) не смеју прелазити границу суседних парцела.

3.1.2.5. Највећи дозвољени индекс заузетости и индекс изграђености грађевинске парцеле

За зону мешовитог становања су утврђени урбанистички показатељи у следећој табели:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	ЗОНЕ МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА
ГУСТИНА НАСЕЉЕНОСТИ	100-200 ст/ха
УЧЕШЋЕ ПОСЛОВАЊА	мах. 50% на нивоу зоне
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ ЗА ИЗГРАДЊУ ВИШЕПОРОДИЧНОГ ОБЈЕКТА -вишепородично стамбено – пословни или пословно – стамбени	мах. 50 %
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ ЗА ИЗГРАДЊУ ПОРОДИЧНОГ СТАМБЕНОГ ОБЈЕКТА -породично стамбено-пословни, пословно – стамбени -пословни објекат	мах. 40 %

Минималан проценат зелених површина на парцели износи 30%.

3.1.2.6. Највећа дозвољена спратност и висина објеката

У зони мешовитог становања највећа дозвољена спратност ПОРОДИЧНИХ стамбених (стамбено-пословних и пословно-стамбених) објеката је П+1+Пк (приземље + спрат + поткровље).

Највећа дозвољена спратност ВИШЕПОРОДИЧНИХ стамбених (вишепородично стамбено–пословних или пословно–стамбених) у зони мешовитог становања је Су+ВП+2+Пк (Пс) (сутерен+ високо приземље+два спрата+поткровље (повучени спрат)).

Минимална светла висина унутар стамбених просторија је 2,60м и одређена је Правилником о условима и нормативима за пројектовање стамбених зграда и станова („Сл. гласник РС“ 58/12, 74/2015 і 82/2015).

Висина надзитка стамбене подкровне етаже износи мах 1,8м рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине. У циљу рационалног искоришћења простора дозвољава се изградња галерије и дуплекс станова уколико нагиб кровних равни то омогућава.

ПОСЛОВНИ објекти у оквиру зоне мешовитог становања су спратности максимално П+1+Пк (за минималну величину парцеле 500м²), односно максимално П+2+Пк(Пс) (за минималну величину парцеле 600м²).

Објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије, ако не постоје сметње геомеханичке и хидротехничке природе.

Намена етажа вишепородичних стамбених и стамбено-пословних објеката утврђује се у односу на функцију и начин коришћења објекта:

Подрум и сутерен - за помоћне заједничке просторије станара (котларница, оставе за огрев, станарске оставе, вешерница, остава за бицикле и др.) и заједничке паркинг гараже

Приземље- за стамбене, пословне просторије и гараже

У приземљу стамбених објеката дуж саобраћајница, поред стамбених просторија могу да се налазе и површине намењене пословању и комерцијалним делатностима ка уличном делу, а гараже и техничке просторије ка дворишту.

Високо приземље - за стамбене или пословне просторије

Спрат - за стамбене, изузетно административно-пословне

Поткровље - за стамбене, или помоћне заједничке просторије станара (оставе, вешернице и сл.)

Повучена етажа – последњи спрат зграде са пуном спратном висином чија је фасада повучена у односу на предњу фасаду зграде, минимално за 1,5м од фасаде нижих спратова. Кров изнад повучене етаже пројектовати као плитак коси кров до 15º са одговарајућим кровним покривачем.

Намена поткровне етаже: становање, пословање и заједничке просторије станара зграде.

3.1.2.7. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Уколико је планирана изградња породичног стамбеног објекта (стамбено - пословног или пословног објекта) у зони мешовитог становања, на парцели се могу градити и други објекти и то:

- ПРАТЕЋИ ОБЈЕКТИ – гаража, летња кухиња, инфраструктурни објекти (котларнице, трафостанице и др.), надстрешнице и сл.
- ПОМОЋНИ ОБЈЕКТИ – бунари, ограде и сл.

Уколико је планирана изградња вишепородичног стамбеног објекта (стамбено - пословног или пословног објекта) у зони мешовитог становања, у изузетним случајевима када се укаже потреба за недостајућим садржајима комуналне инфраструктуре, потреба за гаражним местима, на парцели се могу као слободностојећи градити пратећи објекти (гараже, котларнице, трафостанице и надстрешнице).

3.1.2.8. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Приступ парцели по правилу треба да је решен са јавног пута – улице и то када је парцела директно ослоњена на јавну површину или индиректном везом са јавним путем, преко приватног пролаза, с тим да његова ширина не може бити мања од 2,5м.

У циљу обезбеђења услова приступа дворишту парцеле и објектима изграђеним у залеђу парцеле, обезбедити на делу бочног дворишта пролаз поред објекта минималне ширине 3,0м (препоручено 4,0м).

Уколико се ради о ивичној градњи - традиционалним низовима пролаз у дубину парцеле обезбедити кроз покривени пролаз – пасаж ширине мин. 3,0м и висине мин 4,0м. Код изградње вишепородичних стамбених објеката, уколико проптивпожарни услови прописују обезбеђење приступа ватрогасних возила у дубину парцеле минимална висина пасажа је 4,5м.

Приступ задњем дворишту парцеле, код породичних стамбених објеката, се изнимно може остварити кроз пролазну гаражу у оквиру објекта.

За приступ вишепородичном стамбеном објекту морају се испоштовати услови за несметано кретање старих, хендикепираних и инвалидних лица.

Простор за паркирање возила обезбедити на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута уз следеће услове:

- за породичне стамбене објекте свих врста - једно паркинг или гаражно место на 1 стан;

- за вишепородичне стамбене објекте - једно паркинг или гаражно место на 1 стан;

- за пословне и остале објекте свих врста - једно паркинг или гаражно место на 70,0м^2 корисног простора.

3.1.2.9. Услови за ограђивање парцеле

Грађевинске парцеле могу се ограђивати транспарентном или зиданом оградом чија висина може бити највише до 1м према улици и 1,8м према суседним парцелама.

Улична ограда може се поставити на регулационој линији или на повученој предњој грађевинској линији објекта. У случајевима када се ограде постављају на регулационој линији, а грађевинска линија је повучена у дубину парцеле ограде треба да су транспарентне (прозрачне) максималне висине од 1,6м, с тим да парапет ограде до висине 0,60м (рачунајући од коте тротоара) може бити зидан (опека, камен, бетон...).

У случајевима када се ограде постављају на регулационој линији која се поклапа са грађевинском линијом могу бити и зидане од опеке, блокова, бетонске плоче и сл. до висине 1,6м или на начин као и ограде код објеката који су увучени у дубину парцеле.

Ограде парцеле на углу не могу бити више од 0,90м од коте тротоара због прегледности раскрснице и постављају се у најмањој дужини двоструке дужине повлачења објекта од обе уличне регулационе линије мерено од угла

Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије већ искључиво према дворишту.

Бочне и задња страна грађевинске парцеле могу се ограђивати „живом“ зеленом оградом, транспарентном или зиданом оградом до висине од 1,8м, која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде. Ограђивање са „живом“ зеленом оградом дефинисати на начин да не омета суседну парцелу тј. да се не сади у осовини границе парцеле него на удаљености од мин 0,3м (или 0,5м) од међе.

Сваки власник парцеле дужан је да направи уличну ограду, као и ограду десне границе парцеле гледано са улице и половину стране границе у зачељу парцеле.

Грађевинска парцела може се преграђивати у функционалне целине (стамбени део, пословни, економски део, економски приступ, стамбени приступ, окућница), али висина унутрашње ограде не може бити већа од висине спољње ограде.

У економском делу парцеле ограде могу бити од летава, плетене жице и сл. материјала максималне висине од 1,80м.

3.1.3. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊА У ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА

<u>Социјално становање у заштићеним условима</u> је обезбеђивање смештаја социјално угроженим избеглицама и расељеним лицима, као и социјално угроженим лицима и породицама из локалне заједнице, заинтересованим за овај вид стамбеног збрињавања, у посебним за то предвиђеним стамбеним јединицама.

Услугу социјалног становања у заштићеним условима чини:
- становање у наменски изграђеним објектима и стамбеним јединицама које се користе за социјално становање.

3.1.3.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони

У оквиру зоне СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊА У ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА у зависности од величине парцеле, дозвољено је грађење следећих објеката:

- породични стамбени објекат (социјално становање у заштићеним условима)
- породични стамбено – пословни
- други објекти на парцели (помоћни)

- **Дозвољене делатности** у зони СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊА, које се могу обављати у склопу породичних стамбено - пословних и пословних објеката су из области:
  - **услужног и производног занатства** (пекарске, посластичарске, обућарске, кројачке, фризерске, фотографске радње, праонице возила и друге занатске радње),

3.1.3.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони

У зони СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊА **није дозвољена изградња**:

- **пословних објеката,** са делатностима чије је одвијање у стамбеним зонама - односно насељеним местима уопште, Законом и прописима забрањено.
- **производних објеката – производни погони мале привреде.**
- **пословних, пословно - складишних објеката и објеката производног занатства,** који врстом и катактером делатности могу угрозити животну средину и услове становања разним штетним утицајима; буком, гасовима, отпаднима материјама или другим штетним дејствима
- **мини фарми**
- **мини кланица**

3.1.3.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката

Грађевинска парцела намењена за грађење, независно од намене, треба по правилу да има облик правоугаоника или трапеза и да има приступ са јавног пута.

Изузетно за градњу се могу користити и парцеле неправилног облика у ком случају ће се изградња објекта на парцели прилагодити облику парцеле у складу са условима одређене зоне, уличног потеза или локације.

Парцелација и препарцелација дозвољена је до утврђеног прописаног минимума, односно максимума, у одређеним случајевима ради корекције затечене парцелације, с тим да се као правило утврђује примена оптималних величина и ширина парцела.

Парцелација и препарцелација грађевинских парцела утврђује се Пројектом препарцелације односно парцелације, у складу са условима за образовање грађевинских парцела дефинисаних овим Планом.

Изузетно, на већ изграђеним грађевинским парцелама са изграђена два стамбена објекта, где површина и ширина парцеле не задовољавају утврђене елементе у табелама, уз задовољење одређених норматива и критеријума, одобриће се парцелација у циљу решавања имовинско-правних односа (деоба парцеле) и за потребе легализације за објекте за које је легализација пријављена и одобрена у законском року.

У ЗОНИ СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊА У ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА **објекти на грађевинској парцели могу бити постављени:**

- као слободностојећи
- као двојни
- у прекинутом низу,

У ЗОНИ ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА средњих густина **објекти на грађевинској парцели могу бити постављени:**

- као слободностојећи
- као двојни
- у прекинутом низу,
- у непрекинутом низу
- полуатријумски и атријумски објекти

Минимална површина и минимална ширина парцела дата је у следећим табелама:

- **Зона СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊА У ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА**

За зоне социјалног становања у заштићеним условима услови у погледу величине и ширине парцеле утврђени су у следећој табели:

Врста објекта	Намена објекта	Мин. величина парцеле - м²	Мин. ширина парцеле - м
Слободно-стојећи објекти	- стамбени објекат - стамбени објекат мах. 3 стана	200 500	10 12
	- породични стамбено – пословни објекат (мах. 2 стана)	600	12
Двојни објекти	- породични стамбени објекат, - породични стамбено - пословни објекат	300 (две по 150)	16 (две по 8)
Објекти у прекинутом низу	- породични стамбени објекат	400	8

У зони социјалног становања у заштићеним условима, утврђена је максимална величина грађевинске парцеле и то 1500м² за изградњу планираног породичног стамбеног и стамбено–пословног објекта и пратећих садржаја.

3.1.3.4. Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама

Традиционални начин изградње у зони социјалног становања карактерише постављање објеката на регулациону линију што се задржава као принцип и за планирану изградњу. Положај стамбеног објекта на парцели дефинисан је грађевинским линијама. Код традиционалног начина организације који је заступљен на највећем делу постојеће изградње, стамбени објекат се једном страном поставља на регулациону линију и на једну бочну границу (односно пола метра од бочне границе). Овај принцип се задржава у свим изграђеним и делимично изграђеним блоковима.

Грађевинска линија за постављање пратећих и пословних објеката планираних као други објекат на парцели са породичним стамбеним објектом, утврдиће се Локацијским условима, а на основу међусобног положаја - најмањег дозвољеног растојања објеката на припадајућој и суседним парцелама утврђених у односу на њихову намену, спратност и начин постављања на парцели дефинисаних Планом. Пратећи, помоћни и економски објекти се постављају у дубини парцеле такође са једном страницом на бочној граници парцеле.

Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) и линије суседне грађевинске парцеле за породичне стамбене и стамбено-пословне је за:

- слободностојеће објекте
од друге бочне границе износи **2,0м**
- двојне објекте и објекте у прекинутом низу
на бочном делу дворишта износи **4,0м**
- први или последњи објекат у непрекинутом низу износи **3,0м**

Минимална међусобна удаљеност главних објеката је 5,0м, односно ½ висине вишег објекта, минимална међусобна удаљеност помоћних објеката је 2,0м и главног објекта од помоћног 3,0м.

Објекат се гради на линији једне од суседних парцела јер је то наслеђен начин градње у зони, а у овом случају грађење објекта је условљено ширином слободног пролаза на припадајућој парцели у делу бочног дворишта мин. 2,0м, а такође мора бити задовољен услов у погледу међусобне удаљености објеката с обзиром на планирану висину, а то је ½ висине вишег објекта.

Отвори на породичним стамбеним и стамбено - пословним објектима, постављеним од границе бочне суседне грађевинске парцеле на растојању од мин. 3,0м и више, могу се предвидети и са нижим парапетом.

За грађење нових и реконструкцију постојећих објеката на линији суседне парцеле као и на удаљеностима од суседне парцеле мањим од 1,0м, на забатним зидовима према суседној парцели се не могу

пројектовати нити накнадно изводити отвори. На овим фасадама се могу уграђивати само фиксни стаклени елементи „стаклени зидови“ (копилит стакло, стаклене призме, полигал и сл.) који би служили искључиво за нужно осветљење просторије.

3.1.3.5. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле

За зоне социјалног становања у заштићеним условима су утврђени урбанистички показатељи у следећој табели:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	СОЦИЈАЛНО СТАНОВАЊЕ
ГУСТИНА НАСЕЉЕНОСТИ	10-50 ст/ха
УЧЕШЋЕ ПОСЛОВАЊА	Макс. 30%
СПРАТНОСТ	П+1
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	макс. 50%

Минималан проценат учешћа зеленила у склопу зоне СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊА У ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА је 20%.

У зони СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊА У ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА за парцеле веће од 1500м² индекс заузетости стамбеног објекта ће се рачунати као за површину парцеле од 1000м².

Породични стамбени објекти, за потребе генерацијске поделе, у габариту јединственог објекта могу имати максимално три стамбене јединице, а њихова изградња је условљена величином парцеле и дозвољеним урбанистичким параметрима.

3.1.3.6. Највећа дозвољена спратност објеката

Спратност **главног објекта** на парцели је од **П** (приземље) до **П+1** (приземље + спрат), с тим да је дозвољена изградња подрумске или сутеренске етаже ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Висина главног објекта унутар зоне дефинисана је растојањем од нулте коте објекта до коте стрехе и она максимално износи 7,0м у случају изградње објекта спратности Су+П+1 и морају бити задовољена оба параметра.

Максимална спратност **других објеката** који се као засебни граде на парцели са породичним објектом је **П** (приземље). Висина ових објеката је мах. 3м до коте стрехе.

Пратећи објекат који се гради уз главни објекат (гаража, летња кухиња...) је максималне спратности **П** (приземље), а максимална висина од нулте коте до коте стрехе или венца је 3,0м.

Намена етажа породичних стамбених и стамбено - пословних објеката утврђује се у односу на функцију и начин коришћења објекта:

Подрум – за помоћне, пратеће евентуално радне просторије (котларница, простор за смештај огрева, остава, склониште, гаража, евентуално радионица),

Сутерен – за помоћне и радне просторије (котларница, смештај огрева, остава, гаража, радионица, и сл.),

Приземље – за стамбене или пословне просторије,

Високо приземље – за стамбене или изузетно пословне просторије,

Спрат – за стамбене, изузетно и интерне радне просторије, односно евентуално делом и за пословне просторије за одређену врсту делатности (собе за издавање у функцији туризма, пансиони, пословна представништва и сл.) уз задовољење одређених услова у погледу функционалне одељености од стамбеног простора, одвојеног приступа и других услова,

Код изградње објеката са подрумом у зони породичног становања неопходно је обезбедити правилно проветравање и осветљавање подрумске етаже.

Утврђивање коте приземља

- **приземље** (П) подразумева део објекта над насипом или подрумом, чија је кота пода издигнута минимално 0,15м, а максимално 1,20м од планиране коте заштитног тротоара око објекта (нулта кота објекта),

- **високо приземље** (ВП) подразумева део објекта над сутереном, чија је кота пода издигнута минимално 1,25м, а максимално 2,20м од коте заштитног тротоара око објекта (нулта кота објекта),
- **подрум** (По) подразумева најнижи укопани део објекта испод етаже приземља, а чија је минимална дубина укопавања дефинисана максималном котом пода приземља; дозвољено је укопавање више етажа уколико то не утиче на режим подземних вода; у подруму није дозвољено становање.
- **сутерен** (Су) подразумева најнижи укопани део објекта испод етаже високог приземља, а чија је дубина укопавања дефинисана максималним котама пода високог приземља и приземља; у сутерену није дозвољено становање.

3.1.3.7. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

У ЗОНИ СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊА У ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА поред стамбеног, стамбено-пословног или пословног објекта, на парцели се могу градити и други објекти и то:

- помоћни објекти,
- услужног и производног занатства

Помоћни објекат јесте објекат који је у функцији главног објекта, а гради се на истој парцели на којој је саграђен главни стамбени, пословни објекат (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, цистерне за воду и сл.). Помоћни објекат од другог помоћног објекта на сопственој или суседној парцели треба да је удаљен мин 5,0м односно 3,0м када су објекти без отвора.

Објекти услужног и производног занатства као други објекти на парцели са стамбеним објектом могу се градити уз услов да је испоштована површина парцеле у табелама са минималним површинама парцела и да су испоштована сва правила у погледу грађења и уређења утврђена Планом.

Изградња другог објекта на парцели, независно од врсте и намене условљења је:

- уклапањем у утврђени највећи дозвољени индекс заузетости
- обезбеђењем колског приступа преко припадајуће парцеле најмање ширине 2,5м.
- обезбеђењем потребног броја паркинг места на парцели.

3.1.3.8. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Приступ парцели по правилу треба да је решен са јавног пута – улице и то када је парцела директно ослоњена на јавну површину или индиректном везом са јавним путем, преко приватног пролаза, с тим да његова ширина не може бити мања **од 2,5м,** односно минимално **4,0м** за приступ у слчају да се граде објекти производног занатства и пољопривреде.

У циљу обезбеђења услова приступа изграђеним објектима у залеђу парцеле, обезбедити на делу бочног дворишта пролаз **минималне ширине 2,5м** (препоручена ширина 3,0 м). Уколико се ради о ивичној градњи – традиционалним низовима пролаз у дубину парцеле обезбедити кроз покривени пролаз – пасаж ширине **мин. 3,0м** и висине од **4,0м, како би се** обезбедио приступ ватрогасних возила, хитне помоћи и камиона у функцији обављања одређених пословних и радних делатности у оквиру објеката на парцели. Приступ задњем дворишту парцеле се изнимно може остварити кроз пролазну гаражу у оквиру породичног стамбеног, стамбено-пословног објекта.

Смештај сопствених возила за породичне стамбене, стамбено - пословне, објекте услужног и производног занатства решавати у склопу парцеле изван површине јавног пута, изградњом паркинга или гаража и то:

- једно паркинг или гаражно место на један стан и једно паркинг или гаражно место по једном локалу испод 70м² или једно паркинг место за 70м² пословног простора.

Осим за сопствене потребе, код грађења пословних објеката потребно је обезбедити потребан број паркинг места и за потребе осталих корисника према чл. 33 Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Службени гласник РС”, бр. 22/2015).

3.1.3.9. Услови за ограђивање парцеле

Грађевинске парцеле могу се ограђивати транспарентном или зиданом оградом чија висина може бити највише до 1,6м према улици и 1,8м према суседним парцелама.

Улична ограда може се поставити на регулационој линији или на повученој предњој грађевинској линији објекта. У случајевима када се ограде постављају на регулационој линији, а грађевинска линија је повучена у дубину парцеле ограде треба да су транспарентне (прозрачне) максималне висине од 1,6м, с тим да парапет ограде до висине 0,60м (рачунајући од коте тротоара) може бити зидан (опека, камен, бетон...).

У случајевима када се ограде постављају на регулационој линији која се поклапа са грађевинском линијом могу бити и зидане од опеке, блокова, бетонске плоче и слично до висине 1,6м или на начин као и ограде код објеката који су увучени у дубину парцеле.

Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије већ искључиво према дворишту.

Бочне и задња страна грађевинске парцеле могу се ограђивати „живом“ зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле, транспарентном или зиданом оградом до висине од 1,8м, која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Сваки власник парцеле дужан је да направи уличну ограду, као и ограду десне границе парцеле гледано са улице и половину десне стране границе у зачељу парцеле.

Грађевинска парцела може се преграђивати у функционалне целине (стамбени део, пословни, економски део, економски приступ, стамбени приступ, окућница), али висина унутрашње ограде не може бити већа од висине спољње ограде.

3.1.4. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ ПОСЛОВНО - КОМЕРЦИЈАЛНИХ САДРЖАЈА

Изградња нових објеката или комплекса на парцелама које испуњавају услове за грађевинску парцелу у зони пословно - комерцијалне делатности спроводиће се на основу правила из Плана.

Изузетак чини изградња објеката на парцелама већим од 5000м² за које се прописује се даља разрада кроз израду урбанистичког пројекта за потребе урбанистичко - архитектонске разраде локације.

Реконструкција и доградња недостајућих садржаја уз постојеће пословно-комерцијалне објекте дозвољава се на основу правила грађења из предметног плана уз услов поштовања урбанистичких параметара, као и прописа и норматива за одређену намену објеката.

Према правилима овог плана дозвољена је промена типа пословања и промена делатности са пренаменом пословно - комерцијалних објекта уз услов да је таква делатност дозвољена за обављање унутар грађевинског подручја, односно да се у обављању планиране делатности могу испоштовати сви критеријуми заштите и очувања животне средине регулисани важећим законима и прописима у овој области. Изузетак чини реконструкција у циљу пренамене објеката на парцелама већим од 5000м² за које се прописује се израда Урбанистичког пројекта.

Производни погони мале привреде могу бити мањи индустријски погони широког производног и прерађивачког спектра, погони из области пољопривредне производње за прераду пољопривредних производа (прерада воћа и поврћа), везани за основну делатност становништва.

3.1.4.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони

У оквиру зоне са ПОСЛОВНО-КОМЕРЦИЈАЛНИМ САДРЖАЈИМА у зависности од величине парцеле, дозвољено је грађење следећих објеката:

- ПОСЛОВНИ објекат
- ПОСЛОВНО-СКЛАДИШНИ објекат
- ПОСЛОВНО-ПРОИЗВОДНИ објекат
- ПРОИЗВОДНО-СКЛАДИШНИ објекат (производно занатство, мала привреда, робно транспортне услуге, складиштење и сл.)
- ПОСЛОВНО-ПРОИЗВОДНО-СКЛАДИШНИ објекат
- ДРУГИ објекти на парцели (помоћни) у склопу планираних пословних комплекса могу се градити и други објекти који су неопходни за обављање основне делатности и то: административно управне зграде, отворена и затворена складишта, комунални објекти, станице за снабдевање горивом, спортско-рекреативни објекти.
- У оквиру зоне пословно – комерцијалних садржаја, дозвољена је изградња ПОСЛОВНО - СТАМБЕНОГ објекта, (1-2 стана за потребе власника), с тим да стамбени простор мора да буде изведен истовремено или након изградње пословних садржаја и његова површина не може да заузима више од 30% развијене површине објекта.

- У оквиру зоне пословно – комерцијалних садржаја, дозвољена је изградња ИНФРАСТРУКТУРНИ ОБЈЕКТИ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ (соларни паркови, биогасна и биомасна постројења...)

Дозвољене производне делатности на обухваћеном простору су из области:

- производно занатство

Урбанистички услов је да објекти производних делатности на обухваћеном простору могу бити реализовани на парцели **минималне величине 2000м²** са мин. ширином уличног фронта **30 м,** уклопљени у утврђени индекс заузетости и то тако да не угрожавају објекте на суседним парцелама, нити услове живљења у непосредном урбаном окружењу.

Грађење објеката услужних делатности и сервиса (бензинске станице, праонице возила, аутомеханичарске радионице, аутолимарске и сл.), дозвољава се под истим условима који су утврђени за објекте пословних делатности.

Грађење јавних објеката из области за које се на основу Закона о експропријацији („Сл. гласник РС” број 53/95, “Сл. лист СРЈ” 16/2001 – одлука СУС и „Сл. гласник РС”, бр. 20/2009, 55/2013 – одлука УС и 106/2016) може прогласити општи интерес, објеката енергетске инфраструктуре – трафо станица, дозвољено је на простору грађевинског земљишта остале намене – унутар формираних грађевинских блокова, у складу са важећим прописима за грађење објеката одређене намене и условима грађења утврђеним Планом.

Објекти чија је изградња дозвољена на простору Плана, према намени и врсти делатности која је у њима планирана, потребно је да задовоље утврђене прописе, техничке критеријуме, правила и услове грађења.

3.1.4.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони

У ЗОНИ ПОСЛОВНО-КОМЕРЦИЈАЛНИХ ФУНКЦИЈА није дозвољена изградња следећих објеката

- **стамбени објекти**
- **стамбено-пословни објекти**

3.1.4.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката

Грађевинска парцела намењена за грађење, независно од намене, треба по правилу да има облик правоугаоника или трапеза и да има приступ са јавног пута.

Изузетно, за градњу се могу користити и парцеле неправилног облика и које немају међусобно управне границе, у ком случају се изградња објеката прилагођава облику парцеле у складу са условима у грађевинском блока и изгледом уличног потеза.

Величина грађевинских парцела утврђена је у односу на услове формирања парцела унутар појединачних блокова, а у зависности од намене и врсте објекта који ће се градити, и у односу на начин постављања објеката на парцели.

Ширина грађевинских парцела утврђена је према начину постављања објекта на парцели, који треба да је усаглашен са преовлађујућим начином постављања постојећих објеката у блоку, уличном потезу, односно према условима које парцела треба да испуни за грађење објекта одређене намене.

При парцелацији, у циљу формирања нових грађевинских парцела за грађење на грађевинском земљишту остале намене – унутар утврђеног грађевинског блока, за утврђивање величина и ширина новоформираних парцела препоручује се примена препоручених оптималних вредности за парцелу.

Величина парцеле намењене за изградњу производних и пословних објеката мора бити довољна да прими све садржаје који су условљени конкретним технолошким процесом, као и пратеће садржаје уз обезбеђивање прописаног индекса заузетости земљишта.

Минимална величина парцеле за изградњу **нових комплекса пословних и комерцијалних објеката** у зонама пословања је **1500 м^2,** док се максимална величина не условљава. Минимална ширина уличног фронта је **25 м.**

Парцелација и препарцелација, односно деоба или укрупњавање грађевинских парцела у границама Плана, планирана је у циљу формирања грађевинских парцела оптималних величина, облика и површина за грађење објеката одређене врсте и намене, у складу са наменом и утврђеним начином коришћења простора, правилима грађења и техничким прописима као и потребама обезбеђења саобраћајних и др. инфраструктурних коридора.

Парцелација и препарцелација дозвољена је до утврђеног прописаног минимума.

Парцелација и препарцелација унутар блока треба да је усмерена на корекцију затечене парцелације, и у смислу исправке граница парцела уколико су оне у погледу правца пружања оформљене под неповољним углом у односу на нову регулацију улица, у ком случају корекцију треба извршити јединствено, за целокупан обухваћени блок.

Деоба, као и укрупњавање грађевинских парцела утврђује се **Пројектом парцелације односно препарцелације**, у складу са условима за образовање грађевинских парцела дефинисаним овим Планом.

3.1.4.4. Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама

Положај објеката у односу на регулациону линију дефинише се грађевинском линијом, која представља линију до које се објекат може градити и која у односу на регулациону линију улице износи мин. 5,0м, а у зависности од организације и величине предметног комплекса.

Минимална међусобна удаљеност објекта изграђених на истој парцели/комплексу као и у односу на објекте на суседним парцелама/комплексима треба да износи половину висине вишег објекта, а не мање од 5,0м, уз услов обезбеђења минималног трајања директог дневног осунчања других објеката (мин. половина трајања дневног осунчања), као и да су задовољени услови противпожарне заштите.

Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) пословног објекта и линије суседне грађевинске парцеле на делу бочног дворишта северне оријентације је **2,0м**, а од суседне грађевинске парцеле на делу бочног дворишта јужне оријентације **4,0м**

Положај објеката у односу на линије бочне суседне грађевинске парцеле утврђен је у односу на врсту и намену објекта, према начину постављања објекта на парцели, и у складу са утврђеним правилима у погледу обезбеђења минималних међусобних удаљености од објеката на припадајућој као и суседним парцелама.

Отвори на пословним објектима, који су на делу бочног дворишта од границе суседне грађевинске парцеле постављени на удаљености од **мин. 1,0м,** могу се предвидети са мањим површинама и парапетом висине **мин. 1,8м.**

Отвори на пословним објектима, постављеним од границе бочне суседне грађевинске парцеле **на растојању од мин. 3,0м и више,** могу се предвидети и са нижим парапетом.

За грађење објеката **на граници бочне парцеле и на удаљености од бочне парцеле мањој од 1,0 м**, на забатним зидовима **не могу се предвиђати отвори**.

3.1.4.5. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле у зони пословно-комерцијалних садржаја дат је у следећој табели:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉ	ЗОНА ПОСЛОВНО-КОМЕРЦИЈАЛНИХ ФУНКЦИЈА
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	мах. 50 %

У зони КОМЕРЦИЈАЛНИХ ФУНКЦИЈА уколико је паркирање обезбеђено у подземној етажи, максимални дозвољени индекс заузетости је 60%.

Максимални степен искоришћености ових парцела је **70%** (рачунајући све објекте високоградње и платое са саобраћајницама и паркинзима).

Проценат учешћа зеленила у склопу пословно-комерцијалних функција је **мин 30%** уз услов да се површине за паркирање путничких возила поплочавају растер плочама и да се уједно предвиде зелени засади и то по један комад високог растиња на сваких 50м² паркинг простора тј. (на месту сучељавања) четири паркинг места.

3.1.4.6. Највећа дозвољена спратност објеката

Највећа дозвољена спратност ПОСЛОВНИХ ОБЈЕКАТА **у** зони пословно-комерцијалних садржаја **је П+2** (приземље + два спрата).

Уобичајена спратност (али не и строго дефинисана зато што зависи од технологије делатности) производних, сервисних и складишних објеката је П (приземље) са чистом висином од 4–6 м. Максимална спратност ових објекат је П+1 (приземље + спрат), а изузетно и више зависно од технологије, и то до дозвољених урбанистичких параметара изграђености=1,4.

Објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Кота приземља свих планираних објеката утврђена је у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта.

Кота приземља објеката треба да је виша од коте нивелете јавног или приступног пута, односно да је од нулте коте објекта **виша за мин. 15цм.**

Кота пода приземља може бити **највише 1,20м** виша од нулте коте објекта.

3.1.4.7. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

На простору у границама Плана као други објекти на парцели могу се градити:

- помоћни објекти
- производни и складишни објекти

према условима утврђеним у оквиру овог поглавља.

Помоћни објекти (гараже, котларнице и др.) условљени су за грађење у склопу габарита пословних, пословно - производних, пословно - складишних и других објекта на парцели, за које су наменски везани.

У оквиру пословно-производних комплекса, дозвољена је изградња **пословно – стамбеног објекта,** (1-2 стана за потребе власника), с тим да стамбени простор мора да буде извођен истовремено или након изградње пословних садржаја и његова површина не може да заузима више од 30% изграђене (развијене) површине објекта.

3.1.4.8. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

За сваку грађевинску парцелу у оквиру Плана мора се обезбедити колски и пешачки прилаз. Колски прилаз парцели је минималне ширине 5,0м са минималним унутрашњим радијусом кривине од 8,0 м. Пешачки прилаз је минималне ширине 1,5м.

Паркинг простор за кориснике објекта, по правилу решавати у оквиру парцеле, у складу са условима прикључка на јавну саобраћајницу.

За пословне објекте, банке и административне установе обезбедити услов – 1 паркинг или гаражно место на 70,0м² корисног простора у оквиру грађевинске парцеле изван површине јавног пута.

За трговину на мало – 1 ПМ на 100м² корисног простора;

За комерцијалне, трговачке, мега маркете и магацинске објекте - 1 ПМ на 200м² корисног простора;

Сем уређења пешачких и колских приступа као и приступа за несметано кретање старих, хендикепираних и инвалидних лица (у оквиру комплекса који су намењени за јавно коришћење), подразумева се извођење интерне саобраћајнице, као и потребне манипулативне површине по правилу све са тврдим застором.

Смештај возила – камиона и радних машина за утовар и истовар (виљушкари и др.) које су неопходне за обављање пословне и радне делатности планиране у склопу пословних и производних објеката унутар Плана, решавати искључиво на припадајућој парцели, у складу са условима организације и уређења парцеле.

Паркинг простор се може оформити и у предњем делу парцеле, у оквиру простора између регулационе и грађевинске линије, уколико се постављањем објекта на већој удаљености од регулационе линије не нарушава остварени урбани ред у уличном потезу, блоку.

Заједничка гаража унутар пословног комплекса може бити и у склопу објекта, с тим да осим испод основног габарита објекта, габарит подземне етаже може да буде и изван габарита основног објекта и то по правилу у равни терена (или са мах. издизањем до 1,2 м уколико то услови парцеле дозвољавају).

3.1.4.9. Услови за ограђивање парцеле

Грађевинске парцеле се са уличне стране могу ограђивати **зиданом оградом до висине од 1,6м** (рачунајући од коте тротоара) или **транспарентном оградом до висине 2,0м.**

Ограђивање парцела са пословним објектима намењеним за обављање пословне и радне делатности чија изградња захтева посебне услове у погледу функционалног издвајања или заштите непосредног окружења (производни погони, радионице, бензинске станице и сл.) могу се ограђивати зиданом оградом висине до 2,2м.

Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Ограђивање према суседним парцелама може се решити и **живом зеленом оградом** која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или **транспарентном оградом до висине 2,0м**, која се поставља на међи тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Ограда може бити делом пуна, провидна или делимично провидна у складу са условима постављања – (према улици, према суседу и др.), изведена од опеке, дрвета, метала, комбинације материјала и као жива ограда.

Колске и пешачке капије у склопу уличних ограда по правилу су исте висине као ограда, са крилима која се морају отварати ка унутрашњости парцеле, с тим да могу бити и посебно наглашене, обликоване и обрађене.

Простор планиран за јавну намену - грађење објеката трафостаница потребно је оградити према улици транспарентном оградом, до висине 2,0м, постављеном на регулационој линији улице, у складу са условима утврђеним за ограђивање грађевинских парцела формираних за грађење објекта на грађевинском земљишту остале намене.

3.1.5. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ ПРОИЗВОДНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Реконструкција, доградња и изградња објеката унутар постојећих производних комплекса у циљу допуне недостајућим садржајима типа: магацини, управна зграда, интерна станица за снабдевање горивом, котларнице, портирница на парцелама које испуњавају услове за грађевинску парцелу у зони ПРОИЗВОДНЕ делатности спроводиће се на основу правила грађења из предметног Плана уз услов поштовања урбанистичких параметара, као и прописа и норматива за одређену намену објеката.

Изузетак чини изградња нових производних објеката на комплексима већим од 10000м² за које се прописује се даља разрада кроз израду Урбанистичког пројекта за потребе урбанистичко-архитектонске разраде локације.

Према правилима овог Плана дозвољена је промена типа производње и промена делатности са пренаменом производних објеката уз услов да је таква делатност дозвољена за обављање унутар грађевинског подручја, односно да се у обављању планиране делатности могу испоштовати сви критеријуми заштите и очувања животне средине регулисани важећим законима и прописима у овој области. Изузетак чини реконструкција у циљу пренамене објеката на парцелама већим од 10000м² за које се прописује се израда Урбанистичког пројекта.

У зонама производње, осим основне намене, дозвољена је изградња и пословних објеката свих намена.

Дозвољене производне делатности унутар зоне производње морају бити у складу са Законом о процени утицаја на животну средину (*„Сл. гласник РС“, бр.135/04 и 36/2009*) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину (*„Сл. гласник РС“, бр.114/2008*), утврди да није потребна израда студије Процене утицаја на животну средину.

У склопу намене зоне производне делатности које се налазе у непосредној околини стамбених зона, планирани су појасеви заштитног зеленила, као што је приказано на графичком прилогу 4.4. Основни циљеви заштитног зеленила су да заштити земљиште, амортизује буку, умањи дејство емисија, разграничи површине различитих намена. Заштитно зеленило остале намене налази се у блоковима 49 и 76. У склопу ове намене није дозвољена изградња објеката, а унутар овог простора дозвољава се парковско и партерно уређење порвшина.

3.1.5.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони

У оквиру ПРОИЗВОДНИХ ЗОНА дозвољава се изградња производних објеката различитог спектра привредних делатности (производње, производног занатства и других делатности рада - робно транспортне услуге, складиштење и сл.).

Уз производне и друге делатности рада (складиштење, робно - транспортне услуге), на нивоу зоне може бити заступљено и пословање до мах. 50% на нивоу зоне.

Осим напред назначених објеката и планираних делатности у зони рада се могу градити и: угоститељски објекти, објекти спорта и рекреације, комунални објекти, као и сервисно - услужни објекти (заједничке гараже, пумпне и гасне станице).

Врста објеката с обзиром на начин изградње на грађевинској парцели у зони ПРОИЗВОДНЕ ДЕЛАТНОСТИ је:

- слободностојећи (објекат не додирује ни једну линију грађевинске парцеле)
- у прекинутом низу (објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле)

У оквиру зоне ПРОИЗВОДНЕ ДЕЛАТНОСТИ, у зависности од величине парцеле, дозвољено је грађење следећих објеката:

- ПРОИЗВОДНИ објекат
- ПРОИЗВОДНО- ПОСЛОВНИ објекат
- ПРОИЗВОДНО-СКЛАДИШНИ објекат
- ПОСЛОВНО-СКЛАДИШНИ објекат
- ПОСЛОВНО-ПРОИЗВОДНО-СКЛАДИШНИ објекат
- ПОСЛОВНИ објекат
- ДРУГИ помоћни објекти на парцели (гараже, котларнице, бунари…).
- ИНФРАСТРУКТУРНИ ОБЈЕКТИ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ (соларни паркови, биогасна и биомасна постројења...)

У оквиру пословно - производних комплекса, дозвољена је изградња пословно - стамбеног објекта, (1-2 стана за потребе власника), с тим да стамбени простор мора да буде изведен истовремено или након изградње пословних садржаја и његова површина не може да заузима више од 30% развијене површине објекта.

3.1.5.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони

У ЗОНИ ПРОИЗВОДНЕ ДЕЛАТНОСТИ није дозвољена изградња следећих објеката:

- **стамбени објекти**
- **стамбено - пословни објекти**
- **пословни и производни објекти,** који врстом и катактером делатности могу угрозити животну средину разним штетним утицајима, буком, гасовима, отпаднима материјама или другим штетним дејствима

3.1.5.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката

Грађевинска парцела намењена за грађење, независно од намене, треба по правилу да има облик правоугаоника или трапеза и да има приступ са јавног пута.

Изузетно, за градњу се могу користити и парцеле неправилног облика и које немају међусобно управне границе, у ком случају се изградња објеката прилагођава облику парцеле у складу са условима у грађевинском блока и изгледом уличног потеза.

Величина грађевинских парцела утврђена је у односу на услове формирања парцела унутар појединачних блокова, а у зависности од намене и врсте објекта који ће се градити, и у односу на начин постављања објеката на парцели.

Ширина грађевинских парцела утврђена је према начину постављања објекта на парцели, који треба да је усаглашен са преовлађујућим начином постављања постојећих објеката у блоку, уличном потезу, односно према условима које парцела треба да испуни за грађење објекта одређене намене.

Величина парцеле намењене за изградњу производних и пословних објеката мора бити довољна да прими све садржаје који су условљени конкретним технолошким процесом, као и пратеће садржаје уз обезбеђивање прописаног индекса заузетости земљишта.

Минимална величина парцеле за изградњу **нових комплекса производних објеката** у зони је **1200м^2**, док се максимална величина не условљава. Минимална ширина уличног фронта је **30м.**

Парцелација је дозвољена је до утврђеног прописаног минимума.

Парцелација и препарцелација унутар блока треба да је усмерена на корекцију затечене парцеле, и у смислу исправке граница парцела уколико су оне у погледу правца пружања оформљене под неповољним углом у односу на нову регулацију улица, у ком случају корекцију треба извршити јединствено, за целокупан обухваћени блок.

Деоба, као и укрупњавање грађевинских парцела утврђује се Пројектом парцелације односно препарцелације, у складу са условима за образовање грађевинских парцела дефинисаним овим Планом.

3.1.5.4. Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама на парцели

Положај објеката у односу на регулациону линију дефинише се грађевинском линијом, која представља линију до које се објекат може градити и која износи мин. 5,0м у односу на регулациону линију улице, а у зависности од организације и величине предметног комплекса.

Минимално растојање између грађевинске и регулационе линије за објекте свих намена планираних на простору у границама Плана **износи 5,0м**. Постављање планираних трафостаница потребно је извршити на утврђеној грађевинској линији блокова у које се лоцирају.

Изузетак представљају случајеви када су постојећи објекти унутар производног комплекса на различитим удаљеностима од регулационе линије или се пак поклапају са њом „ивична градња" у том случају приликом изградње објеката којим се допуњују недостајући садржаји постојећег производног комплекса „искључиво" типа: магацини, управна зграда или портирница, утврђује се грађевинска линија према позицији већине изграђених објеката унутар комплекса у односу на улични фронт.

У заштитном пружном појасу не могу се градити зграде, постављати постројења и уређаји и градити други објекти на **удаљености мањој од 25 метара** рачунајући од осе крајњих колосека, осим објеката у функцији железничког саобраћаја.

Изузетно на железничком подручју могу се постављати каблови, електрични водови ниског напона за осветљавање и телефонске ваздушне линије и водови, трамвајски и тролејбуски контактни водови и постројења, канализације, цевоводи и други водови и слични објекти и постројења, на основу издате сагласности управљача.

У заштитном пружном појасу могу се градити зграде, постављати постројења и уређаји и градити други објекти на **удаљености већој од 25м** рачунајући од осе крајњих колосека, на основу издате сагласности управљача.

Објекти као што су: кречане, циглане и други слични објекти не могу се градити у заштитном пружном појасу ближе од **50 метара** рачунајући од осе крајњег колосека.

Минимална међусобна удаљеност објеката изграђених на истој парцели/комплексу као и у односу на објекте на суседним парцелама/комплексима треба да износи половину висине вишег објекта а не мање од 5,0м, уз услов обезбеђења минималног трајања директог дневног осунчања других објеката (мин. половина трајања дневног осунчања), као и да су задовољени услови противпожарне заштите.

Минимално растојање између грађевинске и регулационе линије за објекте у оквиру којих је у надземној или подземној етажи уличног фронта планирана гаража по правилу треба да је **6,0м**.

Грађевинска линија за изградњу помоћних објеката планираних у смислу другог објекта на парцели са производним објектом, утврдиће се на основу међусобног положаја - најмањег дозвољеног растојања објеката на припадајућој и суседним парцелама утврђених у односу на њихову намену, спратност и начин постављања на парцели дефинисаних Планом.

Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) пословног објекта и линије суседне грађевинске парцеле на делу бочног дворишта северне оријентације је **2,0м**, а од суседне грађевинске парцеле на делу бочног дворишта јужне оријентације **4,0м**

Положај објеката у односу на линије бочне суседне грађевинске парцеле утврђен је у односу на врсту и намену објекта, према начину постављања објекта на парцели, и у складу са утврђеним правилима у погледу обезбеђења минималних међусобних удаљености од објеката на припадајућој као и суседним парцелама.

Отвори на производним објектима, који су на делу бочног дворишта од границе суседне грађевинске парцеле постављени на удаљености од **мин. 1,0м,** могу се предвидети са мањим површинама и парапетом висине **мин. 1,8м.**

Отвори на производним објектима, постављеним од границе бочне суседне грађевинске парцеле **на растојању од мин. 3,0м и више,** могу се предвидети и са нижим парапетом.

За грађење објеката **на граници бочне парцеле и на удаљености од бочне парцеле мањој од 1,0 м**, на забатним зидовима **не могу се предвиђати отвори**.

3.1.5.5. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле

За зону ПРОИЗВОДНЕ ДЕЛАТНОСТИ се утврђују следећи урбанистички показатељи:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	ЗОНЕ ПРОИЗВОДЊЕ
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	мах. 50 %

У зони ПРОИЗВОДНЕ ДЕЛАТНОСТИ, уколико је паркирање обезбеђено у подземној етажи, максимални дозвољени индекс заузетости је **60%.**

Максимални степен искоришћености парцела је **80%** (рачунајући све објекте високоградње и платое са саобраћајницама и паркинзима).

Проценат учешћа зеленила у склопу зоне индустрије је мин 20% али је у овом случају обавеза да се површине за паркирање поплочавају растер плочама и да се уједно предвиде зелени засади и то по један комад високог растиња на сваких 50м² паркинг простора тј. (на месту сучељавања) четири паркинг места, само у том случају је могуће смањити проценат зелених површина на 20%.

3.1.5.6. Највећа дозвољена спратност и висина објеката

Максимална дозвољена спратност објеката у зони ПРОИЗВОДНЕ ДЕЛАТНОСТИ је **П+1 (приземље + спрат)**, за производне објекте и објекте мале привреде, а максимална спратност пословно административних објеката је **П+2+Пк** (приземље + два спрата+ поткровље).

Уобичајена спратност (али не и строго дефинисана зато што зависи од захтева технолошког процеса) производних и складишних објеката је **П (приземље)** са чистом **висином од 4–6м до** максималне спратности **П+1 (приземље + спрат).** У изузетним случајевима технолошки процеси одредиће већу висину спратности планираних производних објеката (нпр. силоси, мешаоне.....).

Максимална висина планираних објеката унутар производних комплекса се овим Планом неограничава, услед захтева и потреба појединих технолошких процеса који се свакодневно унапређују, а тичу се делатности која је најзаступљенија у насељу (производња сточне хране). Приликом изградње таквих производних објеката обавезно је прибављање сагласности од Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, у складу са чл. 4 Правилника о утврђивању и обележавању препрека у ваздушном саобраћају.

Осим горе наведених случајева одређених приликом изградње „захтевних“ производних објеката и у случају изградње инфраструктурних објеката за производњу енергије из обновљивих извора енергије као што су ветро и соларни паркови „План“ не утврђује максимално дозвољене висине за такве објекте, већ упућује на потребу за усклађивањем са свим релевантним Правилницима и Законом који дефинишу област безбедности ваздушног саобраћаја.

Највећа дозвољена спратност помоћних објеката који се као засебни објекти граде на парцели је **П** (приземље), уз задовољење прописаних критеријума у погледу удаљености од објеката на припадајућој и суседним парцелама и примену других утврђених правила грађења према намени, начину постављања и коришћења објеката.

Објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Кота приземља свих планираних објеката утврђена је у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта.

Кота приземља објеката треба да је виша од коте нивелете јавног или приступног пута, односно да је од нулте коте објекта **виша за мин. 15цм. Кота пода приземља** може бити **највише 1,20м** виша од нулте коте објекта.

3.1.5.7. Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

На простору у границама Плана као други објекти на парцели могу се градити:

- помоћни објекти (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, цистерне….)
- пословни и складишни објекти

према условима утврђеним у оквиру овог поглавља.

Помоћни објекти (гараже, котларнице и др.) нису условљени да се граде у склопу габарита производних, производно - складишних, пословних, пословно - производних, пословно - складишних и других објекта на парцели, за које су наменски везани.

У склопу постојећих и планираних комплекса могу се градити и други објекти и то: пословни, административно - управне зграде, отворена и затворена складишта, комунални објекти, интерне станице за снабдевање горивом, спортско - рекреативни објекти и др.

3.1.5.8. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

За сваку грађевинску парцелу у оквиру Плана мора се обезбедити колски и пешачки прилаз. Колски прилаз парцели је минималне ширине 5,0м са минималним унутрашњим радијусом кривине од 8,0 м. Пешачки прилаз је минималне ширине 1,5м.

Паркинг простор за кориснике објекта, по правилу решавати у оквиру парцеле, у складу са условима прикључка на јавну саобраћајницу.

Мирујући саобраћај решити у оквиру грађевинске парцеле – комплекса тако да се за производне, магацинске, складишне и индустријске објекте обезбеди 1ПМ (паркинг место) на 200м² корисног простора.

За пословне и административне објекте свих врста обезбедити услов – 1 паркинг или гаражно место на 70,0м² корисног простора у оквиру грађевинске парцеле изван површине јавног пута.

Смештај возила – камиона и радних машина за утовар и истовар (виљушкари и др.) које су неопходне за обављање пословне и радне делатности планиране у склопу пословних и производних објеката унутар Плана, решавати искључиво на припадајућој парцели, у складу са условима организације и уређења парцеле.

Паркинг простор се може оформити и у предњем делу парцеле, у оквиру простора између регулационе и грађевинске линије, уколико се постављањем објекта на већој удаљености од регулационе линије не нарушава остварени урбани ред у уличном потезу, блоку.

Заједничка гаража унутар производног комплекса може бити и у склопу објекта, с тим да осим испод основног габарита објекта, габарит подземне етаже може да буде и изван габарита основног објекта и то по правилу у равни терена (или са мах издизањем до 1,2м уколико то услови парцеле дозвољавају).

3.1.5.9. Услови за ограђивање парцеле

Грађевинске парцеле се са уличне стране могу ограђивати зиданом оградом до висине од 0,9м (рачунајући од коте тротоара) или транспарентном оградом до висине 2,0м.

Ограђивање парцела са производним објектима намењеним за обављање пословне и радне делатности чија изградња захтева посебне услове у погледу функционалног издвајања или заштите непосредног окружења (производни погони, радионице, бензинске станице и сл.) могу се ограђивати зиданом оградом висине до 2,2м.

Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Ограђивање према суседним парцелама може се решити и живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине 2,0м, која се поставља на међи тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Ограда може бити делом пуна, провидна или делимично провидна у складу са условима постављања – (према улици, према суседу и др.), изведена од опеке, дрвета, метала, комбинације материјала и као жива ограда.

Колске и пешачке капије у склопу уличних ограда по правилу су исте висине као ограда, са крилима која се морају отварати ка унутрашњости парцеле, с тим да могу бити и посебно наглашене, обликоване и обрађене.

Простор планиран за јавну намену - грађење објеката трафостаница потребно је оградити према улици транспарентном оградом, до висине 2,0м, постављеном на регулационој линији улице, у складу са условима утврђеним за ограђивање грађевинских парцела формираних за грађење објекта на грађевинском земљишту остале намене.

3.1.6. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ СПОРТСКИХ ОБЈЕКАТА И ТЕРЕНА

У оквиру зоне спорта и рекреације, изградња објеката и садржаја мора бити у складу и према важећим прорисима и нормативима с обзиром на број корисника, а према планираним садржајима у оквиру затворених и отворених површина.

Минимална величина парцеле је 800м^2, док се максимална величина парцеле се не условљава.

У овој зони дозвољена је изградња:

- мањих спортских објеката (куглана, мини сала, теретана и слично),
- отворених или покривених спортских терена (кошарка, тенис, одбојка и слично),
- отворени и затворени базени са термалном водом (купалиште, спа центар и слично)
- пратећих објеката за смештај спортиста (бунгалови, пансиони и слично),
- пратећих објеката у функцији спорта (свлачионице, клупске просторије и слично),
- пратећи објекти намењени угоститељству,
- пратећи објекти комерцијалних садржаја намењени услугама (смештајни капацитети).

У оквиру ових простора могућа је допуна садржаја кроз изградњу недостајућих објеката намењених спорту и рекреацији у виду отворених и затворених спортских терена као и изградња пратећих садржаја комерцијално-угоститељске и туристичко-угоститељске намене. У оквиру спортско рекреативног комплекса, дозвољена је изградња пословно-стамбеног објекта, (један стан за потребе власника), с тим да његова површина не може да заузима више од 30% изграђене (развијене) површине објекта.

Реконструкција, доградња и изградња објеката унутар постојећих спортско рекреативних комплекса у циљу допуне недостајућих садржаја вршиће се на основу правила грађења из предметног плана уз услов поштовања урбанистичких параметара, као и прописа и норматива за одређену намену објеката уз издавање Локацијских услова.

За изградњу нових спортско рекреативних комплекса у зони спорта и рекреације се прописује даља разрада кроз израду Урбанистичког пројекта за потребе урбанистичко-архитектонске разраде локације.

За зону се утврђују следећи урбанистички показатељи:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	**ЗОНА СПОРТА И РЕКРЕАЦИЈЕ**
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	мах. **40%**

Сви објекти морају бити потпуно комунално опремљени и ограђени у циљу заштите корисника.

Сви пратећи објекти који се могу градити у зони (туристичко-угоститељски објекти, комерцијални и пословни објекти) могу бити заступљени мах 20% на нивоу зоне.

Укупан индекс заузетости, рачунајући објекте, отворене спортске терене и базене је максимално 60%.

Проценат учешћа зеленила у склопу зоне је минимално 30%. У зелене површине се рачунају и отворени травнати спортски терени.

Организација и уређење комплекса намењеног изградњи објеката и пратећих садржаја у функцији спорта и рекреације је условљено врстом планиране спортске активности, прописаним нормативима за величину спортских терена на отвореном и затвореном простору као и мах. бројем корисника и гледалаца на трибинама.

У циљу уклапања у непосредно окружење потребно је испоштовати затечени начин постављања објеката у непосредном окружењу у односу на улични фронт.

Организација парцеле и изградња објеката може се вршити на основу Планом предвиђене документације уз поштовање утврђених правила грађења, и на основу важећих норматива и прописа за објекте одређене намене, односно према врсти спортске активности и броју корисника, стим да се на парцели-комплексу морају обезбедити и услови за паркирање и гаражирање возила, како запослених тако и осталих корисника.

Приликом изградње објеката у зони спорта и рекреације морају бити испоштовани следећи урбанистички услови:

- све слободне површине у склопу зоне спорта и рекреације треба да су парковски озелењене и уређене
- минимална светла висина спортске хале је 6,0м, док ће максимална висина наткривених спортских објеката зависити од прописаних услова за одређени ниво такмичења (државни, међународни)
- максимална спратност објеката осталих намена који прате спорт и рекреацију је П+2 (приземље + два спрата)

- приликом планирања и пројектовања објеката, морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица.
- комплекси намењени за спорт и рекреацију могу се ограђивати транспарентном и зиданом оградом висине мах. 2,2м, односно према условима које одреди надлежни орган ради контролисаног приступа корисника,
- Паркинг простор за кориснике објекта, решавати у оквиру сопствене парцеле, у складу са условима прикључка на јавну саобраћајницу.
- За спортске објекте потребно је обезбедити услов да на четири гледаоца буде паркинг место, док је за пословне објекте потребно обезбедити – 1 паркинг или гаражно место на 70,0м^2 корисног простора или 1ПМ за два запослена. Од укупног броја планираних паркинг места 10% обезбедити за паркирање возила лица са инвалидитетом,
- Смештај службених возила решавати искључиво на припадајућој парцели, а у складу са условима организације и уређења простора парцеле.

3.1.7. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА У ЗОНИ ЦЕНТРАЛНИХ САДРЖАЈА

3.1.7.1. Врста и намена објеката који се могу градити у зони

У зони централних садржаја – насељском центру могу се градити:

- објекти јавне намене (у домену културе, администрације, здравства, дечије и социјалне заштите, образовања, спорта, рекреације и др.)
- комунални објекти (пијаце и др.)
- пословни објекти (пословне, комерцијалне функције)
- вишепородични стамбени, стамбено-пословни објекти
- породични стамбени, стамбено-пословни објекти (Садрже највише 3 стамбене јединице. У делу приземне етаже оријетисаном на јавну површину планирати искључиво пословне просторије);
- верски објекти и др.
- други објекти (објекти који су изграђени на истој парцели са породичним стамбеним, стамбено-пословним или пословним објектом)

На грађевинској парцели – комплексу у зони централних садржаја, могу градити и други објекти у функцији основне намене грађевинске парцеле, до дозвољеног максималног индекса заузетости, обезбеђењем колског приступа преко припадајуће парцеле најмање ширине 2,5м, као и обезбеђењем потребног броја паркинг места на парцели.

- Помоћни објекти становања, односно пословања;

Помоћни објекат је у функцији главног објекта, а гради се на истој парцели на којој је саграђен главни стамбени, пословни објекат (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, цистерне за воду и сл.).

За формирање нових комплекса, локација за грађење објеката јавне намене, утврђује се обавеза израде Урбанистичког пројекта.

Делатности које се могу планирати у зони у склопу пословних и стамбено-пословних објеката су из области:

- **трговине** (продавнице за продају прехрамбене и робе широке потрошње и др.),
- **услужног занатства** (пекарска, посластичарска, обућарска, кројачка, фризерска, фотографска радња и друге занатске радње),
- **услужних делатности** (фотокопирница, хемијска чистионеница и др.),
- **угоститељства** (хотел, мотел, пансион, ресторан, таверна, ћевабџиница, цафе бар, пицериа и сл.),
- **здравства**(апотека,опште и специјалистичке ординације са стационаром сл.),
- **социјалне заштите** (сервиси за чување деце, вртићи, обданишта, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.)
- **културе** (галерије, библиотеке, читаонице, биоскопске и позоришне сале и др.)
- **забаве** (билијар салони и др.),
- **спорта** (теретане, вежбаоне, аеробик сале и др.),
- **пословно-административних делатности** (филијале банака, поште, представништва, агенције, пословни бирои)
- пољопривредна апотека, ветеринарска амбуланте за кућне љубимце и сл.,
- друге делатности уз услов да не угрожавају околину, животну средину и услове становања буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним дејствима, односно да су предвиђене мере којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења, да имају обезбеђене услове прикључка на

комуналну инфраструктурну мрежу, и да се у складу са наменом и капацитетима може обезбедити прописан број паркинг места за кориснике.

3.1.7.2. Врста и намена објеката чија изградња је забрањена у зони

У зони централних садржаја ни под којим условима није дозвољена изградња следећих објеката:

- било који објекти у којима се одвијају делатности које су у стамбеним зонама, односно насељеним местима уопште, Законом и прописима забрањене.
- било који објекти у којима се одвијају делатности које врстом и катактером делатности могу угрозити животну средину и услове становања разним штетним утицајима; буком, гасовима, отпаднима материјама или другим штетним дејствима.
- складишних, производних или економских објеката

3.1.7.3. Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката

Грађевинска парцела намењена за грађење, независно од намене, треба по правилу да има облик правоугаоника или трапеза, и да има приступ са јавног пута.

Изузетно за градњу се могу користити и парцеле неправилног облика и које немају међусобно управне границе, у ком случају се изградња објеката на парцели прилагођава облику парцеле у складу са условима за дати урбанистички блок или са изгледом уличног потеза.

Парцелација и препарцелација дозвољена је до утврђених минималних, односно максималних површина парцеле и ширина уличног фронта, а према величинама датим у табели.

Начин постављања објекта	**Намена објекта**	**Мин. површ. парцеле ($м^2$)**	**Мин. ширина парцеле (м)**
Слободностојећи објекти	пословни објекат	500	15,0
	вишепородични стамбено-пословни објекат	1000	18,0
	породични стамбено-пословни објекат	500	15,0
Објекти у непрекинутом низу	пословни објекат	500	10,0
	вишепородични стамбено-пословни објекат	800	15,0
	породични стамбено-пословни објекат	600	10,0
Објекти у прекинутом низу и двојни објекти	пословни објекат	400	12,0
	вишепородични стамбено-пословни објекат	800	18,0
	породични стамбено-пословни објекат	400	12,0

За објекте јавне намене:

Минимална површина парцеле за изградњу објеката **јавне намене**

- слободностојећи објекат је 500,0$м^2$
- објекат у прекинутом низу је 400,0$м^2$

Најмања ширина фронта грађевинске парцеле з**а** објекте јавне намене:

- минимално за слободностојећи објекат.....20,0м
- минимално за објекат у прекинутом низу.....16,0м

Парцелација и препарцелација грађевинских парцела утврђује се пројектом препарцелације и парцелације, у складу са условима за образовање грађевинских парцела дефинисаних Планом.

Изузетно, на већ изграђеним грађевинским парцелама са изграђена два стамбена објекта, где површина и ширина парцеле не задовољавају утврђене елементе у табелама, уз задовољење одређених норматива и критеријума, одобриће се парцелација у циљу решавања имовинско-правних односа (деоба парцеле) и за потребе легализације за објекте за које је легализација пријављена и одобрена у законском року.

У зони Централни садржаја утврђена је максимална величина грађевинске парцеле од 1500м^2, изузев за изградњу објеката јавне намене.

У циљу реализације планског решења, парцеле које нису условне у погледу ширине уличног фронта, облика или приступа на јавну површину, условљено је њихово припајање постојећој или постојећим суседним парцелама које су директно ослоњене на јавну површину – улицу у складу са прописаним параметрима у погледу минималне и максималне величине парцеле у зони.

Постојеће катастарске парцеле у зони централних садржаја које испуњавају Планом дефинисане минималне димензије, или димензије које одступају до 10% од минималних, а налазе се у блоковима који су већим делом оформљени, постају грађевинске парцеле. На парцелама које одступају до 10% од минималних димензија, дозвољава се изградња новог објекта или адаптација, реконструкција и доградња постојећег уз услов да спратност буде највише П+1 и испоштоване прописане међусобне удаљености између суседних објеката. За парцеле које треба да се формирају парцелацијом или препарцелацијом не важи ово одступање.

3.1.7.4. Услови у погледу положаја објеката у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле са условима за отворе према бочним суседним парцелама

Положај објекта у односу на регулациону линију дефинисан је утврђеним растојањима грађевинских линија објекта од регулационе линије, односно бочних и дворишних међних линија парцеле.

Међусобна удаљеност слободностојећих стамбено-пословних и пословних објеката је најмање 5m.

Међусобна удаљеност слободностојећих објеката било које намене утврђује се у односу на висину објекта (минимална половина висине вишег објекта, односно четвртина висине вишег објекта, ако објекат на наспрамним бочним фасадама не садржи отворе) уз услов обезбеђења минималног трајања директог дневног осунчања стамбених објеката (најмање половина трајања дневног осунчања).

У циљу уклапања у непосредно окружење потребно је испоштовати затечени начин постављања објеката у непосредном окружењу у односу на улични фронт.

Изузетно, локацијским условима се може дефинисати грађевинска линија повучена у односу на регулациону 5 и више метара уколико врста и намена објекта то захтевају.

Грађевинска линија за постављање помоћних објеката на парцели утврдиће се локацијским условима, а на основу међусобног положаја - најмањег дозвољеног растојања објеката на припадајућој и суседним парцелама утврђених у односу на њихову намену, спратност и начин постављања на парцели дефинисаних Планом.

Положај објеката у односу на линије бочне суседне грађевинске парцеле утврђен је према начину постављања објекта на парцели, и у складу са утврђеним правилима у погледу обезбеђења минималних међусобних удаљености од објеката на припадајућој као и суседним парцелама.

- слободностојећи објекти

на делу бочног дворишта претежно северне оријентације	2,0м
на делу бочног дворишта осталих оријентација	3,0м
- двојне објекте и објекте у прекинутом низу	4,0м
- први или последњи објекат у непрекинутом низу	3,0м

Слободностојећи објекти се могу градити и ближе линији суседне парцеле на делу бочног дворишта северне оријентације, тј. на растојању од 1,0м, у случају да је растојање објекта на делу бочног дворишта јужне оријентације на суседној парцели најмање 4,0м, тј. да је међусобна удаљеност објеката 5,0м.

Објекат се може градити и на линији једне од суседних парцела уколико је то наслеђен начин градње у блоку, а у том случају грађење објекта је условљено ширином слободног пролаза на припадајућој парцели у делу бочног дворишта најмање 4,0м, а такође мора бити задовољен услов у погледу међусобне удаљености објеката с обзиром на планирану висину, а то је половина висине вишег објекта.

Отвори на пословним и стамбено-пословним објектима, који су на делу бочног дворишта од границе суседне грађевинске парцеле постављени на удаљености до 3,0м, могу се предвидети са мањим површинама и парапетом висине најмање 1,8м.

Отвори на пословним и стамбено пословним објектима, постављеним од границе бочне суседне грађевинске парцеле на растојању од 3,0м и више, могу се предвидети и са нижим парапетом.

За грађење нових и реконструкцију постојећих објеката на линији суседне парцеле као и на удаљеностима од суседне парцеле мањим од 1,0м, на забатним зидовима према суседној парцели се не могу пројектовати нити накнадно изводити отвори. На овим фасадама се могу уграђивати само фиксни стаклени елементи - стаклени зидови (копилит стакло, стаклене призме, полигал и сл.) који служиле искључиво за нужно осветљење просторије.

У свему осталом придржавати се Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Сл. гласник РС” бр. 50/11).

3.1.7.5. Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле у зони мешовите намене – централних функција дат је у следећој табели:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	ЗОНА ЦЕНТРАЛНИХ ФУНКЦИЈА
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	мах. 50%

Максимални степен искоришћености ових парцела је **75%** (рачунајући све објекте високоградње и платое са саобраћајницама и паркинзима).

Проценат учешћа зеленила у склопу централних функција је **мин 25%** уз услов да се површине за паркирање путничких возила поплочавају растер плочама и да се уједно предвиде зелени засади и то по један комад високог растиња на сваких 50м² паркинг простора тј. (на месту сучељавања) четири паркинг места.

3.1.7.6. Највећа дозвољена спратност објеката

Спратност пословног, вишепородичног стамбено-пословног објекта, јавног објекта од општег интереса је од П (приземље) до П+2+Пк (приземље+два спрата+поткровље-ПС), с тим да је дозвољена изградња подрумске или сутеренске етаже ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Спратност породичног стамбено-пословног објекта је од П (приземље) до П+1+Пк (приземље+ спрат+поткровље), с тим да је дозвољена изградња подрумске или сутеренске етаже ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Помоћни објекат који се гради уз главни објекат (гаража, летња кухиња...) је максималне спратности П (приземље), уз задовољење прописаних услова у погледу удаљености од објеката на парцели и суседним парцелама.

Намена етажа породичних стамбених и стамбено-пословних објеката утврђује се у односу на функцију и начин коришћења објекта:

Подрум – за помоћне, пратеће евентуално радне просторије (котларница, простор за смештај огрева, остава, склониште, гаража, евентуално радионица)

Сутерен – за помоћне и радне просторије (котларница, смештај огрева, остава, гаража, радионица, и сл.)

Приземље и високо приземље – просторије оријентисане ка јавној површини обавезно су пословне намене, а просторије оријентисане на двориште стамбене или пословне намене

Спрат – за стамбене, или пословне просторије уз задовољење одређених услова у погледу функционалне одељености од стамбеног простора од пословног, одвојеног приступа и других услова

Поткровље (повучени спрта) и мансарда – за стамбене, помоћне и евентуално интерне радне просторије (у смислу просторија за обављање рада ван просторија послодавца и сл.) за делатности које не нарушавају стамбену функцију објекта

Код изградње објеката са подрумом у зони породичног становања неопходно је обезбедити правилно проветравање и осветљавање подрумске етаже.

Утврђивање коте приземља

- *приземље* (П) подразумева део објекта над насипом или подрумом, чија је кота пода издигнута минимално 0,15мм, а максимално 1,20м од планиране коте заштитног тротоара око објекта (нулта кота објекта),
- *високо приземље* (ВП) подразумева део објекта над сутереном, чија је кота пода издигнута више од 1,20м, а највише 2,20м од коте заштитног тротоара око објекта (нулта кота објекта),
- *подрум* (По) подразумева најнижи укопани део објекта испод етаже приземља, а чија је минимална дубина укопавања дефинисана максималном котом пода приземља; дозвољено је укопавање више етажа уколико то не утиче на режим подземних вода; у подруму није дозвољено становање. Површина подрума не урачунава се у корисну површину објекта.
- *сутерен* (Су) подразумева најнижи укопани део објекта испод етаже високог приземља, а чија је дубина укопавања дефинисана максималним котама пода високог приземља и приземља; у сутерену није дозвољено становање. Површина сутерена се урачунава у корисну површину објекта.

3.1.7.7. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Приступ парцели по правилу треба да је решен са јавног пута – улице, и то када је парцела директно ослоњена на јавну површину или индиректном везом са јавним путем, преко приватног пролаза, с тим да његова ширина не може бити мања од 2,5м.

У циљу обезбеђења услова приступа економском дворишту и изграђеним објектима у залеђу парцеле, обезбедити на делу бочног дворишта пролаз минималне ширине 2,5м (препоручена ширина је 3,0м). Уколико се ради о ивичној градњи (традиционалним низовима) пролаз у дубину парцеле обезбедити кроз покривени пролаз - пасаж ширине најмање 3,0м и висине 4,0м, како би се обезбедио приступ ватрогасним возилима, возилима хитне помоћи и камионима у функцији обављања одређених пословних и радних делатности у оквиру објеката на парцели. Приступ задњем дворишту парцеле се изнимно може остварити кроз пролазну гаражу у оквиру породичног стамбеног или стамбено-пословног објекта.

Смештај сопствених возила за пословне, стамбено-пословне и јавне, објекте решавати у склопу парцеле изван површине јавног пута, изградњом паркинга или гаража и то:

- једно паркинг или гаражно место на један стан и једно паркинг или гаражно место по једном локалу испод 70м² или једно паркинг место за 70м² пословног простора.

Осим за сопствене потребе, код грађења пословних и јавних објеката потребно је обезбедити потребан број паркинг места и за потребе осталих корисника

Код изградње вишепородичног стамбеног, стамбено-пословног објекта, сем испод основног габарита, објекат може да садржи подземне делове и ван њега и то по правилу у равни терена (или са мах издизањем до 1,5м уколико то услови парцеле дозвољавају), а за потребе изградње заједничке гараже, при чему се не смеју прећи границе парцеле.

За друге намене, смернице за паркирање су дате у наредној табели.

Табела: Нормативи за прорачун потребног броја паркинг места:

Намена	1 паркинг место на:
Трговина на мало	100м^2 корисног простора
Хотел (према категорији)	2-10 кревета + 1 п.м. за аутобусе / 30 кревета
Хотел (апартманског типа)	1 апартман
Дом здравља, амбуланта, апотека	70м^2 корисног простора
Школе	70м^2 корисног простора
Банке	70м^2 корисног простора

Намена	1 паркинг место на:
Пословање и администрација	70м^2 корисног простора
Поште	150м^2 корисног простора
Тржни центри	70м^2 корисног простора
Ресторани и кафане	8 столица
Спортски објекти	40 гледалаца
Биоскоп, дом културе	30 седишта, гледалаца

Гараже објеката планирају се у или испод објекта у габариту, подземно изван габарита објекта или надземно на грађевинској парцели.

Површине гаража објеката које се планирају надземно на грађевинској парцели урачунавају се при утврђивању индекса или степена изграђености, односно индекса искоришћености грађевинске парцеле, а подземне гараже се не урачунавају у индексе.

3.1.7.8. Услови за ограђивање парцеле

Грађевинске парцеле могу се ограђивати транспарентном или зиданом оградом чија је висина највише 1,6м према улици и 1,8м према суседним парцелама.

Улична ограда може се поставити на регулационој линији или на повученој предњој грађевинској линији објекта. У случајевима када се ограде постављају на регулационој линији, а грађевинска линија је повучена у дубину парцеле, ограде треба да су прозрачне (транспарентне), максималне висине од 1,6м, с тим да парапет ограде висине до 0,6м (рачунајући од коте тротоара) може бити зидан (опека, камен, бетон...).

У случајевима када се ограде постављају на регулационој линији која се поклапа са грађевинском линијом могу бити и зидане од опеке, блокова, бетонске плоче и сл. до висине 1,6м или на начин као и ограде код објеката који су увучени у дубину парцеле.

Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије већ искључиво према дворишту.

Бочне и задња страна грађевинске парцеле могу се ограђивати живом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле, транспарентном или зиданом оградом до висине од 1,8м, која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Сваки власник парцеле дужан је да направи уличну ограду, као и ограду десне границе парцеле гледано са улице и половину стране границе у зачељу парцеле.

Грађевинска парцела може се преграђивати у функционалне целине (стамбени део, пословни, економски део, економски приступ, стамбени приступ, окућница), али висина унутрашње ограде не може бити већа од висине спољашње ограде.

3.1.8. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

3.1.8.1. Објекти јавне намене за које је предвиђено утврђивање општег интереса

Зоне јавне намене обухватају просторе који су изграђени или су намењени за изградњу објеката од општег интереса.

Појединачне интервенције у постојећем комплексу: реконструкција, адаптација у постојећим габаритима вршиће се на основу правила уређења и грађења дефинисаним Планом генералне регулације као и према важећим прописима и нормативима за одређену намену објеката уз издавање локацијских услова.

У случају доградње постојећих и изградње нових садржаја унутар постојећих парцела – комплекса јавне намене прописује се израда урбанистичког пројекта којим ће се дефинисати простори за изградњу и детаљно утврдити услови за изградњу нових објеката јавне намене, а у складу са важећим прописима и дефинисаним нормативима за одређену намену објеката.

Општи услови за изградњу објеката јавне намене:

- јавни објекти својом архитектуром и обликовањем представљају репере у простору и дају препознатљив печат насељу,
- поред физичких структура у формирању просторно - функционалних целина важну улогу треба да имају и отворени простори, тргови и јавне зелене површине.

3.1.8.2. Максимални дозвољени индекс заузетости у зони јавне намене

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	ЗОНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	мах. **50%**

Проценат учешћа зеленила у склопу зоне ЈАВНИХ ОБЈЕКАТА и ПОВРШИНА ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА је **мин 30%**.

Сви јавни објекти морају бити изграђени у складу са позитивним законским прописима, стандардима за изградњу појединих објеката.

У циљу уклапања у непосредно окружење потребно је испоштовати затечени начин постављања објеката у непосредном окружењу у односу на улични фронт.

Организација и уређење грађевинске парцеле намењене грађењу јавних објекта првенствено је условљена планираном наменом те нормативима и прописима за изградњу јавних објеката у складу са бројем корисника с тим да се на парцели-комплексу морају обезбедити и услови за паркирање и гаражирање возила како запослених тако и осталих корисника такође се морају испоштовати услови за неометано кретање старих, хендикепираних и инвалидних лица.

Слободне површине на парцели се по правилу озелењавају и хортикултурно уређују (травњаци, цветњаци, дрвореди и сл.), оплемењују урбаним мобилијаром (фонтане, скулптуре, клупе…) а у зависности од величине парцеле и делатности обогаћују спортско рекреативним површинама и објектима - тенис терени, спортска игралишта, базени и сл. У оквиру комплекса обавезно 30% простора за слободне зелене површине.

Међусобна удаљеност наспрамних објеката мора да буде минимално половину висине вишег објекта, односно да не сме заклањати директно осунчање другом објекту више од половине трајања директног осунчања.

Спратност објекта одређује се у зависности од непосредног окружења, постојећих објеката као и према садржајима унутар самог објекта, а може бити од П+Пк (приземље + поткровље) до П+3 (приземље + три спрата).

Кота приземља објеката одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта.

Кота приземља објеката не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута, односно треба да је у односу на нулту коту објекта виша за мин. 15 цм. а највише 1,20 м уколико се не гради подрум или сутерен, а морају се испоштовати услови за неометано кретање старих, хендикепираних и инвалидних лица.

Уколико хидротехнички услови дозвољавају у склопу објекта се може градити подрум или сутерен.

Паркинг простор за кориснике комплекса јавних објеката, по правилу решавати у комплексу, у складу са условима прикључка на јавну саобраћајницу.

Паркинг простор се мора уредити на парцели ван јавне површине у зависности од намене и капацитета објекта и то тако да за четири корисника буде обезбеђено једно паркинг место плус 1 паркинг или гаражно место на 70,0м^2. Од укупног броја планираних паркинг места за кориснике 10% обезбедити за паркирање возила лица са инвалидитетом. Смештај службених возила у склопу комплекса, решавати искључиво на припадајућој парцели, у складу са условима организације и уређења простора парцеле.

Заједничка гаража може бити само у склопу објекта, с тим да осим испод основног габарита објекта, габарит подземне етаже може да буде и изван габарита основног објекта и то по правилу у равни терена (или са мах издизањем до 0,5 м уколико то услови парцеле дозвољавају). Габарит подземне гараже се не урачунава у индекс изграђености.

Грађење јавних објеката из области за које се на основу Закона о експропријацији („Сл. гласник број 53/95, „Сл. лист СРЈ“16/2001 – одлука СУС и „Сл. гласник РС”, бр. 20/2009, 55/2013 – одлука УС и 106/2016) може прогласити општи интерес, објеката енергетске инфраструктуре – трафо станица, дозвољено је на простору грађевинског земљишта остале намене – унутар формираних грађевинских блокова, у складу са важећим прописима за грађење објеката одређене намене и условима грађења утврђеним Планом.

Урбанистички параметри и правила за урешење и градњу у зонама јавних установа:

јаслени узраст (1-3 године):
- радијус опслуживања 600м
- број деце 4% од укупног броја становника
- обухват 40%
- капацитет до 80 деце по групи 10-15 деце.
- површина комплекса 25-40м^2 / по детету
- потребна изграђена површина 4,5м^2 / по детету
- слободна површина 10-15м^2/по детету

узраст 3-7 година:
- број деце 6% од укупног броја становника
- обухват 70%, а предшколски узраст 100%
- капацитет мах.120 деце у групама по 10-15
- површина комплекса 30-50м^2 /по детету
- потребна изграђена површина 5,5м^2 / по детету
- слободна површина 10-15м^2/по детету
- једно ПМ на 70м^2 корисног простора

основно образовање (старосна група 7-14 година):
- обухват 15% од укупног броја становника и цца 98% старосне популације
- изграђена бруто површина 7,0-8,0м^2/по ученику
- величина школског комплекса 25-30м^2/ученику
- 28-32 ученика у учионици
- спратност објекта П+2+Пк
- удаљеност од саобраћајнице 50м
- комплекс опремљен отвореним спортским теренима и фискултурном салом
- слободна површина 25-30м^2/по ученику
- једно ПМ на 70м^2 корисног простора

средње образовање (старосна група од 14-19 година):
- обухват 4% од планираног становништва или 80% од старосне групе
- површина комплекса 30м^2/ по ученику
- изграђена површина 15-20м^2/ по ученику
- 22-25 ученика у учионици
- спратност објекта П+2+Пк
- комплекс опремљен отвореним спортским теренима и фискултурном салом
- рад у две смене
- једно ПМ на 70м^2 корисног простора

библиотеке и читаонице:
- Број књига - 3 - 4 књиге по становнику;
- Потребна површина - 0,001м^2 БГП по књизи;
- Број запослених - 1 запослени на 1000 књига;

биоскоп:
- 1 место на 25 становника
- комплекс - парцела 7м^2 по кориснику
- сала 2м^2 по седишту
- радиус опслуживања 1.500м
- опслужује 20.000 становника
- једно ПМ на 20-30 седишта

дом културе:
- опслужује 30.000 становника
- радиус опслуживања 1.500м
- 40 места на 1000 становника
- комплекс - парцела 10-14м² по кориснику
- сала 6м² по седишту - површина објекта
- капацитет 1.000-1.300 корисника –сала мах. 700 места
- једно ПМ на 10 седишта

музеј:
- 10 корисника на 1.000 становника
- 2 м² по кориснику
- једно ПМ на 10 посетиоца
- пожељна локација у центру

здравствене станице и амбуланте:
- Површина парцеле - 0,4 -0,6м² по становнику ;
- Површина објекта - 0,06 -0,09м² по становнику.
- Радијус опслуживања мах 4 – 5км

апотека:
- опслужује 5.000-10.000 становника
- 50м² на 1.000 становника
- једно ПМ на 3 запослена

ветеринарска станица:
- 5м² на 1.000 становника
- 10м² по оболелом грлу

ученички и студентски домови:
- лоцирани у граду и повезани са градским саобраћајем
- површина комплекса 30м² / по кориснику
- изграђена површина 15м² / по кориснику
- обухвата цца 20% ученика и цца 60% студената који немају пребивалиште у Суботици
- спратност објекта П+3+Пк- /пансионски смештај/ павиљонски начин градње
- комплекс опремљен отвореним теренима за спорт и рекреацију
- паркинг 1/20 корисника + 1/2 запослених

дом за старе и пензионере:
- опслужује 13-15% становника старијих од 65 година живота.
- грађевинска површина 25м² по кориснику.
- површина комплекса 50-60м² по кориснику
- спратност објекта до П+2
- једно ПМ на 2 запослена

физичка култура, спорт и рекреација
- Површина парцеле (комплекса) - мин. 10м² слободних отворених површина по становнику;
- Површина објекта - мин. 0,25м² БГП по становнику.

У оквиру ових простора могућа је допуна садржаја кроз изградњу недостајућих објеката намењених спорту и рекреацији у виду отворених и затворених спортских терена као и изградња пратећих садржаја комерцијално-угоститељске и туристичко-угоститељске намене. У оквиру спортско рекреативног комплекса, дозвољена је изградња пословно-стамбеног објекта, (један стан за потребе домара), с тим да његова површина не може да заузима више од 30% изграђене (развијене) површине тог објекта.

За потребе проширења садржаја и изградње нових објеката потребно је задовољити следеће параметре:
- Индекс заузетости највише 25% рачунајући само затворене објекте

- Индекс заузетости највише 60% рачунајући и отворене спортске терене
- Најмање 30% зелених површина у комплексу
- За спортске објекте потребно је обезбедити услов 1 паркинг место на четири гледаоца, док је за пословне и угоститељске објекте потребно обезбедити 1 паркинг место на 70 м^2 корисног простора

Планирати следеће садржаје:

- Фудбалски стадион са атлетском стазом и трибинама капацитета најмање 1000 гледалаца;
- Пратећи објекат са свлачионицама, санитарним чворовима и просторијама управе;
- Угоститељски објекат (ресторан или кафић);
- Помоћни фудбалски терен;
- Проширење постојећеих отворених терена за мале спортове;
- Оријентација дуже осовине отворених терена је оптимално север-југ, а максимални отклон на једну или другу страну је 25°.

УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ У ЗОНИ КОМУНАЛНИХ ОБЈЕКАТА

Унутар простора који обухвата блок 13 постоји изграђена и уређена комунална површина Водозахвата. Унутар комлекса водозахвата могу се градити објекти који су искључиво у његовој функцији и у складу са основном наменом.

Појединачне интервенције у постојећем комплексу: реконструкција, доградња, адаптација и изградња неопходних садржаја и објеката у функцији основне намене комплекса или његовог инфраструктурног опремања вршиће се на основу правила уређења и грађења дефинисаним Планом генереалне регулацијеуз услов уклапања у индекс заузетости простора као и према важећим прописима и нормативима за одређену намену објеката уз издавање Локацијских услова.

За проширење комплекса и изградњу нових комуналних објеката утврђена је обавеза израде урбанистичког пројекта, при чему је потребно задовољити дефинисане урбанистичке параметре.

Максимални дозвољени индекс заузетости у зони комуналних објеката:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	**ЗОНЕ КОМУНАЛНИХ ОБЈЕКАТА**
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	мах. **50%**

Проценат учешћа зеленила у склопу зоне КОМУНАЛНИХ ОБЈЕКАТА је **мин 30%**.

Максималне дозвољене висине објеката у ЗОНИ КОМУНАЛНИХ ОБЈЕКАТА И ПОВРШИНА нису дефинисане, јер зависе од специфичних технолошких процеса који се у њима обављају.

Сви комунални објекти морају бити изграђени у складу са законским прописима, стандардима за изградњу појединих објеката.

У циљу уклапања у непосредно окружење потребно је испоштовати затечени начин постављања објеката у непосредном окружењу у односу на улични фронт.

Гробља

Гробље уредити у складу са одредбама:

- Закона о сахрањивању и гробљима („Службени гласник СРС" бр. 20/77, 6/89, "Службени гласник РС", број 101/2005-др Закон,120/2012-одлука УС и 84/2013-одлука УС)
- Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“ бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018).
- Одлуке о сахрањивању и гробљима („Сл.лист Града Суботица 16/2016 и 44/2016)

Могуће пратеће намене: зеленило, услужне делатности и пратећи објекти комуналне инфраструктуре.
Под пуном опремљеношћу на гробљима подразумевају се: гробне парцеле, гробна места, капеле (боксови) за умрле, колске и пешачке саобраћајнице и прилазни пут, пешачки трг, други објекти (верски: сале за парастосе, економски: продавнице цвећа и погребне опреме и други објекти за вршење погребне дјелатности), зелене површине и ограда гробља.
Минимални садржај за сеоска гробља је гробна парцела, гробна места и колске и пешачке саобраћајнице.

Урбанистички параметри за гробље

површина гробља - 4,00м^2/становнику;

- могућност етапне реализације;
- ротациони турнус износи 10 година;
- стопа морталитета за плански период до 2025. износи 10 ‰.

Функционална подела гробља треба да се састоји од следећих односа:

- 60% намењено гробним местима
- 20% заштитни зелени појас и парковски обликован простор
- 16% површине за саобраћајнице
- 3% трг за испраћај
- 1% остали садржаји (код улаза у гробље - капела, продавница свећа, цвећа и др., максималне спратности П - приземље)

Основни елементи за димензионисање површина за сахрањивање

врсте гробница	димензија (м)
- гробнице са два ковчега	око 2.00 x 3.00 м
- гробнице са четири ковчега	око 2.50.x2.50 м
- гробови у низу	око 2.20 x1,0 и 2,30 x1,10
- гробови за урне	око 1,2 м^2 бруто површина
- осаријум	10 x20м

Пијаце

Постојећу званичну пијацу треба уредити до нивоа добре опремљености према санитарно-техничким условима и нормативима. Неопходно је извршити опремање пијаце санитарним објектима, оградити је, поставити тезге и обезбедити простор за смештај прибора за одржавање пијаце паркирање.

Могуће пратеће намене: услуге и пословање, пратећи објекти комуналне инфраструктуре.

Границу и површину грађевинске парцеле дефинисати према програму, намени и концепту у складу са даљим дугорочним развојем насеља.

Продајни простор за прехрамбену робу и робу широке потрошње треба да је наткривен. Дозвољена је и изградња затворених продајних објеката приземне спратности (П) који чине целину са пијачним простором. За потребе администрације је дозвољена максимална спртаност објеката или делова објеката П+1 (приземље са спратом).

Максимални индекс заузетости укључујући и наткривене површине износи 70%.

У оквиру парцеле пијаце обавезно је изградити паркинг за смештај возила продаваца и доставна возила, као и паркинг за возила купаца.

За паркирање обезбедити:

- 1 паркинг места за продавца и доставна возила на сваке 4 тезге
- 3 паркинг места за возила посетилаца на сваких 100м^2 површине пијаце

У оквиру стандарда за инфраструктурну опремљеност обавезно је обезбедити:

- константан приступ доводу топле и хладне воде просторима за продају меса, рибе и млечних производа,
- расхладне уређаје просторима за продају меса, рибе и млечних производа,
- тоалет,
- обезбедити канте за смеће на максималној међусобној удаљености од 50m.

Приликом израде пројекта придржавати се свих важећих прописа и норматива везаних за ову врсту објеката.

За уређење пијаце потребна је израда Урбанистичког пројекта.

У случају да се укаже потреба за проширењем комплекса јавне намене, уколико су суседне парцеле на којима се планира проширење у власништву Града прописује се израда Урбанистичког пројекта, док у случају утврђивања површина за које је потребно утврдити јавни интерес у складу са Законом о експропријацији („Сл. гласник РС“, бр. 53/95, „Сл. лист СРЈ“, бр. 16/2001 - одлука СУС и „Сл. гласник РС“, бр. 20/2009, 55/2013 - одлука УС и 106/2016 - аутентично тумачење) обавезна је израда Плана детаљне регулације.

Трафостанице и др.

За различите потребе опслуживања града, зависно од природе комуналне делатности (производња, испорука и пружање комуналних услуга) и на основу конкретних услова и потреба дозвољена је изградња трафо станица на парцелама инвеститора. У склопу ових простора је планирано лоцирање грађевинских објеката са потребним уређајима, инсталацијама и опремом.

3.2. УСЛОВИ ЗА ЗАШТИТУ СУСЕДНИХ ОБЈЕКАТА

Приликом изградње нових објеката, независно од њихове намене, водити рачуна о заштити суседних објеката у конструктивном смислу и у смислу не угрожавања услова живљења на суседним парцелама и парцелама у непосредном окружењу.

Грађевински елементи испод коте уличног тротоара, односно подземне етаже, могу прећи грађевинску односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада), и то:

- стопе темеља и зидови подземних етажа максимално 0,15м до дубине од 2,6м испод површине тротоара, а испод те дубине до 0,5 м.

- **шахтови подрумских просторија** до нивоа коте тротоара до 1,0м, уз услов минималне ширине тротоара 2,0м.

Стопе темеља и ивица стрехе не могу прелазити границу суседне парцеле.

У случају да се гради непрекинути низ на бочним фасадама се могу остављати светларници који би служили осветлењу и вентилацији помоћних просторија.

Грађење нових објеката свих врста и намена планирати на удаљеностима од суседних објеката којима се не угрожава њихова функција, затечени начин и услови коришћења, као ни дневно осветљење просторија постојећих објеката путем отвора оријентисаних према парцели на којој је планирана градња.

Положај и висина нових објеката у односу на постојеће на суседним парцелама треба да су такви да суседним објектима не заклања директно дневно осунчање дуже од дозвољеног прописаног временског интервала (половина трајања директног осунчања).

У циљу заштите суседних објеката, гледано и кроз однос према простору суседних парцела, планирани објекти, нити њихови најистуренији делови својим положајем (рачунајући и ваздушни и подземни простор) не смеју прелазити границу суседних парцела.

Уколико на забатном зиду суседног објеката постоји отвор, уз писмену сагласност суседа отвор се може затворити, односно на новопланираном објекту се може извести светларник наспрам отвора на постојећем објекту.

Уколико се изградња објекта планира на међи суседне парцеле на коју је наслоњен постојећи суседни објекат изведен са кровном равни оријентисаном на припадајућу парцелу, уз сагласност власника суседне парцеле може се извршити реконструкција крова суседног објекта, са техничким решењем које обезбеђује несметано грађење планираног објекта.

Грађењу новог објекта у смислу доградње уз постојећи објекат или објекте реализоване на суседној или обе суседне парцеле на заједничкој међи (интерполација), треба да претходи геомеханичко испитивање тла на којем се гради објекат, обавеза провере стабилности темеља објекта или објеката уз које се планирани објекат дограђује, као и обавеза заштите суседног објекта, у складу са чим по потреби извршити подзиђивање темеља постојећих објеката у циљу постизања сигурности и стабилности објеката.

3.3. УСЛОВИ ЗА АДАПТАЦИЈУ, РЕКОНСТРУКЦИЈУ И ПРЕНАМЕНУ ПОСТОЈЕЋИХ ОБЈЕКАТА НА ПРОСТОРУ ПЛАНА

На постојећим објектима у оквиру обухвата Плана, у складу са њиховом наменом и прописаним правилима грађења утврђеним за грађење у одређеној зони, дозвољена је реконструкција, доградња, адаптација и санација. У зонама за које су утврђена правила уређења и грађења регулационим планом одређене интервенције се морају одвијати према утврђеним правилима из планског документа. Нарочиту пажњу посветити заштити суседних објеката.

<u>Породични стамбени и пословни објекти</u>

Реконструкција постојећег стамбеног објекта дозвољава се са задржавањем основне намене, као и претварањем дела или целог стамбеног простора у пословни простор, тако да објекат може бити стамбено – пословни и у целости пословни објекат.

За изграђене објекте чија међусобна удаљеност износи мање од 3,0 м, реконструкција се може вршити само у постојећим габаритима објекта уз реконструкцију, адаптацију постојећег таванског простора, без наспрамних отвора према суседном објекту.

Доградња стамбеног објекта може се вршити до утврђеног максималног индекса изграђености, уз поштовање утврђених међусобних удаљености објеката на сопственој и суседним парцелама, удаљености од регулационе линије и граница суседних парцела у складу са условима грађења објеката према врсти и намени.

Реконструкција и доградња постојећих помоћних објеката у циљу претварања у стамбени простор није дозвољена.

Адаптација стамбеног и пословног објекта се дозвољава у циљу промене организације простора у објекту, промене намене објекта или дела простора у објекту и другог.

Дозвољена је адаптација таванског простора стамбеног објекта у стамбени, односно пословни простор, уколико просторије у адаптираном таванском простору испуњавају техничке прописе и нормативе за планирану намену.

Рекострукција, доградња и адаптација се не могу одобрити за постојеће објекте који су бесправно изграђени, односно не поседују одобрење за градњу нити употребну дозволу.

У улицама у којима је Планом дефинисана нова грађевинска линија у односу на постојећу регулацију и објекте дозвољава се њихова реконструкција, пренамена и доградња до максималне вредности индекса заузетости грађевинске парцеле дефинисане за зону породичног становања, с тим да ће се код евентуалне нове изградње, главни објекат градити на грађевинској линији дефинисаној овим планом.

Реконструкција постојећег стамбеног објекта у циљу постизања сигурности и стабилности објекта са променама конструктивних елемената, технолошког процеса, спољњег изгледа објекта и другог, дозвољава се са задржавањем основне намене, као и претварањем дела или целог стамбеног простора у пословни (радни простор), тако да објекат може бити стамбено – пословни (пословање је мање од 50% бруто површине), пословно – стамбени (пословање је више од 50% бруто површине објекта) и пословни објекат.

За изграђене објекте чија међусобна удаљеност износи мање од 3,0м, реконструкција се може вршити само у постојећим габаритима објекта уз реконструкцију, адаптацију постојећег таванског простора, без наспрамних отвора према суседном објекту.

Реконструкција помоћних објеката изграђених на парцели као самосталних засебних објеката у стамбени простор није дозвољена, изузев када је помоћни објекат дограђен уз постојећи стамбени објекат, уколико се тиме може обезбедити квалитетан и примерен стамбени простор.

Доградња стамбених објеката у циљу повећања, проширења стамбеног простора дозвољава се у склопу постојећег стана или као засебна стамбена јединица у габариту јединственог објекта. Уз стамбени објекат се може доградити и помоћни, односно пословни (радни) простор, уз, над, а изузетно и испод објекта у зависности од намене и начина коришћења простора.

Дограђени део уз постојећи стамбени објекат може бити исте или ниже спратности као стамбени објекат на којем се врши доградња, а изузетно и више спратности, до дозвољене максималне спратности у зони.

Доградња објекта може се вршити до утврђеног максималног индекса заузетости грађевинске парцеле, према регулационој линији - до грађевинске линије положајно утврђене правилима за зону, блок, улични потез, према граници бочне суседне парцеле- до утврђене минималне удаљености од границе парцеле и објеката на суседним парцелама и према правилима утврђеним за зону, и према дворишту - до минималне удаљености од објеката на сопственој и суседним парцелама у складу са правилима грађења.

Доградња над постојећим стамбеним, пословним објектом дозвољена је уз претходну статичку проверу стабилности и сигурности објекта, односно предузете мере заштите објекта, за намену у складу са основном наменом објекта, до максималне дозвољене спратности објеката или највеће дозвољене висине објекта, уз услов да се доградњом испоштује положај отвора, врата и прозора и не наруши архитектонско-обликовна форма и пропорције објекта.

Доградња стамбеног објекта у смислу међуградње на начин повезивања постојећег стамбеног и помоћног, односно пословног објекта дозвољава се уз услов испуњења свих прописаних правила за грађење на грађевинској парцели у зони.

Доградња над помоћним објектима који су изграђени као самостални засебни објекти на парцели није дозвољена простором намењеним за становање, јер није дозвољен други стамбени објекат на једној грађевинској парцели, а јесте над постојећим помоћним и пословним просторима наслоњеним на стамбени објекат, тако да чини јединствену архитектонско – грађевинску целину, уз претходну статичку и геомеханичку проверу постојећих елемената конструкције.

Доградња у смислу подградње се дозвољава изузетно само код постојећих породично стамбених објеката, уз услов да се при грађењу објекта предузму сви прописани радови, односно мере заштите и обезбеђења сопственог и суседних објеката.

Адаптација стамбеног и пословног објекта се дозвољава у циљу промене организације простора у објекту, промене намене објекта или дела простора у објекту, замене уређаја, постројења, опреме и инсталација истог капацитета, без промене конструктивних елемената, спољњег изгледа објекта и другог.

Дозвољена је адаптација таванског простора породичног стамбеног и пословног објекта у стамбени, односно пословни, уколико просторије у адаптираном таванском простору испуњавају техничке прописе и нормативе за планирану намену.

У склопу адаптације је дозвољено претварање стамбеног у пословни простор, величине, садржаја и опреме у складу са планираном делатношћу чије је обављање дозвољено у зони.

Претварање пословног простора у стамбени у стамбено – пословном објекту или пословном објекту дозвољава се уколико пословни простор у објекту није изричито условљен и уколико становање као намена није у колизији са врстом делатности која се у објекту одвија.

Реконструкција, доградња и адаптација се не могу одобрити за постојеће објекте који су бесправно изграђени, односно не поседују одобрење за градњу нити употребну дозволу.

На парцелама на којима постоје објекти склони паду, а које не испуњавају услове за изградњу новог објекта у складу са утврђеним правилима за грађење, дозволиће се реконструкција постојећег објекта, уколико с тиме може повратити сигурност и стабилност објекта, односно и обнова објекта истог габарита и спратности.

Рушење објекта одобриће се у сврху изградње новог објекта у складу са утврђеним правилима грађење на парцели, а може се наложити и од стране општинске управе, уколико се утврди да је услед дотрајалости или већег оштећења угрожена стабилност објекта, до мере која се не може отклонити реконструкцијом, чиме објекат представља опасност за живот и здравље људи, за суседне објекте.

<u>Вишепородични стамбени објекти</u>

Постојећи вишепородични стамбени објекти унутар границе обухвата плана, који се задржавају планским решењем могу бити обновљени, реконструисани, санирани, дограђени и адаптирани, у складу са наменом и условима утврђеним овим Планом.

Адаптација постојећег вишепородичног стамбеног објекта и других објеката у зони се дозвољава у сврху промене намене (дела) простора у објекту, укључујући промене у обликовној структури и уградњу и реконструкцију инсталација.

Адаптација постојећег вишепородичног стамбеног објекта, дозвољава се за приземље (стамбене, помоћне, заједничке просторије станара), односно све функционалне етаже објекта са променом намене простора у пословни, величине и садржаја за делатности које су дозвољене у оквиру вишепородичних стамбених објеката уз сагласност скупштине станара (власника осталих делова објекта) тако да објекат може бити стамбено-пословни. Уколико у том случају постоји потреба за отварањем портала у приземљу, оно мора бити естетски, композиционо и у примени материјала усклађено са свим елементима на фасади. Нова пословна делатност не сме да угрожава постојеће становање.

Делатности које се могу планирати у склопу вишепородичних стамбених објеката су из области:

- трговине (продавнице за продају прехрамбене и робе широке потрошње и др.),

- услужног занатства (пекарске, посластичарске, обућарске, кројачке, фризерске, фотографске радње и друге занатске радње),
- услужних делатности (књижара, копирница, видеотека, хемијске чистионице и др.),
- угоститељства (хотел, мотел, пансион, ресторан, цаффе бар, пиззериа, хамбургерија и сл.),
- здравства(апотека,опште и специјалистичке ординације са стационаром сл.),
- социјалне заштите (сервиси за чување деце, вртићи, обданишта, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.)
- културе (галерије, библиотеке, читаонице, биоскопске и позоришне сале и др.)
- забаве (билијар салони, салони видео игара, кладионице идр.),
- спорта (теретане, вежбаоне, аеробик, фитнесс, бодубилдинг и др.),
- пословно-административних делатности (филијале банака, поште, представништва, агенције, пословни бирои)
- пољопривредна апотека, ветеринарска амбуланте за кућне љубимце и сл.,
- и друге делатности уз услов да не угрожавају околину, животну средину и услове становања; буком, гасовима, отпаднима материјама или другим штетним дејствима, односно да су предвиђене мере којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења, да имају обезбеђене услове прикључка на комуналну инфраструктурну мрежу, и да се у складу са наменом и капацитетима може обезбедити потребан, прописан број паркинг места за кориснике.

У постојећим објектима могућа је измена структуре станова и промена намене из стамбених у пословне садржаје.

Изузетно адаптација стамбеног простора на спратним етажама у пословни простор, са коришћењем стамбеног степеништа, може се одобрити на основу члана 7 Закона о становању и одржавању зграда („Службени гласник РС”, бр. 104/2016 и 9/2020 - др. закон) тако да се у делу стана може обављати пословна делатност, на начин којим се не угрожава безбедност зграде и грађана, не наноси штета згради и не ометају други корисници у мирном коришћењу станова.

Адаптација и претварање пословног простора у стамбени у вишепородичном објекту се дозвољава уколико пословни простор у том објекту није искључиво условљен. Адаптација је могућа уколико се задовоље услови за стамбене просторије (минимална висина коте пода приземља од 120цм) и минимална светла висина просторија према нормама за пројектовање стамбених објеката.

Адаптација заједничких просторија станара у стамбени или пословни простор се може дозволити ако су за то испуњени услови по прописима о планирању и уређењу простора и изградњи објеката, а на основу одлуке Скупштине зграде (Закон о становању и одржавању зграда („Службени гласник РС”, бр. 104/2016 и 9/2020 - др. закон)

Реконструкција таванског простора на вишепородичним објектима дозвољава се за стамбене и друге намене под условом да планиране просторије испуњавају техничке прописе и нормативе, а уз прибављену сагласност власника осталих делова објекта у складу са чл. 9 Закона о становању и одржавању зграда („Службени гласник РС”, бр. 104/2016 и 9/2020 - др. закон).

Дозвољава се санација и извођење радова на згради којима се врши поправка постојећих елемената зграде, уређаја, постројења и опреме истих, а којима се не мења спољни изглед, не утиче на безбедност суседних објеката.

Доградња постојећег објекта у хоризонталном и вертикалном смислу није дозвољена. Изузетно дозвољавају се мање доградње на заједничкој блоковској површини, а у циљу обезбеђивања комуникације (лифт, рампа, степениште) уколико се не може изнаћи функционално техничко решење у габариту објекта. У том случају се примењује одредба везана за исправку граница суседних катастарских парцела у складу са Законом о планирању и изградњи с тим да власник катастарске парцеле треба да реши имовинско правне односе. Обзиром да је суседна катастарска парцела јавна површина у јавној својини, сагласност за исправку границе даје надлежни правобранилац.

Затварање тераса, лођа и балкона и друге појединачне интервенције на фасадама и то нарочито уличним, није дозвољено, изузев једнообразно у склопу реновирања, реконструкције фасада према јединственом пројекту за целокупан објекат.

3.4. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА СВЕ ЗОНЕ

3.4.1. Општи услови за изградњу објеката

Стамбени простор - стамбену јединицу са помоћним и пратећим просторима у оквиру вишепородичног објекта организовати према функцији и важећим нормативима.

Светла висина стамбених просторија не може бити мања од 2,6м.

Пословни објекти треба да су изграђени према функционалним, санитарним, техничко-технолошким и другим условима према важећим прописима за одређену намену или делатност.

Стандардна светла висина пословних, радних просторија не може бити мања од 3,0м, односно треба да је у складу са прописима за обављање одређене врсте делатности.

Објекти свих врста и намена треба да су функционални, статички стабилни, хидро и термички прописно изоловани и опремљени свим савременим инсталацијама у складу са важећим нормативма и прописима за објекте одређене намене.

Приликом пројектовања и изградње објеката испоштовати важеће техничке прописе за грађење објеката одређене намене. Објекте пројектовати у складу са прописима о изградњи на сеизмичком подручју, имајући у виду да се гради на подручју које према интензитету земљотреса спада у **VII** степен Меркали-Канкали-Зибергове скале (МЦС).

Приликом пројектовања и изградње објеката имати у виду ниво подземне воде прве (фреатске) издани. Забрањена је изградња украсних језераца која нису слојем глине или специјалном фолијом изолована од подземне воде и од педолошке подлоге, ради заштите прве издани као и оне чије снабдевање водом угрожава резерве воде за пиће.

Код грађења објеката на међи водити рачуна да се објектом или неким његовим елементом – (испадом и другим) не угрози ваздушни, односно подземни простор суседне парцеле.

Кровне равни свих објеката у погледу нагиба кровних равни треба да су решене тако да се одвођење атмосферских вода са површина крова реши у сопствено двориште, односно усмери на уличну атмосферску канализацију.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмерити према другој парцели, односно објектима на суседним парцелама.

Изграђене саобраћајне површине, приступне пешачке стазе објектима на парцели, рампе гаража у приземљу и помоћних и радних просторија којима се савладава висинска разлика изнад коте терена, колске приступне путеве дворишту и манипулативне дворишне платое, треба извести са падом оријентисано према улици, евентуално делом према зеленим површинама на парцели (врт, башта и слично).

У случају изградње гараже у сутерену објекта, пад рампе за приступ гаражи оријентисан је према објекту, а одвођење површинских вода решава се дренажом или на други погодан начин.

Саобраћајне површине - приступни путеви, платои треба да су изведени са савременим коловозним застором: бетон, асфалт или поплочање разним типским елементима.

Јавни простор улице се не може користити за обављање делатности (складиштење материјала и сл.) нити за паркирање тешких возила и машина, већ се у ту сврху мора организовати и уредити простор у оквиру парцеле уколико за то постоје просторни услови и не ремете се створени услови живљења у ширем окружењу.

Одлагање комуналног смећа врши се у одговарајуће посуде у сопственом дворишту за породичне стамбене објекте, односно у контејнерима смештеним на погодним локацијама у склопу парцеле или у одговарајућим просторијама у објекту за пословне и производне објекте, а у складу са прописима за објекте одређене намене, са одвожењем на градску депонију, организовано и путем надлежног комуналног предузећа.

Отворене спољне степенице могу се постављати уз објекат ако савлађују висину до 0,9м. Степенице којима се савлађује висина преко 0,9м треба да се решавају унутар габарита објекта. Уколико се степениште поставља са уличне стране објекта, највише један степеник (до 30цм) може да пређе регулациону линију.

Уколико Планом генералне регулације нису дефинисани неки урбанистички параметри примењиваће се одредбе **Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу** („Службени гласник РС“ бр. 22/2015).

3.4.2.Услови за архитектонско и естетско обликовање елемената објеката

Грађење објеката у зони у погледу архитектонског обликовања вршити у складу са планираном наменом, уз примену боја, архитектонских и декоративних елемената у обликовању фасада на начин којим ће објекат у простору и окружењу образовати усаглашену, естетски обликовану целину.

За грађење објеката користити атестиране грађевинске материјале, с тим да се препоручује примена аутохтоних материјала са овог подручја.

Кровне равни обликовати у складу са пропорцијама објекта. Кровни покривач одабрати у зависности од нагиба кровних равни.

Фасаде треба да су малтерисане и бојене одговарајућом бојом, или од фасадне опеке или комбиноване обраде, са употребом стакла, метала, разних фасадних облога, као равне површине или са испадима (лође, балкони, еркери и сл.) дозвољених величина.

Не препоручује се употреба псеудоисторијских елемената (балустери, тимпанони и сл.) којима се опонашају историјски стилови уз деградирање аутентичних градитељских вредности и занатских вештина.

Грађевински елементи (еркери, доксати, балкони, улазне надстрешнице без стубова и сл.) на нивоу изнад приземља могу се постављати на објекте под следећим условима:

- на делу објекта према предњем дворишту – **1,20 м**, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50% површине уличне фасаде изнад приземља.
- на делу објекта према бочном дворишту претежно северне оријентације (најмањег растојања од 1,50 м) – **0,60 м**, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% површине бочне фасаде изнад приземља.
- на делу објекта према бочном дворишту претежно јужне оријентације (најмањег растојања од 2,50 м) – **0,90 м**, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% површине бочне фасаде изнад приземља;
- на делу објекта према задњем дворишту (најмањег растојања од дворишне линије суседне грађевинске парцеле од 5,00 м) – **1,20 м**, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% површине дворишне фасаде изнад приземља.

Минимална висина доње коте балкона и еркера у односу на тротоар је 3м.

Отворене спољне степенице могу се постављати уз објекат ако савлађују висину до 0,9м. Степенице којима се савлађује висина преко 0,9м треба да се решавају унутар габарита објекта. Уколико се степениште поставља са уличне стране објекта, највише један степеник (до 30цм) може да пређе регулациону линију.

Уколико Планом генералне регулације нису дефинисани неки урбанистички параметри примењиваће се одредбе **Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу** („Службени гласник РС“ бр. 22/2015).

3.5. ПРАВИЛА РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ОБЈЕКТЕ ЗА КОЈЕ СЕ ПРОПИСУЈЕ ЈАВНИ ИНТЕРЕС

Објекти за које се прописује јавни интерес су објекти који се налазе на планираним регулационим линијама и потребно их је откупити путем проглашавања јавног интереса ради обезбеђивања јавних површина – улица. За ове објекте дозвољене су следеће интервенције до привођења планираној намени:

- Објекти предвиђени за рушење на постојећој регулацији улице која се Планским решењем задржава могу се реконструисати уз повећање хоризонталног и вертикалног габарита тако да се уклопе у планско решење и задржати. Дозвољена је могућност пренамене ових објеката.
- Стамбени и пословни објекти који су предвиђени за рушење, а налазе се унутар планираних регулационих линија улице могу се реконструисати у постојећем хоризонталном и вертикалном габариту са могућношћу промене намене до мах. 50% укупне површине објекта за намене и делатности које су Планом предвиђене као дозвољене за одвијање унутар утврђених наменских целина.
- Остали објекти, помоћни објекти и објекти унутар дворишта, Планом предвиђени за рушење могу се реконструисати без промене вертикалног и хоризонталног габарита. Пренамена ових објеката није дозвољена.

  Пословни објекти могу се и доградити до 10% у циљу допуне неопходних садржаја у циљу функционисања комплекса.

3.6. УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКАТА НА КОМУНАЛНУ ИНФРАСТРУКТУРУ

3.6.1. Електроенергетске, вреловодне, гасоводне и телекомуникационе инсталације

Сви планирани објекти на посматраном простору се прикључују на електроенергетску, гасоводну, ТК и КДС мрежу према важећим техничким прописима и стандардима као и према условима надлежних

предузећа ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ Д. О. О. БЕОГРАД, ОГРАНАК ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СУБОТИЦА из Суботице, надлежни дистрибутер природног гаса и ТЕЛЕКОМ СРБИЈЕ, ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ, СЕКТОР ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ, СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НОВИ САД, ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ СУБОТИЦА из Суботици.

3.6.2. Водовод и канализација

Објекат је могуће прикључити на јавну мрежу водовода и канализације отпадних вода ако је изграђена и у функцији испред парцеле објекта.

Услове за прикључење на јавну мрежу водовода и канализације издаје ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица у којима се дефинише низ детаља: капацитет прикључка, пречник и локација водомера, димезије шахта за водомер.; капацитет и пречник канализационог прикључка, локација и димензије првог ревизионог шахта, планирана накнада за прикључење као и поузданост деонице јавног водовода испред објекта за противпожарне потребе и сл.

У случају када деоница јавног водовода није хидрантска мрежа насеља или се окарактерише као непоуздан извор за напајање хидрантске мреже, као што је то случај са целим насељем Чантавир обавеза Инвеститора објекта је да обезбеди техничко решење које обезбеђује пуну противпожарну потребу за водом. Хидрант на непоузданој деоници јавног водовода је непоуздан.

У обухвату плана јавна канализација је сепаратног типа а локалну канализацију треба пројектовати и изградити такође сепаратног типа.

3.7. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА

У односу на намену објеката чије је грађење дозвољено у зони, потребно је за појединачну градњу прибавити услове од надлежних органа и организација које су законом овлашћене да их доносе, односно прописују.

Грађење објеката од значаја за одбрану земље вршити у складу са одредбама Закона о ванредним ситуацијама, односно у складу са условима које пропише надлежни орган за ову област.

Грађење објеката у складу са врстом и наменом вршити уз поштовање свих важећих прописа из области заштите животне средине, заштите од пожара, санитарне заштите, безбедносним и другим прописаним условима и посебним условима у складу са специфичношћу објекта.

У појасу до 500м удаљености од еколошког коридора/станишта применити мере заштите еколошког коридора и његове заштитне зоне, детаљно описане у поглављу 2.10.2. – Општи и посебни услови и мере заштите природних добара.

3.8. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ - УЛИЦА

3.8.1. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ САОБРАЋАЈНЕ МРЕЖЕ

Друмски саобраћај

- Изградњу, доградњу и реконструкцију државних путева потребно је урадити у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласик РС“, бр. 50/2011) и Закона о путевима ("Службени гласник РС бр. 41/2018, 95/2018 - др. закон и 92/2023 - др. закон) као и са осталим важећим правним регулативима. Реконструкција у коридору државног пута, тип раскрснице, геометрија раскрсница, дужина трака за лева скретања, хоризонтална и вертикална сигнализација као и остали елементи на државном путу биће прецизно дефинисана приликом израде пројектне документације, односно издавања услова за пројектовање у складу са важећом законском регулативом уз услове и сагласност надлежног управљача пута.
- На обухваћеном простору Планом генералне регулације могућа је реконструкција раскрсница на свим локацијама где се након саобраћајне анализе укаже потреба повећања безбедности саобраћаја или пропусне моћи.
- Повезивање постојећих и будућих садржаја са државним путевима планирати у складу са чланом 41., 42., 43. и 44. Закона о путевима, по могућности управно на државни пут са ширином коловоза приступног пута и коловозном конструкцијом у складу са Законом о путевима и важећим стандардима и прописима. На катастарским парцелама на којима су изграђени или планира изградња стамбених објеката уколико се не планира изградња саобраћајних прикључака на државни пут на овим локацијама, односно њихово проширење у складу са Законом о путевима, исте је потребно дефинисати као колске прилазе, који могу бити ширине до 3 м.

Приликом реконструкције и изградње саобраћајних прикључака на државне путеве потребно је водити рачуна о следећем:

- планирати профил државног пута у складу са важећом планском документацијом односно у складу са Правилником, уколико Планском документацијом није дефинисан,
- коловоз прикључне саобраћајнице мора бити мин. ширине 5,0 м,
- коловоз мора бити димензиониса за тешко саобраћајно оптерећење,
- просечном годишњем дневном саобраћају – ПГДС,
- полупречнике лепеза у зони раскрснице утврдити на основу криве трагова меродавних возила које ће користити предметне саобраћајне прикључке,
- рачунској брзини пута,
- просторним карактеристикама терена,
- зонама потребне прегледности,
- обезбедити приоритет саобраћаја на државном путном правцу,
- адекватно решити прихватање и одводњабање површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања са државног пута,
- коловоз прикључне саобраћајнице мора бити пројектован сходно чл. 41-43. Закона о путевима

- Елементи државног пута, тип раскрснице, геометрија раскрсница, полупречници закривљења, евентуално увођење додатних саобраћајних трака (за укључење/искључење, траке за лево скретање), хоризонтална и вертикална сигнализација на предметном путу, биће прецизно дефинисана приликом издавања услова за пројектовање и прикључење у поступку издавања локацијских услова у складу са важећом законском регулативом.
- у складу са чланом 34. и 36. Закона о путевима дефинисане су ширине заштитног појаса и појаса контролисане изградње. Ширина заштитног појаса представља заштитни појас са обе стране пута и износи 10 м за државни пут II реда. Није могућа изградња грађевинских објеката уз државни пут које се налазе између планиране регулационе и планиране грађевинске линије.
- Приликом израде пројектно – техничке документације обавеза је извршити анализу и прогнозу саобраћајног оптерећења на предложеним локацијама раскрсница у складу са садржајима које исте повезују, са циљем оправданости саобраћајне безбедности на раскрсницама и оправданости планираних трака за лево скретање на раскрсницама. Након извршене анализе пројектном документацијом може се кориговати Планом дато решење у оквиру регулације државног пута.
- Саобраћајне површине планирати изван парцеле водног земљишта (парцела канала). Уколико је потребна саобраћајна комуникација – повезивање, леве и десне обале канала, исту је могуће планирати уз изградњу мостова/пропуста.
- Саобраћајне и слободне профиле пешачких и бициклистичких стаза предвидети са одвајањем разделним зеленим појасом у односу на коловоз државног пута у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласик РС“, бр. 50/2011).
- За све планиране интервенције и инсталације на државном путу, потребно је затражити услове и сагласност од стране ЈП “Путеви Србије” за израду планске и пројектне документације за изградњу и постављање истих у складу са Закона о путевима ("Службени гласник РС бр. 41/2018, 95/2018 - др. закон и 92/2023 - др. закон) и Законом о планирању и изградњи („Службени гласик РС“, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010, 24/2011, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019, 9/2020 и 52/2021).

Општи услови за постављање инсталација:

- Усагласити трасу инсталација са планираним профилом државног пута,
- трасе нових инсталације морају се пројектно усагг,асити са постојећим инсталацијама постављеним у зони трасе пута, а на основу извода из катастра подземних инсталација, тј. потребно је прибавити положаје инсталација од комуналних предузећа и надлежних организација за управљање тим инсталацијама и податке о планираним инсталацијама,
- приликом реконструкције држаног пута планирати измештање инсталација.

Услови за укрштање инсталација са државним путем:

- да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод трупа нпута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви,

- заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајних тачака попречног профила пута увећана за по 3,0м са сваке стране,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35м,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала износи 1 ,20м.

Услови за паралелно вођење инсталација са државним путем:

- инсталације у заштитном појасу државног пута пројектовати на прописаној удаљености (најмање 3м) од крајње тачке попречног профила пута — ножице насипа трупа државног пута, или спољне ивице канала за одводњавање, на начин одређен планским документом и условима надлежних институција,
- на местима где није могуће задовољити услове из претходног става мора се испројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута,
- не дозвољава се вођење инсталација по банкини, по косинама насипа државног пута, кроз јаркове и кроз локације које могу иницирати отварање клизишта или угрозити косине насипа државног пута, а посебно оне које могу директно или индиректно угрозити елементе путног профила државног гута,
- није дозвољено постављање мерних и других уређаја у појасу регулације предметног државног пута исти се могу постављати у заштитном појасу предметног државног пута;
- планирати предметну инсталацију тако да не угрожава саобраћајну сигнализацију и опрему пута.

Услови за вођење надземних инсталација у односу на државни пут:

- стубове планирати изван заштитног појаса државног пута (10,0м мерено од границе путног земљишта државног пута IIБ реда) а у случају да је висина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса државног пута, растојање предвидети на минималној удаљености за висину стуба, мерено од границе путног земљишта,
- обезбеди сигурносну висину од 7,0м мерено од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

Правила за изградњу објеката и инфраструктуре поред државних путева и градских саобраћајница:

- Нови објекти високоградње не могу се градити у заштитном појасу државних путева. Ширина заштитног појаса и појаса контролисане изградње државних путева у складу са чланом 34. и 36. Закона о путевима ("Службени гласник РС бр. 41/2018, 95/2018 - др. закон и 92/2023 - др. закон) и дефинисане су на графичком прилогу.
- Инфраструктурни објекти могу се градити у заштитном појасу државног пута по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута која садржи и услове за изградњу инфраструктурних објеката.
- Сходно члану 37. Закона о путевима ("Службени гласник РС бр. 41/2018, 95/2018 - др. закон и 92/2023 - др. закон) ограде, дрвеће и засади поред јавних путева подижу се тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобрацаја.
- Сходно члану 38. Закона о путевима ("Службени гласник РС бр. 41/2018, 95/2018 - др. закон и 92/2023 - др. закон) мора се обезбедити захтевана прегледност раскрсница јавних путева.
- Саобраћајнице у насељу градити са асфалтним застором са ширином од 6,6 (5,0) м, за двосмерни саобраћај и ширином од 3.5 (3) м за једносмерни саобраћај у улици, уз могућност фазног извођења. Обезбедити банкине са обе стране коловоза у ширини од најмање 1,0 м. Одвод површинских вода са коловоза обезбедити одговарајућим попречним нагибом.

Изградња коловоза и свих осталих саобраћајница треба да је у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласик РС“, бр. 50/2011). Одвод атмосферских вода са коловоза планирати преко затвореног канализационог система или преко одводно-упојне риголе.

Пешачко-бициклистичке, бициклистичке и пешачке стазе градити у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласик РС“, бр. 50/2011) којим су дефинисани саобраћајни и слободни профили за бициклистичке и пешачке стазе, као и у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Сл. гласник РС“, бр. 22/2015). Бициклистичке стазе за двосмерно кретање градити тако да слободни профил износи 2,50 м, само изузетно 2,10 м, а за једносмерно кретање тако да слободни профил износи 1,50 м, а само изузетно 1,30 м. Пешачке стазе градити тако да слободни профил за двосмерно кретање пешака износи минимум 2,0 м, а за једносмерно кретање 1,25 м. Пешачко-

бициклистичке, бициклистичке и пешачке стазе градити у регулационој ширини улице ван слободног профила коловоза.

Аутобуска стајалишта се на основу Закона о путевима ("Службени гласник РС бр. 41/2018, 95/2018 - др. закон и 92/2023 - др. закон) на јавном путу по правилу се морају изградити ван коловоза јавног пута. На основу Правилника о основним условима које морају да испуњавају аутобуска стајалишта на јавном путу („Службени гласник РС“, бр. 106/20) стајалиште не сме да се гради на унутрашњим странама кривина пута, на местима где је извучена пуна линија на средини коловоза, односно у зонама које су на путу обележене саобраћајним знацима опасности. Аутобуска стајалишта планирати тако да имају надстрешнице и издигнуту површину за путнике која је повезана са тротоаром у улици. Положај аутобуских ниша на подручју раскрснице или саобраћајног прикључка по правилу мора да буде лоцирано иза раскрснице или прикључка. Изузеци су локације гтде просторни или други технички захтеви не дозвољавају постављање аутобуског стајалишта иза раскрснице, када је потребно да узроци за извођење аутобуског стајалишта испред раскрснице буду стручно утемељени. Аутобуска стајалишта по елементима и положајем поред јавних путева морају бити усаглашена са надлежним управљачем пута.

Паркирање на јавним површима планирано је у непосредној близини јавних установа, али јавна паркинг места за путничка возила могу да се граде и на осталим местима где се укаже потреба. За паркирање возила за сопствене потребе власници објеката обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван јавне површине. Димезније паркинг места и пролаза прилагодити меродавном возилу чије су димензије дефинисане Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласик РС“, бр. 50/2011). Редови паркинг места на јавној површини могу се прекидати на местима где је потребно оформити прилазе објектима као и зеленилом. Стационарни саобраћај по могућности планирати изван регулације државног пута, односно формирање јавних паркиралишта не предвиђати у регулационом профилу државног пута са приступом паркинг местима директно са државног пута.

3.8.2. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ЈАВНИХ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА

Постојеће зелене површине потребно је допуњавати и обнављати. Започете дрвореде настављати истим садним материјалом, или врстама које се уклапају и могу се усагласити са постојећим.

- Формирати хомоген систем зеленила и тежити повећању процентуалног учешћа зелених површина;
- Подизати нове зелене површине по одређеним принципима и у планираним односима према намени у складу са Одлуком о јавним зеленим површинама („Службени лист општине Суботица” број 16/96);
- Водити рачуна о одржавању, очувању и санирању постојећих зелених површина;
- Улично зеленило допуњавати и по могућности заштити са заштитником око стабла, а где је могуће уклопити и ниско растиње;
- Тежити озелењавању простора око објеката и засенчењу што већег дела вештачких (бетонских) површина;
- У зависности од расположивог простора, планирати равномерну покривеност паркинга високим лишћарима, а слободне површине треба да садрже најмање травни покривач;
- Сав садни материјал треба да је квалитетан, одговарајуће старости и да је прилагођен условима.

Обнављање постојећег урбаног мобилијара и вегетативних садница, мањи захвати у циљу реконструкције постојећих справа на дечијем игралишту и стазама унутар јавне зелене површине парковског карактера вршиће се на основу **локацијских услова** док ће се изградња нових садржаја и урбаних целина намењених јавним зеленим површинама вршити на основу **урбанистичког пројекта.**

Озелењавање ускладити са подземном и надземном инфраструктуром према техничким нормативима за пројектовање зеленила и то:

Дрвеће и шибље садити на минималној удаљености од појединих инсталација и то :

од трасе водовода	1,5 м
од трасе канализације	1,5 м
од НН вода	2,5 м
од ТТ мреже	1,0 м
од трасе гасовода	2,0 м

Дрвеће садити на удаљености 2,0 м од коловоза, а од објекта 4,5-7 м у зависности од врсте саднице и величине корена и крошње. Саднице треба да су I класе минимум 4-5 година старости.

Избор дендролошког материјала орјентисати на аутохтоне врсте отпорне на теже услове вегетирања (отпорне на прашину, гасове…).

Све зелене површине потребно је редовно одржавати укључујући кошење траве и орезивање шибља и крошњи дрвећа.

Избор врста за потребе садње зеленила, чија је улога побољшање еколошких услова на предметном простору, треба да буде одређен у складу са педолошким, хидролошким и микроклиматским условима локалитета;

Озелењавање унутар предметног простора треба да фаворизује аутохтоне дрвенасте и жбунасте врсте као и примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине, а по могућности, не спадају у категорију инвазивних (агресивних алохтоних) врста, међу којима су на подручју Војводине спадају следеће: циганско перје *(Asclepias syriaca),* јасенолисни јавор *(Acer negundo),* кисело дрво *(Ailanthus altissima),* багремац *(Amorpha fruticosa),* коприв ић *(Celtis spp.),* дафина *(Elaeagnus angustifolia),* пенсилванијски јасен *(Fraxinus perr.nsylvarrica),* трновац *(Gleditsia triacamεthos),* жива ограда *(Lycium barbarum),* петолисни бршљан *(Parthenocissus quinquefolia),* касна сремза *(Prunus serotina),* златни штап *(Solidago gigantea* aggr.), звездан *(Symphyotrichum spp.),* фалопа *(Fallopia* sp.), багрем *(Robinia pseudoacacia)* и сибирски брест *(Ulmus pεmila).*

3.9. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

3.9.1. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ, ГАСНЕ И ТК МРЕЖЕ

Ширина заштитног појаса за далековод 400 kV износу 40м обострано од крајњег фазног проводника, обострано.

Свака градња испод или у близини далековода условљена је:

- Законом о енергетици (“Сл. Гласник РС”, бр. 145/2014 и 95/2018 – др. Закон и 40/2021),
- Законом о планирању и изградњи (“Сл. Гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009-испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС и 98/2013 – одлука УС, 132/214, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. Закон и 9/2020),
- Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова назимног напона од 1 кВ до 400 кВ (“Сл. лист СФРЈ” бр. 65/88, “Сл. лист СРЈ” бр. 18/92),
- Правилником о техничким нормативима за електроенегтеска постојења назимног напона изнад 1000 V („Сл. Лист СФРЈ“ број 4/74),
- Правилником о техничким нормативима за уземљење електроенергетског постројења напона преко 1000 в („Сл. лист СРЈ“ бр. 61/95),
- Законом о заштити од нејонзујућег зрачења (Сл. лист РС бр. 36/09) са припадајућим правилницима, посебно „Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима“ („Сл. гласник РС“ бр. 104/2009) и Правилник о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“ бр. 104/2009).
- СРПС Н.Ц0.105 – Техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења („Сл. гласник РС“ бр. 68/86),
- СРПС Н.Ц0.101 – Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетског постројења – Заштита од опасности,
- СРПС Н.Ц0.102 – Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетског постројења – Заштита од смењи („Сл. гласник РС“ бр. 68/86) као и
- СРПС Н.Ц0.104 – Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетског постројења – Увођење телекомуникационх водова у електроенергетска постројења („Сл. гласник РС“ бр. 49/83),

као и условима надлежног „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“ А.Д.

У постојећим коридорима далековода и постојећим трафостаницама (разводним постројењима) могу се радити санације, адаптације и реконструкције, ако то у будућности због потреба интервенција и ревитализација електроенергетског система буде неопходно.

Остали општи технички услови:

- Приликом извођења радова као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се не наруши сигурносна удаљеност од 5м у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV.
- Испод и у близини далековода не садити високо дрвеће које се својим растом може приближити на мање од 5м у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV, као и у случају пада дрвета.

- Забрањено је коришћење прскалице и воде у млазу за заливање уколико постоји могућност да се млаз воде приближи на мање од 5м од проводника далековода напонског нивоа изнад 110 kV.
- Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода.
- Прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.
- Нисконапонске, телефонске прикључке, прикључке на кабловску телевизију и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далекводом.
- Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стуба далеквода. Терен испод далековода и око стубова далеквода се не сме насипати.
- Све металне инсталације (електро-инсталације, грејање и сл.) и други метални делови (ограде и сл.) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначавању потенцијала.
- Делови цевовода кроз које се испушта флуид морају бити удаљени најмање 30 m од најситуренијих делова далековода под напоном.

У случају градње испод или у близини далковода, потреба је сагласност ЕМС АД при чему важе следећи услови:

- Сагласност би се дала на Елаборат који Инвеститор планираних објеката треба да обезбеди, у коме је дат тачан однос далековода и објекта чија је изградња планирана, уз задовољење горепоменутих прописа и закона и исти може израдити пројектна организације које је овлашћена за те послове. Трошкови израде Елабората падају у целости на терет Инвеститора планираних објеката.
- Приликом Израде Елабората прорачуне сигурносних висина и удаљености урадити за температуру проводника од +80ºC, за случај да постоје надземни делови, у складу са техничким упутством ТУ-ДВ-04. За израду Елабората користити податке из пројектне документације далековода које вам на захтев достављамо, као и податке добијене на терену геодетским снимањем које се обављају о трошку Инвеститора планираних објеката.
- Елаборат доставити у мунимално три примерка (два примерка остају у трајном власништву ЕМС АД), као и у дигиталној форми.
- У Елаборату приказати евентуалне радове који су потребни да би се међусобни однос ускладио са прописима.

Препорука је да се било који објекти планирају ван заштитног појаса далековода како би се избегла израда Елабората о могућностима изградње планираних објеката у заштитном појасу далкеовода и евентуална адаптација или реконструкција далековода. Минимално растојање планираних објеката, пратеће инфраструктуре и инсталација од било ког стуба далековода треба да буде 12 m, што не искључује потребу за израдом Елабората.

Снабдевање објеката на простору обухваћеном планом планирано је делом из постоје односно из новопланираних трафо станица одговарајуће снаге које ће се изградити на обухваћеном простору у складу са фазама реализације комплекса, код изградње појединачних објеката.

Електроенергетску мрежу реализовати према следећим условима:

Трафостанице градити као монтажно-бетонске (МБТС), зидане (ЗТС), компактне (КТС) или у склопу објеката, за рад на 20 kV напонском нивоу. У деловима где је изграђена надземна електроенергетска мрежа и где је економски неоправдано градити трафостанице МБТС, ЗТС или КТС типа, довољена је изградња стубних трафостаница (СТС тип).

До трафостанице се мора обезбедити колски приступ, за приступ камиона са опремом, ради монтаже саме ТС, уградње опреме, као и за одржавање ТС.

Удаљеност енергетског трансформатора од суседних објеката мора износити најмање 3 m.

Трафостанице могу да се формирају и у склопу објеката, пре свега пословних објеката. Ако се трафостаница смешта у просторију у склопу објекта, просторија мора испуњавати услове грађења из важећих законских прописа, мора бити у приземљу објекта и мора имати колски приступ за потребе инсталације и одржавања електроенергетске опреме од стране дистрибутера електричне енегрије.

Код избора локације ТС водити рачуна о следећем:

- да буде постављена што је могуће ближе тежишту оптерећења
- да прикључни водови буду што краћи, а расплет водова што једноставнији
- да постоји могућност лаког прилаза ради монтаже и замене опреме
- могуће опасности од површинских и подземних вода и сл.
- присуство подземних и надземних инсталација у окружењу ТС
- утицају ТС на животну средину.

Код надземне мреже 0,4-20 kV при земљаним радовима на месту укрштања забрањено је постављање насипа од земље, због умањења сигурносне висине ел. проводника изнад земље.

Електроенергетску мрежу на оба напонска нивоа каблирати, пре свега у урбанистичкој зони центра насеља.

Целокупну електроенергетску мрежу градити на основу главних пројеката у складу са важећим законским прописима.

Све електроенергетске водове (20 и 0,4 kV) извести путем подземних каблова, пре свега у урбанистичкој зони центра насеља.

Каблове полагати у зеленим површинама поред саобраћајница и пешачких стаза на удаљености мин. 1,5 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза.

Дубина укопавања каблова не сме бити мања од 0,8 м.

Каблове испод коловоза, тротоара или бетонских површина полагати у заштитне цеви или кабловице са резервним отворима.

За каблове исте намене који се полажу у истом правцу обавезно је задржати заједничку трасу (ров, канал).

Изнад трасе каблова код промене правца трасе и других промена те на 50 m равне линије треба поставити кабловске ознаке са одговарајућим симболима.

Све електрорадове извести према важећим техничким прописима и нормативима и СРПС стандардима поштујући минимална дозвољена одстојања од осталих инсталација и објеката.

Уколико се планирани објекти намеравају градити изнад постојећих траса 0,4 и 20 kV каблова исте је потребно изместити.

При паралелном вођењу енергетских и телекомуникационих каблова најмање растојање мора бити 0,50 m за каблове напона 1, 10 и 20 kV односно 1,0 m за каблове напона 35 kV. Укрштање електроенергестког и ТК кабла се врши на одстојању од најмање 0,5 м. Уколико не могу да се постигну ови размаци, на тим местима се електроенергетски кабел провлачи кроз заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 м. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, у насељеним местима најмање 30°, а ван насељених места најмање 45°. На местима уркштања електроенергетских и ТК каблова поставити одговарајуће ознаке.

Хоризонтално одстојање између електроенергетског подземног кабла и водоводне или канализационе цеви не може бити мање од 0,5 m за каблове 35 kV, односно 0,4 m за каблове нижег напонског нивоа. Вертикално одстојање између електроенергетског кабла и водоводне или канализационе цеви не може бити мање од 0,4 m за каблове 35 kV, односно 0,3 m за каблове нижег напонског нивоа, без обзира да ли је кабел испод или изнад водоводне односно канализационе цеви. У изузетним случајевима ово одстојање може бити и мање од наведених под условом да се подземни електроенергетски кабел механички заштити провлачењем кроз заштитну цев. Угао укрштање треба да је 30°-90°. Водоводне и канализационе цеви се не могу градити изнад или испод електроенергетског кабла, изузев код укрштања. Електроенергетски каблови могу бити на месту укрштања испод или изнад водоводне односно канализационе цеви, а делови који служе за одржавање водоводних и канализационих цеви (шахтови, сливници и сл.) морају бити удаљени од места укрштања најмање 2,0 м.

Најмањи размак између електроенергетског кабла и гасовода при уркштању и паралелном вођењу треба да буде 0,8 m у насељу и 1,2 m ван насеља. Размаци се могу смањити до 0,3 m ако се кабел полаже у цев дужине минимално 2 m са обе стране укрштања, односно целом дужином паралелног вођења. Хоризонтално одстојање између електроенергетских објеката и гасовода не сме бити мање од 1 м.

Укрштање електроенергетских водова са државним путем I и II реда врши се механичким подбушивањем испод трупа пута, у прописаној заштитној цеви која је увећана за по 3,0 m са сваке стране. Минимална дубина водова од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,5 m. Паралелно вођење електроенергетских каблова са државним путем I и II реда може се извести на минималном растојању од 3,0 м.

Приликом постављања надземних инсталација водити рачуна о томе да се стубови поставе на растојању које не може бити мање од висине стуба, мерено од спољне ивице земљишног појаса пута, као и да се обезбеди сигурносна висина од 7 m од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

Укрштање електроенергетског вода са железничком пругом је могуће планирати под углом од 90°, а изузетно се може планирати под углом не мањим од 60°. Дубина укопавања испод железничке пруге мора износити минимум 1,8 m мерено од коте горње ивице прага до коте горње ивице заштитне цеви.

Паралелно вођење електроенергетских кабова са железничком пругом је могуће у инфраструктурном појасу, ван пружног појаса.

За заштиту од атмосферског пражњења на планираним објектима предвидети и извести класичну громогранску инсталацију према важечим техничким прописима за громобранске инсталације.

Није дозвољено планирање коришћења јаких светлосних извора (рекламни ротирајући рефлектори, ласери и слично) усмерених ка небу осим уколико се они користе за потребе безбедности и контроле ваздушног саобраћаја.

Светиљке за јавно осветљење поставити на канделаберске стубове одговарајуће висине.

За расветна тела користити одговарајуће светиљке како би се добио одговарајући ниво осветљености саобраћајница, водећи рачуна о енергетској ефикасности.

Напајање нових канделабер светиљки јавне расвете решити путем нисконапонских подземних каблова.

Електроенергетску мрежу полагати најмање 1 m од темеља објеката и 1,5 m од саобраћајница.

При укрштању са саобраћајницом кабел мора бити постављен у заштитну цев а угао укрштања треба да буде око 90°.

Управљање расветом планирати централно и аутоматски са могућношћу искључења сваке друге светиљке и могућношћу полуноћног осветљења.

Гасоводна мрежа

У експлоатационом појасу транспортног гасовода не смеју се изводити радови и друге активности (постављање трансформаторских станица, пумпних етаница, подземних и надземних резервоара, сталних камп места, возила за камповање, контејнера, складиштења силиране хране и тешко-транспортуј ућих материј ала, као и постављање ограде са темељом и сл.) изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 метара без писменог одобрења оператора транспортног система.

У зависности од притиска и пречника гасовода ширина експлоатационог појаса гасовода је:

ШИРИНА ЕКПЛОАТАЦИОНОГ ПОЈАСА	ПРИТИСАК 16 ДО 55 bar (m)	ПРИТИСАК ВЕЋИ ОД 55 bar (m)
Пречник гасовода до DN 150	10	10
Пречник гасовода изнад DN 150 до DN 500	12	15
Пречник гасовода изнад DN 500 до DN 1000	15	30
Пречник гасовода изнад DN 1000	20	50

Минимална растојања спољне ивице транспортних подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом су:

	ПРИТИСАК 16 ДО 55 bar (m)			
	DN≤150	150≤DN≤ 500	500≤DN≤ 1000	DN>1000
Некатегорисани путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	1	2	3	5
Општински путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5	5	5	5
Државни путеви II реда (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5	5	7	10
Државни путеви I реда, осим аутопутева (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	10	10	15	15
Државни путеви I реда – аутопутеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	20	20	25	25
Железнички колосеци (рачунајући од спољне ивице пружног појаса)	15	15	15	15
Подземни линијски инфраструктурни објекти (рачунајући од спољне ивице објекта)	0,5	1	3	5
Нерегулисани водоток (рачунајући од ивице корита мерено у хоризонталној пројекцији)	5	10	10	15
Регулисани водоток или канал (рачунајући од брањене ножице насипа мерено у хоризонталној пројекцији)	10	10	10	

Растојања из претходне табеле се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: смањење пројектног фактора, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.

Минимална растојања транспортних подземних гасовода од надземне електро мреже и стубова далековода су:

	Паралелно вођење (m)	При укрштању (m)
≤ 20 kV	10	5
20 kV < U ≤ 35 kV	15	5
35 kV < U ≤ 110 kV	20	10
110 kV < U ≤ 220 kV	25	10
220 kV < U ≤ 440 kV	30	15

Минимално растојање из претходне табеле се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

Стубови далековода не могу се постављати у експлоатационом појасу гасовода.

Минимална растојања објеката који су саставни делови гасовода од других објеката су:

Грађевински и други објекти	Објекти који су саставни делови гасовода (удаљеност у m)						
	МРС, МЦ и РС			Компресорске станице		Блок станице са испуштањем гаса	Чистачке станице
	Зидане или монтажне		На отвореном или под надстрешницом				
	≤30.000 m^3/h	>30.000 m^3/h	За све капацитете	≤2 mlrd m^3/god.	>2 mlrd m^3/god.	За све капацитете	
Стамбене и пословне зграде*	15	25	30	100	500	30	30
Производне фабричке зграде и радионице*	15	25	30	100	500	30	30
Постројења, објеката за складиштење запаливих и горивих течности и запа.њивих гасова и станица за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова*	15	25	30	100	350	30	30
Електрични водови (надземни)	За све објекте:						
	1 kV ≥ U			Висина стуба + 3 m**			
	1 kV < U ≤ 110 kV			Висина стуба + 3 m***			
	110 kV < U ≤ 220 kV			Висина стуба + 3,75 m***			
	400 kV < U			Висина стуба + 5 m***			
Трафо станице*	30	30	30	30	100	30	30
Железничке пруге и објекти	30	30	30	30	100	30	30
Индустријски колосеци	15	15	25	25	50	15	15
Државни путеви I реда – аутопутеви	30	30	30	30	100	30	30
Државни путеви I реда – осим аутопутева	20	20	30	20	50	30	20
Државни путеви II реда	10	10	10	10	30	10	10
Општи путеви	6	10	10	10	20	15	10
Водотокови	Изван водног земљишта						
Шеталишта и паркиралишта*	10	15	20	15	100	30	30
Остали грађевински објекти*	10	15	20	30	100	15	15
* - ова растојања се не односе на објекте који су у функцији гасоводног система							

** - али не мања од 10 m
*** - али не мања од 15 m. Ово растојање се може смањити на 8 m за водове код којих је изолација вода механички или електрично појачана.

Минимално потребно растојање при укрштању гасовода са подземним линијским инфраструктурним објектима је 0,5 m.

Забрањено је изнад гасовода градити, каа и постављати, привремене, трајне, покретне и непокретне објекте, осим других линијеких инфраетруктурних објеката.

У појасу ширине по 3 m са сваке стране, рачунајући од осе гасовода на местима укрштања и паралелног вођења, предвидети извођење свих земљаних радова ручним ископом. На растојању 1 m до 3 m ближе ивице рова од спољне ивице гасовода, могуће је предвидети машински ископ у случају кад се пробним ископима („шлицовањем“) недвосмислено утврди тачан положај гасовода.

Део гасовода на којем се приликом извођења радова планира прелазак тешких и других машина преко њега, мора бити заштићен. Заштиту треба извести постављањем монтажних армирано- бетонских плоча димензија 2,5 m у правцу управном на цев, тј. 1,25 m лево и десно од осе гасовода. Армирано-бетонска плоча треба да има минималну дебљину 20 cm, и да буде обострано армирана арматуром квалитета B500B.

Плоче треба да буду постављене на растојању већем од 1 m од горње ивице цеви гасовода. Уколико је немогуће испунити овај услов, неоходно је гасовод заштити посебном армирано- бетонском конструкцијом која ће „опкорачити" цев без контакта са њом и пренети оптерећење на тло лево и десно од цеви, и то у равни испод доње ивице цеви, а никако на врх цеви. Конструкција може бити типа монтажних бетонских „јахача" са унутрашњим профилом који је већи од пречника цеви, или типа монтажних армирано-бетонских плоча ослоњених на линијске армирано-бетонске ослонце (темељне зидове) лево и десно од цеви, у целој дужини дела гасовода који се штити.

Постављање ове заштите је обавеза извођача надземног линијског објекта у изградњи.

Плоче треба да буду постављене на растој ању већем од 1 m од горње ивице цеви гасовода. Уколико је немогуће испунити овај услов, неоходно је гасовод заштити посебном армирано- бетонском конструкцијом која ће „опкорачити" цев без контакта са њом и пренети оптерећење на тло лево и десно од цеви, и то у равни испод доње ивице цеви, а никако на врх цеви. Конструкција може бити типа монтажних бетонских „јахача" са унутрашњим профилом који је већи од пречника цеви, или типа монтажних армирано-бетонских плоча ослоњених на линијске армирано-бетонске ослонце (темељне зидове) лево и десно од цеви, у целој дужини дела гасовода који се штити.

Део гасовода који остаје испод саобраћајнице, мора бити заштићен. Заштиту треба извести постављањем монтажних армирано-бетонских плоча димензија 2,5 m у правцу управном на цев, тј. 1,25 m лево и десно од осе гасовода. Армирано-бетонска плоча треба да има минималну дебљину 20 cm, и да буде обострано армирана арматуром квалитета B500B.

У случају оштећења гасовода, које настане услед извођења радова у зони гасовода, услед непридржавања утврђених услова, као и услед непредвиђених радова који се могу јавити приликом извођења објекта, инвеститор је обавезан да сноси све трошкове санације на гасоводним инсталацијама и надокнади штету насталу услед евентуалног прекида дистрибуције гаса.

Евентуална измештања и додатна заштита гасовода вршиће се о трошку инвеститора.

На основу ових услова не могу се изводити радови на измештању гасовода, већ је потребно са дистрибутером придоног гаса склопити одговарајући уговор, којим би се прецизирапе међусобне обавезе. Измештање се врши по посебној грађевинској дозволи, по којој ће дистрибутер придоног гаса бити инвеститор измешатња, а предузеће по чијем се захтеву ради измештање финансијер.

Приликом извођења било каквих радова потребно је да се радни појас формира тако да тешка возила не прелазе преко гасовода на местима где није заштићен.

Употреба вибрационих алата у близини гасовода је дозвољена уколико не утиче на механичка својства и стабилност гасовода.

Приликом извођења радова у зонама опасности и код ослобођене гасоводне цеви потребно је применити све мере за спречавање изазивања експлозије или пожара: забрањено је радити са отвореним пламеном, радити са алатом или уређајима који могу при употреби изазвати варницу, коришћење возила који при раду могу изазвати варницу, коришћење електричних уређаја који нису у складу са нормативима прописаним у одговарајућим стандардима СРПС за противексплозивну заштиту, одлагање запаљивих материја и држање материја које су подложне самозапаљењу.

Топлификација предвиђених објеката на обухваћеном простору, која је планирана прикључењем на постојећи гасоводни систем, условљена израдом посебних правила грађења и других услова, као и прибављањем Сагласности за прикључење и Одобрења за прикључење којима ће се дефинисати услови за сваки појединачни планирани објекат од стране овлаштеног дистрибутера природног гаса.

Све радове на изградњи гасоводне мреже на простору обухваћеном планом извести према важећим техничким прописима и нормативима за ову врсту инсталација, и на основу важећих Правилника.

Гасовод ниског притиска се води подземно. Дубина полагања уличног гасовода је 0,8-1,0 m од његове горње ивице, у зависности од услова терена. Изузетно је дозвољена дубина 0,5 m код укрштања са другим укопаним инсталацијама или на изразито тешком терену, уз примену додатних техничких мера заштите. Локација ровова је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака коловоза, тротоара. Вредности минималних дозвољених растојања у односу на укопане инсталације су:

Минимална дозвољена растојања	*укрштање*	*паралелно вођење*
- други гасовод	0,2 м	0,4 м
- водовод, канализација	0,2 м	0,4 м
- ниско и високо напонски електро каблови	0,3 м	0,6 м
- телефонски каблови	0,3 м	0,5 м
- технолошка канализација	0,2 м	0,4 м
- бетонски шахтови и канали	0,2 м	0,4 м
- жељезничка пруга и индустријски колосек	1,8 м	8,0 м
- високо зеленило	-	1,5 м
- темељ грађевински објеката	-	1,0 м
- локални путеви и улице	1,0 м	0,5 м
- државни путеви I и II реда	1,5 м	3,0 м
- бензинске пумпе	-	5,0 м

Трасе ровова за полагање гасне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре.

При уркштању дистрибутивног гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао између осе цевовода и осе препреке мора да износи између 60° и 90°, док се код укрштања дистрибутивног гасовода са саобраћајницама врши полагање гасовода у заштитну цев.

Називна величина заштитне цеви мора бити таква да је размак између спољашње ивице заштитне цеви најмање 50 mm. Дебљина зида се одређује прорачуном.

Забрањено је изнад гасовода градити, као и постављати, привремене, трајне, покретне и непокретне објекте.

Укрштање дистрибутивног гасовода (ДГ) са саобраћајницама врши се уз његово полагање у заштитну цев или канал. При томе се мора обезбедити природна вентилација канала, заштитне цеви или подземног пролаза.

При полагању дистрибутивних гасовода треба предузети одговарајуће мере заштите постојећих инсталација у радном појасу.

Укрштање и паралелно вођење гасовода са другим инсталацијама се пројектује у складу са условима и сагласностима надлежних органа, а на следећи начин:

- пролаз испод државних путева II реда изводи се искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви на дубини од најмање 1,50 м, заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута (изузетно спољна ивица реконструисаног коловоза) увећана за по 3,00 m са сваке стране;
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,20 м
- код паралелног вођења гасовода са државним путем II реда, инсталације морају бити постављене минимално 3,00 m од крајње тачке поречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољне ивице путног канала за одводњавање), изузетно ивице реконструисаног коловоза уколико се тиме не ремети режим одводњавања коловоза. На местима где није могуће задовољити ове услове, мора се испројектовати и извести адекватна заштита предметног пута. Не дозвољава се вођење инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијале за отварање клизишта
- пролаз испод путева и улица се изводи у заштитној челичној цеви уз механичко подбушивање на дубини од 1,0 m;
- пролаз испод кућне саобраћајнице се ради раскопавањем или подбушивањем, у складу са дубином рова;
- пролази испод осталих канала и ригола изводе се у заштитним цевима или без њих, раскопавањем или подбушивањем на дубину 1,0 m до 2,0 m у зависности од могућности на терену.

- укрштање гасовода са железничком пругом је могуће планирати под углом од 90°, а изузетно се може планирати под углом не мањим од 60°. Дубина укопавања испод железничке пруге мора износити минимум 1,80 m мерено од коте горње ивице прага до коте горње ивице заштитне цеви.
- паралелно вођење гасовода са железничком пругом је могуће у инфраструктурном појасу, ван пружног појаса.

Укрштање и паралелно вођење у односу на укопане инсталације треба пројектовати да се задовоље сви услови власника предметних инсталација. Код укрштања настојати да се гасовод укопа изнад других инсталација, у противном гасовод треба положити у заштитну цев.

Гасни прикључак

Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом. Гасне прикључке изводити према следећим условима:

- траса цевовода се води најкраћим путем и мора остати трајно приступачна,
- цевовод мора бити безбедан од оштећења ,
- прикључни цевовод полагати на дубину укопавања од 0,6 m до 1,0 m а изузетно на мин 0,5 m односно максимум 2,0 m,
- најмање растојање цевовода од свих укопаних инсталација мора бити 0,2 m,
- положај и дубина укопавања кућног гасног прикључка мора бити геодетски снимљен,
- почетак прикључка трајно означити натписном плочицом,
- цевовод се кроз шупљине или делове зграде (терасе, степеништа) полаже у заштитну цев,
- при увођењу у зграду просторија мора бити сува и приступачна, а цевовод мора бити приступачан и заштићен од механичких оштећења,
- укопани и надземни делови прикључка од челичних цеви морају се заштитити од корозије било омотачима, премазима, катодно, галванизацијом и др.,
- гасни прикључак завршава на приступачном месту главним запорним цевним затварачем, који може да се угради непосредно по уласку у зграду или ван ње,
- положај главног запорног цевног затварача се означава,
- при првом пуштању гаса у гасни прикључак потребно је обезбедити потпуно одвођење мешавине гаса и ваздуха у атмосферу.

Услове и сагласност за прикључење на гасну мрежу потребно је затражити од надлежне службе за дистрибуцију гаса.

Телекомуникациона мрежа

За прикључење објеката на ТК мрежу планирати полагање нових ТК водова од постојеће ТК канализације.

Целокупну ТК мрежу градити на основу главних пројеката у складу са важећим законским прописима. ТК мрежу градити подземно, нарочито у урбанистичкој зони центра насеља.

Дубина полагања ТК каблова треба да је најмање 0,8 м.

ТК мрежу полагати у уличним зеленим површинама (удаљеност од високог растиња мин. 1,5 м) поред саобраћајница на растојању најмање 1,5 m од саобраћајница, или поред пешачких стаза. У случају да се то не може постићи ТК каблове полагати испод пешачких стаза.

Телефонску инсталацију извести према важећим техничким прописима и нормативима као и према Упутству о изради телефонских инсталација и увода (ПТТ Весник бр. 3/75).

При укрштању са саобраћајницама каблови морају бити постављени у заштитне цеви а угао укрштања треба да буде 90°.

При паралелном вођењу енергетских и телекомуникационих каблова најмање растојање мора бити 0,50 м за каблове напона до 20 kV односно 1,0 m за каблове напона преко 35 kV. Угао укрштања треба да буде 90°.

Паралелно вођење и укрштање ТК каблова са гасоводном мрежом извести на међусобном растојању од најмање 0,4 m када је реч о подземним кабловима и наставцима (ово растојање може бити у изузетним случајевима и 0,2 m при чему је гасовод потребно поставити у заштитну цев целом дужином паралелног вођења и укрштања), односно 2 m када је реч о кабловским разделницима (ово растојање може бити у изузетним случајевима 1 m уколико је гасовод одговарајуће означен).

Укрштање оптичког кабла са водоводним цевима треба да буде тако да угао укрштања буде од 45° до 90°, а међуслој 15-30 cm у зависности од материјала и пречника водоводне цеви. ТК кабл на овом месту поставити у заштитну цев због заштите истог приликом евентуалних радова на водоводу.

Минимално хоризонтално растојање ТК каблова од водоводних цеви треба да буде 1,00 m.

Хоризонтална удаљеност оптичког кабла од канализационог вода треба да износи најмање 0,5 m а вертикално најмање 0,3 m.

Укрштање ТК водова са државним путем I и II реда врши се механичким подбушивањем испод трупа пута, у прописаној заштитној цеви која је увећана за по 3,0 m са сваке стране. Минимална дубина водова од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,5 m. Паралелно вођење електроенергетских каблова са државним путем II реда може се извести на минималном растојању од 3,0 м.

Укрштање ТК водова са железничком пругом је могуће планирати под углом од 90°, а изузетно се може планирати под углом не мањим од 60°. Дубина укопавања испод железничке пруге мора износити минимум 1,80 m мерено од коте горње ивице прага до коте горње ивице заштитне цеви.

Паралелно вођење ТК водова са железничком пругом је могуће у инфраструктурном појасу, ван пружног појаса.

За трасе КДС користити планиране трасе ТК водова. Приликом изградње нових КДС водова, неопходно је да се за потребе КДС обезбеде минимално 3 ПЕ цеви Ø40 (или минимално једна цев ПВЦ Ø110).

Новоизграђени објекти морају бити хоризонтално удаљени од подземне инсталације САТ-ТРАКТ-а мин. 0,5 m (у изузетним случајевима мин. 0,3 m), док при паралелном вођењу инсталација мора бити најмање 0,5 m од САТ-ТРАКТ подземне инсталације, а приликом укрштања сигурносни размак мора бити најмање 0,3 m.

Радове у близини стубова и испод надземних каблова САТ-ТРАКТ-а са високим радним машинама треба обављати са посебном пажњом, да не би дошло до оштећење стубова и инсталација.

Прикључење објеката на САТ-ТРАКТ КДС мрежу може се извести подземно или надземно.

3.9.2. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ВОДОВОДНЕ И КАНАЛИЗАЦИОНЕ МРЕЖЕ

Инвеститор за изградњу или реконструкцију јавног водовода и канализације је Град Суботица. Може постојати и суинвеститор: ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица или предузеће са овлашћењем за суинвестирање. Финансијер може бити и лице које по основу закљученог и овереног уговора са инвеститором финансира изградњу или реконструкцију.

Пројекти задатак за изградњу јавног водовода и канализације издаје ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица или Град Суботица.

Пројектни задатак за изградњу или реконструкцију јавног водовода и канализације садржи: податке о постојећем систему, податке из концепцијских решења на основу којих се врши развој јавних мрежа – пречнике деоница, предлог хоризонталног положаја трасе, граничне вредности вертикалног положаја трасе, места прикључења нове на постојећу јавну мрежу, захтевани цевни материјал, детаље потребних објеката на јавним мрежама, захтеве усклађене са одржавањем и сл..

Хоризонтални положај трасе из пројектног задатка може имати померања услед усаглашавања са постојећом инфраструктуром и услова за паралелно вођење и укрштање од стране имаоца јавних овлашћења. Вертикални положај дефинише пројектант стим да минимални надслој водоводне цеви је 1 м а код канализације минимална дубина од површине до дна цеви је 1,3 м.

Минимална удаљеност, при паралелном вођењу, између водовода/канализације, цеви и шахтова, и инфраструктуре кабловског или цевног типа је у хоризонталном смислу 0,5 м. При укрштању минимална вертикална удаљеност је 0,3 м а дозвољен угао укрштања је у распону од 45 до 90°.

При паралелном вођењу са путном инфраструктуром водовод и канализацију првенствено водити ван пута у зеленом појасу. У случају изградње пута по траси постојећег водовода и канализације минимални слој изнад темена цеви је 1м. Услед поменуте велике старости јавног водовода и канализације уз изградњу или реконструкцију пута и паркинга у уличном профилу неопходно је предвидети реконструкцију водовода од АЦ цеви и зидане канализације. Обим реконструкције јавног водовода и канализације се одреде Условом за паралелно вођење и укрштање које издаје ЈКП Водовод и канализација, Суботица.

IV ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

- **Графички прилози постојећег стања**

4.1. Извод из Просторног плана Града Суботице – Реферална карта бр.1 – Посебна намена простора.....1:50000
4.2. Постојећа намена површина у обухвату Плана 1:5000

- **Графички прилози планских решења**

4.3. Граница Плана са поделом на карактеристичне урбанистичке целине 1:5000
4.4. Планирана претежна намена површина и подела простора на карактеристичне целине 1:5000
4.5. Саобраћајно решење са регулацијом површина јавне намене, нивелацијом и грађевинским линијама.....1:2000
4.6. Начин спровођења Плана - зоне за које је обавезна разрада урбанистичким пројектом 1:5000
4.7. Планирана генерална решења за енергетску, електронско-комуникациону и термоенергетску инфраструктуру 1:5000
4.8. Планирана генерална решења за инфраструктуру водовода и канализације 1:5000
4.9. Карта са заштићеним непокретним културним добрима и друге мере заштите.....1:5000

V ДОКУМЕНТАЦИЈА

У складу са чланом 48. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС” бр. 72/09, 81/09-испр., 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14,83/2018 и 31/2019-др.закони 9/2020, 52/2021 и 62/2023) и члана 45. и 46. Правилника о садржини начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19), а за потребе израде Плана генералне регулације за насеље Чантавир прибављени су услови и мишљења од:

1. **ЈКП „СУБОТИЦАГАС”**
24000 СУБОТИЦА
Јована Микића бр. 58
Услови бр.: 29-23-1/2023 од 04.12.2023.

2. **ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА”**
А.Д. БЕОГРАД ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ,
СЕКТОР ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ,
СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НОВИ САД,
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ СУБОТИЦА
24000 СУБОТИЦА
Првомајска бр. 2-4
Услови бр.: Д210-511713/2 ЈВ од 11.12.2023.

3. **РЕПУБЛИКА СРБИЈА**
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
Одељење за ванредне ситуације у Суботици
24000 СУБОТИЦА
Сегедински пут бр. 45
Услови бр.: 07.30.1 број 217-28-1802/23-1 од 07.12.2023.

4. **РЕПУБЛИКА СРБИЈА**
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ
Управа за инфраструктуру
Услови бр.: 19851-2 од 08.12.2023.

5. **ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО**
Одељење за санитарну инспекцију Суботица
24000 СУБОТИЦА
Трг Лазара Нешића бр. 1
Услови бр.: 138-53-00544-1/2023-06 од 13.12.2023.

6. **ЈП „СРБИЈАГАС”**
21000 НОВИ САД
Булевар ослобођења бр. 69

Услови бр.: 06-01/3696 од 07.12.2023.

7. ЈКП „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА”
24000 СУБОТИЦА
Трг Лазара Нешића бр. 9/а
Услови бр.: И2-247/2023 од 08.12.2023.

8. РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД СРБИЈЕ
11000 БЕОГРАД
Ташмајдански парк бб
Услови бр.: 02-598-1/2023 од 29.11.2023.

9. МЕЂУОПШТИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ
24000 СУБОТИЦА
Трг слободе бр. 1/3
Услови бр.: 853-1/12 од 29.02.2024.

10. ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ
21000 НОВИ САД
Радничка број бр. 20А
Услови бр.: 03 020-3770/2 од 18.12.2023.

11. ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ ДОО
ОГРАНАК ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СУБОТИЦА
24000 СУБОТИЦА
Сегедински пут бр. 22-24
Услови бр.: 2540400.-Д.07.09.-525797/2-23 од 18.01.2024.

12. ЈВП „ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ” НОВИ САД
21000 НОВИ САД
Булевар Михајла Пупина бр. 25
Услови бр.: II-1302/6-2023 од 28.12.2023.

13. ЈВП „ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ” НОВИ САД
21000 НОВИ САД
Булевар Михајла Пупина бр. 25
Услови бр.: II-1302/6-2023 од 28.12.2023.
Допуна услова бр.: II-1302/7-2023 од 30.09.2024.

14. „ИНФРАСТРУКТУРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ“ А.Д.
СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ, ИНВЕСТИЦИЈЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
11000 БЕОГРАД
Немањина бр. 6
Услови бр.: 3/2024-1977 од 29.11.2024.

15. ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ”
11000 БЕОГРАД
Булевар краља Александра бр. 282
Услови бр.: 953-23613/24-1 од 04.12.2024.

16. САТ ТРАКТ ДОО
24300 БАЧКА ТОПОЛА
Маршала Тита бр. 11
Услови бр.: S-82-23 од 28.11.2023.

17. НИС А.Д. НОВИ САД
21000 НОВИ САД

Народног фронта бр. 12
Услови бр.: NM-444-000/1700/7407/2023 од 08.12.2023.

18. АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОМРЕЖЕ СРБИЈЕ“ БЕОГРАД
11000 БЕОГРАД
Кнеза Милоша бр. 11
Услови бр.: 130-00-UTD-003-1490/2024-002 од 10.01.2025.

19. ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ”
11000 БЕОГРАД
Булевар краља Александра бр. 282
Мишљење бр.: 953-169/25-1 од 30.01.2025.

20. ЈВП „ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ” НОВИ САД
21000 НОВИ САД
Булевар Михајла Пупина бр. 25
Мишљење бр.: II-1302/6-2023 од .12.2023.

21. ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ
21000 НОВИ САД
Радничка број бр. 20А
Мишљење бр.: 03 020-56/2 од 30.01.2025.

На основу члана 35. став 8. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) и члана 33. став 1. тачка 5. Статута Града („Службени лист Града Суботице” бр. 27/19 – пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24), Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

О Д Л У К У
о доношењу Плана детаљне регулације за простор између улица Зрињског и Франкопана, Сеп Ференца, Алеје Маршала Тита и Петра Лековића у Суботици

Члан 1.

Доноси се План детаљне регулације за простор између улица Зрињског и Франкопана, Сеп Ференца, Алеје Маршала Тита и Петра Лековића у Суботици (у даљем тексту: План).

Члан 2.

Плански основ за израду Плана је:
- Генерални урбанистички план Суботица – Палић до 2030. године (Службени лист града Суботице број 29/2018) којим је за овај простор утврђена обавеза израде Плана детаљне регулације,
- План генералне регулације XIII – за делове МЗ „Дудова шума”, „Ново село”, „Гат” и „Кер” („Службени лист општине Суботица” бр. 30/2017).

Површина планом обухваћеног простора износи 17,73 ha.

Члан 3.

Основни циљ израде Плана је:
1. Усаглашавање са Генералним урбанистичким планом Суботица-Палић до 2030 („Службени лист града Суботица“ број 29/2018),
2. Редефинисање планског решења и правила грађења пре свега унутар зоне вишепородичног становања у циљу постизања боље спроводљивости и реалније економске оправданости планског решења, као и корекције појединих уличних траса и регулација појединих улица у односу на постојеће планско решење, а у циљу побољшања саобраћајног решења, повећању броја паркинг места на јавним површинама,
3. Заштита, очување и унапређење културних вредности и животне средине,
4. Унапређење урбаног идентетитета овог дела града.

Члан 4.

Саставни део ове одлуке је елаборат План детаљне регулације за простор између улица Зрињског и Франкопана, Сеп Ференца, Алеје Маршала Тита и Петра Лековића у Суботици, израђен од стране Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање Суботица под бројем 299-21/22.

Члан 5.

Текстуални део Плана се објављује у „Службеном листу Града Суботице".

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Града Суботице".

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636339-2025-09693-001-000-350-136
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

ГРАД СУБОТИЦА
GRAD SUBATICA
GRAD SUBOTICA
SZABADKA VÁROS

299-21/22

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПРОСТОР ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЗРИЊСКОГ И ФРАНКОПАНА, СЕП ФЕРЕНЦА, АЛЕЈЕ МАРШАЛА ТИТА И ПЕТРА ЛЕКОВИЋА У СУБОТИЦИ

„ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ПУТЕВИМА, УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И СТАНОВАЊЕ“ СУБОТИЦА
„JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE PUTOVIMA, URBANISTIČKO PLANIRANJE I STANOVANJE“ SUBATICA
ÚTFENNTARTÓ, VÁROSTERVEZÉSI ÉS LAKÁSÜZEMELTETÉSI KÖZVÁLLALAT, SZABADKA
„JAVNO PODUZEĆE ZA GOSPODARENJE CESTAMA, URBANISTIČKO PLANIRANJE I STANOVANJE“ SUBOTICA

Скупштина Града Суботице на 8. седници
одржаној дана 03.04.2025. године
донела је Одлуку о доношењу Плана
под бројем 001636339-2025-09693-001-000-350-136

Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић с.р.
(Gyivánovity Dániel)

директор:
Огњен Голубовић, маст.инж.грађ

Суботица, април 2025.године

НАРУЧИЛАЦ: **ГРАД СУБОТИЦА**

ИНВЕСТИТОР: **ГРАД СУБОТИЦА**

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ: **ГРАДСКА УПРАВА - СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО**

ОБРАЂИВАЧ: **ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ПУТЕВИМА, УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И СТАНОВАЊЕ СУБОТИЦА**

БРОЈ УГОВОРА: **299-21/22**

РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ: **ПЕТАР АНДРИЋ**, дипл.инж.арх.
одговорни урбаниста

СТРУЧНИ ТИМ: **ПЕТАР АНДРИЋ**, дипл.инж.арх.
ЛАСЛО ЈУХАС, дипл.инж.саоб.
РЕЉА КОВАЧ, дипл.инж.арх.
АНТЕ СТАНТИЋ, ел.инж.
ДАНИЈЕЛА ИШТВАНЧИЋ, дипл.инж.грађ.

РАДНИ ТИМ: **ГАБОР ПОША**, инж.геод.
ИМРЕ ПЕЧ, геометар

РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНИРАЊА: **КАРОЉ ТЕРТЕЛИ**, дипл.инж.арх.
одговорни урбаниста

С А Д Р Ж А Ј :

О П Ш Т А Д О К У М Е Н Т А Ц И Ј А

I ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА
- Решење о упису у Регистар привредних субјеката обрађивача Плана
- Решење о именовању одговорног урбанисте
- Изјава одговорног урбанисте
- Лиценца одговорног урбанисте

О П Ш Т И Д Е О

II ОПШТИ ДЕО
2.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА
2.2. ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА
2.2.1. ИЗВОД ИЗ ГУП-а СУБОТИЦА-ПАЛИЋ ДО 2030.год.
2.2.2. ИЗВОД ИЗ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ XIII
2.3. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА СА ПОПИСОМ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА
2.4. ПОСТОЈЕЋА НАМЕНА И УРБАНИСТИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПРОСТОРА
2.5. ПОСТОЈЕЋА КОМУНАЛНА ОПРЕМЉЕНОСТ ПРОСТОРА
2.5.1. Трасе, коридори и регулација саобраћајница

2.5.2. Електроенергетска, гасоводна и телекомуникациона мрежа
2.5.3. Водоводна и канализациона мрежа
2.6. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ ЈАВНОГ И ОСТАЛОГ ЗЕЛЕНИЛА
2.7. СТЕЧЕНЕ УРБАНИСТИЧКЕ ОБАВЕЗЕ

П Л А Н С К И Д Е О

III ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА
3.1. ОПИС И КРЕТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ .
3.2. КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА
3.2.1. Концепција уређења карактеристичних урбанистичких целина (грађевинских блокова) одређених планом према морфолошким, планским, историјско–амбијенталним и другим карактеристикама
3.3. ОПИС ДЕТАЉНЕ НАМЕНЕ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА
3.3.1. Површине јавне намене
3.3.2. Површине за остале намене
3.3.3. Биланс површина планираног стања
3.3.4. Могуће компатибилне намене
3.4. ПОДЕЛА ЗЕМЉИШТА ОБУХВАЋЕНОГ ПЛАНОМ НА ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ
3.4.1. Попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте
3.4.2. Елементи за парцелацију грађевинског земљишта намењеног за јавне површине
3.5. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ
3.5.1. Саобраћајне површине
3.5.2. Јавне зелене површине
3.5.3. Објекти јавне намене за које је предвиђено утврђивање општег интереса
3.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА МРЕЖЕ ЈАВНЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
3.6.1. Електроенергетска, гасоводна, вреловодна и телекомуникациона мрежа
3.6.2. Водоводна и канализациона мрежа
3.7. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА ИЛИ ЗОНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ
3.8. ОПШТИ РЕГУЛАЦИОНИ И НИВЕЛАЦИОНИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ УЛИЦА И ЈАВНИХ ПОВРШИНА
3.9. УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ПРОСТОРА
3.9.1. Услови и мере заштите природних добара
3.9.2. Услови и мере заштите културног наслеђа
3.9.3. Услови и мере заштите животне средине и живота и здравља људи
3.9.4. Услови за заштиту од пожара, елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа и ратних дејстава
3.9.5. Услови за евакуацију отпада
3.10. ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ, У СКЛАДУ СА СТАНДАРДИМА ПРИСТУПАЧНОСТИ
3.11. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ

IV ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
4.1. УРБАНИСТИЧКИ УСЛОВИ И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ПО ЗОНАМА
4.1.1. Зона мешовитог становања
4.1.2. Зона вишепородичног становања
4.1.3. Зона комерцијално-пословних садржаја
4.1.4. Зона породичног становања (постојеће – блок 14)
4.2. УСЛОВИ ЗА ЗАШТИТУ СУСЕДНИХ ОБЈЕКАТА
4.3. УСЛОВИ ЗА ОБНОВУ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ОБЈЕКАТА И

ПРАВИЛА ЗА ОБЈЕКТЕ КОЈИ СУ ПЛАНИРАНИ ЗА РУШЕЊЕ
4.4. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА СВЕ ЗОНЕ
4.5. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА
4.6. ИНЖЕЊЕРСКО ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА
4.7. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПРОЈЕКТА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ ИЛИ ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ И УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА
4.8. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ – УЛИЦА
4.8.1. Правила за изградњу саобраћајне мреже
4.8.2. Правила за изградњу и уређење јавних зелених површина
4.9. УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКАТА НА КОМУНАЛНУ ИНФРАСТРУКТУРУ
4.9.1. Електроенергетске, гасоводне, вреловодне и ТК и КДС инсталације
4.9.2. Водовод и канализација
4.10. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
4.10.1. Правила за изградњу електроенергетске, гасоводне, вреловодне, ТК и КДС мреже
4.10.2. Правила за изградњу водоводне и канализационе мреже

V ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

- **Графички прилози постојећег стања**

5.1. Извод из Генералног урбанистичког плана Суботица – Палић до 2030.год. 1:10000
5.2. Постојећа намена површина у обухвату плана 1:1000

- **Графички прилози планских решења**

5.3. Геодетска подлога са границом плана и заштићеним културним добрима 1:1000
5.4. Планирана детаљна намена површина са поделом на карактеристичне целине 1:1000
5.5. Регулационо-нивелациони план са аналитичко-геодетским елементима за обележавање 1:1000
5.5.1. Карактеристични попречни профили улица .....
5.6. План мреже и објеката инфраструктуре са синхрон планом – електроенергетика и телекомуникације 1:1000
5.7. План мреже и објеката инфраструктуре са синхрон планом – водовод и канализација 1:1000
5.8. Карта спровођења плана 1:1000
5.9.1. Композициони план – постојеће стање .....
5.9.2. Композициони план – планирано стање .....

VI ДОКУМЕНТАЦИЈА

О П Ш Т И Д Е О

II ОПШТИ ДЕО

2.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Изради План детаљне регулације за простор између улица Зрињског и Франкопана, Сеп Ференца, Алеје маршала Тита и Петра Лековића у Суботици - (у даљем тексту: ПДР) се приступило на основу Одлуке о изради Плана (“Службени лист Града Суботице”, број 19/22).

Саставни део Одлуке је Решење Секретаријата за грађевинарство Градске управе Града Суботице под бројем: IV-05-350-42.2/2022 од 03.06.2022. године о неприступању стратешкој процени утицаја на животну средину.

Наручилац Плана је Град Суботица, на основу Уговора бр. 299-21/22 закљученог између Града Суботице и ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање Суботица, које је обрађивач Плана.

Носилац израде Плана је Секретаријат за грађевинарство, Градске управе, Града Суботице.

Правни основ за израду Плана детаљне регулације је Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ број 72/09, 81/09-испр., 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС и 50/13-УС и 98/13УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) - у даљем тексту: Закон.

Нацрт Измене Плана је израђен у складу са Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19) и садржи текстуални и графички део – у даљем тексту: Правилник.

У складу са чланом 48. Закона и члановима 45. и 48. Правилника, за потребе израде Нацрта Плана су прибављени подаци о постојећој планској документацији, подлогама, посебним условима за заштиту и уређење простора, стању и капацитетима комуналне, саобраћајне и остале инфраструктуре од надлежних комуналних предузећа, као и услови од органа, организација и предузећа из области које су од утицаја на израду Плана као и податке из извештаја о примедбама јавности прибављеним у фази раног јавног увида (који су приложени у документацији Плана).

Плански основ за израду Плана је:

- Генерални урбанистички план Суботица – Палић до 2030. године (Службени лист града Суботице број 29/2018) којим је за овај простор утврђена обавеза израде Плана детаљне регулације и
- План генералне регулације XIII – за делове МЗ „Дудова шума”, „Ново село”, „Гат” и „Кер” („Службени лист општине Суботица” бр. 30/2017) којим је за предметни простор утврђена израда плана детаљне регулације

2.2. ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

2.2.1. ИЗВОД ИЗ ГУП-а СУБОТИЦА-ПАЛИЋ ДО 2030.год.

Концепција уређења простора као и услови и мере за даље спровођење Плана су дефинисани **Генералним урбанистичким планом Суботица – Палић до 2030. године**.

Вишепородично становање средњих густина

За потребе израде ГУП Суботица Палић до 2030. године израђена је Студија становања (2015.године) од стране ЈП „Завод за урбанизам града Суботице“.

Површине предвиђене ГП Суботица – Палић до 2020. године за вишепородично становање (углавном у зони регенерације) су пуно веће од реалних потреба.

Због негативног демографског тренда и веће потражње за изградњом породичних објеката и у складу са захтевима грађана дефинисаним у анкетама раније спроведеним по МЗ приликом израде ГУП делови простора који су ГП Суботица –Палић до 2020. године намењени за вишепородично становање, пренамењени су у мешовито становање – опште стамбене зоне са најмање 2 типа становања.

Превелико смањење површина за вишепородично становање довело би до екстремних и нереалних повећања цена некретнина што би приватним стамбеним инвеститорима као јединим носиоцима стамбене изградње онемогућило економску исплативост у реализацији вишепородичних стамбених и стамбено пословних објеката. Потребно је прилагодити грађење новонасталим друштвено економским приликама и усмерити изградњу на просторе са изграђеном комуналном инфраструктуром, пре свега канализационом и гасоводном-топловодном изграђеном инфраструктуром.

Поред решавања свог примарног циља, планирана стамбена изградња мора да се одвија тако да се будућим становницима, осим задовољења потреба за елементарним стамбеним простором, обезбеди и одговарајуће ванстамбено окружење које подразумева планирање примерених пратећих ванстамбених садржаја као и одговарајућу саобраћајну и комуналну инфраструктурну опремљеност ових градских простора. Циљ је да се постигну што уједначенији услови становања у свим деловима града.

Нови простори су планирани у деловима зоне "регенерације" између градског центра и дела насеља Прозивка са високоспратним објектима, као и у делу северно од центра града. Вишепородично становање средњих густина је планирано и на ободима насеља Прозивка (уз улицу Б.Радић и Београдски пут), као и на ободу насеља Радијалац (уз улицу А.Чарнојевића и продор П.Лековића, односно Б.Станковића).

На овим просторима су Планом дефинисани услови за изградњу и уређење, који ће се разрадити урбанистичким плановима даље разраде, са циљем да они чине логичан прелаз у урбаном пејзажу између центра града и вишеспратне изградње на Прозивци, односно прелаз од центра града ка северу.

Максимална спратност вишепородичних објеката је П+4+Пк док се уз планиране булеваре могу планирати веће спратности у циљу економске оправданости изградње (нпр П+5-П+6). За зграде на угаоним парцелама уз раскрснице улица које треба да представљају висински акценат у простору такође се могу дозволити делови објекта са већом спратношћу у складу са висинском регулацијом објеката у непосредном окружењу.

Становање ће се у градским блоковима, где је започета или заокружена стамбена изградња, реализовати кроз реконструкцију, доградњу и надградњу постојећих стамбених објеката као и кроз изградњу нових објеката на оним деловима парцела где има просторних могућности, а у складу са урбанистичким плановима разраде.

Вишепородично становање великих густина

У постојећој насељској структури код овог вида становања разликујемо два типа:

Новије вишепородично становање у полузатвореним и затвореним блоковима са објектима веће спратности (П+4 и више), а заступљени су у деловима следећих насеља: "Радијалац", "Токио" и "Прозивка",...

Новије вишепородично становање солитерског типа (појединачни објекти високе спратности) које је заступљено у деловима насеља за које су карактеристични појединачни објекти високе спратности-солитери, насеља која нису по мери човека и углавном су намењена становању, па је за њих везан израз "спаваонице" (Прозивка, део "Радијалца", Теслиног насеља и други појединачни случајеви на више локација у граду).

Законско ограничење мах. спратности стамбених објеката (до П+6) утиче на одлуку да се становање великих густина више не планира и да се постојећи простори за овај вид становања хуманизују и сведу на димензије које су по мери човека.

Сходно томе у Генералном урбанистичком плану нису планирани нови потези (комплекси) вишепородичног становања великих густина, док је планирано "завршавање" постојећих комплекса у смислу изградње пратећих, недостајућих садржаја (паркинзи, гараже, дечија игралишта, јавни и централни садржаји, пословање,...) како би се створили услови за бољи стандард становања и хуманији услови живљења становништва ових стамбених комплекса.

<table>
<tr><td colspan="3">ВИШЕПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ</td></tr>
<tr><td>УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ</td><td>ВИШЕПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ СРЕДЊИХ ГУСТИНА</td><td>ВИШЕПОРОД. СТАНОВ. ВЕЛИКИХ ГУСТИНА</td></tr>
<tr><td>МИНИМАЛАН БРОЈ СТАМБЕНИХ ЈЕДИНИЦА</td><td colspan="2">минимално 4 стамбене јединице</td></tr>
<tr><td>ГУСТИНА НАСЕЉЕНОСТИ</td><td>200-300 st/ha, у блоковима према породичном становању 200-250 st/ha</td><td>преко 300 st/ha</td></tr>
<tr><td>УЧЕШЋЕ ПОСЛОВАЊА</td><td>мах. 30%</td><td>мах. 40%</td></tr>
<tr><td rowspan="2">ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ</td><td>Средишње парцеле мах. 40%</td><td>мах. 40%</td></tr>
<tr><td>Угаоне парцеле мах.70%</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="3">ИНДЕКС ИЗГРАЂЕНОСТИ</td><td>Средишње парцеле мах. 2,1
Угаоне парцеле мах. 3,0</td><td>мах. 2,4</td></tr>
<tr><td>У блоковима према породичном становању 1,8</td><td></td></tr>
<tr><td>Уз планиране булеваре 2,6</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="4">СПРАТНОСТ ВИШЕПОРОДИЧНОГ ОБЈЕКТА</td><td colspan="2">П+4+Пк (приземље + четири спрата + поткровље)</td></tr>
<tr><td>У блоковима према породичном становању П+3+Пк</td><td></td></tr>
<tr><td>Уз планиране булеваре П+5- П+6</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Дозвољена је изградња подрума или сутерена</td></tr>
<tr><td rowspan="2">МАКСИМАЛНА ВИСИНА ВИШЕПОРОДИЧНОГ ОБЈЕКТА</td><td>max. 22,0 m</td><td></td></tr>
<tr><td>У блоковима према породичном становању 19,0m</td><td>Су+П+2+ПК---П+6</td></tr>
</table>

	Уз планиране булеваре 26,0 m	
БРОЈ ПАРКИНГ МЕСТА ЗА СТАНОВАЊЕ	*1 ПМ/ 1 стан*	
БРОЈ ПАРКИНГ МЕСТА ЗА ПОСЛОВАЊЕ	*1 ПМ/ 70 m^2 НГП*	
ВИСИНА ОГРАДЕ	*Заједничке блоковске површине по правилу се не ограђују, нити објекти на њима, не рачунајући украсне и ограде од живице у склопу уређења зелених површина. Бочне и задња страна заједничког дворишта станара могу се оградити транспарентном, зиданом или живом оградом висине до 1,8м*	
ПРОЦЕНАТ ОЗЕЛЕЊЕНИХ ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛИ	*Мин 20 %*	
РАСТОЈАЊЕ ОБЈЕКТА ОД НАСПРАМНОГ ОБЈЕКТА	*У стамбеним зградама - склоповима организованим око унутрашњег дворишта (полуатријум, атријум, двотракт и сл.) не могу се постављати фасадни отвори дневне собе искључиво према унутрашњем дворишту уколико је растојање између трактова објекта мање од 12,0 м. Собе могу имати фасадне отворе искључиво оријентисане према унутрашњем дворишту, уколико растојање између трактова објекта износи најмање 6,0 м.*	
МЕЂУСОБНА УДАЉЕНОСТ	*Међусобна удаљеност слободностојећих више-породичних стамбено и стамбено - пословних објекта и објеката који се граде у прекинутом низу, износи најмање половину висине вишег објекта, а минимално 5,0 м ако суседни објекат на наспрамном зиду садржи отворе за дневно осветљење стамбених или пословних просторија са нормалним парапетом. Удаљеност се може смањити на једну четвртину ако се на наспрамним фасадама објеката не налазе отвори стамбених просторија (као и отвори атељеа и пословних просторија). Објекат не сме заклањати директно осунчање другом објекту више од половине трајања директног осунчања.*	

Мешовито становање

Мешовито становање подразумева заступљеност различитих облика становања (породично и вишепородично) у оквиру једног грађевинског блока. Овај облик становања је заступљен на деловима простора ободно око центра града (унутар граница некадашњих градских шанчева) који је у процесу трансформације. Одликују га дотрајале физичке структуре које морају бити предмет репланирања са циљем регенерације у урбано ткиво и то новим физичким структурама примереним квалитету простора.

У новије време је започет овај процес реконструкције и често постиже велике контрасте у погледу спратности објеката и њиховог архитектонског израза. Овим Планом је потребно створити услове за континуиран процес како би овај простор чинио логичан прелаз између центра града и породичне стамбене изградње (потези према Новом Селу и Гату), односно између центра града и вишепородичне стамбене изградње (потез према Прозивци и Радијалцу).

МЕШОВИТО СТАНОВАЊЕ	
УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	*ЗОНЕ МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА*
ГУСТИНА НАСЕЉЕНОСТИ	*100-200 ст/ха*
УЧЕШЋЕ ПОСЛОВАЊА	*мах. 50% на нивоу зоне*
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	*мах. 50% за средишње парцеле, 65% за угаоне парцеле*
ИНДЕКС ИЗГРАЂЕНОСТИ	*1.8*
МАКСИМАЛНА СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	*ПОРОДИЧНИХ стамбених (стамбено-пословних и пословно-стамбених) објеката је П+1+Пк (приземље+спрат+поткровље). ВИШЕПОРОДИЧНИХ стамбених (стамбено-пословних и пословно-*

	стамбених) је П+2+Пк (приземље+два спрата +поткровље). *-Пословних објеката максимално П+1+Пк (за минималну величину парцеле 500 m^2),* *-максимално П+2+Пк (за минималну величину парцеле 600 m^2)*
МАКСИМАЛНА ВИСИНА ОБЈЕКАТА	*за породичне стамбене и стамбено пословне објекте може бити мах.12,0 m, за вишепородичне и пословне објекти који се граде са комбинацијом стандардних и специфичних етажа до 16,0 м.*
БРОЈ ПАРКИНГ МЕСТА ЗА СТАНОВАЊЕ	*1 ПМ/ 1 стан*
БРОЈ ПАРКИНГ МЕСТА ЗА ПОСЛОВАЊЕ	*1 ПМ/ 70 m^2 НГП*
ВИСИНА ОГРАДЕ	*до 1,8м*
ПРОЦЕНАТ ОЗЕЛЕЊЕНИХ ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛИ	*мин 20 %*

Предност овог облика становања је у могућности формирања разноврсних и разиграних просторних и урбаних структура, са могућности избора становања различитих величина и диспозиција што би допринело смањењу социјалне сегрегације у простору.

Породично становање средњих густина

Овај облик породичног становања подразумева становање у породичним стамбеним објектима спратности до П+1+Пк, и заузима највећи простор унутар граница Генералног урбанистичког плана, а због својих вишеструко добрих својстава овај облик становања ће и у наредном периоду представљати најзначајнији начин у решавању стамбене проблематике.

У постојећој насељској структури код овог облика становања разликујемо два типа:

- *традиционално становање у формираним деловима града које карактерише положај објекта на регулационој линији (панонска кућа). Овај тип становања се задржао у деловима следећих месних заједница: Центар I, II и III, Бајнат, Александрово, Прозивка, Кер, Гат, Ново Село и Дудова шума,*
- *новије породично становање за које је карактеристично да је грађевинска линија увучена у односу на регулациону линију улице (предбаште).*

За зоне породичног становања средњих густина услови у погледу величине и ширине парцеле утврђени су у следећој табели:

Врста објекта	Намена објекта	Величина парцеле		Ширина парцеле	
		Мин. величина парцеле m^2	Препоруч. величина парцеле m^2	Мин. ширина парцеле m	Препоруч. ширина парцеле m
Слободно-стојећи објекти	- стамбени објекат	300	500	10,0	15,0
	- стамб. објекат мах два стана у урб.зони 15 – МЗ "Кертварош"	500	600	10,0	15,0
	- стамбени објекат мах. 3 стана	500	700	15,0	17,0
	породични стамбено – пословни објекат (мах. 2 стана) пословни објекат са пословном делатношћу	500	700	15,0	17,0
	стамбени објекат са објектом складишне	700	1.000	15,0	20,0

	или магацинске делатности				
Двојни објекти	породични стамбени објекат, породични стамбено - пословни објекат	400 (две по 200)	600 (две по 300)	16.0 (две по 8,0)	20.0 (две по 10,0)
Објекти у непрекинутом низу	породични стамбени објекат	200	300	5,0	8,0
Објекти у прекинутом низу	породични стамбени објекат	300	500	10,0	12,0
Полуатријум-ски и атријумски објекти	породични стамбени објекат-апартман-величина по јединици	150	200	-	-

Зона пословања

Зоне пословања обухватају просторе намењене пословању – КОМЕРЦИЈАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА и БАЊСКОМ ТУРИЗМУ.

У зони намењеној пословању и комерцијалним функцијама се дозвољава изградња објеката производног занатства и других делатности рада (робно-транспортне услуге, складиштење и сл., изузев складиштења отпада и опасних суспстанци), с тим да ове намене на нивоу зоне могу бити заступљене ***макс. 35%.***

У зони намењеној бањском туризму није дозвољена изградња објеката производног занатства и других делатности рада.

Осим напред назначених објеката потребних за обављање планираних делатности у зони се могу градити и угоститељски објекти, објекти спорта и рекреације, као и сервисни објекти (заједничке гараже, пумпне и гасне станице), верски објекти и објекти становања искључиво као пословно-стамбени објекти.

ЗОНА ПОСЛОВАЊА		
УРБАНИСТИЧКИ ПАРАМЕТРИ	*ЗОНА КОМЕРЦИЈАЛНИХ ФУНКЦИЈА*	*ЗОНА БАЊСКОГ ТУРИЗМА*
ИНДЕКС ИЗГРАЂЕНОСТИ	*мах 1.4*	*мах 1.4*
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	*мах 40%*	*мах 40%*
МАКСИМАЛНА СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	*П+2+Пк (приземље + два спрата+ поткровље).*	
МАКСИМАЛНА ВИСИНА ОБЈЕКАТА		
НАЈМАЊА МЕЂУСОБНА УДАЉЕНОСТ ОБЈЕКАТА	*5,0 m, односно минимално половину висине вишег објекта*	
ПРОЦЕНАТ ЗЕЛЕНИЛА	*мин 30%*	*мин 40%*
БРОЈ ПОТРЕБНИХ ПАРКИНГА	*1 паркинг или гаражно место на 70,0 m^2 корисног простора.*	
МАКСИМАЛНА ВИСИНА ОГРАДЕ	*2,2 m*	

Саобраћај

Регулациона ширина улица зависиће пре свега од потребне ширине коловоза, бициклистичких и пешачких стаза за прихватање саобраћајног оптерећења које се јавља у улицама. На бази тога утврђене су оријентационе регулационе ширине улица потребне за несметано одвијање саобраћаја. Размештај појединих инсталација (канализација, водовод, итд.) је такође унутар регулационе ширине улица од којих

свака поседује заштитне ширине, тј. удаљености на којој се постављају један поред другог. Узимајући у обзир све ове критеријуме дефинисане су оријентационе регулационе ширине појединих улица према следећем:

- *Планиране регулационе ширине где пролазе државни путеви и градске саобраћајнице I реда су од 20 do 36 m,*
- *Планиране регулационе ширине градских саобраћајница II реда су од 18 m до 28 m,*
- *Планиране регулационе ширине саобраћајнице III реда су од 16 m do 24 m.*

Остале саобраћајнице односно улице унутар граница овог плана морају имати одређене регулационе ширине:

- *Сабирне улице по правилу 16 m или више, а најмање 12 m,*
- *Стамбене улице по правилу 14 метара, најмање 10 метара, а само изузетно 8 m*

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ школе

Школски центар са домом ученика „Доситеј Обрадовић“ основана 1947.године, а у згради у којој је и данас се налази од 1962. године. Ђацима је на располагању школовање за предшколски, основношколски и средњошколски узраст уз дом који има капацитет 120 места.

2.2.2. ИЗВОД ИЗ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ XIII – за делове МЗ „Дудова шума”, „Ново село”, „Гат” и „Кер” („Службени лист општине Суботица” бр. 30/2017) којим је за предметни простор утврђена израда плана детаљне регулације

ПГР-ом XIII утврђена је израда новог ПДР-а за предметни простор. Поменутим ПГР-ом није дефинисана претежна намена за овај простор него се користе намене које су дефинисане као претежне намене у Генералном урбанистичком плану Суботица – Палић до 2030. године.

Предметни простор је у протеклом периоду, у истом обухвату, разрађен Планом детаљне регулације ("Службени лист Града Суботице" бр. 16/2010, 38/2011- техничка исправка).

За исти обухват плана донета је Одлука о изради измена и допуна Плана детаљне регулације за простор између улица Франкопанске, Сеп Ференца, Алеје Маршала Тита и Петра Лековића у Суботици бр. I-00-011-12/2012 („Сл. лист града Суботице” бр. 16/2012).

Одлуком број I-00-350-48/2022 од 07. јула 2022. године се наведена Одлука из 2012. године ставља ван снаге.

Након усвајања овог предметног Плана детаљне регулације за простор између улица Зрињског и Франкопана, Сеп Ференца, Алеје маршала Тита и Петра Лековића у Суботици на планом обухваћеном простору престаје да важи План детаљне регулације ("Службени лист Града Суботице" бр. бр. 16/2010, 38/2011- техничка исправка).

2.3. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА СА ПОПИСОМ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА

Простор се налази у централном делу грађевинског подручја утврђеног Генералним планом Суботица-Палић до 2030. године, великим делом на територији која припада МЗ “Дудова шума”, док је мањим делом на територији МЗ „Центар II“.

Граница обухвата Плана полази од јужног темена комплекса О.Ш. „Јован Јовановић Змај“ ка североистоку до Алеје маршала Тита, затим се Алејом маршала Тита пружа ка северозападу до Улице Сеп Ференца, потом регулацијом улице Сеп Ференца ка западу до улице Зрињског и Франкопана, одакле се са југозападне стране улице Зрињског и Франкопана наставља изломљеном линијом ка југоистоку међама катастарских парцела 1279, 1280/1, 1280/2, 1288, 1287, 1284, 1557/1, 1552/2, 1559, 1570, 1569, 1573, 1610, 1608, 1607, 1606, 1604, 1603, 1600, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2770 К.О. Стари град обухватајући их у целости, све до Улице браће Мајер одакле наставља ка североистоку до улице Зрињског и Франкопана, затим ка југоистоку до Трга Јакаба и Комора и ка истоку јужним међама к.п. 5421/2 и 2669 К.О. Стари град и прелазећи Улицу Милоша Обилића продужава ка југу до полазне тачке југозападном страном комплекса О.Ш. „Јован Јовановић Змај”.

Површина планом обухваћеног простора износи 17,73 ha што је за 0,16 ha мање у односу на површину из Одлуке, а што је проузроковано тачнијим дефинисањем границе по постојећим парцелама где је то било могуће и усклађивањем границе плана са границама важећих суседних планова који нису рађени на аналитичко-геодетским подлогама.

Унутар границе обухвата плана налазе се следеће катастарске парцеле (целе и делови):

1280/2, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1552/2, 1557/1, 1558/1, 1558/2, 1559, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1600, 1601/1, 1601/2, 1602, 1603, 1604, 1606, 1607, 1608, 1610, 1612, 1613, 1614, 1615,

1616, 1617/1, 1617/2, 1617/3, 1619, 1621/1, 1621/2, 1622/1, 1622/2, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638/1, 1638/2, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1649/1, 1650/1, 1650/2, 1650/3, 1660, 1661/1, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687/1, 1687/2, 1687/3, 1688, 1689, 1690, 1691, 1719/2, 1722/3, 1723/1, 1723/6, 1726, 1727/1, 1727/2, 1728/1, 1728/2, 1729/1, 1730, 1731 (Алеја Маршала Тита), 1732/1, 1732/3, 1734/2, 1734/3, 1737, 1744 (Алеја Маршала Тита), 1775/1, 2638 (Алеја Маршала Тита), 2661/2, 2661/5, 2663, 2664, 2666, 2667/1, 2667/2, 2668/1, 2668/2, 2668/3, 2668/4, 2668/5, 2668/6, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2680, 2681, 2682/2, 2683/3, 2683/4, 2683/6, 2684/2, 2684/3, 2684/5, 2684/6, 2685, 2687/1, 2687/2, 2687/4, 2687/5, 2688/1, 2688/2, 2689/1, 2689/2, 2690, 2691, 2692, 2693, 2770, 2771, 2772/1, 2772/2, 2773, 2774/1, 2774/2, 2774/3, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 5318/1 (улица Сеп Ференца), 5318/2, 5318/3, 5352 (улица Ласла Секереша), 5357 (улица Прашка), 5362 (улица Исидора Милока), 5363/1, 5363/3, 5363/4, 5363/5, 5364, 5365 (улицаТравничка), 5366, 5368/2, 5368/3, 5368/4, 5419/5, 5420/1, 5420/2, 5421/2, 5425, 5426, 5428 (улица Доже Ђерђа), 5429 (улица Браће Мајера), 19543/4, 19746, 19965 (улица Козарачка), 31152 и 31153.

Све набројане парцеле припадају катастарској општини Стари град. Бројеви парцела који су подвучени представљају парцеле чији су само делови у обухвату плана.

У случају евентуалне неусаглашености података о парцелама важи графички прилог 3. Геодетска подлога са границом Плана и заштићеним културним добрима.

2.4. ПОСТОЈЕЋА НАМЕНА И УРБАНИСТИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПРОСТОРА

У погледу потојеће намене простор обухваћен границама Плана већим делом је изграђен објектима у функцији становања, породичног или вишепородичног, затим објектима јавних функција и објектима у функцији пословања, а мањим делом представља неизграђене површине.

Породични стамбени објекти највећим делом су заступљени уз улицу Зрињског и Франкопана, затим уз улицу Југовићеву, Винковачку и Крагујевачких жртава, док се мањим делом налазе између Улице Сеп Ференца и комплекса Геронтолошког центра Суботица. Постојећи стамбени објекти су углавном приземни, грађени од чврстог и мешовитог материјала, различите старости и то од 30-80 година. Помоћни објекти на парцели су у мањем броју грађени од чврстог материјала, а преовлађују помоћни објекти грађени од мешовитог материјала.

Вишепородични стамбени објекти већином су изграђени дуж северозападне границе обухвата, уз тзв. „Радијалац“, односно Алеју маршала Тита, а карактеристика им је да су грађени као слободностојећи објекти у тзв. „солитерском“ начину градње где су издвојене парцеле испод објеката, а около су заједничке блоковске површине у јавној својини. Објекти се углавном пружају као лонгитудиналне форме паралелно са „Радијалцем“ и по правилу су увучени у односу на регулационе линије. Заједничке блоковске површине се користе као пешачки и колски приступи објектима, већим су уређене као зелене површине, дечија игралишта, паркинг простори, али је и даље један њихов део неуређен. Спратност објеката је се креће од П+3 и П+4 у јужном делу, док су објекти у североисточном делу спратности од П+4 до П+7. Посебно се, северно од основне школе (у централном делу „Радијалца“), а између јавних и комерцијалних објеката издавјају два права солитерска објекта спратности П+10. Објекти су старости 30-40 година и у релативно су добром стању са појединачним интервенцијама израдом „демит“ фасаде“ у циљу постизања боље енергетске ефикасности.

Изван описане целине са вишепородичним стамбеним објектима, унутар обухвата се издавјају вишепородични објекти који су изграђени (или су у фази изградње) уз улицу Зрињског и Франкопана и улицу Браће Југовић који су новијег датума изградње. Карактеристика ових објеката да су грађени по систему извичне блоковске градње (изградња на регулационој линији) и да имају припадајућу пацелу, односно дворишни део који је остале намене (у власништву станара зграде). Сви објекти су плански тако да њихов положај омогућава наставак изградње објеката у блоковском систему. Спратност ових објеката је од П+4 до П+5+Пк.

Пословни објекти су груписани уз Алеју маршала Тита (лоцирани су у централном делу „Радијалца) између улица Милоша Обилића и Петра Лековића. Међу овим објектима се издваја објекат самоуслуге (приземан) и административна зграда (П+1), док су остали објекти павиљонског типа и садрже мале трговинске и занатске радње (некадашњи облик занатског центра).

У северном делу обухвата, између Алеје маршала Тита, Улице Крагујевачких жртава и Франкопанске изграђен је комплекс Геронтолошког центра Суботица који чине два објекта спратности П+6 и један приземни објекат, који су окружени припадајућим слободним површинама у којима је значајно заступљено зеленило.

У јужном делу обухвата, између Алеје маршала Тита и Трга Јакаба и Комора („Млечна пијаца“), се налази комплекс Основне школе „Јован Јовановић Змај”. Објекат школе је старији, спратности П+2, а сала

за физичку културу не задовољава ни основне норме за своју намену. Приступ комплексу школе је такође неадекватан јер није омогућен непосредно са „Радијалца“ (Алеја Маршала Тита) нити са Трга, већ се школи приступа преко заједничких блоковских површина стамбених објеката изграђених уз „Радијалац“.

На делу простора између улице Зрињског и Франкопана, Петра Лековића и Трга Јакаба и Комора, налази се комплекс Школског центра „Доситеј Обрадовић“ (за образовање и васпитање слушно оштећених лица) са домом ученика и предшколском установом. Објекат Школског центра је спратности П+2 и у добром је стању, али је припадајућа слободна површина веома мала. Објекат предшколске установе је приземан и у добром стању. За целокупан комплекс је у скорије време израђен Урбанистички пројекат у циљу реконструкције и доградње објеката Школског центра и архитектонско-урбанистичко уређење.

У улици Зрињског и Франкопана бр. 13 изграђен је објекат предшколске установе „Веверица“ који није евидентиран у важећем ПДР-у. Новим урбанистичким решењем је планирано да се постојећи комплекс предшколске установе задржи.

На углу Улица Браће Југовић и Винковачке изграђен је објекат МЗ „Дудова шума“ који је претходних година реновиран те је новим урбанистичким решењем планирано да се задржи и уклопи у планирана урбанистичка решења. Планом детаљне регулације су преиспитане локације дефинисане за јавне намене, јер у важећем плану постојећи објекти МЗ „Дудова шума“ и предшколска установа „Веверица“ нису планирани да се задрже, а у новом се та два објекта јавне намене задржавају.

За израду овог плана су коришћени *Нови претходни услови заштите непокретних културних добара* (Стари претходни услови бр: 685-2/13 су издати 15.11.2022.год.) *за потребе израде Плана детаљне регулације за део простора оивичен улицама Зрињског и Франкопана, Ференца Сепа, Алеје Маршала Тита и Петра Лековића у Суботици* израђени од стране надлежног Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица, под бројем 596-2/12 од 22.08.2023.

Према тим условима део простора унутар плана се налази у границама Просторне културно-историјска целине под претходном заштитом „*Приземне грађанске куће са краја 19. и почетка 20. века“* чије границе су приказане на графичком прилогу бр.3 (Геодетска подлога са границом плана и заштићеним културним добрима). На том прилогу је приказана и валоризација објеката унутар ПКИЦ под претходном заштитом, као и граница заштићеног окружења.

На предметном простору засада није лоцирано ниједно археолошко налазиште.

Унутар граница плана је као непокретно културно добро евидентирана зграда у улици Зрињског и Франкопана бр.2 - објекат Школског центра за образовање и васпитање слушно оштећених лица.

Табела 1. - БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

(А) ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ		**Површ. (ха)**	**(%)**
САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ	Колски саобраћај	4.61	26.00
КОМПЛЕКСИ СА ОБЈЕКТИМА ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА	1. Основна школа „Јован Јовановић Змај“	0.72	4.06
	2. Школски центар „Доситеј Обрадовић“	0.28	1.58
	3. Предшколска установа „Веверица“	0.14	0.79
	4. Геронтолошки центар	1.00	5.64
	5. Зграда МЗ „Дудова шума“	0.04	0.23
ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	Парковске површине	0.17	0.96
ЈАВНЕ БЛОКОВСКЕ ПОВРШИНЕ	Блоковске површине око објеката вишепородичног становања (солитерско)	2.48	13.99
ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ	Постојеће трафостанице 20/0,4 кV	0.01	0.05
ЈАВНИ ПАРКИНГ	Паркинг (део) испред „Хале спортова“	0.19	1.07
У К У П Н О ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ (А):		**9.64**	**54.37%**

Б) ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ		**Површ. (ха)**	**(%)**
СТАНОВАЊЕ	Породично становање средњих густина	5.17	29.15
	Вишепородично становање солитерског типа (отворени блок - парцеле испод објеката)	0.73	4.12

	Вишепородично становање блоковског типа	1.21	6.82
КОМЕРЦ. САДРЖАЈИ	Пословно-комерецијални садржаји	0.61	3.44
ВЕРСКИ КОМПЛЕКСИ	Баптистичка црква	0.06	0.34
ГАРАЖЕ	Гараже у приватном власништву	0.02	0.11
У К У П Н О ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ (Б) :		**7.80**	**44.00%**
НЕУРЕЂЕНЕ ПОВРШ.	Неуређене површине у јавној и приватној својини	**0.29**	**1.63%**

У К У П Н О (А+Б):	**17.73**	**100%**

Објекти предвиђени за рушење

Валоризацијом постојећег стања физичких структура и простора утврђени су објекти који су без споменичких вредности и који се не уклапају у планиране намене тако да се могу рушити у циљу привођења планираној намени. За рушење су предвиђени сви објекти који нису у складу са планираном наменом или објекти који су унутар утврђених планираних регулација улица. Остали објекти се могу задржати, реконструисати, рушити или градити нови у складу са урбанистичким параметрима и наменом утврђеном ПДР-ом за зону у којој се налазе.

За изградњу и уређење ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ (корекцију регулације постојећих и реализацију нових улица, изградње објеката јавне инфраструктуре, уређења јавних зелених површина) Планом је предвиђено рушење више објеката које ће се одвијати постепено уз реализацију градње.

2.5. ПОСТОЈЕЋА КОМУНАЛНА ОПРЕМЉЕНОСТ ПРОСТОРА

2.5.1. Трасе, коридори и регулација саобраћајница

Улична мрежа на планом обухваћеном простору је формирана у најранијим етапама развоја града. Уочљиво је да основна улична мрежа има донекле ортогоналан карактер, које остала исцепкана и прекинута изградњом вишепородичних објеката у источном делу обухвата уз Алеју Маршала Тита.

Ширине коловоза у већини улица не могу у потпуности задовољити ни садашње саобраћајне захтеве те морају бити кориговане и прилагођене планираној намени простора.

Регулационе ширине улица на предметном простору, са обзиром на планирану намену простора су мале и морају бити прилагођене планираној изградњи нових урбаних структура.

У простору који је обухваћен овим планом само у Франкопанској улици постоји изграђена бициклистичка стаза која је намењена за одвајање немоторизованог саобраћаја од моторизованог, али и она је запуштена и само делимично употребљива. Изграђене пешачке стазе исто су у веома оскудном стању и са изграђеним премалим ширинама.

Стационарни саобраћај тј. паркинг места углавном нису оформљена а густина становања је већ сада велика па се паркирање одвија на коловозима и хаотично на слободним неизграђеним површинама. Исто тако је уочљиво на терену велики број нелегално постављених монтажних гаража на зеленим површинама у близини постојећих вишепородичних објеката. У близини спортске хале је исто тако евидентан недостатак паркинг простора за путничка возила и за аутобусе.

2.5.2. Електроенергетска, гасоводна и телекомуникациона мрежа

На простору у границама Плана изграђена је електроенергетска мрежа на оба напонска нивоа. Средњенапонска мрежа изведена је на 20 kV напонском нивоу у потпуности подземно, док је нисконапонска мрежа изведена већим делом подземно. Напајање потрошача електричном енергијом обезбеђено је путем шест трафостаница од којих су три МБТС типа (монтажно-бетонска трафостаница) а три су ЗТС типа (зидана трафостаница) које се налазе на простору у границама Плана, као и делом из суседних трафостаница које се налазе ван постора обухвата Плана и које су углавном ЗТС типа или МБТС типа.

Дистрибутивна гасоводна мрежа је изграђена у готово свим улицама на простору обухвата Плана, и то од полиетилена ПЕ 80 различитих димензија, радног притиска 2,5 bar. Изузетак је део улице Ференца Сефа источно од улице Зрињског и Франкопана и улица Крагујевачких жртава.

Предметни простор је делимично покривен вреловодном инфраструктуром, односно објекти на простору јужно од улица Браће Мајер и Петра Лековића те западно од улице Браће Југовић уз блокове 2а и

26 прикључени су на систем даљинског грејања, док се за остатак простора који се обрађује овим Планом предвиђа изградња вреловодне мреже односно проширење зоне даљинског грејања.

На предметном простору постоји изграђена и подземна телекомуникациона и КДС инфраструктура ТЕЛЕКОМ-а СРБИЈА.

2.5.3. Водоводна и канализациона мрежа

Водовод

Водоводна мрежа у обухвату Плана припада јединственом систему водоснабдевања Суботица – Палић који се снабдева водом за пиће са Водозахвата I и Водозахвата II.

Примарна улога јавне водоводне мреже је снабдевање становништва водом за пиће, а секундарна улога јавне водоводне мреже је да представља хидрантску мрежу насеља под условом да је прстенастог типа и пречника истог или већег од 100 мм.

У обухвату предметног плана у свим улицама постоји јавни водовод који је задовољавао досадашње санитарне потребе воде.

Промена намене; у блоковима са ознакама у Нацрту: 1а, 4а и 4б; из породичног у мешовито и вичепородично становање великих густина условљава претходно изградњу јавног водовода одговарајућег капацитета. Недостајуће дистрибутивне деонице пречника 100 мм су:

- у новопланираном делу улице, у наставку Ул. Ференца Сепа, за блок 1а – дужине око 50м, где до сада није било водовода;
- и у Ул. Крагујевачких жртава и делу Ул. Браће Југовић до Ул. Шумске за блокове 4а и 4б – дужине око 340 м. На тој локацији сада постоји цевовод ПЕ63 који завршава групним прикључком пречника 25 мм.

Од магистралних деоница, по развојној документацији, недостаје деоница пречника 300 мм – дужине око 650 м, у Ул. Зрињског и Франкопана на делу од Ул. Ласла Секереша до прикључења на магистрални АЦ250 у Ул. Петра Лековића.

Постојеће и планиране деонице су приказане на графичком прилогу.

Канализација

Канализациона мрежа у обухвату Плана припада сливу колектора К-III који је део канализационог система Суботица-Палић. Канализациони систем се састоји од 13 колектора који доводе воду до Постројења за пречишћавање отпадних вода – Суботица. Систем одвођења је мешовит: део колектора је општег система а део сепаратног.

У обухвату предметног плана је јавна канализација општег система – заједнички се одводе отпадне и атмосферске воде. У обухвау плана постоји у свим улицама јавна канализација сем у Ул. Браће Југовић на делу од Ул. Крагујевачких жртава до Ул. Шумске – за блок 4б, по ознаци у Нацрту, пречника 250 мм дужине 110 м.

У обухвату плана постоје деонице зиданих канала изграђене у периоду од 1842. до 1880. године које су још увек у функцији али се на њих не врше прикључења нових канализационих деоница нити канализационих прикључака корисника због упитне стабилности и безбедности њихове уже и шире зоне. Пијаца на Тргу Јакаба и Комора се налази изнад деонице зидане канализације где су се догодила три урушавања овог објекта у последњих 30 година. Пре сваке реконструкције коловоза или објеката у непосредној близини зиданих канала неопходна је претходна изградња нових канализационих деоница.

При падавинама већег интензитета забележена су изливања воде из јавне канализације на Тргу Синагоге, на локацији која је удаљена око 150 м низводно Колектором III, од обухвата предметног плана.

Постојеће и планиране деонице су приказане у графичком прилогу.

2.6. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ ЈАВНОГ И ОСТАЛОГ ЗЕЛЕНИЛА

На простору у границама Плана издвајају се три типа јавних зелених површина:

- улично зеленило,
- зеленило унутар комплекса - објеката јавних функција
- зеленило у склопу јавних блоковских површина
- зеленило парковских и рекреативних површина.

Улично зеленило је заступљено у Алеји маршала Тита, улицама Зрињског и Франкопана и Браће Југовић, претежно у виду листопадног дрвећа. Крошње дрвећа пружају значајан хлад овим трима улицама, али је чак и ту приметан недостатак континуитета растиња и недовољна ширина површина у нивоу партера, а делимично је и само партерно уређење зелених појасева доста лошег квалитета.

Што се тиче комплекса око објеката јавних функција за комплексе Геронтолошког центра и Школског центра за образовање и васпитање слушно оштећених лица се може констатовати да је зеленило релативно доброг квалитета и квантитета сразмерно величини слободних површина, док у комплексу ОШ „Јован Јовановић Змај" зеленило готово да уопште није заступљено.

Унутар појединачних парцела породичног становања зеленило је заступљено у виду уређених травњака, ретких појединачних група украсног листопадног и четинарског дрвећа, шибља и воћака.

Блоковско зеленило заступљено је на заједничким јавним блоковским површинама које окружују вишепородичне стамбене објекте солитерског типа уз Алеју маршала Тита. Ово зеленило се одликује присуством високог листопадног и четинарског дрвећа богатих крошњи, грмља и травњака. Ове површине представљају значајан урбанистички квалитет, али је приметан недостатак њихове уређености и вишегодишње лоше одржавање.

Као зеленило парковсковских и рекреативних површина је издвојен простор дечијег игралишта са уређеном зеленом површином уз улицу Браће Југовића.

2.7. СТЕЧЕНЕ УРБАНИСТИЧКЕ ОБАВЕЗЕ

Плански основ за израду Плана детаљне регулације су:
- Генерални урбанистички план Суботица-Палић до 2030.г. и
- План генералне регулације XIII за делове мз „ Дудова шума", „Ново село", „Гат" и „Кер".

Простор унутар обухвата плана се налази унутар граница поменутог План генералне регулације XIII за делове МЗ „Дудова шума", „Ново село", „Гат" и „Кер", а директно се граничи са следећим планским документима у непосредном урбаном окружењу:

- План детаљне регулације за део простора источно од Мајшанског моста до бившег комплекса ливнице и западно од Мајшанског моста до Ул. Арсенија Чарнојевића и Алеје маршала Тита број 299-5/21 ("Службени лист Града Суботице", број 17/22 и 23/23) и
- План генералне регулације XI – део зоне „Дудова шума" у Суботици 27-95/14 ("Службени лист Града Суботице", број 43/14).

Сви наведени планови представљају стечену урбанистичку обавезу како би се обезбедио континуитет у планирању, уређењу и грађењу те како би обухваћени простор био плански усаглашен са урбаним окружењем.

У склопу планских решења овог плана су, као стечене урбанистичке обавезе, преузета решења која су дефинисана кроз израду следећих Урбанистичких пројеката:

1. Урбанистички пројекат урбанистичко-архитектонске разраде локације за изградњу вишепородичног стамбеног објекта на к.п. бр.2687/4 К.О. Стари град у Суботици;

2. Урбанистички пројекат за реконструкцију и доградњу објекта школског центра са домом ученика на к.п. бр. 2680, 5421/1, 5421/2, 5420/2 и 2669 К.О. Стари Град у Суботици за потребе урбанистичко – архитектонског обликовања површина јавне намене и разраде локације;

3. Урбанистички пројекат урбанистичко – архитектонске разраде локације за изградњу вишепородичног стамбено – пословног објекта и помоћног објекта - гараже на к.п. бр. 1288 К.О. Стари град у Суботици и

4. Урбанистички пројекат за изградњу вишепородичног стамбеног објекта По+Пр+3+Пк на к.п. бр. 31166 К.О. Стари град на углу улица Зрињског и Франкопана и Ласла Секереша у Суботици са урбанистичко-архитектонско разрадом локације.

Стеченом урбанистичком обавезом сматрају се сви важећи Локацијски услови и Грађевинске дозволе издате на основу важећег ПДР-а као и наведених Планова ширег подручја.

П Л А Н С К И Д Е О

III ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА

3.1. ОПИС И КРЕТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ

Због потребе за утврђивањем правила уређења и правила грађења у Плану детаљне регулације, простор унутар границе обухвата Плана је према планираној уличној мрежи и другим карактеристикама подељен на карактеристичне целине - урбанистичке блокове и то укупно 14 блокова (означени бројевима од 1 до 14). Део урбанистичких блокова који су хетерогени по намени су према преовлађујућој намени простора, подељени на подблокове који представљају најмању просторну јединицу за коју се дефинишу услови за изградњу објеката и уређење простора (означени бројевима са словом нпр. 1а, 1б, 2а, 2б...). Планом детаљне регулације нумерација блокова је већински усклађена са нумерацијом у важећем ПДР-у (чија измена се ради), како би се омогућио континуитет и праћење реализације планске документације.

Подела на блокове (подблокове)

Број блока	Површ. блока (ха)	Улице које чине границу блока	Број подблока	Површ. (под)блока (ха)
1	0,70	Алеја маршала Тита (кружни ток), Сеп Ференца, Зрињског и Франкопана и улица Нова I	1а	0,43
			1б	0,12
2	1,23	Алеја маршала Тита, Нова I, Зрињског и Франкопана и Крагујевачких жртава	2а	1,02
			2б	0,21
3	0,54	Алеја маршала Тита, Крагујевачких жртава, Браће Југовић, улица Шумска		0,54
4	1,80	Браће Југовић, Крагујевачких жртава, Зрињског и Франкопана, улица Винковачка и улица Нова II	4а	1,35
			4б	0,41
5	1,60	Алеја маршала Тита, улица Шумска, Браће Југовић и улица Петра Лековића		1,60
6	0,98	Браће Југовић, улица Винковачка, Зрињског и Франкопана и улица Петра Лековића		0,98
7	1,23	Алеја маршала Тита, Петра Лековића, Зрињског и Франкопана, граница Плана и улица Милоша Обилића	7а	0,28
			7б	0,39
			7ц	0,56
8	0,99	Алеја маршала Тита, Милоша Обилића и граница Плана	8а	0,71
			8б	0,28
9	0,67	Сеп Ференца, граница Плана, Прашка, Франкопанска		0,67
10	0,25	Прашка, граница Плана, Милко Изидора, Зрињског и Франкопана		0,25
11	0,16	Милко Изидора, граница Плана, Травничка, Зрињског и Франкопана		0,16
12	0,70	Травничка, граница Плана, Илирска, Франкопанска		0,70
13	0,78	Илирска, граница Плана, Дожа Ђерђа, Браће Мајер, Зрињског и Франкопана		0,78
14	0,24	Браће Мајер, Дожа Ђерђа, граница Плана		0,24

Према планираним детаљним наменама простор унутар границе плана подељен је на следеће зоне:

● **ЗОНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ** (јавне површине и објекти и површине од општег интереса) у оквиру којих су:

- комплекс ОСНОВНЕ ШКОЛЕ “ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ“
- комплекс ШКОЛСКОГ ЦЕНТРА „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ“
- ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „ВЕВЕРИЦА“
- ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР
- ЗГРАДА УПРАВЕ - МЗ „Дудова шума“

- ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ
- ЈАВНЕ БЛОКОВСКЕ ПОВРШИНЕ ОКО ОБЈЕКАТА У ОТВОРЕНИМ БЛОКОВИМА
- ЈАВНА ГАРАЖА И ПАРКИНГ

● **ЗОНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ**
- ЗОНА ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА
- ЗОНА МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА
- ЗОНА ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА СРЕДЊИХ ГУСТИНА (блок 14)
- КОМПЛЕКС ЦЕНТРАЛНИХ ФУНКЦИЈА у блоку 1а
- ЗОНЕ КОМЕРЦИЈАЛНИХ ФУНКЦИЈА
- ВЕРСКИ ОБЈЕКАТ
- ПОСТОЈЕЋЕ ГАРАЖЕ У ПРИВАТНОМ ВЛАСНИШТВУ

3.2. КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА

Општи циљеви израде плана су усклађивање са важећом законском регулативом из области урбанистичког планирања и усаглашавање са планским документима вишег реда, као и преиспитивање планских решења која су дата у важећем Плану детаљне регулације.

Према Генералном урбанистичком плану Суботица – Палић до 2030. године предметни простор се налази у зонама вишепородичног становања средњих и вишепородичног становања великих густина као претежним наменама простора.

Према Плану генералне регулације XIII – за делове МЗ „Дудова шума", „Ново село", „Гат" и „Кер" („Службени лист Града Суботице" бр. 30/2017) за предметни простор је утврђена обавеза разраде Планом детаљне регулације.

Као што је раније наведено, предметни простор је разрађен Планом детаљне регулације за простор између улица Франкопанске, Сеп Ференца, Алеје маршала Тита и Петра Лековића у Суботици ("стари ПДР") тако да је планирано да се овим ПДР-ом („нови ПДР") преиспитају решења из старог плана и изради нови плански документ.

Нова битна околност је да је у слопу Нових услова од МЗЗСК унутар предметног плана евидентирана Просторна културно-историјска целина под претходном заштитом „*Грађанске куће са краја 19. и почетка 20.века*". У складу са тим новим околностима кориговане су планиране намене и израђен композициони план за тај део простора који је под претходном заштитом.

Основни циљ израде овог плана је редефинисање планских решења и правила грађења пре свега унутар зоне вишепородичног становања, а све у циљу постизања боље спроводљивости и реалније економске оправданости урбанистичких решења и рационалнијег коришћења грађевинског земљишта.

Сходно горенаведеном на другачији начин је третиран блок бр.5 у склопу кога је смањена могућност градње вишепородичних објеката (како по питању хоризонталних тако и вертикалнигх габарита) у односу на постојећи план и дефинисана површина за јавну спратну гаражу на локацији данашњих бесправних привремених гаража преко пута објекта месне заједнице. Наиме, постојећи вишепородични спратни објекат који се налази на адреси Браће Југовића бр.20 је у скорије време већим делом реконструисан (и деломично дограђен) тако да је планирано да се као такав задржи са дефинисаним земљиштем за његово редовно коришћење, исто као и породични објекат са кућним бројем 16. који је према условима заштите означен као објекат од вредности. Између ова два објекта планирана је изградња блоковског објекта са нижом спратношћу (П+1+Пк). На овај начин би се задржао систем блоковске градње са објектима ниже спратности све до постојећег дечијег игралишта.

Између раније дефинисаних блокова бр. 3 и 4 је направљена другачија подела, с обзиром да је кориговано саобраћајно решење и задржан крак улице Браће Југовић чија планирана регулација је сада граница блокова (одустало се од претварања троугаоне блоковске површине у остале намене - вишепородично становање). Из старог решења је задржана планирана централна улица која дели овај велики блок на два дела па су ови делови нумерисани као блокови 4а и 4б. Око ове централне стамбено-блоковске улице је у односу на старо решење ивична блоковска градња задржана само са западне стране док источна страна регулације чини слободну површину великог отвореног блока (комплетан блок 4б). Градња у овом блоку је оријентисана према задржаној траси улице Браће Југовића (на коју су орјентисани

постојећи породични објекти). Потребно је напоменути да је уз источну старну централне стамбене улице планирана јавна зелена површина у циљу постизања хуманијег простора.

Планирана централна саобраћајница је чисто стамбена (блоковска) улица у чијој регулацији је планирано јавно паркирање, и поменута јавна зелена површина. Ова стамбена улица ће чинити повез између два крака улице Браће Југовића, затим улице Шумске, као и са улицом Крагујевачких жртава.

Пошто су делови блока бр.4а уз Винковачку улицу и на углу улица Зрињског и Франкопана и Крагујевачких жртава, у граници ПКИЦ, а планирано је задржавање објекта месне заједнице и осталих вреднованих објеката те парцеле су према плану намењене за зону мешовитог становања.

Рубни блокови уз улицу Зрињског и Франкопана (9, 10, 11 ,12 и 13) се према плану вишег реда налазе у вишепородичном становању средњих густина. Због тога што се блокови, односно делови блокова 10, 11, 12 и 13 налазе унутар границе ПКИЦ под претходном заштитом, односно унутар границе заштитне зоне ПКИЦ, већи део објеката је вреднован тако да се планира њихово задржавање и интервенције на основу Нових услова заштите. Сходно томе за већину простора ових блокова је у плану као преовлађујућа намена дефиинисана намена мешовитог становања. Једино је за блок 9, зато што се налази изван граница ПКИЦ под претходном заштитом, као преовлађујућа намена дефинисано вишепородично становање средњих густина чија спратност је максимално до П+3+Пк (ПС).

У блоку 10 је у скорије време постојећи атрактивни угаони објекат обновљен, реконструисан и пренамењен у комерцијални објекат - ресторан тако да је у овом плану на том простору (који фактички излази на три улице) планирана комерцијална намена, док су парцеле у дубини намењене мешовитом становању као прелазу према породичном становању које је планирано непосредно изван границе обухвата овог плана.

Значајне промене у односу на постојећи план су урађене у блоку 13 где се првенствено задржавају објекти вртића „Веверица“ и верски комплекс Баптистичке цркве, као и остали објекти који су појединачно вредновани као део ПКИЦ под претходном заштитом. Због тога су регулације улице уже у односу на постојећи план, тако да је морало да се коригује саобраћајно решење, задржавањем трасе улице Доже Ђерђа, па према томе и другачијом поделом према блоку 14.

Највеће промене у односу на постојећи план су урађене у блоку 14 који ће се у потпуности задржати у изворном стању, а по накнадно прибављеној Допуни одговора од надлежне установе заштите (бр. 992-2/13 од 13.12.2024.год.). У поменутом одговору се блок бр. 14 третира исто као да је у ПКИЦ и да за објекте у блоку важе исте мере заштите. Сходно смерницама од надлежне установе заштите овај блок је према намени остао у зони породичног становања средњих густина уз задржавање свих постојећих регулационих линија.

Поред овог образложеног основног циља планирана је деломична корекција појединих уличних траса и регулација појединих улица у односу на постојеће планско решење, а у циљу побољшања саобраћајног решења и повећања броја паркинг места на јавним површинама.

У склопу овог планског документа су у односу на ранији план преиспитане локације за јавне намене тако да су постојећи комплекси предшколске установе „Веверица“ и објекта Месне заједнице „Дудова шума“ планирани да се задрже, док је рационализована површина северно од Геронтолошког центра у блоку 1, а с обзиром да је у сфери социјалне заштите старих лица приватна иницијатива полако преузела примат у односу на државне институције. На том простору је планирана изградња објекта централних функција из домена културе, здравства, школства и социјалне заштите, као остала намена.

У склопу овог блока 1 у централном делу је задржан концепт јавног паркирања (за аутомобиле и аутобусе) и то на и око трасе можда најкраће улице у Суботици, улице Хенриха Ацела. Уз ову површину и уз трасу (на терену) постојеће улице, а у катастру неформиране улице испред Геронтолошког центра је планирана површина за централне функције са објектом максималне спратности П+2+Пк (ПС). Потез уз улицу Зрињског и Франкопана који је густо изграђен стамбеним објектима је планиран за вишепородично становање средњих густина са максималном спратношћу П+3+Пк (ПС), док је уз улицу Сеп Ференца према паркингу који је такође изграђен са стамбеним објектима, та спратност нижа и износи максимално П+2+Пк (ПС).

Троугаони део блока 1 (подблок 1б) према спортској дворани је намењен комерцијално-туристичким садржајима (спортски хотел, мањи апарт хотел, ресторан и сл.) и треба да буде репрезентативан, јер ће се налазити испред „Хале спортова“ и улаза у парк „Дудова шума“ па ће за њега бити прописана разрада кроз Урбанистички пројекат.

Такође су као посебне целине издвојени комплекси парковског зеленила, и то постојећи комплекс у „отвореном“ блоку (блок бр. 5) уз улицу Браће Југовића и планиране парковске површине унутар подблокова бр.4а и 4б у склопу којих је рубно планирана ивична блоковска градња.

Овим пласким документом је рађено на унапређењу идентитета овог дела града јер је у скорије време започет интезиван процес реконструкције постојећих стамбених структура што је за резултат имало велике

контрасте у вертикалној и хоризонталној матрици и архитектонском изразу. Деломичним редефинисањем планских решења је планирано ограничавање и контролисање овог процеса, дозвољавајући логичан континуитет градње како би овај простор имао свој идентитет који би чинио прелаз између различитих урбанистичких целина (центар града са јужне стране, комплекси вишепородичне стамбене градње са источне стране, мешовите и породичне стамбене градње са западне стране и спортско-рекреативних и парковских површина са северне стране.

За разлику од старог плана у којем су биле дефинисане максималне висине објеката (висина слемена) и максимална спратност (на основу тадашње законске регулативе) у овом плану је дефинисана искључиво максимална спратност у складу са важећом законском регулативом.

3.2.1. Концепција уређења карактеристичних урбанистичких целина (грађевинских блокова) одређених планом према морфолошким, планским, историјско–амбијенталним и другим карактеристикама

У оквиру обухваћеног простора урбанистички (грађевински) блокови са просторно-наменским подцелинама у оквиру истих уређују се у складу са планираном наменом, функцијом и начином коришћења простора, као неодвојиви, међуовисни, хармонично повезани и усаглашени делови целине.

Блок 1

Проширењем регулационих линија улица Сеп Ференца и Зрињског и Франкопана, формирањем кружног тока на крају Алеје маршала Тита, као и (катастарским) „отварањем“ улице Нове 1. дефинисана је површина коју чини блок 1. У средини предметног блока на локацији постојеће улице Хенриха Ацела је формирана јавна површина - јавни паркинг за аутомобиле и аутобусе тако да дели овај блок на подблокове 1а и 1б. Функционално решење јавног паркинга са приступима је дато на графичком прилогу 5.5.

Подблок 1а је део блока 1 западно од планираног јавног паркинга, ограничен регулацијама улицама Сеп Ференца, Зрињског и Франкопана и улице Нова 2.

Делови подблока рубно уз улице Зрињског и Франкопана и Сеп Ференца намењени су вишепородичном становању спратности од П+2+Пк до П+3+Пк.

У јужном неизграђеном делу блока уз улицу Нову 2. је планирана површина намењена централним функцијама као остала намена. У оквиру овог комплекса су искључиво дозвољене делатности из области културе и школства.

Површина ове парцеле је цца 767м2, а на графичком прилогу 5.5. су дефинисане максималне грађевинске линије које ће одредити заузетост парцеле. Максимална спратност планираног објекта је П+2+Пк, а потребе за паркирањем могу бити решене у склопу парцеле и на паркинзима планираним испред планираног комплекса.

Подблок 1б представља троугаону површину између улице Сеп Ференца, улице Нове 1. и јавног паркинга и намењен је комерцијалним садржајима (комерцијално-туристички, угоститељски објекти).

Највећи део постојећих породичних стамбених објеката на целокупној површини блока представља сметњу за планирано проширење улица и за формирање комплекса јавног паркинга, те је потребно њихово рушење.

Блок 2

Површина блока дефинисана је регулацијом улице Зрињског и Франкопана, затим корекцијом регулације Улице крагујевачких жртава и њеним пробојем до Алеје маршала Тита и (катастарским) отварањем улице Нове 1. Сам блок је због хетерогености намена подељен на подблокове 2а и 2б.

Подблок 2а чини комплекс Геронтолошког центра који представља довршену урбанистичку целину те се планира његово задржавање у постојећим границама.

Уређење комплекса као и реконструкција, адаптација, доградња и изградња нових објеката у функцији основне намене вршиће се на основу локацијских услова.

У подблоку 2б, уз Алеју маршала Тита, се налази вишепородични стамбени објекат спратности П+4 и као такав се уклапа у планирану намену простора те се и овим планом задржава. Површина око објекта и у његовом непосредном окружењу представља заједничку блоковску површину, односно површину јавне намене. Са унутрашње стране заједничке блоковске површине, између стамбеног објекта и комплекса Геронтолошког центра, планира се уклањање углавном монтажних нелегалних гаража и на њиховом месту изградња „батерије“ гаража (у приватном власништву), изградња приступног коловоза и уређење зелених површина и прилаза објекту.

Блок 3

Ово је блок који се већим делом лонгитудинално протеже уз „Радијалац“ (Алеја маршала Тита), а ограничен је продужецима улица Крагујевачких жртава и Шумске и северним (неуређеним) краком улице

Браће Југовић. У блоку су изграђени вишепородични стамбени објекти спратности П+4 по ситему отвореног блока (солитерска градња) и непосредно су окружени јавним блоковским површинама. Објекти се Планом задржавају, с обзиром да се уклапају у планирану намену простора.

Јавне блоковске површине су делом неуређене са изграђеним објектима гаража које су делом легалне, а делом нелегалне. Део гаража је изграђен од чврстог материјала, а део су монтажни објекти оријентисани на приступну саобраћајницу и неуређени крак улице Браће Југовић.

Урбанистичким решењем су уклопљене постојеће легалне гараже (са издвојеном парцелом испод истих) и дефинисани простори за изградњу нових батерија гаража (остале намене) како би се на адекватан начин урбано уредио овај јавни простор, водечи рачуна о објекту постојеће трафостанице.

Блок 4

Површински највећи блок чији је необичан облик настао корекцијом регулација постојећих улица Винковачке, Зрињског и Франкопана, Крагујевачких жртава, Браће Југовића, продужетка Шумске улице и потпуним отварањем крака стамбене улице Нове 2.

Подблок 4а

У централном делу овог блока је започета блоковска изградња уз улицу Зрињског и Франкопана са постојећим ламелама тих објеката у централном делу тако да је започето формирање крака нове стамбене улице кроз средишњи део блока којом је омогућен колски и пешаки повез са улицом Крагујевачких жртава, која се са друге стране завршава јавном парковском површином. Обзиром да је део постојећих објеката у склопу блока 4а у Новим условима заштите валоризовани као објекти од вредности планирано је њихово чување. Због тога је дошло до планског отварања овог блока и ови делови унутар ПКИЦ под претходном заштитом су намењени мешовитом становању. На деловима уз улицу Зрињског Франкопана и уз планирану улицу Нову 2 је планирана намена вишепородичног становања и планирано је да се задржи ивична блоковска градња.

Подблок 4б

Задржавањем трасе крака улице Браће Југовић и отварањем нове централне саобраћајнице формиран је овај мањи (под)блок и на тај начин је омогућено формирање полуотвореног грађевинског блока са планираним вишепородичним објектима који ће се градити по принципу ивичне блоковске градње у непрекинутом низу. Простор за изградњу објеката дефинисан је дуж регулационих линија улица Браће Југовић, Крагујевачких жртава у непрекинутом низу. У већем делу блока се планира изградња нових вишепородичних стамбених, стамбено-пословних или пословних објеката.

Урбанистичким решењем у овом блоку предвиђа се формирање парцела за изградњу објеката на месту садашњих парцела са породичним објектима, осим парцела, односно објеката које су унутар ПКИЦ под претходном заштитом и истом су вредновани па се према томе задржавају.

У циљу решавања стационарног саобраћаја за потребе станара могућа је изградња подземних гаража и изван габарита планираних објеката, уз поштовање услова да слободне зелене површине заузимају минимално 20% површине парцеле. Кота површине крова планираних гаража може да буде издигнута у односу на терен максимално 120 цм, а кров је обавезно уредити као слободну зелену површину за потребе станара.

У централном делу блока 4 на делу постојеће јавне блоковске површине и делу кп 1621/1 и 1627 је планирана већа јавна парковска површина, док је уз планирану централну улицу на деловима кп. 1638/1, 1638/2, 1634 и 1635 планирана друга мања јавна зелена површина. Формирањем ових зелених парковских површина у централном делу блока ће се створити хуманији услови за становање након изградње планираних објеката.

Постојећи објекат месне заједнице „Дудова шума“ (који је у скорије време адаптиран и уређен) је заједно са осталим објектима у Винковачкој улици унутар граница ПКИЦ под претходном заштитом и вредновани су тако да се задржавају. Објекат месне заједнице је у јавној намени, док се поменути објекти у његовом окружењу у улици Винковачкој налазе у склопу ПКИЦ под претходном заштитом тако да су у намени мешовитог становања (могу се задржати као породични стамбени објекти или пренаменити у вишепородичне објекте у складу са условима заштите).

У делу блока уз северни крак улице Браће Југовић, као и уз делове улица Зрињског и Франкопана и Крагујевачких жртава постоји више породичних стамбених објеката са припадајућим парцелама који се не уклапају у планирану намену простора или представљају сметњу за формирање улица, стога је потребно њихово рушење.

Регулација свих унутрашњих саобраћајница овог блока је утврђена тако да је усклопу њих планирано улично паркирање чија изградња би била могућност и обавеза свих будућих инвеститора у ширини фронта планираног објекта како би се задовољиле потребе за паркирањем.

Блок 5

Блок који се такође лонгитудинално пружа уз „Радијалац“ између Алеје маршала Тита и Југовићеве и то од Петра Лековића до продужетка Шумске улице.

У блоку су већином изграђени вишепородични стамбени објекти спратности од П+4 до П+8 који су непосредно окружени заједничким блоковским површинама, изузев два објекта уз улицу Браће Југовића од који је једнан вишепородични спратности П+1 и један породични приземан. Постојећи објекти уз улицу Браће Југовић се задржавају, а између њих је планирана изградња вишепородичног објекта мање спратности – до макс. П+1+Пк. Овај планирани објекат је једини који је планиран као стамбени објека у овом блоку с тим да је обавезна изградња гараже у склопу које мора бити решено комплетно паркирање за овај објекат (100%). Габарит планиране гараже у подрумској етажи може да буде шири од габарита планираног објекта како би се омогућило дворедно паркирање (гаражирање), а место могућег приступа у гаражу је са предње или задње стране планираног објекта. Кота крова подрумске гараже, која је изван габарита објекта, може да износи макс. 1,20 м у односу на коту заштитног тротоара.

Део јавне блоковске површине унутар блока према улици Браће Југовић је уређен као парковска површина, а део као дечије игралиште и заједно чине јавну зелену површину. Преостали делови заједничке блоковске површине су делом неуређени и на њема се планира допуна садржаја за потребе станара постојећих објеката, односно изградња паркинга и прилаза објектима и уређење зелених површина.

Пошто је проблем паркирања евидентан и у овом блоку, а привремено је решен постављањем и изградњом нелегалних гаража и то на углу улице Браће Југовића и продужетка Шумске, планом је баш на овом простору планирана изградња централне гараже у две етаже. Једна етажа би била укопана за половину висине етаже, а друга издигнута за другу половину висине и на тај начин би се удвостручио број гаражних (паркинг) места чиме би био решен део проблема са паркирањем. Максималан хоризонтални габарит надземне етаже и приступи у гаражу дефинисани су у графичком прилогу 5.5. Непосредно јужније од централне гараже је планом дефинисана површина за јавни паркинг простор. На овај начин би се већим делом решио проблем нелегалних углавном лимених гаража и потреба за паркирањем у централном делу овог блока.

Блок 6

Ово је блок у склопу којег је у скорије време реализовано највише објеката према старом Плану детаљне регулације. Облик блока је дефинисан корекцијом регулација постојећих улица Зрињског и Франкопана, Винковачке, Браће Југовић и Петра Лековића, осим на деловима на којима се према Новим условима заштите унутар ПКИЦ под претходном заштитом задржава постојећа регулација улица. Ово се односи на два објекта уз улицу Зрињског и Франкопана (према углу са улицом Винковачком) и два објекта у централном делу улице Браће Југовић који се задржавају.

Овај блок је према старом плану већински реализован по принципу ивичне блоковске градње са гаражама испод целе парцеле. Оваква блоковска изградња је, сходно Новим условима заштите, могућа искључиво на углу улица Браће Југовић и Винковачке, као и на кп 2692 уз улицу Зрињског и Франкопана, али уз поштовање услова ниже спратности од П+1+Пк до П+2+Пк.

Поменути делови који су унутар ПКИЦ под претходном заштитом се према плану налазе у намени мешовитог становања као и поменути угао са предложеном нижом спратношћу. Неизграђени делови у овој намени ће се користити као приватна дворишта намењена корисницима сваког појединачног објекта. Формирање парцела и изградња објеката вршиће се према условима дефинисаним правилима грађења и условима надлежне установе заштите.

За поменуте објекте који су вредновани према Новим условима правила за интервенције ће бити прописана условима надлежне установе заштите.

Блок 7

Блок 7 је према детаљној намени хетероген блок и из тог разлога је подељен на три подблока (7а, 7б и 7ц), а омеђен је Алејом маршала Тита и улицама Петра Лековића и Зрињског и Франкопана и продужетком улице Милоша Обилића.

Подблок 7а обједињава комплекс Школског центра „Доситеј Обрадовић“ са домом ученика и предшколском установом за слушно оштећена лица и представља довршену урбанистичку целину те се планира његово задржавање у постојећим границама. Могућа је допуна садржаја у постојећим границама тако да буду задовољени индекси заузетости и изграђености утврђени Генералним урбанистичким планом за ову врсту објеката. Сам објекат школе је проглашен за споменик културе, стога се за реконструкцију, доградњу и изградњу недостајућих садржаја у функцији основне намене утврђује обавеза израде урбанистичког пројекта, с тим да се задовоље урбанистички параметри (индекс заузетости до 50%, индекс изграђености 2,4) као и важећи прописи и нормативи за ову намену објекта. У скорије време је за овај

простор израђен Урбанистички пројекат у циљу реконструкције и доградње објеката Школског центра и архитектонско-урбанистичко уређење и као такав представља урбанистичку обавезу.

Подблок 7б представља простор на којем су изграђени пословно-комерцијални објекти и сходно томе он се и према новом решењу намењује за комерцијалне садржаје. Постојећи комплекс пословних објеката који је изграђен на површини новоформираног блока одликује се деломично нерационалним коришћењем земљишта (већина објеката је приземне спратности) и непримереним архитектонско-урбанистичким решењем у односу на окружење те се планира могућност њиховог рушења и изградња нових примеренијих физичких структура.

Планом је овај простор, за разлику од старог плана, подељен на две целине и то на начин да је постојећа јавна блоковска површина централно повезана са „Радијалцем“ широком пешачком комуникацијом. Сходно томе простор је подељен на део око постојећег објекта самоуслуге која припада „Универекспорту“, а друга целина представља преостали део наменске целине. Овај преостали део се према новом решењу може поделити на две парцеле, односно комплекса намењена комерцијалним садржајима.

За привођење простора намени обавезна је даља разрада, односно израда урбанистичког пројекта. С обзиром на положај планираних објеката у простору посебну пажњу посветити архитектонском обликовању. Не дозвољава се фазна реализација комплекса.

Простори за грађење нових објеката на месту постојећих су дефинисани на графичком прилогу 5.5, а грађевинска линија се поклапа са регулационом само према улици Милоша Обилића. Услови за изградњу нових објеката су: макс.заузетост 65% површине парцеле (комплекса) и да је максимална спратност планираних објеката у комплексу П+2+Пк(Пс).

За евентуалну нову градњу, паркирање за додатне нове квадрате обезбедити изградњом подземне гараже, при чему је обавезно обезбедити 100% паркинг места према критеријуму једног паркинг места на 70 м^2 корисне површине објеката. У комплексу су дозвољене терцијарне и непривредне делатности које не утичу негативно на животну средину (робно-тржни, снабдевачки, комерцијални, угоститељски, пословно-административни садржаји, садржаји спорта и рекреације…).

У Подблоку 7ц се налазе два постојећа вишепородична стамбена објекта у отвореном блоку чија спратност је П+10 и који су окружени јавном блоковском површином. На овим објектима, у циљу заштите од атмосферских утицаја и побољшања услова становања, дозвољава се изградња косог крова или поткровне етаже намењене становању.

Овај подблок представља довршену урбанистичку целину. Могуће је партерно и хортикултурно уређење слободних површина.

Блок 8

И блок 8 је према детаљној намени хетероген блок тако да је у плану подељен на две целине - два подблока (8а и 8б).

Подблок 8а представља комплекс Основне школе „Јован Јовановић Змај” којем према Плану припада и већи део кп 2666 К.О. Стари град.

У оквиру постојећег комплекса школе појединачне интервенције у које спадају реконструкција, адаптација, изградња мањих помоћних или инфраструктурних објеката вршиће се на основу решења из члана 145. Закона о планирању и изградњи уз услов уклапања у индексе изграђености и искоришћености простора утврђене ГУП-ом за комплексе школа, као и према важећим прописима и нормативима за одређену намену објеката.

У случају значајније реконструкције и реорганизације комплекса, односно изградње нових објеката у функцији допуне школских садржаја (првенствено фискултурне сале) или изградње новог приступа комплексу, обавезна је израда урбанистичког пројекта са урбанистичко-архитектонском разрадом локације. Приликом израде урбанистичког пројекта размотрити да се нови приступ комплексу школе планира из Улице Милоша Обилића пошто се комплексу школе сада приступа искључиво преко јавне заједничке блоковске површине.

Слободне површине на парцели се по правилу озелењавају и хортикултурно уређују (травњаци, цветњаци, дрвореди и сл.), оплемењују урбаним мобилијаром (фонтане, скулптуре, клупе…). У оквиру комплекса је потребно обезбедити минимално 30% простора за слободне зелене површине.

Међусобна удаљеност наспрамних објеката мора да буде минимално половина висине вишег објекта, односно не сме заклањати директно осунчање другом објекту више од половине трајања директног осунчања.

Спратност објеката унутар комплекса одређује се у односу на намену, а може бити од П до П+2 уз услов да се испоштују дозвољени урбанистички параметри.

Кота приземља објеката одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, однсоно према нултој коти објекта. Кота приземља објеката не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута, односно треба да је у односу на нулту коту објекта виша за најмање 15 цм, а највише 120 цм уколико се не гради подрум или сутерен, а морају се испоштовати услови за несметано кретање старих, хендикепираних и инвалидних лица. Уколико хидротехнички услови дозвољавају у склопу објекта се може градити подрум или сутерен.

Након корекција међних граница, комплекс школе оградити транспарентном оградом висине до 1,4 м ради контролисаног приступа корисника.

Паркинг простор за кориснике објекта, по правилу решавати у комплексу, у складу са условима прикључка на јавну саобраћајницу. Док се паркинзи за посетиоце могу обезбедити у регулационој ширини улица према планском решењу. Од укупног броја планираних паркинг места за кориснике 10% обезбедити за паркирање возила лица са инвалидитетом.

Главни објекат школе према Новим мерама заштите није категорисан је као напокретно културно добро под претходном заштитом већ као објекат од посебне вредности.

Приликом интервенција на овом објекту потребно се придржавати детаљних мера заштите које ће израдити надлежна установа заштите - МЗЗСК Суботица. Остали објекти на парцели који се не буду уклапали у ново решење могу бити предвиђени за рушење. Поред горе наведеног испоштовати и све друге важеће прописе и нормативе за основне школе.

У Подблоку 8б постоје два вишепородична стамбена објекта спратности П+3 окружена јавном блоковском површином, који се уклапају у планирану намену и новим решењем се задржавају.

На углу Алеје маршала Тита и Улице Милоша Обилића изграђен је пословни објекат спратности П+1. Планом се предвиђа могућност задржавања постојећег објекта или доградње до спратности П+2+Пк (ПС) у хоризонталном габариту дефинисаном на граф.прилогу 5.5. Могућа је и изградња новог пословног или пословно-стамбеног објекта након рушења постојећег објекта, у габариту датом у графичком прилогу. Око предметног објекта према плану је дефинисана парцела у склопу које је потребно решити паркирање за потребе корисника објекта.

Блок 9

Ово је блок чија површина је дефинисана проширењем регулације улица Зрињског и Франкопана, Ласла Секереша и Прашке и налази се изван граница ПКИЦ под претходном заштитом. Блок се граничи директно са парцелама у дубини блока које су према Плану генералне регулације XIII дефинисане као зоне мешовитог становања. Већина постојећих породичних стамбених објеката се предвиђа за рушење због формирања или проширења улица, док су остали преостали објекти предвиђени за рушење јер се не уклапају у планирану намену.

Овај блок је према плану намењен зони вишепородичног становања средњих густина тако да је планирана изградња вишепородичних стамбених, стамбено-пословних и пословних објеката у непрекинутом низу, дуж регулационих линија. Простор за грађење објеката дефинисан је у графичком прилогу 5.5. који је дат у склопу плана. Спратност објеката је дефинисана у складу са окружењем и утврђеним урбанистичким параметрима тако да се креће до максимално П+3+Пк(ПС). Неизграђени делови парцела ће се користити као приватна дворишта намењена корисницима сваког појединачног објекта. Формирање парцела и изградња објеката вршиће се према условима дефинисаним у правилима грађења у склопу овог плана.

Блок 10

Блок 10 се налази између постојећих регулација улица Прашке, Исидора Милкоа и Зрињског и Франкопана (која је на овом потезу доста широка) и границе плана. Угаони део блока (кп 1558/1) се налази унутар граница ПКИЦ под претходном заштитом и објекат на тој парцели је валоризован као објекат од вредности.

С обзиром да је тај објекат на углу блока 10 у скорије време обновљен, реконструисан и пренамењен у комерцијални објекат (ресторан) на том делу је планирана комерцијална намена, док је преостали део блока намењен мешовитом становању као прелазној намени према планираном породичном становању са спољне границе плана.

Блок 11

Овај блок је оивичен постојећом регулацијом улице Зрињског и Франкопана и планираним регулацијама улица Исидора Милкоа и Травничке.

У сврху проширења улица потребно је рушење дела постојећих објеката у блоку 11, а остатак објеката у овом блоку се предвиђа за рушење због неуклапања у планирану намену.

Површина блока 11 је намењена зони мешовитог становања у склопу које је дозвољена изградња породичних и вишепородичних стамбених, стамбено-пословних и пословних објеката мање спратности до П+1+Пк баш из разлога што се већи део овог блок налази унутар ПКИЦ под претходном заштитом, а граничи са зоном која је намењена породичном становању.

Због специфичности блока 11 неопходна је даља разрада локације кроз урбанистички пројекат стим да је потребно задовољити услове дефинисане у правилима грађења. На графичком прилогу је дефинисан простор у оквиру кога се може развијати хоризонтални габарит, а максималан индекс заузетости у блоку износи 65% (угаони објекат). Приступ објектима и слободним површинама у блоку обезбедити из Травничке улице или Улице Исидора Милкоа.

Блок 12

Блок 12 је формиран деломичним проширењем регулација улица Зрињског и Франкопана, Травничке и Илирске и налази се већим делом унутар ПКИЦ под претходном заштитом. Сходно томе већина објеката у овом блоку је према Новим условима заштите валоризована и планирана је да се задржи, а сходно томе већински се задржава регулација улице Зрињског и Франкопана.

Ова нова чињеница је узроковала да се предметни блок у овом плану намени зони мешовитог становања. Према томе у блоку је дозвољена изградња објеката породичног и вишепородичног становања. Изградња нових објеката је дозвољена само на деловима на којима су објекти без споменичких својстава и могу се или су порушени. Ово се односи на задње и бочне делове блока уз улице Травничку и Илирску и на централни предњи део блока (кп 1603 и 1604) на којем су у скорије време издати локацијски услови за изградњу вишепородичног стамбеног објекта спратности П+2+ПС и који представљају стечену урбанистичку обавезу. На граф.прилогу 5.5. је дефинисан простор за грађење објеката на овим „слободним“ парцелама. Спратност објеката је дефинисана у складу са окружењем и утврђеним урбанистичким параметрима тако да се креће до поменутих П+2+Пк(ПС).

Већина постојећих објеката се у складу са Новим мерама заштите задржава, а за рушење су предвиђени поменути објекти у рубном и централном делу и на тим потзима је планирано проширење регулације улица (Травничке, Зрињског и Франкопана и Илирске).

Формирање парцела и изградња објеката вршиће се према условима дефинисаним у правилима грађења у склопу овог плана.

Блок 13

Блок 13 је специфичан по томе што је блок у којем, поред блока 12, има највише објеката који су вредновани у Новим условима заштите и због тога се у потпуности задржава постојећа регулације улице Зрињског и Франкопана. Овај блок се налази између постојеће регулације улица Зрињског и Франкопана и Доже Ђерђа, и планиране регулације Илирске улице, а са задње стране границу плана на овом потезу чини регулација улице Луке Ботића.

За овај блок који се налази са западне стране улице Зрињског и Франкопана је карактеристично да се у централном делу налази постојећи објекат предшколске установе „Веверица“, а уз јужну границу верски комплекс Баптистичке цркве.

Због тога што се предњи део налази унутар граница ПКИЦ под претходном заштитом комплетан блок је намењен зони мешовитог становања са максималном спратношћу, према Новим условима заштите, до П+1+Пк.

Потез уз улицу Луке Ботића је намењен мешовитом становању, односно комбинацији вишепородичног и породичног становања зависно од површине парцела и могућности изградње на истим са максималном спратношћу: породично П+1+Пк(ПС), вишепородично до П+2+Пк(ПС).

Блок 14

Блок 14 представља троугаону површину која је омеђена регулацијама улица Браће Мајер, делом Зрињског и Франкопана и Доже Ђерђа и границом овог плана. Овај блок је претрпио највише промена у односу на стара планска решења јер је, у циљу усаглашавања са Новим мерама заштите и накнадно добијеним одговорима од стране надлежне установе заштите фактички задржана у свом постојећем облику. У складу са тим тумачењима МЗЗСК из Суботице у овом блоку су задржане постојеће регулације, као и сви постојећи објекти. Евентуалне интервенције могу да уследе искључиво након претходно прибављених детаљних мера заштите од поменуте надлежне установе. За предметни простор је сходно тим тумачењима задржана намена породичног становања средњих густина.

3.3. ОПИС ДЕТАЉНЕ НАМЕНЕ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА И МОГУЋИХ

КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА

Грађење објеката у зонама осталих намена је у плану дефинисано и утврђена су правила грађења за објекте појединих намена, док је изградња објеката јавне намене дефинисана у правилима уређења и за њих је прописана разрада урбанистичким пројектом.

Због потребе за утврђивањем правила уређења и правила грађења у Плану детаљне регулације према преовлађујућој намени простора, урбанистичким показатељима и другим карактеристикама простор је подељен на карактеристичне целине (блокове - подблокове) и наменске зоне.

Простор унутар границе плана подељен је на наменске зоне - површине јавне намене, површине за изградњу јавних објеката и комплекса јавне намене и површине остале намене.

Овим планом су утврђене детаљне намене простора за које су утврђена правила грађења.

3.3.1. Површине јавне намене

Површине јавне намене су простори одређени планом за уређење или изградњу јавних објеката и комплекса јавне намене као и уређење јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса.

Планиране регулационе линије које раздвајају површине јавне намене од површина остале намене су обележене и дефинисане преломним тачкама, односно аналитичко-геодетским подацима, тако да се на основу Плана може спровести парцелација и препарцелација у циљу спровођења разграничења ових површина.

Јавне површине

- Постојеће и планиране саобраћајнице
- Јавне зелене површине (парковске и спортско-рекреативне)
- Заједничке јавне блоковске површине на којима су изграђени паркинзи, гараже и уређене зелене површине и
- Јавни паркинг у блоку 1.

Комплекси са објектима јавне намене

- Комплекс Основне школе „Јован Јовановић Змај“
- Школски центар „Доситеј Обрадовић“
- Предшколска установа „Веверица“
- „Геронтолошки центар“
- Зграда управе - МЗ „Дудова шума“
- Енергетски објекти (трафостанице)
- Јавна гаража у блоку 5.

3.3.2. Површине за остале намене

Површине за остале намене унутар обухвата Плана представљају изграђено земљиште, као и земљиште намењено за изградњу објеката, а које није планом одређено као површина јавне намене.

У склопу Плана су утврђене следеће површине остале намене:

1) зона мешовитог становања;
2) зона вишепородичног становања солитерског типа – отворени блокови;
3) зона вишепородичног становања блоковског типа;
4) зона породичног становања средњих густина (блок 14);
5) зона централних функција (блок 1а);
6) зона комерцијално-пословних садржаја;
7) зона верских објеката и
8) постојеће гараже у приватном власништву.

3.3.3. Биланс површина планираног стања

Табела 2. - БИЛАНС ПОВРШИНА ПЛАНИРАНОГ СТАЊА

(А) ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ		Површ. (ха)	(%)
САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ	Колски саобраћај	5.77	32.54
КОМПЛЕКСИ СА ОБЈЕКТИМА ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА	1. Основна школа „Јован Јовановић Змај“	0.71	4.00
	2. Школски центар „Доситеј Обрадовић“	0.28	1.58
	3. Предшколска установа „Веверица“	0.14	0.79
	4. Геронтолошки центар	1.03	5.81
	5. Зграда МЗ „Дудова шума“	0.04	0.23
ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	Парковске површине	0.12	0.68
	Рекреативне површине – Дечије игралиште	0.16	0.90
ЈАВНЕ БЛОКОВСКЕ ПОВРШИНЕ	Блоковске површине око објеката вишепородичног становања (солитерски тип)	1.97	11.11
ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ	Постојеће трафостанице 20/0,4 kV	0.01	0.06
ЈАВНЕ ГАРАЖЕ И ПАРКИНЗИ	Јавна гаража у блоку 5	0.16	0.90
	Јавни паркинг (блок 1) испред „Дудове шуме“	0.16	0.90
У К У П Н О ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ (А):		**10.55**	**59.50%**

Б) ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ		Површ. (ха)	(%)
СТАНОВАЊЕ	Мешовито становање	2.58	14.55
	Вишепородично становање великих густина - (постојећи отворени блокови – издвојене парцеле испод габарита објеката)	0.69	3.89
	Вишепородично становање великих густина – (ивична блоковска градња)	1.73	9.76
	Вишепородично становање средњих густина	1.03	5.81
	Породично становање средњих густина	0.33	1.86
ЦЕНТРАЛНИ САДРЖАЈИ	Комплекс централних функција у блоку 1а	0.08	0.45
КОМЕРЦИЈАЛНИ САДРЖАЈИ	Пословно-комерцијални садржаји	0.67	3.78
ВЕРСКИ КОМПЛЕКСИ	Баптистичка црква	0.06	0.34
ГАРАЖЕ	Постојеће гараже (блок3)	0.01	0.06
У К У П Н О ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ (Б) :		**7.18**	**40.50%**

У К У П Н О (А+Б):	**17.73**	**100%**

3.3.4. Могуће компатибилне намене

Претежне намене су преовлађујуће намене, односно заузимају преко 50% простора (блока или зоне). У оквиру одређене намене могу се наћи и друге компатибилне намене у функцији основне намене као допунске или пратеће или као самосталне.

Принцип организације намена на подручју Плана мора да буде такав да се у оквиру исте просторне целине не могу наћи намене које једна другу угрожавају својим функционисањем.

Објекат компатибилне намене може се градити на површинама друге претежне намене.

На површини основне претежне намене земљишта у зони мешовитог, породичног и вишепородичног становања дозвољена је изградња компатибилних намена, и то:

1) пословање;
2) трговина;
3) угоститељство;
4) занатство и услуге;
5) здравство;
6) дечија заштита;
7) образовање;
8) култура;
9) верски објекти.

Јавни објекти могу се градити унутар свих зона.

Објекти компатибилне намене могу бити заступљени у потпуности на појединачној грађевинској парцели у оквиру зоне и на њих се примењују правила за изградњу дефинисана за детаљну намену земљишта у зони.

Пејзажно уређење, фонтане, мобилијар и урбана опрема компатибилни су са свим наменама и могу се реализовати на свим површинама.

Промена и прецизно дефинисање планираних намена у оквиру планом дефинисаних компатибилности утврдиће се Урбанистичким пројектом према процедури за потврђивање урбанистичког пројекта утврђеној Законом о планирању и изградњи.

● **Објекти јавне намене**

У случају изградње нових комплекса објеката јавне намене неопходна је даља разрада на основу Урбанистичког пројекта којим ће се дефинисати простори за изградњу јавних објеката и детаљно утврдити услови за изградњу нових објеката, а у складу са важећим прописима и дефинисаним нормативима за одређену намену објеката.

За планиране остале објекте јавне намене који могу бити у свим облицима својине утврђују се следећи урбанистички показатељи:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	ЗОНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	мах. 50%

Минимална величина парцеле за изградњу објеката јавне намене је 1000m2.

Проценат учешћа зеленила у склопу зоне ЈАВНИХ ОБЈЕКАТА и ПОВРШИНА ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА је мин 20%.

Сви јавни објекти морају бити изграђени у складу са важећим законским прописима, стандардима за изградњу појединих објеката.

Организација и уређење грађевинске парцеле намењене грађењу јавних објеката првенствено је условљена планираном наменом те нормативима и прописима за изградњу јавних објеката у складу са бројем корисника.

У циљу уклапања у непосредно окружење потребно је испоштовати затечени начин постављања објеката у непосредном окружењу у односу на улични фронт.

Организација парцеле утврђиваће се урбанистичким пројектом, на основу утврђених правила грађења, и на основу важећих норматива и прописа за објекте одређене намене, с тим да се на парцели-комплексу морају обезбедити и услови за паркирање и гаражирање возила како запослених тако и осталих корисника и такође се морају испоштовати услови за приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Сл. гласник РС", бр. 22/2015).

Спратност објекта одређује се у зависности од непосредног окружења, постојећих објеката као и према садржајима унутар самог објекта, а може бити од П (приземље) до П+3 (приземље + три спрата).

У овим правилима су дати урбанистички услови и нормативи који се односе на изградњу и планирање објеката јавне намене, односно комплекса следеће намене:

● Спорт и рекреација компатибилна намена

У случају изградње објеката или комплекса намењених спорту и рекреацији са могућношћу допуне садржаја пословним објектима превасходно угоститељске и услужне делатности у зони пословања са становањем даља разрада простора је утврђена кроз израду Урбанистичким пројектом.

Приликом израде Урбанистичког пројекта за грађење објеката и комплекса спорта и рекреације, као и пословних објеката у овој зони морају се испоштовати следећи параметри:

- индекс заузетости парцеле макс. 40%, стим да се у индекс заузетости не рачунају отворени спортски терени
- укупан индекс заузетости, рачунајући објекте и отворене спортске терене је максимално 60%.
- спратност објеката до макс. П+2
- проценат зелених површина - мин.40%
- минимална удаљеност грађевинске од регулационе линије сходно положају објеката у блоку
- минимална величина парцеле је 1000 m 2, а ширина уличног фронта мин. 20,0 m.

Паркинг простор за кориснике објеката, по правилу решавати у оквиру парцеле или испред у ширини фронта парцеле, у складу са условима прикључка на јавну саобраћајницу.

● Верски објекат компатибилна намена

За евентуалну изградњу верских објеката обавезна је израда урбанистичког пројекта, при чему је потребно у погледу положаја, оријентације и пропорција верски објекат усагласити са верским канонима.

Приликом израде УП-а утврдиће се тачан положај објекта на парцели тј. удаљеност грађевинске од регулационе линије, с тим да је максимални индекс заузетости 40%.

Поред објекта цркве (храма) дозвољена је изградња пратећих функционалних садржаја: црквеног уреда (канцеларије, учионице за веронауку), продаја свећа, црквених календара, станова и апартмана и сл. чија макс. спратност је П+1+ПК.

Минимална величина парцеле је 1000 m2, а парцелу - комплекс цркве оградити транспарентном оградом. Паркинге планирати на властитој парцели – комплексу или испред у ширини фронта парцеле уколико је то утврђено планом.

3.4. ПОДЕЛА ЗЕМЉИШТА ОБУХВАЋЕНОГ ПЛАНОМ НА ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ

На основу утврђеног режима коришћења простора проистеклог из дефинисаних правила уређења простора у границама Плана, извршена је подела земљишта на наменске зоне:

- ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ које обухватају простор величине цца 10,55 ha, и
- ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ које обухватају простор величине цца 7,18 ha.

Подела земљишта обухваћеног планом према наменским зонама са регулацијом јавних површина – улица и површина за јавне објекте од општег интереса је дефинисана на графичком прилог бр. 5.5.

3.4.1. Попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте

Као што је наведено, Планом су дефинисане регулационе линије које ће раздвајати површине одређене јавне намене од површина за друге јавне намене и од површина за остале намене тако да се на основу Плана може спровести парцелација и препарцелација у циљу разграничења грађевинског земљишта у јавној намени: регулације саобраћајница, површина за јавне објекте, односно комплексе објеката од општег интереса.

Парцеле намењене за саобраћајне површине

Улице - постојеће и планиране

Списак улица са пописом парцела које представљају постојеће улице и делови парцела који ће се припојити планираним регулацијама улица:

- **Сеп Ференца**: 5318/1, 5318/2, 5318/3, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1677, 1681, 1682, 1683, 1684 и 1685;
- **Нова 1.**: (крак улице Сеп Ференца испред Геронтолошког): 1685, 1687/1, 1650/1, 1650/3, 1660, 1661/1, 1662, 1663, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678 и 1679;
- **Нова 2.**: (централна саобраћајница у блоку бр.4): 1617/1, 1617/3, 1619, 1630, 1632, 1633, 1638/1, 1638/2, 1639 и 1640;
- **Козарачка**: 19543/4, 197461 и 9965;
- **Ласла Секереша**: 5352 и 31152;
- **Зрињског и Франкопана**: 5363/1, 1282, 1283, 1284, 1285, 1603, 1604, 1615, 1616, 1617/2, 1619, 1621/1, 1621/2, 1622/1, 1650/2, 1661/1, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 2680, 2684/2, 2684/6, 2687/5, 2692 и 2774/3;

- **Прашка**: 5357, 1286, 1287 и 1288;
- **Исидора Милкоа**: 5362 и 1559;
- **Травничка**: 5365, 1569, 1571, 1572 и 1573;
- **Крагујевачких жртава**: 5366, 1649/1, 1650/2, 1637, 1638/1, 1639, 1641, 1643, 1644;
- **Илирска**: 5426, 1600, 1601/2, 2782 и 2783;
- **Винковачка**: 5425, 2689/1, 2689/2, 2690 и 2691;
- **Доже Ђерђа**: 5428, 2770, 2771, 2772/2, 2773, 2774/1, 2774/2 и 2774/3;
- **Браће Мајер**: 5429, 2770, 2772/1, 2772/2, 2773, 2774/2 и 2774/3;
- **Браће Југовић**: 1687/1, 1687/2, 1630, 1631, 1633, 1634, 1635, 1636, 5368/2, 5368/3, 1723/1, 1732/1, 1734/2, 1734/3, 2683/6, 2684/3, 2688/2, 2689/1;
- **Петра Лековића**: 1727/1, 2681, 2682/2, 2683/4, 2684/2 и 5368/3;
- **Милоша Обилића**: 2661/2, 2666 и 2668/1;
- **Алеја Маршала Тита**: 1731, 1774, 1775/1 и 2638;

Парцеле намењене за јавне блоковске површине

- **Blok 2**: 1687/1;
- **Blok 3**: 1687/1;
- **Blok 5**: 1687/1, 1719/2, 1723/1, 1726, 1727/1, 1728/1, 1728/2, 1732/1, 1732/3, 1734/2, 1734/3 i 5419/5;
- **Blok 7**: 2668/1;
- **Blok 8**: 2661/2;

Парцеле намењене за јавне зелене површине

- **Blok 4**: 1687/1, 1621/1, 1627, 1634, 1635, 1638/1 i 1638/2;
- **Blok 5**: 1732/1 i 1732/3;

Парцеле намењене за изградњу објеката јавне намене

- Комплекс Основне школе „Јован Јовановић Змај“: 2663 и 2666;
- Школски центар „Доситеј Обрадовић“: 2669, 2680, 5420/2 и 5421/2;
- Предшколска установа „Веверица“: 2779;
- „Геронтолошки центар“: 1650/1, 1645 и 1649/1;
- Зграда управе - МЗ „Дудова шума“: 1626;
- Планирана површина за изградњу објеката јавне намене у блоку 1: 1662, 1663, 1664, 1670, 1671, 1673 и 1674;

Енергетски објекти (трафостанице)

- у блоку 3: 1688;
- у блоку 5: део кп бр.1726;

Јавне гараже и паркинзи

- Јавна гаража у блоку 5: 1687/1 и 1723/1;
- Јавни паркинг у блоку 1: 1672, 1673, 1674, 1675, 1677, 1679, 1680 и 1681;

3.4.2. Елементи за парцелацију грађевинског земљишта намењеног за јавне површине

Планом су дефинисане регулационе линије које ће раздвајати површине одређене јавне намене од површина за друге јавне и остале намене тако да се на основу Плана може спровести парцелација и препарцелација у циљу спровођења разграничења ових површина.

Разграничење грађевинског земљишта намењеног за јавне површине од грађевинског земљишта за остале намене је дефинисано постојећим и планираним регулационим линијама улица. Планиране регулационе линије су одређене преломним тачкама са аналитичко–геодетским елементима за обележавање односно дефинисање граница парцела.

Аналитичко-геодетски подаци за обележавање граница грађевинског земљишта намењеног за јавне површине и изградњу објеката јавне намене утврђени су координатама преломних тачака у свему као на графичком прилогу 5.5.

Координате преломних тачака регулационих линија:

R1	7396228,55	5107920,01
R2	7396326,63	5107891,92
R3	7396336,00	5107899,43
R4	7396336,46	5107903,65
R5	7396304,01	5107944,14
R6	7396282,13	5108012,05
R7	7396366,64	5108023,85
R8	7396410,33	5108029,95
R9	7396462,18	5108036,94
R10	7396469,13	5108026,45
R11	7396426,28	5108002,47
R12	7396421,73	5108000,36
R13	7396382,65	5107982,32
R14	7396349,59	5107967,05
R16	7396324,68	5107957,93
R17	7396316,77	5107960,05
R18	7396279,34	5108004,80
R22	7396435,14	5107981,65
R23	7396443,91	5107986,32
R24	7396442,84	5107988,04
R25	7396445,73	5107989,79
R26	7396497,91	5108016,84
R27	7396502,09	5108015,82
R28	7396522,16	5107983,81
R29	7396521,21	5107979,66
R30	7396502,94	5107968,21
R31	7396498,84	5107965,78
R32	7396494,11	5107962,68
R33	7396499,80	5107953,24
R34	7396503,96	5107946,34
R35	7396504,25	5107945,87
R36	7396503,25	5107941,71
R37	7396430,33	5107896,06
R38	7396323,27	5107828,12
R39	7396353,73	5107846,10
R40	7396384,75	5107824,14
R41	7396384,29	5107820,20
R42	7396350,96	5107797,09
R43	7396368,26	5107789,46
R44	7396381.38	5107798.85
R45	7396472.60	5107723.19
R46	7396490.59	5107682.58
R47	7396477.70	5107678.02
R48	7396459,94	5107668,49
R49	7396471,76	5107657,81
R50	7396508,87	5107677,73
R51	7396513,45	5107676,86
R52	7396514,97	5107675,08
R58	7396526.82	5107718.61
R59	7396536.72	5107721.19
R60	7396570,70	5107743,48
R61	7396574,75	5107742,56
R62	7396487.16	5107739.46
R63	7396416.18	5107823.30
R64	7396400.48	5107866.74
R65	7396415.90	5107869.15
R66	7396506,92	5107926,13
R67	7396513,82	5107924,55
R68	7396526,34	5107904,55
R69	7396545,51	5107836,39
R70	7396543,47	5107832,57
R71	7396517,98	5107823,93
R72	7396497,22	5107862,06
R73	7396483,69	5107876,44
R74	7396468.07	5107895.98
R75	7396469.05	5107902.42
R76	7396494,14	5107886,29
R77	7396510,16	5107870,51
R78	7396454.59	5107887.54
R79	7396469,17	5107870,59
R80	7396515,79	5107805,45
R81	7396492,91	5107787,92
R82	7396518,39	5107779,17
R83	7396528,48	5107786,02
R84	7396539,91	5107788,32
R85	7396608,58	5107846,69
R86	7396607,64	5107842,56
R87	7396548,25	5107805,40
R88	7396541,36	5107816,42
R89	7396562,03	5107829,35
R90	7396539,69	5107908,78
R91	7396510,46	5107955,46
R92	7396512,04	5107962,35
R93	7396526,38	5107971,43
R94	7396530,52	5107970,49
R95	7396447.10	5107888.68
R109	7396737,06	5107640,98
R110	7396736,10	5107636,86
R111	7396655,95	5107623,86
R112	7396584,61	5107759,54
R113	7396573,72	5107798,72
R114	7396575,45	5107803,22
R115	7396616,12	5107829,11
R116	7396620,23	5107828,17
R117	7396620,99	5107780,50
R118	7396585,16	5107758,19
R123	7396595,83	5107736,45
R128	7396612,78	5107745,96
R129	7396647.14	5107690.19
R135	7396651,74	5107538,29
R136	7396648,28	5107543,76
R137	7396649,84	5107550,60
R138	7396719,44	5107486,04
R139	7396723,71	5107484,58
R140	7396760,85	5107499,84
R141	7396759,88	5107501,38
R142	7396759,24	5107502,39
R143	7396772,56	5107510,64
R144	7396744,54	5107556,55
R145	7396741,14	5107562,12
R146	7396720,93	5107595,23
R147	7396750,46	5107613,88

R148	7396771,09	5107580,84	R156	7396775,34	5107483,64
R149	7396774,55	5107575,30	R157	7396788,60	5107491,94
R150	7396787,28	5107554,91	R158	7396811,29	5107506,15
R151	7396789,81	5107556,50	R159	7396815,90	5107509,04
R152	7396807,05	5107528,89	R160	7396820,03	5107508,08
R153	7396806,10	5107524,76	R161	7396825,84	5107498,73
R154	7396804,13	5107523,52	R162	7396805,24	5107485,84
R155	7396749,92	5107473,19			

3.5. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

3.5.1. Саобраћајне површине

Основне смернице као и обавезе приликом решавања саобраћаја дефинисане су Плановима вишег реда као и Генералним планом, где је извршено рангирање саобраћајница на Планом обухваћеном подручју. Према поменутом рангирању саобраћајница на планом обухваћеном подручју су планиране:

Градске саобраћајнице I реда преко улица:

- Браће Мајера, Петра Лековића, Секереш Ласла и Сеп Ференца.

Градска саобраћајница I реда кроз улице Браће Мајера и Петра Лековића делимично је изграђена али су биле потребне корекције у зони раскрсница, пешачких стаза и паркинга што је и извршено Планом.

Градска саобраћајница I реда кроз улице Секереш Ласла и Сеп Ференца у обухвату плана није изграђена те планирано је изградња коловоза ширине 6 м са класичном раскрсницом са улицом Зрињског и Франкопана и кружном раскрсницом са Алејом како је то и приказано на графичком прилогу. На поменутој деоници такође је планирана изградња уличних паркинга и пешачких стаза.

Приликом оформљења нове уличне мреже задржан је ортогонални систем, и максимално је искоришћена постојећа улична мрежа за оформљење и прилагођавање исте новим потребама саобраћаја, комуналној инфраструктури као и планираној намени простора. Редефинисањем регулационих лија постојећих улица уједно су одређене и блоковске јавне површине око постојећих вишепородичних објеката уз Алеју.

Планом планирана корекција регулационе ширине свих улица како би се исте уклопиле у нове урбане садржаје, али и како би се у њима сместили сви нови и постојећи комунални садржаји. (канализација, водовод, ТТ водови, енергетске инсталације итд). Регулационе ширине улица износе од 10 м до 28 м у зависности од карактера и садржаја улице.

На јавним површинама тј. у улицама планирана је изградња паркинга за путничка возила на начин како је то приказано у графичком прилогу. Изградња ових паркинга планирана је првенствено због недостатка паркинг места око постојећих вишепородичних објеката и могућности појаве пословних простора у приземном делу планираних вишепородичних објеката. Приказани низови уличних паркинга могу се прекинути ради оформљења улаза на грађевинске парцеле на осталом земљишту, ради оформљења аутобуских стајалишта јавног градског саобраћаја и оформљења уличног зеленила. Изградња паркинга треба да је у складу са динамиком изградње планираних објеката.

Паркинг места за потребе станара вишепородичних стамбених објеката треба да су оформљена на осталом грађевинском земљишту тј. на слободном делу сопствене грађевинске парцеле са бројем места који одговара важећим нормативима и плановима. У близини спортске хале планиран је јавни паркинг за путничка возила и за аутобусе у складу са просторним могућностима. Обзиром да поред постојећих вишепородичних објеката у блоковима 2б, 3 и 5 постоји велики број нелегално постављених монтажних гаража од стране станара, Планом је предвиђена у блоку 5 изградња јавне гараже са приближно 100 гаражних места. Поред јавне гараже у поменутим блоковима одређен је и простор за постављање приватних гаража како је то приказано на графичком прилогу.

Пешачке стазе планиране су у свим улицама са ширином од 1,5 м до 2,5 м у складу са просторним могућностима и потребама. На местима где су пешачке стазе планиране са ширином од 2 м и више оне се могу користити и као пешачко – бициклистичке стазе у складу са условима коришћења из Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. Гласник РС“, бр 87/2018, 23/2019, 128/2020).

Јавни градски и такси превоз

С обзиром да је јавни градски превоз у веома малој мери присутан на предметном подручју као и из разлога да отварање нових линија или измене постојећих веома зависан од места и броја захтева за превозом који ће се појавити у будућности, нове линије и стајалишта за потребе јавног градског превоза

нису дефинисани овим планом. Стајалишта за потребе такси превоза могуће је оформити на уличним паркингу у близини таквих садржаја где постоји потреба за овим видом превоза.

3.5.2. Јавне зелене површине

Обавеза инвеститора, односно пројектанта, је да приликом изградње нових објеката дефинише слободне површине унутар грађевинских блокова, у складу са чим се формирају и подижу нове зелене површине и планира допунско озелењавање, те повезивање зелених површина преко линеарног зеленила улица у хомогену целину.

Јавне зелене површине унутар граница одређених планом детаљне регулације сврставају се у следеће категорије зеленила:

A. Улично зеленило;
B. Зеленило око јавних објеката;
C. Зеленило јавних блоковских површина и
D. Зеленило парковских и рекреативних површина.

1) Улично зеленило

Формирањем регулација и саобраћајних површина, дефинишу се и површине за формирање уличног зеленила.

Улично зеленило унутар граница одређених Планом представља линијско зеленило са основним циљем повезивања зеленила свих осталих категорија. Постојећи дрвореди који представљају квалитетан дендролошки материјал се задржавају уз примену адекватних мера заштите и одржавања, а попуну и настављање дрвореда у истој улици потребно је вршити истом врстом дрвећа како би дрворед чинио јединствену естетску целину. Постојеће старе и оштећене саднице потребно је заменити новима, које треба да буду прилагођене условима раста у уличним профилима.

Нове дрвореде треба подићи где то дозвољавају просторни услови. При подизању дрвореда, код озелењавања улица водити рачуна о просторним могућностима - ширина зеленог појаса, удаљеностима од инсталација, саобраћајних трака и објеката, те да формирање уличног зеленила не сме да омета нормално кретање пешака, хендикепираних лица и саобраћаја.

Код подизања дрвореда користити следећи садни материјал:
Acer sp. - јавори
Celtis occidentalis - амерички копривић
Fraxinus augustifolia - пољски јасен
Koelreuteria paniculata - келреутерија
Tilia argentea - сребрна липа
Quercus robur pyramidalis - пирамидални храст односно посебно обликоване саднице за дрворед
Crataegus sp. - глогови
Hibiscus syriacus - хибиск итд.

Приликом садње користити аутохтоне врсте прилагодљиве окружењу. На свим слободним површинама се подиже травњак. У склопу саобраћајница уз пешачки прелаз могу се користити партерна уређења са цветницама.

2) Зеленило око јавних објеката

У ову групу спадају зелене површине у склопу комплекса намењених објектима јавних функција у које спадају:

- Комплекс Основне школе „Јован Јовановић Змај“ (блок 8а)
- Школски центар „Доситеј Обрадовић“ (блок 7а)
- Предшколска установа „Веверица“ (блок 13)
- „Геронтолошки центар“ (блок 2а)
- Зграда управе - МЗ „Дудова шума“ (блок 4) и

Карактер оваквих зелених површина проистиче углавном из њиховог положаја и улоге – употпуњавање архитектуре јавног објекта и истицање његовог значаја и монументалности. Најчешће се ради о зеленилу које не служи јавном коришћењу у уобичајеном смислу, али естетски ефекат оваквог зеленила је несумњив, чак и онда када нема могућности да му се слободно приђе. Стога ове површине

представљају украс појединих делова града, а неретко имају и већи значај у укупном систему градског зеленила чинећи јединствену целину са уличним дрворедима и парковским површинама.

Приликом озелењавања оваквих површина треба обратити пажњу на врсте биљака које ће бити употребљене, користити декоративне врсте дрвећа, жбуња и цвећа, које треба поставити тако да се међусобно не заклањају.

Поред своје декоративности, врсте морају задовољити критеријум отпорности (често се налазе у непосредној близини саобраћајница, у директном контакту са штетним гасовима). Допуштено је и постављање жардињера, садња у издигнутим садним јамама, употреба декоративног мобилијара, занимљивих елемената поплочавања. Травњак чини основну компоненту озелењавања око јавних објеката. Он може апсолутно доминирати без обзира на величину парцеле, наглашавајући значај институције.

И када се се ради о сасвим малој зеленој површини, њена улога је наглашавање улаза у објекат и истицање његове архитектуре. Користе се декоративне врсте дрвећа, жбуња и цвећа, које треба поставити тако да се међусобно не заклањају. Најниже биљке саде се поред саме улице, најближе пролазницима, а високе биљке (дрвеће) уз саму зграду, односно дуж главне стазе која води до улаза. Водити рачуна да крошње у потпуности не заклоне фасаду објекта и тиме му не одузму на значају. Безбедносни фактор такође утиче на распоред и врсте биљака па у највећем броју случајева дрвеће није у непосредној близини објекта.

Зеленило око јавних објеката потребно је одржавати на адекватном нивоу. Ове површине је потребно озеленити декоративном неинвазивном листопадном и четинарском вегетацијом.

3) Зеленило јавних блоковских површина

Ове површине су настале тако што су испод објеката издвојене парцеле, а преостали делови чине јавну блоковску површину која је намењена колско-пешачким пролазима и приступима, паркинзима, просторима за игру деце и уређеним зеленим површинама...

Заједничка јавна блоковска површина, а самим тим и зеленило у оквиру ње, треба да су првенствено у служби корисника, односно станара у предметном блоку, стога у оквиру овог зеленила треба предвидети стазе, просторе за одмор, где је могуће дечија игралишта и травњаке и као такво треба и јесте повезано са уличним зеленило..

Планом су утврђене јавне блоковске површине у блоковима и деловима блокова 2, 3, 5, 7 и 8 и представљају већим делом оформљене зелене површине унутар већ постојећих отворених блокова вишепородичног становања. Значајан удео у оквиру ове површине представљају зелене површине са постојећим партерним и високим растињем.

Приликом обнављања и допуњавања зеленила предлаже се садња следећих врста дендролошког материјала:

Acer sp. - јавори
Aesculus hippocastanum - дивљи кестен
Betula verrucosa - бреза
Brousonetia papirifera - папировац
Cedrus atlantica - атлантски кедар
Celtis occidentalis - амерички копривић
Cotoneaster sp. - дуњарице
Koelreuteria paniculata - келреутерија
Mahonia aquifolium - махонија
Pinus nigra - црни бор
Spiraea sp. - сурчица
Tilia sp. - липе
Ulnus sibirica - сибирски брест
Quercus robur - храст лужњак

Препоручљив однос листопадних и зимзелених јединки је 1:3.

Оставља се могућност да се парцелама под објектима припоје површине под рампама, степеништима и резервним излазима које у постојећем стању припадају парцелама заједничких блоковских површина.

4) Зеленило парковских и рекреативних површина

Постојећа зелена парковска и рекреативна површина се налази у блоку 5, док су две нове зелене парковске површине планиране у склопу највећег и најразуђенијег блока у којем је планирана најинтезивнија градња. За уређење планираних зелених парковских површина прописује се обавеза разраде Урбанистичким пројектом.

За подизање и уређење ових површина прописани су следећи услови:

- зелене површине у склопу парка/сквера мин. 70%/мин. 60%
- цветњаци у склопу зелених површина 2-4%
- стазе и платои у склопу парка/сквера макс. 30%/макс. 40%
- евентуални објекти макс. 5%
- опремити прикладним вртним мобилијаром
- дозвољено уређење и изградња нових дечијих игралишта.

3.5.3. Објекти јавне намене за које је предвиђено утврђивање општег интереса

Површина јавне намене јесте простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.);

Објекти јавне намене су објекти намењени за јавно коришћење и могу бити објекти јавне намене у јавној својини по основу посебних закона (линијски инфраструктурни објекти, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе итд.) и остали објекти јавне намене који могу бити у свим облицима својине (болнице, домови здравља, домови за старе, објекти образовања, отворени и затворени спортски и рекреативни објекти, објекти културе, поште и други објекти).

Сви јавни објекти од општег интереса морају бити изграђени у складу са важећим законским прописима, стандардима и нормативима који регулишу изградњу конкретне врсте централних садржаја.

Унутар граница Плана постојећи комплекси јавних објеката се углавном задржавају у постојећим границама изузев комплекса Геронтолошког чија јужна граница се коригује на уштрб кп 1649/1 која представља део улице Крагујевачких жртава.

3.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА МРЕЖЕ ЈАВНЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

3.6.1. Електроенергетска, гасоводна и телекомуникациона мрежа

Електроенергетска мрежа

Према подацима из Услова за израду Плана детаљне регулације за простор између ул. Франкопанске, Сеп Ференца, Алеје маршала Тита и Петра Лековића у Суботици, под бројем **87.1.0.0.-Д.07.09.-390247/3-22** од 12.10.2022. године које је доставила **ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ Д. О. О. БЕОГРАД, 11070 Београд – Нови Београд, Булевар уметности бр. 12,** предметни простор се напаја електричном енергијом из трансформаторске станице ТС 110/20 kV „Суботица 4“ са 20 kV изводима „Минерва“ и „Франкопанска“, као и 20 kV изводима „Прамен“ и „Зора“ који су положени у улици Сеп Ференца.

Планирани садржаји ће се напајати ел. енергијом из постојећих дистрибутивних трафостаница, или нових трафостаница, у зависности од тражене снаге.

У случају да буде потребно обезбедити додатну снагу за предметни простор, предвиђа се изградња следећих електроенергетских објеката:

- изградња нових дистрибутивних трафостаница МБТС, КТС или ЗТС типа, напона 20/0,4 kV и потребне снаге,
- изградња 20 kV прикључних водова за нове трафостанице (по принципу улаз-излаз) који би се градили од нових трафостаница до најближих постојећих 20 kV извода у циљу повезивања нових ТС на средњенапонску мрежу, а по потреби изградња и нових 20 kV извода из енергетских ослонаца - ТС 110/20 kV. Нови расплет 20 kV кабловских водова требало би да омогући двострано напајање дистрибутивних ТС, као и сучељавање 20 kV извода из више ТС 110/20 kV чиме би се постигло сигурније напајање и боља расподела оптерећења.
- изградња потребног броја 0,4 kV кабловских извода из нових и постојећих дистрибутивних трафостаница

Што се тиче постојећих електроенергетских објеката, у циљу модренизације електроенергетске мреже, потребно је надземну нисконапонску мрежу каблирати, постојеће трафостанице по потреби реконструисати уз дозвољено повећање снаге, како би се задовољиле електроенергетске потребе постојећих али и будућих потрошача на простору обухвата Плана.

Када је реч о стварању могућности за напајање електричном енергијом нових објеката који ће се појавити на простору обухвата Плана, потребно је предвидети следеће недостајуће електроенергетске објекте:

- у блоку 1 потребно је изградити монтажно-бетонску трафостаницу (МБТС), снаге до 1x1000 kVA, са одговарајућим енергетским трансформатором (Е.Т.) и припадајућим прикључним 20 kV водовима,
- у блоку 3 потребно је изградити МБТС, снаге до 1x1000 kVA, са одговарајућим Е.Т. и припадајућим прикључним 20 kV водовима,
- у блоку 4 потребно је изградити МБТС, снаге 2x1000 kVA или две МБТС снаге 1x1000 kVA, са одговарајућим Е.Т. и припадајућим прикључним 20 kV водовима,
- у блоку 6 потребно је изградити МБТС, снаге до 1x1000 kVA, са одговарајућим Е.Т. и припадајућим прикључним 20 kV водовима,
- у блоковима 10 и 11 потребно је изградити МБТС, снаге до 1x1000 kVA, са одговарајућим Е.Т. и припадајућим прикључним 20 kV водовима,
- у блоку 12 потребно је изградити МБТС, снаге до 1x1000 kVA, са одговарајућим Е.Т. и припадајућим прикључним 20 kV водовима,
- у блоковима 13 и 14 потребно је изградити МБТС, снаге до 1x1000 kVA, са одговарајућим Е.Т. и припадајућим прикључним 20 kV водовима.

Напајање будућег блока 9 је могуће из МБТС 213 и из МБТС 220, уз реконструкцију наведених трафостаница. У случају изградње већег пословног објекта где је потребна већа одобрена снага, потребно је обезбедити простор за изградњу нове МБТС 1x1000 kVA.

Оријентационе или приближне локације за изградњу планираних трафостаница 20/0,4 kV дате су на графичком прилогу 5.6. План мреже и објеката са синхрон планом - електроенергетика, електронске комуникације и термоенергетика, док ће се тачне локације трафостаница утврдити приликом издавања Локацијских услова, у складу са динамиком планиране изградње у сваком блоку.

Приликом изградње планираних садржаја предвиђених овим Планом, потребно је испоштовати услове градње у односу на постојеће електроенергетске објекте поштујући све техничке услове и нормативе у нискоградњи везане за изградњу и реконструкцију електроенергетске мреже, и истовремено обезбедити услове за изградњу свих новопланираних електроенергетских објеката.

Полагање 20 и 0,4 kV кабловских водова треба предвидети у зеленом појасу постојећих улица, односно у зонама између коловоза и тротоара где год је то могуће, док је за изградњу дистрибутивних трафостаница у зонама вишепородичног становања и пословно-комеријалних садржаја потребно предвидети одговарајућа места, унутар блокова (остало земљиште), где год постоји просторна могућност за то.

За повезивање инфраструктурних коридора са једне и друге стране улице поставити одговарајући број заштитних цеви као попречну везу-повез два инфраструктурна коридора.

Трафостанице градити као МБТС (монтажно-бетонска трафостаница), КТС (компактна трафостаница) или ЗТС (зидана трафостаница). Удаљеност енергетског трансформатора од суседних објеката мора износити најмање 3 m.

Трафостанице могу да се формирају и у склопу објеката, пре свега ако се ради о пословним објектма. Ако се трафостаница смешта у просторију у склопу објекта, просторија мора испуњавати услове грађења из важећих законских прописа, мора бити у приземљу објекта и мора имати колски приступ за потребе инсталације и одржавања електроенергетске опреме од стране дистрибутера електричне енегрије.

Код избора локације ТС водити рачуна о следећем:

- да буде постављена што је могуће ближе тежишту оптерећења
- да прикључни водови буду што краћи, а расплет водова што једноставнији
- да постоји могућност лаког прилаза ради монтаже и замене опреме
- могуће опасности од површинских и подземних вода и сл.
- присуство подземних и надземних инсталација у окружењу ТС
- утицају ТС на животну средину.

Приликом изградње планираних садржаја, неопходно је оставити могућност, како за постојеће тако и за будуће објекте, приступа возилима електродистрибутера, како за изградњу тако и за одржавање и благовремено реаговање при евентуалном наступу сметњи у погону или хаварија.

Јавна расвета које је већ изведена задржава се, уз могућност проширења и реконструкције постављањем нових канделабера истог или сличног типа као постојећи. Напајање канделабер светиљки решити путем нисконапонског подземног кабла. За расветна тела користити одговарајуће светиљке како би се добио потребан ниво осветљености саобраћајница, водећи рачуна о енергетској ефикасности. Изградња јавне расвете у свим својим видовима ће пратити свеукупну планирану изградњу објеката.

Вреловодна мрежа

Према подацима из Претходних услова и мишљења за израду Плана детаљне регулације за простор између ул. Франкопанске, Сеп Ференца, Алеје маршала Тита и Петра Лековића у Суботици, достављених од стране **ЈКП „СУБОТИЧКА ТОПЛАНА“** из Суботице, Сегедински пут бр. 22, под бројем **908/22-1** од дана 09.09.2022. године, на делу простора обухвата ПДР-а постоји изграђена вреловодна инфраструкутра довољног капацитета да омогући прикључење свих садржаја који ће се овде појавити на систем даљинског грејања, пре свега вишепородичних објеката и вишеспратних стамбених и стамбено-пословних објеката, као и објеката јавних, здравствених и културно-образовних установа.

Снабдевање топлотном енергијом града Суботице је у надлежности ЈКП „Суботичка топлана“, предузећа које врши програмско снабдевање објеката топлотном енергијом за објекте колективног становања и пословних објеката које се налазе у зонама постојећег подручја даљинског грејања.

Прикључење горепоменутих објеката на систем даљинског грејања је према Претходним условима и мишљењу ЈКП „Суботичка топлана“ у зони постојећег подручја даљинског грејања обавеза, а у зонама проширења вреловодне мреже могућност.

Вреловодна мрежа је већ изграђена у зонама постојећег подручја даљинског грејања и обухвата следеће блокове:

- 2, 2а, део блока 3 који обухвата зграде Алеја маршала Тита 29, 27 и Шумска 5, целе блокове 5 и 6, као и блокове јужно од Петра Лековића 7, 7а, 76, 8 и 8а.

Уз изградњу нових уличних вреловода и прикључака, могуће је извршити топлификацију и следећих блокова:

- 1, 1а, 9, 10, 11, 12, 13 и 14.

При изградњи уличних вреловода и вреловодних прикључака, инвеститор је дужан пре израде пројектне документације тражити од ЈКП „Суботичка топлана“ техничке услове за прикључење на систем даљинског грејања.

У оним улицама у којима је предвиђена корекција регулације, односно ширења коловоза и тротоара, као и приликом изградње саобраћајне инфраструктуре (коловоз, тротоар, бициклистичка стаза), потребно је узети у обзир положај вреловодне мреже, и у случају потребе извршити измештање или заштиту исте.

Гасоводна мрежа

На предметном простору обухваћеном Планом, постоји изграђена дистрибутивна гасна мрежа (ДГМ) од полиетилена ПЕ 80 различитих димензија радног притиска 2,5 бар, са довољним капацитетом природног гаса за снабдевање свих потенцијалних потрошача природног гаса.

Све постојеће и будуће објекте је могуће прикључити на већ изграђену ДГМ уз претходно прибављену Сагласност за прикључење и Одобрење за прикључење за сваки објекат појединачно издато од стране овлаштеног дистрибутера природног гаса.

Топлификација објеката као и снабдевање овим енергентом објеката на предметном простору планирана је прикључењем на постојећу или нову гасоводну мрежу која ће се изградити у оним деловима где буде постојао интерес за прикључење објеката, и повезати са постојећом гасоводном мрежом.

Приликом рализације корекције регулације улица односно ширења коловоза и тротоара, као и приликом изградње саобраћајне инфраструктуре (коловоз, тротоар, бициклистичка стаза), потребно је узети у обзир положај дистрибутивне гасне мреже, и у случају потребе извршити измештање или заштиту исте.

Потребно је такође обратити пажњу код подизања дрвореда у простору за зеленило, на прописну удаљеност дрвећа и другог растиња на земљишту изнад и поред ДГМ-а у складу за законским одредбама.

За потребе израде Измене Плана детаљне регулације прибављени су Претходни услови и мишљење за израду Плана детаљне регулације за простор између ул. Франкопанске, Сеп Ференца, Алеје маршала Тита и Петра Лековића у Суботици, од стране **ЈКП „СУБОТИЦАГАС“ из Суботице**, Јована Микића 58, издати под бројем **29-17-1/2022** од дана 15.09.2022. године.

Телекомуникациона мрежа

У границама обухвата предметног Плана, постојећа електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура „Телекома Србија“ састоји се од:

- централа (комутационих система),
- објекти ЕК канализације (окна, цеви),
- каблова транспортне ЕК мреже (оптички каблови),
- каблова приступне ЕК мреже (подземни оптички, бакарни и каоксијални ЕК каблови),
- остали ЕК објекти (извод, наставак, итд),

- РБС (базна станица).

Да би се омогућило прикључење планираних објеката на предметном простору на јавну ТК мрежу, потребно је на предметном простору изградити ТК кабловску канализацију у делу у којем је она неизграђена и повезивати је са постојећом ТК инфраструктуром. Такође, постојећа ТК кабловска канализација ће се према новонасталим захтевима за прикључење објеката на јавну телекомуникациону мрежу по потреби реконструисати и проширити.

ТК водови ће се полагати од најближе постојеће слободне концентрације-резерве у кабловима телекомуникационе мреже Суботице до свих новопланираних објеката на предметном простору делом у постојећој а делом и у новоизграђеној кабловској канализацији. Прикључак свих објеката на ТК мрежу планирати подземним путем.

Потребно је приликом планирања саобраћајница у оквиру комплекса обухваћеног Планом обострано, где год је то могуће, предвидети коридоре за полагање ТК каблова, као и полагање одговарајућих цеви за накнадно провлачење ТК каблова, односно за изградњу ТК инфраструктуре за прикључење постојећих и планираних објеката на телекомуникациону мрежу. Тип каблова који ће се полагати до крајњег корисника ће бити накнадно дефинисан, према потребама крајњих корисника.

Каблове односно цеви полагати у зеленом појасу између саобраћајница и пешачких стаза. За повезивање инфраструктурних коридора са једне и друге стране улице поставити одговарајући број заштитних цеви као попречну везу-повез два инфраструктурна коридора.

Планирано је повезивање нових објеката изградњом оптичких каблова до улаза објекта или до корисника, класична децентрализација, као и реконструкција приступне мреже заменом постојећих каблова новим типовима каблова.

Приликом изградње планираних садржаја предвиђених овим Планом потребно је испоштовати услове градње у односу на постојеће телекомуникационе објекте, поштујући све техничке услове и нормативе у нискоградњи везане за изградњу и реконструкцију телекомуникационе мреже и истовремено обезбедити услове за изградњу свих новопланираних ТК објеката.

Сходно томе, потребно је предвидети и простор за потребе изградње будућих базних станица мобилне телефоније, уличних кабинета и осталих ТК објеката, као и за изградњу приводних оптичких каблова до истих. Као привремено решење за повезивање постојећих и нових базних станица мобилне телефоније на ТК мрежу, потребно је предвидети РР коридоре који захтевају оптичку видљивост међу базним станицама које су на тај начин повезане, док би повезивање оптичким кабловима представљало трајно и коначно решење. Све ове услове потребно је обезбедити за све операторе мобилне телефоније у Србији.

Постојећи објекти и ТК каблови на посматраном подручју који су потенцијално угрожени изградњом нових или реконструкцијом постојећих објеката морају се адекватно заштити или изместити, и у циљу заштите постојеће ТК инфраструктуре потребно је пре почетка израде пројектне документације и извођења било какавих радова на предметном подручју прибавити одговарајуће техничке услове односно сагласности од „Телекома Србија“ а.д.

За потребе израде Измене Плана детаљне регулације прибављени су 23.09.2022. године од **„ТЕЛЕКОМА СРБИЈЕ“, ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ТЕХНИКУ, СЕКТОРА ЗА ФИКСНУ ПРИСТУПНУ МРЕЖУ, СЛУЖБЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НОВИ САД, ОДЕЉЕЊА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ СУБОТИЦА**, из Суботице, Првомајска 2-4 Претходни услови и мишљење за План детаљне регулације за простор између ул. Франкопанске, Сеп Ференца, Алеје маршала Тита и Петра Лековића у Суботици, под бројем **Д210-361000/2 ЈБ**.

3.6.2. Водоводна и канализациона мрежа

Јавни водовод и канализација се планира искључиво на јавним површинама намењеним за улице – између регулационих линија и у надлежности су ЈКП Водовод и канализација, Суботица.

Локални водовод и канализација су мреже иза регулационе линије, на грађевинског парцели или на јавној површини друге намене а не за улице и у надлежности су корисника парцеле односно корисника објекта.

Прикључак повезује јавни и локални водовод/канализацију, може се градити ако испред парцеле објекта постоји јавни вод.

<u>Водовод</u>

Јавни водовод чине: транзитне, магистралне, дистрибутивне и хидрантске деонице и водоводни прикључак.

Транзитним деоницама се вода транспортује до одређене локације без успутног прикључивања корисника. Магистралним деоницама се снабдевају дистрибутивне деонице и корисници дуж трасе, док дистрибутивне деонице снабдевају кориснике дуж трасе.

Примарна улога јавног водоснабдевања је снабдевање становништва са довољном количином воде квалитета по важећим прописима.

Секундарна улога водоснабдевања је да се обезбеди противпожарна потреба у води за насеље или зону.

Водоводни прикључак почиње на споју са јавним водоводом а завршава се у шахту за водомер. Шахт за водомер се поставља иза регулационе линије на максималној удаљености 5 м од регулационе линије.

Канализација

Јавну канализацију чине: главни колектори – примарне деонице и деонице секундарног и терцијалног ранга и канализациони прикључак.

Главни колектори имају прикључне гране нижег ранга канализације без успутног прикључивања корисника. Секундарне и терцијалне деонице одводе воде корисника дуж трасе до главних колектора.

Канализациони прикључак почиње на споју са јавном канализацијом а завршава се у првом ревизионом шахту који се поставља иза регулационе линије на максималној удаљености 1 м од регулационе линије а у случају стамбених блокова, блокови са објектима на јавној површини разних намена, на максималној удаљености 10 м од јавне канализације.

3.7. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА ИЛИ ЗОНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

Пре почетка изградње на парцели потребно је да су испуњени минимални услови за прикључење објеката на јавну саобраћајну површину.

Потребан степен комуналне опремљености подразумева решење у снабдевању водом, решење за одвођење отпадних вода и решење у снабдевању електричном и топлотном енергијом.

Комунално опремање ће се обезбедити прикључењем на изграђену или планирану водоводну, канализациону, електроенергетску и термоенергетску мрежу.

3.8. ОПШТИ РЕГУЛАЦИОНИ И НИВЕЛАЦИОНИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ УЛИЦА И ЈАВНИХ ПОВРШИНА

Регулациона линија је линија која раздваја површину јавне намене од површина предвиђених за друге јавне и остале намене.

РАЗГРАНИЧЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА са геодетским елементима за обележавање парцела (координатама преломних тачака) намењеног за јавне површине ће се вршити на основу датих регулационих линија са елементима за обележавање који су приказани на графичком прилогу бр. 5.5.

У решењу Плана је потврђено катастарско евидентирање улице Нове 1. испред Геронтолошког центра, затим повезивање кракова улице Браће Југовић са наставком Шумске улице и формирање улице Нове 2. у блоку 4 која ће пешачки и колски бити повезана са улицом Крагујевачких жртава. Већина осталих постојећих саобраћајница је претрпела мању корекцију регулационе ширине у циљу обезбеђивања адекватног коридора како за саобраћајну тако и за другу неопходну инфраструтуру.

Новоформиране грађевинске парцеле улица утврђене су на следећи начин:

- за постојеће изграђене улице - грађевинска парцела улице обухвата и обједињава постојеће парцеле улице (целе и делове)

- за постојеће улице са корекцијом регулације и изградње саобраћајних површина (коловози, тротоари, бициклистичке стазе,...) и осталих објеката јавне инфраструктуре (водовод, канализација, јавна расвета, НН мрежа, гасовод, ТТ мрежа); и јавних зелених површина грађевинска парцела улице обухвата и обједињава припадајуће постојеће парцеле улица (целе и делове) са деловима парцела осталог грађевинског земљишта који се планирају припојити улици

- за новопланиране улице - грађевинска парцела улице обједињава парцеле осталог грађевинског земљишта (целе и делове) које су Планом предвиђене за улицу

У случају неусаглашености бројева наведених парцела и бројева парцела на графичком приказу важи графички прилог 5.

Планом хоризонталне регулације улица дефинисани су услови за диспозицију саобраћајних површина – коловоза, бициклистичких стаза и тротоара у профилу улице у односу на осу саобраћајница.

У односу на утврђену нивелету саобраћајница потребно је испланирати терен пре почетка грађења, и утврдити висинску коту приземља објеката.

Нивелацију према суседним парцелама решити применом техничких решења која обезбеђују заштиту свих објеката и на начин да се одвођење атмосферских вода са објекта, саобраћајних и зелених површина обезбеђује на сопственој парцели.

3.9. УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ПРОСТОРА

3.9.1. Услови и мере заштите природних добара

Унутар граница обухвата Плана нема заштићених природних добара, нити еколошких коридора.

Евентуална пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска, и да предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

3.9.2. Услови и мере заштите културног наслеђа

За потребе израде План детаљне регулације за простор између улица Зрињског и Франкопана, Сеп Ференца, Алеје маршала Тита и Петра Лековића у Суботици су прибављени Претходни услови заштите непокретних културних добара од надлежног Међуопштинског завода за заштиту споменика културе из Суботице под бројем: 685-2/13 од 15.11.2022. године.

Приликом израде нацрта плана је уочено да су поменути Претходни услови заштите непокретних културних добара већински у колизији са раније издатим, односно издаваним Детаљним мерама заштите за предметни простор.

Наиме, за потребе израде важећег Плана детаљне регулације за простор између улица Франкопанске, Сеп Ференца, Алеје Маршала Тита и Петра Лековића у Суботици (за овај простор се израђује овај нови ПДР), а затим и за важеће планове вишег реда Генерални урбанистички план Суботица – Палић до 2030. године (Службени лист града Суботице број 29/2018) којим је за овај простор утврђена обавеза израде Плана детаљне регулације и План генералне регулације XIII – за делове МЗ „Дудова шума", „Ново село", „Гат" и „Кер" („Службени лист општине Суботица" бр. 30/2017) којим је за предметни простор утврђена израда плана детаљне регулације су прибављане Детаљне мере заштите које се у потпуности разликују од тих првих претходних услова.

Приликом стручне контроле Нацрта плана на 42.седници Комисије за планове Града Суботице одржаној 22.05.2023.год. је констатовано да се Нацрт плана и ти претходни услови морају ускладити и урадити у складу са важећим законима и плановима.

Нови Претходни услови заштите непокретних културних добара за потребе израде Нацрта плана су кориговани и издати под бројем: 596-2/12 од 22.08.2023. и достављени Обрађивачу плана са датумом 28.08.2023.год. Након увида у поменуте Нове услове констатоване су неке недоследности и неусаглашености са постојећим стањем и предлогом интервенција тако да је надлежни МЗЗСК кориговао и исправио те Нове претходне услове и доставио их обрађивачу плана 26.10.2023.год под истим бројем: 596-2/12 од 22.08.2023 (заведене 26.10.2023. под бројем: 4-1076/23).

Према тим условима део простора унутар плана се налази у границама Просторне културно-историјска целине под претходном заштитом „*Приземне грађанске куће са краја 19. и почетка 20. века"* чије границе су приказане на графичком прилогу бр.3 (Геодетска подлога са границом плана и заштићеним културним добрима). На том прилогу је приказана и валоризација објеката унутар ПКИЦ под претходном заштитом, као и граница заштићеног окружења.

С обзиром да се у тим Новим мерама део простора унутар предметног плана евидентира као Просторна културно-историјска целина (ПКИЦ) под претходном заштитом „*Приземне градске куће са краја 19. и почетка 20.века*" обрађивач је сходно Закону о планирању и изградњи израдио композициони план за простор унутар граница.

Такође је, сходно тим мерама, морала да се изврши промена намена унутар граница ПКИЦ под претходном заштитом и већим делом се одступи од планираних намена које су за те просторе утврђене ГУП-ом (вишепородично становање великих и средњих густина). Због ових објективних околности део планских решења овог плана неће бити усаглашен са планом вишег реда – ГУП-ом.

Основна разлика између мера издатих за стари ПДР и важећи ГУП је да је утврђена граница ПКИЦ и граница заштитне зоне што је приказано на графичком прилогу бр.5.3. датом у склопу овог елабората. Следећа битна чињеница је да се у новом предлогу за стављање под претходну заштиту нове Просторно културно-историјске целине, а који је достављен у склопу Претходних услова, објекат – зграда ОШ „Јован

Јовановић Змај" није више културно добро под претходном заштитом, већ је вредновано као објекат од посебне вредности.

За потребе утврђивања концепта и начина уређења блока 14 (који је у заштитној зони ПКИЦ под претходном заштитом) је достављена Допуна одговора од МЗЗСК као надлежне установе заштите (бр. 992-2/13 од 13.12.2024.год.). У поменутој Допуни одговора се блок бр. 14 третира исто као да је у ПКИЦ и да за објекте у блоку важе исте мере заштите. Сходно смерницама од надлежне установе заштите овај блок ће се у потпуности задржати у изворном стању. Према томе блок бр.14 је према намени остао у зони породичног становања средњих густина уз задржавање свих постојећих регулационих линија.

Унутар обухвата плана једини објекат евидентиран као непокретно културно добро је:

1. **Зграда у улици Зрињског и Франкопана бр.2 - објекат Школског центра за образовање и васпитање слушно оштећених лица** (споменик културе).

Сходно поменутим Новим условима заштите на графичком прилогу бр.5.3 датом у склопу овог елабората су уцртане границе ПКИЦ под претходном заштитом, као и граница њеног заштићеног окружења. Унутар поменуте границе су обележени постојећи објекти који су вредновани на начин како је то у Новим условима заштите:

1. Објекти непокретна културна добра;
2. Објекти од посебне вредности;
3. Објекти од вредности и
4. Објекти амбијенталне вредности.

У склопу Нових услова су дефинисане парцеле и кућни бројеви свих поменутих вреднованих објеката, као и мере за предузимање заштите истих.

Унутар границе ПКИЦ поред ових вреднованих објеката су обележени постојећи објекти који се задржавају и остали објекти који су окарактерисани као објекти без споменичких вредности.

За потребе израде плана је урађен композициони план са приказом постојећег и планираног стања (графички прилози 5.9.1.и 5.9.2).

ИЗВОД ИЗ ПРЕТХОДНИХ УСЛОВА ЗАШТИТЕ (ДЕТАЉНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ):

ДЕТАЉНЕ МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ - *за део простора оивичен улицама Зрињског и Франкопана, Ференца Сепа, Алеје Маршала Тита и Петра Лековића у Суботици*

1. АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА
УСЛОВИ ЗАШТИТЕ АРХЕОЛОШКИХ НАЛАЗИШТА

На предметном простору засада није лоцирано ниједно археолошко налазиште.

На евентуалном, будућем налазишту условљавају се будући грађевински захвати и земљани радови обавезом инвеститора да обезбеди стручни археолошки надзор и заштитна археолошка истраживања, а у зависности од значај а налазишта и систематска ископавања.

За све планиране веће земљане радове потребно је условити обезбеђењем стручног археолошког надзора, а у зависности од значаја налазишта и систематска истраживања.

2. НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА (НКД):
2.1. СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ

1. Улица Зрињског и Франкопана 2, Школски центар за обрпзовање и васпитање слушно оштећених лица

Мере техничке заштите за НКД:

- *очување аутентичног хоризонталног и вертикалног габарита, примењених материјала и конструктивног склопа;*
- *очување или рестаурација изворног изгледа композиције, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита објеката. Не дозвољава се измена изворног изгледа. Обавезна је примена дрвених прозора, излога и портала;*
- *очување основних вредности функционалног склопа и ентеријера (декоративног молераја, пећи, гипсане пластике и сл.);*
- *осавремењивање објеката, у циљу бољег коришћења, без надградње објеката је дозвољено, што подразумева следеће интервенције:*

(а) увођење савремених инсталација, под условом да не наруше ентеријерске вредности објекта;

(б) уређење поткровља, могуће је искључиво у постојећем габариту крова, са приступом из постојећег степенишног простора или неке друге просторије највише етаже, ако се тиме не нарушава изворно функционално решење објекта; осветљење остварити путем кровних прозора ориј ентисаних према дворишном простору, а према уличном делу могуће је отварање кровних прозора у равни крова, и то само ако се тиме не нарушава естетика и склад изворног изгледа објекта; приступ поткровљу је могућ само из унутрашњости последње етаже;

(в) уређење подрума се дозвољава у случају да се тиме не нарушавају основне вредности објекта и његова стабилност; извршити претходна испитивања тла и носеће конструкције објекта у случају спуштања нивелете пода; приступ подруму је могуће остварити из постојећег степенишног простора, из друге просторије или из дворишта, али само ако се тиме не нарушавају стабилност и вредности објекта;

(г) дворишна крила главног објекта изузетно могу бити дограђена и то до висине уличног крила, уколико се тиме не нарушава архитектонски склоп, односно уколико је изворним решењем остављена могућност за дворишну изградњу; дворишне доградње јединствено решити за читаву парцелу како би се остварила јединствена естетска целина;

- *портали и прозори могу бити израђени искључиво од дрвета, а забрањује се употреба ПВЦ и алуминијумске столарије;*
- *остали објекти на парцели не подлежу режиму главног објекта и решавају се у складу са њиховим вредновањем, али тако да не угрозе главни објекат; накнадно дограђени неестетски делови објеката и неадекватни помоћни објекти са парцеле и из окружења који немају споменичка својства - уклањају се; дворишни објекти треба са су у свему усклађени са главним (уличним) објектом;*
- *могућа је промена намене објеката, с тим да нове функције морају бити примерене аркитектури, постојећем функционалном и конструктивном склопу објекта;*
- *рекламе и табле, осветљење и др. на фасадама могу се поставити само према условима надлежног завода за заштиту споменика културе а према посебној Одлуци о условима и начину постављања натписа фирме, рекламних ознака, заштитних и техничких уређаја на фасади и на јавној површини и одржавање фасада у градском језгру (Сл. лист града Суботице бр.23/2010) ;*
- *клима уређаји и други технички уређаји и инсталације не могу се постављати на уличне фасаде; на дворишне фасаде могу се постављати само уз прибављене услове и сагласност надлежног завода за заштиту споменика културе а према посебној Одлуци о условима и начину постављања натписа фирме, рекламних ознака, заштитних и техничких уређаја на фасади и на јавној површини и одржавање фасада у градском језгру (Сл. лист града Суботице бр. 23/2010).*
- *обавезно пре приступања радовима извршити претходне истраживачке радове, што подразумева истраживање изворне документације и историјата објекта, утврђивање свих фаза у изградњи објекта, испитивање стабилности здања, састава и квалитета материјала, анализе влаге и соли, како би се утврдили узроци оштећења објекта. На основу резултата ових истраживачких радова се опредељује за приступ радовима, технологији и одабиру материјала.*
- *сви одабрани материјали морају да удовољавају високим захтевима, морају да имају атесте, дефинисане техничке карактеристике добивене на основу испитивања, морају бити квалитетни, паропропусни, трајни, и да по карактеристикама одговарају изворним односно постојећим материјалима на објекту. Квалитетан завршни слој треба да има што већу порозност, а при томе што већу водоодбојност. Високи степен проласка водене паре из зида у атмосферу је једна од најпожељнијих особина примењених завршни фасадних материјала. Неопходна је постојаност малтера на механичке ударе (поготово у пределу сокле) и постојаност боје на механичке додире.*
- *парцијална колористичка решења само за део фасаде, увек морају бити усклађена са осталим делом фасадног платна, морају бити идентична, како би се остварила јединствена целина.*
- *сви радови треба да се изаведу према претходно прибављеним условима надлежног завода за заштиту споменика културе.*

3. ДОБРА ПОД ПРЕТХОДНОМ ЗАШТИТОМ

1. Део Просторне културно-историјске целине под претходном заштитом „ПРИЗЕМНЕ ГРАЂАНСКЕ ПОРОДИЧНЕ КУЋЕ СА КРАЈА 19. И ПОЧЕТКА 20. ВЕКА У СУБОТИЦИ"

Простор који обухвата Трг Јакаба и Комора, Толстојеву улицу, улицу Хенрика Сјенкјевича и улицу Зрињског и Франкопана, а надовезује се на северни део ПКИЦ Историјско језгро Суботице, представља ПКИЦ под претходном заштитом. Улица Зрињског и Франкопана те источна страна Трга Јакаба и Комора чине део предметног добра под претходном заштитом, а уједно чине и део

простора за који се ради План детаљне регулације (део простора оивичен улицама Зрињског и Франкопана, Ференца Сепа, Алеје Маршала Тита и Петра Лековића у Суботици.

ДЕТАЉНЕ МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ УРБАНИХ И ФИЗИЧКИХ СТРУКТУРА

Утврђују се следеће урбанистичке мере просторне културно-историјске целине под претходном заштитом:

- *Очување затечене историјске урбане матрице, урбаних блокова, улица, постојећих регулационих и грађевинских линија;*
- *Очување ивичне блоковске изградње на парцели, као наслеђеног типа грађења, надовезивањем на постојеће објекте који се задржавају, на начин којим се унутар блокова формирају унутрашња дворишта, карактеристична за градски центар;*
- *очување унутрашњих дворишта и аутентичних дворишних објеката;*
- *Очување објеката према приложеној валоризацији и усаглашавање новопланираних објеката са њима;*
- *Очување или реставрација оригиналног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената, спољашње столарије и аутентичног колорита објеката од посебне вредности и вредности;*
- *Очување вертикалне регулације градског језгра и заштићеног окружења, односно постојеће линије поткровних венаца и кота слемена кровова, с тим да дворишни објекти не могу имати већу висину од објеката на регулационој линији улице;*
- *Очување вертикалне регулације заштићеног окружења у складу са вертикалном регулацијом објеката од споменичне вредности;*
- *На потезима где се врши интерполација треба испратити вертикалну регулацију постојећих суседних објеката (висина поткровног венца и слемена) који имају споменична својства или, у случају да таквих објеката нема, вертикалну регулацију одредити у односу на најближе објекте са споменичним вредностима у улици или блоку. Као реперне тачке не могу да послуже објекти без споменичних свој става по висини непримерени заштићеном језгру и заштићеној околини. Прецизне димензије (висине у метрима) за сваки нови појединачан објекат, као и суседних објеката на које се надовезује, морају бити дефинисане у Идејном пројекту;*
- *Максимална спратност интерполованих објеката у оквиру предметног простора може износити П+1+Пк на дефинисаним локацијама, због постојећих висина суседних објеката (висина поткровног венца и слемена) који имају споменична својства, односно на означеним локацијама (На графичком прилогу бр.2 Нове интервенције) где суседни објекти нису објекти од споменичне вредности дозвољена је максимална спратност П+3+Пк*
- *очување или реставрација оригиналног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита објеката који имају вредност;*
- *очување пропорцијских односа на фасадама објеката, као и отвора на фасадама;*
- *изградњу објеката инфраструктуре на подручју просторно културно-историјске целине вршити према условима надлежног завода за заштиту споменика културе;*
- *партерно опремање и уређење простора вршити према условима надлежног завода за заштиту споменика културе за уређење јавних простора (улица, тргова) унутар просторне културно-историјске целине, препоручује се спровођење урбанистичко-архитектонских конкурса;*
- *постављање елемената урбаног мобилијара изводити према посебном пројекту „урбане опреме" израђеном према условима надлежног завода за заштиту споменика културе, а у складу са стилским обележјима амбијента;*
- *измештање или уклањање помоћних објеката који не одговарају функционалним потребама или нарушавају културно-историјске или естетске вредности просторне културно- историјске целине;*
- *унутрашња дворишта решавати у зависности од намене објекта, као дворишта отвореног типа, функционално припојена улици и међусобно повезана, односно затвореног типа у функцији власника објекта; дворишта отвореног типа партерно решити; унутар њих уклонити неадекватне помоћне објекте;*
- *реконструкција или замена постојећих дворишних објеката не сме знатније повећавати већ постигнути степен изграђености;*
- *уклањање спољних јединица клима уређаја са фасадне стране објеката;*
- *приликом изградње нових објеката решити питање паркирања и гаражирања, и то тако да сваки стан има макар 1 гаражно или паркинг место;*

- *приликом решавања подземних етажа, за сваку појединачну локацију извршити испитивање подземних вода и урадити елаборат заштите суседних објеката;*
- *сви земљани радови на територији просторне културно историјске целине условљавају се претходним заштитним археолошким ископавањима, археолошким праћењем и документовањем;*
- *не дозвољава се изградња јавних паркинга, гаража и бензинских пумпи;*
- *локација нових паркинга могућа је ван заштићеног језгра, али непосредно уз заштићено окружење уз придржавање препоручених висина;*
- *очување и допуна постојећег вредног зеленила на јавним површинама улица, унутрашњих дворишта, простора око јавних објеката, које представља саставни део амбијента. Посебан акценат се ставља на високо растиње;*
- *уклањање зеленила које је без вредности, а заклања фасаде или угрожава историјска здања;*
- *решавање одвођења атмосферске и подземне воде тако да не угрожавају заштићене објекте;*
- *изградња градске канализационе мреже за одвод атмосферске воде и омогућавање одвођења воде од заштићених објеката;*
- *изградња хидрантске мреже са приступима ватрогасној служби;*
- *Све интервенције унутар овога простора (на свим парцелама) унутар граница ПКИЦ ће се вршити на основу претходно прибављених (пре приступања изради идејног решења) Услова за предузимање мера техничке заштите од стране надлежног завода за заштиту споменика културе и под конзерваторским надзором МЗЗСК Суботица.*
- *Ако се у току извођења грађевинских и других радова на подручју заштићене околине просторне културно историјске целине наиђе на археолошка налазишта, извођач радова је дужан да одмах обустави радове и обавести надлежни Завод како би се обавили заштитни археолошки радови;*
- *Унутар предметног простора неопходно је побољшати квалитет градње и обликовања објеката. Нови објекти треба да остану у контексту окружења.*

У оквиру предметне целине валоризовани су следећи објекти:

***Објекти од посебне вредности**: улица Зрињског и Франкопана 11 (кат. парц. 2778), ОШ Јован Јовановић Змај (кат. парц. 2663)*

***Објекти од вредности**: улица Зрињског и Франкопана 13 (кат. парц. 2779), 16 (кат. парц.2693), 17 (кат. парц. 2781), 20 (кат. парц. 2691), 21 (кат. парц. 1601/2), 22 (кат. парц. 1623), 29 (кат. парц. 1606), 38 (кат. парц. 1613), 40 (кат. парц. 1612), Винковачка 5 (кат. парц. 1625), Браће Луговића 1 1(кат. парц. 2687/2), 11а (кат. парц. 2687/1), 17 (кат. парц. 1626), 16 (кат. парц. 1728/2), 20 (кат. парц. 1726), Прашка 1 (кат. парц. 1558/1), Исидора Милкоа 2 (кат.парц. 1558/1).*

***Објекти амбијенталне вредности:** улица Зрињског и Франкопана 7 (кат. парц. 2776), 15 (кат. парц. 2780), 15а (кат. парц. 2780), 21 а(кат. парц. 1601/1), 23 (кат. парц. 1602), 31 (кат. парц. 1607), 33 (кат. парц. 1608), 33а (кат. парц. 1610), 35 (кат. парц. 1572), 36 (кат. парц.1614), Винковачка 3, (кат. парц. 1624).*

ДЕТАЉНЕ МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ ФИЗИЧКИХ СТРУКТУРА

Објекти од посебне вредности:

Мере техничке заштите за објекте од посебне вредности:

Идентичне су мерама за споменике културе.

Објекти од вредности:

Мере техничке заштите за објекте од вредности:

Утврђују се мере заштите идентичне мерама за објекте од посебне вредности с тим да се додаје:

- *отварање портала и излога могуће је на уличним фасадама објеката који су били пословно-стамбени у доба подизања и то јединственим третирањем читаве фасаде; и то ако се на тај начин не нарушавају основне вредности здања, стилске карактеристике, пропорцијски односи и ако је силаз остварив са максималмо 2 степеника управно постављена на објекат. Не дозвољавају се силази паралелни са фасадом. Изглед портала и излога дефинисати према условима надлежног завода за заштиту споменика културе*;

Објекти амбијенталне вредности:

Мере техничке заштите за објекте амбијенталне вредности:

- *забрана рушења;*

- *очување аутентичног хоризонталног и вертикалног габарита, изузетно уз могућност минималне корекције хоризонталног и вертикалног габарита у случајевима где то габарит суседних објеката са споменичним вредностима дозвољава и уз Услове МЗЗСК Суботица. Овим интервенцијама се не сме угрозити јединство целине;*
- *осавремењивање објеката, у циљу бољег коришћења, без надградње објеката је дозвољено, што подразумева следеће интервенције: увођење савремених инсталација, уређење поткровља у постојећем габариту крова, уређење подрума, дворишна крила главног објекта изузетно могу бити дограђена и то до висине уличног крила;*
- *препоручена је реконструкција изворног изгледа ако постоји адекватна историјска документација (пројекти, фотографије, старе разгледнице и сл.);*
- *у случају да се не врши враћање у изворно стање, извршити уједначавање свих отвора како би се остварила јединствена хармонична целина објекта;*
- *отварање портала и излога могуће је на уличним фасадама објеката и то јединственим третирањем читаве фасаде; и то ако се на тај начин не нарушавају основне вредности здања, стилске карактеристике, пропорцијски односи и ако је улаз/силаз остварив са максималмо 2 степеника управно постављена на објекат. Не дозвољавају се силази паралелни са фасадом. Изглед портала и излога дефинисати према условима надлежног завода за заштиту споменика културе;*
- *Парцијална колористичка решења само за део фасаде, увек морају бити усклађена са осталим делом фасадног платна, морају бити идентична, како би се остварила јединствена целина;*
- *Сви радови треба да се изведу према претходно прибављеним условима надлежног завода за заштиту споменика културе;*

Објекти без споменичне вредности. *Сви остали објекти унутар предметног дела ПКИЦ под претходном заштитом су објекти без споменичне вредности.*

Мере техничке заштите за објекте без вредности:

- *Објекти могу бити адаптирани или замењени новим објектима према условима надлежног завода за заштиту споменика културе, с тим да морају испуњавати следеће услове: 1) У случај у када се гради нови објекат:*
- *усклађивање нових објеката са карактером амбијента и вредностима урбаног и архитектонског наслеђа у погледу димензија, диспозиције, пропорција, типа градње и обликовања;*
- *положај објекта на парцели је ивични, оријентисан према улици, одређен постојећом регулационо-грађевинском линијом улице, односно припадајућег блока;*
- *висински габарит новог објекта који се интерполује између два објекта са споменичним вредностима одређен је висинским габаритом суседних објеката, висином венца, слемена крова и сл.; У случају да се интерполовани објекат не граничи са објектом који има вредности, висински габарит се одређује на основу висинског габарита најближих објеката у окружењу*
који су вредновани као објекти од вредности или посебне вредности,
- *Максимална спратност нових објекта је П+1+Пк, П+3+Пк;*
- *габарит се по дубини решава слободно у складу са функцијом објекта; у случају да се нови објекат гради уз објекат који је предвиђен за чување, дворишним крилима новог објекта прекрити забатне и калканске зидове суседних објеката, а висине забата и калканских зидова не могу прелазити висине зидова суседних објеката;*
- *по угледу на постојеће градитељско наслеђе у оквиру просторне културно историјске целине, за нови објекат формирати колски улаз због решавања паркирања и гаражирања, изношења смећа, из противпожарних разлога и сл.;*
- *приликом изградње новог објекта решити паркирање и гаражирање унутар парцеле, као и хортикултурно уређење његовог окружења;*
- *обликовање новопланираних објеката, као и целокупно архитектонско дело (конструкција, функција), треба да носи печат свога времена; са објектима у окружењу и њиховим вредностима треба да чине складну целину;*
- *интерполовани објекти могу бити покривени двоводним или вишеводним крововима; положај слемена крова треба да буде приближно на половини ширине тракта, нагиб кровних равни треба да прати косину суседних сачуваних објеката;*
- *у случају замене низа објеката, нагиб целог низа мора бити приближан преовлађујућим у оквиру просторно културно-историјске целине (у распону од 30-45°);*

- *за спољну обраду новог објекта дозвољена је употреба материјала који су примењени на постојећим објектима просторне културно-историјске целине, а који имају вредност; као и савремени материјали који не одударају од затечених (керамика, гипс, малтер, камен, племенити малтери, дрво, теракота, фасадна опека), с тим да није дозвољена употреба натур бетона, бавалита, плоча од ломљеног камена, пластике и метала;*
- *намена нових објеката може бити: јавна, стамбена, пословна и мешовита; код мешовитик објеката пословање треба даје приземној етажи, а становање на спратној;*
- *дворишта отвореног типа адекватно партерно уредити, поплочати, озеленити и осветлити;*
- *сви одабрани материјали морају да удовоље високим захтевима, морају да имају атесте, дефинисане техничке карактеристике добијене на основу испитивања, морају бити квалитетни, паропропусни, трајни, и да по карактеристикама одговарају изворним, односно постојећим материјалима на објекту. Квалитетан завршни слој треба да има што већу пародифузност, а при томе што већу водо-одбојност. Високи степен проласка водене паре из зида у атмосферу је једна од најпожељнијих особина примењених завршни фасадних материјала. Неопходна је постојаност малтера на механичке ударе (поготово у пределу сокле) и постојаност боје на механичке додире;*
- *натписи фирме, рекламне ознаке, табле са именима значајних личности, осветљење, клима уређаји и др. нафасадама могу се поставити само према условима надлежног завода за заштиту споменика културе, а према посебној Одлуци о условима и начину поставл,ања натписа фирме, рекламних ознака, заштитних и техничких уређаја на фасади и на јавној површини и одржавање фасада у градском језгру;*
- *објекти у просторној културно историјској целини морају бити дела савремене аркитектуре по обликовању, да обезбеђују квалитетне услове становања, квалитетне изведбе и примењених материјала;*
- *приликом изградње новог објекта, за сваку појединачну парцелу прибавити Мере техничке заштите МЗЗСК Суботица;*

2) До изградње новог објекта, на постојећем објекту су могуће све интервенције као и на објектима од амбијенталне вредности, као и:

- *остале интервенције (отварање портала, излога, на уличној фасади и др.) могуће су јединственим третирањем читавог објекта, тако да се на тај начин остваре квалитетни пропорцијски односи и естетска целина објекта;*
- *у случају задржавања и адаптације постојећих објеката без вредности који не нарушавај у амбијент, применити следеће мере заштите:*

а) очување оригиналног хоризонталног и вертикалног габарита, примењених материјала и конструктивног склопа;
б) постављање кровног покривача од црепа;
в) дозвољава се осавремењивање објеката, у циљу бољег коришћења, увођењем савремених нсталација;
г) дозвољавају се доградње у дворишном делу али тако да не надвисују главни објекат;
д) пројектовање излога на уличној фасади дозвољава се уз јединствени третман читавог објекта, тако да се на тај начин остваре квалитетни пропорцијски односи и естетска целина објекта;
ђ) дозвољава се уређење поткровља са осветљењем путем кровних прозора;

3.9.3. Услови и мере заштите животне средине и живота и здравља људи

Саставни део Одлуке је Решење Секретаријата за грађевинарство Градске управе Града Суботице под бројем: IV-05-350-42.2/2022 од 03.06.2022. године о неприступању стратешкој процени утицаја на животну средину.

На простору Плана обезбедиће се услови заштите животне средине ради оптималног функционисања целокупног простора, спречавањем свих облика угрожавања животне седине и обезбеђивањем нивоа квалитета средине, према одговарајућим стандардима и критеријумима, прописаним законима и подзаконским актима:

- Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС” бр. 135/04, 36/09 и 72/09-др закон, 43/11 одлука УС, 14/16, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон),

- Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС” бр. 135/04 и 88/10),

- Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС” бр. 135/04 и 36/09),

- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС” бр. 96/2021);

- Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", број 114/08).

Планом су предвиђене одговарајуће мере за очување квалитета ваздуха у складу са одредбама члана 40. **Закона о заштити ваздуха** („Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021 - др. закон) који се односи на предузимање мера за спречавање и смањење загађивања ваздуха, као и сагласно другим одредбама овог Закона које се односе на стационаране и покретне изворе загађивања.

У циљу спречавања угрожавања животне средине потребно је:

- Планиране улице извести у утврђеним регулационим ширинама, са свим планираним саобраћајним површинама – коловози, тротоари, бициклистичке стазе. Саобраћајнице изградити од тврдог материјала (асфалт, бетон) у циљу спречавања стварања прашине и блата.
- Постојеће и планиране зелене површине уредити и одржавати у складу са функцијом (улично зеленило, зеленило око јавних објеката...).

- Одвођење отпадних вода на простору решавати путем јавне канализационе мреже у циљу спречавања загађења подземних вода и реципијента. Квалитет вода које се упуштају у канализациону мрежу треба да је у складу са прописаним квалитетом који утврђује надлежна водопривредна организација.
- Простор опремити планираном инфраструктуром у целости, што подразумева изградњу свих планираних инфраструктурних објеката и водова.
- Комунални отпад депоновати у одговарајуће посуде у сопственом дворишту у контејнерима смештеним на погодним локацијама у склопу парцеле за јавне, вишепородичне и пословне објекте а у складу са прописима за одређену намену објекта – врсту делатности, са одвожењем на градску депонију, организовано путем надлежног комуналног предузећа.

3.9.4. Услови за заштиту од пожара, елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа и ратних дејстава

Општи услови заштите од пожара, елементарних непогода и уништавања од утицаја на уређење и изградњу простора Плана подразумевају придржавање одредби прописаних следећим законским и подзаконским актима:

- **Закон о заштити од пожара** ("Службени гласник РС", бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др.закони);
- **Закон о одбрани** ("Службени гласник РС" бр. 116/07, 88/09, 88/09 – др.закон и 104/09 – др. закон) и других важећих прописа и норматива везаних за ове области;
- **Закон о ванредним ситуацијама** ("Службени гласник РС" бр. 111/2009, 92/2011 и 93/2012);
- **Правилник о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара** ("Службени лист СФРЈ" бр. 30/91);
- **Правилник за електроинсталације ниског напона** ("Службени лист СРЈ" бр. 28/95, 21/97 и 63/98);
- **Правилник о заштити објеката од атмосферских пражњења** ("Службени лист СРЈ" бр. 11/96);
- **Правилник о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичком подручју** ("Службени лист СФРЈ" бр. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88, 52/90).

Мере заштите од пожара

Као мера заштите од пожара неопходно је планирати приступе ватрогасним возилима до сваког објекта што се обезбеђује саобраћајницама и колским пасажима.

Угроженост од пожара на простору у границама плана отклониће се изградњом хидрантске мреже на уличној водоводној мрежи потребног капацитета, као и придржавањем услова за обезбеђење противпожарне заштите приликом пројектовања и изградње објеката у складу са њиховом наменом (избором грађевинског материјала, правилном уградњом инсталација) грађењем саобраћајница оптимално димензионисаних у односу на ранг саобраћајнице и процењени интензитет саобраћаја, у погледу ширина коловоза, радијуса кривина и др. и обезбеђењем адекватног колског приступа комплексу и објектима.

Мере заштите од земљотреса

Према карти сеизмичке регионализације СР Србије подручје Града Суботице према интензитету земљотреса спада у VII степен Меркали-Канкани-Зибергове скале (МЦС).

Објекте пројектовати и градити у складу са важећим прописима и техничким нормативима који уређују ову област.

Мере заштите од удара грома

Заштита од удара грома треба да се обезбеди изградњом громобранске инсталације која ће бити правилно распоређена и правилно уземљена. Уколико на територији обухваћеној планом постоје радиоактивни громобрани, неопходно их је уклонити - заменити.

Мере заштите од ратних дејстава

У обухвату плана нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Склањање људи, материјалних и културних добара

Као мера заштите становништва од ратних дејстава код изградње објеката у зависности од намене простора неопходно је придржавати се важећих прописа, а првенствено Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“ бр.87/2018).

Склањање људи, материјалних и културних добара обухвата планирање и коришћење постојећих склоништа, других заштитних објеката, прилагођавање нових и постојећих комуналних објеката и подземних саобраћајница, као и објеката погодних за заштиту и склањање, њихово одржавање и коришћење за заштиту људи од природних и других несрећа, а њихово одржавање и коришћење за заштиту људи од природних и других несрећа у складу са одредбама Закона о одбрани („Службени гласник РС“ бр. 116/07, 88/09, 88/09 – др.закон, 104/09 – др. закон, 10/15 и 36/18) и других важећих прописа и норматива везаних за ове области.

Као други заштитни објекти користе се подрумске и друге подземне просторије у стамбеним и другим зградама, прилагођене за склањање људи и материјалних добара

Као јавна склоништа могу се користити и постојећи комунални, саобраћајни и други инфраструктурни објекти испод површине тла, прилагођени за склањање.

Инвеститор је дужан да приликом изградње нових комуналних и других објеката у градовима прилагоди те објекте за склањање људи.

Изградња, прилагођавање комуналних, саобраћајних и других подземних објеката за склањање становништва врши се у складу са прописима.

3.9.5. Услови за евакуацију отпада

Инвеститори и власници објеката дужни су да обезбеде контејнере за одношење отпада и предају их надлежном предузећу на управљање.

Одлагање смећа врши се у контејнерима смештеним на погодним локацијама у склопу парцеле или у одговарајућим просторијама у објекту за јавне, вишепородичне и пословне објекте, а у складу са прописима за објекте одређене намене, са одвожењем на градску депонију, организовано путем надлежног комуналног предузећа.

Контејнере лоцирати тако да буду ван главних токова кретања лако доступни моторним возилима ради несметаног пражњења.

За смештај контејнера за одлагање смећа могу се користити просторије у објектима које морају испуњавати најстрожије хигијенске услове - у погледу редовног чишћења, одржавања, дезинфекције, доброг вентилисања и сл.

Такође, до њих се мора остварити неометан приступ возилима и радницима комуналног предузећа задуженом за одношење смећа. Прилазни путеви до места где се планира држање посуда за чување и сакупљање отпада треба да буду двосмерни за саобраћај специјалних возила за одвоз отпада, максималног оптерећења до 10 т, ширине до 2,5 м и дужине до 12 м.

Габарити камиона за пражњење контејнера су: дужина око 10 м, ширина око 2,55 м и висина око 3,9 м, а димензије простора који заузима један контејнер износе 1x1,5 м.

Места за контејнере су од тврде подлоге (бетон, асфалт…). Одвођење атмосферских отпадних вода решити тако да се отпадна вода са места за контејнере одлива у слободни околни простор.

У циљу заштите од погледа контејнерско место се може оградити зимзеленим дрвећем, шибљем или оградом, висине до 1,8 м.

3.10. ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ, У СКЛАДУ СА СТАНДАРДИМА ПРИСТУПАЧНОСТИ

У решавању саобраћајних површина, прилаза објектима и других елемената уређења и изградње простора и објеката применити одредбе Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Службени гласник РС” бр. 33/06 и 13/16) и Правилника о техничким стандардима, планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Службени гласник РС", број 22/15).

У складу са стандардима приступачности обезбедити услове за несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама на следећи начин:

- Приликом пројектовања и изградње зграда јавне и пословне намене, објеката за јавну употребу (улице, тргови, паркови и сл.), као и стамбених и стамбено-пословних зграда са десет и више станова потребно је испоштовати све саобраћајне критеријуме како би се обезбедитио несметан приступ лицима са посебним потребама;
- Испуњавање услова у погледу приступа се односи на пројектовање и планирање нових објеката и простора, доградњу нових објеката, као и на реконструкцију и адаптацију постојећих објеката , када је то могуће у техничком смислу.
- У оквиру сваког појединачног паркиралишта предвидети резервацију и обележавање паркинг места за управно паркирање возила инвалида, у складу са стандардом СРПС У.А9.204.

3.11. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ

На основу Закона о планирању и изградњи, а у складу са стратегијом Агенције за енергетску ефикасност неопходно је радити на подстицању градитеља и власника објеката да примене енергетски ефикасна решења и технологије у својим зградама, ради смањења текућих трошкова, тј. да унапреде енергетску ефикасност у грађарству чиме би се смањила потрошња свих врста енергије.

Потребно је применити концепте који су штедљиви, еколошки оправдани и економични по питању енергената, уколико се желе остварити циљеви попут енергетске продуктивности или енергетске градње као доприноса заштити животне средине и климатских услова.

Основне мере за унапређење енергетске ефикасности у грађарству су: смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производња енергије. Смањење енергетских губитака се постиже: елиминисањем „хладних мостова“, топлотном изолацијом зидова, кровова и подова, заменом столарије, односно употребом модерних прозора и врата који имају добре термоизолационе карактеристике, а све у циљу спречавања неповратних губитака дела топлотне енергије. Ефикасно коришћење енергије подразумева употебу нових система грејања и хлађења који су релативно ниски потрошачи енергије, а могу се напајати из алтернативних и обновљивих извора енергије, као што су соларна и геотермална енергија. Топлотне пумпе код ових система могу радити у режиму грејања зими, а у режиму хлађења у току лета тако да се постиже угодна и равномерна клима становања током читаве године.

Енергетска ефикасност изградње објеката обухвата следеће мере:

- реализација пасивних соларних мера, као што су: максимално коришћење сунчеве енергије за загревање објекта (оријентација зграде према јужној, односно источној страни света), заштита од сунца, природна вентилација и сл;
- омотач зграде (топлотна изолација зидова, кровова и подних површина); замена или санација прозора (ваздушна заптивност, непропустљивост и друге мере);
- систем грејања и припреме санитарне топле воде (замена и модернизација котлова и горионика, прелазак са прљавих горива на природни гас, регулација температуре, уградња термостатских вентила, делитеља и мерача топлоте и друге мере;
- унутрашња клима, која утиче на енергетске потребе, тј. систем за климатизацију, (комбинација свих компоненти потребних за обраду ваздуха, у којој се температура регулише или се може снизити, могућно у комбинацији са регулацијом протока ваздуха, влажности и чистоће ваздуха);
- унутрашње и спољно осветљење (замена сијалица и светиљки ради обезбеђења потребног квалитета осветљености).

Неке зграде, као што су историјски споменици, верски објекти, пољопривредне зграде, могу бити изузете из примене ових мера. Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика зграде не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравано коришћење зграде.

Објекти високоградње морају бити пројектовани, изграђени, коришћени и одржавани на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства и како је прописано Правилником о енергетској ефикасности зграда (“Службени гласник РС“ бр.61/11). Енергетска својства утврђују се издавањем сертификата у складу са Правилником о условима, садржају и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Службени гласник РС“ 69/12 и 44/18) који издаје овлашћена организација која испуњава прописане услове за издавање сертификата о енергетским својствима зграда.

Сертификат о енергетским својствима зграда чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе.

IV ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

4.1. УРБАНИСТИЧКИ УСЛОВИ И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ПО ЗОНАМА

Правила грађења утврђују су за претежне намене, односно зоне у обухвату плана, и односе се на појединачне грађевинске парцеле у мери довољној да буду основ за издавање локацијских услова на укупном земљишту обухваћеним планом осим за грађевинско земљиште обухваћено планом за које је одређена обавеза даље разраде кроз урбанистичке пројекте.

Простор обухваћен планом, према претежној намени, а у складу са својим специфичностима подељен је на следеће урбанистичке - **наменске зоне** за које су утврђена правила грађења:

- **ЗОНА МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА**
- **ЗОНА ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА**
- **ЗОНА КОМЕРЦИЈАЛНО-ПОСЛОВНИХ САДРЖАЈА**
- **ЗОНА ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА (постојеће - блок 14)**

Величина грађевинске парцеле утврђена је према намени и врсти, односно начину постављања објекта на парцели, а у складу са правилима грађења дефинисаним за зону којима су уважене специфичности и затечени начин коришћења простора у зони.

Ширина грађевинске парцеле утврђена је према начину постављања објекта на парцели, који треба да је усаглашен са преовлађујућим начином постављања постојећих објеката у блоку, односно уличном потезу, а према условима које парцела треба да испуни за грађење објекта одређене намене.

У оквиру блока без обзира на врсту и намену објекта као и начина градње, морају бити испоштовани сви урбанистички показатељи који су прописани овим планом као и сва прописана правила грађења која важе у тој зони.

У улицама и на местима где није успостављена планирана регулациона ширина, приликом изградње објеката претходно успоставити пуну регулациону ширину.

4.1.1. ЗОНА МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА

Ова намена је заступљена у следећим блоковима, односно деловима блокова: 4, 6, 10, 11, 12 и 13.

Мешовито становање обухвата просторне целине и блокове у којима је преовлађујућа намена становање, с тим да су у њима заступљена оба облика становања: породично и вишепородично са нижим спратностима објеката – до макс. П+2+Пк (ПС).

Изградња породичних стамбених и стамбено-пословних објеката вршиће се на основу правила уређења и грађења из Плана детаљне регулације, а изградња вишепородичних стамбених и стамбено-пословних објеката вршиће се на основу Урбанистичког пројекта.

За изградњу пословних објеката на парцелама већим од 1500м2 у зони мешовитог становања неопходна је израда Урбанистичког пројекта.

I) Врста и намена објеката

У оквиру зоне МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА, у зависности од величине парцеле, дозвољено је грађење следећих објеката:

- породични стамбени објекат (максимално 3 стамбене јединице)
- породични стамбено–пословни или пословно–стамбени објекат (максимално 2 стамбене јединице)
- вишепородични стамбени, стамбено–пословни или пословно–стамбени објекат (минимално 4 стамбене јединице)
- пословни објекат (може се градити као јединствен објекат на парцели или као засебан објекат на парцели са породичним стамбеним објектом)
- други објекти на парцели (пратећи, помоћни)

У склопу зоне МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА у оквиру породичних стамбено-пословних објеката, вишепородичних стамбено-пословних и пословних објеката могу се планирати простори за обављање делатности из области:

- **трговине** (продавнице за продају прехрамбене и робе широке потрошње и др.),
- **услужног занатства** (пекарске, посластичарске, обућарске, кројачке, фризерске, фотографске радње и друге занатске радње),
- **услужних делатности** (књижара, копирница, видеотека, хемијска чистиона и др.),
- **угоститељства** (мотели, пансиони, ресторан, таверна, ћевабџиница, чајџиница, кафе бар, пицерија, хамбургерија и сл.),
- **здравства** (апотека, опште и специјалистичке ординације, стационари и сл.),
- **социјалне заштите** (сервиси за чување деце, вртићи, обданишта, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.)
- **културе** (галерије, библиотеке, читаонице, биоскопске и позоришне сале и др.)
- **забаве** (билијар салони, салони видео игара, кладионице идр.),
- **спорта** (теретане, вежбаоне, аеробик, фитнес, бодибилдинг и др.),
- **пословно-административних делатности** (филијале банака, поште, представништва, агенције, пословни бирои)
- **пољопривреде** (пољопривредна апотека, ветеринарска амбуланта за кућне љубимце и сл.) и
- друге делатности уз услов да не угрожавају околину; буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним дејствима, односно да су предвиђене мере којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења.

У ЗОНИ МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА није дозвољена изградња мини фарми и кланица, производних објеката, складишта, односно производних погона мале привреде и производног занатства, бензинских станица, гасних станица, занатских радионица (типа аутомеханичарска, аутолимарска, браварска, аутопраоница, вулканизер и сл.), производни објекти мале привреде, складишта и сл.

II) Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката

Мешовито становање подразумева заступљеност различитих облика становања (породично и вишепородично) у оквиру једног грађевинског блока.

За зону МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА услови у погледу величине (површине) и ширине парцеле утврђени су у следећој табели:

Врста објекта	Намена објекта	Површина парцеле		Ширина парцеле	
		Мин. површина парцеле м²	Препор. површ. парцеле м²	Мин. ширина парцеле м	Препор. ширина парцеле м
Слободностојећи објекти	-породични стамбени објекат -стамбени објекат (мах.3 стана)	300 500	500 700	10,0 15,0	15,0 17,0
	-породични стамб.-пословни или пословно-стамбени (мах.2 стана) -пословни објекат (мах П+1+Пк)	500	700	15,0	17,0
	-вишепородични стамбени или вишепородични стамб.–пословни објекат (мин.4 стана) -посл. објекат (мах П+2+Пк (Пс))	600	800	20,0	25,0
Двојни објекти	-породични стамбени објекат, (2х1стан) -породични стамбено - пословни објекат, (2 х 1стан)	400 (две по 200)	600 (две по 300)	16,0 (две по 8)	20,0 (две по 10)
Непрекинути низ	-породични стамбени објекат	150	150	5,0	5,0
	-вишепородични стамбени објекат	600	800	15,0	20,0
Прекинути низ	-породични стамбени објекат	300	500	10,0	12,0
	-вишепородични стамбени, -вишепор. стамб.–послов. објекат	600	800	15,0	20,0
Полу-атријумски	-породични стамбени објекат	150	200		

У циљу рационалнијег коришћења простора и остварења планиране густине насељености на нивоу зоне, за грађење породичног стамбеног, породично стамбено-пословног објекта у зони је утврђена максимална величина грађевинске парцеле од 1500м², док за вишепородично стамбено пословни објекат није утврђена максимална величина.

Минимална ширина уличног фронта за евентуалну изградњу вишепородичног стамбеног, стамбено-пословног и пословног објекта у блоку 13 за угаоне парцеле 25,0m (са једне стране).

На постојећим грађевинским парцелама, намењеним породичном становању, чије су површине и ширине до 10% мање од најмањих утврђених површина у табели, као и постојећим парцелама које се након спроведене регулације улица оформљују у површинама до 10% мањим од утврђених у табели, може се Локацијским условима утврдити изградња породичног стамбеног објекта спратности до П+1, са

максимално два стана или породичног стамбено-пословног објекта са једним станом, с тим да је максималан индекс заузетости 50%.

Парцеле на углу улица које планираном регулацијом улица постају неусловне за грађење морају се објединити са суседним парцелама у циљу реализације планираног решења.

III) Положај објеката на парцели у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле и најмања међусобна удаљеност објеката

Положај објеката на парцели је утврђен дефинисањем простора за грађење у склопу кога се може развијати хоризонтални габарит објекта. Улична грађевинска линија планираних објеката може бити на удаљености од 0-5 m од регулационе линије улице.

Врсте објеката с обзиром на начин изградње на грађевинској парцели у зони мешовитог становања су:

- слободностојећи (објекат не додирује ни једну линију грађевинске парцеле)
- двојни (објекти на суседним парцелама додирују једну заједничку линију грађевинске парцеле)
- у непрекинутом низу (објекат додирује обе бочне линије грађевинске парцеле)
- у прекинутом низу (објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле)
- полуатријумски (објекат додирује три линије грађевинске парцеле).

Међусобна удаљеност слободностојећих објеката и објеката у прекинутом низу треба да износи најмање половину висине вишег објекта. Удаљеност између два објекта не може бити мања од 5,0 м без обзира на висине објеката, а такође мора бити задовољен услов у погледу међусобне удаљености објеката с обзиром на планирану висину а то је ½ висине вишег објекта. Објекат не сме директно да заклања другом објекту више од половине трајања дневног осунчања.
За грађење и реконструкцију објеката на линији суседне парцеле као и на удаљеностима од суседне парцеле мањим од 1,0м, на зидовима према суседној парцели се не могу пројектовати нити накнадно изводити отвори. На овим фасадама се могу уграђивати само фиксни стаклени елементи „стаклени зидови“ (копилит стакло, стаклене призме, полигал и сл.) који би служили искључиво за нужно осветлење просторије.

ОПШТЕ ПРАВИЛО у погледу положаја у односу на линије суседних грађевинских парцела за грађење објеката свих врста и намена је да објекти, нити њихови најистуренији делови (рачунајући и ваздушни и подземни простор) не смеју прелазити границу суседних парцела.
Уличну грађевинску линију која се поклапа са регулационом линијом сме прелазити само стреха крова, ризалити, еркери и лође у дубини од мах. 50 cm ради постизања разуђености фасаде и то на максимално 30% површине фасаде изнад приземља.

IV) Урбанистички параметри

За зону мешовитог становања су утврђени урбанистички показатељи у следећој табели:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	**ЗОНА МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА**
ГУСТИНА НАСЕЉЕНОСТИ	**100-200** ст/ха
УЧЕШЋЕ ПОСЛОВАЊА	мах. **50%** на нивоу зоне
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ за изградњу ВИШЕПОРОДИЧНОГ ОБЈЕКТА	мах. **50%** за угаоне парцеле мах. **65%**
ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ за изградњу ПОРОДИЧНОГ СТАМБЕНОГ ОБЈЕКТА	мах. **40%**

Минималан проценат зелених површина на парцели износи 30%.

V) Највећа дозвољена спратност објеката

У зони мешовитог становања највећа дозвољена спратност ПОРОДИЧНИХ стамбених (стамбено-пословних и пословно-стамбених) објеката је П+1+Пк(ПС) (приземље+спрат+поткровље-повучени спрат).

Највећа дозвољена спратност ВИШЕПОРОДИЧНИХ стамбених (стамбено-пословних и пословно-стамбених) у зони мешовитог становања је П+2+Пк (Пс) (приземље+два спрата+ поткровље-повучени спрат). ПОСЛОВНИ ОБЈЕКТИ у оквиру зоне мешовитог становања су спратности максимално П+1+Пк (Пс) (за минималну величину парцеле 500m^2), односно максимално П+2+Пк (Пс) (за минималну величину парцеле 600m^2).

Објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије, ако не постоје сметње геомеханичке и хидротехничке природе.

Намена етажа вишепородичних стамбених и стамбено-пословних објеката утврђује се у односу на функцију и начин коришћења објекта:

Подрум и сутерен - за помоћне заједничке просторије станара (котларница, оставе за огрев, станарске оставе, вешерница, остава за бицикле и др.) и заједничке паркинг гараже

Приземље- за стамбене, пословне просторије и гараже

У приземљу стамбених објеката дуж саобраћајница, поред стамбених просторија могу да се налазе и површине намењене пословању и комерцијалним делатностима ка уличном делу, а гараже и техничке просторије ка дворишту.

Високо приземље - за стамбене или пословне просторије

Спрат - за стамбене, изузетно административно-пословне

Поткровље - за стамбене, или помоћне заједничке просторије станара (оставе, вешернице и сл.)

Повучена етажа – последњи спрат зграде са пуном спратном висином чија је фасада повучена у односу на предњу фасаду зграде, минимално за 1,5m од фасаде нижих спратова. Кров изнад повучене етаже пројектовати као плитак коси кров до 15º са одговарајућим кровним покривачем.

Грађење објеката у зони у погледу архитектонског обликовања вршити у складу са планираном наменом, уз примену боја, архитектонских и декоративних елемената у обликовању фасада на начин којим ће објекат у простору и окружењу образовати усаглашену, естетски обликовану целину.

Максимална висина надзитка на ободним зидовима у поткровљу је 1.60 м (рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине).

За осветљење просторија у поткровљу могу се извести лежећи или стојећи кровни прозори, пропорцијама и обликом усаглашени са објектом.

Дозвољено је да се поткровна етажа формира као пуна етажа повучена за мин 1,0 м, стим да се над њом предлаже израда косог крова са малим нагибом, до 10°, а кровни покривач одабрати у складу са планираним нагибом кровних равни.

VI) Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Уколико је планирана изградња породичног стамбеног објекта (стамбено-пословног или пословног објекта) у зони мешовитог становања, на парцели се могу градити и други објекти и то:

- ПРАТЕЋИ ОБЈЕКТИ – гаража, летња кухиња, инфраструктурни објекти (котларнице, трафостанице и др.), надстрешнице и сл.
- ПОМОЋНИ ОБЈЕКТИ – бунари, ограде и сл.

Уколико је планирана изградња вишепородичног стамбеног објекта (стамбено-пословног или пословног објекта) у зони мешовитог становања, у изузетним случајевима (када су задовољени урбанистички параметри и међусобна удаљеност објеката) се на парцели могу као слободностојећи градити пратећи објекти (гараже, котларнице, трафостанице и надстрешнице).

VII) Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Приступ парцели по правилу треба да је решен са јавног пута – улице и то када је парцела директно ослоњена на јавну површину или индиректном везом са јавним путем, преко приватног пролаза, с тим да његова ширина не може бити мања од 2,5 м.

У циљу обезбеђења услова приступа дворишту парцеле и објектима изграђеним у залеђу парцеле, обезбедити на делу бочног дворишта пролаз поред објекта минималне ширине 3,0 м (препоручено 4,0 м).

Уколико се ради о ивичној градњи - традиционалним низовима пролаз у дубину парцеле обезбедити кроз покривени пролаз – пасаж ширине мин. 3,0 м и висине мин 4,0 м. Код изградње вишепородичних стамбених објеката, уколико проптивпожарни услови прописују обезбеђење приступа ватрогасних возила у дубину парцеле минимална висина пасажа је 4,5 м.

Приступ задњем дворишту парцеле, код породичних стамбених објеката, се изнимно може остварити кроз пролазну гаражу у оквиру објекта.

За приступ вишепородичном стамбеном објекту морају се испоштовати услови за несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама.

Простор за паркирање возила обезбедити на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута уз следеће услове:

- за породичне стамбене објекте свих врста-једно паркинг или гаражно место на 1 стан,
- за вишепородичне стамбене објекте - једно паркинг или гаражно место на 1 стан,
- за пословне и остале објекте свих врста - једно паркинг или гаражно место на 70,0 m^2 корисног простора

VIII) Услови за ограђивање парцеле

Грађевинске парцеле се могу ограђивати транспарентном или зиданом оградом чија висина може бити највише до 1,6 м према улици и 1,8 м према суседним парцелама.

Улична ограда може се поставити на регулационој линији или на повученој предњој грађевинској линији објекта. У случајевима када се ограде постављају на регулационој линији, а грађевинска линија је повучена у дубину парцеле ограде треба да су транспарентне (прозрачне) максималне висине од 1,6 м, с тим да парапет ограде до висине 0,60 м (рачунајући од коте тротоара) може бити зидан (опека, камен, бетон...).

У случајевима када се ограде постављају на регулационој линији која се поклапа са грађевинском линијом могу бити и зидане од опеке, блокова, бетонске плоче и сл. до висине 1,6 м или на начин као и ограде код објеката који су увучени у дубину парцеле.

Ограде парцеле на углу не могу бити више од 0,90 м од коте тротоара због прегледности раскрснице и постављају се у најмањој дужини двоструке дужине повлачења објекта од обе уличне регулационе линије мерено од угла

Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије већ искључиво према дворишту.

Бочне и задња страна грађевинске парцеле могу се ограђивати "живом" зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле, транспарентном или зиданом оградом до висине од 1,8 м, која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Сваки власник парцеле дужан је да направи уличну ограду, као и ограду десне границе парцеле гледано са улице и половину стране границе у зачељу парцеле.

Грађевинска парцела може се преграђивати у функционалне целине (стамбени део, пословни, економски део, економски приступ, стамбени приступ, окућница), али висина унутрашње ограде не може бити већа од висине спољње ограде.

У економском делу парцеле ограде могу бити од летава, плетене жице и сл. материјала максималне висине од 1,80 м.

4.1.2. ЗОНА ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА (СРЕДЊИХ И ВЕЛИКИХ ГУСТИНА)

Према ГУП-у простор у границама плана је намењен вишепородичном становању великих и средњих густина, а граница је управо улица Зрињског и Франкопана. У складу са новим чињеницама да део простора око улице Зрињског и Франкопана, према Новим условима МЗЗСК, представља ПКИЦ под претходном заштитом кориговане су и намене, тако да је унутар тих граница уместо намена вишепородичног становања великих и средњих густина (дефинисаних ГУП-ом) планирана намена мешовито становање. У плану су, у складу са ГУП-ом, источно од улице Зрињског и Франкопана задржане веће спратности планираних објеката, а западно од те улице су дефинисане ниже спратности вишепородичних објеката. Изузетак је део блока 1а који је због близине Дудове шуме са мањом спратношћу до П+2+Пк(ПС) и једини нови објекат у блоку 5 који је због специфичности локације такође са мањом спратношћу до П+1+Пк.

Зона вишепородичног становања средњих густина је заступљена у блоковима 1а и 9, а спратност у овој зони се креће од П+2+Пк(ПС) до П+3+Пк(ПС). Зона вишепородичног становања великих густина се дели на два типа: постојеће становање отвореног (солитерског) типа (које је заступљено у блоковима 2б, 3, 5, 7ц и 8б са већом спратношћу од П+4 до П+10) и планирано становање (делом реализовано) са ивичном блоковском градњом (које је заступљено у блоковима 4, 6 и 14 и чија спратност је од П+3+Пк(ПС) до П+4+Пк(ПС) и представља подручје регенерације градског ткива.

Простор западно од улице Браће Југовића који тангира планski грађено насеље – „Радијалац“ је углавном изграђен објектима који нису у складу са наменом дефинисном ГУП-ом Суботица-Палић до 2030. и важећим ПДР-ом, те је овај простор предмет урбанистичког репланирања са циљем регенерације у урбано ткиво на темељима одрживог развоја уз рационалније коришћење грађевинског земљишта (породично становање се пренамењује у вишепородично).

Изградња на овом простору предвиђена је као поступна, а у циљу потпуне регенерације и реконструкције урбаних физичких структура, уз побољшање саобраћајне мреже уважавајући наслеђену урбану матрицу, а ради унапређења урбаног идентитета овог дела града као и унапређења културних вредности и животне средине.

Последњих петнаесетак година започета је замена породичних стамбених објеката вишепородичним, а на основу ранијег плана којим је обухваћен предметни простор.

На основу искустава приликом спровођења претходног ПДР-а којим је разрађиван предметни простор редефинисана су правила грађења и уређења за зону вишепородичног становања у циљу постизања боље спроводљивости и реалније економске оправданости планског решења и рационалнијег коришћења грађевинског земљишта.

I) Врста и намена објеката који се могу градити

У зони ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА отвореног (солитерског) типа (блокови 2б, 3, 5, 7ц и 8б) није дозвољена изградња нових објеката изузев планираног објекта у блоку 5, уз улицу Браће Југовић. Максимални хоризонтални габарит овог објекта је дефинисан на графичком прилогу 5.5., а његова максимална спратност је (у складу са условима заштите) П+1+Пк. За овај објекат је планирано да има подземну гаражу и да у склопу исте морају бити задовољене потребе за паркирањем (1 стан – 1ПМ или 1ПМ на 70м2 пословног простора).

У зони ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА средњих и великих густина са ивичном блоковском градњом (блокови 1а, 4а, 4б, 6 и 9), а која представља подручје регенерације старог градског ткива, дозвољено је грађење следећих објеката:

- ВИШЕПОРОДИЧНИ стамбени, стамбено-пословни или пословно-стамбени објекти

Вишепородични стамбени као и стамбено-пословни објекат садржи минимално 4 стамбене јединице, а пословање у стамбено-пословним објектима може бити заступљено до 40%.

- ПОСЛОВНИ објекат (може се градити само као јединствен објекат на парцели)

Пословни објекат се може градити уз поштовање прописаних урбанистичких правила за зону, а чија намена неће имати штетних утицаја на околину и услове живљења у непосредном окружењу, и за које је Проценом утицаја на животну средину потврђено да се уз предузете мере заштите објекат одређене пословне намене може градити у зони вишепородичног становања. У зони вишепородичног становања за изградњу пословног објекта утврђује се обавеза израде Урбанистичког пројекта.

- ДРУГИ објекти на парцели

У зони вишепородичног становања у склопу заједничког дворишта станара се искључиво могу градити пратећи објекти становања у циљу обезбеђења допунских садржаја становању и то: паркиралишта, гараже, дечија игралишта, садржаји спорта, надстрешнице и инфраструктурни објекти (котларнице, трафостанице...) и сл.

Дозвољене делатности

Делатности које се могу планирати у зони у склопу вишепородичних стамбено-пословних и пословних објеката су из области:

- **трговине** (продавнице за продају прехрамбене и робе широке потрошње и др.),
- **услужног занатства** (пекарске, посластичарске, обућарске, кројачке, фризерске, фотографске радње и друге занатске радње),
- **услужних делатности** (књижара, копирница, видеотека и др.),
- **угоститељства** (хотел, мотел, пансион, ресторан, таверна, ћевабџиница, чајџиница, кафе бар, пицерија, хамбургерија и сл.),
- **здравства** (апотека, опште и специјалистичке ординације са стационаром сл.),
- **социјалне заштите** (сервиси за чување деце, вртићи, обданишта, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.)
- **културе** (галерије, библиотеке, читаонице, биоскопске и позоришне сале и др.)
- **забаве** (билијар салони, салони видео игара, кладионице и др.),
- **спорта и рекреације** (теретане, вежбаоне, аеробик, фитнес, бодибилдинг и др.),
- **пословно-административних делатности** (филијале банака, поште, представништва, агенције, пословни бирои)
- **пољопривредна апотека**, **ветеринарске амбуланте** за кућне љубимце и сл.,

– - и друге делатности уз услов да не угрожавају околину, животну средину и услове становања; буком, гасовима, отпаднима материјама или другим штетним дејствима, односно да су предвиђене мере којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења, да имају обезбеђене услове прикључка на комуналну инфраструктурну мрежу, и да се у складу са наменом и капацитетима може **обезбедити потребан, прописан број паркинг места за кориснике.**

Делатности које су забрањене у зони вишепородичног становања

- није дозвољена изградња производних објеката, производних погона мале привреде и производног занатства и других делатности рада (робно транспортне услуге, складиштење и сл.), као ни делатности које се односе на продају или чување расутих, запаљивих и експлозивних материјала и секундарних сировина.
- није дозвољена изградња бензинских пумпи, аутомеханичарских радионица, грађара, дрвара и сл.

II) Услови за образовање грађевинске парцеле и величину парцеле према врсти и намени објеката

Уређење и грађење у блоку може се реализовати фазно, формирањем грађевинских парцела унутар блока тако да у коначној реализацији чине јединствену просторно функционалну целину како је дефинисано планом за сваки појединачни блок.

Постојеће парцеле породичног становања у већини случајева не одговарају величином и обликом планираној намени тј. изградњи објеката у зони вишепородичног становања.

Минимална величина парцеле у зони планираног вишепородичног становања великих густина је 800m^2, а у зони вишепородичног становања средњих густина 600m^2.

Изузетак је парцела постојећег вишепородичног стамбеног објекта изграђеног на кп 1726 уз улицу Браће Југовић, јер је у овом случају дефинисана парцела минимално шира од габарита постојећег објекта због отвора на његовим бочним фасадама и његовог начина коришћења тако да ће ово бити једини објекат у блоку 5 ове намене који има парцелу већу од његове површине.

Максимална површина грађевинске парцеле може износити читаву површину блока ако је намењен вишепородичном становању или максималну површину дела блока који је одређен за ту намену. Код парцелације се препоручује формирање парцела правоугаоног облика, а тамо где то није могуће потребно је тежити што правилнијем облику, трапезу или другом конвексном четвороуглу са угловима од приближно 90 степени.

Планиране грађевинске парцеле у зони вишепородичног становања великих густина морају имати минималну ширину уличног фронта 18,0 m, док је препоручена ширина 30,0 m. Угаоне грађевинске парцеле у зони вишепородичног становања великих густина морају имати ширину уличног фронта парцеле минимално 30,0 m у оба правца, мерено од тачке пресека продужетка регулационих линија угаоних улица, а максимално дозвољено одступање од тога је 5% у оба правца или 10% у једном правцу.

Планиране грађевинске парцеле у зони вишепородичног становања средњих густина морају имати минималну ширину уличног фронта 16,0 m, док је препоручена ширина 25,0 m. Угаоне грађевинске парцеле у зони вишепородичног становања средњих густина морају имати ширину уличног фронта парцеле минимално 25,0 m у оба правца, мерено од тачке пресека продужетка регулационих линија угаоних улица, а максимално дозвољено одступање од тога је 5% у оба правца или 10% у једном правцу.

Ова правила не важе у случајевима када су планским решењем дате и обе бочне грађевинске линије угаоне парцеле, којима је одређено разграничење између угаоне и суседне парцеле и тиме је дефинисана планирана ширина уличног фронта како угаоне тако и њене суседне парцеле.

Ширина грађевинске парцеле утврђена је према начину постављања објекта на парцели - блоковски систем грађења, објекти су планирани дуж регулације улице у непрекинутом или прекинутом низу.

На постојећим парцелама које имају ужи улични фронт од дозвољеног, а не постоји могућност њиховог обједињавања са суседним парцелама дозвољена је изградња према планском решењу.

Уколико би се изградњом објекта према планском решењу некој од суседних парцела онемогућило будуће формирање условне парцеле према површини, обавезно је:

- припајање те парцеле оној на којој се планира изградња или

- уколико постојећа грађевинска парцела или стамбени комплекс од две или више парцела има већу површину од минималне потребне за изградњу, пројектом парцелације се може део те парцеле издвојити у циљу припајања суседној парцели, како би се од преосталих парцела омогућило формирање условне парцеле за изградњу следеће фазе према планском решењу.

По истом принципу се могу формирати грађевинске парцеле да би се испунила планом дефинисана минимална ширина уличног фронта.

Парцеле на углу улица које које планираном регулацијом улица постају неусловне за грађење морају се објединити са суседним парцелама у циљу реализације планираног решења.

У случајевима када је планским решењем нови објекат (његов део) планиран за грађење на делу постојеће улице (део улице Прашке у блоку 9 и део улице Крагујевачких жртава у блоку 4) који се планским решењем укида, тј пренамењује у остало грађевинско земљиште, тај део парцеле ће се у циљу реализације планираног решења додељивати суседним парцелама на основу непосредне погодбе у складу са Законом о планирању и изградњи јер поступак, услове, начин давања у закуп осталог неизграђеног земљишта у својини града уређује град Суботица.

Парцелација и препарцелација грађевинских парцела у циљу разграничења јавног и осталог грађевинског земљишта као и формирања грађевинских парцела према утврђеној намени у складу са планом вршиће се у складу са Законом о планирању и изградњи.

III) Положај објеката на парцели у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле, најмања међусобна удаљеност објеката и услови за постављање отвора на фасади

Диспозиција нових објеката у зони вишепородичног становања средњих и великих густина утврђена је у односу на регулацију улице и то по принципу ивичне изградње. Новопланирани објекти се већим делом лоцирају ободом блокова, у оквиру утврђеног простора за грађење, у непрекинутом или прекинутом низу (како је дефинисано на графичким прилозима) са циљем да се унутар блокова оформе унутрашња дворишта, уређена у функцији приступа објектима, простора за паркирање и гаражирање возила, просторима за игру деце, одмор, рекреацију и релаксацију становника.

На графичком прилогу утврђен је простор за грађење објеката дефинисан уличном и дворишном грађевинском линијом у оквиру кога се може развијати хоризонтални габарит објекта, а дозвољена одступања су до 5%.

Улична грађевинска линија (планираних вишепородичних стамбених, стамбенопословних, пословних објеката) се најчешће поклапа са регулационом линијом, али је ради добијања разуђености уличних фасада уместо непрекидних монотоних фасадних платана дозвољено повлачење уличне ГЛ приземља у односу на регулациону линију до 2,0 m с тим да се урбанистички показатељи и регулационе линије морају испоштовати. У том случају и дворишна грађевинска линија се транслаторно помера за 2,0 m - није дозвољено повећање хоризонталног габарита објекта дефинисаног на графичком прилогу.

У улицама које имају ширину регулационог појаса до 15 m уличну грађевинску линију која се поклапа са РГЛ ни један елеменат објекта сем страхе крова не сме да пређе грађевинску (регулациону) линију.

У улицама које имају ширину регулационог појаса од 15 m до 18 m уличну грађевинску линију која се поклапа са РГЛ сме прелазити само стреха крова, еркери и лође у дубини од мах.50 cm ради постизања разуђености фасаде и то на максимално 30% површине фасаде изнад приземља.

У улицама које имају ширину регулационог појаса већу од 18 m уличну грађевинску линију која се поклапа са РЛ смеју прелазити балкони, еркери и лође у дубини од мах 1,20 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50% површине уличне фасаде изнад приземља. Исте ове одреднице важе и за планиране објекте уз северни део улице Браће Југовић, уз улицу Сеп Ференца, Крагујевачких жртава и уз планирану улицу Нову 2. због њихове специфичности.

Дворишне грађевинске линије су утврђене на удаљености од 12,0 - 16 m од уличних грађевинских линија и дефинисане су на графичком прилогу 5.5 за сваки појединачни блок.

Дворишна крила се не планирају.

Најмања међусобна удаљеност објеката

Најмања међусобна удаљеност објеката у овој зони је 6,0 m, односно минимално половину висине вишег објекта. Објекат не сме директно заклањати осунчање другом објекту више од половине трајања директног осунчања.

Удаљеност се може смањити на четвртину, ако објекти на наспрамним бочним фасадама не садрже наспрамне отворе на просторијама за становање (као и атељеима и пословним просторијама).

Планирани објекти у складу са традицијом формирају полуотворене или затворене грађевинске блокове што значи да се планирани објекти наслањањају на постојеће (изузетак је објекат у блоку 5). Уколико на постојећим забатним или калканским зидовима постоје формирани светларници и на габариту планираног објекта, на том месту се морају такође појавити светларници. Ово се не односи на појединачне отворе који су нелегално отворени.

При изградњи објеката који се граде у непрекинутом низу на новом објекту се планира светларник исте величине и симетричан светларнику постојећег објекта.

Када се за потребе вентилације и осветљења помоћних простора у стану и заједничког степеништа у објекту формира светларник његова површина се одређује тако да сваком метру висине зграде одговара 0.5 m^2 светларника, при чему он не може бити мањи од 6 m^2. Минимална ширина светларника је 200 cm. Изузетак је ако се светларник користи искључиво за природну вентилацију само једне стамбене јединице.

Мора се обезбедити сервисни приступ светларнику и одводњавање атмосферских вода.

Стамбени простори стана, изузев кухиње, не могу се пројектовати са оријентацијом ка светларнику.

Услови за постављање отвора на фасади

На местима сучељавања фасадних зидова под углом мањим од 120° са дворишне стране угаоних објеката, приликом пројектовања објеката потребно је настојати да оба фасадна зида у близини угла припадају истом стану како се не би угрожавала интимност становања. Уколико зидови ипак припадају различитим становима, не могу се на оба зида планирати отвори дневних просторија са ниским парапетом или терасе. Уколико један зид садржи овакве отворе или терасу, на другом зиду је могуће планирати отворе мањих површина са високим парапетом или полупрозирне светларнике (стаклене призме и сл.).

IV) Урбанистички параметри

За зону вишепородичног становања средњих и великих густина на простору унутар обухвата плана утврђују се следећи урбанистички параметри:

УРБАНИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	**ЗОНА ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА СРЕДЊИХ И ВЕЛИКИХ ГУСТИНА**	
	ПОЛОЖАЈ ПАРЦЕЛЕ	
	СРЕДИШЊЕ ПАРЦЕЛЕ	УГАОНЕ ПАРЦЕЛЕ
МАКСИМАЛНИ ДОЗВОЉЕНИ ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ	**макс. 40%**	**макс. 70%**
УЧЕШЋЕ ПОСЛОВАЊА	мах. **30%** вишепородично великих густина мах. **40%** вишепородично средњих густина	

Изузетак од ових параметара представља објекат планиран уз улицу Сеп Ференца у блоку 1а (кп 1670, 1671 и 1672) чија је макс. заузетост дефинисана грађевинским линијама објекта.

Површине гаража вишепородичних стамбених објеката које се планирају надземно на грађевинској парцели урачунавају се при утврђивању индекса заузетости грађевинске парцеле.

Пословање као алтернативна намена на нивоу зоне вишепородичног становања може бити заступљено највише 40%.

Минималан проценат зелених површина на парцели износи 20% (не рачунају се озелењени паркинзи, ни зелени кровови).

Све већи пораст популације и изграђених површина у урбаним срединама створио је мању комфорност живљења, лошији квалитет живота становника у градовима, а на већој размери утицао је и на климатске промене.

Као један од начина за превазилажење ових проблема са којим се бори савремено друштво, а у широком корпусу самог одрживог развоја, створио се и савремени концепт зелене градње која се по многим начелима разликује од претходног тренда градње који је био присутан годинама уназад. Један од сегмената зелене градње представљају зелени кровови које је развила данашња архитектура при налажењу одрживих решења за савремену градњу.

Зелени кровови не улазе у проценат зеленила на парцели.

У случају изградње интензивних зелених кровова (који се називају још и кровни врт, садња високог растиња) изнад нестамбених делова објеката (првенствено изнад укопаних и полуукопаних гаража) они се урачунавају у проценат зелених површина на парцели.

Планом су утврђене оптималне вредности површина и то:
50% под објектима,
30% саобраћајне површине и
20% зеленило.

У вишепородичној изградњи предлаже се следећа структура станова:
- гарсоњере и једнособни станови 24%
- двособни станови 60%
- трособни станови 12%
- четири и вишесобни станови 4%

Код реализације стамбених објеката просечна нето површина стана је 50m², а тежи се остваривању просечне површине 60 m², док је ГУП-ом планирана просечна површина од 70m².

Минималне површине стана према структури стана дефинисане су Правилником о условима и нормативима за пројектовање стамбених зграда и станова ("Сл. гласник РС", бр. 58/2012, 74/2015 и 82/2015).

Стамбене зграде и станове пројектовати и градити у свему са важећим подзаконским актима.

V) Највећа дозвољена спратност објеката

У овом планском документу вертикални габарит је дефинисан искључиво максималном спратношћу планираних објеката. Највећа дозвољена спратност планираних објеката дефинисана је за сваки блок појединачно на графичком прилогу 5.5 и утврђена је у односу на намену планираних објеката као и у односу на непосредно окружење блока у погледу вертикалне регулације.

У зони ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА великих густина отвореног (солитерског) типа (блокови 2б, 3, 5, 7ц и 8б) спратност постојећих објеката се креће од П+4 до П+10).

У зони ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА великих густина са ивичном блоковском градњом (блокови 4, 6 и 14) максимална спратност се креће од П+3+Пк до П+4+Пк.

У зони ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА средњих густина са ивичном блоковском градњом (блокови 1а и 9) максимална спратност се креће од П+2 до П+3+Пк(ПС).

Спратност вишепородичних објеката је прилагођена постојећим суседним објектима, као и планираној детаљној намени у склопу које се граде објекти и дефинисана је на графичком прилогу 5.5. Приликом одређивања висина водило се рачуна и о економској оправданости планиране изградње у зависности од карактеристика локације и архитектонско урбанистичког контекста.

Дозвољена је изградња подрума или сутерена ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

На графичком прилогу 5.5. на постојећим објектима који се задржавају планским решењем уписана је постојећа спратност објеката. Код старијих постојећих објеката (грађених пре 20-так и више година) дозвољава се реконструкција тавана или равног крова и надоградња поткровља или једне етаже с тим да се пре пројектовања провери статичка стабилност објекта у целости.

Најмања светла висина у свим стамбеним просторијама у стану треба да износи 260 cm, што се односи и на део поткровља који није у кровним косинама.

На објектима без етаже поткровља висина надзитка може бити максимално 30 cm, а на објектима са поткровљем максимално 180 cm.

Намена етажа вишепородичних стамбених и стамбено-пословних објеката се **у**тврђује у односу на функцију и начин коришћења објекта:

Подрум и сутерен - за помоћне заједничке просторије станара (котларница, оставе за огрев, станарске оставе, вешерница, остава за бицикле и др.) и заједничке паркинг гараже

Приземље - за стамбене, пословне просторије и гараже

У приземљу стамбених објеката дуж саобраћајница, поред стамбених просторија могу да се налазе и површине намењене пословању и комерцијалним делатностима ка уличном делу, а гараже и техничке просторије ка дворишту.

Високо приземље - за стамбене или пословне просторе

Спрат - за стамбене, изузетно административно-пословне просторе

Поткровље - за стамбене, или помоћне заједничке просторије станара (оставе, вешернице и сл.)

На свим објектима на којим је планирано поткровље може се уместо поткровља градити повучена етажа.

Повучена етажа – последњи спрат зграде са пуном спратном висином чија је фасада повучена у односу на предњу фасаду нижих спратова зграде минимално за 1,5m. Кров изнад повучене етаже пројектовати као плитак коси кров до 15º са одговарајућим кровним покривачем. Намена повучене етаже: становање, пословање и заједничке просторије станара зграде.

Таван – за помоћне заједничке просторије станара (оставе, вешернице и сл.), стим да се код постојећих вишепородичних објеката старости од 30-50 година у циљу заштите објеката од прокишњавања и побољшања услова становања таван може адаптирати или реконструисати у поткровље ако постоје просторни и други услови.

Уколико се примењује нека од нестандардних етажа (високо приземље, међуспрат, галерија...) иста ће се рачунати као етажа и сходно томе максимална спратност ће се умањити за ту етажу. Изузетак су етаже поткровља у склопу којих се, у циљу рационалног искоришћења простора дозвољава изградња станова са галеријом или дуплекс станова уколико нагиб кровних равни то омогућава.

VI) Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Приликом изградње вишепородичног стамбеног објекта (стамбено-пословног или пословног објекта), у изузетним случајевима (када су задовољени урбанистички параметри и међусобна удаљеност објеката) се на парцели могу као слободностојећи објекти градити пратећи објекти (гараже, котларнице, трафостанице и надстрешнице). Површина ових објеката се урачунава у индекс заузетости грађевинске парцеле.

Бочне и задња страна заједничког дворишта станара могу се оградити транспарентном, зиданом или живом оградом висине до 1,8 m. Ограда се поставља у осовини границе грађевинске парцеле према катастарском плану и операту, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Заједничке блоковске површине су намењене јавном коришћењу и по правилу се не ограђују, нити објекти на њима, не рачунајући украсне и ограде од живице у склопу уређења зелених површина.

VII) Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Паркирање возила за кориснике нових објеката по правилу решити на сопственој парцели, док је за постојеће објекте у потпуности окружене јавним површинама планским решењем паркирање обезбедити у регулацијама саобраћајница и на заједничким блоковским површинама према условима дефинисаним Планом.

За обезбеђење простора за паркирање возила на сопственој грађевинској парцели односно заједничкој блоковској површини потребно је обезбедити следеће услове:

- једно паркинг или гаражно место на 1 стан или
- једно паркинг или гаражно место на 70 m2 корисног простора за пословне садржаје

Број потребних паркинг места ће се утврдити на основу намене и врсте делатности, и то по једно паркинг или гаражно место (у даљем тексту: ПМ), на следећи начин:

- банка, здравствена, пословна, образовна или административна установа - 1 ПМ на 70m2 корисног простора;
- пошта - 1 ПМ на 150m2 корисног простора;
- трговина на мало - 1 ПМ на 100m2 корисног простора;
- за комерцијалне, трговачке, мега маркете - 1 ПМ на 200m² корисног простора;
- угоститељски објекат - 1 ПМ на користан простор за 8 столица;
- хотелијерска установа - 1 ПМ на користан простор за 10 кревета;

Обавеза Инвеститора је да обезбеди потребан број паркинг или гаражних места на сопственој парцели.

Уколико су испред габарита планираног објекта планом предвиђена паркинг места на јавној површини, Инвеститор је у могућности да та места изгради и на тај начин испуни прописани услов.

У подрумској или приземној етажи потребно је планирати просторију за држање бицикла.

Предлаже се да се површине за паркирање поплочају перфорираним или решеткастим елементима који омогућавају озелењавање, односно затрављење паркинг површине. Ове површине, иако озелењене, не урачунавају се у зелене површине приликом одређивања процента зеленила на парцели.

Минимална удаљеност интерне саобраћајнице од дворишне грађевинске линије објеката је 5,0 m.

Планом је предвиђена ивична градња - традиционални низови те пролазе у дубину парцеле обезбедити кроз наткривени пролаз - пасаж ширине мин. 4,0 m и висине од 3,5 m, како би се обезбедио приступ ватрогасних возила, хитне помоћи, камиона за одвожење смећа и др.

Позиција пасажа није дефинисана на графичком прилогу 5.5., већ ће се одређивати у складу са идејним решењем и положајем паркинг места у дворишном делу парцеле. Само уцртани пасажи на графичком прилогу бр.5.5. су обавезујући у циљу обезбеђења приступа јавним површинама.

За приступ објекту морају се испоштовати услови за неометано кретање старих, хендикепираних и инвалидних лица.

Као одговор на растући проблем недостатка места за паркирање у урбаним подручјима дозвољено је на заједничким двориштима станара паркирање по високо техноекономском систему паркирања СТС ПАРК прикладном за све типове путничких возила као и другим сл. монтажним системима. Систем СТС ПАРК електро-хидрауликом подиже или спушта платформу тако да се возила могу паркирати у више нивоа. Посебно развијени механизам омогућава да се расположиви простор максимално ефикасно искористи.

Значајна карактеристика система је да омогућава независно паркирање, што предпоставља да сва возила могу изаћи из паркирног система без померања других возила.

Дозвољава се примена система паркирања СТС ПАРК и других и у гаражама нпр. у објекту са дворишне стране.

VIII) Услови за изградњу паркинг гаража у зонама вишепородичног становања

Гараже вишепородичних стамбених објеката могу се планирати:

- Подземно испод објекта и изван габарита објекта у површини целе парцеле, с тим да је кота равног крова подрумске етаже +1,20m у односу на коту заштитног тротоара око објекта. Дозвољава се изградња и више подземних етажа у складу са геомеханичким и хидротехничким условима;
- У приземљу или сутерену објекта, искључиво са дворишне стране и
- Надземно на грађевинској парцели као самостални објекти - гараже у низу.

Површине равних кровова подземних гаража могу се искористити за паркирање или хортикултурно уређење, дечија игралишта и сл.

У случајевима изградње подрумске или сутеренске етаже у новим објектима или испод целе површине парцеле обавезне су техничке мере обезбеђења од влаге и подземних вода.

Приликом израде пројеката гаража за путничке аутомобиле обавезна је примена Правилника о техничким захтевима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозије („Службени лист Србије и Црне Горе" бр. 31/2005).

Ширина улаза и излаза је најмање 2,5m за један ток кретања возила.

Највећи нагиб приступне рампе за гаражу износи 12% ако је рампа отворена, односно 15% ако је рампа заштићена од залеђивања или наткривена.

Висина унутрашњег простора гараже треба да је у складу са важећим прописима.

Близу улаза односно излаза резервисати простор за паркирање возила инвалида у складу са ЈУС-ом У.А9.204

Према Правилнику о условима и нормативима за пројектовање стамбених зграда и станова најмања димензија паркинг места за паркирање је 230/480 цм, паркинг места за подужно паркирање је 200/550 цм, а гаражног бокса 270/550 цм.

Обезбедити гараже од крађе, механичких оштећења или ватре.

Придржавати се важећих услова противпожарне заштите који се односе на ову врсту објеката.

О потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину за подземни паркинг капацитета 200 места или више, затражити мишљење - одлуку надлежног општинског органа - Служба за комуналне послове, предузетништво и заштиту животне средине, сходно Закону о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС" бр. 135/2004 и 36/09).

Услови за изградњу гаража у низу

- Низови гаража могу се планирати у заједничким двориштима станара уколико се могу испоштовати максимални индекс заузетости на парцели као и минималне димензије саобраћајних површина (прилази, пролази, радијуси...);
- Површине гаража објеката које се планирају надземно на грађевинској парцели урачунавају се при утврђивању индекса заузетости грађевинске парцеле, а подземне гараже се не урачунавају у индексе;
- Светли отвор гаражног места је сса 3.0 m x 6.0 m;
- Највећа дозвољена спратност планираних гаража у низу је: П (приземље);
- Намена планираног објекта је искључиво гаражирање путничких возила;
- Кота пода гаража треба да је издигнута мин. 5cm у односу на коту постојећег платоа, односно саобраћајнице са које је планиран приступ гаражи;
- Кровне равни решавати тако да се вода одведе на припадајућу парцелу;
- Кровни покривач треба да је идентичан на свим гаражама које чине низ;
- Планирани низ гаража у погледу обликовања и начина изведбе, примене грађевинских материјала, колорита, висине венца – стрехе, величини от вора јединствено третирати тако да у коначној изведби чине јединствену архитектонску целину.
- Висина унутрашњег простора гараже треба да је у складу са важећим прописима за објекте третиране намене и да је идентична са висином постојећих гаража.
- Изградњу планираних гаража извести од савремених, чврстих и атестираних грађевинских материјала.
- Гараже у низу могу се градити на међи с тим да ни један део објекта не сме прелазити границу суседне парцеле рачунајући ваздушни и подземни простор.
- Минимална удаљеност планираних гаража од главног објекта на парцели је 5.0 m.

4.1.3. ЗОНА КОМЕРЦИЈАЛНО-ПОСЛОВНИХ САДРЖАЈА

Зона комерцијално-пословних садржаја је заступљена у следећим блоковима: 1б, 7б, 8б и 10, а заузима 0,67 ha, односно 3,78% укупне површине обухваћене планом.

I) Правила за образовање грађевинских парцела

Величина парцела намењених за изградњу комерцијално-пословних објеката мора бити довољна да прими све садржаје који су условљени конкретном наменом објекта, као и пратеће садржаје уз обезбеђивање прописаних урбанистичких параметара.

У склопу границе обухвата плана су планирана четири оваква комплекса:

- комплекс у делу блока 7б који је подељен на две целине од којих је прва са објектом самоуслуге и површином цца 1364м2, а друга са пословно-административним објектом и објектима занатског центра који су делом спратни, а делом павиљонског типа са укупном површином од 2369м2;
- затим комплекс око постојећег објекта у блоку 8б изграђеног на кп 2667/1, са укупном планираном површином од 717м2;
- планирани комплекс у блоку 1б са површином од 1155м2 и
- постојећи комплекс у блоку 10 са рестораном „Тресетиште“ и површином од 1045м2.

Минимална величина парцеле за изградњу пословних објеката у зонама комерцијално-пословних sadržaja је 800 м^2, док максимална величина парцеле није условљена. Из овог произилази да се све површине задржавају изузев другог дела дела у блоку 7б где би се могла одвојити парцела са пословно-административним објектом. Изузетак је комплекс у делу блока 8б који има површину 717м2, али је планski издвојена максимална могућа површина за његово несметано функционисање.

Минимална ширина уличног фронта за објекте ове намене је 20м и важи само код евентуалне парцелације дела блока 7б док се остали комплекси задржавају.

Организација и уређење грађевинске парцеле намењене грађењу пословних (комерцијално-трговачких, туристичких, угоститељских …) објеката је условљена врстом планиране делатности, а за оне комплекс за које није прописана израда Урбанистичког пројекта утврђиваће се Локацијским условима, на основу утврђених правила грађења, и у складу са важећим нормативима и прописима за објекте одређене намене, односно према врсти делатности стим да се на парцели-комплексу морају обезбедити и услови за паркирање и гаражирање возила како запослених тако и осталих корисника.

Код изградње пословних објеката намењених јавном коришћењу се морају испоштовати услови за несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама, а у зависности од намене која ће се одвијати у објекту.

II) Врста и намена објеката

У зони намењеној изградњи комерцијално-пословних објеката се дозвољава изградња комерцијално-трговачких, туристичко-угоститељских објеката са смештајним капацитетима, објеката са угоститељско-забавним садржајима као и изградња објеката намењених спорту и рекреацији.

Осим напред назначених објеката и планираних делатности у зони се могу градити објекти намењени јавном коришћењу (из области образовања, здравства, социјалне заштите и сл.), а изузетно и као пословно-стамбени објекти (однос становање: пословање је максимално 45:55), осим у блоку 7б и 8б где су дозвољени искључиво пословни објекти.

У зони <u>није дозвољена</u> изградња комерцијалних објеката типа робно-тржних центара, велепродајних објеката, и сл., као ни чисто административних објеката.

У зони <u>није дозвољена</u> изградња објеката производног занатства и других делатности рада, као ни објеката сервисно – услужних делатности (бензинске и гасне станице, праонице возила, заједничке гараже и сл.).

Врста објеката с обзиром на начин изградње на грађевинској парцели у зони намењеној КОМЕРЦИЈАЛНО-ПОСЛОВНИМ садржајима је:

- као слободно стојећи или евентуално у прекинутом низу (објекат додирује једну бочну линију грађевинске парцеле),

У оквиру зоне КОМЕРЦИЈАЛНО-ПОСЛОВНОГ карактера, у зависности од величине парцеле, дозвољено је грађење следећих објеката:

- ПОСЛОВНИ објекат

- МУЛТИФУНКЦИОНАЛНИ објекат – поред комерцијално-пословних садржаја, присутни су јавни садржаји (културни садржаји, садржаји спорта и рекреације и сл.).

- Објекти СПОРТА И РЕКРЕАЦИЈЕ

III) Положај објеката на парцели

Грађевинске линије планираних објеката су дефинисане на начин да се поклапају са постојећим и планираним регулационим линијама улица, а изузетак може да представљају комплекси и објекти у деловима блока 7б.

IV) Дозвољени индекс заузетости и индекс изграђености грађевинске парцеле

С обзиром да се ради о изузетно атрактивним локацијама које се налазе између вишепородичног становања средњих и великих густина (у циљу повећања и обогаћења стамбене зоне допунским садржајима који нису становање) максимални индекс заузетости за зону комерцијално-пословног карактера је 50%.

Изузетно у деловима подблока 7б, који се налазе на углу улице Петра Лековића и „Радијалца“, односно улице Милоша Обилића и „Радијалца“, индекс заузетости може износити и 65% уз услов да паркирање за новоизграђене површине мора бити у потпуности решено на сопсвеној парцели.

У склопу ове зоне покривеност зелених површина треба да износи мин 20%.

V) Дозвољена спратност објеката

Максимална спратност објеката на нивоу зоне је П+2+Пк(ПС), осим у делу блока 10 (кп 1558/1) где ће евентуална доградња постојећег објекта од вредности (који се налази унутар ПКИЦ под претходном заштитом) бити одређена у условима заштите, а износиће макс. П+1+ПК.

Правила за извођење нестандардних етажа у склопу ове зоне су иста као у зони вишепородичног становања.

Дозвољена је изградња подрума или сутерена уколико нема сметњи геотехничке или хидротехничке природе.

Намена етажа пословних објеката утврђује се у односу на функцију и начин коришћења објекта:

Подрум – за помоћне, пратеће радне просторије, (котларница, простор за смештај огрева, склониште, гаража, магацини, складишта и сл.);

Сутерен – за помоћне, пратеће, изузетно радне и пословне просторије (котларница, смештај огрева, гаража, магацин, радионица, кухиња, спа садржаји, вешерај и сл.);

Приземље и високо приземље – за пословне просторије према врсти делатности (улазни холови, продајни простори, комерцијални садржаји, занатске радње, рецепције, смештајни капацитети, трговинско-угоститељски садржаји, продавнице, забавни салони…)

Спратови – за пословне просторије у зависности од врсте пословања, смештајне капацитете, забавне садржаје (евентуално станове) и сл.;

Поткровље, мансарда и повучени спрат – за пословне просторије, смештајне капацитете, евентуално станове, а изузетно помоћне просторије (магацини, архиве, техничке просторије – подстанице и сл.).

Грађење објеката у зони у погледу архитектонског обликовања вршити у складу са планираном наменом, уз примену боја, архитектонских и декоративних елемената у обликовању фасада на начин којим ће објекат у простору и окружењу образовати усаглашену, естетски обликовану целину.

Максимална висина надзитка на ободним зидовима у поткровљу је 1.80 м (рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине).

Дозвољено је да се поткровна етажа формира као пуна етажа повучена за мин 1,5 м у односу на предњу фасаду (повучени спрат), стим да се над њом предлаже израда косог крова са малим нагибом, до 15°, а кровни покривач одабрати у складу са планираним нагибом кровних равни.

VI) Најмања међусобна удаљеност објеката

Најмања међусобна удаљеност објеката у овој зони је 6,0 м, односно минимално половину висине вишег објекта. Пословни објекат не сме директно заклањати осунчање другом пословном објекту више од половине трајања директног осунчања.

Планирани објекти у складу са традицијом формирају, отворене или затворене грађевинске блокове што значи да се планирани објекти наслањају на постојеће. Уколико на забатним или калканским зидовима постоје формирани светларници и на габариту планираног објекта, на том месту се морају такође појавити светларници. Ово се не односи на појединачне отворе који су нелегално отворени.

VII) Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Грађевинске парцеле, комплекси се могу међусобно ограђивати и то искључиво функционалном и естетском оградом чија висина може бити највише до 1,8 м и која мора бити 70% транспарентна. Ово се не односи на комплекс у блоку 10 или евентуално у зони мешовитог становања где се дозвољава подизање ограде до висине од 1,8м.

Зидане и друге врсте ограда постављају се на међну линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије већ искључиво према дворишту.

VIII) Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Положај свих комплекса намењених комерцијално-пословним садржајима је такав да је приступ свим парцелама, комплексима обезбеђен из минимално једне улице или са јавне блоковске површине.

За сваку грађевинску парцелу у оквиру зоне мора се обезбедити колски и пешачки прилаз. Колски прилаз парцели је минималне ширине 6,0 м са минималним унутрашњим радијусом кривине од 8,0 м.

Слободне површине на парцели се по правилу озелењавају и хортикултурно уређују (травњаци, цветњаци, дрвореди и сл.), оплемењују урбаним мобилијаром (фонтане, скулптуре, клупе…), а у зависности од величине парцеле и делатности обогаћују спортско рекреативним површинама и објектима.

Колске улазе са улица у поједине комплексе у зони потребно је планирати што даље од раскрсница, тј. што ближе најудаљенијој ивици парцеле мерено од раскрснице.

Паркинг простор за кориснике објекта, по правилу решавати у оквиру парцеле изградњом паркинга или гаража, а у складу са условима прикључка на јавну саобраћајницу.

За обезбеђење потребног броја паркинг места на нивоу зоне важи урбанистички норматив да је потребно обезбедити једно паркинг место на 70 м2 корисног простора.

За планиране вишенаменске комерцијално-пословне комплексе важи услов да решавање потребног броја паркинг, односно гаражних места мора бити обавезно у подземној(им) етажи(ама), с обзиром да на комплексима не постоје просторне могућности за обезбеђење потребног броја паркинг места, као и да је обавезно решавање услова у потпуности.

За угоститељске објекте у зони који подлежу обавези категоризације обезбедити услове у складу са категоријом угоститељског објекта, а за оне који не подлежу обавезној категоризацији обезбедити услов - једно паркинг или гаражно место за 70,0 м2 корисног простора.

За објекте намењене јавном кориштењу (из области образовања, здравства, социјалне заштите...) обезбедити услове у складу са условима дефинисаним ГУП-ом или важећим правилницима и нормативима за ту врсту објеката.

Заједничка гаража може бити само у склопу објекта, стим да осим испод основног габарита објекта, габарит подземне етаже може да буде и изван габарита основног објекта и то по правилу у равни терена (или са мах издизањем до 0,8 м уколико то услови парцеле дозвољавају), при чему се не смеју прећи границе парцеле. Габарит подземне гараже се не урачунава у индекс изграђености.

4.1.4. ЗОНА ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА (постојеће - блок 14)

За предметни простор блока 14 је сходно Новим мерама заштите и накнадно добијеним одговорима од стране надлежне установе заштите задржана намена породичног становања средњих густина.

Сходно тим тумачењима од стране надлежне установе заштите фактички је задржана хоризонтална и вертикална матрица блока 14 у свом постојећем облику. Ово првенствено значи да су у овом блоку задржане постојеће регулације, као и сви постојећи објекти.

Као правила грађења за овај простор уколико дође до нових интервенција користиће се правила грађења за породично становање дефинисна у у тачци 4.1.1. ЗОНА МЕШОВИТОГ СТАНОВАЊА.

Евентуалне интервенције могу да уследе искључиво након претходно прибављених детаљних мера заштите од поменуте надлежне установе.

4.2. УСЛОВИ ЗА ЗАШТИТУ СУСЕДНИХ ОБЈЕКАТА

Приликом изградње нових објеката, независно од њихове намене, водити рачуна да они у конструктивном смислу не угрожавају постојеће објекте, као и услове за изградњу објеката на суседним парцелама.

У циљу заштите суседних објеката, гледано и кроз однос према простору суседних парцела, планирани објекти, нити њихови најистуренији делови својим положајем (рачунајући и ваздушни и подземни простор) не смеју прелазити границу суседних парцела.

Грађење нових објеката свих врста и намена планирати на удаљеностима од суседних међа дефинисаних планом.

У случају да се гради непрекинути низ на бочним фасадама се могу остављати светларници у складу са важећим правилницима који би служили осветлењу и вентилацији помоћних просторија.

Грађење нових објеката свих врста и намена планирати на удаљеностима од суседних објеката којима се не угрожава њихова функција, затечени начин и услови коришћења, као ни дневно осветљење просторија постојећих објеката путем отвора оријентисаних према парцели на којој је планирана градња.

Положај и висина нових објеката у односу на постојеће на суседним парцелама треба да су такви да суседним објектима не заклања директно дневно осунчање дуже од дозвољеног прописаног временског интервала (половина трајања директног осунчања).

Грађењу новог објекта у смислу доградње уз постојећи објекат или објекте реализоване на суседној парцели треба да претходи геомеханичко испитивање тла на којем се гради објекат, обавеза провере стабилности темеља објекта или објеката уз које се планирани објекат дограђује, као и обавеза заштите суседног објекта.

4.3. УСЛОВИ ЗА ОБНОВУ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ОБЈЕКАТА И ПРАВИЛА ЗА ОБЈЕКТЕ КОЈИ СУ ПЛАНИРАНИ ЗА РУШЕЊЕ

Породични стамбени и стамбено пословни објекти

(у зонама вишепородичног и мешовитог становања)

На постојећим објектима у оквиру обухвата Плана, у складу са њиховом наменом и прописаним правилима грађења утврђеним за грађење у одређеној зони, **дозвољена је реконструкција, доградња, адаптација и санација**. У зонама за које су утврђена правила уређења и грађења планом одређене интервенције се морају одвијати према утврђеним правилима из планског документа. Нарочиту пажњу посветити заштити суседних објеката.

Доградња стамбеног објекта може се вршити до утврђеног максималног индекса заузетости, уз поштовање утврђених међусобних удаљености објеката на сопственој и суседним парцелама, удаљености од регулационе линије и граница суседних парцела у складу са условима грађења објеката према врсти и намени.

Адаптација стамбеног и пословног објекта се дозвољава у циљу промене организације простора у објекту, промене намене објекта или дела простора у објекту и другог.

Дозвољена је адаптација таванског простора стамбеног објекта у стамбени, односно пословни простор, уколико просторије у адаптираном таванском простору испуњавају техничке прописе и нормативе за планирану намену.

Рекострукција, доградња и адаптација се не могу одобрити за постојеће објекте који су бесправно изграђени, односно не поседују одобрење за градњу нити употребну дозволу.

У улицама у којима је планом дефинисана нова грађевинска линија у односу на постојећу регулацију и објекте дозвољава се њихова реконструкција, пренамена и доградња до максималне вредности индекса заузетости грађевинске парцеле дефинисане за зону, с тим да ће се код евентуалне нове изградње, главни објекат градити на грађевинској линији дефинисаној овим планом.

Реконструкција постојећег стамбеног објекта у циљу постизања сигурности и стабилности објекта са променама конструктивних елемената, технолошког процеса, спољњег изгледа објекта и другог, дозвољава се са задржавањем основне намене, као и претварањем дела или целог стамбеног простора у пословни (радни простор), тако да објекат може бити стамбено – пословни (пословање је мање од 50% бруто површине), пословно – стамбени (пословање је више од 50% бруто површине објекта) и пословни објекат.

За изграђене објекте чија међусобна удаљеност износи мање од 3,0m, реконструкција се може вршити само у постојећим габаритима објекта уз реконструкцију, адаптацију постојећег таванског простора, без наспрамних отвора према суседном објекту.

Реконструкција помоћних објеката изграђених на парцели као самосталних засебних објеката или уз главни објекат, у стамбени или пословни простор је дозвољена, с тим да се морају испоштовати сви услови дефинисани за зону како би се реализовао квалитетан и примерен стамбени или пословни простор.

Доградња стамбених објеката у циљу повећања, проширења стамбеног простора дозвољава се у склопу постојећег стана или као засебна стамбена јединица у габариту јединственог објекта. Уз стамбени објекат се може доградити и помоћни, односно пословни (радни) простор, уз, над, а изузетно и испод објекта у зависности од намене и начина коришћења простора.

Дограђени део уз постојећи стамбени објекат може бити исте или ниже спратности као стамбени објекат на којем се врши доградња, а изузетно и више спратности, до дозвољене максималне спратности у зони.

Доградња објекта може се вршити до утврђеног максималног индекса заузетости грађевинске парцеле, према регулационој линији - до грађевинске линије положајно утврђене правилима за зону, блок, улични потез, према граници бочне суседне парцеле - до утврђене минималне удаљености од границе парцеле и објеката на суседним парцелама и према правилима утврђеним за зону, и према дворишту - до минималне удаљености од објеката на сопственој и суседним парцелама у складу са правилима грађења.

Доградња над постојећим стамбеним, пословним објектом дозвољена је уз претходну статичку проверу стабилности и сигурности објекта, односно предузете мере заштите објекта, за намену у складу са основном наменом објекта, до максималне дозвољене спратности објеката или највеће дозвољене висине објекта, уз услов да се доградњом испоштује положај отвора, врата и прозора и не наруши архитектонско-обликовна форма и пропорције објекта.

Доградња стамбеног објекта у смислу међуградње на начин повезивања постојећег стамбеног и помоћног, односно пословног објекта дозвољава се уз услов испуњења свих прописаних правила за грађење на грађевинској парцели у зони.

Доградња над помоћним објектима који су изграђени као самостални засебни објекти на парцели није дозвољена простором намењеним за становање, јер није дозвољен други стамбени објекат на једној грађевинској парцели, а јесте над постојећим помоћним и пословним просторима наслоњеним на стамбени објекат, тако да чини јединствену архитектонско – грађевинску целину, уз претходну статичку и геомеханичку проверу постојећих елемената конструкције.

Доградња у смислу подградње се дозвољава изузетно само код постојећих породично стамбених објеката, уз услов да се при грађењу објекта предузму сви прописани радови, односно мере заштите и обезбеђења сопственог и суседних објеката.

Адаптација стамбеног и пословног објекта се дозвољава у циљу промене организације простора у објекту, промене намене објекта или дела простора у објекту, замене уређаја, постројења, опреме и инсталација истог капацитета, без промене конструктивних елемената, спољњег изгледа објекта и другог.

Дозвољена је адаптација таванског простора породичног стамбеног и пословног објекта у стамбени, односно пословни, уколико просторије у адаптираном таванском простору испуњавају техничке прописе и нормативе за планирану намену.

У склопу адаптације је дозвољено претварање стамбеног у пословни простор, величине, садржаја и опреме у складу са планираном делатношћу чије је обављање дозвољено у зони.

Претварање пословног простора у стамбени у стамбено – пословном објекту или пословном објекту дозвољава се уколико пословни простор у објекту није изричито условљен и уколико становање као намена није у колизији са врстом делатности која се у објекту одвија.

Рекострукција, доградња и адаптација се не могу одобрити за постојеће објекте који су бесправно изграђени, односно не поседују одобрење за градњу нити употребну дозволу.

На парцелама на којима постоје објекти склони паду, а које не испуњавају услове за изградњу новог објекта у складу са утврђеним правилима за грађење, дозволиће се реконструкција постојећег објекта, уколико с тиме може повратити сигурност и стабилност објекта, односно и обнова објекта истог габарита и спратности.

Рушење објекта одобриће се у сврху изградње новог објекта у складу са утврђеним правилима грађење на парцели, а може се наложити и од стране општинске управе, уколико се утврди да је услед дотрајалости или већег оштећења угрожена стабилност објекта, до мере која се не може отклонити реконструкцијом, чиме објекат представља опасност за живот и здравље људи, за суседне објекте.

<u>Вишепородични стамбено-пословни, стамбени објекти</u>

Постојећи вишепородични стамбени и други објекти унутар границе обухвата плана, који се задржавају планским решењем могу бити реконструисани, дограђени (лифт кабине, рампе и сл.), надограђени, адаптирани, санирани у складу са наменом и условима утврђеним овим Планом. Нарочиту пажњу посветити заштити суседних објеката.

Адаптација постојећег вишепородичног стамбеног објекта и других објеката у зони се дозвољава у сврху промене намене (дела) простора у објекту, укључујући промене у обликовној структури и уградњу и реконструкцију инсталација.

Адаптација постојећег вишепородичног стамбеног објекта, дозвољава се за приземље (стамбене, помоћне, заједничке просторије станара), односно све функционалне етаже објекта са променом намене простора у пословни, величине и садржаја за делатности које су дозвољене у оквиру вишепородичних стамбених објеката уз сагласност скупштине станара (власника осталих делова објекта) тако да објекат

може бити стамбено-пословни. Уколико у том случају постоји потреба за отварањем портала у приземљу, оно мора бити естетски, композиционо и у примени материјала усклађено са свим елементима на фасади. Нова пословна делатност не сме да угрожава постојеће становање.

У постојећим објектима могућа је измена структуре станова и промена намене из стамбених у пословне садржаје (трговине, различите врсте услуга, канцеларије, ординације и др. услуге које не угрожавају становање) и пословних у стамбене.

Могућа је подела постојећих стамбених јединица с тим да је најмања површина стана као и просторна организација (да стан има све потребне просторије) у складу са Правилником о условима и нормативима за пројектовање стамбених зграда и станова ("Сл. гласник РС", бр. 58/2012, 74/2015 и 82/2015) с им што се мора испоштовати услов по питању паркинга дефинисан за зону вишепородичног становања.

Могуће је укрупњавање површине стамбеног или пословног простора спајањем мањих јединица без ограничења.

Изузетно адаптација стамбеног простора на спратним етажама у пословни простор, са коришћењем стамбеног степеништа, може се одобрити на основу Закона о становању и одржавању зграда ("Сл. гласник РС", бр. 104/2016) тако да се у делу стана може обављати пословна делатност, на начин којим се не угрожава безбедност зграде, али искључиво услуге терцијарног сектора ограниченог радног времена које својом делатности не угрожавају становање.

Адаптација и претварање пословног простора у стамбени у вишепородичном објекту се дозвољава уколико пословни простор у том објекту није искључиво условљен. Адаптација је могућа уколико се задовоље услови за стамбене просторије утврђене Планом (минимална висина коте пода приземља од 120цм) и минимална светла висина просторија према нормама за пројектовање стамбених објеката.

Адаптација заједничких просторија станара у стамбени или пословни простор се може дозволити ако су за то испуњени услови по прописима о планирању и уређењу простора и изградњи објеката, а на основу одлуке Скупштине зграде Закона о становању и одржавању зграда ("Сл. гласник РС", бр. 104/2016) Дозвољено је претварање **таванског простора** у стамбени.

Реконструкција таванског простора на вишепородичним објектима старости цца 30-50 год. дозвољава се за стамбене и друге намене под условом да планиране просторије испуњавају техничке прописе и нормативе, а уз прибављену сагласност власника осталих делова објекта у складу Законом о становању и одржавању зграда ("Сл. гласник РС", бр. 104/2016).

Доградња постојећег објекта у хоризонталном смислу није дозвољена.

Изузетно дозвољавају се мање доградње на заједничкој блоковској површини, а у циљу обезбеђивања комуникације (лифт, степениште, рампе...) уколико се не може изнаћи функционално техничко решење у габариту објекта.

У циљу побољшања социјалне инфраструктуре дозвољена је доградња лифтова, рампи где конструкција објекта, статика, просторне могућности и договор сувласника то дозвољавају.

Ако се лифт уграђује **са спољње стране објекта на заједничкој блоковској површини**, чиме се повећава хоризонтални габарит зграде, потребна је израда Урбанистичког пројекта.

Од заједничке блоковске јавне површине потребно је пројектом парцелације издвојити део парцеле за изградњу лифта уз претходно прибављену сагласност јавног правобраниоца како би се тај део парцеле припојио парцели под објектом у циљу успостављања јединства непокретности у складу са Законом о планирању и изградњи.

Приликом доградње степеништа, рампе, лифта водити рачуна да се не угрозе саобраћајне површине (бициклистичке стазе, тротоари…) у погледу њихове минималне ширине

Дозвољена је **надоградња постојећих вишепородичних објеката старости цца 30-50 година** под следећим условима :

- да статичка провера објекта у целости покаже да је то могуће,

- да се за надограђене етаже обезбеди потребан број паркинг места на заједничкој блоковској површини у складу са просторним могућностима или у регулационом појасу улице.

На овај начин би се на вишепородичним објектима уз минимално повећање густине настањености, отклонио проблем прокишњавања и побољшали услови становања.

- Због санације равног крова (без обзира на спратност објекта) **постојећих вишепородичних објеката старости цца 30-50 година** дозвољена је њихова **надоградња** изградњом косог крова, поткровне етаже без дуплекса или повучене етаже, с тим да се мора обезбедити услов 1 паркинг место на 1 стан. Потребан броја паркинг места се може обезбедити на заједничкој блоковској јавној површини у непосредној близини објекта.

- Доградњу поткровља или спрата пројектовати тако да се свака постојећа вертикална комуникација у објекту обавезно продужи на дограђену етажу.

- Са становишта намене надограђени простор може бити стамбени, изузетно пословни (атеље или сл).

- Најмању могућу фазу чини стамбена заједница улаза.

Надограђене етаже могу бити урађене коришћењем истоветних архитектонских облика и материјализације, затим могу у свом обликовању користити принципе и елементе композиционог плана постојећег објекта у савременом изразу, или могу допринети осавремењивању целокупног волумена зграде преобликовањем фасаде. У свим случајевима, надограђене етаже са постојећим делом објекта морају чинити складну архитектонску композицију. Надоградња објеката се врши увек над целим објектом.

Затварање тераса, лођа и балкона и друге појединачне интервенције на фасадама и то нарочито уличним, није дозвољено, изузев једнообразно у склопу реновирања, реконструкције фасада према јединственом пројекту за целокупан објекат.

Адаптација постојећих, наменски грађених гаража у другу намену се не дозвољава.

Постојећи пословни објекти

Постојећи пословни објекти могу се реконструисати, доградити, надоградити уколико је то дефинисано планским решењем, стим да се испоштују следећи параметри: регулационе и грађевинске линије, спратности дефинисане планом и услов по питању броја потребних паркинга: 1 паркинг или гаражно место на 70,0 m^2 корисног простора.

- индекс заузетости ..... мах 40%
- максимална спратност објеката П+2+Пк (приземље + два спрата+ поткровље).
- најмања међусобна удаљеност објеката је 5,0m, односно минимално половину висине вишег објекта
- проценат зеленила ..... мин 30%

На објектима предвиђеним за рушење дозвољене су следеће интервенције до привођења простора планираној намени:

Објекти предвиђени за рушење на постојећој регулацији улице која се планским решењем задржава могу се реконструисати уз повећање хоризонталног и вертикалног габарита тако да се уклопе у планско решење и задржати. Дозвољена је могућност пренамене ових објеката.

Стамбени и пословни објекти који су предвиђени за рушење, а налазе се унутар планираних регулационих линија улице могу се реконструисати у постојећем хоризонталном и вертикалном габариту са могућношћу промене намене до мах. 50 % укупне површине објекта за намене и делатности које су планом предвиђене као дозвољене за одвијање унутар утврђених наменских целина.

Остали објекти, помоћни објекти и објекти унутар дворишта, планом предвиђени за рушење могу се реконструисати без промене вертикалног и хоризонталног габарита. Пренамена ових објеката није дозвољена.

Објекти који су предвиђени за рушење ради изградње јавних објеката од општег интереса могу се реконструисати у постојећем хоризонталном и вертикалном габариту без могућности промене немене.

Пословни објекти се могу и доградити до 10% у циљу допуне неопходних садржаја у циљу функционисања комплекса.

4.4. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА СВЕ ЗОНЕ

Општи услови за изградњу објеката

Стамбени простор – стамбену јединицу са помоћним и пратећим просторима у оквиру вишепородичног објекта организовати према функцији и важећим нормативима.

Светла висина стамбених просторија не може бити мања од 2,6м.

Пословни објекти треба да су изграђени према функционалним, санитарним, техничко-технолошким и другим условима према важећим прописима за одређену намену или делатност.

Стандардна светла висина пословних, радних просторија не може бити мања од 3,0м, односно треба да је у складу са прописима за обављање одређене врсте делатности.

Објекти свих врста и намена треба да су функционални, статички стабилни, хидро и термички прописно изоловани и опремљени свим савременим инсталацијама у складу са важећим нормативма и прописима за објекте одређене намене.

Приликом пројектовања и изградње објеката испоштовати важеће техничке прописе за грађење објеката одређене намене. Објекте пројектовати у складу са прописима о изградњи на сеизмичком

подручју, имајући у виду да се гради на подручју које према интензитету земљотреса спада у VII степен Меркали-Канкали-Зибергове скале (MCS).

Приликом пројектовања и изградње објеката имати у виду ниво подземне воде прве (фреатске) издани. На обухваћеном подручју измерени су: - максимални ниво 108.34 м.н.в. а минимални ниво 105.85 м. н.в. (кота места мерења 110.15 м.н.в.). Наведени подаци су оријентациони, обзиром да су циклуси екстрема дужи од посматраног периода.

Код грађења објеката на међи водити рачуна да се објектом или неким његовим елементом – (испадом и другим) не угрози ваздушни, односно подземни простор суседне парцеле.

Кровне равни свих објеката у погледу нагиба кровних равни треба да су решене тако да се одвођење атмосферских вода са површина крова реши у сопствено двориште, односно усмери на уличну атмосферску канализацију.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмерити према другој парцели, односно објектима на суседним парцелама.

Изграђене саобраћајне површине, приступне пешачке стазе објектима на парцели, рампе гаража у приземљу и помоћних и радних просторија којима се савладава висинска разлика изнад коте терена, колске приступне путеве дворишту и манипулативне дворишне платое, треба извести са падом оријентисано према улици, евентуално делом према зеленим површинама на парцели (врт, башта и слично).

У случају изградње гараже у сутерену објекта, пад рампе за приступ гаражи оријентисан је према објекту, а одвођење површинских вода решава се дренажом или на други погодан начин.

Саобраћајне површине - приступни путеви, платои треба да су изведени са савременим коловозним застором: бетон, асфалт или поплочање разним типским елементима.

Јавни простор улице се не може користити за обављање делатности (складиштење материјала и сл.) нити за паркирање тешких возила и машина, већ се у ту сврху мора организовати и уредити простор у оквиру парцеле уколико за то постоје просторни услови и не ремете се створени услови живљења у ширем окружењу.

Одлагање кућног смећа врши се у одговарајуће посуде у сопственом дворишту за породичне стамбене објекте, односно у контејнерима смештеним на погодним локацијама у склопу парцеле или у одговарајућим просторијама у објекту за пословне објекте, а у складу са прописима за објекте одређене намене, са одвожењем на градску депонију, организовано и путем надлежног комуналног предузећа.

Услови за архитектонско и естетско обиковање елемената објеката

Грађење објеката у зони у погледу архитектонског обликовања вршити у складу са планираном наменом уз примену боја, архитектонских и декоративних елемената у обликовању фасада на начин којим ће објекат у простору и окружењу образовати усаглашену, естетски обликовану целину.

За грађење објеката користити атестиране грађевинске материјале, с тим да се препоручује примена аутохтоних материјала са овог подручја.

Кровне равни обликовати у складу са пропорцијама објекта. Кровни покривач одабрати у зависности од нагиба кровних равни.

За осветљење просторија у поткровљу могу се извести лежећи или стојећи кровни прозори, пропорцијама и обликом усаглашени са објектом.

Фасаде треба да су малтерисане и бојене одговарајућом бојом, или од фасадне опеке или комбиноване обраде, са употребом стакла, метала, разних фасадних облога, као равне површине или са испадима (лође, балкони, еркери и сл.) дозвољених величина.

Грађевински елементи (еркери, доксати, балкони, улазне надстрешнице без стубова и сл) на нивоу првог спрата могу да пређу грађевинску, односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) и то:

- у улицама које имају ширину регулационог појаса до 15 m уличну грађевинску линију која се поклапа са РГЛ ни један елеменат објекта сем страхе крова не сме да пређе грађевинску (регулациону) линију.
- у улицама које имају ширину регулационог појаса од 15 m до 18 m уличну грађевинску линију која се поклапа са РГЛ сме прелазити само стреха крова, еркери и лође у дубини од мах.50 cm ради постизања разуђености фасаде и то на максимално 30% површине фасаде изнад приземља.
- у улицама које имају ширину регулационог појаса већу од 18 m уличну грађевинску линију која се поклапа са РГЛ смеју прелазити балкони, еркери и лође у дубини од мах 1,20 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50% површине уличне фасаде изнад приземља. Исте ове одреднице важе и за планиране објекте уз северни део улице Браће Југовић, уз улицу Сеп Ференца, Крагујевачких жртава и уз планирану улицу Нову 2. због њихове специфичности.

Са дворишне стране:

- За грађење објеката свих намена у зони грађевински елементи (еркери, доксати, балкони, улазне надстершнице са или без стубова, надстрешнице и сл.) на нивоу првог спрата могу да пређу дворишну

грађевинску линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) максимално 1,6м, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% стражње фасаде изнад приземља.

- Минимална висина доње коте балкона и еркера у односу на тротоар је 3m

Са бочне стране (забатни зидови на местима где се прекида низ објеката):

- Балкони максималне дубине 1,2м.
- Еркери и доксати, односно затворени делови објекта, као вертикални акценти дубине до 0,9м, при чему треба да буду задовољени услови минималних удаљености објеката рачунајући и еркер.
- Максимална површина фасадне пројекције еркера и балкона је 30% површине бочне фасаде.
- Минимална висина доње коте балкона и еркера у односу на тротоар је 3м.

4.5. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА

У односу на намену објеката чије је грађење дозвољено у зони, потребно је за појединачну градњу прибавити услове од надлежних органа и организација које су законом овлашћене да их доносе, односно прописују.

Грађење објеката од значаја за одбрану земље ће се вршити у складу са одредбама Закона о ванредним ситуацијама, односно у складу са условима које пропише надлежни орган за ову област.

Грађење објеката у складу са врстом и наменом вршити уз поштовање свих важећих прописа из области заштите животне средине, заштите од пожара, санитарне заштите, безбедносним и другим прописаним условима и посебним условима у складу са специфичношћу објекта.

4.6. ИНЖЕЊЕРСКО-ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА

За потребе израде Плана прибављени су услови од Републичког сеизмолошког Завода број 02-399-1-2022 од 29.09.2022.

Приликом пројектовања објеката високоградње морају се применити одредбе које се односе на прорачун, а садржане су у Правилнику о техничким нормативима за изградњу објекта високоградње у сеизмичким подручјима („Службени лист СФРЈ” број 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90).

4.7. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПРОЈЕКТА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ ИЛИ ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ И УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Након усвајања Плана од стране Скупштине Града Суботице, а на начин и по поступку утврђеним Законом о планирању и изградњи План детаљне регулације ће се спроводити кроз поступак:

- парцелација и препарцелација грађевинских парцела у циљу издвајања грађевинског земљишта намењеног за површине или објекте јавне намене, као и формирања грађевинских парцела према утврђеној намени у складу са планом.
- израда, издавање Локацијских услова за потребе изградње на постојећим парцелама који испуњавају услове за грађевинску парцелу према одредбама Плана.
- изузимање планираног грађевинског земљишта за јавну намену (планиране улице) из поседа корисника тог земљишта и његово одређивање за грађевинско земљиште у јавној намени.
- израда пројектно-техничке документације за објекте саобраћајне и комуналне инфраструктуре у циљу уређења и опремања јавних површина - улица према утврђеној динамици реализације просторног решења.
- израда пројектно-техничке документације за објекте намена утврђених Планом који се граде на грађевинском земљишту за остале намене.
- прибављање урбанистичких и других сагласности на пројектну документацију.
- прибављање грађевинске дозволе и пријава радова.

Карактер простора, сложеност изградње, и његов положај, определили су за поједине локације **обавезу разраде** кроз Урбанистички пројекат.

Планом детаљне регулације дефинисане су локације планиране за изградњу објеката и уређење површина јавне намене за које је обавезна разраде кроз урбанистички пројекат:

За постојеће комплексе јавне намене:

- Комплекс Основне школе „Јован Јовановић Змај“
- Школски центар „Доситеј Обрадовић“
- Предшколска установа „Веверица“
- „Геронтолошки центар“

- Зграда управе - МЗ „Дудова шума“

уколико се планира доградња нових садржаја, корекција границ апостојећег комплекса.

Појединачне интервенције на наведеним изграђеним комплексима ће се вршити на основу правила уређења и грађења дефинисаних у плану уз услов уклапања у индексе изграђености и искоришћености простора, важећим прописима и нормативима за одређену намену објеката,

Израда Урбанистичког пројекта је неопходна за реализацију комплекса планираних централних функција у блоку 1а.

За изградњу планиране јавне гараже у блоку 5 и уређење приступа је неопходна разрада кроз Урбанистички пројекат.

Израда Урбанистичког пројекта је неопходна за формирање и уређење јавних зелених површина у блоку 4, док допуна садражаја парковског карактера у блоку 5 није потребна разрада УП-ом,

За изградњу нових комплекса, на местима постојећих, намењених комерцијално-пословним садржајима у деловима блока 7б,

За изградњу свих врста објеката чија развијена површина прелази 2000 m^2.

У зонама вишепородичног и мешовитог становања за изградњу пословног објекта утврђује се обавеза израде Урбанистичког пројекта.

За промену и прецизно дефинисање планираних намена у оквиру планом дефинисаних компатибилних намена обавезна је израда Урбанистичког пројекта (нпр. јавне објекте у зони становања...).

4.8. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ – УЛИЦА

4.8.1. Правила за изградњу саобраћајне мреже

Коловоз градити са савременим коловозним застором са једностраним попречним нагибом у ширинама како је дато на графичком прилогу, уз могућност фазне изградње са минималном ширином од 5,5 м за двосмерни саобраћај и у минималној ширини од 3,0 м за једносмерне саобраћајнице. Елементи коловоза морају бити у сагласности са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласик РС”, бр. 50/2011). У висинском погледу нивелације се не могу значајније мењати јер би то довело до несклада између објеката који се задржавају и нових висина саобраћајница. На местима где се планира изградња нових објеката нивелације саобраћајница и објеката морају бити усклађене. Одвођење атмосферских вода са површине коловоза обезбедити преко затвореног канализационог система или путем одводно – упојних ригола. Прикључења појединачних комплекса и вишепородичних објеката на јавне градске саобраћајнице мора се изградити према условима управљача путне мреже на подручју града. Уређење раскрсница може бити другачија у односу на дато решење предметним Планом у складу са потребама и оптерећењем појединих раскрсница у моменту реконструкције, за шта је потребна и сагласност надлежног Управљача пута.

Бициклистичке и пешачке стазе градити у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласик РС”, бр. 50/2011) којим су дефинисани саобраћајни и слободни профили за бициклистичке и пешачке стазе. Стазе градити у регулационој ширини улице ван слободног профила коловоза. Изградња свих стаза и приступа мора бити усаглашено са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Сл. гласник РС", бр. 22/2015). На местима где су пешачке стазе планиране са ширином од 2 м и више оне се могу користити и као пешачко – бициклистичке стазе у складу са условима коришћења из Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. Гласник РС“, бр 87/2018, 23/2019, 128/2020).

Аутобуска стајалишта - се на основу Закона о путевима („Службени гласник РС” бр. 41/2018 и 95/2018) на јавном путу, осим улице, морају изградити ван коловоза јавног пута. Аутобуска стајалишта је могуће предвидети на коловозу на деловима уличне мреже, али само у случају мале фреквенције возила јавног превоза. Елементи аутобуских стајалишта као и услови за избор локације за изградњу истих дефинисан је детаљно Правилником о основним условима које морају да испуњавају аутобуска стајалишта на јавном путу ("Службени гласник РС", бр. 106/2020). Аутобуска стајалишта морају да имају надстрешнице и издигнуту површину за путнике која је повезана са тротоаром у улици.

Паркинг - Изградња паркинга на јавним површинама је дозвољена како је то дато на графичком прилогу. Приказани низови уличних паркинга могу се прекинути ради оформљења улаза на грађевинске парцеле на осталом земљишту, ради оформљења аутобуских стајалишта јавног градског саобраћаја и оформљења уличног зеленила. За паркирање возила за сопствене потребе корисници обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели. Димензије паркинг места и пролаза прилагодити меродавном возилу чије

су димензије дефинисане Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС”, бр. 50/2011) као и са важећим стандардима из ове области.

4.8.2. Правила за изградњу и уређење јавних зелених површина

Реализација предвиђених садржаја унутар планираних јавних површина – улица, као што су саобраћајне површине (коловози, тротоари, бициклистичке стазе) и јавна комунална инфраструктурна мрежа, обухвата и уређење слободних површина као јавних зелених површина на начин утврђен Планом.

У склопу планских решења дефинисане су нове зелене површине и то баш на деловима где ће бити најпотребније, односно где се очекује највећи интезитет градње. Планирано је повећање јавних површина са зеленилом на следећим локацијама, потезима:

- нова јавна зелена површина парковског карактера у делу блока 4 где се сучељавају улице Браће Југовић и планиране улице Нове 2.,
- нова јавна зелена површина парковског карактера у централном делу блока 4 уз завршетак планиране улице Нове 2.,
- подизање дрвореда у свим улицама где има просторних могућности, а посебно на деловима планираних саобраћајница и у склопу планираних паркинга уз саобраћајнице.

Јавне зелене површине заступљене у категорији – уличног зеленила уређују се у складу са просторним условима и могућностима – ширином зеленог појаса у улицама.

Улично зеленило – планира се у свим улицама, односно деловима улица у којима постоје просторни услови за њихово формирање, уз примену врста садних материјала прилагођених условима средине.

Затечено улично зеленило у постојећим улицама се задржава – дрвореди се коригују и попуњавају одговарајућим садним материјалом.

Подизање нових дрвореда усаглашава се са планираним распоредом инсталација јавне комуналне инфраструктуре у коридору улица, као и са просторним могућностима – ширином зеленог појаса у планираним и постојећим улицама.

Код подизања нових дрвореда могу се применити следећи садни материјали:

Acer sp. – јавори

Catalpa bignonioides – каталпа

Celtis australis – домаћи копривић

Koelreuteria paniculata – келреутерија

Tilia argentea – сребрна липа

Ulmus pumila – сибирски брест

Quercus robur pyramidalis – пирамидални храст

односно посебно обликоване саднице за дрворед:

Crataegus sp. – глогови

Hibiscus syriacus – хибиск

Ради озелењавања јавних блоковских површина користити следеће биљне врсте:

Acer sp. – јавори
Cedrus atlantica – атлантски кедар
Cotoneaster sp. - дуњарице
Mahonia aquifolia – махонија
Spiraea bumalda – сурчица (за живицу)
Tilia argentea – сребрна липа
Quercus robur – храст лужњак

На свим слободним површинама се подиже травњак.

За уређење јавних зелених површина у склопу Плана израђују се извођачки елаборати, од стране одговарајућих стручних радних организација.

Озелењавање ускладити са подземном и надземном инфраструктуром према техничким нормативима за пројектовање зеленила и то да се дрвеће и шибље сади на прописаним минималним удаљеностима од појединих инсталација:

Водовода	1,5 m
Канализације	1,5 m
НН вод	2,5 m
ТТ мрежа	1,0 m
Гасовода	2,0 m

Дрвеће садити на удаљености 2 m од коловоза, а од објекта 4,5-7 m у зависности од врсте саднице и величине корена и крошње. Саднице треба да су I класе минимум 4-5 година старости.

Избор дендролошког материјала орјентисати на аутохтоне врсте отпорне на теже услове вегетирања (отпорне на прашину, гасове…).

Извођење радова на озелењавању вршити у складу са **Одлуком о одржавању јавних зелених површина** ("Службени лист града Суботице" бр. 28/20).

Садни материјал који се користи при озелењавању простора, треба да је квалитетан и да има одговарајућу старост.

Подигнуто зеленило одржавати редовно и уредно. Одржавање зеленила треба да има трајни карактер.

На крају вегетационог периода треба извршити попуњавање у складу са насталим потребама.

4.9. УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКАТА НА КОМУНАЛНУ ИНФРАСТРУКТУРУ

4.9.1. Електроенергетске, гасоводне, вреловодне, ТК и КДС инсталације

Сви планирани објекти на посматраном простору се прикључују на електроенергетску, гасоводну, вреловодну, ТК и КДС мрежу према важећим техничким прописима и стандардима као и према условима надлежних предузећа ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ Д.О.О. БЕОГРАД – ОГРАНАК ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СУБОТИЦА, ЈКП „СУБОТИЦАГАС", ЈКП „СУБОТИЧКА ТОПЛАНА" и „ТЕЛЕКОМ СРБИЈЕ", ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ, СЕКТОР ЗА ФИКСНУ ПРИСТУПНУ МРЕЖУ, СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НОВИ САД, ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ СУБОТИЦА.

4.9.2. Водовод и канализација

Локални водовод и канализација су мреже иза регулационе линије, на грађевинског парцели или на јавној површини друге намене а не за улице и у надлежности су корисника парцеле односно корисника објекта. Прикључак повезује јавни и локални водовод/канализацију.

Локални водовод чини: водовод унутар објекта и ван објекта до водомера.

Објекти који морају имати противпожарни заштиту имају један прикључак који се рачва у шахту за водомер на два крака: санитарни и противпожарни. Сваки крак има свој водомер. Краци се не смеју спајати након водомера.

Локална канализација мора бити сепаратног типа, састоји се од мреже отпадних вода и мреже атмосферских вода. Ове две мреже се спајају у првом ревизионом шахту. С обзиром на опште познато плављење јавне канализације у Суботици при падавинама већег интезитета – јавном канализацијом се одводе максимално редуковане атмосферске воде у складу са Условима за пројектовање и прикључење од стране ЈКП Водовод и канализација, Суботица. Обавеза Инвеститора-Власника објекта је заштита сопствених објеката од изливене воде из канализације на површини терена и од плављења објекта повратом воде кроз канализациони прикључак. Редуковање количине атмосферских падавина се врши разливањем вода у зелени појас, изградњом водопропусних порозних и пропусних поплочања, изградњом ретензија и сличним решењима. Није дозвољено директно прикључење олучних вертикала на локалну канализацију него индиректно путем каналета, порозних и пропусних поплочања до тачкастих или линијских сливника.

Објекат, локални водовод и канализацију, је могуће прикључити на јавни водовод и канализацију ако су изграђене и у функцији испред парцеле објекта.

Услове за прикључење на јавну мрежу водовода и канализације издаје ЈКП Водовод и канализација, Суботица у којима се дефинише низ детаља: капацитет прикључка, пречник и локација водомера, димезије шахта за водомер.; капацитет и пречник канализационог прикључка, локација и димензије првог

ревизионог шахта, планирана накнада за прикључење као и поузданост деонице јавног водовода испред објекта за противпожарне потребе и сл.

У случају када деоница јавног водовода није хидрантска мрежа насеља или се окарактерише као непоуздан извор за напајање хидрантске мреже, обавеза Инвеститора објекта је да обезбеди техничко решење које самостално обезбеђује пуну противпожарну потребу за водом. Хидрант на непоузданој деоници јавног водовода је непоуздан.

У случају када се деоница јавног водовода окарактерише као поуздани извор за напајање хидрантске мреже објекта потребно је предвидети техничко решење које обезбеђује комбиновано коришћење јавне и локалне водоводне мреже у свему у складу са издатим Условима за пројектовање односно прикључење.

Није дозвољено директно прикључење олучних вертикала на јавну канализацију него индиректно, путем каналета, порозних и пропусних поплочања до тачкастих или линијских сливника.

Није дозвољено прикључење нових канализационих прикључака корисника на зидану јавну канализацију изграђену у периоду 1842-1880. године услед упитне стабилности и безбедности њихове уже и шире зоне.

4.10. ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

4.10.1. Правила за изградњу електроенергетске, гасоводне, вреловодне, ТК и КДС мреже

Електроенергетска мрежа

Снабдевање објеката на простору обухваћеном планом планирано је делом из постоје односно из новопланираних трафо станица одговарајуће снаге које ће се изградити на обухваћеном простору у складу са фазама реализације комплекса, код изградње појединачних објеката.

За изградњу дистрибутивних трафостаница у зонама вишепородичног становања и пословно-комеријалних садржаја потребно је предвидети одговарајућа места унутар блокова (остало земљиште), где год постоји просторна могућност за то.

Електроенергетску мрежу реализовати према следећим условима:

Трафостанице градити као монтажно бетонске (МБТС), компактне (КТС) или зидане (ЗТС) за рад на 20 kV напонском нивоу.

Код избора локације ТС водити рачуна о следећем:
- да буде постављена што је могуће ближе тежишту оптерећења
- да прикључни водови буду што краћи, а расплет водова што једноставнији
- да постоји могућност лаког прилаза ради монтаже и замене опреме
- могуће опасности од површинских и подземних вода и сл.
- присуство подземних и надземних инсталација у окружењу ТС
- утицају ТС на животну средину.

Целокупну електроенергетску мрежу градити на основу главних пројеката у складу са важећим законским прописима.

Све електроенергетске водове (20 и 0,4 kV) извести путем подземних каблова

Каблове полагати у зеленим површинама поред саобраћајница и пешачких стаза на удаљености мин. 1,5 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза.

Дубина укопавања каблова не сме бити мања од 0,8 m.

Каблове испод коловоза, тротоара или бетонских површина полагати у заштитне цеви или кабловице са резервним отворима.

За каблове исте намене који се полажу у истом правцу обавезно је задржати заједничку трасу (ров, канал).

Изнад трасе каблова код промене правца трасе и других промена те на 50 m равне линије треба поставити кабловске ознаке са одговарајућим симболима.

Све електро радове извести према важећим техничким прописима и нормативима и СРПС стандардима водећи рачуна о минималним дозвољеним одстојањима од осталих инсталација и објеката.

Уколико се планирани објекти намеравају градити изнад постојећих траса 0,4 и 20 kV каблова исте је потребно изместити.

При паралелном вођењу енергетских и телекомуникационих каблова најмање растојање мора бити 0,50 m за каблове напона 1, 10 и 20 kV односно 1,0 m за каблове напона 35 kV. Укрштање електроенергестког и ТК кабла се врши на одстојању од најмање 0,5 m. Уколико не могу да се постигну ови размаци, на тим местима се електроенергетски кабел провлачи кроз заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, у насељеним местима најмање 30°, а

ван насељених места најмање 45°. На местима укрштања електроенергетских и ТК каблова поставити одговарајуће ознаке.

Хоризонтално одстојање између електроенергетског подземног кабла и водоводне или канализационе цеви не може бити мање од 0,5 m. Вертикално одстојање између електроенергетског кабла и водоводне или канализационе цеви не може бити мање од 0,3 m приликом раскопавања и 0,5 m у случају подбушивања и потискивања заштитне цеви за каблове, без обзира да ли је кабел испод или изнад водоводне односно канализационе цеви. У изузетним случајевима ово одстојање може бити и мање од наведених под условом да се подземни електроенергетски кабел механички заштити провлачењем кроз заштитну цев. Угао укрштање треба да је 45°-90°. Водоводне и канализационе цеви се не могу градити изнад или испод електроенергетског кабла, изузев код укрштања. Електроенергетски каблови могу бити на месту укрштања испод или изнад водоводне односно канализационе цеви, а делови који служе за одржавање водоводних и канализационих цеви (шахтови, сливниви и сл.) морају бити удаљени од места укрштања најмање 2,0 m

Најмањи размак између електроенергетског кабла и гасовода при уркштању и паралелном вођењу треба да буде 0,8 m у насељу и 1,2 м ван насеља. Размаци се могу смањити до 0,3 m ако се кабел полаже у цев дужине минимално 2 m са обе стране укрштања, односно целом дужином паралелног вођења. Хоризонтално одстојање између електроенергетских објеката и гасовода не сме бити мање од 1 m.

За заштиту од атмосферског пражњења на планираним објектима предвидети класичну громогранску инсталацију и извести је према важечим техничким прописима за громобранске инсталације.

Светиљке за јавно осветљење поставити на канделаберске стубове одговарајуће висине.

За расветна тела користити одговарајуће светиљке како би се добио одговарајући ниво осветљености саобраћајница, водећи рачуна о енергетској ефикасности.

Напајање новопланираних канделабер светиљки јавне расвете решити путем нисконапонских подземних каблова. Електроенергетску мрежу полагати најмање 1,0 m од темеља објеката и од саобраћајница.

При укрштању са саобраћајницом кабел мора бити постављен у заштитну цев а угао укрштања треба да буде око 90°.

Управљање расветом планирати централно и аутоматски са могућношћу искључења сваке друге светиљке и могућношћу полуноћног осветљења.

Гасоводна мрежа

Топлификација предвиђених објеката на обухваћеном простору, која је планирана прикључењем на планирани гасоводни систем, условљена је изградњом уличне гасоводне мреже, израдом посебних правила грађења и других услова, као и прибављањем Сагласности за прикључење и Одобрења за прикључење којима ће се дефинисати услови за сваки појединачни планирани објекат од стране овлашћеног дистрибутера природног гаса.

Све радове на изградњи гасоводне мреже на простору обухваћеном планом извести према важећим техничким прописима и нормативима за ову врсту инсталација, и на основу важећих Правилника.

Гасовод ниског притиска се води подземно. Дубина полагања гасовода је 0,8-1,0 m од његове горње ивице, у зависности од услова терена. Изузетно је дозвољена дубина 0,5 m код укрштања са другим укопаним инсталацијама или на изразито тешком терену, уз примену додатних техничких мера заштите. Локација ровова је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака коловоза, тротоара. Вредности минималних дозвољених растојања у односу на укопане инсталације су:

Минимална дозвољена растојања укрштање паралелно вођење:

- други гасовод	0,2 m	0,4 m
- водовод, канализација	0,2 m	0,4 m
- ниско и високо напонски електро каблови	0,3 m	0,6 m
- телефонски каблови	0,3 m	0,5 m
- технолошка канализација	0,2 m	0,4 m
- бетонски шахтови и канали	0,2 m	0,4 m
- жељезничка пруга и индустријски колосек	1,8 m	8,0 m
- високо зеленило	-	1,5 m
- темељ грађевински објеката	-	1,0 m
- локални путеви и улице	1,0 m	0,5 m
- државни путеви II реда	1,5 m	3,0 m
- бензинске пумпе	-	5,0 m

Трасе ровова за полагање гасне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре.

При уркштању дистрибутивног гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао између осе цевовода и осе препреке мора да износи између 60° и 90°, док се код укрштања дистрибутивног гасовода са саобраћајницама врши полагање гасовода у заштитну цев.

Називна величина заштитне цеви мора бити таква да је размак између спољашње ивице заштитне цеви најмање 50 mm. Дебљина зида се одређује прорачуном.

Забрањено је изнад гасовода градити, као и постављати, привремене, трајне, покретне и непокретне објекте.

Укрштање дистрибутивног гасовода (ДГ) са саобраћајницама врши се уз његово полагање у заштитну цев или канал. При томе се мора обезбедити природна вентилација канала, заштитне цеви или подземног пролаза.

При полагању дистрибутивних гасовода треба предузети одговарајуће мере заштите постојећих инсталација у радном појасу.

Укрштање и паралелно вођење гасовода са другим инсталацијама се пројектује у складу са условима и сагласностима надлежних органа, а на следећи начин:

- пролаз испод путева и улица се изводи у заштитној челичној цеви уз механичко подбушивање на дубини од 1,0 m;
- пролаз испод кућне саобраћајнице се ради раскопавањем или подбушивањем, у складу са дубином рова;
- пролази испод осталих канала и ригола изводе се у заштитним цевима или без њих, раскопавањем или подбушивањем на дубину 1,0 m до 2,0 m у зависности од могућности на терену.

Укрштање и паралелно вођење у односу на укопане инсталације треба пројектовати да се задовоље сви услови власника предметних инсталација. Код укрштања настојати да се гасовод укопа изнад других инсталација, у противном гасовод треба положити у заштитну цев.

Гасни прикључак

Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом. Гасне прикључке изводити према следећим условима:

- траса цевовода се води најкраћим путем и мора остати трајно приступачна
- цевовод мора бити безбедан од оштећења
- цевовод полагати на дубину укопавања од 0,6 m до 1,0 m а изузетно на мин 0,5 m односно максимум 2,0 m
- најмање растојање цевовода од свих укопаних инсталација мора бити 0,2 m
- положај и дубина укопавања кућног гасног прикључка мора бити геодетски снимљен
- почетак прикључка трајно означити натписном плочицом
- цевовод се кроз шупљине или делове зграде (терасе, степеништа) полаже у заштитну цев
- при увођењу у зграду просторија мора бити сува и приступачна, а цевовод мора бити приступачан и заштићен од механичких оштећења
- укопани и надземни делови прикључка од челичних цеви морају се заштитити од корозије било омотачима, премазима, катодно, галванизацијом и др.
- гасни прикључак завршава на приступачном месту главним запорним цевним затварачем, који може да се угради непосредно по уласку у зграду или ван ње
- положај главног запорног цевног затварача се означава
- при првом пуштању гаса у гасни прикључак потребно је обезбедити потпуно одвођење мешавине гаса и ваздуха у атмосферу

Услове и сагласност за прикључење на гасну мрежу потребно је затражити од надлежне службе за дистрибуцију гаса.

Врeловодна мрежа

Топлификација предвиђених објеката на обухваћеном простору, која је планирана прикључењем на постојећу или планирану врeловодну мрежу, условљена израдом посебних правила грађења и других услова, као и прибављањем сагласности и услова којом ће се дефинисати услови за сваки појединачни планирани објекат од стране ЈП „СУБОТИЧКА ТОПЛАНА“ у Суботици.

Све радове на изградњи врeловодне мреже на простору обухваћеном планом извести према важећим техничким прописима и нормативима за ову врсту инсталација.

Врeловод полагати у ров дубине и ширине која одговара номиналном називном пречнику цеви.

Предвидети употребу предизолованих цеви и изградњу запорних органа одговарајућих димензија на свим местима гранања и скретања трасе вреловода.

Цеви полагати на нивелисано тло, пре затрпавања рова извршити хладну пробу цевовода а након завршетка вреловод испитати на притисак.

Земљане радове извести у складу са опште важећим препорукама и нормама везаним за нискоградњу. Додатно водити рачуна о посебним одредбама које се односе на уградњу предизолованих цеви.

Приликом изградње вреловодне мреже, потребно је испоштовати прописане дебљине надслојева у зони паркинга и коловоза према условима произвођача предизолованих цевовода,

Хоризонтална растојања осталих инфраструктурних објеката од ивице предизолованог плашта најближе вреловодне цеви су следећа:

- до темеља зграда, постројења и стубова најмање 1,0 m,
- до паралелних водовода и канализације 0,5 m, а код укрштања вертикално најмање 0,2 m,
- до енергетских каблова паралелно најмање 0,6 m (вертикално 0,3 m),
- до телекомуникационих водова најмање 0,5 m (вертикално 0,2 m),
- до паралелних гасовода притиска до 3 bar-а најмање 1,0 m (вертикално 0,2 m)

Код укрштања и паралелног вођења вреловодне мреже са електроенергетским инсталацијама, минимални хоризонтални размак код изградње кабловског вода паралелно са вреловодом треба да износи 0,6 m а код укрштања са вреловодом минимални вертикални размак треба да је 0,3 m, док електроенергетски кабел мора бити у ПВЦ цеви дужине 2 m и одговарајућег пречника. Минимално хоризонтално растојање електричних водова од ивице шахтова или сличних конструкција мора бити 0,6 m.

Код укрштања вреловодних цеви са водоводним и канализационим цевима вертикални размак мора бити минимално 0,2 m, а код паралелног вођења минимална растојања су 0,5 m, с тим да минимално растојање спољне ивице водоводних и канализационих цевовода од шахтова или сличних конструкција мора бити 1,0 m.

Паралено вођење вреловодних цеви са гасоводом ниског притиска извести на растојању од 1,0 m, док је за укрштање минимално растојање 0,2 m.

Паралелно вођење вреловодних цеви са темељима зграда извести на растојању од минимално 1,0 m од спољне ивице плашта предизолованог вреловода одноно 1,5 m од осе најближе вреловодне цеви, од стубова расвете и ТК водова на 0,5 m, а од површине коловоза на 1 m по вертикали.

Сви радови изнад вреловодне мреже морају се обављати ван грејне сезоне, односно у периоду од 01. маја до 01. октобра.

Телекомуникациона и КДС мрежа

За прикључење објеката на ТК мрежу планирати полагање нових ТК водова од постојеће ТК канализације.

Целокупну ТК мрежу градити на основу главних пројеката у складу са важећим законским прописима. ТК мрежа ће се у потпуности градити подземно.

Дубина полагања ТК каблова треба да је најмање 0,8 m.

ТК мрежу полагати у уличним зеленим површинама (удаљеност од високог растиња мин. 1,5 m) поред саобраћајница на растојању најмање 1,5 m од саобраћајница, или поред пешачких стаза. У случају да се то не може постићи ТК каблове полагати испод пешачких стаза.

Телефонску инсталацију извести према важећим техничким прописима и нормативима као и према Упутству о изради телефонских инсталација и увода (ПТТ Весник бр. 3/75).

При укрштању са саобраћајницама каблови морају бити постављени у заштитне цеви а угао укрштања треба да буде 90°.

При паралелном вођењу енергетских и телекомуникационих каблова најмање растојање мора бити 0,50 m за каблове напона до 20 kV односно 1,0 m за каблове напона преко 35 kV. Угао укрштања треба да буде 90°.

Паралелно вођење и укрштање ТК каблова са гасоводном мрежом извести на међусобном растојању од најмање 0,4 m када је реч о подземним кабловима и наставцима (ово растојање може бити у изузетним случајевима и 0,2 m при чему је гасовод потребно поставити у заштитну цев целом дужином паралелног вођења и укрштања), односно 2 m када је реч о кабловским разделницима (ово растојање може бити у изузетним случајевима 1 м уколико је гасовод одговарајуће означен).

Укрштање оптичког кабла са водоводним цевима треба да буде тако да угао укрштања буде од 45° до 90°, а међуслој 15-30 cm у зависности од материјала и пречника водоводне цеви. ТК кабл на овом месту поставити у заштитну цев због заштите истог приликом евентуалних радова на водоводу.

Минимално хоризонтално растојање ТК каблова од водоводних цеви треба да буде 1,00 m.

Хоризонтална удаљеност оптичког кабла од канализационог вода треба да износи најмање 0,5m а вертикално најмање 0,3 m.

За трасе КДС водова користити планиране трасе ТК водова, и код изградње кабловске канализације неопходно је обезбедити довољан број цеви, како за тренутне потребе тако и за евентуална касније проширење и унапређења КДС мреже. Правила за изградњу КДС мреже су исти као и за ТК мрежу.

4.10.2. Правила за изградњу водоводне и канализационе мреже

Инвеститор за изградњу или реконструкцију јавног водовода и канализације је Град Суботица. Може постојати и суинвеститор: ЈКП Водовод и канализација, Суботица или предузеће са овлашћењем за суинвестирање. Финансијер може бити и лице које по основу закљученог и овереног уговора са инвеститором финансира изградњу или реконструкцију.

Развој водоснабдевања и каналисања је дефинисан документацијом развојног садржаја: концепцијска решења већих зона, стратешком развојном документацијом, инвестиционом документацијом на основу које се врши изградња и реконструкција и документацијом у току експлоатације система водоснабдевања и каналисања.

Важећи концепцијски и стратешки документи у обухвату предметног плана су:

Назив документа	Документ издат од стране	Евиденционн и број документа	Година израде документ а	Врста документа
Генерално решење канализације града Суботица - Колектор III	ИГВ Суботица	Е-3747/6	1987	Концепцијс ко решење
Студија избора система водоснабевања насеља Суботица, Палић и Келебија усвојена варијанта II	Завод за водопривреду, Суботица ЈКП ВИК, Суботица	новембар 2007.	2007	Концепцијс ко решење
Обнова хидрауличког модела – јавна водоводна мрежа у Суботици и Палићу	Завод за водопривреду, Суботица	Е-52/18;	2018	Концепцијс ко решење
Стратегија развоја водоснабдевања и каналисања града Суботица	ЈКП Водовод и канализација, Суботица	2020	2020	Стратегија

Пројекти задатак за изградњу јавног водовода и канализације издаје ЈКП Водовод и канализација, Суботица или Град Суботица.

Пројектни задатак за изградњу или реконструкцију јавног водовода и канализације садржи: податке о постојећем систему, податке из концепцијских решења на основу којих се врши развој јавних мрежа – пречнике деоница, предлог хоризонталног положаја трасе, граничне вредности вертикалног положаја трасе, места прикључења нове на постојећу јавну мрежу, захтевани цевни материјал, детаље потребних објеката на јавним мрежама, захтеве усклађене са одржавањем и сл..

Хоризонтални положај трасе из пројектног задатка може имати померања услед усаглашавања са постојећом инфраструктуром и услова за паралелно вођење и укрштање од стране имаоца јавних овлашћења. Вертикални положај дефинише пројектант стим да минимални надслој водоводне цеви је 1 м а код канализације минимална дубина од површине до дна цеви је 1,3 м.

Није дозвољена изградња водовода и канализације испод постојећих подземних и надземних објеката.

Није дозвољена изградња подземних и надземних објеката изнад постојећих деоница водовода и канализације. Свако измештање постојећих деоница водовода и канализације је на трошак Инвеститора новог објекта.

Није дозвољено прикључење нових канализационих деоница нити канализационих прикључака корисника на зидану јавну канализацију изграђену у периоду 1842-1880. године услед упитне стабилности и безбедности њихове уже и шире зоне.

Није дозвољено директно прикључење олучних вертикала на јавну канализацију него индиректно, путем каналета, порозних и пропусних поплочања до тачкастих или линијских сливника.

Минимална удаљеност, при паралелном вођењу, између водовода/канализације, цеви и шахтова, и инфраструктуре кабловског или цевног типа је у хоризонталном смислу 0,5 м. При укрштању минимална вертикална удаљеност је 0,3 м а дозвољен угао укрштања је у распону од 45 до 90°.

При паралелном вођењу са путном инфраструктуром водовод и канализацију првенствено водити ван пута у зеленом појасу. У случају изградње пута по траси постојећег водовода и канализације минимални

слој изнад темена цеви је 1м. У случају изградње или реконструкције пута и паркинга у уличном профилу уз и на постојећем водоводу од АЦ цеви и зидане канализације потребно је предвидети замену - реконструкцију ових водова на трошак Инвеститора пута и паркинга. Обим реконструкције јавног водовода и канализације се одреде Условом за паралелно вођење и укрштање које издаје ЈКП Водовод и канализација, Суботица.

У случају изградње објеката пијаце на Тргу Јакаба и Комора предвидети претходну реконструкцију јавног водовода и канализације.

V ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

- **Графички прилози постојећег стања**

5.1. Извод из Генералног урбанистичког плана Суботица – Палић до 2030.год. 1:10000
5.2. Постојећа намена површина у обухвату плана 1:1000

- **Графички прилози планских решења**

5.3. Геодетска подлога са границом плана и заштићеним културним добрима 1:1000
5.4. Планирана детаљна намена површина са поделом на карактеристичне целине 1:1000
5.5. Регулационо-нивелациони план са аналитичко-геодетским елементима за обележавање 1:1000
5.5.1. Карактеристични попречни профили улица .....
5.6. План мреже и објеката инфраструктуре са синхрон планом – електроенергетика и телекомуникације 1:1000
5.7. План мреже и објеката инфраструктуре са синхрон планом – водовод и канализација 1:1000
5.8. Карта спровођења плана 1:1000
5.9.1. Композициони план – постојеће стање .....
5.9.2. Композициони план – планирано стање .....

VI ДОКУМЕНТАЦИЈА

На основу члана 38. став 2. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16 и 88/19) и члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

О Д Л У К У
о спровођењу јавног конкурса за избор директора
Јавног комуналног предузећа „Суботицагас“ Суботица

I

Доноси се Одлука о спровођењу јавног конкурса за избор директора Јавног комуналног предузећа „Суботицагас“ Суботица.

II

Јавни конкурс из тачке I ове одлуке спровешће се на основу огласа чији текст је саставни део ове одлуке.

III

Јавни конкурс за избор директора Јавног комуналног предузећа „Суботицагас“ Суботица спроводи Комисија за спровођење конкурса за избор директора образована Решењем Скупштине града Суботице број I-00-021-170/2016 од 20. октобра 2016. године.

IV

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Града Суботице“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636377-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 36. став 3. и 4. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16 и 88/19), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и Одлуке о спровођењу јавног конкурса за избор директора Јавног комуналног предузећа „Суботицагас“ Суботица, Скупштина града Суботице објављује

О Г Л А С
о јавном конкурсу за избор директора
Јавног комуналног предузећа „Суботицагас“ Суботица

Подаци о Јавном предузећу:
Пословно име Јавног предузећа гласи:
- Јавно комунално предузеће „Суботицагас“ Суботица
- Javno komunalno preduzeće "Subaticagas" Subatica
- Szabadkai Gázművek Kommunális Közvállalat Szabadka
- Javno komunalno poduzeće „Suboticaplin“ Subotica.

Матични број: 20114223
Порески идентификациони број (ПИБ): 104200200
Седиште Јавног предузећа је у Суботици, Јована Микића бр. 58.
Претежна делатност Јавног предузећа је: 3522 Дистрибуција гасовитих горива гасоводом
Јавно комунално предузеће основано је ради обављања делатности од општег интереса – комуналне делатности дистрибуције природног гаса и снабдевања природним гасом потрошача на територији Града Суботице, које су Одлуком о одређивању дистрибуције природног гаса и снабдевања природним гасом потрошача на територији општине Суботица као комуналне делатности („Службени лист Општине Суботица“, бр. 24/05) одређене као комуналне делатности.
Јавни конкурс се спроводи за избор директора Јавног предузећа који:
1) представља и заступа Јавно предузеће;
2) организује и руководи процесом рада;
3) води пословање Јавног предузећа;
4) одговара за законитост рада Јавног предузећа;
5) предлаже дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење;
6) предлаже годишњи, односно трогодишњи програм пословања и одговоран је за његово спровођење;
7) предлаже финансијске извештаје;
8) извршава одлуке Надзорног одбора;
9) бира извршне директоре;
10) бира представнике Јавног предузећа у скупштини друштва капитала чији је једини власник Јавно предузеће;
11) закључује уговоре о раду са извршним директорима, у складу са законом којим се уређују радни односи;
12) доноси акт о систематизацији;
13) врши друге послове одређене законом, оснивачким актом и статутом Јавног предузећа.

Директор се именује на период од четири године.
Услови за именовање директора Јавног предузећа су:
1) да је пунолетно и пословно способно,
2) да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер

академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама,

3) да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2),
4) да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословима Јавног предузећа,
5) да познаје област корпоративног управљања,
6) да има радно искуство у организовању рада и вођењу послова,
7) да није члан органа политичке странке, односно да му је одређено мировање у вршењу функције у органу политичке странке,
8) да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци,
9) да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:
   (1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
   (2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
   (3) обавезно лечење наркомана;
   (4) обавезно лечење алкохоличара;
   (5) забрана вршења позива, делатности и дужности.

Место рада: Суботица, Јована Микића бр. 58.

Стручна оспособљеност, знања и вештине кандидата за именовање директора Јавног предузећа оцењују се увидом у податке из пријаве и доказе поднете уз пријаву на јавни конкурс, писаном и усменом провером, односно на други одговарајући начин сходно потребама рада Јавног предузећа, у складу са законом којим се уређује правни положај јавних предузећа и Уредбом о мерилима за именовање директора јавног предузећа („Службени гласник РС“, бр. 65/16).

Рок за подношење пријаве је 30 дана од дана објављивања јавног конкурса у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Пријава на јавни конкурс, са личном и радном биографијом и доказима о испуњености услова, подноси се Скупштини града Суботице - Комисији за спровођење конкурса за избор директора, на адресу: Суботица, Трг слободе 1, препорученом пошиљком или лично, предајом у Градском услужном центру у приземљу Градске куће у Суботици, Трг слободе 1, у затвореној коверти са назнаком: „Пријава на јавни конкурс за именовање директора Јавног комуналног предузећа „Суботицагас“ Суботица - НЕ ОТВАРАТИ“.

Докази који се прилажу уз пријаву:

- извод из матичне књиге рођених (не старији од 30 дана од дана објављивања јавног конкурса у „Службеном гласнику Републике Србије“);
- диплома о стеченом високом образовању;
- исправа (потврда или други акт) којом се доказује радно искуство у трајању од најмање пет година на пословима за које се захтева високо образовање;
- исправа (потврда или други акт) којом се доказује радно искуство у трајању од најмање три године на пословима који су повезани са пословима Јавног предузећа;
- исправа (сертификат о завршеном семинару о корпоративном управљању или уверење институције о положеном испиту из области корпоративног управљања) којом се доказује да кандидат познаје област корпоративног управљања,
- исправа (потврда или други акт) којом се доказује да кандидат има радно искуство у организовању рада и вођењу послова,
- изјава кандидата оверена од стране надлежног органа, да није члан органа ни једне политичке странке, односно, уколико је кандидат члан органа политичке странке, акт надлежног органа политичке странке да је кандидату одређено мировање у вршењу те функције;
- доказ да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци;
- доказ да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела и то:
  (1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
  (2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
  (3) обавезно лечење наркомана;
  (4) обавезно лечење алкохоличара;
  (5) забрана вршења позива, делатности и дужности.

Сви докази прилажу се у оригиналу или фотокопији овереној код надлежног органа.

Неблаговремене, неразумљиве и пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, Комисија за спровођење конкурса за избор директора ће одбацити закључком против кога није допуштена посебна жалба.

Оглас о јавном конкурсу објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“, „Службеном листу Града Суботице“, у дневном листу „Данас“ и на званичној интернет презентацији Града Суботице www.subotica.ls.gov.rs .

Лице задужено за давање обавештења о јавном конкурсу је Ђула Ладоцки, дипл. правник, Секретар Скупштине града Суботице, телефон: 024/ 626-969.

На основу члана 38. став 2. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16 и 88/19) и члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

О Д Л У К У
о спровођењу јавног конкурса за избор директора
Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Суботица

I

Доноси се Одлука о спровођењу јавног конкурса за избор директора Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Суботица.

II

Јавни конкурс из тачке I ове одлуке спровешће се на основу огласа чији текст је саставни део ове одлуке.

III

Јавни конкурс за избор директора Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Суботица спроводи Комисија за спровођење конкурса за избор директора образована Решењем Скупштине града Суботице број I-00-021-170/2016 од 20. октобра 2016. године.

IV

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Града Суботице“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636405-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 36. став 3. и 4. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16 и 88/19), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и Одлуке о спровођењу јавног конкурса за избор директора Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Суботица, Скупштина града Суботице објављује

О Г Л А С
о јавном конкурсу за избор директора
Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Суботица

Подаци о Јавном предузећу:

Пословно име Јавног предузећа гласи:

- Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“ Суботица
- Javno komunalno preduzeće "Vodovod i kanalizacija" Subatica
- Vízművek és Csatornázási Kommunális Közvállalat Szabadka
- Javno komunalno poduzeće "Vodovod i kanalizacija" Subotica.

Матични број: 08065195

Порески идентификациони број (ПИБ): 100838486

Седиште Јавног предузећа је у Суботици, Трг Лазара Нешића 9/а.

Претежна делатност Јавног предузећа је: 3600 Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде.

Јавно комунално предузеће основано је ради обављања делатности од општег интереса – комуналне делатности снабдевање водом за пиће и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода на територији Града Суботице, у складу са законом и одлуком којом се уређују ове комуналне делатности.

Јавни конкурс се спроводи за избор директора Јавног предузећа који:

1) представља и заступа Јавно предузеће;
2) организује и руководи процесом рада;
3) води пословање Јавног предузећа;
4) одговара за законитост рада Јавног предузећа;
5) предлаже дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење;
6) предлаже годишњи, односно трогодишњи програм пословања и одговоран је за његово спровођење;
7) предлаже финансијске извештаје;
8) извршава одлуке Надзорног одбора;
9) бира извршне директоре;
10) бира представнике Јавног предузећа у скупштини друштва капитала чији је једини власник Јавно предузеће;
11) закључује уговоре о раду са извршним директорима, у складу са законом којим се уређују радни односи;
12) доноси акт о систематизацији;
13) врши друге послове одређене законом, оснивачким актом и статутом Јавног предузећа.

Директор се именује на период од четири године.

Услови за именовање директора Јавног предузећа су:

1) да је пунолетно и пословно способно,
2) да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама,
3) да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2),
4) да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословима Јавног предузећа,
5) да познаје област корпоративног управљања,
6) да има радно искуство у организовању рада и вођењу послова,
7) да није члан органа политичке странке, односно да му је одређено мировање у вршењу функције у органу политичке странке,
8) да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци,
9) да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:
   (1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
   (2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
   (3) обавезно лечење наркомана;
   (4) обавезно лечење алкохоличара;
   (5) забрана вршења позива, делатности и дужности.

Место рада: Суботица, Трг Лазара Нешића 9/а.

Стручна оспособљеност, знања и вештине кандидата за именовање директора Јавног предузећа оцењују се увидом у податке из пријаве и доказе поднете уз пријаву на јавни конкурс, писаном и усменом провером, односно на други одговарајући начин сходно потребама рада Јавног предузећа, у складу са законом којим се уређује правни положај јавних предузећа и Уредбом о мерилима за именовање директора јавног предузећа („Службени гласник РС“, бр. 65/16).

Рок за подношење пријаве је 30 дана од дана објављивања јавног конкурса у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Пријава на јавни конкурс, са личном и радном биографијом и доказима о испуњености услова, подноси се Скупштини града Суботице - Комисији за спровођење конкурса за избор директора, на адресу: Суботица, Трг слободе 1, препорученом пошиљком или лично, предајом у Градском услужном центру у приземљу Градске куће у Суботици, Трг слободе 1, у затвореној коверти са назнаком: „Пријава на јавни конкурс за именовање директора Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Суботица - НЕ ОТВАРАТИ“.

Докази који се прилажу уз пријаву:

- извод из матичне књиге рођених (не старији од 30 дана од дана објављивања јавног конкурса у „Службеном гласнику Републике Србије“);
- диплома о стеченом високом образовању;
- исправа (потврда или други акт) којом се доказује радно искуство у трајању од најмање пет година на пословима за које се захтева високо образовање;
- исправа (потврда или други акт) којом се доказује радно искуство у трајању од најмање три године на пословима који су повезани са пословима Јавног предузећа;
- исправа (сертификат о завршеном семинару о корпоративном управљању или уверење институције о положеном испиту из области корпоративног управљања) којом се доказује да кандидат познаје област корпоративног управљања,
- исправа (потврда или други акт) којом се доказује да кандидат има радно искуство у организовању рада и вођењу послова,
- изјава кандидата оверена од стране надлежног органа, да није члан органа ни једне политичке странке, односно, уколико је кандидат члан органа политичке странке, акт надлежног органа политичке странке да је кандидату одређено мировање у вршењу те функције;
- доказ да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци;
- доказ да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела и то:
  (1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
  (2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
  (3) обавезно лечење наркомана;
  (4) обавезно лечење алкохоличара;
  (5) забрана вршења позива, делатности и дужности.

Сви докази прилажу се у оригиналу или фотокопији овереној код надлежног органа.

Неблаговремене, неразумљиве и пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, Комисија за спровођење конкурса за избор директора ће одбацити закључком против кога није допуштена посебна жалба.

Оглас о јавном конкурсу објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“, „Службеном листу Града Суботице“, у дневном листу „Данас“ и на званичној интернет презентацији Града Суботице www.subotica.ls.gov.rs .

Лице задужено за давање обавештења о јавном конкурсу је Ђула Ладоцки, дипл. правник, Секретар Скупштине града Суботице, телефон: 024/ 626-969.

На основу члана 38. став 2. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16 и 88/19) и члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

О Д Л У К У
о спровођењу јавног конкурса за избор директора
Јавног предузећа „Палић Лудаш“ Палић

I

Доноси се Одлука о спровођењу јавног конкурса за избор директора Јавног предузећа „Палић Лудаш“ Палић.

II

Јавни конкурс из тачке I ове одлуке спровешће се на основу огласа чији текст је саставни део ове одлуке.

III

Јавни конкурс за избор директора Јавног предузећа „Палић Лудаш“ Палић спроводи Комисија за спровођење конкурса за избор директора образована Решењем Скупштине града Суботице број I-00-021-170/2016 од 20. октобра 2016. године.

IV

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Града Суботице“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636451-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 36. став 3. и 4. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16 и 88/19), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и Одлуке о спровођењу јавног конкурса за избор директора Јавног предузећа „Палић Лудаш“ Палић, Скупштина града Суботице објављује

О Г Л А С
о јавном конкурсу за избор директора
Јавног предузећа „Палић Лудаш“ Палић

Подаци о Јавном предузећу:
Пословно име Јавног предузећа гласи:
- Јавно предузеће „Палић Лудаш“ Палић
- Javno preduzeće "Palić-Ludaš" Palić
- Palics-Ludas Közvállalat Palics
- Javno poduzeće "Palić-Ludaš" Palić

Матични број: 08594953
Порески идентификациони број (ПИБ): 100959253
Седиште Јавног предузећа је на Палићу, Кањишки пут бр. 17а.
Претежна делатност Јавног предузећа је: 9103 Заштита и одржавање непокретних културних добара, културно-историјских локација, зграда и сличних туристичких споменика.
Јавно предузеће основано је ради обављања делатности од општег интереса – управљања заштићеним подручјима, у складу са актима о заштитги, донетих на основу закона којим се регулише заштита природе, а којима је Јавно предузеће одређено за управљача.
Јавни конкурс се спроводи за избор директора Јавног предузећа који:
1) представља и заступа Јавно предузеће;
2) организује и руководи процесом рада;
3) води пословање Јавног предузећа;
4) одговара за законитост рада Јавног предузећа;
5) предлаже дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење;
6) предлаже годишњи, односно трогодишњи програм пословања и одговоран је за његово спровођење;
7) предлаже финансијске извештаје;
8) извршава одлуке Надзорног одбора;
9) бира извршне директоре;
10) бира представнике Јавног предузећа у скупштини друштва капитала чији је једини власник Јавно предузеће;
11) закључује уговоре о раду са извршним директорима, у складу са законом којим се уређују радни односи;
12) доноси акт о систематизацији;
13) врши друге послове одређене законом, оснивачким актом и статутом Јавног предузећа

Директор се именује на период од четири године.
Услови за именовање директора Јавног предузећа су:
1) да је пунолетно и пословно способно,
2) да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер

академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама,

3) да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2),
4) да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословима Јавног предузећа,
5) да познаје област корпоративног управљања,
6) да има радно искуство у организовању рада и вођењу послова,
7) да није члан органа политичке странке, односно да му је одређено мировање у вршењу функције у органу политичке странке,
8) да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци,
9) да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:
   (1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
   (2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
   (3) обавезно лечење наркомана;
   (4) обавезно лечење алкохоличара;
   (5) забрана вршења позива, делатности и дужности.

Место рада: Палић, Кањишки пут бр. 17а.

Стручна оспособљеност, знања и вештине кандидата за именовање директора Јавног предузећа оцењују се увидом у податке из пријаве и доказе поднете уз пријаву на јавни конкурс, писаном и усменом провером, односно на други одговарајући начин сходно потребама рада Јавног предузећа, у складу са законом којим се уређује правни положај јавних предузећа и Уредбом о мерилима за именовање директора јавног предузећа („Службени гласник РС“, бр. 65/16).

Рок за подношење пријаве је 30 дана од дана објављивања јавног конкурса у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Пријава на јавни конкурс, са личном и радном биографијом и доказима о испуњености услова, подноси се Скупштини града Суботице - Комисији за спровођење конкурса за избор директора, на адресу: Суботица, Трг слободе 1, препорученом пошиљком или лично, предајом у Градском услужном центру у приземљу Градске куће у Суботици, Трг слободе 1, у затвореној коверти са назнаком: „Пријава на јавни конкурс за именовање директора Јавног предузећа „Палић Лудаш“ Палић - НЕ ОТВАРАТИ“.

Докази који се прилажу уз пријаву:

- извод из матичне књиге рођених (не старији од 30 дана од дана објављивања јавног конкурса у „Службеном гласнику Републике Србије“);
- диплома о стеченом високом образовању;
- исправа (потврда или други акт) којом се доказује радно искуство у трајању од најмање пет година на пословима за које се захтева високо образовање;
- исправа (потврда или други акт) којом се доказује радно искуство у трајању од најмање три године на пословима који су повезани са пословима Јавног предузећа;
- исправа (сертификат о завршеном семинару о корпоративном управљању или уверење институције о положеном испиту из области корпоративног управљања) којом се доказује да кандидат познаје област корпоративног управљања,
- исправа (потврда или други акт) којом се доказује да кандидат има радно искуство у организовању рада и вођењу послова,
- изјава кандидата оверена од стране надлежног органа, да није члан органа ни једне политичке странке, односно, уколико је кандидат члан органа политичке странке, акт надлежног органа политичке странке да је кандидату одређено мировање у вршењу те функције;
- доказ да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци;
- доказ да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела и то:
  (1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
  (2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
  (3) обавезно лечење наркомана;
  (4) обавезно лечење алкохоличара;
  (5) забрана вршења позива, делатности и дужности.

Сви докази прилажу се у оригиналу или фотокопији овереној код надлежног органа.

Неблаговремене, неразумљиве и пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, Комисија за спровођење конкурса за избор директора ће одбацити закључком против кога није допуштена посебна жалба.

Оглас о јавном конкурсу објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“, „Службеном листу Града Суботице“, у дневном листу „Данас“ и на званичној интернет презентацији Града Суботице www.subotica.ls.gov.rs .

Лице задужено за давање обавештења о јавном конкурсу је Ђула Ладоцки, дипл. правник, Секретар Скупштине града Суботице, телефон: 024/ 626-969.

На основу члана 17. став 1. Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС“, бр. 40/21) и члана 33. став 1. тачка 22. Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице’’, бр. 27/19 – пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

О Д Л У К У
о доношењу Програма енергетске ефикасности Града Суботице за период 2025-2027

Члан 1.

Доноси се Програм енергетске ефикасности Града Суботице за период 2025-2027 који је у прилогу ове одлуке и чини њен саставни део.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Суботице“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636499-2025-09693-001-000-352-415
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

Програм енергетске ефикасности града Суботица

2025 – 2027

Наручилац посла: Град Суботица, Градска управа Суботице, Трг слободе 1
Број Јавне набавке : ЈН 80/24
Број Уговора: Број: IV-405-404/2024

Израђивачи:

ЕНЕПЛУС
Жељко Зечевић ПР Биро за консалтинг и инжењеринг у области енергетске ефикасности Енеплус Врбас, из Врбаса ул. Стевана Дорођског бр.38 кога заступа предузетник Жељко Зечевић

И

LESS - LOW ENERGY SMART SOLUTIONS NIŠ

Драган Гајић ПР за инжењерске делатности и техничко саветовање LESS - Low Energy Smart Solutions Ниш, из Ниша, Булевар Немањића бр.63, кога заступа предузетник Драган Гајић

Пројектни Тим:

Жељко Зечевић, дипл.инж.ел.-мастер – Руководилац пројекта

Драган Зечевић, дипл. Ецц

Саша Петровић, мастер филозофије и социологије

Проф. др Горан Вучковић

Адријана Ранђеловић, дипл. инж. Електротехнике

Бојан Гајић, дипл. инж. Машинства

1.Резиме **258**
2. Увод **259**
3.Општи подаци о граду Суботица **260**
3.1 Општи географски подаци ... 260
3.2 Климатске карактеристике ... 265
3.3 Демографске карактеристике ... 271
3.4 Организациона структура града Суботица ... 272
3.5 Буџетски оквир ... 275
3.6 Привредне активности на територији града Суботица ... 277
3.7 Стање животне средине ... 281
4.ПРЕГЛЕД И ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ **283**
4.1 Снадбевање електричном енергијом ... 283
4.2 Систем даљинског грејања ... 284
4.3 Снадбевање природним гасом ... 285
4.4 Водоснабдевање и одвођење отпадних вода ... 286
4.5 Управљање комуналним отпадом ... 299
4.6 Снабдевање чврстим и течним горивима ... 301
4.7 Структура и стање јавних зграда ... 303
5. Преглед годишњих енергетских потреба у периоду 2022.-2024. године ... 312
6.СИСТЕМ ЕНЕРГЕТСКОГ МЕНАЏМЕНТА У ГРАДУ СУБОТИЦА **342**
7 Предлози мера и активности за унапређење ЕЕ и повећање удела оие **343**
7.1. План енергетске санације и одржавања јавних зграда ... 343
7.2 Ефекти уштеде примарне енергије ... 343
8.Методологија прорачуна уштеде енергије, финансијских и еколошких показатеља **358**
9.Начин праћења реализације Програма енергетске ефикасности града Субптице за период 2025-2027. године **359**
10.Извори финансирања и финансијски механизми за спровођење мера и активности ЕЕ **359**
10.1 Управа за финасирање и постицање енергетске ефикасности ... 360
10.2 Финасирање на нивоу ЈЛС ... 361
10.3 Међународни фондови и извори финансирања ... 362
11.План енергетске ефикасности за 2025.годину ...
12. Закључна разматрања **371**
ПРИЛОГ А – Опште техничке информације, предности и изазови субвенционисаних мера унапређења енергетске ефикасности код домаћинства **372**

1.Резиме

Израда и доношење Програма енергетске ефикасности Града Суботице (у даљем тексту Програм ЕЕ) проистекла је из законских обавеза које јединице локалне самоуправе, као Обвезници система енергетског менаџмента, имају према Закону о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије ("Службени гласник РС", 40/21), члан 17.

Програм енергетске ефикасности Града Суботице представља стратешки документ који се доноси на период од три године (2025–2027). Његова сврха је унапређење енергетских перформанси зграда, оптимизација потрошње енергије, смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште и повећање коришћења обновљивих извора енергије. Овај програм има кључну улогу у одрживом развоју града, доприносећи економској и еколошкој добробити заједнице.

Основни циљеви програма

1. Енергетска обнова јавних објеката

Програм предвиђа спровођење мера енергетске санације на јавним објектима као што су школе, предшколске установе, здравствене установе, административне зграде, спортски и културни центри. Ове мере ће обухватати:

-побољшање термичке изолације (фасаде, кровови, столарија),

-замену застарелих система грејања и хлађења енергетски ефикасним решењима,

-увођење обновљивих извора енергије (соларни панели, топлотне пумпе),

-унапређење система осветљења коришћењем LED технологије.

2. Промоција обновљивих извора енергије

У оквиру програма биће подстакнута примена обновљивих извора енергије у јавним и приватним објектима. Овај сегмент обухвата:

-субвенционисање уградње соларних панела на индивидуалним стамбеним објектима и зградама,и реализације мера унапређења енергетске ефиксаности (термички омотач, топлотни извори,...)

-подстицање коришћења геотермалне енергије,

-промовисање ефикасних система за искоришћење биомасе и енергије ветра.

3. Подизање свести и едукација грађана

Један од стубова успешне имплементације мера енергетске ефикасности јесте ангажовање и информисање грађана. Програм ће обухватати:

-организовање радионица и семинара за становништво и привредне субјекте,

-промотивне кампање о значају енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије,

-креирање водича за грађане о уштеди енергије у домаћинствима.

4. Мониторинг, евалуација и прилагођавање мера

Успешност програма зависи од редовног праћења резултата и прилагођавања мера у складу са анализама и потребама локалне заједнице. Успостављени систем:

-прикупљања и анализе података о потрошњи енергије у јавним објектима,

-извештавања о оствареним уштедама и ефектима примене мера,

-корекције и унапређења активности на основу добијених резултата.

Очекивани ефекти програма

Очекивани резултати имплементације Програма ЕЕ Града Суботице укључују:

-значајно смањење потрошње енергије у јавним објектима за 20–30%,

-редукцију емисије CO_2,

-повећање учешћа обновљивих извора енергије у енергетском миксу града,

-унапређење квалитета живота грађана кроз боље услове у јавним и стамбеним објектима.

Овај свеобухватан програм поставља темеље за дугорочну енергетску одрживост Града Суботице, доприносећи заштити животне средине и смањењу енергетских трошкова, како за локалну самоуправу, тако и за становнике града.

2. Увод

Програм енергетске ефикасности Града Суботице за период 2025–2027. године припремљен је у складу са чланом 17. Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије. Осим што испуњава законску обавезу, овај програм одражава настојања локалне самоуправе да се створе одговарајући организационо-технички предуслови за смањење потрошње енергије у програмском периоду, али и дугорочно.

Програмом енергетске ефикасности (ЕЕ) дефинишу се планирани циљеви уштеде финалне енергије, који су усклађени са националним циљевима утврђеним Уредбом о обвезницима система енергетског менаџмента („Службени гласник РС”, бр. 59/2022). Такође, Програм садржи и вредност планираних уштеда енергије прорачунату и изражену у примарној енергији, чиме се испуњавају захтеви релевантних подзаконских аката.

Циљеви програма

- Унапређење система управљања енергијом у Граду Суботици кроз даље развијање енергетског менаџмента, мониторинг потрошње и примену напредних метода управљања енергијом.
- Спровођење конкретних мера које ће довести до смањења енергетских потреба и потрошње, уз истовремено унапређење услова рада и боравка у јавним објектима.
- Јачање капацитета институција задужених за спровођење мера енергетске ефикасности и обезбеђење континуираног праћења реализације циљева кроз специјализовани информациони систем потрошње енергије који је већ у употреби.
- Дефинисање приоритетних активности у области енергетске ефикасности које ће се спроводити у наредном периоду, укључујући мере на термичком омотачу зграда, унапређење система грејања и хлађења, као и повећање коришћења обновљивих извора енергије.

Организација имплементације и мониторинг

Организација имплементације програма осигураће се кроз планиране активности, док ће предложена организациона структура бити оспособљена за управљање активностима, спровођење мера и праћење реализације циљева. Успостављени информациони систем омогућиће ефикасан мониторинг потрошње енергије и правовремено извештавање о оствареним уштедама.

Финансирање мера енергетске ефикасности

Финансијска средства за реализацију Програма биће обезбеђена из више извора, укључујући:

-Буџетска средства Града Суботице,

-Средства виших нивоа власти,

-Неповратна средства из ИПА фондова и међународних донаторских програма,

-Кредите и друге облике финансирања кроз јавне и приватне инвестиције.

Програм енергетске ефикасности је усклађен са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС“, бр. 101/2015), Програмом остваривања Стратегије и најновијим Националним акционим планом за енергетску ефикасност Републике Србије (НАПЕЕ РС).

Елементи Програма енергетске ефикасности

Поред дефинисаних циљева уштеде енергије, Програм садржи и све остале обавезне елементе прописане Законом о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије:

- Преглед и процену годишњих енергетских потреба Града Суботице, укључујући енергетски биланс у оквиру обухвата Система енергетског менаџмента (СЕМ),
- Процену енергетских својстава објеката који су обухваћени СЕМ-ом Града Суботице,
- Преглед мера и активности које ће обезбедити ефикасно коришћење енергије,
- Дефинисање носиоца мера, рокова и очекиваних резултата,
- Прорачун потребних финансијских средстава, извора и модела финансирања.

Стратегија и приоритети унапређења енергетске ефикасности

Програм енергетске ефикасности Града Суботице утврђује стратегију развоја енергетске ефикасности и дефинише приоритетне мере које ће се спроводити у јавним објектима на територији града током трогодишњег периода (2025–2027).

Програм омогућава сагледавање структуре, интензитета и динамике потрошње енергије у референтном периоду 2021–2023. године. На основу анализа енергетске потрошње у јавним објектима за које град плаћа енергетске рачуне, утврђени су кључни енергетски индикатори који ће служити као основа за даље компаративне анализе и оцењивање степена остварења циљева.

Планиране инвестиције унапређења енергетске ефикасности биће усмерене на:

-Реконструкцију и термичку санацију зграда (изолација фасада, замена прозора и врата, санација кровова),

-Унапређење система грејања и хлађења, укључујући прелазак на енергетски ефикасније технологије и коришћење обновљивих извора енергије,

-Инсталацију паметних мерача потрошње енергије и аутоматизованих система управљања,

-Примена мера енергетског менаџмента ради оптимизације потрошње.

Очекивани резултати

Програмом енергетске ефикасности Града Суботице настојаће се да се поставе реалистични и остварив циљеви уштеде енергије у предстојећем периоду. Континуитет активности из претходних периода биће одржан, уз постепено проширење мера и повећање обухвата објеката који ће бити предмет унапређења енергетске ефикасности. Спровођењем овог програма очекује се значајно смањење потрошње енергије у јавним објектима, смањење трошкова за енергенте, као и допринос смањењу емисије CO_2 у складу са националним и локалним стратегијама заштите животне средине.

Овај програм представља основу за дугорочни развој енергетске ефикасности Града Суботице, чиме се стварају предуслови за одржив и енергетски ефикасан урбани развој.

3.Општи подаци о граду Суботица

3.1 Општи географски подаци

Суботица је најсевернији град Републике Србије, други по величини град Аутономне Покрајине Војводине и административни центар Севернобачког округа. Географски положај је одређен са 46º 5' 5" северне ширине и 19º 39' 47" источне дужине. Граничи се са Мађарском и са 4 јединице локалне самоуправе: Сомбор, Бачка Топола, Сента и Кањижа.

Севернобачки управни округ

Територија Града Суботица заузима површину од 1.007 км². Према прелиминарним подацима пописа становништва 2022. године, укупан број становника на територији Града Суботице је 123.952 становника који живе у 19 насеља организованих у 37 месних заједница. Захваљујући географском положају и вредним грађанима, Град Суботица је постао најзначајнији административно-управни, индустријски, трговачки, саобраћајни и културни центар Севернобачког округа, а оближње Палићко језеро га чини туристичко-рекреативним центром ширег подручја.

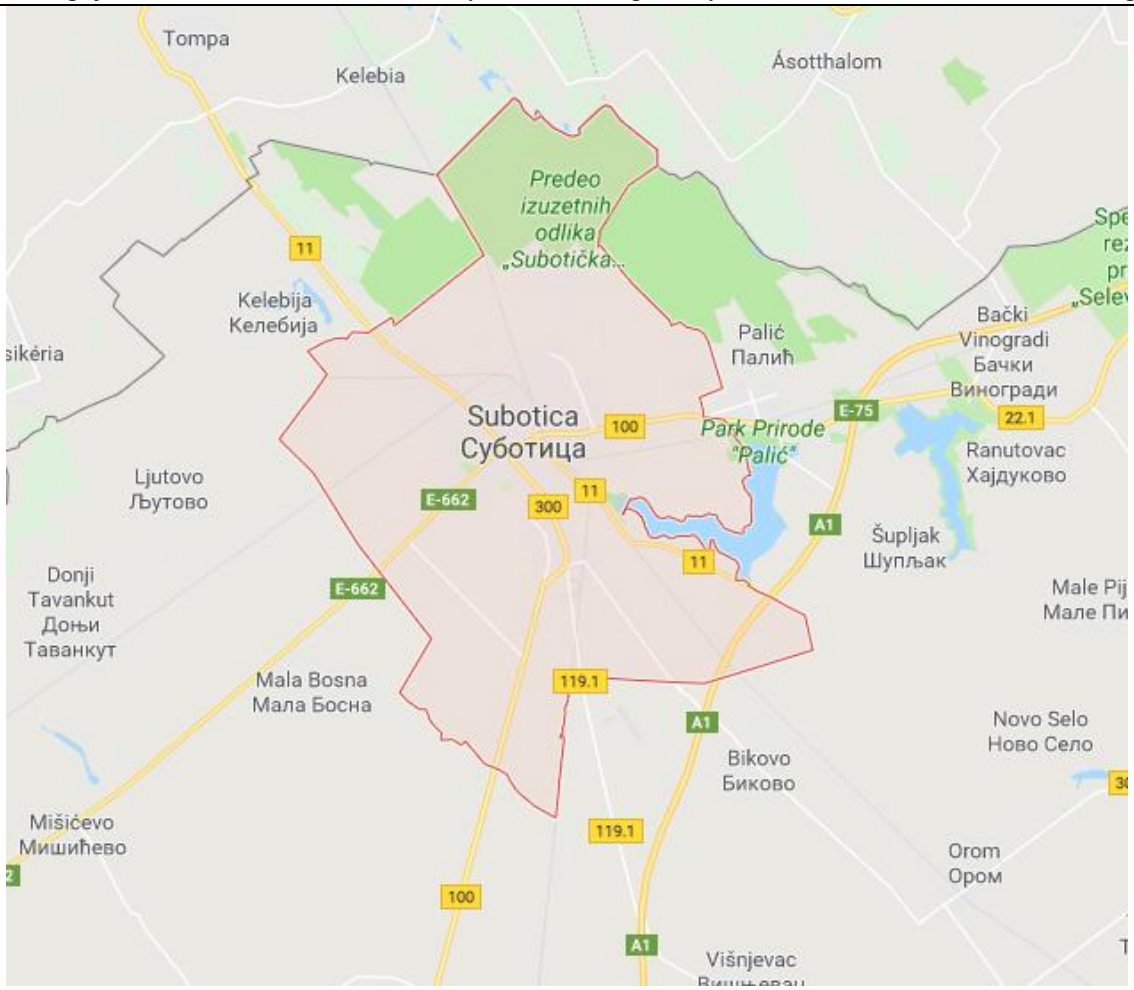

Просечна надморска висина Суботице је 114m, 40m изнад нивоа Тисе код Кањиже о 32m изнад нивоа Дунава код Баје. Поред Суботице пролази међународни пут Е-75. До граничног прелаза Келебија има 10km, а до Хоргоша 30km. Северно од града је плодна пешчара с виноградима и воћњацима, а јужно земља ораница.

Око града је подигнуто 18 већих насеља: Бајмок, Бачки Виногради, Бачко Душаново, Биково, Вишњевац, Горњи Таванкут, Доњи Таванкут, Ђурђин, Келебија, Љутово, Мала Босна, Мишићево, Нови Жедник, Палић, Стари Жедник, Хајдуково, Чантавир и Шупљак. Град је повезан са старим летовалиштем и језером Палић.

Суботица се налази на самом северу Војводине, у непосредној близини државне границе са Републиком Мађарском, што јој обезбеђује карактеристику градског насеља са повољним географским положајем као потенцијалним фактором развоја.

У саобраћајном погледу Суботица се, у правом смислу речи, налази на раскрсници путева и пруга. У непосреној близини Суботице пролази планирани аутопут Е-75 (засад је изграђена једна страна планираног аутопута), а у самом граду се укрштају магистрални правци према Новом Саду, Сомбору, Хоргошу и Сенти. Траса пруге Београд - Будимпешта пролази кроз урбано језгро и ту се рачва са пружним правцима према Сомбору, Хоргошу, Црвенки и Баји. Пруге према Црвенки и Баји су укинуте, али је задржан њихов коридор. Све ове чињенице доприносе сврставању Суботице у један од значајнијих саобраћајних чворова у Републици Србији.

Град Суботица има спортски аеродром «Иван Сарић». Тренутно је регистрован као спортски аеро-клуб. Постоје напори да се пререгиструје као аеродром за цивилни ваздушни саобраћај за лаке летилице (5.7 тона) по принципу «НА ЗАХТЕВ».

Суботица је лоцирана на једној од главних саобраћајних раскрсница Европе:

-Пан-Европски коридор 10
-Аутопут Е 75
-Железница Е 85
-Жеелзница Суботица –Сегедин
-Жеелзница 771 Суботица-Цомбор-Винковци
-Аутопут М-24 Сента-Кикинда-Темишвар
-Аутопут М-17.1 Суботица –Сомбор-Осијек

Суботица, поред повољне географске локације, има и низ логистичких прдности:
-Два међународна гранична прелаза (Хоргош и Келебија)
- Један међудржавни гранични прелаз-Бајмок, удаљен око 35 км од Суботице
- Железничка станица за теретне возове
- Главно чвориште интернета и развијена телекомуникациона структура
- Јавна и царинска складишта
- Логистички центар на површини од око 40 ха
- Најближа лука (25 км) је код Кањиже на реци Тиси.
- Развијена мрежа локалних путева (дужине од 444 км) повезана са главним и међународним аутопутевима

		Град(км)	Удео у дужини путева у округу (%)	Округ (км)
Дужина путева - укупно		407	65,33	623
Савремени коловоз		236	58,85	401
Магистрални	укупно	96	78,05	123
	савремени коловоз	89	76,72	116
Регионални	укупно	19	19,59	97
	савремени коловоз	19	19,59	97
Локални	укупно	291	72,21	403
	савремени коловоз	127	67,91	187

- Добра повезаност са три међународна аеродрома
Београд (СР) 165 км
Будимпешта (ХУ) 190 км
Осијек (ЦРО) 120 км
Локални аеродром у Сегедину (ХУ) 50 km
- У близини града се налазе и два најфреквентнија гранична прелаза: Хоргош и Келебија.
- Удаљеност Суботице од главних привредних центара у окружењу: Београд – 184 км Будимпешта – 203 км Солун – 805 км Загреб – 537 км Беч – 440 км Букурешт – 708 км

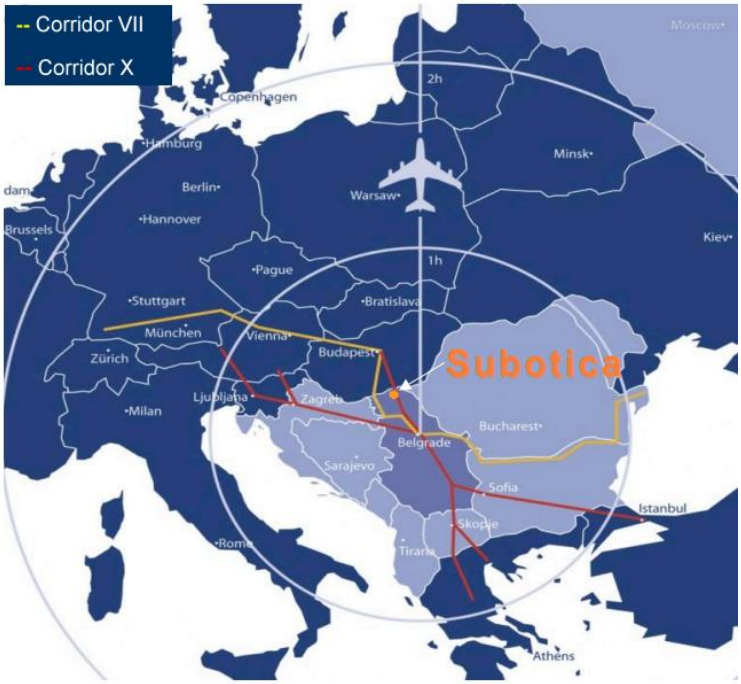

Суботица у мрежи градских насеља у Србији

Суботица у хијерархијској мрежи градских насеља дефинисаној у Просторном плану Републике Србије је утврђена као регионални центар који је функционално ослоњен и гравитира Новом Саду, као макрорегионалном центру у оквиру Војводине.

Према Суботици као регионалном центру функционално гравитирају Сента, Ада,

Бачка Топола, Кањижа и Мали Иђош, што је имало пресудан утицај да она, не само у административном смислу, постане средиште и седиште Северно-бачког округа.

Однос градског и приградских насеља

Градско насеље Суботица је и примарни центар града, коме гравитирају сва приградска и сеоска насеља овог подручја. У граду је остварена концентрација јавних служби, трговинских капацитета и других садржаја који опслужују не само приградска насеља већ и знатно шире подручје. Процес деаграризације или боље рећи индустријализације,која се углавном концентрисала у самом граду, довео је до тога да се већи део радно активног становништва запошљавао у граду што је узроковало пораст дневних и сталних миграција.

Резултат ових миграција је такав да је већина приградских насеља задржала карактер насеља руралног типа са пољопривредом као основном карактеристиком. Мањи индустријски погони у Бајмоку, Чантавиру, Таванкуту и Ђурђину према капацитетима и садржајима нису такви да формирају одговарајући обим и структуру привреде.

Изузетак представљају насеља Бајмок и Чантавир која делимично имају карактер насеља градског типа са оствареним одређеним нивоом концентрације јавних служби, трговинских и индустријских капацитета и других садржаја карактеристичних за урбане средине.

Природне карактеристике

У геоморфолошком погледу ово подручје лежи на контакту Телечке лесне заравни и Суботичко-хоргошке пешчаре. Посебан тип земљишта представља песак, а карактеришу га две важне особине: карбонантан је и са површине има јаку способност акумулације воде. Погодан је за узгој високо квалитетног воћа и грожђа, индустријску паприку и шумско дрвеће. Са друге стране, карактер терена је такав да има изванредан пољопривредни значај, односно могућност примене потпуне пољомеханизације и оптималне организације земљишног простора за пољопривредну експлоатацију, као и могућност наводњавања. Клима овог подручја има карактеристике умерено континенталне климе коју чине врло оштре зиме, врло топла лета и нестабилност падавина по количини и временском распореду. Просек падавина је 491,3 мм, док је просечна годишња температура 11,4º С а релативна влажност ваздуха 69%. На седам километара од Града Суботица, налази се насеље Палић и Палићко језеро (102 метара надморске висине) као неодвојиви део Града. Почетком XIX века Палић је почео да се помиње као лековито језеро, а средином XIX века Палић је стекао статус бање. Формирање културног предела насупрот ранијим мишљењима, новији палео-еколошки подаци указују на мозаичност вегетације у централним деловима Панонског региона већ од плеистоцена. Поред постојања рефугијума дрвенастих врста за време глацијације, постоје докази и о континуитету постојања степске и слатинске вегетације у периодима доминације шума (Sümegi 2011). Подаци анализе тресета са Буквања (северно од Суботице) такође указују на динамично мењајући мозаик шумске и нешумске вегетације (Николић, 1986). Услед близине подземних вода, у удубљењима неравне површине пешчаре су настала језера, мочваре и слатинске баре, а кроз пашчару су вијугала широка, замочварена корита сезонских или сталних водотокова према Тиси. Развој степа и слатина је био умногоме одређен локалним условима, а каснији антропогени утицаји су само допринели ширењу ових типова биљног покривача. Мозаичност предела је хиљадама година пружала оптималне услове за номадско и полуномадско сточарство са сезонским миграцијама стада (прегонска испаша) између плавних подручја и сувих платоа (Frisnyák, 2001). Сточарство и потребе насеља у близини водених путева су постепено смањили површине шума на рачун травне вегетације. Шуме су опстале најчешће на плавним подручјима, где су услови њиховог обнављања били најповољнији. У средњем веку, на простору Војводине, се развила густа мрежа насеља, али укупан број становника је био мали (Szekeres, 1983, Szekeres&Ritz, 1998). Само мањи део атара је био обрађен, а између насеља су се пружали пространи пашњаци. Као резултат смањења броја становништва после инвазије Татара, а касније и у периоду владавине Отоманске империје, све веће површине (званe „пусте“) су биле поново коришћене за полуномадско сточарство (Szekeres&Ritz, 1998). По подацима Ховања (1999), хидролошки режим језера Палић је од 16. века под утицајем људских активности. Старе карте приказују замочварени појас од Великог појилишта до Тисе, који нестаје после 16. века. Изградњом тврђаве у Суботици формирано је вештачко језеро, чиме се смањио доток воде у Палић. Површина и дубина језера се смањила и варирала је у широком опсегу, у зависности од падавина. Рушењем тврђаве и насипа вештачког језера, слив Палића у 18. веку се повећао. Претварање пашњака у оранице започиње у 18. веку, у периоду планског насељавања

Војводине. Почетком века становници Суботице су обрађивали свега 950 јутара земље (Magyar, 1999), да би до краја века преорали готово целу површину лесног платоа. Претерана испаша пешчарских површина, што је производ растућег броја грла, довела је до уништења пешчарске вегетације, нарочито у сувим годинама. Јаки ветрови су допринели отварању и разношењу песка, због тога се од средине 19. века плански повећавала површина шума, саде се отпорне, стране врсте као што су багрем и црни бор. Парцелисање последњих пространих пешчарских пашњака уз Кириш се одвијало крајем 19. века (из ових средстава је финансирана изградња Градске куће) када је дошло до формирања појаса винограда северно и североисточно од Града. Док је Келебијско језеро било слатководно, језера Лудаш и Палић су припадала сланим језерима. Концентрација соли је била највиша у Палићу, и доказана лековита својства слатинског језера су омогућила изградњу лечилишта и садњу парка средином 19. века. Истовремено се почела изградња канализације у Суботици и довод отпадних вода у корито језера, што је за један век претворио слано језеро у еутрофно, замочварено језеро.

3.2 Климатске карактеристике

Климатски подаци:
Преузето са: https://weatherspark.com/y/84646/Average-Weather-in-Subotica-Serbia-Year-Round
У Суботици су лета топла, зиме веома хладне и снежне, а током целе године је променљиво облачно. Током године, температура обично варира од -3°C до 28°C и ретко је испод -11°C или изнад 34°C.
Клима у Суботици

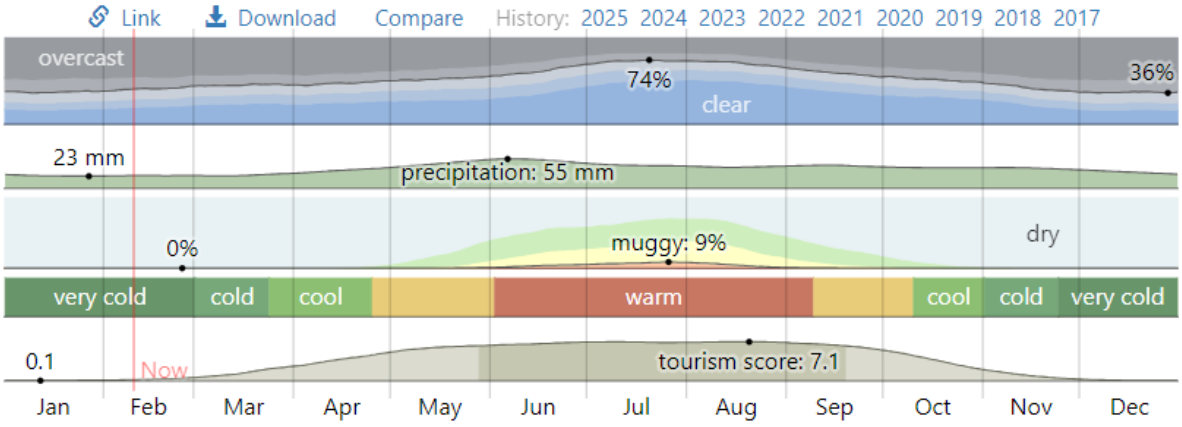

Топла сезона траје 3,6 месеци, од 26. маја до 14. септембра, са средњом дневном високом температуром изнад 23°C. Најтоплији месец у години у Суботици је јул, са просечном највишом температуром од 28°C и најнижом од 16°C.

Хладна сезона траје 3,4 месеца, од 22. новембра до 2. марта, са средњом дневном високом температуром испод 8°C. Најхладнији месец у години у Суботици је јануар, са просечном најнижом од -3°C и највишом од 3°C.

Просечне највише и најниже температуре

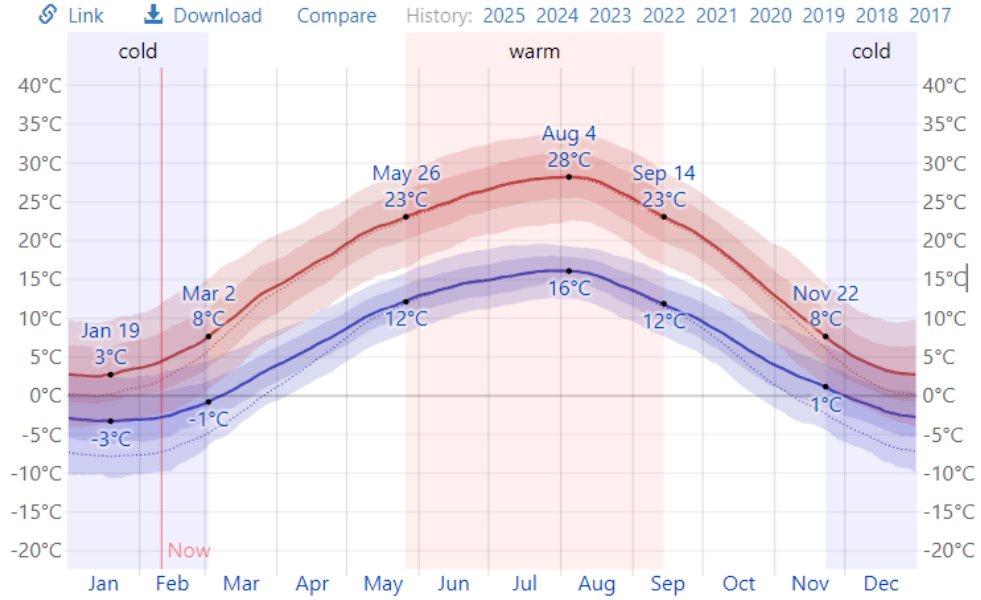

Просечна дневна висока (црвена линија) и ниска (плава линија) температура, са опсегом од 25. до 75. и 10. до 90. перцентила. Танке испрекидане линије су одговарајуће просечне перципиране температуре.

Average	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
High	3°C	5°C	11°C	17°C	22°C	25°C	28°C	27°C	23°C	17°C	9°C	4°C
Temp.	-0°C	1°C	6°C	12°C	17°C	20°C	22°C	22°C	17°C	11°C	5°C	1°C
Low	-3°C	-2°C	2°C	6°C	11°C	14°C	16°C	15°C	11°C	7°C	2°C	-2°C

слика испод показује вам компактну карактеризацију целе године просечних температура по сату. Хоризонтална оса је дан у години, вертикална оса је сат у дану, а боја је просечна температура за тај сат и дан.

Просечне дневне температуре у Суботици

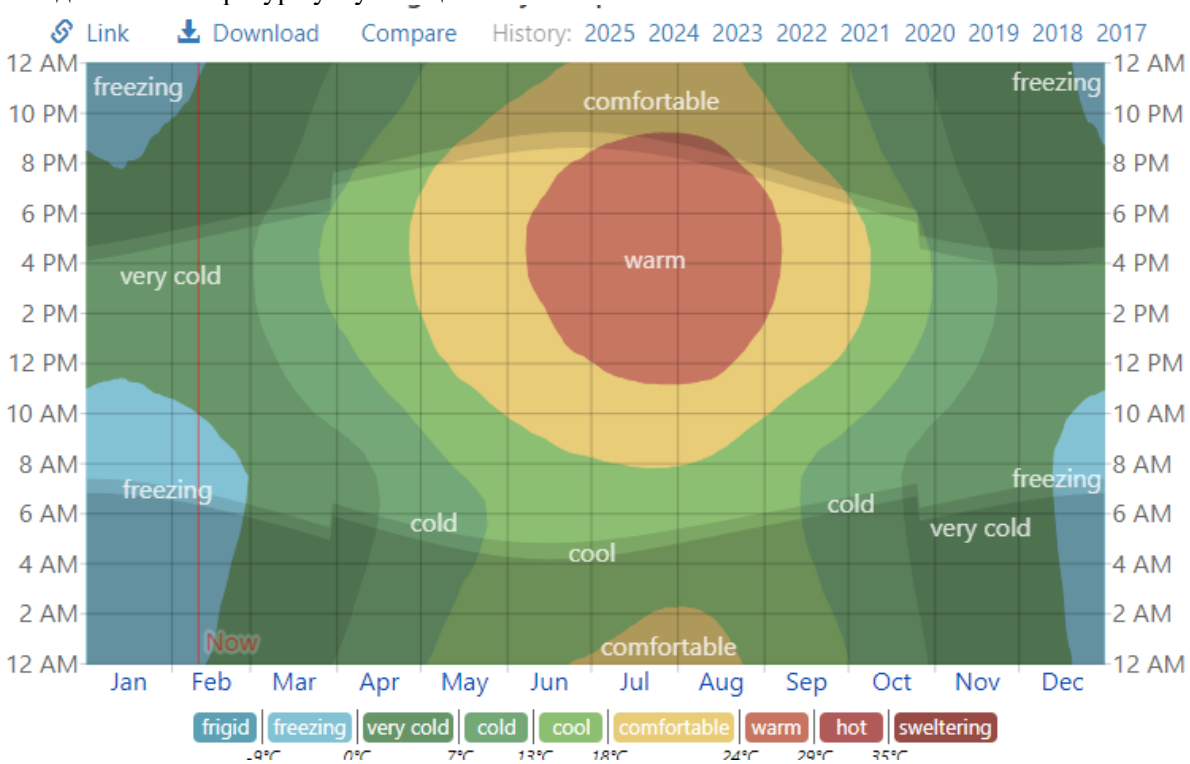

Просечна температура по сату, означена бојом у траке. Осенчени слојеви указују на ноћ и грађански сумрак.

У Суботици, просечан проценат неба покривеног облацима доживљава значајне сезонске варијације током године.

Ведрији део године у Суботици почиње око 31. маја и траје 4,0 месеца, а завршава се око 28. септембра. Најведрији месец у години у Суботици је јул, током којег је у просеку небо ведро, претежно ведро или делимично облачно 73% времена. Облачнији део године почиње око 28. септембра и траје 8,1 месец, а завршава се око 31. маја. Најоблачнији месец у години у Суботици је децембар, током којег је небо у просеку наоблачено или претежно облачно 63% времена.+ss

Категорије облачности у Суботици

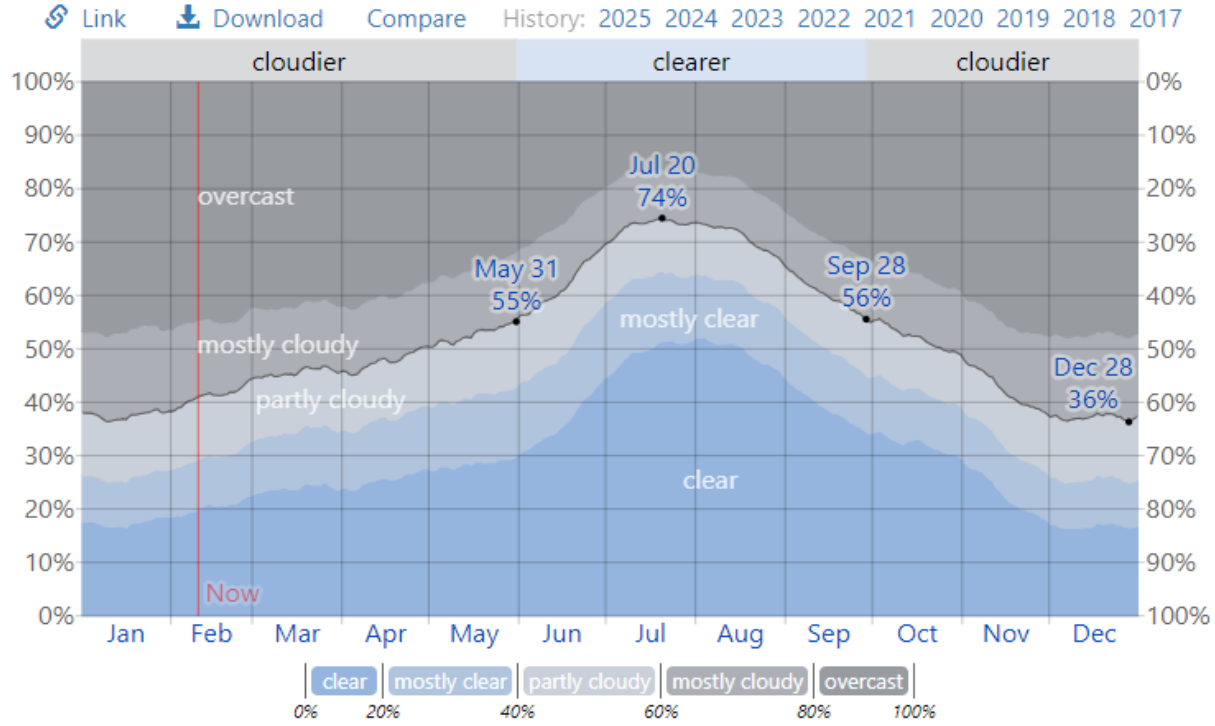

Проценат времена проведеног у сваком опсегу облачности, категорисан по проценту неба покривеног облацима.

Fraction	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Cloudier	62%	59%	54%	52%	47%	38%	27%	29%	40%	48%	58%	63%
Clearer	38%	41%	46%	48%	53%	62%	73%	71%	60%	52%	42%	37%

Дужина дана у Суботици значајно варира током године. У 2025. најкраћи дан је 21. децембар, са 8 сати и 38 минута дневног светла; најдужи дан је 21. јун, са 15 сати и 46 минута дневног светла.
Сати дневне светлости и сумрака у Суботици

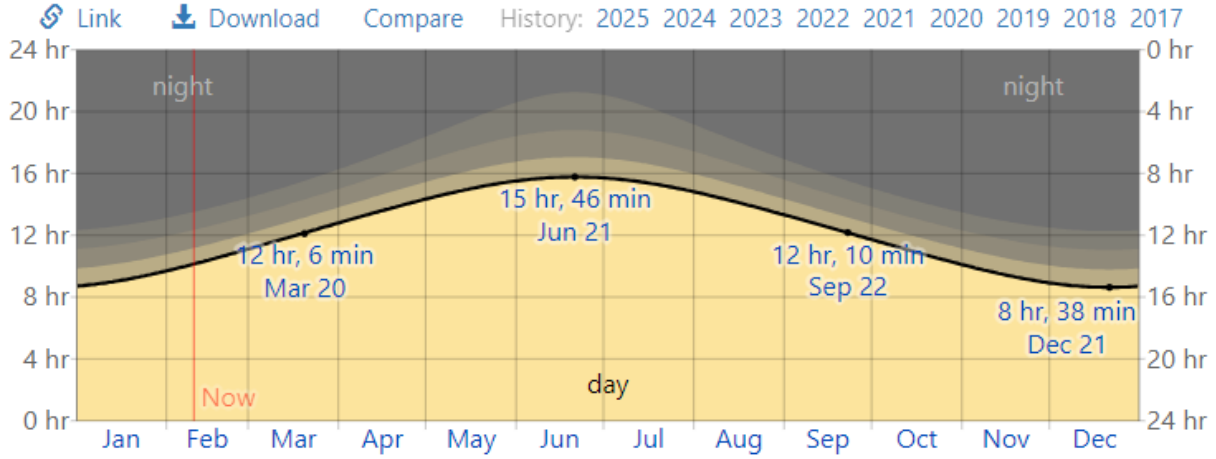

број сати током којих је Сунце видљиво (црна линија). Од дна (најжутије) до врха (најсива), траке боја означавају: пуну дневну светлост, сумрак (грађански, наутички и астрономски) и пуну ноћ.

Hours of	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Daylight	9.1h	10.4h	12.0h	13.6h	15.0h	15.7h	15.3h	14.0h	12.5h	10.8h	9.4h	8.7h

Најранији излазак Сунца је 15. јуна у 04:49, а најкасније 2 сата и 34 минута касније у 7:23 2. јануара. Најранији залазак Сунца је 10. децембра у 15:55, а најкасније 4 сата и 41 минут касније у 20:36.

Летње рачунање времена (ДСТ) се у Суботици посматра током 2025. године, почев од пролећа 30. марта, у трајању од 6,9 месеци, а завршава се у јесен 26. октобра.

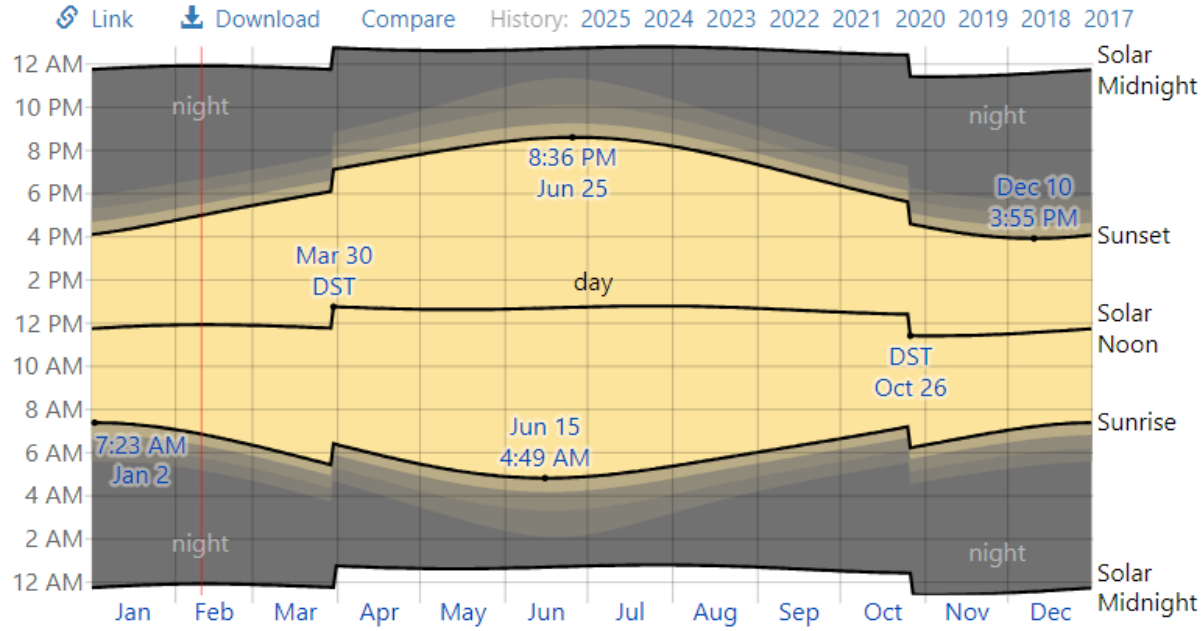

Сунчев дан током 2025. године

Одоздо према горе, црне линије су претходна соларна поноћ, излазак сунца, соларно подне, залазак сунца и следећа соларна поноћ. Дан, сумрак (грађански, наутички и астрономски) и ноћ су означени тракама боја од жуте до сиве. Прелази на летње рачунање времена и са њега су означени ознакама 'DST'.

Слика испод представља компактан приказ елевације Сунца (угао Сунца изнад хоризонта) и азимута (његовог правца компаса) за сваки сат сваког дана у периоду извештавања. Хоризонтална оса је дан у години, а вертикална оса је сат у дану. За дати дан и сат тог дана, боја позадине означава азимут сунца у том тренутку. Црне изолиније су контуре константне сунчеве надморске висине.

Соларна елевација и азимут у Суботици

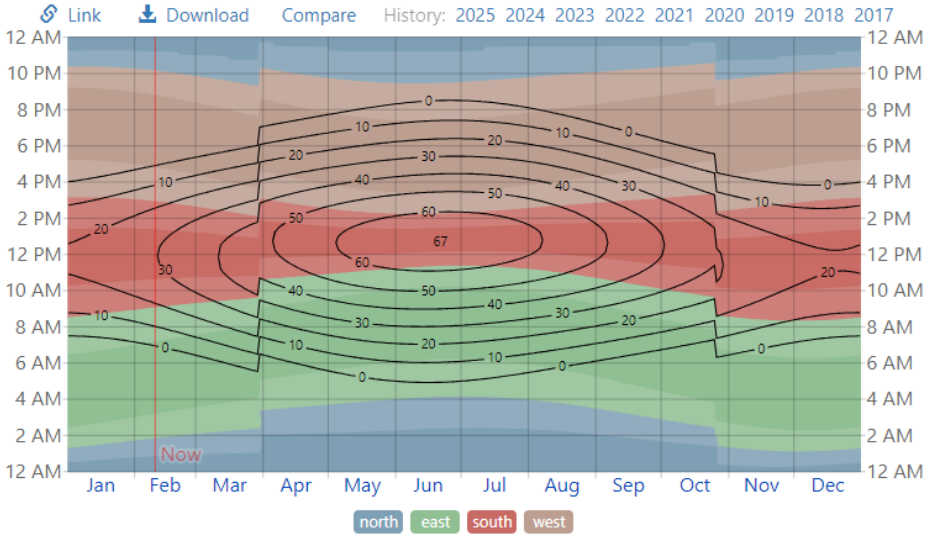

Соларна елевација и азимут током 2025. године.

Црне линије су линије константне соларне елевације (угао Сунца изнад хоризонта, у степенима). Испуне боје позадине означавају азимут (смер компаса) Сунца. Благо затамњене области на границама кардиналних тачака компаса указују на подразумеване међусмерце (североисток, југоисток, југозапад и северозапад).

Ниво удобности влажности заснивамо на тачки росе, јер она одређује да ли ће зној испарити са коже и на тај начин хладити тело. Ниже тачке росе осећају се сушнијим, а више тачке росе влажније. За разлику

од температуре, која се обично значајно разликује између ноћи и дана, тачка росе има тенденцију да се мења спорије, тако да, иако температура може да падне ноћу, облачан дан обично прати влажна ноћ.

Ниво комфора влажности у Суботици

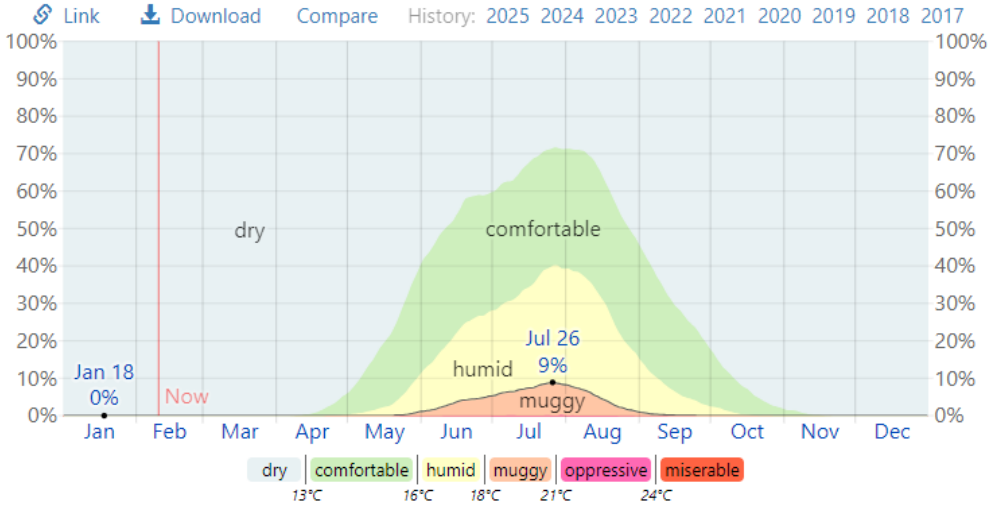

Проценат времена проведеног на различитим нивоима удобности влажности, категорисан по тачки росе.

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Muggy days	0.0d	0.0d	0.0d	0.0d	0.1d	1.0d	2.3d	1.3d	0.1d	0.0d	0.0d	0.0d

У овом одељку се говори о просечном вектору ветра (брзина и правац) за широки сат по сату на 10 метара изнад тла. Ветар који се осећа на било којој локацији у великој мери зависи од локалне топографије и других фактора, а тренутна брзина и смер ветра варирају у већој мери од просека по сату. Просечна брзина ветра по сату у Суботици има благе сезонске варијације током године.Ветровитији део године траје 6,9 месеци, од 6. октобра до 4. маја, са просечном брзином ветра већом од 12,7 километара на сат. Најветровитији месец у години у Суботици је март, са просечном брзином ветра по сату од 14,6 километара на сат.

Просечна брзина ветра у Суботици

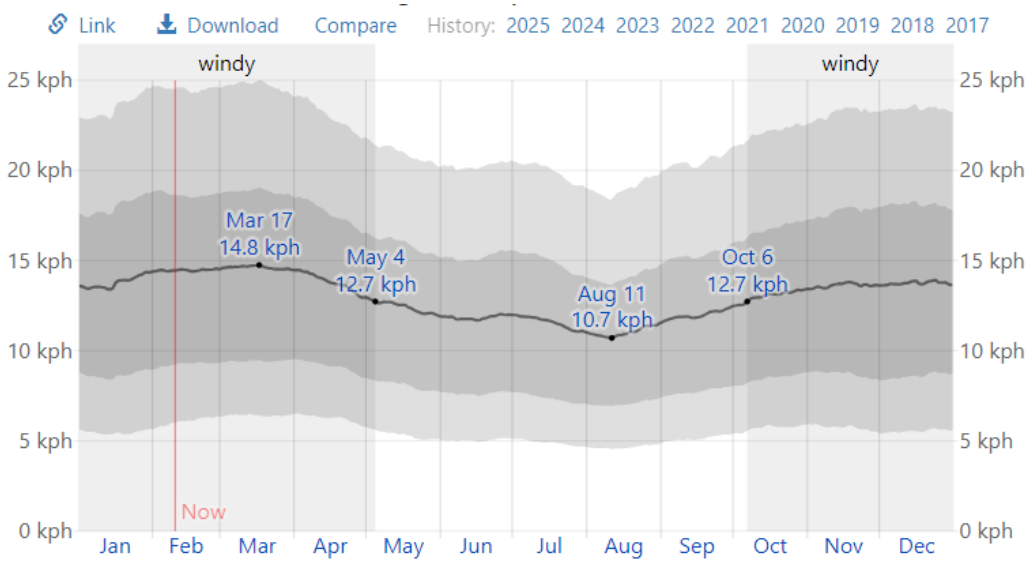

Просечна брзина ветра по сату (тамно сива линија), са опсегом од 25. до 75. и 10. до 90. перцентила.

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Wind Speed (kph)	13.8	14.5	14.6	13.8	12.4	11.9	11.5	11.1	12.0	13.1	13.6	13.7

Преовлађујући просечни сатни смер ветра у Суботици варира током целе године. Ветар је најчешће западног смера у трајању од 3,1 недеље, од 5. јануара до 27. јануара, са вршним процентом од 29% 16. јануара. Ветар најчешће дува северног смера 8,1 месец, од 27. јануара до 29. септембра, са вршним процентом од 44% 30. јула. од 29% 1. јануара.

Правац ветра у Суботици

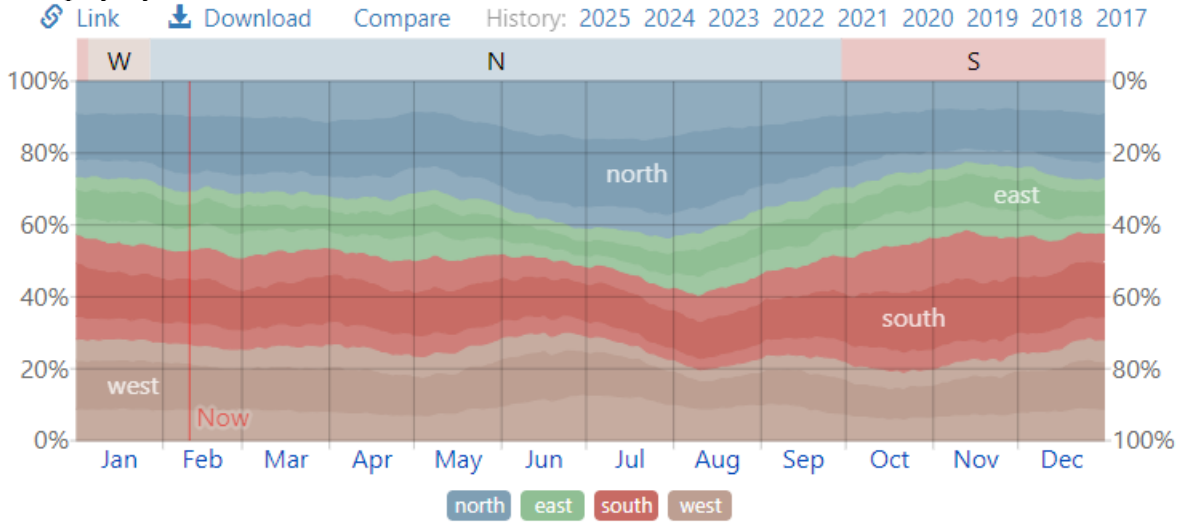

Проценат сати у којимје решењем а је средњи смер ветра из сваког од четири кардинална смера ветра, искључујући сате у којима је средња брзина ветра мања од 1,6 km/h.

Благо затамњена подручја на границама представљају проценат сати проведених у подразумеваним средњим правцима (североисток, југоисток, југозапад и северозапад).

Овај одељак говори о укупној дневној краткоталасној сунчевој енергији која допире до површине земље на широком подручју, узимајући у обзир сезонске варијације у дужини дана, надморску висину Сунца изнад хоризонта и апсорпцију од стране облака и других атмосферских састојака. Краткоталасно зрачење укључује видљиву светлост и ултраљубичасто зрачење.

Просечан дневни инцидент краткоталасне соларне енергије доживљава екстремне сезонске варијације током године. Светлији период године траје 3,4 месеца, од 6. маја до 20. августа, са просечном дневном упадном краткоталасном енергијом по квадратном метру изнад 5,9 kWh. Најсјајнији месец у години у Суботици је јул, са просеком од 6,9 kWh. Тамнији период године траје 3,6 месеци, од 30. октобра до 16. фебруара, са просечном дневном краткоталасном енергијом инцидента по квадратном метру испод 2,4 kWh. Најмрачнији месец у години у Суботици је децембар, са просеком од 1,2 kWh.

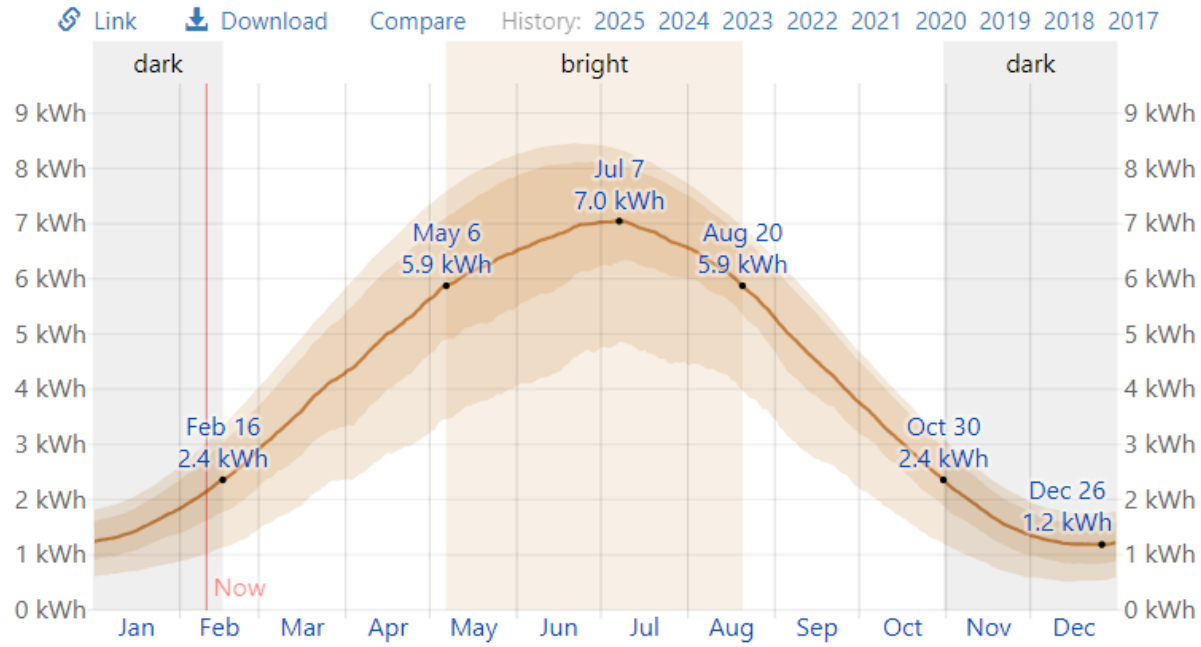

просечна дневна краткоталасна сунчева енергија која достиже тло по квадратном метру (наранџаста линија), са опсегом од 25. до 75. и 10. до 90. перцентила.

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Solar Energy (kWh)	1.5	2.3	3.7	5.0	6.1	6.8	6.9	6.0	4.5	3.0	1.7	1.2

3.3 Демографске карактеристике

СТАНОВНИШТВО

Суботица		***123952***
Градска		***94228***
Остала		***29724***
Бајмок		**6093**
Бачки Виногради		**1448**
Бачко Душаново		**523**
Биково		**1291**
Вишњевац		**457**
Горњи Таванкут		**889**
Доњи Таванкут		**1969**
Ђурђин		**1202**
Келебија		**1969**
Љутово		**888**
Мала Босна		**909**
Мишићево		**266**
Нови Жедник		**1994**
Палић	**г**	**5476**
Стари Жедник		**1564**
Суботица	**г**	**88752**
Хајдуково		**1854**
Чантавир		**5545**
Шупљак		**863**

Становништво према старосним групама и полу, 2022–2023.

	2022		2023	
	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	4150	4424	4128	4400
Деца старости 7–14 година (узраст основне школе)	4633	4893	4595	4898
Деца старости 15–18 година (узраст средње школе)	2516	2512	2484	2487
Деца старости 0–17 година	10646	11203	10583	11144
Број младих (15–29 година)	9221	9677	9203	9636
Радни контингент становништва (15–64 година)	39469	39331	39034	38898
Укупан број становника	64473	59688	64083	59341

Извор: Процене становништва, РЗС

Становништво према старосним групама, 2023.

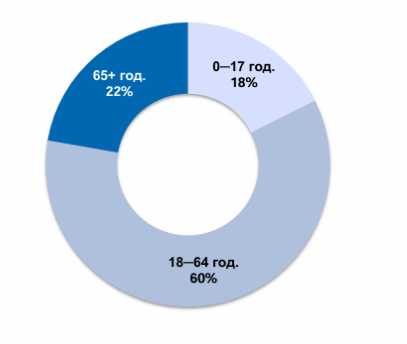

Извор: Процене становништва, РЗС

Домаћинства према броју чланова и типу насеља, 2022. (%)

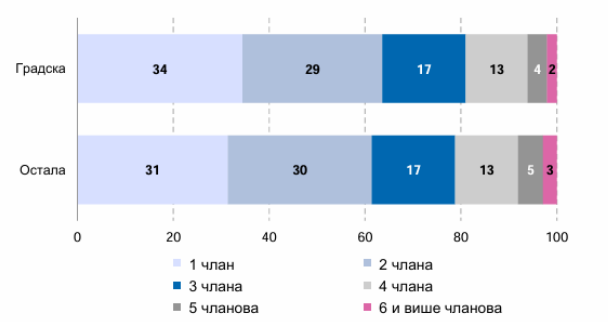

Извор: Попис становништва, домаћинстава и станова, РЗС

Породице са децом према броју деце (%)

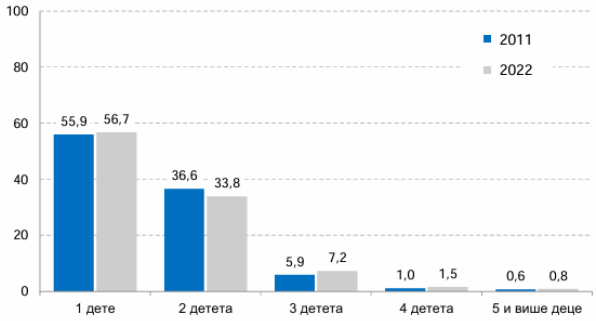

Извор: Попис становништва, домаћинстава и станова, РЗС

3.4 Организациона структура града Суботица

Скупштина града је највиши орган Града који врши основне функције локалне власти, утврђене Уставом, законом и Статутом. Руководиоци органа су:

-председник Скупштине града Суботице,
-заменик председника Скупштине града Суботице,
-секретар Скупштине града Суботице,

Скупштина има 67 одборника, који се бирају на четири године.

Градоначелник представља и заступа Град, предлаже начин решавања питања о којима одлучује Скуптшина, наредбодавац је за извршење буџета, усмерава и усклађује рад Градске управе, доноси појединачне акте за које је овлашћен законом, Статутом или одлуком Скупштине, даје сагласност на опште акте

Градско веће чине Градоначелник, Заменик градоначелника, као и седам чланова Градског већа које бира Скупштина града, на период од четири године, тајним гласањем, већином од укупног броја одборника. Градоначелник је председник Градског већа. Заменик градоначелника је члан Градског већа по функцији. Чланови Градског већа могу решењем Градоначелника бити задужени за једно или више одређених подручја из надлежности Града. Градоначелник може поједине чланове Градског већа задужити за обављање одређених послова и задатака и изван области за коју су задужени, ако је то неопходно за реализацију неког пројекта од значаја за Град, за извршење одлука Скупштине града, као и када Градско веће процени да је то од значаја за спровођење политике у одређеној области. Чланови Градског већа могу бити на сталном раду у Граду.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ГРАДСКЕ УПРАВЕ
У Градској управи образоване су следеће основне организационе јединице:

I. Секретаријат за финансије
II. Секретаријат локалне пореске администрације
III. Секретаријат за општу управу и заједничке послове
IV. Секретаријат за друштвене делатности
V. Секретаријат за грађевинарство

VI. Секретаријат за имовинско-правне послове
VII. Секретаријат за привреду, локалне економски развој и туризам
VIII. Секретаријат за пољопривреду, заштиту животне средине
IX. Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај
X. Секретаријат за инспекцијско-надзорне послове
XI. Секретаријат за инвестиције и развој.
XII. Кабинет Градоначелника
XIII. Одељење за људске ресурсе

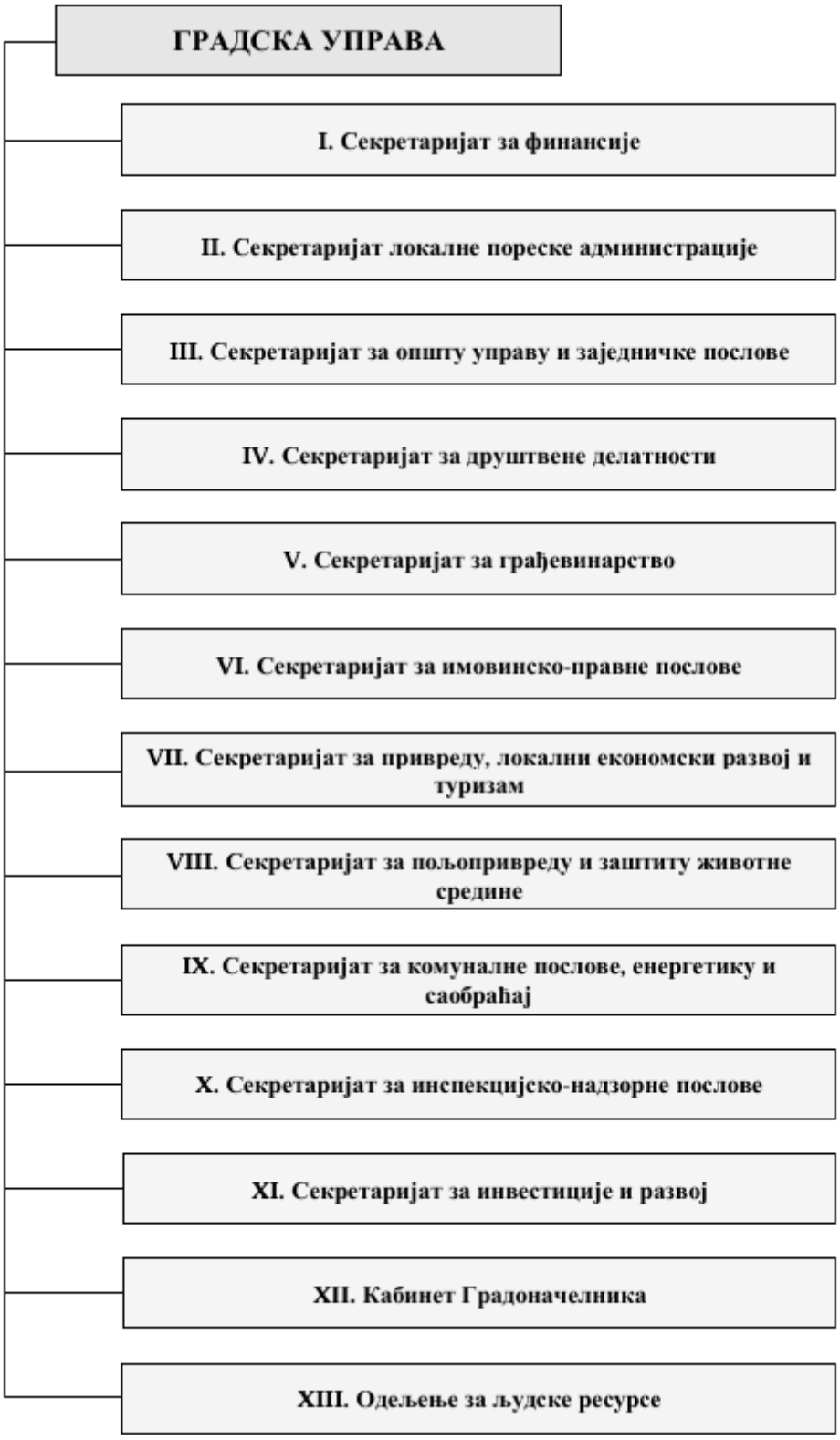

Град Суботица је у складу са Законом о ефикасном коришћењу енергије решењем именовао енргетског менаџера. Послови енергетског менаџмента се обављају у оквиру Секретаријата за комуналне послове, енергетику и саобраћај и то у Служби за енергетику и саобраћај где се и формацијски налази радно место енергетског менаџера.

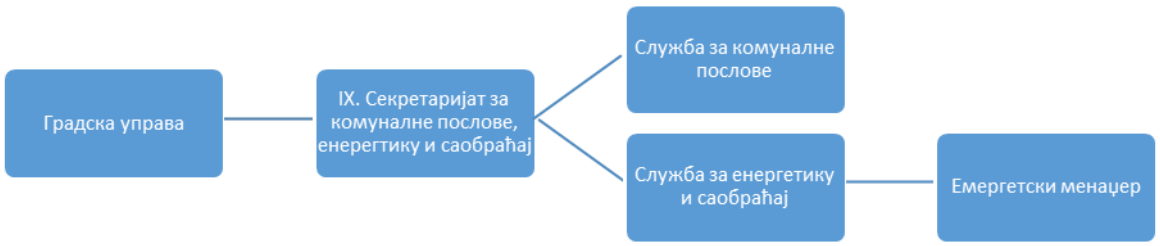

3.5 Буџетски оквир

Буџет града Суботица представља правни документ који утврђује план прихода и примања, као и расхода и издатака града за буџетску, односно календарску годину. Ово значи да је овај документ план предвиђања колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити. Све обавезе локалне самоуправе у току године измирују се из градског буџета.
У буџет града Суботице се сливају приходи из различитих извора, којима се покривају обавезе града. Градоначелник и локална управа активно спроводе градску политику, а срж те политике и развоја налази се у буџету града.

Укупни јавни приходи и примања града Суботице за 2025. годину износе: 9,044 милијарде динара Одлуком о буџету града Суботице за 2025. годину планирана су средства из текућих прихода буџета града у износу 8.410 милиона динара и из текућих примања буџета града у износу од 194 милиона динара. Пренета неутрошена средства из ранијих година распоређена су у износу од 248 милиона динара. Приходи индиректних корисника планирана су у износу од 192 милиона динара.

Из буџета града Суботице финансирају се:

Директни корисници буџетских средстава:
- Скупштина града
- Градоначелник
- Градско веће
- Градска управа
- Градско правобранилаштво
- Локални омбудсман
- Служба за интерну ревизију

Индиректни корисници буџетских средстава:
- Месне заједнице
- Предшколаска установа «Наша радост»
- Градска библиотека
- Градски музеј
- Историјски архив
- Међуопштински завод за заштиту споменика културе
- Савремена галерија
- Дечије позориште
- Позориште «Костолањи Деже»
- Установа Арт Биоскоп «Александар Лифка»
- Завичајна галерија «Др Винко Перчић»
- Зоолошки врт
- Туристички организација Суботице

Остали корисници јавних средстава:
- Образовне институције (школе)
- Здравствене институције (дом здравља и апотека)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад, Геронтолошки центар, Колевка)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2025. Годину

3.6 Привредне активности на територији града Суботица

Град Суботица, смештен на самом северу Србије, представља један од најзначајнијих економских центара Војводине. Њен привредни развој заснива се на снажној индустрији, развијеној пољопривреди, динамичном трговинском сектору и услужним делатностима. Поред тога, географски положај Суботице, на међународним коридорима, доприноси њеној економској важности, посебно у области саобраћаја и логистике.

Индустрија и производња

Суботица има дугу индустријску традицију и један је од индустријски најразвијенијих градова у Србији. У оквиру индустријског сектора истичу се следеће гране:

- Прехрамбена индустрија

Прехрамбена индустрија заузима једно од водећих места у привреди града. Неколико великих компанија успешно послује у овој области:

-„Пионир“ – један од најпознатијих произвођача кондиторских производа у Србији.

-„Фиделинка“ – млинско-пекарска индустрија која производи брашно и тестенине врхунског квалитета.

-„Млекара Суботица“ – део „Имлека“, производи млеко и млечне производе, који су присутни на тржишту Србије и региона.

- Аутомобилска индустрија

Последњих година, страни инвеститори су препознали Суботицу као погодну локацију за отварање фабрика у аутомобилском сектору:

-„Norma Group“ – немачка компанија која производи системе за причвршћивање у аутомобилској индустрији.

-„Siemens“ – аустријска компанија која у Суботици производи компоненте за железничку индустрију, укључујући електромоторе и вагонске системе.

- Металопрерађивачка и машинска индустрија

-„АТБ Север“ – дугогодишњи произвођач електромотора и генератора, један од најстаријих индустријских гиганата у Суботици.

-„Металфер“ – компанија која се бави производњом челичних профила и других металних производа.

- Хемијска и фармацеутска индустрија

-„Pharmanova“ – водећи произвођач фармацеутских и козметичких производа у региону.
-„Zorka Color“ – произвођач боја и лакова, значајан играч у грађевинској индустрији.

- Пољопривреда и прехрамбена производња

Суботица је окружена плодним земљиштем, што омогућава развој различитих грана пољопривреде. Најзначајнији пољопривредни сектори су:

Ратарство – гаје се пшеница, кукуруз, сунцокрет и соја.
Воћарство и виноградарство – посебно су развијени засади јабука, брескви и грожђа.
Сточарство – говедарство, свињарство и живинарство играју важну улогу у локалној економији.

Прерада пољопривредних производа је такође снажан сектор, са бројним млиновима, кланицама и погонима за производњу сокова, конзервираног поврћа и других намирница.

- Трговина и услуге

Трговински сектор у Суботици је веома развијен. Град има бројне:

Супермаркете и хипермаркете.
Локалне пијаце које су важне за снабдевање становништва свежим производима.
Тржне центре који привлаче купце из ширег региона.

Туризам и угоститељство такође добијају све већи значај, посебно због близине Палића, који је позната туристичка дестинација.

- Саобраћај и логистика

Захваљујући свом географском положају, Суботица је важно саобраћајно чвориште:

Коридор 10 пролази кроз град, повезујући га са Мађарском и остатком Европе.
Железнички и друмски транспорт омогућавају брз проток робе и путника.
Присуство логистичких центара доприноси ефикасности привреде.

Стране инвестиције и привредни развој

Суботица је последњих година привукла бројне стране инвеститоре. Повољни услови пословања, развијене индустријске зоне и подстицаји за инвеститоре чине град атрактивним за нове пословне подухвате.

Уз све већи утицај информационих технологија и обновљивих извора енергије, очекује се даљи привредни раст и развој нових сектора.

Суботица представља један од најразвијенијих привредних центара у Србији. Њена економија почива на индустрији, пољопривреди, трговини и услугама. Саобраћајна повезаност, квалификована радна снага и присуство домаћих и страних компанија доприносе даљем економском напретку. Уз континуирана улагања у нове технологије и иновације, Суботица остаје један од водећих економских покретача у региону.

ЕКОНОМИЈА

Запосленост и зараде

Регистровани запослени* [1]		
према општини рада	47058	(2023)
према општини пребивалишта	45419	(2023)
Регистровани запослени* према општини пребивалишта у односу на број становника (%)[2]	37	(2023)
Просечне зараде без пореза и доприноса (РСД)[1]	76774	(2023)
Регистровани незапослени** [3]	2968	(2024)
Регистровани незапослени на 1 000 становника[4]	27	(2023)

* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници
** стање на дан 31.12.

Извор:
[1] Статистика запослености и зарада, РЗС
[2] Статистика запослености и зарада и процене становништва, РЗС
[3] Национална служба за запошљавање
[4] Национална служба за запошљавање и Процене становништва, РЗС

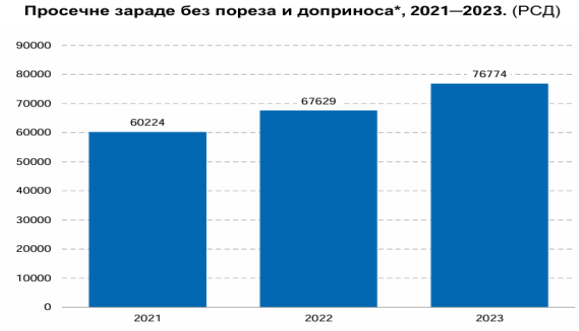

* Од 2018. просечне зараде не односе се на општину рада, него на општину пребивалишта запослених

Извор: Статистика запослености и зарада, РЗС

Регистровани запослени према општини пребивалишта, 2021–2023.*

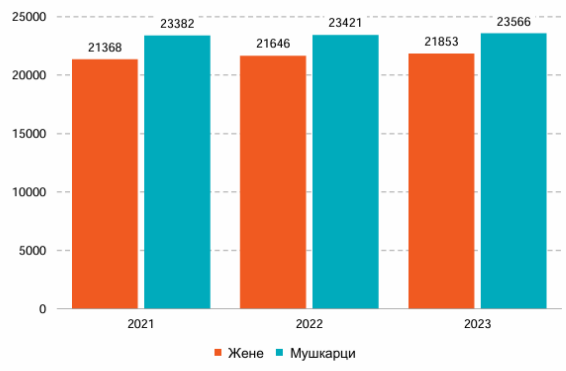

* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници
Извор: Статистика запослености и зарада, РЗС

Регистровани запослени према општини пребивалишта у односу на број становника, 2021–2023. (%)

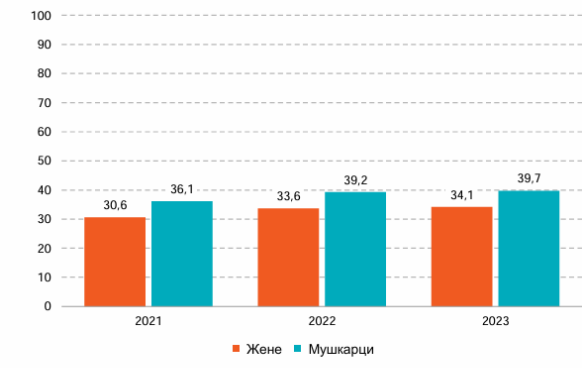

Извор: Статистика запослености и зарада и Процене становништва, РЗС

Учешће незапослених према старосним групама у укупном броју незапослених, 2024.

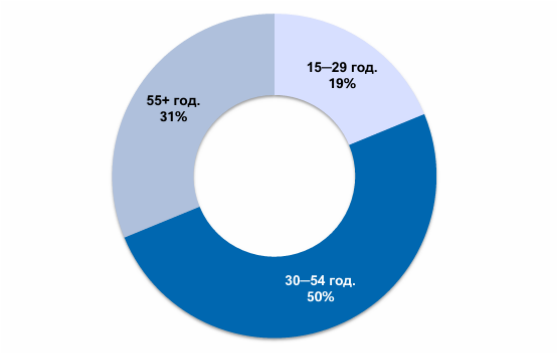

Извор: Национална служба за запошљавање

Учешће незапослених према старосним групама и полу у укупном броју незапослених, 2024. (%)

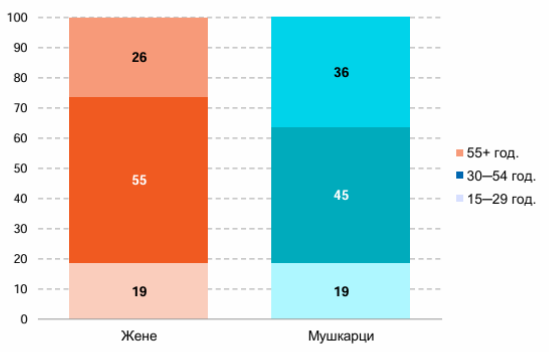

Извор: Национална служба за запошљавање

Активна привредна друштва и предузетници

Активна привредна друштва	3276	(2023)
Активни предузетници	4650	(2023)
Подстицаји регионалног развоја (у хиљадама РСД)	3075661	(2023)

Извор: Агенција за привредне регистре

Брисана/угашена и новооснована привредна друштва, 2021–2023.

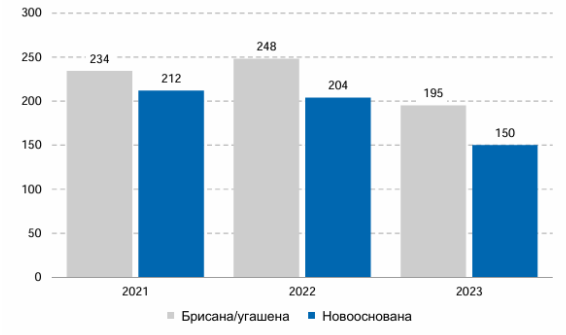

Извор: Агенција за привредне регистре

Брисани/угашени и новоосновани предузетници, 2021–2023.

Извор: Агенција за привредне регистре

ПОЉОПРИВРЕДА

Основни подаци

Пољопривредна газдинства	6626	(2012)
Годишње радне јединице (број)	7528	(2012)
Двоосовински трактори	4945	(2012)
Условна грла (број)	39409	(2012)

Извор: Попис пољопривреде, РЗС

Ангажована радна снага, 2012.

	Укупно	Жене	Мушкарци
Носиоци породичног газдинства	6471	1641	4830
Чланови породице и рођаци који су обављали пољопривредне активности на породичном газдинству	6620	3886	2734
Стално запослени на породичном газдинству	111	13	98
Стално запослени на газдинству правног лица/предузетника	596	150	446
Управници (менаџери) на газдинствима	6626	1535	5091

Извор: Попис пољопривреде, РЗС

Чланови газдинства и стално запослени на породичном газдинству према полу, 2012. (%)

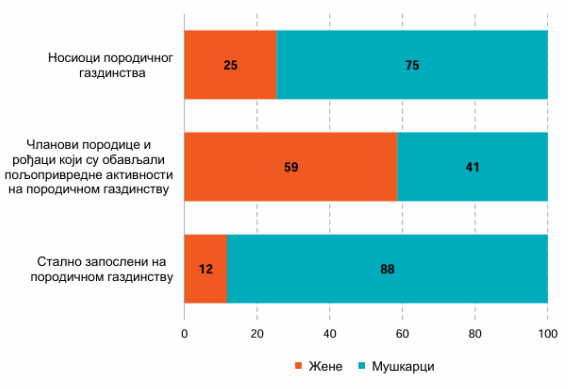

Извор: Попис пољопривреде, РЗС

УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ

Основни подаци

Доласци туриста		
домаћи	68960	(2023)
страни	85980	(2023)
Ноћења туриста		
домаћи	148863	(2023)
страни	202422	(2023)
Просечан број ноћења туриста		
домаћи	2,2	(2023)
страни	2,4	(2023)

Извор: Месечни извештај о доласцима и ноћењима туриста у смештајним објектима, РЗС

Доласци туриста, 2021–2023.

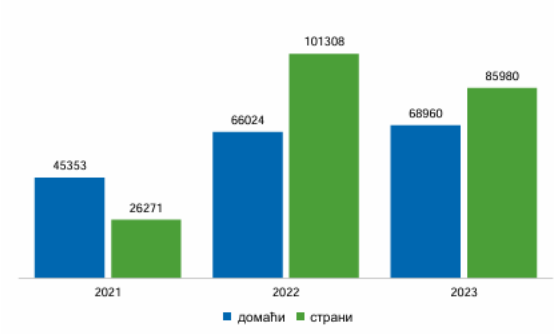

Извор: Месечни извештај о доласцима и ноћењима туриста у смештајним објектима, РЗС

Ноћења туриста, 2021–2023.

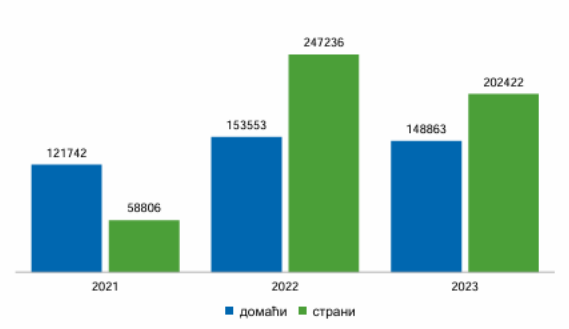

Извор: Месечни извештај о доласцима и ноћењима туриста у смештајним објектима, РЗС

Просечан број ноћења туриста, 2021–2023.

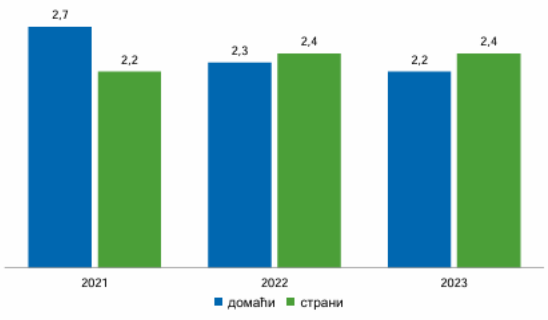

Извор: Месечни извештај о доласцима и ноћењима туриста у смештајним објектима, РЗС

3.7 Стање животне средине

Град Суботица, смештен на северу Србије, представља значајан урбани и економски центар Војводине, али истовремено поседује богату и разноврсну природну средину. Суботица и њена околина карактеришу се специфичним климатским, хидролошким и педолошким условима, који утичу на биодиверзитет и природне ресурсе овог подручја. Циљ овог поглавља је да да увид у преглед стања животне средине и природних ресурса на територији града Суботице, уз идентификацију кључних изазова и потенцијала за одрживи развој. Суботица се налази у Панонској низији и одликује се умерено-континенталном климом, са топлим летима и хладним зимама. Просечна годишња температура износи око 11°C, а количина падавина је релативно ниска, у просеку око 600 мм годишње. Ови климатски фактори значајно утичу на природне екосистеме, пољопривреду и управљање водним ресурсима.

Квалитет ваздуха

Квалитет ваздуха у Суботици углавном је задовољавајући, али повремене концентрације суспендованих честица (PM10 и PM2.5), сумпор-диоксида (SO2) и азотних оксида (NOx) могу бити повишене, нарочито у зимским месецима због грејне сезоне и саобраћаја. Индустријска постројења и пољопривредне активности доприносе емисијама загађујућих материја, а присуство инверзије у хладнијим месецима може погоршати стање квалитета ваздуха.

Квалитет ваздуха у Суботици у великој мери зависи од прашине која се подиже са пољопривредних површина које нису заштићене вишегодишњом вегетацијом, као и од недостатка адекватних зелених појасева око насељених места. Иако се гасификација града постепено шири, и даље значајан део становништва током зимских месеци користи фосилна и чврста горива за загревање, што додатно доприноси загађењу.

Још један значајан извор загађења је транзитни саобраћај који пролази кроз централне делове града. Током мирних, топлих дана без ветра, издувни гасови возила могу значајно утицати на квалитет ваздуха. Како катастар загађивача још увек није успостављен, није могуће прецизно идентификовати индустријска постројења која највише доприносе емисијама штетних материја.

Системски мониторинг ваздуха спроводи се у складу са важећим прописима (Службени лист РС бр. 54/92), при чему се свакодневно узимају узорци како би се анализирали нивои угљен-диоксида (CO_2), црног дима и азот-диоксида (NO_2). Поред тога, на седам мерних локација у граду врши се 24-часовно узимање узорака, док се концентрација озона мери осмочасовним тестирањем на једној локацији (код Хотела Патриа). Честице које се таложе из ваздуха анализирају се на основу месечних узорака.

Климатске карактеристике овог региона одређене су његовим положајем у Панонској низији, што значи да су зиме хладне, а лета топла, док количина падавина варира из године у годину. Просечна годишња температура износи 11,4°C, релативна влажност ваздуха је 69%, а просечна количина падавина око 491,3 mm годишње. У Суботици се годишње забележи око 105 кишних дана, 59 дана са снежним падавинама, као и 104 дана са ветровима јачим од 6 бофора. Просечан ваздушни притисак у граду износи 1007,0 mb.

Квалитет ваздуха на територији Суботице прати се континуирано, а недељни и месечни извештаји су јавно доступни. Мерења се спроводе на више локација у граду и околини, укључујући:

- Грађевински факултет (Г)
- Болницу (Б)
- Ватрогасну станицу (В)
- Месару Матијевић (Ц)
- Завод за јавно здравље (З)
- Палић – Центар (О)
- Палић – Рибарска барака (Р)
- Палић – Аутопут, излаз Север (Л)
- Бајмок (Y)
- Келебија – Центар (К)
- Чантавир (Х)

Ове мере представљају кључни корак ка бољем разумевању квалитета ваздуха у Суботици и дефинисању мера за његово унапређење.

Водни ресурси

Суботица располаже значајним водним ресурсима, који укључују природне површинске воде, подземне воде и вештачке акумулације.

Језеро Палић је најзначајније природно језеро у региону и важан туристички и еколошки ресурс. Међутим, последњих деценија се суочава са проблемима еутрофикације услед уноса нутријената из пољопривреде и отпадних вода.

Језеро Лудаш је строго заштићено подручје и део Рамсарске листе влажних станишта од међународног значаја, са богатом орнитофауном.

Подземне воде су од великог значаја за снабдевање града пијаћом водом, али се суочавају са претњама у виду загађења из пољопривреде (пестициди и нитрати) и индустријских активности.

Биодиверзитет и заштићена подручја

Град Суботица и њена околина представљају станиште великог броја биљних и животињских врста, од којих су многе заштићене.

Специјални резерват природе Лудашко језеро је станиште за више од 200 врста птица, укључујући ретке и угрожене врсте попут чапље жуте и орла белорепана.

Песковити терени и слатине северне Бачке представљају ретке екосистеме са специфичном флором, укључујући степску вегетацију и халофитне биљне врсте.

Шуме у околини Суботице чине углавном мешовите шуме храста, багрема и тополе, које имају важну еколошку улогу у очувању микроклиме и заштити од ерозије.

Земљишни ресурси и пољопривреда

Суботица је позната по плодном земљишту, али је интензивна пољопривредна активност довела до одређених деградацијских процеса:

Ерозија и заслањивање земљишта представљају проблем на одређеним локалитетима.

Коришћење агрохемикалија доводи до загађења земљишта и подземних вода.

Деградација пашњака услед интензивне пољопривреде смањила је површине под природним травњацима.

Суботица се простире на пешчаном тлу које садржи комаде глине.

Квалитет градског земљишта се проверва на локалитетима:
1-Парк у околини "Колевке"
2-Околина бунара у Александрову
3-Испред бивше кожаре, Сенћански пут 150
4-Палић - Велики парк
5-Код Водозахвата II
6-Парк испред зграде нове Општине
7-Дудова шума
8-Код Водозахвата I
9-Околина хиподрома
10-Бајмок центар

На стање плодног земљишта неповољно утичу многи фактори од којих међу најважније убрајамо и следеће:
1. Утицај разних ерозија (ветра, воде, сунца)
2. Утицај индустријских загађивача («Зорка» и «Азотара»)
3. Утицај минералних дубрива
4. Утицај пестицида, празне амбалаже
5. Недостатак ветрозаштитних појасева
6. Загађивање земљишта илегалним одлагањем отпада
8. Употреба муља из пречистача, може бити извор заразе од заразних болести и тешких метала
9. Утицај саобраћаја на плодно земљиште поред аутопута и фреквентних путева, путем издувних гасова

Управљање отпадом

Суботица поседује регионални центар за управљање отпадом, али се и даље суочава са проблемима нелегалних депонија и недовољног степена рециклаже.

Депонија Биково представља главни центар за одлагање отпада.

Рециклажа отпада је у порасту, али је потребно додатно улагање у инфраструктуру и свест грађана о значају раздвајања отпада.

Град Суботица поседује значајне природне ресурсе, али се суочава и са бројним еколошким изазовима. Одрживо управљање водним, шумским и земљишним ресурсима, побољшање квалитета ваздуха и унапређење система управљања отпадом представљају приоритете за очување животне средине и подстицање зелене економије у наредном периоду. Применом одрживих стратегија и интегрисаних мера заштите животне средине, Суботица може очувати своје природне вредности и осигурати квалитетан живот својих грађана у дугорочном периоду.

4. ПРЕГЛЕД И ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ

Детаљан преглед енергетске инфраструктуре, укључујући основне карактеристике система снабдевања електричном енергијом, природним гасом и даљинским грејањем, као и доступност чврстих и течних горива, представљен је у наставку. Анализирани су главни енергетски извори, капацитети и повезаност мрежа, како би се пружио свеобухватан увид у тренутно стање енергетског система на овом подручју. Овај преглед обухвата и постојеће инфраструктурне капацитете, начин дистрибуције и потенцијалне могућности за унапређење и оптимизацију енергетског снабдевања.

4.1 Снадбевање електричном енергијом

Снабдевање електричном енергијом на подручју града је из јединственог електроенергетског система и не постоји друга могућност снабдевања града електричном енергијом.

Потрошачи у граду се напајају из високонапонске мреже на напонском нивоу 110 kV и то преко трафостаница:

- “СУБОТИЦА-1” 110/35 kV, инсталисане снаге 51,5 MVA - (31,5+20) MVA
- “СУБОТИЦА-1а” 110/20 kV, инсталисане снаге 31,5 MVA
- “СУБОТИЦА-2” 110/20 kV, инсталисане снаге 63 MVA – (31,5+31,5) MVA
- “СУБОТИЦА-4” 110/20 kV, инсталисане снаге 63 MVA – (31,5+31,5) MVA

Напајање ових 110/x kV трафо станица је из ТС “СУБОТИЦА-3” 400/110 kV путем 110 kV далековода.

Са водовима 35 kV-а напајају се трафо станице 35/10 kV “Индустрија” у Александрову и “Центар” у центру града. На средњенапонском нивоу 10 kV електричном енергијом се снабдева око 11,5% од укупног броја потрошача.

Са водовима 20 kV напајају се дистрибутивне трафостанице које снабдевају преосталих 88,5% од укупног броја потрошача.

Одређени број извода 20 kV из ове две 110/20 kV трафостанице се међусобно сучељавају што даје могућност двостраног напајања великог дела дистрибутивног система.

Потрошачи на Палићу, који се састоји из стамбеног и туристичког дела, снабдевају се електричном енергијом из високонапонске мреже:

- 35 kV извод из ТС “СУБОТИЦА-1” напаја ТС “ПАЛИЋ” 35/10 kV инсталисане снаге 12 MVA.
- 110 kV извод из ТС “СУБОТИЦА-3” напаја ТС “ПАЛИЋ” 110/20 kV инсталисане снаге 31,5 MVA.

На средњенапонском нивоу 10 kV напајају се дистрибутивне трафостанице за око 44% потрошача, а на средњенапонском нивоу 20 kV напајају се трафостанице за преосталих око 56% потрошача.

Постојеће стање изграђености средњенапонских електроенергетских објеката и водова Суботице и Палића дато је у следећим табелама:

Енергетски објекти

Место	НАПОН	МБТС	СТС	БТС	ЗТС	УКУПНО	Инсталисана снага MVA
Суботица	10 kV	7	29	3	5	44	15,0
	20kV	128	169		47	344	115,95
Палић	10 kV	2	13	5	2	22	6,77
	20 kV	7	24			31	8,6
Укупно:		**144**	**235**	**8**	**54**	**441**	

Енерегтски водови

Место	НАПОН	ВН Каблови	ВН ваздушни	НН каблови	НН ваздушни
Суботица	10 kV	9,89 km	15,6 km	89,4 km	274,0 km
	20kV	102,3 km	55,4 km		
Палић	10 kV	5,2 km	5,2 km	19,0 km	78,3 km
	20 kV	4,9 km	15,5 km		

4.2 Систем даљинског грејања

Јавно комунално предузеће „Суботичка топлана“ представља кључни енергетски субјекат у области производње и дистрибуције топлотне енергије на територији града. Ово предузеће располаже модернизованим системом за испоруку топлоте, који омогућава стабилно и ефикасно снабдевање потрошача, уз примену савремених технологија за регулисање и надзор рада мреже.

Техничке карактеристике система даљинског грејања

- Инсталисани капацитети за производњу топлотне енергије: 126 MW
- Укупна инсталисана снага конзума: 124 MW
- Дистрибутивна цевна мрежа: 48,5 км (97 км са повратним водовима), пречника од 500 мм до 40 мм
- Број топлотних станица: 834 (од тога 310 у колективним стамбеним објектима и 524 у индивидуалним кућним подстаницама)
- Аутоматска регулација и даљински мониторинг: Већина топлотних подстаница у мрежи опремљена је системима за аутоматску регулацију, што омогућава оптимизацију потрошње и квалитета грејања.
- Годишња производња топлотне енергије: Око 138.500 MWh по грејној сезони.

Обим снабдевања и структура корисника
ЈКП „Суботичка топлана“ снабдева топлотном енергијом око 27% суботичких домаћинстава, што обухвата 10.087 станова и 328 пословних потрошача. Међу корисницима се налазе бројне јавне установе, укључујући школе, здравствене објекте, културне институције и друге привредне субјекте.
Производни систем је пројектован тако да одговори на променљиве потребе потрошача, а примена аутоматизованих система управљања допринела је побољшању ефикасности, смањењу губитака и економичнијој експлоатацији енергената.
Енергетски извори и транзиција ка савременим решењима
Основни енергент који се користи за производњу топлотне енергије је природни гас, док се мазут користи као алтернативно гориво у изузетним ситуацијама.

ЈКП „Суботичка топлана“ је у оквиру енергетске транзиције значајно унапредило своју инфраструктуру, прелазећи са система централне регулације производње на концепт адаптивног грејања, где се топлотна енергија испоручује у складу са тренутним потребама корисника, а регулација се врши на месту примопредаје.

Од грејне сезоне 2005/2006. године, предузеће примењује искључиво систем обрачуна по измереној потрошњи. Сва примопредајна места у дистрибутивном систему опремљена су мерачима топлотне енергије, што ЈКП „Суботичка топлана“ сврстава међу ретке енергетске субјекте у Србији који обрачун врше искључиво на основу тачно измерених вредности.

Подручја покривена системом даљинског грејања

Области са потпуним покрићем термоенергетских потреба:

- Месна заједница „ЦЕНТАР I“
- Месна заједница „ПРОЗИВКА“
- Месна заједница „ДУДОВА ШУМА“
- Месна заједница „ЦЕНТАР II“
- Месна заједница „ЦЕНТАР III“

Области са делимичним покрићем термоенергетских потреба:

- Месна заједница „НОВИ ГРАД“
- Месна заједница „КЕРТВАРОШ“ и „ЖЕЉЕЗНИЧКО НАСЕЉЕ“
- Месна заједница „БАЈНАТ“
- Месна заједница „КЕР“
- Поједини делови месних заједница „ДУДОВА ШУМА“, „ЦЕНТАР II“ и „ЦЕНТАР III“

Будући планови и развој система

У складу са савременим захтевима за енергетску ефикасност и одрживост, ЈКП „Суботичка топлана“ настоји да у наредном периоду настави са модернизацијом система, укључујући:

- Додатну оптимизацију мреже и коришћење обновљивих извора енергије
- Унапређење аутоматизације и дигиталног управљања грејањем
- Даље смањење губитака и повећање ефикасности у дистрибуцији топлоте

ЈКП „Суботичка топлана“ представља поузданог и стратешки важног снабдевача топлотне енергије у Суботици. Континуирани развој и прилагођавање савременим технологијама чини овај систем једним од најефикаснијих у Србији, са потенцијалом за даљу модернизацију и увођење одрживих енергетских решења.

4.3 Снадбевање природним гасом

Град се снабдева природним гасом преко главне мерно-регулационе станице (ГМРС), која се налази у југоисточном делу града, у непосредној близини Циглане, поред железничке пруге Суботица-Сента. Ова станица је повезана на магистрални гасовод који води ка „Азотари“, а од ње полазе два главна правца гасовода ниског притиска који обезбеђују дистрибуцију гаса у граду.

Први правац се протеже од ГМРС до мерно-регулационе станице I (МРС I), која је смештена на локацији „Суботичке Топлане“. Други правац води до МРС III, која се налази на локацији „Ветеринарског Завода“. Ове станице су део главног гасоводног прстена који покрива град, омогућавајући дистрибуцију гаса кроз уличне гасоводне мреже у одређеним месним заједницама.

На градску гасоводну мрежу тренутно је прикључено 984 пословних корисника и 8.976 домаћинстава, док укупна дужина прикључака износи 190 км. Процене указују на могућност повећања броја прикључака на 20.000, што би захтевало годишњу испоруку од око 80.000.000 м³ гаса.

Поред основне гасоводне мреже, за потребе индустрије изграђен је и индустријски гасовод ниског притиска. Овај гасовод има два главна крака – један води ка индустријској зони у Александрову, док други снабдева фабрику „Север“. Укупна дужина овог гасовода износи приближно 8 км. Осим тога, од МРС „Север“ полази гасовод ка Палићу, где се налази МРС „Палић“, смештена у близини бензинске станице „Беопетрол“.

Развој и карактеристике гасног система

Дистрибуција природног гаса у Суботици започела је 1990. године, када је ову делатност преузело Јавно предузеће „Суботичка топлана“. У оквиру овог предузећа изграђена је гасна дистрибутивна мрежа по месним заједницама, чија укупна дужина данас износи 500 км.

Тренутни систем снабдевања природним гасом ослања се на транспортни систем ЈП „Србијагас“, при чему ГМРС Суботица представља главно место примопредаје гаса и тачку где се мери потрошња путем турбинског мерача са коректором.

Гасна дистрибутивна мрежа, која се протеже од ГМРС Суботица, у потпуности је изграђена од полиетиленских цеви РЕ 80, SDR 11, са радним притиском од 2,5 бара. Главни гасоводни вод повезује ГМРС Суботица са гасним прстеном око града, при чему су коришћене цеви димензија Ø 400 x 36,4 мм и Ø 315 x 28,7 мм. Сам гасни прстен је изграђен од цеви Ø 250 x 22,8 мм.

У оквиру дистрибутивне мреже, ЈКП „Суботицагас“ Суботица управља са три додатне мерно-регулационе станице: МРС-3, МРС Палић и МРС 4 Мали Бајмок. Ове станице имају кључну улогу у регулацији радног притиска гаса у мрежи и омогућавају прецизно контролисано мерење потрошње.

Од гасног прстена, гасоводна мрежа се грана према различитим деловима града, користећи стандардизоване димензије цеви: Ø20 x 3,0 мм (гасни прикључци), Ø 32 x 3,0 мм, Ø 63 x 5,8 мм, Ø 90 x 8,2 мм, Ø 110 x 10,0 мм и Ø 160 x 14,6 мм.

ЈКП „Суботицагас“ поседује стандардизоване и унифициране МРС типа Г-4 и Г-6, познате као КМРС, које се посебно користе за индивидуалне објекте и зграде колективног становања.

За потребе заштите и сигурности, гасна мрежа је опремљена са укупно 330 противпожарних славина и 110 секцијских славина. Ове славине омогућавају сегментацију мреже у случају поремећаја у систему, чиме се повећава сигурност грађана и имовине

4.4 Водоснабдевање и одвођење отпадних вода

Водоснабдевање

Градска водоводна мрежа у Суботици данас обезбеђује снабдевање водом за око 50.000 домаћинстава, привредних субјеката и јавних установа. Овај систем се ослања на пет градских и четрнаест приградских изворишта, која укључују укупно 67 бунара, са дубинама од 120 до 185 метара. Вода се дистрибуира кроз разгранату мрежу магистралних и секундарних водовода, чија укупна дужина износи око 520 километара.

Посебна карактеристика суботичког водовода, ретка у Србији, јесте да се за око 80% потрошача сирова вода прерађује како би се уклонили штетни елементи попут гвожђа, амонијака и арсена. Захваљујући овом процесу, квалитет воде не само да испуњава националне стандарде, већ задовољава и европске и светске норме квалитета воде за пиће.

Најважније изворište за градско снабдевање је Водозахват И, праћен Водозахватом II, као и дисперзним бунарима у насељу Александрово и бунаром који се налази у кругу Управе. Током вршног летњег оптерећења, потрошња воде достиже максималних 500 до 550 литара у секунди.

Што се тиче приградских насеља, већина њих има сопствена изворишта или бунаре за организовано водоснабдевање. Међутим, насеља Љутово, Горњи и Доњи Таванкут, Шупљак и Хајдуково за сада нису прикључена на организовани систем снабдевања водом. У току су активности како би и ова насеља у скоријој будућности добила приступ градској водоводној мрежи.

Модернизација управљања системом није још увек свеобухватна у смислу аквизиције свих података о објектима, инфраструктурним мрежама, прикључцима и корисницима услуга.

Одласком старијих мајстора у пензију који су својеврсни „живи катастар“ свакодневно се сусрећемо са захтевима за одређеним недостајућим и објективним/тачним подацима о систему који су основа за анализе, планирање, доношење одлука и мера праћења и побољшања функционисања и развоја система.

Из тих разлога приступиљено је изради карактеристика система и мапирању основних података, по принципу агенде, тј. отворености за измене, допуне постојећих и уношење нових података.

СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ ЗА ПИЋЕ
Годишња производња воде: 8,2 милиона м3
Годишња потрошња воде: 6,28 милиона м3
Градских 5 и 14 приградских изворишта воде, подземне издани на дубинама од 120-185 метара
Дубинских бунара 101, 69 активних
Капацитети: град 470 л/с, приградска насеља 310 л/с, укупно 780 л/с
Квалитет воде према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
Примена Система за здравствену безбедност хране ХАЦЦП од 19.05.2009. године
Укупна дужина дистрибутивне мреже: 546,9 км’
Укупан број прикључака: 35138
Производња и прерада воде

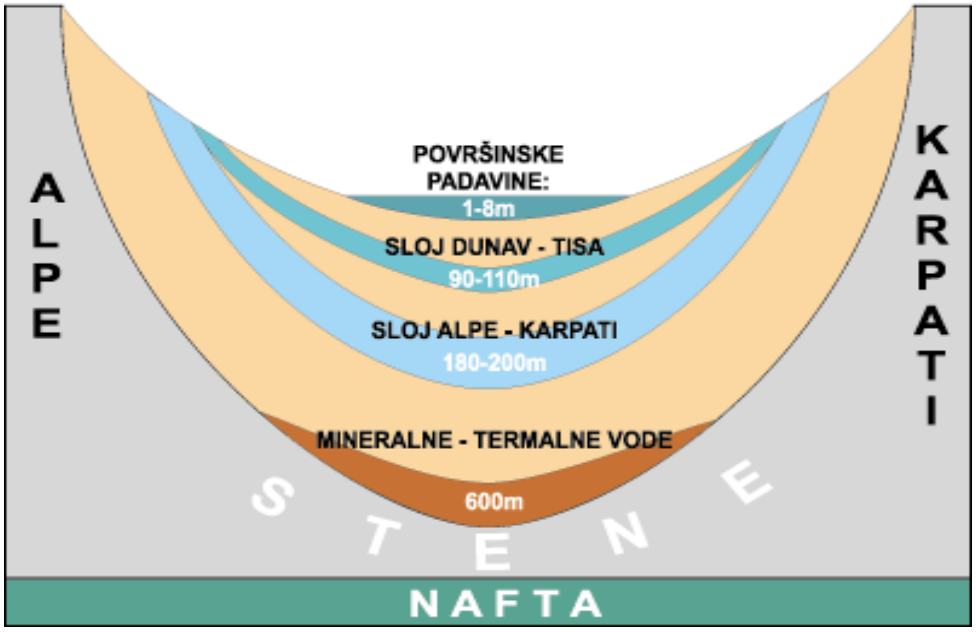

Централни комплекс за обезбеђење питке воде граду Суботици је Водозахват 1, одакле се граду дистрибуира 75% - 85% потребних количина зависно од годишњег доба.

Водозахват 1 је лоциран на северном ободу града, после фабрике "Зорка", и опремљен је са 29 активних бунара чији су укупни, тренутно инсталисани, капацитети ~ 350 л/с.

Бунари су бушени до ~ 200 м дубине и захватају од 2-4 водоносна слоја.

Први водоносни слој је на дубини од ~ 100-120 м. Водоносни слојеви су раздвојени непропусним слојевима глине тако да је немогуће онечишћење воде преко површинског земљаног слоја. У случају било каквих радова на бунарима ЈКП "ВиК", Суботица (замена утопне пумпе, регенерација...) пре пуштања истог у функцију врши се дезинфекција, испирање и лабораторијско узорковање бунарске воде. Тек након добијања лабораторијских резултата да је бунарска вода бактериолошки и хемијски исправна дотични бунар се пушта у функцију.

Сваки бунар је опремљен одговарајућом утопном пумпом и потребном мерно-регулационом опремом.

Зависно од потреба града, одређен број бунара ради, утопне пумпе потискују воду из бунара у сабирни (заједнички) цевовод којим се вода транспортује до сепаратора песка где се, евентуални, садржај песка издваја из питке, али још увек, сирове и непрерађене воде.

После сепаратора вода долази до тзв. филтер станице тј. постројења за прераду (кондиционирање) воде која се састоји од 4 филтерске линије.

Свака филтерска линија може прерадити максимално 100 л/с, што значи да је капацитет постројења за прераду воде максимално 400 л/с.

Пре филтерских линија се у воду додају елементи који поспешују издвајање непожељних састојака (арсен, амонијак и гвожђе) и истовремено врше дезинфекцију.

Овако прерађена вода се даље транспортује у резервоар прерађене воде који је запремине 3000 м3 и служи за изједначавање дневне неравномерности у потрошњи и резерва за случај веће потрошње од производних могућности.

Из резервоара прерађена вода, слободним падом, долази до црпне станице високог притиска, одакле се вода транспортује у град радом једног од 6 пумпних агрегата који се бира спрам (сразмерно) потрошње.

На излазном цевоводу ВЗ 1 према граду је инсталисан систем аутоматског дозирања дезинфекционог средства којим се одржава законом прописана концентрација.

Квалитет подземне воде коју црпимо је веома добар и у хемијском и у бактериолошком смислу. Пошто се налази испод неколико глинеих слојева тла, веома је добро заштићена од спољних загађења и практично је непромењеног састава током времена.

У односу на важећи Правилник о хигијенској исправности воде за пиће, наша тзв. сирова вода садржи у вишку соли гвожђа, арсена и амонијака. Ова чињеница је условила да се приступи истражним радовима осамдесетих година прошлог века, а који су претходили реализацији кондиционирања питке воде у Суботици. Сви наведени састојци у води су у раствореном облику својих соли.

Гвожђе је природни састојак поодземних вода. У присутним количинама ово производи проблеме техничке природе приликом дистрибуције кроз цевоводе. Наиме, у цевима , једињења гвожђа прелазе у

талог који ствара зачепљења, а када се појави на славини код корисника, изазива естетске сметње прилком потрошње.

Амонијак се у водама дубинских слојева јавља као природни састојак. Његов садржај се ограничава због последица које изазива у дистрибутивној мрежи, пошто се у присуству кисеоника и микроорганизама одвија процес услед кога вода постаје хигијенски неисправна.

Арсен је у својим једињењима присутан у целој Земљиној кори. У стенама га има знатно мање него у глиновитим слојевима. У воду доспева растварањем, и испирањем тла или као резултат ерозионих процеса.

У нашој води је присутан арсен природног, геолошког порекла који је у великим количинама штетан, те се због тога његов садржај ограничава.

У "фабрици воде" се поступком оксидације и филтрације наведене соли уклањају из воде, тако да након прераде она одговара Правилнику о хигијенској исправности тоде за пиће.

Испорука питке воде

Зоне рада водоводне дистрибуционе мреже

Зона 1 (Градска)	**Зона 2 (Чантавирска)**	**Зона 3 (Бајмочка)**
Град	Чантавир	Бајмок
Радановац	Вишњевац	Мишићево
Палић	Нови Жедник	Мала Босна
Бачки Виногради	Стари Жедник	Ђурђин
Граничар		
Келебија		
Биково		

Преглед броја прикључака по категорији потрошача

Р. бр.	**Категорија потрошача**	**Број прикључака**
1.	Широка потрошња	30.587
2.	Кућни савети	837
3.	Привредне организације	2917
4.	Установе	351
	Укупно	**34.692**

Делатности Дистрибуције воде

-Контрола функционисања водоводне дистрибутивне мреже
-Планско – превентивно одржавање
-Интервентно одржавање мреже и прикључака
-Одржавање квалитета воде у мрежи
-Израда нових прикључака на водоводну мрежу
-Изградња нових деоница водоводне мреже и реконструкција постојећих
-Контрола исправности мерних инструмената потрошње воде – водомера

Одржавање водоводне дистрибуционе мреже

У оквиру планско – превентивног одржавања се врши контрола исправности отворености засуна, противпожарних хидраната, поправка и замена истих по потреби, као и замена дотрајалих деоница мреже и прикључака.

Интервентно одржавање обухвата отклањање кварова на мрежи који се дешавају услед слегања терена, корозије, механичких оштећења и слично.

Ефикасност и брзина представљају основну тежњу одржавања водоводне мреже, да се прекиди у снабдевању потрошача водом сведу на најмању меру. Због тога је организовано стално дежурство интервентне екипе, која од момента пријаве квара Диспечерској служби на телефон **55 – 77 – 11** само у року од неколико минута излази на терен и санира квар у било које доба дана током целе године.

Рачунарским програмом "ЕПАНЕТ" врши се симулација хидрауличког понашања цевоводне мреже. Укупна водоводна мрежа је под сталном контролом, меримо притиске у континуитету на низ тачака у мрежи, што је услов за преглед и отклањање кварова.

Прате се губици воде у систему, са циљем да се они смање на најмању меру. Најчешћи узрок губитака воде је неисправна инсталација, дотрајалост прикључака као и количине воде које се користе за неопходно испирање водоводне мреже, којом се она доводи у хигијенску исправност.

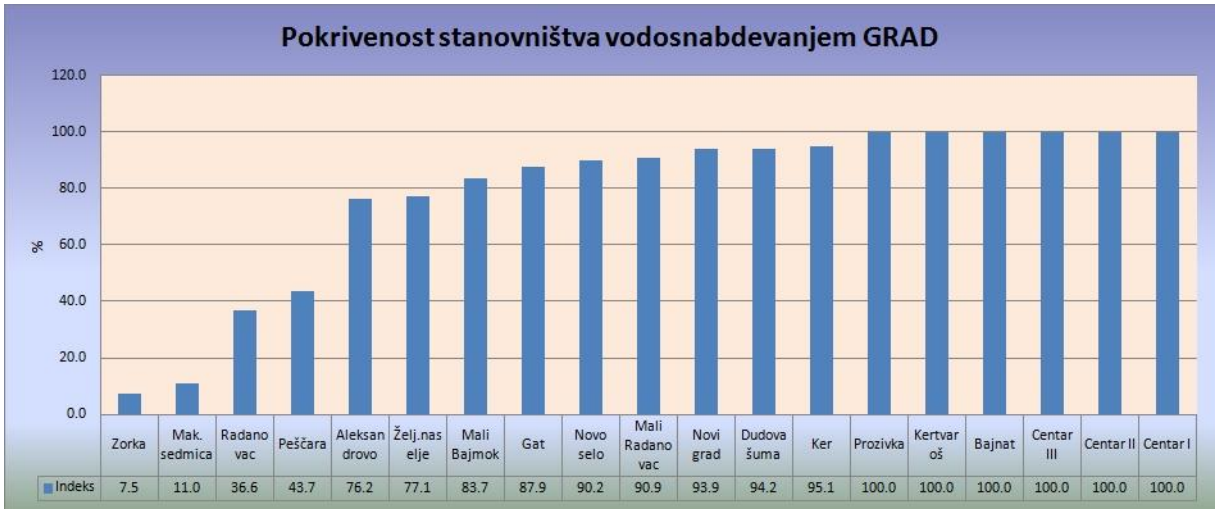

Карактеристике система:

Водозахват - I

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ - И
2	Годишња производња воде	5.732.937 м3
3	Број активних бунара	30 бушених на дубини до 200 м
4	Капацитет изворишта	350 л/с
5	Прерада воде	32 филтера технологија Цуллиган
6	Резервоар за нивелацију потрошње	3000 м3
7	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринаторима
8	Потискивање воде	6 пумпи укупне снаге 1400 кW
9	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
10	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА ГРАДА
11	Укупан број становника	98.434
12	Број услуженог становништва	80.244
13	Укупна дужина мреже	327,2 км
14	Број прикључака–широка потрош.	19.763

15	Број прикључака-кућни савети	797
16	Број домаћинстава у кућ.савет.	16.059

Водозхват – II

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ - ИИ
2	Годишња производња воде	795.374 м3
3	Број активних бунара	6
4	Капацитет изворишта	80 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринаторима
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће

Бунар Управа

1	Назив објекта	Бунар управа
2	Годишња производња воде	79.159 м3
3	Број активних бунара	1
4	Капацитет изворишта	15 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринаторима
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће

Водозахтват ХГ Палић

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ ХГ ПАЛИЋ
2	Годишња производња воде	209.019 м3
3	Број активних бунара	1
4	Капацитет изворишта	20 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА ПАЛИЋ
8	Укупан број становника	6.969
9	Број услуженог становништва	4.127
10	Укупна дужина мреже	29,24 км
11	Број прикључака–широка потрош.	1.508
12	Број прикључака-кућни савети	16
13	Број домаћинстава у кућ.савет.	114
14	Врста мреже	КАНАЛИЗАЦИОНА МРЕЖА ПАЛИЋ
15	Укупан број становника	6.969
16	Број услуженог становништва	2.751
17	Укупна дужина мреже	24,42 км
18	Број прикључака–широка потрош.	979
19	Број прикључака-кућни савети	16
20	Број домаћинстава у кућ.савет.	114

Бунар макова седмица

1	Назив објекта	БУНАР МАКОВА СЕДМИЦА
2	Годишња производња воде	24.954 м3
3	Број активних бунара	1
4	Капацитет изворишта	12 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће

ВОДОЗАХВАТ БИКОВО

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ БИКОВО
2	Годишња производња воде	17.061 м3
3	Број активних бунара	1
4	Капацитет изворишта	10 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА БИКОВО
8	Укупан број становника	1.188
9	Број услуженог становништва	434
10	Укупна дужина мреже	14,34
11	Број прикључака–широка потрош.	167

ВОДОЗАХВАТ КЕЛЕБИЈА

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ КЕЛЕБИЈА
2	Годишња производња воде	10.234 м3
3	Број активних бунара	1
4	Капацитет изворишта	12 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА КЕЛЕБИЈА
8	Укупан број становника	2.142
9	Број услуженог становништва	180
10	Укупна дужина мреже	3,38 км
11	Број прикључака–широка потрош.	61

ВОДОЗАХВАТ БАЧКИ ВИНОГРАДИ

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ БАЧКИ ВИНОГРАДИ
2	Годишња производња воде	31.115 м3
3	Број активних бунара	2
4	Капацитет изворишта	15 л/с
5	Прерада воде	АДАРТ технологија – без хемикалија
6	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором

7	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
8	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА Б.ВИНОГРАД
9	Укупан број становника	1.922
10	Број услуженог становништва	664
11	Укупна дужина мреже	4,98 км
12	Број прикључака–широка потрош.	253

ВОДОЗАХВАТ ЧАНТАВИР

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ ЧАНТАВИР
2	Годишња производња воде	430.359 м3
3	Број активних бунара	5
4	Капацитет изворишта	80 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА ЧАНТАВИР
8	Укупан број становника	6.591
9	Број услуженог становништва	6.591
10	Укупна дужина мреже	48,36 км
11	Број прикључака–широка потрош.	2.642
12	Број прикључака-кућни савети	7
13	Број домаћинстава у кућ.савет.	94
14	Врста мреже	КАНАЛИЗАЦ. МРЕЖА ЧАНТАВИР
15	Укупан број становника	6.591
16	Број услуженог становништва	178
17	Укупна дужина мреже	1,07 км
18	Број прикључака–широка потрош.	9
19	Број прикључака-кућни савети	7
20	Број домаћинстава у кућ.савет.	52

ВОДОЗАХВАТ ВИШЊЕВАЦ

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ ВИШЊЕВАЦ
2	Годишња производња воде	29.760 м3
3	Број активних бунара	1
4	Капацитет изворишта	12 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА ВИШЊЕВАЦ
8	Укупан број становника	543
9	Број услуженог становништва	543
10	Укупна дужина мреже	8,29 км
11	Број прикључака–широка потрош.	261

ВОДОЗАХВАТ СТАРИ ЖЕДНИК

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ СТАРИ ЖЕДНИК
2	Годишња производња воде	109.816 м3
3	Број активних бунара	2
4	Капацитет изворишта	25 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА СТ. ЖЕДНИК
8	Укупан број становника	1.876
9	Број услуженог становништва	1.615
10	Укупна дужина мреже	12,06 км
11	Број прикључака–широка потрош.	621

ВОДОЗАХВАТ НОВИ ЖЕДНИК

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ НОВИ ЖЕДНИК
2	Годишња производња воде	135.886 м3
3	Број активних бунара	2
4	Капацитет изворишта	25 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА Н.ЖЕДНИК
8	Укупан број становника	2.327
9	Број услуженог становништва	2.205
10	Укупна дужина мреже	18,46 км
11	Број прикључака–широка потрош.	848

ВОДОЗАХВАТ БАЈМОК

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ БАЈМОК
2	Годишња производња воде	409.224 м3
3	Број активних бунара	5
4	Капацитет изворишта	80 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА БАЈМОК
8	Укупан број становника	7.414
9	Број услуженог становништва	7.414
10	Укупна дужина мреже	53,31 км
11	Број прикључака–широка потрош.	3.101

ВОДОЗАХВАТ МИШИЋЕВО

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ МИШИЋЕВО
2	Годишња производња воде	27.567 м3
3	Број активних бунара	1
4	Капацитет изворишта	12 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА МИШИЋЕВО
8	Укупан број становника	377
9	Број услуженог становништва	377
10	Укупна дужина мреже	4,78
11	Број прикључака–широка потрош.	162

ВОДОЗАХВАТ ЂУРЂИН

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ ЂУРЂИН
2	Годишња производња воде	79.783 м3
3	Број активних бунара	2
4	Капацитет изворишта	25 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА ЂУРЂИН
8	Укупан број становника	1.441
9	Број услуженог становништва	1.102
10	Укупна дужина мреже	4,57 км
11	Број прикључака–широка потрош.	424

ВОДОЗАХВАТ МАЛА БОСНА

1	Назив објекта	ВОДОЗАХВАТ МАЛА БОСНА
2	Годишња производња воде	31.673 м3
3	Број активних бунара	1
4	Капацитет изворишта	10 л/с
5	Дезинфекција воде	Аутоматско дозирање хлоринатором
6	Квалитет воде	према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће
7	Врста мреже	ВОДОВОДНА МРЕЖА М.БОСНА
8	Укупан број становника	1.076
9	Број услуженог становништва	608
10	Укупна дужина мреже	6,58 км
11	Број прикључака–широка потрош.	234

Одвођење вода

Интензивно и стручно бављење проблематиком водоводне и канализационе мреже потиче из 1962. године оснивањем предузећа Водовод у Суботици. Одлуком Скупштине Града усваја се да ће Суботица имати мешовити систем каналисања, што значи да се истим водовима одводи и отпадна и атмосферска вода.

На основу конфигурације терена, град је подељен на осам сливова, па на основу овога имамо осам главних сабирних канала -колектора од 0-VII.

Реципијент пречишћених отпадних вода је језеро Палић.

ОДВОЂЕЊЕ И ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА

Укупна дужина канализационе мреже: 281,3 км’
Укупан број прикључака: 17598
Годишња улазна количина воде на градско постројење: 11,53 милиона м3
Годишња количина пречишћеневоде: 9,37 милиона м3
Капацитет у бескишним данима: 36000 м3/дан
Капацитет у кишним данима: 72000 м3/дан
Капацитет у данима великих падавина: 108000 м3/дан
Квалитет излазне (пречишћене) водепрема Директивама ЕУ
Квалитет третираног муља према Директивама ЕУ
Производња сопствене „зелене“ енергије третманом муља: 31,8 % у односу на укупне потребе за електричном енергијом

Потреба за даљим побољшањем пречишћавања отпадних вода, а све у циљу што квалитетније излазне воде израђен је пројекат под насловом Рехабилитација и доградња постројења за пречишћавање отпадних вода града Суботица. Одлука да се гради нови пречистач донета је на седници Скупштине децембра 2004. године. Уређај се састоји од нових објеката, а у процес пречишћавања су имплементирани и неки постојећи објекти. На уређају за пречишћавање отпадних вода постоје две главне линије- линије воде и линије муља. Линија воде се састоји од механичке и биолошке фазе пречишћавања. На линији воде је знатно повећан хидраулички капацитет, први пут постоји могућност за контролисаним уклањањем азота и фосфора. Квалитет излазне воде је дефинисан у складу са Директивом Европског савета (91/271/EEC) за осетљиве водопријемнике који су подвргнути еутрофикацији.

Данас се на уређају за пречишћавање отпадних вода постиже много бољи квалитет излазне воде од пројектом предвиђене. За разлику од претходног периода постоји, и функционише линија муља. Вишак муља из процеса пречишћавања иде на анаеробну дигестију. Овим процесом се ствара метан, па смо у стању да производимо и електричну енергију. У могућности смо да произведемо 30-40% електричне енергије за сопствене потребе.

Пречишћавање отпадних вода у Суботици није увек било идеално, разни фактори су учествовали у постизању одређеног квалитета излазне воде. Константно се водила битка у правцу побољшања и отклањања разних недостатака. Овај процес и даље траје.

Од момента пуштања у рад уређаја 1975. године па до данашњег дана није био ни један дан застоја уређаја.

Сакупљање отпадних вода

Основни подаци:
Укупна дужина канализационе мреже: 269.420 метара
Покривеност становништва канализацијом: 32%
Укупан број прикључака: 17.238 комада
Врста делатности у оквиру одвођења отпадних вода:
Израда нових прикључака на канализацију
Одржавање постојећих прикључака на канализацију
Чичћење канализације
Чишћење прикључака на канализацију
Снимање канализације камером
Снимање прикључака на канализацију камером

Канализациона мрежа

На основу конфигурације терена, град је подељен на осам сливова, па на основу овога имамо осам главних сабирних канала – колектора. Колектори су ознацени бројевима од 0 – VII.
Евакуација отпадних вода се врши по општем систему каналисања, што значи да истим водовима одводимо и отпадну и атмосферску воду. Атмосферска вода у канализациону мрежу највећим делом доспева преко сливника. Систем канализације је гравитациони на комплетном сливном подручју. Канализациона мрежа је по својим карактеристикама, врсти материјала и изграђености веома разнолика. Изграђено је око 60 % идејним пројектом предвиђене укупне дужине канализационе мреже и њена укупна дужина је око 240 км.

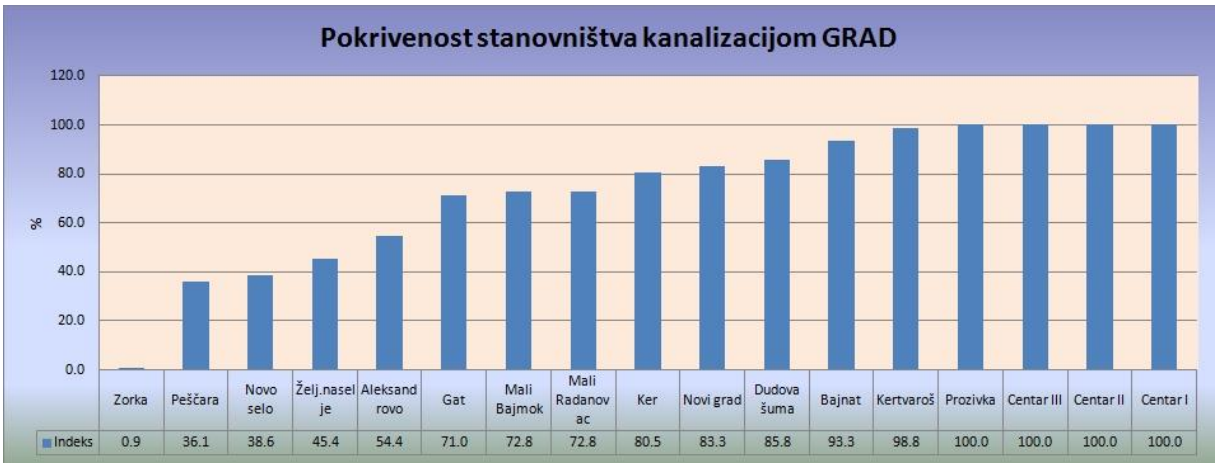

Пречишћавање отпадних вода

Отпадне воде града Суботице су се све до седамдесетих година прошлог века уливале у језеро Палић без пречишћавања. Са развојем индустрије се квалитет воде језера значајно погоршао, што је довело до изумирања неких биљних и животињских врста, пораста муљевитих наслага и немогућности коришћења језера за купање и рекреацију. Ради одклањања насталих проблема (штета), неопходно је било измуљити језеро.

У оквиру санације језера Палић, изграђен је и 1975. године пуштен у рад Уређај за пречишћавање отпадних вода града. Пречишћавањем се вршила механичка и биолошка обрада отпадних вода. Механички третман се одвијао на грубим и финим решеткама, песколову, аерисаном мастолову и предходном таложнику. Биолошко пречишћавање се одвијало у биолошким базенима, активним муљем, са накнадним пречишћавањем у лагунама. На овај начин су редуковане органске и суспендоване материје из воде (између 88% и 92%), док је редукција азота и фосфора била минимална (око 15%).

Реконструкција првобитног Постројења је извршена 1989. године, када је повећан његов хидраулички капацитет са првобитних 15 400 м3/х на 26 000 м3/х у сувом, односно са 30 800 м3/х на 32 000 м3/х у кишном периоду. Након тога је 2003. године извршена санација грађевинске конструкције базена и уведен је систем дубинске аерације.

У циљу побољшања еколошког статуса језера Палић и других низводних ресурса површинских вода, приступило се реконструкцији Постројења за пречишћавање отпадних вода града Суботице. Реконструкцијом и проширењем, повећан је капацитет Постројења, изградњом нових биолошких базена, побољшано је уклањање азота и фосфора, а уведена је и линија муља, чиме је решен проблем збрињавања насталих муљева. Нови пречистач са повећаним хидрауличким и органским оптерећењем, терцијалним пречишћавањем и са третманом примарног и секундарсног муља је пуштен у рад 2009. године.

Ново Постројење за пречишћавање отпаднох вода

Све отпадне воде становништва, установа, занатства и индустрије, као и атмосферске воде града Суботице, сакупљају се у систему каналисања општег типа и главним колектором доспевају до Постројења за пречишћавање отпадних вода.

Постројење се састоји од две линије:

Линија воде – механички и биолошки третманом отпадне воде са ниским органским и високим хидрауличким оптерећењем.

Линија муља - анаеробна стабилизација муљева (насталих током биолошког пречишћавања отпадних вода) у дигесторима, уз производњу биогаса и обезводњавање насталог дигестованог муља.

Хидрауличко оптерећење (количина отпадне воде)

Пошто у граду постоји општи систем канализације, у карактеру отпадних вода се јављају два карактеристична периода:

Суви период: без атмосферских падавина, када отпадне воде потичу из домаћинства, установа, занатских радњи, индустрије и других извора (тзв. стране воде као што су дренажне инфилтрационе и сл.)

Кишни период: када се атмосферске воде (кишница или снег који се топи) мешају са горе наведеним водама

У табели су наведене пројектоване и стварне вредности хидрауличког оптерећења Постројења:

Хидрауличко оптерећење	Режим	Проток
Номинално дневно:	Суви период Кишни период	36 000 м3/дан 72 000 м3/дан
Максимално часовно:	Суви период Кишни период	2 300 м3/х 6 900 м3/х
Номинално часовно:	Суви период	1 500 м3/х
Стварно часовно:	Суви период	1 100м3/х

Квалитет отпадних вода

Пројектовани параметри квалитета отпадне воде на улазу у Постројење су приказани у следећој табели:

Параметар	Јединица	Вредност
БПК5	мг/л	250
ХПК	мг/л	500
Укупан азот	мг/л	45
Укупан фосфор	мг/л	7
Суспендоване материје	мг/л	290

Водопријемник пречишћене отпадне воде је језеро Палић, који је окарактерисан као осетљив реципијент (језеро подложно еутрофикацији), због чега су максималне дозвољене концентрације укупног азота и укупног фосфора, које се у њега испуштају, ниже него код других (неосетљивих) водопријемника.

У следећој табели су дати параметри квалитета пречишћене отпадне воде према Директиви о пречишћавању урбаних отпадних вода број 91/271/ЕЕС:

Параметар	Јединица	Вредност
БПК5	мг/л	20
ХПК	мг/л	125
Укупан азот	мг/л	10
Укупан фосфор	мг/л	1
Суспендоване материје	мг/л	30

Номинални капацитет постројења је 150 000 ЕС, а садашњи (тренутни) капацитет је приближно 110 000 ЕС.

Линија Воде

На линији воде се прво врши механичко пречишћавање и предтретман отпадне воде, а затим се врши биолошко пречишћавање активним муљем. Овај процес се састоји од следећих фаза:

Механичко пречишћавање – представља уклањање већих предмета из улазне воде који би могли изазвати зачепљење или механичко оштећење процесне опреме. Такође подразумева уклањање неорганских материја које врше абразију опреме, смањујући јој век трајања и које би се нагомилавале (таложиле) у анаеробним дигесторима.

Груба решетка – велики плутајући и пливајући предмети као што су комади дрвета, старе крпе, пластичне кесе и слично, уклањају се из отпадне воде проласком кроз грубу решетку. Растојање између штапова (тзв. светли отвор) је 50 мм. Решетка се ручно чисти а издвојени материјал се сакупља у контејнер и одлаже ван Постројења на за то предвиђено место. Након грубе решетке, отпадна вода се пужним пумпана (постоје три пужне пумпе, свака капацитета по 2 300 м3/х) подиже до највише тачке на Постројењу, одакле може тећи гравитационо до осталих објеката. Проток пужних пумпи се задаје ручно на основу нивоа воде у улазном каналу испред грубе решетке.

Фина решетка – уклањање мањих комада суспендованих и пливајућих материја из воде се обавља на финим решеткама са аутоматским чишћењем. Издвојени материјал се сакупља у пужном транспортеру, у којем се цеди пре него што се одложи у контејнеру. Материјал из контејнера се одвози и одлаже на за то предвиђено место ван Посторјења.

Песколов – песак се уклања у базену са равним дном типа Дорр-Оливер, у којем се кружним згртачем преноси кроз мањи отвор у канал са стране песколова. У каналу са пужним транспортером се врши испирање, након чега се песак сакупља у контејнеру и одлаже ван Постројења на за то предвиђено место.

Примарно (предходно) таложење – како би се редуковала потреба за кисеоником у систему за аерацију и производња секундарног муља, а такође да би се унапредила производња биогаса у анаеробним дигесторима, отпадна вода пре улазка у биолошке базене, пролази кроз примарне таложнике. У кружним таложницима се исталожени муљ помоћу згртача на спорорторирајућем мосту преноси у централни део таложника, одакле се муљним пумпама преноси на линију муља.

Биолошки третман – разградња органских материја и биолошко уклањање азота и фосфора се врши активним муљем у два паралелна биолошка блока типа Carrousel 2000. Одржавање пахуља муља у суспензији у овим огромним базенима се постиже мешањем миксерима, пропулзорима и у одређеним деловима дубинском аерацијом дифузорима.

Делови нових биолошких базена су следећи:

Анаеробни део – има важну улогу у унапређењу биолошког уклањања фосфора

Анохочни део – базен за предденитрификацију и уклањање фосфора

Аеробни део – базен за нитрификацију и денитрификацију

Пројектом је предвиђен комбиновани (хибридни) поступак биолошке и хемијске дефосфоризације, па је могуће додавање фери хлорида на излазу из биолошких базена. У досадашњем раду се није јавила потреба за додавањем хемикалија, јер се фосфор успешно уклањао испод граничних вредности биолошким путем.

Накнадно (секундарно) таложење – раздвајање пречишћене воде и суспендованог активног муља се врши у накнадним таложницима који су по конструкцији идентични предходним таложницима. Већи део издвојеног секундарног муља са дна таложника се враћа рециркулацијом у биолошке базене, док се мањи

део (тзв. вишак муља) пумпама вади из процеса и иде на линију муља. Уклањање вишка муља из процеса је неопходно ради одржавања константне концентрације активног муља у биолошким базенима.

Линија муља

На линији муља се врши третман насталих муљева приликом процеса пречишћавања отпадних вода, при чему као производи настају биогас и стабилизовани муљ. Овај процес се састоји из следећих фаза:

Угушћивање примарног муља – примарни муљ издвојен на предходним таложницима има садржај суве материје око 1%, а неопходно га је угустити (концентровати) пре него што се подвргне процесу дигестије. Угушћивање до потребних приближно 5% се врши у гравитационом угушћивачу, одакле се муљним пумпама транспортује у дигесторе у зависности од потребе.

Угушћивање вишка муља – вишак муља издвојен у секундарним таложницима се са полазних око 0,8% угушћује на тракастим угушћивачу на проближно 5%. Ради поспешивања угушћивања муља, неопходно је додавање раствора полиелектролита. Овако угушћен вишак муља се транспортује у дигесторе.

Једностепена анаеробна дигестија муља – ради стабилизације муљева насталих приликом биолошког пречишћавања, они се након угушћивања пумпама транспортују у два анаеробна дигестора. Температура у дигесторима је између 33-37°C са временом задржавања од најмање 20 дана. Током анаеробне обраде муља настаје биогас, који из дигестора прелази у резервоар за биогас, а одатле се одводи до потрошача. Потрошачи произведеног биогаса су гасни мотори и котловска јединица. На Постојењу су инсталисана два гасна мотора по 250 кW, који производе електричну и топлотну енергију. Произведена електрична енергија покрива око 35% укупне количине електричне енергије потребне за функционисање Постројења. Настала топлотна енергија се користи за одржавање одговарајуће температуре у дигесторима, а уколико је потребно и за грејање неких објеката. Гасни котао служи за догревање муља у дигесторима и углавном се користи у зимским периодима, ако су температуре изразито ниске.

Обезводњавање стабилизованог (дигестованог муља) – стабилизовани муљ из дигестора има садржај суве материје око 3,5% који се након мешања са раствором полиелектролита обезводњава на тракастој филтер преси до садржаја суве материје око 20-24%.

Овако добијен муљ би могао да се искористи као секундарна сировина за неки други процес, као што су компостирање или фиторемедијација, али се за сада он само одлаже у кругу постројења.

1	Назив објекта	ПОСТРОЈЕЊЕ ЗА ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА
2	Пречишћено отпадних вода год.	11.054.495 м3
3	Врста третмана	Механичко-хемијско-биолошки
4	Капацитет у бескишним данима	36000 м3/дан
5	Капацитет у кишним данима	72000 м3/дан
6	Капацитет у дане великих падавина	108000 м3/дан
7	Квалитет излазне (пречишћене) воде	према Директиви ЕУ и домаћим прописима
8	Производња сопствене ел.енерг.	У процесу дигестије муља (35-40 % укупних потреба)
9	Врста мреже	КАНАЛИЗАЦИОНА МРЕЖА ГРАДА
10	Укупан број становника	98.434
11	Број услуженог становништва	68.994
12	Укупна дужина мреже	234,07 км
13	Број прикључака–широка потрош.	15.436
14	Број прикључака-кућни савети	773
15	Број домаћинстава у кућ.савет.	16.059

4.5 Управљање комуналним отпадом

Комуналне делатности које обухватају управљање комуналним отпадом и одржавање чистоће на површинама јавне намене на територији Града Суботице поверене су Јавном комуналном предузећу „Чистоћа и зеленило“. Међутим, одређене области изузете су из надлежности овог предузећа:

На заштићеним подручјима ове послове обавља Јавно предузеће „Палић-Лудаш“.

У насељеним местима Чантавир, Вишњевац, Душаново, Нови Жедник и Стари Жедник, послови су поверени изабраном вршиоцу делатности, у складу са законским процедурама.

Изношење комуналног отпада

Комунални отпад (КО) обухвата отпатке из домаћинстава, административних и образовних установа, туристичких објеката, трговине и услужних делатности, као и отпатке са јавних површина и паркова. Део отпада из индустрије који има комунални карактер, као и опасан отпад из домаћинстава, такође спада у ову категорију.

Делатности управљања отпадом обухватају:

- Индивидуелну комуналну потрошњу – организовано сакупљање и одвожење отпада;
- Заједничку комуналну потрошњу – чишћење јавних површина.

Ефикасан систем управљања отпадом подразумева смањење количине отпада на извору, одвојено сакупљање, рециклажу и еколошки одрживо коначно одлагање. Иако „Чистоћа и зеленило“ има капацитете за управљање отпадом, сегменти депоновања и рециклаже су у плану за реализацију кроз регионалну депонију.

Прикупљање комуналног отпада покрива 39.720 домаћинстава у Суботици, а финансирање услуга обавља се наплатом према корисницима, уз одобрење оснивача и препоруке Министарства финансија.

Дневно је ангажовано 10 специјализованих возила за одвожење отпада, свако са просечном радном запремином од 12 м³ (5,5 тона), при чему се годишње прикупи и депонује 99.000 м³ (33.000 тона) отпада. Уз то, додатно је ангажован један трактор са запремином од 5 м³, чиме се годишње одложи још 3.300 м³ (500 тона) отпада.

Сакупљање отпада из 5 м³ контејнера доприноси годишњем одлагању од 21.000 м³ (42.000 тона) отпада.

Учесталост одвоза отпада:

- Породичне куће: једном недељно
- Вишеспратнице и ужи центар града: два пута недељно
- Приградска насеља: једном у две недеље

Грађани користе стандардизоване контејнере (1,1 м³, 5 м³), канте од 120 литара и вреће за отпад.

Депонија „Александровачка бара“

Градска депонија се налази на деградираном земљишту некадашњег мочварног подручја Александровачке баре, око 2 км јужно од центра Суботице. Експлоатација је започета 1978. године.

Основне карактеристике:

- Укупна површина: 33 ha
- Активна површина: 12 ha
- Капацитет депоније: 1.100.000 м³

Проблеми депоније:

- Неповољна локација – близина насеља (250 м), језера Палић (500 м), железничке и аутобуске станице, болнице и културних споменика.
- Недостатак система за управљање биогасом и оцетним водама.
- Неадекватно праћење загађења тла, подземних вода и ваздуха.

Међутим, одржавање депоније је унапређено кроз набавку покретних путних плоча, редовно равнање и набијање отпада специјалним машинама, као и одлагање комплетног отпада који се сакупи на територији града.

Дивље депоније

На територији Суботице регистровано је око 80 сталних и 30 повремених локација дивљих депонија. Ове локације се углавном формирају поред путева, железничких пруга, при улазима у насеља и на рубовима шума. Састав отпада чини 60% кућног смећа, док остатак отпада чине крупни отпад (стари кућни апарати, олупине возила), грађевински шут и опасан отпад.

Сваке године организују се акције чишћења, али само мали број локација остаје трајно санира.

Одржавање чистоће јавних површина

Одржавање улица, тргова и других јавних површина спада у делатности најдуже присутне у раду „Чистоће“ и финансира се из буџета Града. Ови послови се одвијају свакодневно, укључујући државне и верске празнике, у складу са градском Одлуком о одржавању чистоће.

Због ефикасности, активности су организоване у три смене и прилагођене различитим годишњим добима:

- Зими: чишћење снега, посипање соли и песка, разбијање леда
- Пролеће/лето: уклањање прашине и прање улица
- Јесен: чишћење опалог лишћа

Циљ свих ових активности је унапређење квалитета живота и заштита животне средине, чиме се доприноси чистијој и здравијој Суботици.

Прикупљање отпада

У оквиру регионалног система управљања отпадом, послови сакупљања комуналног отпада остају у надлежности јавних комуналних предузећа, док у општини Кањижа овај посао обавља приватно предузеће „Брантнер“. Сакупљени отпад се потом предаје привредном друштву „Регионална депонија“ д.о.о. Суботица, које је задужено за његов даљи третман и одлагање.

Регионални центар за управљање отпадом

Регионални центар, који се гради између насеља Ором и Биково, представља кључно постројење за обраду и одлагање отпада. У оквиру центра биће организована сепарација и прерада отпада, укључујући компостирање органског отпада. Такође, у комплексу ће се налазити центар за сакупљање отпада, као и складиште за безбедно одлагање опасног отпада.

Трансфер станице

Трансфер станице су стратешки постављене у близини некадашњих општинских депонија у Кањижи, Бачкој Тополи и Сенти. Њихова улога је да омогуће ефикасан претовар отпада – сакупљени отпад се пребацује из аутосмећара у велике роло-контејнере, где се додатно сабија, а затим се организовано транспортује до регионалног центра у Бикову.

Центри за сакупљање отпада (рециклажна дворишта)

У циљу побољшања система управљања отпадом, центри за сакупљање отпада граде се уз трансфер станице у Кањижи, Бачкој Тополи и Сенти, као и у Малом Иђошу, Чоки, Новом Кнежевцу и Суботици. Ови центри омогућавају грађанима да на одговарајућим местима одлажу кабасти отпад, као и врсте отпада које није дозвољено бацати у стандардне канте за смеће.

„Зелена острва“

Како би грађанима у урбаним срединама било омогућено да одлажу отпад у складу са еколошким стандардима, планира се постављање такозваних „зелених острва“ – специјалних рециклажних пунктова. Ова острва ће бити опремљена контејнерима различитих боја, намењеним за примарну селекцију отпада. На овај начин, грађани ће имати прилику да активно допринесу одвајању рециклажних материјала и ефикаснијем управљању отпадом

4.6 Снабдевање чврстим и течним горивима

Снабдевање чврстим и течним горивима у граду Суботици врши се преко развијене трговачке мреже, која укључује малопродајне објекте, дистрибутере и директне добављаче. Систем дистрибуције и потрошње ових енергената у граду је прилагођен како потребама домаћинстава, тако и великим индустријским потрошачима и јавним институцијама.

Чврста горива, која обухватају угаљ и огревно дрво, продају се у малопродајној мрежи преко стоваришта која се налазе у различитим деловима града. Ова стоваришта снабдевају мала домаћинства, индивидуалне потрошаче, али и мање пословне субјекте који користе ова горива за грејање. Велики потрошачи, као што су индустријски комплекси и поједине јавне установе (школе, установе социјалне

заштите и сл.), снабдевају се директно од добављача путем уговорних аранжмана, који омогућавају континуирану и сигурну испоруку угља у потребним количинама.

На територији града Суботице не постоји производња угља, већ се он искључиво користи као енергент у различитим секторима. Индивидуални потрошачи, односно домаћинства, углавном користе угаљ за загревање, док јавни сектор, нарочито образовне установе, има значајан удео у потрошњи. Највећи потрошач угља, међутим, остаје индустрија, која овај енергент користи у различитим производним процесима. У потрошњи угља заступљене су готово све врсте, укључујући домаћи лигнит, али и квалитетније врсте угља које се углавном увозе или долазе из рудника у источној Србији, где се врши подземна експлоатација.

Огревно дрво, као значајан енергент у сектору грејања, набавља се из различитих извора. Велики део огревног дрвета у град стиже преко индивидуалних испоручилаца, који га добављају из шумских подручја у околини или из других делова земље. Поред приватних добављача, део снабдевања организују и трговинске фирме које поседују лиценце за продају и транспорт дрвне масе.

Течна горива у Суботици имају широку примену и користе се како у транспортном сектору, тако и за потребе енергетских постројења, индустрије и јавних установа. Највећи део течних горива користи се као погонско гориво за моторна возила, пољопривредну механизацију и грађевинске машине. Она се углавном дистрибуирају преко бензинских станица које су равномерно распоређене у граду и околини.

Заступљене су све врсте течних горива, осим керозина, који није у широкој потрошњи. Продаја течних горива за моторна возила одвија се преко бензинских станица, док се индустријски и енергетски потрошачи директно снабдевају од произвођача, попут НИС-а, или преко посредника регистрованих за трговину нафтним дериватима. Последњих година бележи се значајан раст потрошње течног нафтног гаса (ТНГ), што је довело до тога да је већина бензинских станица у своју понуду уврстила и ову врсту горива.

Течна горива која се користе за енергетске потребе великих потрошача, као што су мазут и лож-уље, набављају се директно од добављача кроз уговорне аранжмане. Ова горива се складиште у одговарајућим резервоарима на локацијама потрошача, чиме се осигурава њихова континуирана доступност. Велики потрошачи природног гаса често користе течно гориво као резервни енергент у случају прекида или смањене испоруке гаса. Оваква пракса је посебно присутна у индустријским погонима, јавним установама и централизованим системима за грејање.

За широку потрошњу, лож-уље се добавља преко малопродајне мреже у граду или директно од добављача, а складишти се у индивидуалним резервоарима потрошача, што омогућава флексибилност у његовој употреби.

Потрошачи течног горива у сектору саобраћаја и пољопривреде доминантно се снабдевају преко малопродајне мреже, односно бензинских станица које се налазе у граду и околним насељима. Велики потрошачи, као што су транспортна предузећа, логистички центри и веће пољопривредне компаније, често склапају уговоре директно са добављачима ради испоруке већих количина горива по повољнијим условима. Ови уговорни односи омогућавају стабилну испоруку горива, оптимизацију трошкова и боље планирање залиха.

Генерално, систем снабдевања чврстим и течним горивима у граду Суботици добро је организован, са развијеном логистичком инфраструктуром која омогућава задовољење потреба свих категорија потрошача, од домаћинстава до великих индустријских и јавних система. Упркос све већем утицају обновљивих извора енергије, чврста и течна горива и даље представљају значајан сегмент енергетског биланса града.

Комуналне делатности на територији града Суботица су поверене следећим ЈКП:

-ЈКП "Водовод и канализација" (снабдевање водом за пиће и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода),
-ЈКП "Чистоћа и зеленило" (управљање комуналним отпадом, одржавање чистоће на површинама јавне намене, одржавање улица и путева, делатност зоохигијене, одржавање јавних зелених површина)
-ЈКП "Димничар"(димничарске услуге)
-ЈКП "Суботичке пијаце" **(**управљање пијацама)
-ЈКП "Паркинг" (управљање јавним паркиралиштима)
-ЈП "Суботица-транс" Јавни превоз путника (градски и приградски превоз)
-ЈКП "Погребно" (управљање гробљима и сахрањивање и погребна делатност),
"Регионална депонија" Суботица (управљање комуналним отпадом)
-"Јавно предузеће за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање" (Управљање путевима).

4.7 Структура и стање јавних зграда

Према ажурираним подацима из ИСЕМ базе у Систему енергетског менаџмента Града Суботице мапирано је укупно 292 комплекса, зграда у комплексу, слободностојећих зграда односно делова зграда за које су унети подаци о потрошњи енергената/енергије и воде за које трошкове набавке сноси Град Суботица:

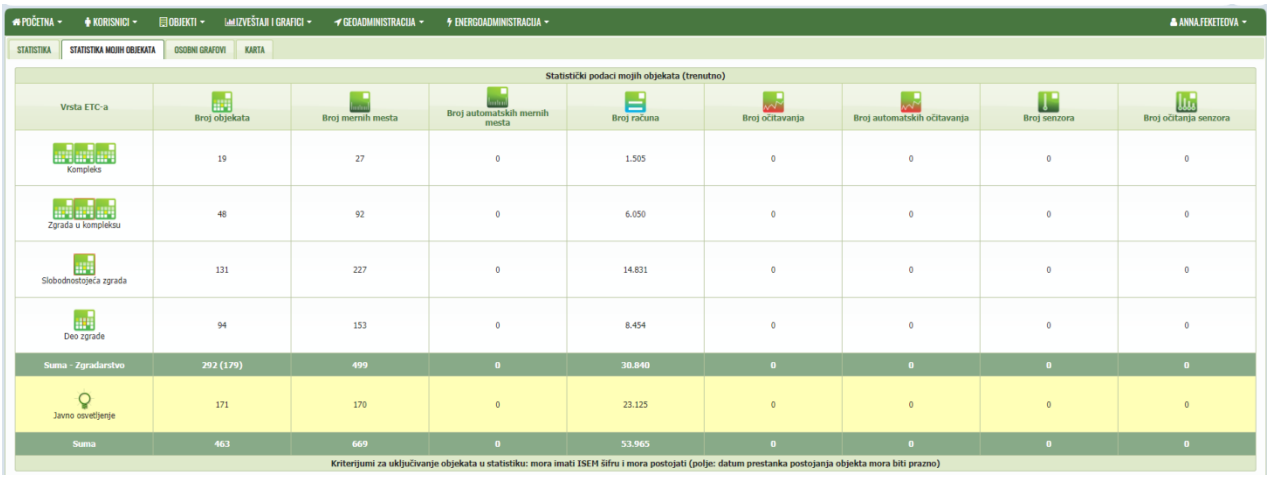

Statistički podaci mojih objekata (trenutno)

Vrsta ETC-a	Broj objekata	Broj mernih mesta	Broj automatskih mernih mesta	Broj računa	Broj očitavanja	Broj automatskih očitavanja	Broj senzora	Broj očitanja senzora
Kompleks	19	27	0	1.505	0	0	0	0
Zgrada u kompleksu	48	92	0	6.050	0	0	0	0
Slobodnostojeća zgrada	131	227	0	14.831	0	0	0	0
Deo zgrade	94	153	0	8.454	0	0	0	0
Suma - Zgradarstvo	292 (179)	499	0	30.840	0	0	0	0
Javno osvetljenje	171	170	0	23.125	0	0	0	0
Suma	463	669	0	53.965	0	0	0	0

Kriterijumi za uključivanje objekata u statistiku: mora imati ISEM šifru i mora postojati (polje: datum prestanka postojanja objekta mora biti prazno)

На територији Града Суботице налазе се следеће категорије јавних зграда које се делимично или потпуно финансирају из буџета града:

1) објекти образовних институција:
а) дечији вртићи ,
б) основне и средње школе,

2) објекти институције културе:
а) музеји,
б) библиотеке,
в) домови културе,
г) остало,

3) административне зграде,
4) објекти здравствених институција,
5) спортски објекти ,
6) објекти јавних и јавних-комуналних предузећа.

Обрађени су подаци за следеће објекте:

- Административни објекти:

Градска управа
Нова општина
"Парк Палић" - Еко центар
"Парк Палић" - Летња Позорница
"Парк Палић" - Мастер зграда
"Парк Палић" - Термални базен
"Парк Палић" - Велика тераса
ЗОО Врт

- Објекти образовних институција

Основне школе:
ОШ " Јован Микић"
ОШ "10. Октобар"
ОШ "Боса Миличевић"

ОШ "Хуњади Јанош - сала и павиљони
ОШ "Хуњади Јанош" - Б Дусаново
ОШ "Хуњади Јанош" - Млин
ОШ "Хуњади Јанош" - ОПО
ОШ "Хуњади Јанош" - Вишњевац
ОШ "Хуњади Јанош" - вртић
ОШ "Иван Горан Ковачић"
ОШ "Иван Милутиновић"
ОШ "Јован Јовановић Змај"
ОШ "Мајшански пут"
ОШ "Матија Губец" - Доњи Таванкут
ОШ "Матија Губец" - Љутово
ОШ "Матко Вуковић" - Ивана Сарића 52
ОШ "Матко Вуковић" - Руђера Бошковића 1
ОШ "Матко Вуковић" - Руђера Бошковића 20
ОШ "Матко Вуковић" - Руђера Бошковића 6
ОШ "Милош Црњански"
ОШ "Мирослав Антић" - Палић
ОШ "Мирослав Антић" - Шупљак
ОШ "Петефи Шандор" - Хајдуково матицна
ОШ "Петефи Шандор" - Бачки Виногради
ОШ "Петефи Шандор" - Носа
ОШ "Пионир"
ОШ "Сечењи Иштван" - Келебија
ОШ "Сечењи Иштван" - Салаи
ОШ "Сечењи Иштван" - Шабачка
ОШ "Сечењи Иштван" централна
ОШ "Соња Маринковић" - Јо Лајоша
ОШ "Соња Маринковић" Соње Маринковић 45
ОШ "Свети Сава" - Биково
ОШ "Свети Сава" - Суботица
ОШ "Владимир Назор"
ОШ "Вук Караџић" - Бајмок - централни објекат
ОШ "Вук Караџић" - Мишићево
ОШ "Вук Караџић" - Рата
ОШ "Ђуро Салај" - мала школа
ОШ "Ђуро Салај" - велика школа
ОШ и Средња Школа "Жарко Зрењанин"

Средње школа:
Економска школа "Боса Миличевић"
Хемијско технолошка школа
Медицинска школа
Политехничка школа - Максима Горког 38
Политехничка школа - Михајла Раднића 24/а
Школски Центар "Доситеј Обрадовић"

Гимназија:
Гимназија "Деже Костолањи"
Гимназија "Светозар Марковић"

Музичка школа:
Музичка школа

Предшколске установе:
ПУ "Наша радост" - Алиса
ПУ "Наша радост" - Бубамара
ПУ "Наша радост" - Цицибан
ПУ "Наша радост" - Хајди

ПУ "Наша радост" - Калимеро
ПУ "Наша радост" - Кекец
ПУ "Наша радост" - Коцкица
ПУ "Наша радост" - Колибри
ПУ "Наша радост" - Ластавица
ПУ "Наша радост" - Мак Ђерђ
ПУ "Наша радост" - Мала сирена
ПУ "Наша радост" - Мандарина
ПУ "Наша радост" - Марја и Марија
ПУ "Наша радост" - Машталица
ПУ "Наша радост" - Наш Бисер
ПУ "Наша радост" - Невен
ПУ "Наша радост" - Палчица
ПУ "Наша радост" - Пера Детлић
ПУ "Наша радост" - Петар пан
ПУ "Наша радост" - Пинокио
ПУ "Наша радост" - Плави зец
ПУ "Наша радост" - Полетарац
ПУ "Наша радост" - Санда Марјановић
ПУ "Наша радост" - Снежана
ПУ "Наша радост" - Сунцокрет
ПУ "Наша радост" - Шумица
ПУ "Наша радост" - Веверица
ПУ "Наша радост" - Зека

- Објекти институција културе:

Арт биоскоп Александар Лифка
Дечје Позориште
Галерија др Винко Перчић
Градска Библиотека - Цара Душана 2
Градска Библиотека - Чантавир
Градска Библиотека - Нови Жедник
Градска Библиотека - Палић
Градска Библиотека - Стари Жедник
Градски Музеј - Матије Гупца 50
Градски Музеј - Трг Синагоге 3
Позориште Деже Костовањи

- Спортски објекти:

ЈКП Стадион - градски стадион
ЈКП Стадион - градско клизалиште
ЈКП Стадион - градско стрелиште
ЈКП Стадион - Хала спортова
ЈКП Стадион - Отворени базен "Дудова шума"
ЈКП Стадион - спортски терени "Првомајска"
ЈКП Стадион - Спортско рекреативни центар "Прозивка"

- Објекти колективног смештаја:

Дом за децу ометену у развоју - Колевка - Банијска
Дом за децу ометену у развоју - Колевка - главни објекат

Према години изградње, структура јавних зграда које су анализиране у оквиру овог програма

Преглед анализираних јавних зграда према укупној површини

Преглед типичних карактеристика јавних зграда у Србији према периоду изградње

Законом о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије је прописано да зграде или посебни делови зграда у јавној својини са корисном површином већом од 250 м² које користе органи државне управе и други органи и организације Републике Србије, органи и организације аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе и јавне установе, као и друге јавне службе, морају да имају сертификат о енергетским својствима зграде, односно посебног дела зграде, у складу са прописима којима се уређује изградња објеката и енергетска сертификација зграда.

Прва страна сертификата која садржи енергетски разред зграде, мора бити изложена на згради на уочљивом и за јавност јасно видљивом месту.

Израда енергетског пасоша обавезна је за све нове зграде, као и за постојеће зграде на којима се планира извођење грађевинских радова на реконструкцији, адаптацији, санацији и енергетској санацији.

Све нове зграде морају имати енергетски разред најмање „С“ (латинично) док се за постојеће зграде, након извођења радова на реконструкцији, адаптацији, санацији или енергетској санацијиа, очекује поправљање енергетских својстава зграде најмање за један разред.

Од дана ступања на снагу последње измене Закона о планирању и изградњи власници постојећих зграда јавне намене у јавној својини дужни су да у року од 3 (три) године прибаве сертификат о енергетским својствима зграде (енергетски пасош).

Јавне зграде на територији града Суботице које поседују енергетски пасош, према Централном регистру енергетских пасоша, су:

Објекат	*QH,nd* [kWh/(м²a)]	Енергетски разред
Предшколска установа, СУБОТИЦА, Доњи Таванкут, Иве Лоле Рибара 9 К.Р. 13303, К. О. ТАВАНКУТ	61,65	Ц
Предшколска установа, СУБОТИЦА, Суботица, Скерлићева 8 К.Р. 43143, К. О. ДОЊИ ГРАД	58,23	Ц
Зграде намењене образовању и култури, СУБОТИЦА, Суботица, Прерадовићева 11 К.Р. 5003/2, К. О. СТАРИ ГРАД СУБОТИЦА, Суботица, Цара Душана 2	36,71	Ц
Зграде намењене образовању и култури ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА - ДВОРИШНИ ОБЈЕКАТ К.Р. 6072, К. О. ДОЊИ ГРАД	45,64	Ц
Зграде намењене образовању и култури, Мађарска предшколска установа и вежбаона "Вацкор" у Суботици П+1+Пк	53,46	Ц
Зграде намењене образовању и култури, Основна школа "Матко Вуковић"	77,88	Д
Зграде намењене образовању и култури, СУБОТИЦА, Доњи Таванкут, Иве Лоле Рибара 7 а, К.Р. 13303, К. О. ТАВАНКУТ	51,50	Ц
Зграде намењене образовању и култури, СУБОТИЦА, Суботица, Бозе Шарчевића 21 /1, К.Р. 6476/1, К. О. НОВИ ГРАД ОСНОВНА ШКОЛА "10.ОКТОБАР"	83,06	Д
Зграде намењене образовању и култури, Основна школа "Ђуро Салај" Суботица СУБОТИЦА, Бајски пут 25 К.Р. 4455, К. О. СТАРИ ГРАД	74,21	Ц
Зграде намењене образовању и култури, СУБОТИЦА, Суботица, Максима Горког 53 /1, К.Р. 7255/5, К. О.	132,77	Е

ДОЊИ ГРАД, - Хемијско - технолошка школа		
Зграде намењене образовању и култури, СУБОТИЦА, Суботица, Штросмајерова 11, К.Р. 6052, К. О. ДОЊИ ГРАД,	133,74	Ф
Зграде намењене образовању и култури, СУБОТИЦА, Суботица, Владимира Назора 9 К.Р. 6106, К. О. ДОЊИ ГРАД	112,17	Д
Зграде намењене образовању и култури, СУБОТИЦА, Суботица, ШАНДОРА ПЕТЕФИЈА 19 , К.Р. 4187/0, К. О. СТАРИ ГРАД,	167,87	Ф
Зграде намењене образовању и култури, СУБОТИЦА, Бајмок, ТРГ МАРШАЛА ТИТА 4, К.Р. 3108/0, К. О. БАЈМОК, Основна школа "Вук Караџић"	129,00	Е
Зграде намењене образовању и култури, СУБОТИЦА, Суботица, БАНИЈСКА, К.Р. 4077/18, К. О. НОВИ ГРАД	140,32	Е
Зграде намењене образовању и култури, СУБОТИЦА, Суботица, МАКСИМА ГОРКОГ 29 , К.Р. 6861/0, К. О. ДОЊИ ГРАД, ОСНОВНА ШКОЛА "ИВАН ГОРАН КОВАЧИЋ"	176,85	ф
Зграде намењене образовању и култури, ОСНОВНА ШКОЛА"ВУК КАРАЏИЋ" БАЈМОК, СУБОТИЦА, Бајмок, БАЈЕ ПИВЉАНИНА 23, К.Р. 1409/0, К. О. БАЈМОК	221,52	Г
Зграде намењене образовању и култури, Основна школа "Ђуро Салај", СУБОТИЦА, Суботица, БАЈСКИ ПУТ 25, К.Р. 4455/0, К. О. СТАРИ ГРАД	242,42	Г
Зграде намењене образовању и култури, СТУДЕНТСКИ ЦЕНТАР "СУБОТИЦА", ул. Сегедински пут 11, Суботица, СУБОТИЦА, ФЕРЕНЦА СЕПА 5, К.Р. 19526, К. О. СТАРИ ГРАД	48,51	Ц
Зграде намењене образовању и култури, Хемијска Технолошка Школа лазар Нешић, СУБОТИЦА, Суботица, МАКСИМА ГОРКОГ 53 , К.Р. 7255/5, К. О. ДОЊИ ГРАД	86,86	Д
Зграде намењене образовању и култури, Адаптација објекта основне школе "Соња Маринковић", СУБОТИЦА,	61,99	Ц

Наде Димић, К.Р. 10447, К. О. ДОЊИ ГРАД		
Зграде намењене здравству и социјалној заштити, Здравствена станица, СУБОТИЦА, Суботица, Пазинска бб, К.Р. 10409/7, К. О. ДОЊИ ГРАД	38,53	Б
Зграде намењене здравству и социјалној заштити, Дом за децу ометану у развој "Колевка", СУБОТИЦА, Суботица, Јаше Игњатовића 6, К.Р. 34263/2, К. О. ДОЊИ ГРАД	29,10	Б
Зграде намењене здравству и социјалној заштити, Дом за особе са специјалним потребама, СУБОТИЦА, Суботица, 27. Марта 36, К.Р. 19397, К. О. СТАРИ ГРАД	54,76	Ц
Зграде намењене здравству и социјалној заштити, Зграда за заштиту одраслих и старих лица, СУБОТИЦА, Суботица, Алеја Маршала Тита 31, К.Р. 1650/1, К. О. СТАРИ ГРАД	23,71	А
Зграде намењене здравству и социјалној заштити, ДОМ ЗА ДЕЦУ ОМЕТЕНУ У РАЗВОЈУ "КОЛЕВКА", СУБОТИЦА, Суботица, Јаше Игњатовића 6, К.Р. 34263/2, К. О. ДОЊИ ГРАД	37,55	**Б**
Зграде намењене здравству и социјалној заштити, ЗГРАДА ЗА ЗАШТИТУ ОДРАСЛИХ И СТАРИХ ЛИЦА, СУБОТИЦА, Суботица, АЛЕЈА МАРШАЛА ТИТА 31, К.Р. 1650/1, К. О. СТАРИ ГРАД	26,28	А
Зграде намењене здравству и социјалној заштити, СТАМБЕНИ ОБЈЕКАТ - ГЕРОНТОЛОШКИ КЛУБ "БАЈНАТ", СУБОТИЦА, Суботица, Браће Радић 59, К.Р. 8203, К. О. ДОЊИ ГРАД	104,05	Ц
Зграде намењене здравству и социјалној заштити, Р.Ј. Дом за одрасла лица, СУБОТИЦА, Суботица, Чикош Беле 34, К.Р. 1253, К. О. СТАРИ ГРАД	78,09	Ц
Зграде намењене спорту и рекреацији, Објекат основног образовања - фискултурна сала, ОСНОВНА ШКОЛА	341,09	Г

"10.ОКТОБАР", СУБОТИЦА, Суботица, Бозе Шарчевића 21 /2, К.Р. 6476/1, К. О. НОВИ ГРАД		
Зграде намењене спорту и рекреацији, ПРОШИРЕЊЕ САДРЖАЈА НА ТЕРМАЛНОМ БАЗЕНУ НА ПАЛИЋУ, МУШКИ ШТРАНД (Блок Б12 са подцелинама 1,2,3), СУБОТИЦА, улица Омладински парк 8, К.Р. 1397/3, К. О. ПАЛИЋ,	43,37	Ц
Управне и пословне зграде, СУБОТИЦА, Суботица, Ханибала Лучића 7 /а, К.Р. 4335, К. О. СТАРИ ГРАД	347,87	Г
Управне и пословне зграде, Зграда пословних услуга - месна заједница, СУБОТИЦА, Љутово, Љутово салаши 367 , К.Р. 593/2, К. О. ТАВАНКУТ	136,97	Ф

Енергетским пасошем се проверавају енергетске карактеристике зграде, те је за прорачун енергетског разреда зграде неопходно извршити детаљну анализу и прикупити податке о свим релевантним карактеристикама зграде, које су од значаја за укупан енергетски биланс.

Преглед типичних карактеристика јавних зграда у Србији према периоду изградње:

Период изградње	**Основне карактеристике**
Пре 1945.	- пројектовање и изградња без постојања регулативе о топлотној заштити (прописа о изолацији); - традиционалне технике градње и материјали пуне опеке или камена; - дебљина зидова варирала је од 25 до 50 cm. Такве старије зграде нису имале тако велике топлотне губитке, као новије лаке бетонске конструкције; - плафони су углавном дрвени или масивни од опеке, камена или бетонских елемената - подови су најчешће изведени на слоју набијене земље; - прозори и врата су углавном дрвени двокрилни на размаку већем од 10 цм са једним или два стакла по крилу - (коефицијент пролаза топлоте - U3,5 W/м²К).
1946-1970.	- раздобље велике и убрзане градње, а пре појаве прописа о изолацији; - статички лаганије конструкције,спољашњи зидови од бетонских блокова или зидови од пуне опеке без топлотне изолације - више вредности коефицијента пролаза топлоте за спољашње зидове (U 1,61-1,74 W/м²К); - прозори и врата су углавном дрвени двокрилни на размаку већем од 10 cm са једним или два стакла по крилу (U3,5 W/м²К).
1971-1980.	- први национални правилник о топлотним условима зграда - Правилник о техничким мерама и условима за топлотну заштиту зграда, Службени лист СФРЈ број 35/70; - раздобље велике и убрзане градње - лаке армирано-бетонске конструкције или зидови од пуне опеке без топлотне изолације или са минималном изолацијом; - прозори и врата су углавном дрвени двокрилни на размаку већем од 10 cm

	са једним или два стакла по крилу (U3,5 W/м²К).
1981-1987.	- стандард ЈУС У.Ј5.600 - Топлотна техника у грађевинарству - Технички услови за пројектовање и грађење зграда (1980). Према овом стандарду Нови Сад припада грађевинско-климатској зони II; - усвајање првих прописа о топлотној заштити зграда и почетак скромног коришћења топлотне изолације; - армирано бетонске конструкције зидова изводе се или без изолације, или са 2-4 cm изолације типа хераклит, дрволит или окипор која се ставља у оплату код бетонирања; - армирано бетонски зидови изводе се у минималним статичким дебљинама од 16 и 18 cm, ређе 20 cm. Зидане конструкције изводе се углавном од шупље блок опеке 19 cm, (или пуне опеке 25 cm) која обострано омалтерисана једва задовољава тадашње минималне услове топлотног изоловања зграде. - велике стаклене површине на спољашњем омотачу зграда - прозори са изо стаклом, али врло лоших профила, без прекинутог топлотног моста и лошим заптивањем; - кровови се често изводе као равни кровови с бетонском плочом и минималном изолацијом; - не посвећује се готово никаква пажња решавању детаља карактеристичних топлотних мостова.
1987-2011	- нови технички пропис и строжији захтеви топлотне заштите и уштеде топлотне енергије у зградама - Стандард ЈУС У.Ј5.600 - Топлотна техника у грађевинарству - Технички услови за пројектовање и грађење зграда. (1987.); - спољашњи зидови свим доступним материјалима на тржишту: - примењена топлотна изолација је таква да задовољава постојеће прописе. Најчешће се користе камена вуна и полистирен, у дебљинама 4, 6 и 8 cm за спољашњи зид и 8 до 12 cm за коси кров. 1987-2011.
2012.-	- зграде грађене у складу са Правилником о енергетској ефикасности зграда (“Сл. гласник РС”, бр. 61/2011)

Највеће дозвољене вредности коефицијента пролаза топлоте *U*max [W/(м²К)] за елементе термичког омотача зграде за различите периоде изградње (према прописима о топлотној заштити) су дате у табели

Елемент термичког омотача	А	Б	В	Г	
	Нова зграда	Нова зграда	Нова зграда	Постојећа	Нова зграда
Период	**1970.- 1980.**	**1980-1987**	**1988-2011**	**2011-**	
1. Спољни зид	1,28	0,83	0,80	0,40	0,30
2. Раван кров изнад грејаног простора	0,93	0,55	0,40	0,20	0,15
3. Коси кров изнад грејаног простора	0,93	0,55	0,40	0,20	0,15
4. Коси кров изнад негрејаног простора	1,16	0,7	0,55	0,40	0,30
5. Под на тлу	1,16	0,90	0,90	0,40	0,30
6. Прозори, балконска врата грејаних	-	-	3,10	1,50	1,50

просторија и грејане зимске баште					
7. Спољна врата	-	-	2,50	1,60	1,60

5. Преглед годишњих енергетских потреба у периоду 2022.-2024. године

У наредним табелама приказани су укупна потрошња енергије у последњој календарској години, вредности годишње потрошње енергије/енергената и воде, одговарајуће вредности емисије CO_2 као и одговарајући трошкови за набавку енергије/енергената и воде за период од 2022.-2024. године.

Табеле и дијаграми приказани у овом документу преузети су из софтвера (Информационог Система за Енергетски менаџмент ИСЕМ) који генерише садржај искључиво на латиници. Ради доследности и тачности података, оригинални формат је задржан.

Преглед збирне потрошње енергије/енергената и воде објеката јавне потрошње у 2022. години:

2022			Потрошња		CO_2	Примарна енергија	Трошкови за набавку енергената	Удео у.		
Енергент								потр. MWh [1]	трошк. [2]	прим.ен.[2]
Група	Подгрупа	Назив	M.J.	[MWh]	[t CO_2]	[MWh]	[RSD]	[%]	[%]	[%]
ГР	ДГ	Даљинско грејање [kWh]	5.271.792,12	5.271,79	1.513,00	8.237,18	57.676.568,37	100	22,16	16,26
ГР	ОС	Дрвни пелет [t]	33,31	164,3	0	164,3	1.199.232,00	2,41	0,46	0,32
ГР	ОС	Гасно уље екстра лако евро ел/Екстра лако лож уље [l]	30.983,49	319,66	89,51	319,66	6.263.091,00	4,69	2,41	0,63
ГР	ОС	Природни гас [Sm³]	595.347,40	6.125,77	1.102,64	6.125,77	22.644.894,05	89,89	8,7	12,09
ГР	ОС	Уље за ложење нискосумпорно (NSG-S) [t]	17,88	204,8	57,34	204,8	3.611.153,44	3,01	1,39	0,4
ГР	ОС	∑ (ГР-ОС)		6.814,53	1.249,49	6.814,53	33.718.370,49	100	12,96	13,45
ГР	∑ (ГР)			12.086,32	2.762,49	15.051,71	91.394.938,86		35,12	29,71
ЕЕ	ЗГ	Електрична енергија [kWh]	4.060.197,27	4.060,20	4.462,16	12.240,68	72.421.873,65	34,38	27,83	24,16
ЕЕ	ЈО	Електрична енергија [kWh]	7.751.099,00	7.751,10	8.518,46	23.368,01	91.631.347,20	65,62	35,21	46,13
ЕЕ	∑ (ЕЕ)			11.811,30	12.980,61	35.608,70	164.053.220,85	100	63,04	70,29
ВО		Вода [m³]	30.643,19	0	0	0	4.778.051,49		1,84	0
∑				23.897,62	15.743,11	50.660,40	260.226.211,19		100	100

2023			Потрошња		CO_2	Примарна енергија	Трошкови за набавку енергената	Удео у.		
Енергент								потр. MWh [1]	трошк. [2]	прим.ен.[2]
Grupa	Podgrupa	Назив	M.J.	[MWh]	[t CO_2]	[MWh]	[RSD]	[%]	[%]	[%]
ГР	ДГ	Даљинско грејање [kWh]	4.576.592,30	4.576,59	1.313,48	7.150,93	57.537.437,83	100	13,5	12,96
ГР	ОС	Дрвни пелет [t]	93,34	460,35	0	460,35	3.379.976,89	4,45	0,79	0,83
ГР	ОС	гасно уље екстра лако евро ел/Екстра лако лож уље [l]	74.957,58	773,35	216,54	773,35	13.354.528,04	7,47	3,13	1,4
ГР	ОС	Камени угаљ [t]	9,28	63,91	21,73	63,91	222.720,00	0,62	0,05	0,12
ГР	ОС	Мрки угаљ [t]	6,5	18,73	6,56	18,73	124.583,36	0,18	0,03	0,03
ГР	ОС	Огревно дрво [просторни метар]	77,22	154,05	0	154,05	547.091,52	1,49	0,13	0,28
ГР	ОС	Природни гас [Sm^3]	850.421,83	8.750,33	1.575,06	8.750,33	56.937.056,50	84,55	13,36	15,86
ГР	ОС	Уље за ложење нискосумпорно (NSG-S) [t]	11,19	128,2	35,9	128,2	2.257.685,74	1,24	0,53	0,23
ГР	ОС	∑ (ГР-ОС)		10.348,93	1.855,78	10.348,93	76.823.642,05	100	18,02	18,76
ГР	∑ (ГР)			14.925,52	3.169,26	17.499,86	134.361.079,88		31,52	31,73
ЕЕ	ЗГ	Електрична енергија [kWh]	4.947.673,11	4.947,67	5.437,49	14.916,24	118.310.719,00	39,61	27,75	27,04
ЕЕ	ЈО	Електрична енергија [kWh]	7.544.174,00	7.544,17	8.291,05	22.744,18	164.918.016,52	60,39	38,68	41,23
ЕЕ	∑ (ЕЕ)			12.491,85	13.728,54	37.660,42	283.228.735,52	100	66,43	68,27
ВО		Вода [m^3]	47.722,49	0	0	0	8.744.552,90		2,05	0
∑				27.417,37	16.897,80	55.160,28	426.334.368,30		100	100

2024			Потрошња		CO_2	Примарна енергија	Трошкови за набавку енергената	Удео у.		
Енергент								потр. MWh [1]	трошк. [2]	прим.ен.[2]
Grupa	Podgrupa	Назив	M.J.	[MWh]	[t CO_2]	[MWh]	[RSD]	[%]	[%]	[%]
ГР	ДГ	Даљинско грејање [kWh]	3.514.429,73	3.514,43	1.008,64	5.491,30	51.980.113,04	100	12,1	10,15
ГР	ОС	Дрвни пелет [t]	152,22	750,78	0	750,78	3.434.248,94	7,33	0,8	1,39
ГР	ОС	гасно уље екстра лако евро ел/Екстра лако лож уље [l]	37.070,42	382,46	107,09	382,46	6.726.272,59	3,74	1,57	0,71
ГР	ОС	Мрки угаљ [t]	9	25,94	9,08	25,94	169.192,80	0,25	0,04	0,05
ГР	ОС	Огревно дрво [просторни метар]	5,72	11,41	0	11,41	76.000,00	0,11	0,02	0,02
ГР	ОС	Природни гас [Sm^3]	881.110,85	9.066,10	1.631,90	9.066,10	62.508.687,17	88,56	14,55	16,77
ГР	ОС	∑ (ГР-ОС)		10.236,70	1.748,07	10.236,70	72.914.401,49	100	16,97	18,93
ГР	∑ (ГР)			13.751,13	2.756,71	15.727,99	124.894.514,53		29,06	29,08
ЕЕ	ЗГ	Електрична енергија [kWh]	4.606.029,18	4.606,03	5.062,03	13.886,26	114.923.052,36	36,21	26,74	25,68
ЕЕ	ЈО	Електрична енергија [kWh]	8.114.062,00	8.114,06	8.917,35	24.462,27	185.188.980,52	63,79	43,09	45,24
ЕЕ	∑ (ЕЕ)			12.720,09	13.979,38	38.348,53	300.112.032,88	100	69,83	70,92
ВО		Вода [m^3]	30.265,77	0	0	0	4.740.606,38		1,1	0
∑				26.471,22	16.736,09	54.076,52	429.747.153,80		100	100

Легенда:

ГР: Грејање, ДГ: Даљинско грејање, ОС: Остали енергенти

ЕЕ: Електрична енергија, ЗГ: Зграде, ЈО: Јавно осветљење

ВО: Вода

[1] - удео у потрошњи унутар подгрупе енергената 'грејање - остало' и групе енергената 'електрична енергија', [2] - удео у укупној потрошњи/трошку свих енергената

Потрошња енергије и воде у новчаним јединицама и поређење потрошње са претходном годином

Година	Електрична енергија		Грејање		Вода	Укупно	Мапирани објекти		
	Зграде	Јавно осветљење	Даљинско грејање	Остали енергенти			Укупан број	Укупна бруто површина	Укупна корисна површина
	ЗГ	ЈО	ДГ	ОС	ВО				
	[RSD]	[RSD]	[RSD]	[RSD]	[RSD]	[RSD]	[-]	[m²]	[m²]
2022	72.421.874	91.631.347	57.676.568	33.718.370	4.778.051	260.226.211	129	150.817	152.202
[% - BG]									
[% - PG]									
2023	118.310.719	164.918.017	57.537.438	76.823.642	8.744.553	426.334.368	129	150.817	152.202
[% - BG]							0,0	0,0	0,0
[% - PG]							0,0	0,0	0,0
2024	114.923.052	185.188.981	51.980.113	72.914.401	4.740.606	429.747.154	129	150.817	152.202
[% - BG]							0,0	0,0	0,0
[% - PG]							0,0	0,0	0,0

Legenda: BG - Bazna godina
PG - Prethodna godina

Тренд укупне потрошње топлотне, електричне енергије и воде

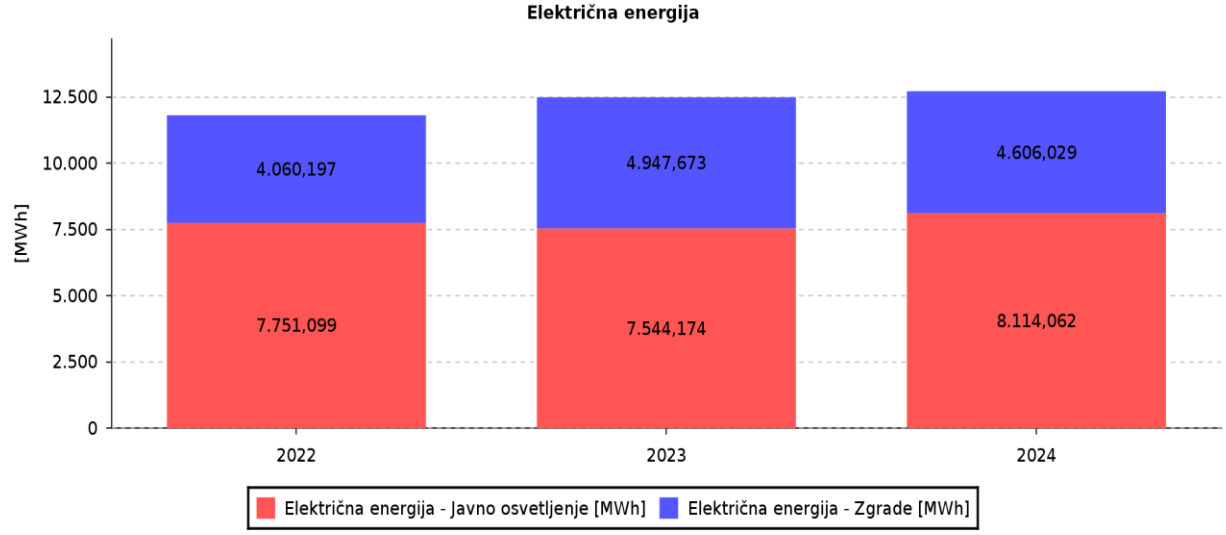

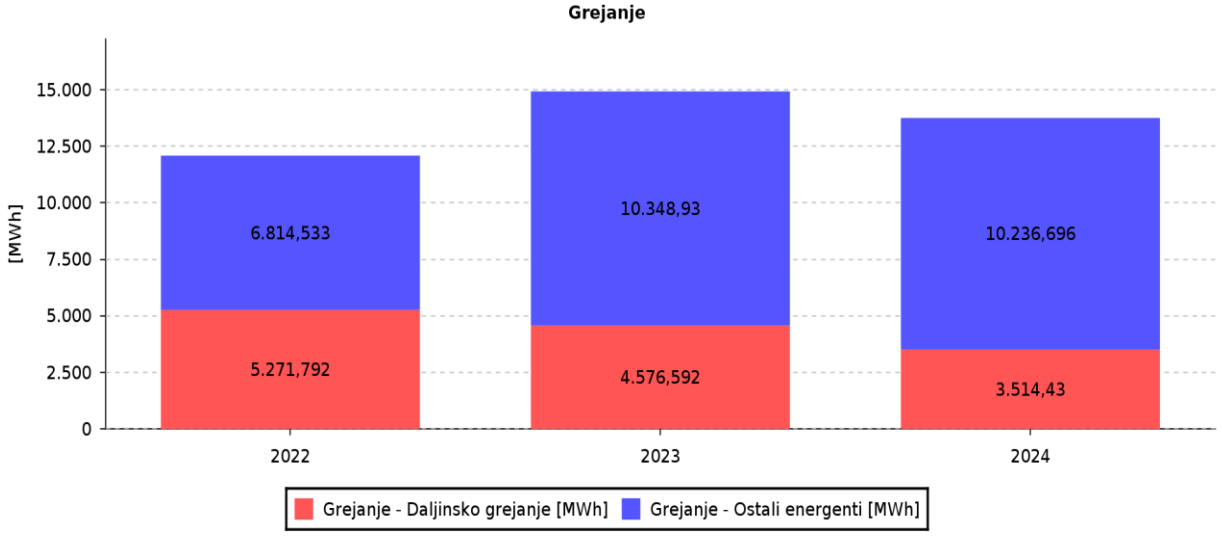
Grejanje
15.000
12.500
10.000
7.500
5.000
2.500
0
[MWh]
6.814,533
10.348,93
10.236,696
5.271,792
4.576,592
3.514,43
2022
2023
2024
Grejanje - Daljinsko grejanje [MWh]
Grejanje - Ostali energenti [MWh]

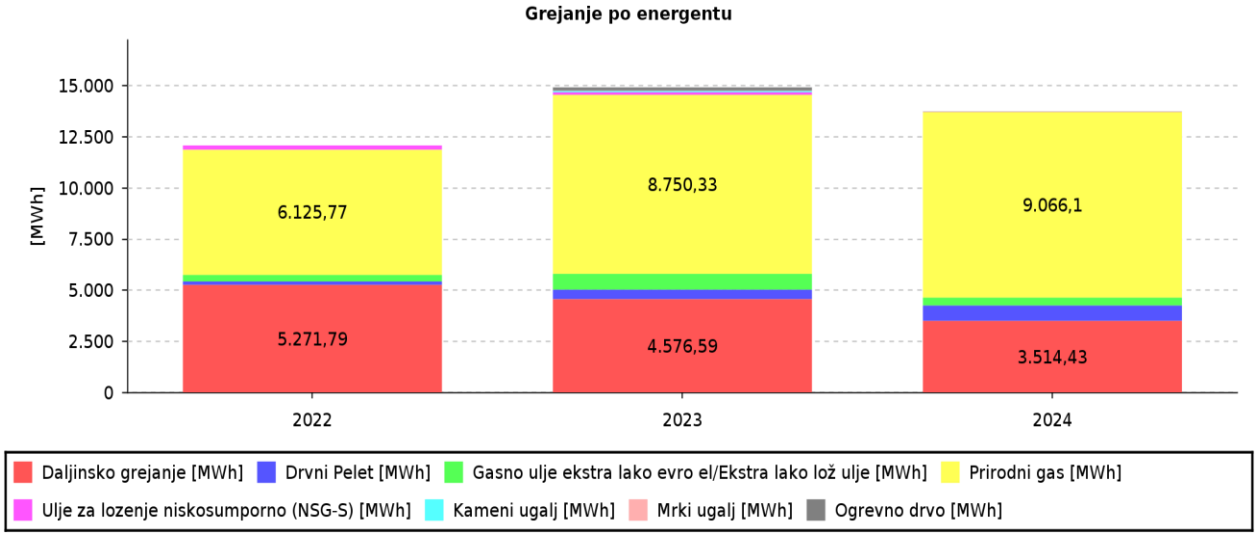
Grejanje po energentu
15.000
12.500
10.000
7.500
5.000
2.500
0
[MWh]
6.125,77
8.750,33
9.066,1
5.271,79
4.576,59
3.514,43
2022
2023
2024
Daljinsko grejanje [MWh]
Drvni Pelet [MWh]
Gasno ulje ekstra lako evro el/Ekstra lako lož ulje [MWh]
Prirodni gas [MWh]
Ulje za lozenje niskosumporno (NSG-S) [MWh]
Kameni ugalj [MWh]
Mrki ugalj [MWh]
Ogrevno drvo [MWh]

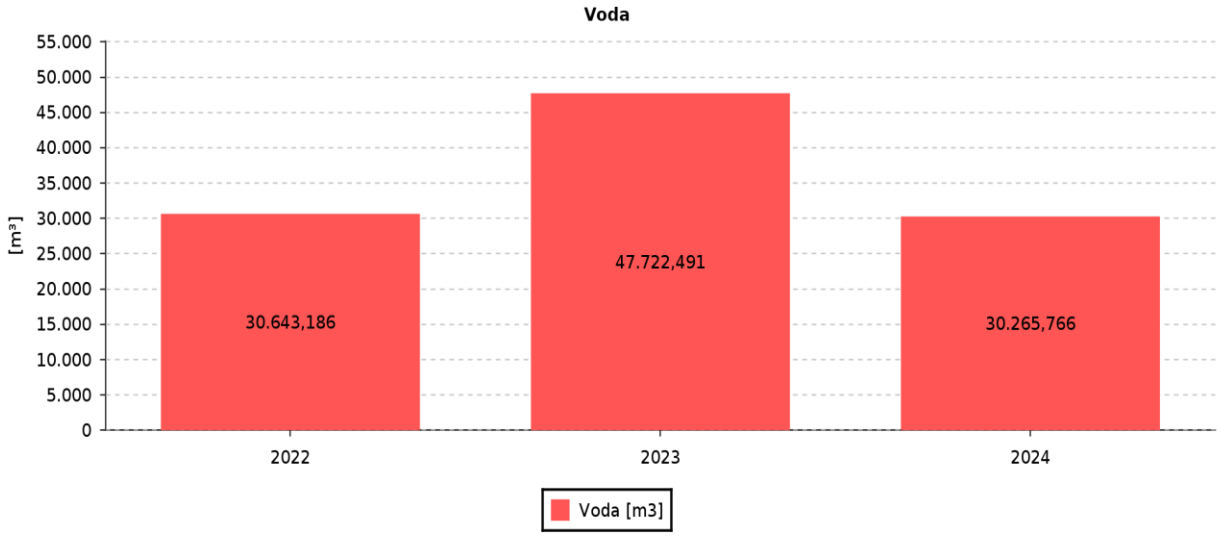
Voda
55.000
50.000
45.000
40.000
35.000
30.000
25.000
20.000
15.000
10.000
5.000
0
[m³]
30.643,186
47.722,491
30.265,766
2022
2023
2024
Voda [m3]

Тренд укупне емисије CO_2

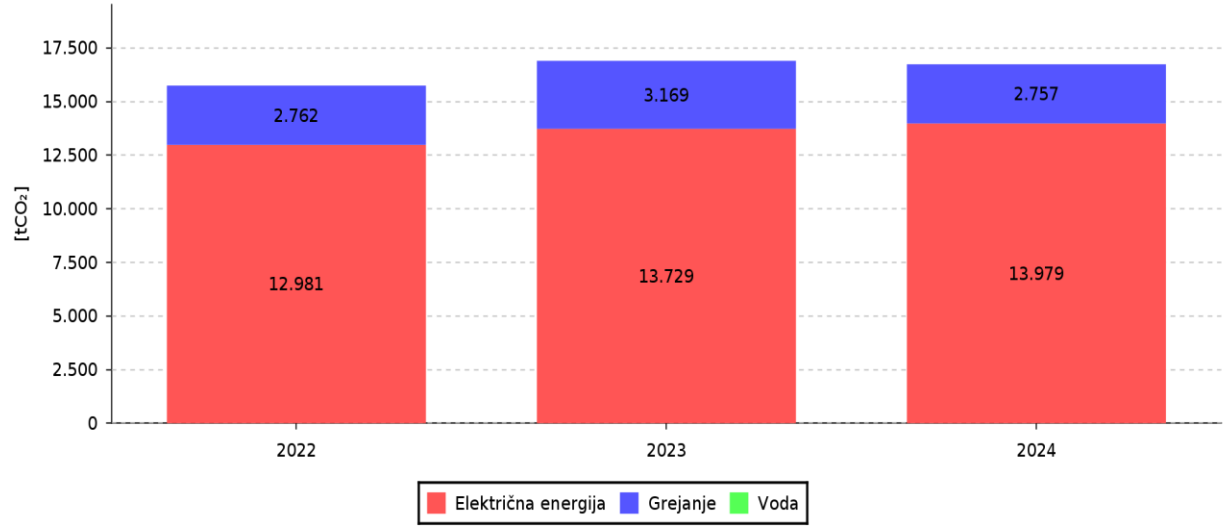

Процентуални удео трошкова за енергију и воду у односу на буџет ЈЛС/корисника

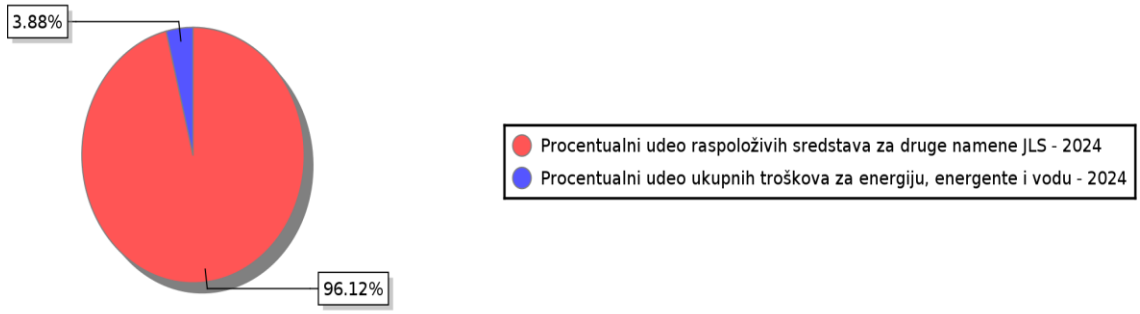

Удео енергената и воде у укупним трошковима

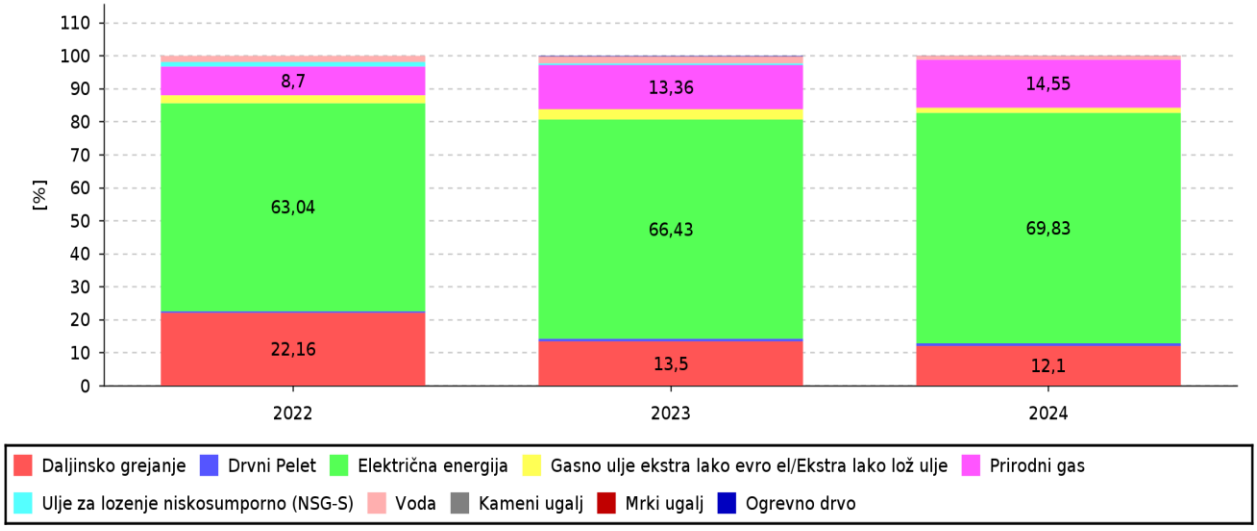

Потрошња енергије и воде у новчаним јединицама

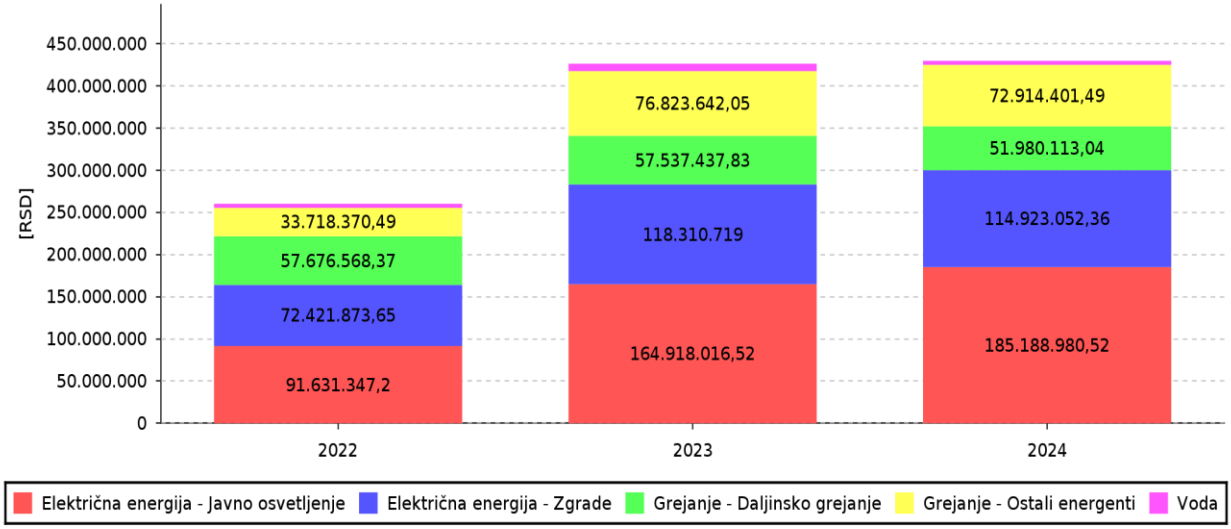

Удео одређеног вида енергије и воде у укупним трошковима (група енергената)

Godina	Електрична енергија		Grejanje		Voda		∑
	[RSD]	[%]	[RSD]	[%]	[RSD]	[%]	[RSD]
2022	164.053.221	63,04	91.394.939	35,12	4.778.051	1,84	**260.226.211**
2023	283.228.736	66,43	134.361.080	31,52	8.744.553	2,05	**426.334.368**
2024	300.112.033	69,83	124.894.515	29,06	4.740.606	1,10	**429.747.154**

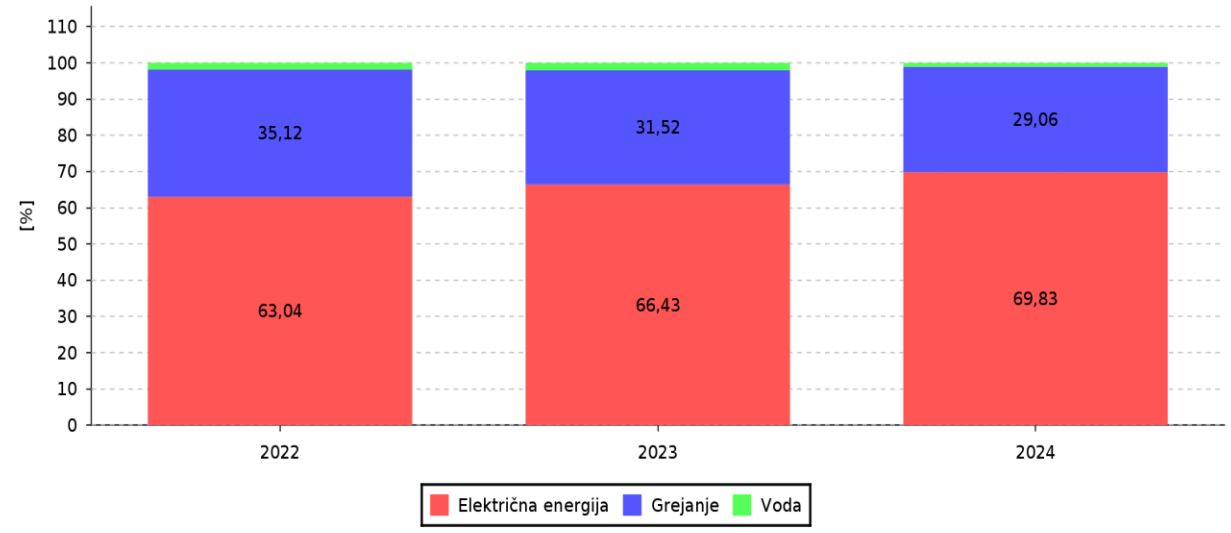

Процентуални удео у укупним трошковима према врсти објекта

2024	Troškovi za energiju i vodu	
Vrsta objekta	[RSD]	[%]
A01 - Vrtići i jaslice	24.501.054	5,70
A02 - Osnovne škole	69.711.136	16,22
A03 - Srednje škole	40.206.578	9,36
A08 - Osnovne i srednje škole	3.447.948	0,80
A09 - Osnovne i srednje škole sa domom	6.029.997	1,40
C03 - Domovi za nezbrinutu decu	23.174.489	5,39
E04 - Sportske hale	9.241.781	2,15
F03 - Zgrade gradske uprave	16.365.768	3,81

F08 - Administrativni objekti organizacija	35.338.108	8,22
I03 - Trafo stanice JP ili JKP	185.028.916	43,06
Ostale vrste objekata	16.701.378	3,89

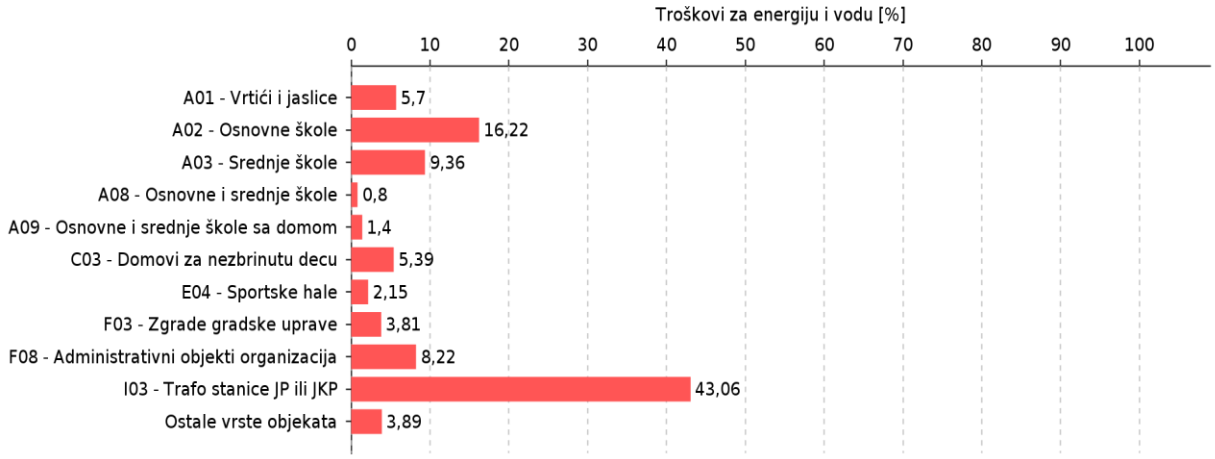

Потрошња топлотне енергије

Godina	Daljinsko grejanje	Ostali energenti
	[kWh]	
2022	5.271.792	6.814.533
2023	4.576.592	10.348.930
2024	3.514.430	10.236.696

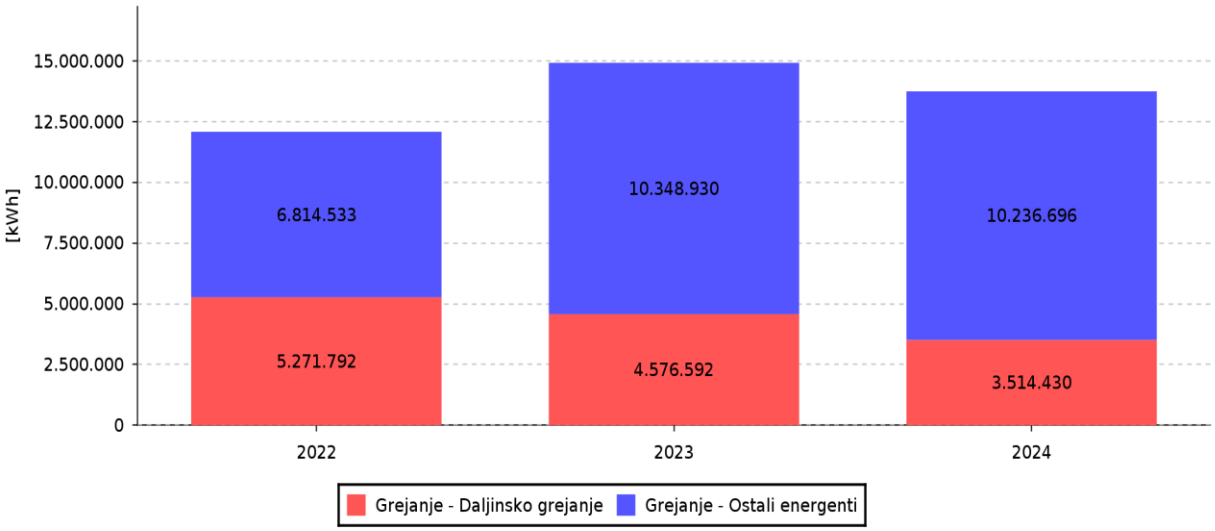

Процентуални удео у потрошњи топлотне енергије према врсти објекта

2024	Udeo potrošnje toplotne energije			
	Daljinsko grejanje		Ostali energenti	
Vrsta objekta	[kWh]	[%]	[kWh]	[%]
A01 - Vrtići i jaslice	356.039	10,13	1.672.669	16,34
A02 - Osnovne škole	74.578	2,12	6.048.289	59,08
A03 - Srednje škole	994.364	28,29	1.240.196	12,12
A08 - Osnovne i srednje škole			417.449	4,08
A09 - Osnovne i srednje škole sa domom	432.671	12,31		

A99 - Objekti obrazovnih institucija - ostalo			97.869	0,96
C03 - Domovi za nezbrinutu decu	397.570	11,31		
D04 - Muzeji	168.750	4,80		
D05 - Biblioteke	122.490	3,49		
F08 - Administrativni objekti organizacija	967.968	27,54	495.218	4,84
Ostale vrste objekata			265.006	2,59

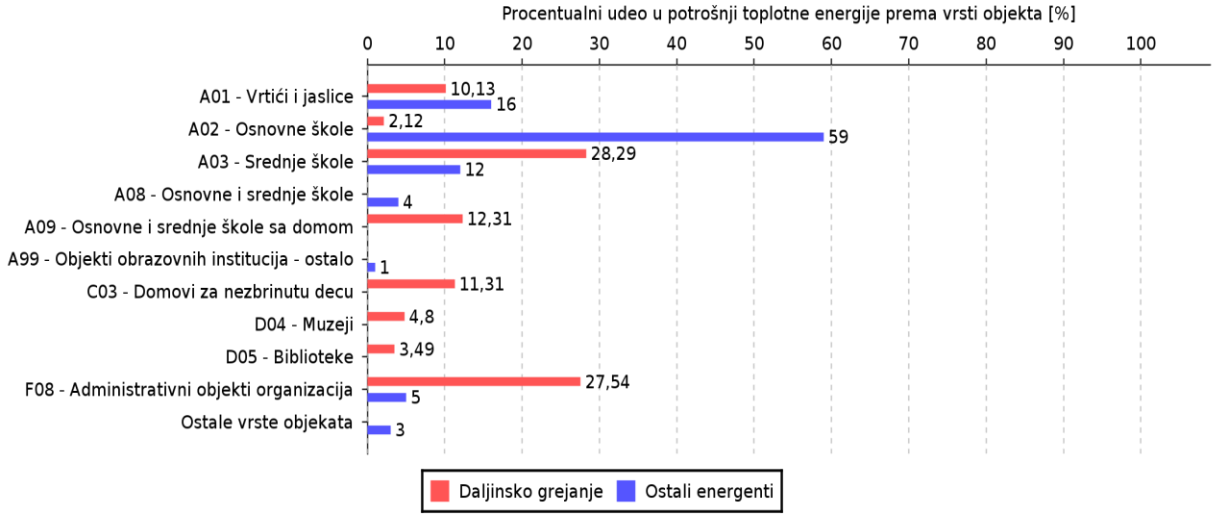

Потрошња електричне енергије

Godina	Javno osvetljenje	Zgrade
	[kWh]	
2022	7.751.099	4.060.197
2023	7.544.174	4.947.673
2024	8.114.062	4.606.029

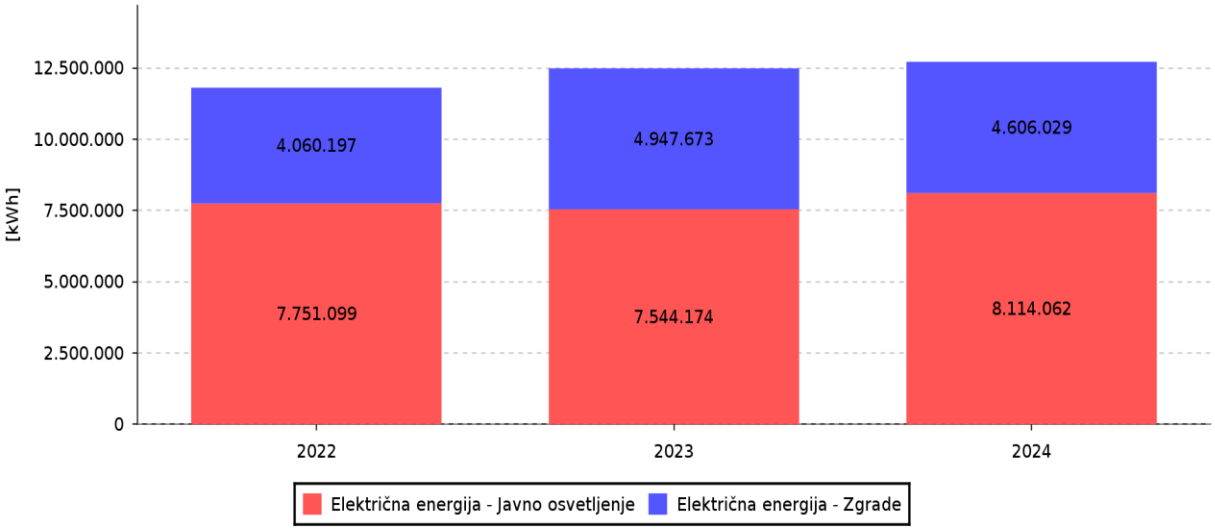

Процентуални удео у потрошњи електричне енергије према врсти објекта

2024	Udeo potrošnje električne energije	
Vrsta objekta	[kWh]	[%]
A01 - Vrtići i jaslice	328.031	2,58

A02 - Osnovne škole	817.154	6,42
A03 - Srednje škole	611.417	4,81
C03 - Domovi za nezbrinutu decu	965.762	7,59
E01 - Sportski centri	69.360	0,55
E04 - Sportske hale	384.002	3,02
F01 - Mesne kancelarije	103.291	0,81
F03 - Zgrade gradske uprave	494.205	3,89
F08 - Administrativni objekti organizacija	607.597	4,78
I03 - Trafo stanice JP ili JKP	8.107.074	63,73
Ostale vrste objekata	232.198	1,83

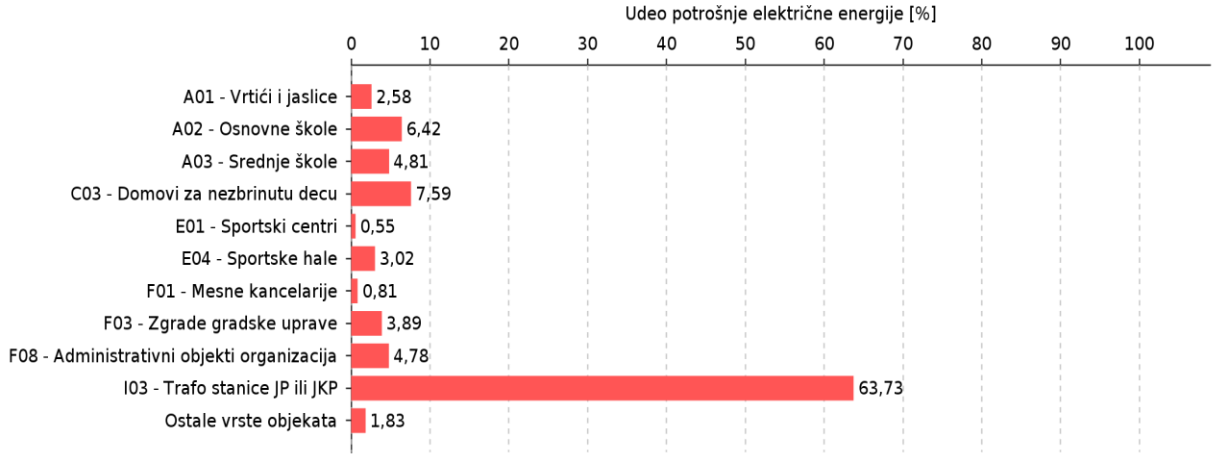

Потрошња воде

Godina	Potrošnja vode [m³]
2022	30.643
2023	47.722
2024	30.266

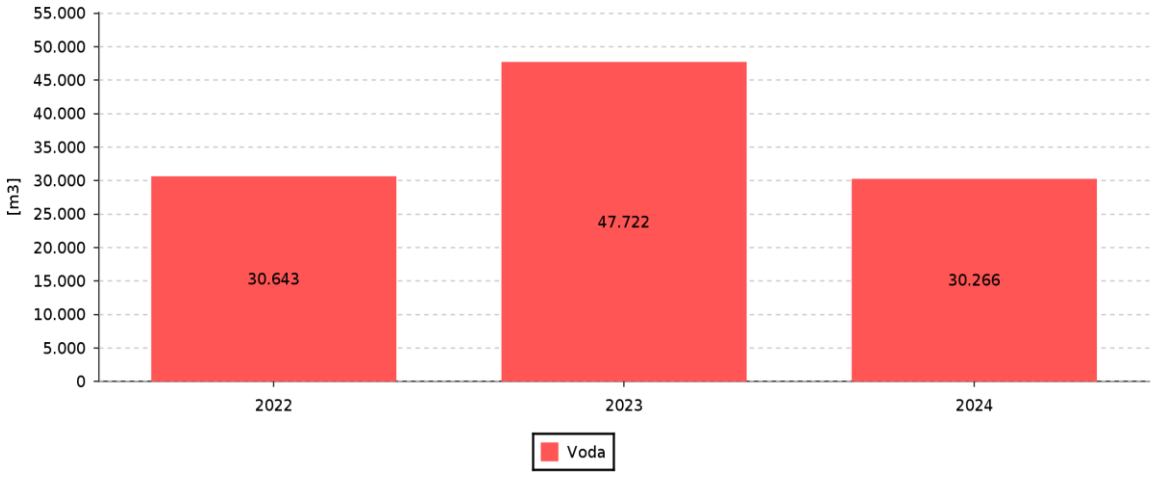

Процентуални удео у потрошњи воде према врсти објекта

2024	Udeo potrošnje vode	
Vrsta objekta	[m³]	[%]
A01 - Vrtići i jaslice	5.301	17,52
A02 - Osnovne škole	10.390	34,33
A03 - Srednje škole	1.301	4,30
A08 - Osnovne i srednje škole	837	2,77
A99 - Objekti obrazovnih institucija - ostalo	91	0,30
C03 - Domovi za nezbrinutu decu	2.039	6,74
E04 - Sportske hale	4	0,01
F08 - Administrativni objekti organizacija	10.303	34,04

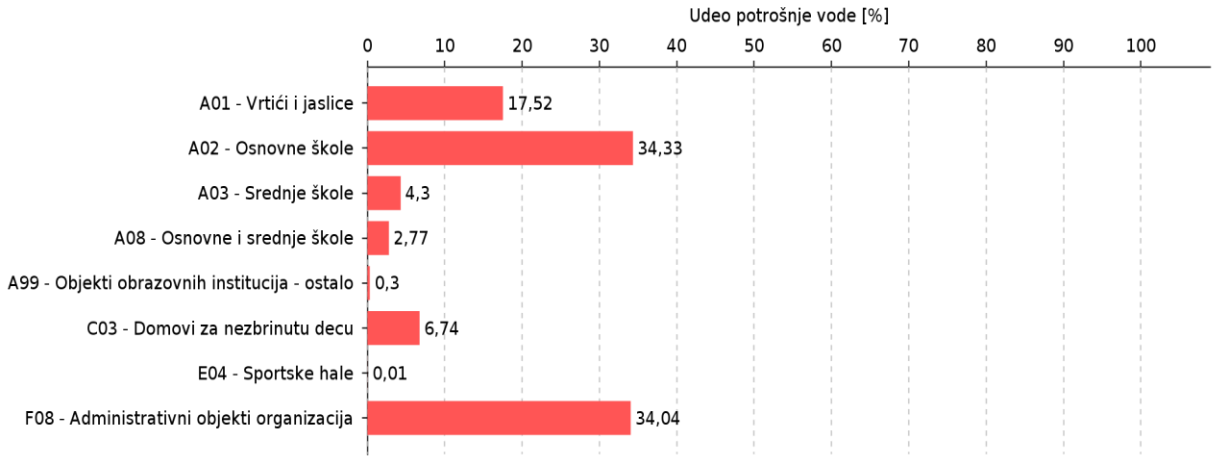

Потрошња ЕЕ, топлотне енергије и воде по објектима

Naziv objekta Adresa	ISEM šifra Vrsta objekta	Daljinsko grejanje [kWh] [MWh]	Drvni Pelet [t] [MWh]	Električna energija [kWh] [MWh]	Gasno ulje ekstra lako [l] [MWh]	Mrki ugalj [t] [MWh]	Ogrevno drvo [prostorni [MWh]	Prirodni gas [Sm³] [MWh]	Voda [m³] [MWh]	Ukupna potrošnja primarne energije [MWh]	Ukupna potrošnja finalne energije [MWh]	Ukupna potrošnja primarne energije [toe]
Art bioskop Aleksandar Lifka Trg žrtava fašizma 5, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0101-1-A D02 - Bioskopi	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	3.620 37,2	0 0	37,248	37,2	3,203
Centar za socijalni rad Grada Subotice Šantićeva 27, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0106-1 F07 - Centri za socijalni rad	0 0	0 0	34.262 34,3	0 0	0 0	0 0	9.072 93,3	0 0	196,641	127,6	16,908
Dom za decu ometenu u razvoju "Kolevka" Jaše Ignjatovića , 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0105-1 C03 - Domovi za nezbrinutu decu	397.570 398	0 0	965.762 966	0 0	0 0	0 0	0 0	2.039 0	3.532,78	1.364	303,765
Domarska kuća Palić Veliki park 7; 24413 Palić, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0129-1 Z99 - Ostalo	0 0	0 0	28 0,028	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0,084	0,028	0,007
Eko centar Jezerska bb, Palić, 24000 Subotica, Vojvodina -	SR-2503-0064-1 A99 - Objekti obrazovnih institucija - ostalo	0 0	0 0	2.462 2,46	0 0	0 0	0 0	0 0	56 0	7,422	2,46	0,638

Severnobački												
Ekonomska Srednja škola "Bosa Milićević", Subotica Đure Đakovića 21, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0006-0 A03 - Srednje škole	0 0	0 0	61.073 61,1	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	184,123	61,1	15,832
Gimnazija "Svetozar Marković", Subotica Petefi Šandor 1, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0005-0 A03 - Srednje škole	0 0	0 0	88.386 88,4	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	266,466	88,4	22,912
Gimnazija za talentovane učenike "Deže Kostolanji", Subotica Trg žrtava fašizma 21, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0011-0 A03 - Srednje škole	0 0	0 0	27.960 28	0 0	0 0	0 0	27.735 285	517 0	369,67	313	31,786
Gradska biblioteka Cara Dušana 2, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0104-1 D05 - Biblioteke	122.490 122	0 0	33.357 33,4	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	291,956	155,4	25,104
Gradska kuća Trg slobode 1, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0099-1 F03 - Zgrade gradske uprave	0 0	0 0	494.205 494	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1.489,93	494	128,111
Gradska uprava Trg slobode 1, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0099-1-A F03 - Zgrade gradske uprave	0 0	0 0	494.205 494	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1.489,93	494	128,111

Gradski muzej Trg Sinagoge 3, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0102-1 D04 - Muzeji	168.750 169	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	263,672	169	22,672
Gradsko strelište Vuka Mandušića bb, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0057-1 E99 - Sportski objekti - ostalo	0 0	0 0	753 0,753	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	2,27	0,753	0,195
Hala sportova Sep Ferenca 3, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0058-1 E04 - Sportske hale	0 0	0 0	376.749 377	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1.135,82	377	97,663
Hemijsko-tehnološka škola - Pomoćna zgrada Maksima Gorkog 53, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0009-2 A03 - Srednje škole	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	4.208 43,3	0 0	43,302	43,3	3,723
Hemijsko-tehnološka škola - Zgrada srednjeg obrazovanja Maksima Gorkog 53, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0009-1 A03 - Srednje škole	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	47.597 490	0 0	489,74	490	42,11
Hemijsko-tehnološka škola, Subotica Maksima Gorkog 53, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0009-0 A03 - Srednje škole	0 0	0 0	161.123 161	0 0	0 0	0 0	51.805 533	0 0	1.018,80	694	87,6
MK Donji Tavankut Trg Žarka Zrenjanina 4;	SR-2503-0134-1 F01 - Mesne kancelarije	0 0	0 0	2.030 2,03	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	6,12	2,03	0,526

24214 Tavankut, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački												
MK Kelebija Edvarda Kardelja 383, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0128-1 F01 - Mesne kancelarije	0 0	0 0	12.156 12,2	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	36,648	12,2	3,151
MK Mala Bosna Subotica 6, 24217 Mala Bosna, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0127-1 F01 - Mesne kancelarije	0 0	0 0	350 0,35	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1,055	0,35	0,091
MK Palić Jožefa Hegedića 22; 24413 Palić, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0131-1 F01 - Mesne kancelarije	0 0	0 0	40.306 40,3	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	121,515	40,3	10,448
MK Stari Žednik Trg slobode 30; 24224 Stari Žednik, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0133-1 F01 - Mesne kancelarije	0 0	0 0	16.009 16	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	48,264	16	4,15
MK Čantavir Maršala Tita 28; 24220 Čantavir, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0132-1 F01 - Mesne kancelarije	0 0	0 0	16.790 16,8	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	50,618	16,8	4,352
MZ Bajmok Trg Maršala Tita 1, Bajmok, 24000 Subotica, Vojvodina -	SR-2503-0113-1 F01 - Mesne kancelarije	0 0	0 0	11.874 11,9	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	35,798	11,9	3,078

Severnobački												
MZ Bački vinogradi Beogradska 2, Bački Vinogradi, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0112-1 F01 - Mesne kancelarije	0 0	0 0	252 0,252	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0,76	0,252	0,065
MZ Novi Žednik Ilije Lubarde 4, Novi Žednik, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0117-1 F01 - Mesne kancelarije	0 0	0 0	1 0,001	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0,003	0,001	0
MZ Đurđin Borisa Kidriča 7a, Đurđin, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0115-1 F01 - Mesne kancelarije	0 0	0 0	3.523 3,52	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	10,621	3,52	0,913
Master zgrada Kanjiški put 17a, Palić, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0061-1 F99 - Administrativni objekti - ostalo	0 0	0 0	25.290 25,3	0 0	0 0	0 0	5.662 58,3	0 0	134,507	83,6	11,566
Muzička škola, Subotica Štrosmajerova 3, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0002-0 A03 - Srednje škole	293.254 293	0 0	62.696 62,7	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	647,225	355,7	55,651
Nova Opština Trg Lazara Nešića 1, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0100-1 F08 - Administrativni objekti organizacija	967.968 968	0 0	218.965 219	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	2.172,59	1.187	186,808
Osnovna i srednja	SR-2503-0004-0	0	0	38.437	0	0	0	40.571	837	533,329	455,4	45,858

школа "Žarko Zrenjanin", Subotica Ivana Gorana Kovačića 14, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A08 - Osnovne i srednje школе	0	0	38,4	0	0	0	417	0			
Otvoreni Univerzitet Trg cara Jovana Nenada 15, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0149-1 F08 - Administrativni objekti organizacija	0 0	0 0	53.454 53,5	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	161,153	53,5	13,857
OŠ "10. oktobar", Subotica Boze Šarčevića 21, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0024-0 A02 - Osnovne школе	0 0	0 0	28.073 28,1	0 0	0 0	0 0	18.980 195	0 0	279,93	223,1	24,069
OŠ "Bosa Milićević", Subotica Teslina 1, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0038-0 A02 - Osnovne школе	0 0	0 0	36.246 36,2	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	109,274	36,2	9,396
OŠ "Hunjadi Janoš", Subotica/IO Bačko Dušanovo Petra Drapšina 51, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0034-0 A02 - Osnovne школе	0 0	0 0	2.264 2,26	0 0	9 25,9	5,72 11,4	0 0	56 0	44,177	39,56	3,798
OŠ "Hunjadi Janoš", Subotica/IO Višnjevac Marka Oreškovića 23, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0033-0 A02 - Osnovne школе	0 0	4,5 22,2	3.244 3,24	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	31,975	25,44	2,749

OŠ "Hunjadi Janoš", Subotica Trg slobode 2, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0032-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	41.816 41,8	34.677 358	0 0	0 0	0 0	339 0	483,841	399,8	41,603
OŠ "Ivan Goran Kovačić", Subotica Maksima Gorkog 29, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0050-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	39.762 39,8	0 0	0 0	0 0	22.090 227	700 0	347,168	266,8	29,851
OŠ "Ivan Milutinović", Subotica Beogradski put 50, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0047-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	106.405 1.095	0 0	1.094,85	1.095	94,14
OŠ "Jovan Jovanović Zmaj", Subotica Trg Jakaba i Komora 22, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0016-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	37.737 37,7	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	113,77	37,7	9,782
OŠ "Jovan Mikić", Subotica Save Kovačevića 16, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0017-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	75.733 75,7	0 0	0 0	0 0	40.061 412	4.343 0	640,522	487,7	55,075
OŠ "Kizur Ištvan", Subotica Ivana Zajca 9, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0018-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	54.639 54,6	0 0	0 0	0 0	42.452 437	0 0	601,534	491,6	51,723
OŠ "Majšanski put", Subotica Majšanski put 87, 24000 Subotica,	SR-2503-0025-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	90.674 90,7	0 0	0 0	0 0	51.523 530	1.888 0	803,509	620,7	69,089

Vojvodina - Severnobački												
OŠ "Matija Gubec", Subotica/IO Gornji Tavankut Salaš 1488, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0036-0	0	0	5.563	0	0	0	0	0	16,771	5,56	1,442
	A02 - Osnovne škole	0	0	5,56	0	0	0	0	0			
OŠ "Matija Gubec", Subotica/IO Ljutovo Nikole Tesle bb, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0037-0	0	0	16.398	0	0	0	0	0	49,437	16,4	4,251
	A02 - Osnovne škole	0	0	16,4	0	0	0	0	0			
OŠ "Matija Gubec", Subotica Marka Oreškovića 12/a, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0035-0	0	0	1.288	0	0	0	0	0	3,883	1,29	0,334
	A02 - Osnovne škole	0	0	1,29	0	0	0	0	0			
OŠ "Matko Vuković" - Fiskulturna sala Ruđra Boškovića 4, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0121-1	0	0	7.253	0	0	0	7.401	4	98,013	83,35	8,427
	E04 - Sportske hale	0	0	7,25	0	0	0	76,1	0			
OŠ "Matko Vuković", Subotica/IO Subotica- Gat Ruđera Boškovića 20, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0020-0	0	0	5.243	0	0	0	3.556	20	52,396	41,84	4,505
	A02 - Osnovne škole	0	0	5,24	0	0	0	36,6	0			
OŠ "Matko	SR-2503-0021-0	0	0	7.117	0	0	0	4.060	31	63,236	48,92	5,437

Vuković", Subotica/IO Subotica- Mali Bajmok Ivana Sarića bb, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A02 - Osnovne škole	0	0	7,12	0	0	0	41,8	0			
OŠ "Matko Vuković", Subotica Ruđera Boškovića 1, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0019-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	21.186 21,2	0 0	0 0	0 0	10.506 108	64 0	171,968	129,2	14,787
OŠ "Miroslav Antić", Subotica/IO Šupljak Halomski šor 3, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0041-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	4.491 4,49	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	13,539	4,49	1,164
OŠ "Miroslav Antić", Subotica Trogirska 20, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0040-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	55.809 55,8	0 0	0 0	0 0	43.315 446	0 0	613,934	501,8	52,789
OŠ "Petefi Šandor", Subotica/IO Bački Vinogradi Beogradski put 21, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0029-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	10.179 10,2	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	30,688	10,2	2,639
OŠ "Petefi Šandor", Subotica/IO Hajdukovo Nosa Nosa 413, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0030-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	7.190 7,19	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	21,676	7,19	1,864
OŠ "Petefi Šandor",	SR-2503-0028-	0	0	16.139	0	0	0	0	0	48,656	16,1	4,184

Subotica Omladinskih brigada 29-31, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	0 A02 - Osnovne škole	0	0	16,1	0	0	0	0	0			
OŠ "Sečenji Ištvan", Subotica/IO Subotica - Salai Edvarda Kardelja 114, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0014-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	20.708 20,7	0 0	0 0	0 0	38.534 396	200 0	458,917	416,7	39,46
OŠ "Sečenji Ištvan", Subotica/IO Subotica - Šabačka Šabačka 1, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0013-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	20.287 20,3	0 0	0 0	0 0	9.404 96,8	161 0	157,927	117,1	13,579
OŠ "Sečenji Ištvan", Subotica/IO Subotica/Kelebija Veljka Vlahovića 5, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0015-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	9.323 9,32	0 0	0 0	0 0	5.163 53,1	0 0	81,234	62,42	6,985
OŠ "Sečenji Ištvan", Subotica Karađorđev put 94, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0012-0 A02 - Osnovne škole	0 0	0 0	32.314 32,3	0 0	0 0	0 0	33.460 344	1.173 0	441,704	376,3	37,98
OŠ "Sonja Marinković", Subotica/IO Subotica Sonje Marinković 45, 24000 Subotica,	SR-2503-0023-0 A02 - Osnovne škole	19.202 19,2	0 0	12.643 12,6	0 0	0 0	0 0	0 0	29 0	68,119	31,8	5,857

Vojvodina - Severnobački												
OŠ "Sonja Marinković", Subotica	SR-2503-0022-0	55.376	0	7.216	0	0	0	0	47	108,28	62,62	9,311
Jo Lajoša 78, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A02 - Osnovne škole	55,4	0	7,22	0	0	0	0	0			
OŠ "Sveti Sava", Subotica/IO Bikovo	SR-2503-0027-0	0	0	5.794	2.393	0	0	0	112	42,157	30,49	3,625
Kosmajska BB, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A02 - Osnovne škole	0	0	5,79	24,7	0	0	0	0			
OŠ "Sveti Sava", Subotica	SR-2503-0026-0	0	0	39.552	0	0	0	24.499	978	371,324	291,6	31,928
Aksentija Marodića bb, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A02 - Osnovne škole	0	0	39,6	0	0	0	252	0			
OŠ "Vladimir Nazor", Subotica	SR-2503-0039-0	0	148	21.702	0	0	0	0	98	794,012	750,7	68,273
Vladimira Nazora 43, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A02 - Osnovne škole	0	729	21,7	0	0	0	0	0			
OŠ "Vuk Karadžić", Bajmok	SR-2503-0043-0	0	0	53.790	0	0	0	0	0	162,166	53,8	13,944
Trg Maršala Tita 1, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A02 - Osnovne škole	0	0	53,8	0	0	0	0	0			
OŠ "Đuro Salaj" mala škola	SR-2503-0144-1	0	0	11.062	0	0	0	11.628	60	152,992	131,1	13,155
Bajski put 25, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A02 - Osnovne škole	0	0	11,1	0	0	0	120	0			
OŠ "Đuro Salaj", Subotica	SR-2503-0046-0	0	0	21.972	0	0	0	8.413	91	152,809	108,6	13,14
OŠ "Petefi Šandora" 19, 24000	A02 - Osnovne škole	0	0	22	0	0	0	86,6	0			

Subotica, Vojvodina - Severnobački												
Politehnička škola, Subotica Maksima Gorkog 38, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0008-0 A03 - Srednje škole	0 0	0 0	14.892 14,9	0 0	0 0	0 0	29.286 301	0 0	346,236	315,9	29,771
Sindikalna vila Palić Veliki park 7; 24413 Palić, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0130-1 Z99 - Ostalo	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0	0	0
Sportski tereni "Prvomajska" Prvomajska 25, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0059-1 E99 - Sportski objekti - ostalo	0 0	0 0	15.307 15,3	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	46,148	15,3	3,968
Sportsko rekreativni centar "Prozivka" Nade Dimić 2, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0060-1 E01 - Sportski centri	0 0	0 0	69.360 69,4	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	209,107	69,4	17,98
Srednja medicinska škola, Subotica Beogradski put 126, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0007-0 A03 - Srednje škole	195.980 196	0 0	83.145 83,1	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	556,885	279,1	47,883
Tehnička škola "Ivan Sarić", Subotica Trg Lazara Nešića 9, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0010-0 A03 - Srednje škole	505.130 505	0 0	112.142 112	0 0	0 0	0 0	11.705 120	784 0	1.247,79	737	107,291

Velika terasa Park heroja 13, Palić, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0062-1 A99 - Objekti obrazovnih institucija - ostalo	0 0	0 0	34.025 34	0 0	0 0	0 0	9.512 97,9	35 0	200,448	131,9	17,235
Vrtic Alisa Aksentija Marodića 39, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0080-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	8.684 8,68	0 0	0 0	0 0	9.201 94,7	257 0	120,854	103,38	10,391
Vrtic Bubamara Gajeva 15, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0078-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	3.321 3,32	0 0	0 0	0 0	1.818 18,7	93 0	28,715	22,02	2,469
Vrtic Ciciban Igmanska 1, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0090-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	8.512 8,51	0 0	0 0	0 0	2.330 24	226 0	49,636	32,51	4,268
Vrtic Hajdi Ivana Sarića 32, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0071-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	8.379 8,38	0 0	0 0	0 0	3.064 31,5	150 0	56,787	39,88	4,883
Vrtic Jagodica Veljka Vlahovića 10, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0095-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	40,3 0	0	0	0
Vrtic Kalimero Marka Oreškovića 21, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0082-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	7.752 7,75	0 0	0 0	0 0	4.387 45,1	187 0	68,51	52,85	5,891
Vrtic Kekec	SR-2503-0077-1	0	0	6.670	0	0	0	3.700	113	58,184	44,77	5,003

Orbanfalva 6, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	6,67	0	0	0	38,1	0			
Vrtic Kockica	SR-2503-0096-1	0	0	9.620	0	0	0	0	269	29,002	9,62	2,494
JNA 29, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	9,62	0	0	0	0	0			
Vrtic Kolibri	SR-2503-0081-1	0	0	20.083	0	0	0	11.226	398	176,059	136,1	15,138
Ivana Gorana Kovačića , 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	20,1	0	0	0	116	0			
Vrtic Lastavica	SR-2503-0074-1	83.241	0	19.368	0	0	0	0	170	188,455	102,6	16,204
Dragiše Mišovića 21, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	83,2	0	19,4	0	0	0	0	0			
Vrtic Mak Đerđ	SR-2503-0087-1	0	0	10.338	0	0	0	5.681	204	89,621	68,8	7,706
Čikoš Bela 2, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	10,3	0	0	0	58,5	0			
Vrtic Mala sirena	SR-2503-0091-1	0	0	9.438	0	0	0	7.173	256	102,263	83,24	8,793
Mohačka 33, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	9,44	0	0	0	73,8	0			
Vrtic Mandarina	SR-2503-0093-1	142.500	0	16.091	0	0	0	0	375	271,167	159,1	23,316
Arsenija Čarnojevića 41, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	143	0	16,1	0	0	0	0	0			
Vrtic Marija i Marija	SR-2503-0083-1	16.688	0	2.397	0	0	0	1.967	0	53,538	39,3	4,603

Karolja Bitermana 20, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	16,7	0	2,4	0	0	0	20,2	0			
Vrtic Maštalica	SR-2503-0075-1	0	0	8.573	0	0	0	5.096	0			
Majšanski put 95, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	8,57	0	0	0	52,4	0	78,277	60,97	6,73
Vrtic Naš biser	SR-2503-0085-1	0	0	36.467	0	0	0	4.380	86			
Eduarda Rusijana, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	36,5	0	0	0	45,1	0	155,01	81,6	13,328
Vrtic Neven	SR-2503-0073-1	0	0	6.397	0	0	0	0	169			
Rade Končara 25, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	6,4	0	0	0	0	0	19,286	6,4	1,658
Vrtic Palčica	SR-2503-0088-1	0	0	10.416	0	0	0	5.111	175			
Tolstojeva 8, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	10,4	0	0	0	52,6	0	83,986	63	7,221
Vrtic Pera detlić	SR-2503-0072-1	0	0	4.209	0	0	0	4.642	142			
Beogradski put 47, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	4,21	0	0	0	47,8	0	60,456	52,01	5,198
Vrtic Petar Pan	SR-2503-0069-1	0	0	4.924	0	0	0	0	0			
Ive Lole Ribara 10, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	4,92	0	0	0	0	0	14,845	4,92	1,276
Vrtic Pinokio	SR-2503-0076-1	0	0	4.715	0	0	0	0	133			
Venac Bratstva i Jedinstva bb, 24000 Subotica,	A01 - Vrtići i jaslice	0	0	4,72	0	0	0	0	0	14,215	4,72	1,222

Vojvodina - Severnobački												
Vrtic Plavi zec Bajski put 22, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0089-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	5.829 5,83	0 0	0 0	0 0	3.287 33,8	156 0	51,391	39,63	4,419
Vrtic Poletarac Matije Gupca 31, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0079-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	13.127 13,1	0 0	0 0	0 0	7.063 72,7	360 0	112,251	85,8	9,652
Vrtic Sanda Marjanović Pazinska, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0086-1 A01 - Vrtići i jaslice	113.610 114	0 0	20.399 20,4	0 0	0 0	0 0	0 0	317 0	239,015	134,4	20,552
Vrtic Snežana Slobodana Penezića Krcuna 5, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0094-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	4.639 4,64	0 0	0 0	0 0	3.040 31,3	0 0	45,27	35,94	3,893
Vrtic Veverica Frankopanska 13, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0067-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	10.866 10,9	0 0	0 0	0 0	4.806 49,5	189 0	82,214	60,4	7,069
Vrtic Zeka Gundulićeva 39, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0070-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	2.114 2,11	0 0	0 0	0 0	6.202 63,8	158 0	70,184	65,91	6,035
Vrtic Šumica Banijska, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0084-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	28.008 28	0 0	0 0	0 0	68.388 704	678 0	788,11	732	67,765

Vrtić Duga Šandora Petefija 2, hajdukovo, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0146-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	3.289 3,29	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	9,916	3,29	0,853
Vrtić Maslačak Cara Lazara 13, Subotica, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0148-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	10.190 10,2	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	30,721	10,2	2,642
Vrtić Sunčica Mije Mandića 1, Bajmok, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0145-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	19.880 19,9	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	59,934	19,9	5,153
Vrtić Zlatna ribica Doroslovačka 22, Subotica, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0147-1 A01 - Vrtići i jaslice	0 0	0 0	3.336 3,34	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	10,057	3,34	0,865
ZOO vrt Palić - Upravna zgrada Krfska 4, Palić, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0110-1 F08 - Administrativni objekti organizacija	0 0	0 0	335.178 335	0 0	0 0	0 0	48.129 495	10.303 0	1.505,71	830	129,468
ZOO vrt Palić - objekat za smeštaj majmuna Krfska 4, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0110-3 Z99 - Ostalo	0 0	0 0	41.241 41,2	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	124,333	41,2	10,691
ZOO vrt Palić - vikendica Riječka 11/a, 24000	SR-2503-0110-2 Z99 - Ostalo	0 0	0 0	9 0,009	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0,027	0,009	0,002

Subotica, Vojvodina - Severnobački												
Zgrada Aleksandar Lifka Trg žrtava fašizma 5, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0101-1 D02 - Bioskopi	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	3.620 37,2	0 0	37,248	37,2	3,203
Školski centar sa domom učenika OŠ "Dositej Obradović", Subotica Zrinjskog i Frankopana 2, 24000 Subotica, Vojvodina - Severnobački	SR-2503-0003-0 A09 - Osnovne i srednje škole sa domom	432.671 433	0 0	39,2 0,039	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	676,166	433,039	58,14
Ukupno		3.514.430 3.515,50	152,5 751,2	5.100.234,20 5.100,11	37.070 382,7	9 25,9	5,72 11,4	936.534 9.634,80	30.266,300	31.674,47	19.421,61	2.723,51

6.СИСТЕМ ЕНЕРГЕТСКОГ МЕНАЏМЕНТА У ГРАДУ СУБОТИЦА

Град Суботица је у складу са Законом о ефикасном коришћењу енергије је именовао енргетског менаџера решењем. Послови енергетског менаџмента се обављају у оквиру Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај и то у Служби за енергетику и саобраћај где се и формацијски налази радно место енергетског менаџера града.

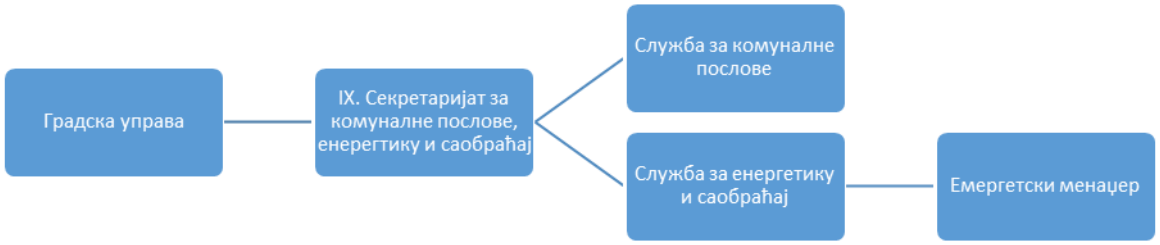

Уз послове енергетског менаџмента У Секретаријату за комуналне послове, енергетику и саобраћај обављају се следећи послови:
- послови из области рада са јавним и јавно комуналним предузећима
– други послови из комуналне области,
- послови из области енергетике,
- послови из области предузетништва и
- послови из области саобраћаја.

У оквиру Службе за енергетику и саобраћај најзначајнији послови су:
-Издавање енергетске дозволе
-Издавање лиценце за обављање енергетских делатности
-Вођење регистра лиценци и дозвола
-Припрема стратегија, програма и планова, као и достављање анализа, информација и извештаја надлежном Министарству

Послови из области саобраћаја:
- издавање решења о техничком регулисању саобраћаја на локалним путевима и улицама у насељима
- припремање нацрта и предлога аката у складу са Законом о јавним путевима, Законом о превозу у друмском саобраћају и Законом о безбедности саобраћаја на путевима
- издавање решења за обављање такси делатности
- издавање такси дозвола
- вођење регистра такси возача и такси возила
- вршење послова у надлежности секретаријата у складу са Одлуком о јавном градском и приградском превозу путника на територији Града Суботице
- финансијско планирање и реализација средстава Фонда за унапређење безбедности саобраћаја
- стручни и административни послови у вези Савета за безбедност саобраћаја Информације настале у раду Секретаријата Обављањем послова из своје надлежности.

Послови енергетског менаџера су прикупљање и анализирање података о начину коришћења енергије, учествовање у организацији и припреми Програма и Плана енергетске ефикасноси, предлагање мера енергетске ефикасности и учествовање у њиховој реализацији, припрема Годишњег извештаја, прикупљање података о спроведеним мерама енергетске ефикасности и уношење података о оствареним уштедама у информациони систем за праћење и проверу остварених уштеда финалне енергије, израда пријава на јавне

позиве енергетске ефикасности, извршење буџета код реализације пројеката енергетске ефикасности и друге активности и мере енергетске ефикасности.

Систем енергетског менаџмента јесте систем организованог управљања енергијом, који обухвата најшири скуп регулаторних, организационих, подстицајних, техничких и других мера активности, као и организованог праћења и анализе обављања енергетских делатности и потрошње енергије, које у оквирима својих овлашћења планирају и спроводе обвезници система енергетског менаџмента.

Енерегетски менаџер града Суботице је Слободан Маџаревић, лице са положеним стручним испитом и лиценцом за општинску енергетику

7. Предлози мера и активности за унапређење ЕЕ и повећање удела оие

7.1. План енергетске санације и одржавања јавних зграда

У складу са методологијом описаном у уводном поглављу овог документа, идентификоване су мере и активности за ефикасно коришћење енергије. У трогодишњем периоду 2025.-2027. године, применом ових мера/активности остварује се укупна годишња уштеда у износу од 126,3 (2025), 176,9 (2026), 263 (2027), тона еквивалентне нафте (toe) од тренутно процењене годишње потрошње примарне енергије (рачунато према методологији „одоздо према горе" (ОПГ) прописаној Правилником о начину и роковима достављања података неопходних за праћење спровођења Акционог плана за енергетску ефикасност у Републици Србији и методологији за праћење, проверу и оцену ефеката његовог спровођења).

Мере и активности су према типу разврстане на следеће категорије:

1. мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама,
2. мере за смањење потрошње примарне енергије сектора саобраћаја,
3. мере за смањење потрошње примарне енергије јавног осветљења,
4. хоризонталне мере за смањење потрошње примарне енергије.

Идентификоване мере енергетске ефикасности дате су у наставку овог поглавља у табеларним приказима, при чему су за сваку меру дати следећи подаци:

• назив и тип мере/активности,
• временски оквир реализације,
• референтна ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС),
• кратки опис и коментар мере/активности и начина реализације,
• институције задужене за спровођење мере/активности и институције задужене за надзор,
• метод праћења/мерења постигнутих уштеда,
• финансијски извори средстава за реализацију,
• процена трошкова за спровођење,
• очекиване уштеде примарне енергије које би требало да се остваре у свакој години и укупно у целом периоду,
• процена смањења емисије CO_2 које би требало да се остваре у свакој години и укупно у целом периоду.

За процену трошкова коришћена је достављена пројектно техничка документација (предмери и предрачуни, елаборати енергетске ефикасности, пројекти, анализе,...) и калкулатор за анализу примене мера енергетске ефикасности на школске објекте (GIZ).

7.2 Ефекти уштеде примарне енергије

Табела X Укупне инвестиције, укупне уштеде по годинама и укупно смањење емисија угљен диоксида за све мере у јавном сектору из Програма.

Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	126,3	176,9	263	566,2
Процена смањења емисије [tCO2]	283,4	395,18	617,17	1295,75
Процена инвестиционих трошкова [€]	3.446.200			

Мере и активности за унапређење енергетске ефикасности у граду Суботици у периоду 2025- 2027. године, временски план спровођења, временски ток уштеда и укупне инвестиције по мерама

Мера и активност	Период реализације			Финансијска средства [€]	Годишње уштеде примарне енергије [toe]			
	2025.	2026.	2027.		2025.	2026.	2027	Укупно
Ј31.Енергетска санација објекта ПУ "Наша радост" вртић "Шумице"				90.200	6,5	13	13	32,5
Ј32.Енергетска санација објекта ОШ"Вук Караџић" Бајмок				270.000	-	-	28	28
Ј33.Енергетска санација објекта ОШ "Иван Горан Ковачић"				196.000	-	-	20	20
Ј34.Енергетска санација објекта ОШ "Вук Караџић" – Рата				50.000	-	-	3,9	3,9
Ј35.Енергетска санација објекта ОШ "Ђуро Салај" – Петефи Шандора 19				55.000	-	-	7,4	7,4
Ј36.Уградња термостатских раијаторских вентила у јавним објектима				24.000	4,3	8,6	12,9	25,8
Ј37.Замена енергетски неефикасних сијалица у јавним објектима				18.000	7,8	15,6	23,4	46,8
Х1 Унапређење система енергетског менаџмента				36.000	17,1	17,1	17,1	51,3
Х2 Израда енергетских пасоша за јавне објекте				30.000	-	-	-	-
Х3 Спровођење енергетских прегледа за јавне објекте				30.000	-	-	-	-
ЈК1 Изградња фотонапонских електрана на 4 јавна објекта				62.000	-	19	32	51
С1 Употреба возила на електрични погон				185.000	-	-	1,7	1,7
С2 Оснивање возног парка, заједничка вожња и упаривање вожње у возним парковима предузећа и институција у надлежности града Суботица				-	15,2	15,2	15,2	45,6
С3 Успостављање програма обуке из домена еко-вожње возача аутобуса у предузећима за јавни градски и приградски превоз путника и возача у возним парковима предузећа и институција				-	-	13	13	26
С4 Контрола притиска у пнеуматицима у возним парковима предузећа и институција у надлежности Града и у возним парковима предузећа за јавни градски и приградски превоз путника				-	3,4	3,4	3,4	10,2
С31 суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа и станова на територији				800.000/год	72	72	72	216

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности Ј31.Енергетска санација објекта ПУ "Наша радост" вртић "Шумице"

Редни број и назив мере/активности	Ј31.Енергетска санација објекта ПУ "Наша радост" вртић "Шумице"			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору			
Кратки опис/коментар	Изолација спољњег зида са каменом вуном дебљине 10cm Изолација равног крова са каменом вуном дебљине 20 cm Уградња термостатских радијаторских вентила Уградња унутрашње лед расвете			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај ,енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет АПВ			
Процена трошкова [€]	90.200			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	6,5	13	13	32,5
Процена смањења емисије [tCO_2]	15,5	31,01	31,01	77,52

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности Ј32.Енергетска санација ОШ "Вук Караџић" Бајмок

Редни број и назив мере/активности	Ј32.Енергетска санација објекта ОШ "Вук Караџић" Бајмок			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору			
Кратки опис/коментар	Изолација спољњег зида са каменом вуном дебљине 10cm Изолација међуспратне кнструкције испод негрејаног простора са каменом вуном дебљине 20 цм Уградња термостатских радијаторских вентила Уградња нових ПВЦ прозора			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет АПВ			
Процена трошкова [€]	270.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде	-	-	28	28

примарне енергије [toe]				
Процена смањења емисије [tCO_2]	-	-	86,7	86,7

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности Ј33.Енергетска санација ОШ "Иван Горан Ковачић"

Редни број и назив мере/активности	**Ј33.Енергетска санацијаобјеката ОШ "Иван Горан Ковачић"**			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору			
Кратки опис/коментар	Изолација спољњег зида са каменом вуном дебљине 10cm Изолација међуспратне кнструкције испод негрејаног простора са каменом вуном дебљине 20 цм Уградња термостатских радијаторских вентила Уградња нових ПВЦ прозора			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет АПВ			
Процена трошкова [€]	196.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	-	-	20	20
Процена смањења емисије [tCO_2]	-	-	45,6	45,6

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности Ј34.Енергетска санација ОШ "Вук Караџић" - Рата

Редни број и назив мере/активности	**Ј34. Енергетска санација ОШ "Вук Караџић" - Рата**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору
Кратки опис/коментар	Изолација спољњег зида са каменом вуном дебљине 10cm Изолација међуспратне конструкције испод негрејаног простора са каменом вуном дебљине 20 цм Уградња термостатских радијаторских вентила Уградња нових ПВЦ прозора Уградња топлотне пумпе и fancoil уређаја
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс
Финансијски извори средстава за	Буџет АПВ

реализацију				
Процена трошкова [€]	50.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	-	-	3,9	3,9
Процена смањења емисије [tCO_2]	-	-	18,16	18,16

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности ЈЗ5.Енергетска санација ОШ "Ђуро Салај"- Петефи Шандора 19

Редни број и назив мере/активности	**ЈЗ5. Енергетска санација ОШ "Ђуро Салај"- Петефи Шандора 19**			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору			
Кратки опис/коментар	Изолација спољњег зида са каменом вуном дебљине 10cm Изолација међуспратне конструкције испод негрејаног простора са каменом вуном дебљине 20 цм Уградња термостатских радијаторских вентила Уградња унутрашње лед расвете			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , Енергетски менаџер града Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет АПВ			
Процена трошкова [€]	62.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	-	-	7,4	7,4
Процена смањења емисије [tCO_2]	-	-	17,2	17,2

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности ЈЗ6. Уградња термостатских вентилских сетова на радијаторе у јавним зградама

Редни број и назив мере/активности	**ЈЗ6. Уградња термостатских вентилских сетова на радијаторе у јавним зградама**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору
Кратки опис/коментар	Смањење потрошње енергије у термотехничком систему зграда уградњом термостатских вентила са термоглавама на радијаторским грејним телима у системима централног грејања јавних зграда
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс

Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет АПВ			
Процена трошкова [€]	24.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	4,3	8,6	12,9	25,8
Процена смањења емисије [tCO_2]	10	20	30	60

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности J37.Замена енергетски неефикасних сијалица у јавним објектима

Редни број и назив мере/активности	**J37.Замена енергетски неефикасних сијалица у јавним објектима**			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору			
Кратки опис/коментар	Сваке године (у току редовног одржавања система) заменити енергетски неефикасне сијалице у јавним зградама града Суботице енергетски ефикаснијим са дужим веком трајања, при чему водити рачуна да се одржи потребан квалитет осветљења. Водити рачуна да температура боје светлости LED извора светлости не буде преко 3.500-4.000 К и буду набављени производи респектабилних потрошача (са гарантованим карактеристикама). Принцип замене је следећи: - флуо цеви Т8 - 18 W - LED cevi 10 W - флуо цеви Т8 - 36 W - LED cevi 18 W - инкадесцентне 100 W (60 W) - LED сијалице (12 W (7 W) - живине HPM 125 W - LED сијалице 60 W Износ средстава за замену представља потребна средстава за набавку нових сијалица. Пошто ће се сијалице мењати када постојеће неефикасне откажу, потребна новчана средства су знатно мања (разлика у цени неефикасних и новоуграђених, а и животни век новоуграђених је већи)			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет града			
Процена трошкова [€]	18.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	7,8	15,6	23,4	46,8
Процена смањења емисије [tCO_2]	15,9	31,8	47,7	95,4

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности Х1 Унапређење система енергетског менаџмента

Редни број и назив мере/активности	Х1 Унапређење система енергетског менаџмента			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК4 Увођење система енергетског менаџмента (СЕМ) у јавном и комерцијалном сектор			
Кратки опис/коментар	• Оснивање организационе јединице за енергетски менаџмент • Доношење локалне стратегије енергетског развоја (Дефинисање праваца развоја и приоритета) • Доношење локалних одлука за унапређење енергетске ефикасности и подстицај ОИЕ • Оснивање локалниг Фонда за ЕЕ (и ОИЕ) • Прописивање (од стране ЈЛС) обавезе редовног обавештавања организационе јединице за енергетски менаџмент од стране буџетских општинских корисника о енергетским карактеристикама објеката у њиховој надлежности, плановима, потребама, променама у раду и на објектима, те достављању рачуна о потрошњи енергије и њиховом уносу у информациони систем. • Израда брошура о ЕЕ мерама за зграде, водоводе, јавну расвету, као и за коришћење ОИЕ у зградама (сунце, биомаса и др.); • Тренинг курсеви за енергетске менаџере(обука за сертификованог термографера,...) Ширење информација о резултатима и публицитет -Умрежавање енергетских менаџера. Припрема, имплементација и мониторинг ЕЕ инвестиција: • Организациона јединица за енергетски менаџмент ће координирати припрему почетних пројеката на нивоу концепта и вршити мониторинг прогреса целокупног програма. • Спровођење јавне кампање штедње енергије за општу јавност Набавка мерних уређаја и опреме (термовизијска камера, дата логери,..). Примена термографије у грађарству пружа велике могућности контроле квалитета извођења радова код нових грађевина, али и процене тренутног стања старијих објеката. Осим што даје увид у стање објекта у смислу топлотне изолације објекта, инфрацрвена термографија се може успешно применити за оцену стања омотача грађевине: откривања различитих типова грешака (недостатака и оштећења) - откривање места одвајања малтера од подлоге и могућег присуства ваздуха или влаге у слојевима испод спољњег малтера, те за процену стања равних кровова - откривање места одвајања слоја кровне лепенке од подлоге, инспекцију електричних и ХВАЦ инсталација, инспекцију уређаја и опреме, итд..			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет града			
Процена трошкова [€]	36.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	17,1	17,1	17,1	51,3
Процена смањења емисије [tCO_2]	28,9	28,9	28,9	86,7

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: Х2 Израда енергетских пасоша за јавне објекте

Редни број и назив мере/активности	Х2 Израда енергетских пасоша за јавне објекте			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Д2 Нова грађевинска регулатива и сертификати о енергетским својствима зграда			
Кратки опис/коментар	Власници постојећих зграда јавне намене у јавној својини дужни су да у року од три године од дана ступања на снагу закона прибаве сертификат о енергетским својствима зграде.			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџетска средства (Град, Министарство)			
Процена трошкова [€]	30.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	-	-	-	-
Процена смањења емисије [tCO_2]	-	-	-	-

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: Х3 Спровођење енергетских прегледа за јавне објекте

Редни број и назив мере/активности	Х3 Спровођење енергетских прегледа за јавне објекте			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Д2 Нова грађевинска регулатива и сертификати о енергетским својствима зграда			
Кратки опис/коментар	Обавези спровођења енергетског прегледа подлежу: 1) објекти које користе обвезници (органи државне управе и други органи Републике Србије, органи аутономне покрајине, органи јединица локалне самоуправе са више од 20000 становника, као и друге јавне службе које користе објекте у јавној својини), са корисном површином већом од 500 м2 ; 2) објекти, односно делови објекта који су сврстани у један од енергетских разреда; 3) објекти и делови објекта у случају промене намене, промене власника или ако су намењене за издавање			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџетска средства (Град, Министарство)			
Процена трошкова [€]	30.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	-	-	-	-

Процена смањења емисије [tCO_2]	-	-	-	-

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: ЈК1 Изградња фотонапонских електрана за потребе јавних објеката

Редни број и назив мере/активности	**ЈК1 Изградња фотонапонских електрана за потребе јавних објеката**			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору			
Кратки опис/коментар	Фотонапонске елктране на објектима: Основна пкола "Вук Караџић" Бајмок капацитет 34 kW Основна школа "Боса Милићевић" Нови Жедник капацитет 25 kW Основна школа "Хуњади Јонош" Чантавир 25 kW Основна школа "Пионир" Стари Жедник капацитет 15 kW Израда пројектне докумнетације и извођење радова на уградњи соларних електрана			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџетска средства (Град, Министарство)			
Процена трошкова [€]	62.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	-	19	32	51
Процена смањења емисије [tCO_2]	-	37,87	63,7	101,57

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: С1 Употреба возила на електрични погон

Редни број и назив мере/активности	**С1 Употреба возила на електрични погон**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Т1 Имплементација ЕС 443/2009 о смањењу емисије CO_2 нових путничких возила
Кратки опис/коментар	Град Суботица активно ради на побољшању животне средине кроз подстицање употребе електричних возила, са циљем смањења зависности од нафтних деривата и побољшања квалитета ваздуха. Главни циљ овог иновативног пројекта је подизање свести о еколошким транспортним решењима и развој инфраструктуре за електрични транспорт. Запослени у градској управи користили би електрична возила, користили за свакодневне задатке. Коришћење видљиво обележених електричних возила има за циљ сталну промоцију енергетски ефикасних транспортних средстава и смањење загађења. Осим тога, овај корак даје снажан пример потребе за прелазом на електрични транспорт, посебно у јавном сектору. Град Суботица је одлучио да модернизује свој возни парк увођењем већег броја електричних возила. Такође, друга јавна предузећа су позвана да прате овај пример, те обавезују се да уведу електрична возила у своје флоте.

	Централно место за пуњење електричних возила биће испред зграде Градске управе, где ће бити обележено и опремљено за ову намену. Ова локација ће укључивати и систем фотонапонских панела и/или мини ветрогенератора који ће производити електричну енергију за пуњење батерија. С обзиром на то да ће део возног парка бити прилагођен за дневну употребу, пуњење батерија на оваквим локацијама биће лако доступно. Локација будуће станице за пуњење има велики маркетиншки значај, наглашавајући посвећеност локалне самоуправе у борби против емисије CO_2 и промовисању алтернативних видова транспорта. Ова иницијатива укључује набавку соларне пунионице, три електрична аутомобила, као и све потребне пратеће радове.			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	ЕУ Фондови, донације из иностранства, пројекти прекограничне сарадње			
Процена трошкова [€]	185.000			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	-		1,7	1,7
Процена смањења емисије [tCO_2]	-		3,6	3,6

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: С2 Оснивање возног парка, заједничка вожња и упаривање вожње у возним парковима предузећа и институција у надлежности града Суботица

Редни број и назив мере/активности	**С2 Оснивање возног парка, заједничка вожња и упаривање вожње у возним парковима предузећа и институција у надлежности града Суботица**			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Т3 Управљање мобилношћу			
Кратки опис/коментар	Овом мером се предлаже да, осим возних паркова пружаоца комуналних услуга и институција чија је природа посла интервентна (ЈКП Водовод и канализација, и сл.) остали возни паркови чија возила прелазе мање од 10.000 км/годишње по возилу буду укључени у дељени возни парк под централизованом управом.			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџетска средства (Град, Министарство)			
Процена трошкова [€]	-			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	15,2	15,2	15,2	45,6
Процена смањења	36,5	36,5	36,5	109,5

емисије [tCO_2]				

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: С3 Успостављање програма обуке из домена еко-вожње возача аутобуса у предузећима за јавни градски и приградски превоз путника и возача у возним парковима предузећа и институција

Редни број и назив мере/активности	**С3 Успостављање програма обуке из домена еко-вожње возача аутобуса у предузећима за јавни градски и приградски превоз путника и возача у возним парковима предузећа и институција**			
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама			
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Т2 Еко-вожња			
Кратки опис/коментар	Пружање обуке из домена еко-вожње периодично запосленима у предузећима и институцијама града Суботице који пуно возе и возачима аутобуса јавног транспорта путника . Професионални возачи треба да похађају годишње периодичне обуке у које би се могла интегрисати и еко-вожња. Међутим, не треба сваком возачу обука сваке године, већ у интервалима од 3-5 година, са редовним мониторингом и анализом екстремних вредности. Обука је најисплативија за оне који остварују највећи просечан годишњи прећени пут. Зато се предвиђа да се обука организује за возаче аутобуса у предузећима која обављају јавни градски и приградски превоз и возаче предузећа и институција који остварују највећи просечан годишњи прећени пут - преко од 10.000 км/возилу годишње.. У складу са искуствима у сличним ситуацијама, минимална очекивана иницијална уштеда горива је 5% (искуства у пракси иду и до 30% у појединачним случајевима, а до 18% на флотама возила)...			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџетска средства (Град, Министарство)			
Процена трошкова [€]	-			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	-	13	13	26
Процена смањења емисије [tCO_2]	-	31,5	31,5	63

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: С4 Контрола притиска у пнеуматицима у возним парковима предузећа и институција у надлежности Града и у возним парковима предузећа за јавни градски и приградски превоз путника

Редни број и назив мере/активности	**С4 Контрола притиска у пнеуматицима у возним парковима предузећа и институција у надлежности Града и у возним парковима предузећа за јавни градски и приградски превоз путника**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Т11 Обавезна замена летњих гума (пнеуматика)
Кратки опис/коментар	Потрошња горива значајно зависи од притиска у пнеуматицима. Неадекватна вредност притиска у гумама проузрокује повећану потрошњу горива.Возила на којем су пнеуматици чији је притисак 0,5-1 бар нижи од прописаног, троши 5-6% енергије више од возила чији су пнеуматици на прописаном притиску, при чему се животни век гуме се може скратити до 45%. Према искуствима и пракси других земаља ова мера доноси уштеду на нивоу целог транспортног

	сектора од 0,4%.			
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије			
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града			
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс			
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџетска средства града			
Процена трошкова [€]	-			
Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	3,4	3,4	3,4	10,2
Процена смањења емисије [tCO_2]	8,6	8,6	8,6	25,8

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: С31 суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа и станова на територији

Редни број и назив мере/активности	**С31 суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа и станова на територији**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Д1 Унапређење енергетске ефикасности у стамбеним зградама
Кратки опис/коментар	-замена спољних прозора и врата и других транспарентних елемената - постављање термичке изолације спољних зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору -постављања термичке изолације испод кровног покривача или таванице -замена постојећег грејача простора на чврсто гориво, течно гориво или електричну енергију (котао или пећ) ефикаснијим котлом на_гас - замена постојећег грејача простора на чврсто гориво, течно гориво или електричну енергију (котао или пећ) ефикаснијим котлом на биомасу - уградња топлотних пумпи - замена постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела и пратећег прибора - уградња соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топле воде - уградња соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградња двосмерног мерног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израде неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет града, Министарство енергетике, грађани
Процена трошкова [€]	800.000/ год

Година	2025	2026	2027	Укупно
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	72	72	72	216
Процена смањења емисије [tCO_2]	168	168	168	504

Град Суботица је дугорочно посвећен решавању енергетских изазова и смањењу емисије угљен-диоксида (CO_2), што представља један од кључних циљева у области одрживог развоја. Остваривање овог циља подразумева свеобухватно унапређење енергетске ефикасности, као и интензивнију примену обновљивих извора енергије. Посебна пажња усмерена је на стамбени сектор, који нуди највећи потенцијал за редукцију потрошње енергије и оперативних трошкова, али и за побољшање квалитета живота грађана кроз унапређење комфора унутар домаћинстава.

Најзначајнији потенцијал за побољшање енергетске ефикасности у стамбеном сектору огледа се у спровођењу мера енергетске санације једнопородичних и вишепородичних зграда. Ове мере укључују замену и реконструкцију система грејања, интеграцију обновљивих извора енергије и примену савремених решења за енергетски менаџмент. Кроз унапређење термичке изолације, замену столарије и употребу ефикаснијих система грејања и хлађења, могуће је значајно смањити потрошњу примарне енергије и укупне трошкове за грејање домаћинстава.

У том контексту, покренут је пројекат „Чиста енергија и енергетска ефикасност за грађане“, који има за циљ подршку домаћинствима у реализацији мера енергетске санације. Овај пројекат омогућава доделу бесповратних средстава грађанима у локалним самоуправама које су потписале уговор са Министарством рударства и енергетике о суфинансирању програма енергетске санације. Средства за реализацију пројекта обезбеђена су у сарадњи са Светском банком и локалним самоуправама, а распоређују се путем јавних позива које расписују јединице локалне самоуправе. Грађани и привредни субјекти могу подносити пријаве све док су средства доступна.

Основна сврха пројекта је подстицање улагања у побољшање енергетске ефикасности, као и промовисање примене обновљивих извора енергије. Такође, значајан сегмент пројекта представља подизање свести грађана о рационалној потрошњи енергије и предностима које произилазе из примене савремених технологија у енергетском сектору. Посебан акценат стављен је на транспарентност процеса и правовремено информисање свих заинтересованих страна.

Пројекат „Чиста енергија и енергетска ефикасност за грађане у Србији“ (SURCE) спроводи Министарство рударства и енергетике, а његова реализација имаће директне користи за грађане у 131 локалној самоуправи широм Србије. Поред унапређења енергетске ефикасности, пројекат има за циљ и повећање доступности ефикасније и одрживе енергије за домаћинства. Такође, предвиђено је успостављање дугорочно одрживих система грејања, као и омогућавање грађанима да инсталирају кровне соларне фотонапонске панеле. Један од важних аспеката пројекта је и креирање одрживог финансијског модела за примену чисте енергије у домаћинствима, што ће допринети смањењу енергетског сиромаштва, побољшању квалитета ваздуха и смањењу укупних емисија CO2 у Србији. Пројекат се спроводи у складу са оперативним политикама Светске банке, које укључују еколошке и социјалне стандарде.

Локалне самоуправе објављују све релевантне информације о јавним позивима за доделу средстава на својим званичним сајтовима, како би грађани благовремено били обавештени о могућностима аплицирања. Појединачне пријаве у оквиру сваке општине разматра стручна комисија, коју чине представници локалне самоуправе и лица именована од стране Министарства рударства и енергетике. Ова комисија врши проверу испуњености услова за избор привредних субјеката који ће реализовати мере енергетске санације.

Током процеса евалуације, представници локалне самоуправе обилазе пријављене објекте како би утврдили испуњеност критеријума дефинисаних јавним позивом. Посебна пажња посвећује се томе да објекти на којима ће се изводити мере санације не буду заштићена културна добра или део заштићених природних целина. Уколико се одређени објекти налазе у зонама заштите, примењиваће се поступци у складу са процедурама Светске банке и важећим националним законодавством.

Мере енергетске санације спроводиће се у сарадњи са привредним субјектима који поседују искуство у области енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. Крајњи корисници – домаћинства – имаће директну корист од ових мера, кроз смањење трошкова за енергију, побољшање комфора и повећање вредности својих некретнина. Пројекат „Чиста енергија и енергетска ефикасност за грађане“ представља значајан корак ка енергетски одрживој будућности Србије и дугорочном смањењу негативног утицаја енергетског сектора на животну средину.

Опис појединачних активности

У мере енергетске ефикасности се убрајају различите врсте мера као што су побољшање термичког омотача зграде, замена столарије, унапређење система грејања и многе друге. Средствима подстицаја финансирају се пројекти енергетске санације стамбених зграда, у складу са законом којим се уређује становање и одржавање зграда, а у циљу унапређења њихове енергетске ефикасности, који садрже следеће мере енергетске ефикасности:

1) унапређење термичког омотача путем:

(1) замене спољних прозора и врата и других транспарентних елемената термичког омотача. Ова мера обухвата и пратећу опрему за прозоре/врата, као што су окапнице, прозорске даске, ролетне, капци и др, као и пратеће грађевинске радове на демонтажи и правилној монтажи прозора/врата, као што је демонтажа старих прозора/врата и одвоз на депонију, правилна монтажа прозора, обрада око прозора/врата гипс-картон плочама, глетовање, обрада ивица и кречење око прозора/врата са унутрашње стране зида и др.;

(2) постављања термичке изолације зидова, таваница изнад отворених пролаза, зидова и подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору;

(3) постављања термичке изолације испод кровног покривача. Ова мера може обухватити, у случају да је оштећен крвни покривач и хидроизолациони кровни систем, грађевинске радове на замени хидроизолације и других слојева кровног покривача, као и лимарске радове, али не и радове на замени конструктивних елемената крова,

2) унапређење термотехничких система зграде путем замене система или дела система ефикаснијим системом путем:

(1) замене постојећег грејача простора (котао или пећ) ефикаснијим,

(2) замене постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела и пратећег прибора,

(3) уградњом електронски регулисаних циркулационих пумпи,

(4) опремањем извора топлоте (радијатора) са термостатским вентилима и осталом неопходном арматуром,

(5) опремањем система грејања са уређајима за регулацију и мерење предате количине топлоте објекту (калориметри, делитељи топлоте, баланс вентили),

(6) уградњом топлотних пумпи (грејач простора или комбиновани грејач),

(7) заменом постојећих и уградњом нових ефикасних уређаја за климатизацију,

(8) заменом постојећих или уградњом нових система за вентилацију са рекуперацијом топлоте;

3) уградње соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топле воде;

4) уградње соларних панела за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградња двосмерног мерног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израда неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем електричне енергије;

Највећи број стамбених објеката у граду Суботици је енеретски неефикасан и троши по јединици грејне површине неколико пута више енергије у односу на европски просек и у односу на новоизграђене објекте. С обзиром на огроман број објеката у граду којем је неопходна енергетска санација нереално је очекивати да је могуће да град енергетски унапреди комплетан стамбени фонд. Финансијске могућности су ограничене и у складу са њима и расположивим средствима из локалног буџета у комбинацији са финансисјким средствима из виших нивоа власти, град Суботица ће припремати програме за субвенционисање унапређења енергетске ефикасности за стамбени сектор.

Град Суботица посебну пажњу усмерава на унапређење енергетске ефикасности код грађанства кроз реализацију мера унапређења енергетске ефикасности на породичним кућама. На овај начин град Суботица проширује и наставља континуитет свог деловања на пољу повећања енергетске ефикасности и смањења емисије CO_2.

Град Суботица се определила да путем јавних конкурса субвенционише повећање енергетске ефикасности објеката и за коришћење обновљивих извора енергије у породичним кућама.

У будућим јавним позивима за подстицање коришћења ОИЕ у породичним кућама треба водити рачуна о томе да се субвенције за ОИЕ омогуће само оним објектима које имају задовољавајућа енергетска својства, тј. да су енергетског разреда (према Qh,nd) минимално Ц или бољег. Једино ће се на овај начин усмерити енергетска санација објеката према целовитом приступу и избећи уградња оваквих система у објектима у којима је нужно прво смањити енергетске потребе мерама на термичком омотачу. Управо с циљем подстицања свеобухватне енергетске обнове објеката, овим програмом и преко будућих конкурса не

предвиђа се засебно спровођење ове мере, већ се предвиђа интеграција њених активности с активностима усмеренима на термички омотач.

За мере које се тичу побољшања термичког омотача објекта, технички услови се исказују преко U-вредности елемената термичког омотача, а које морају бити мањих вредности од оних прописаних важећим Правилником о енергетској ефикасности зграда.

Свака од реализованих мера на термичком омотачу мора бити целовита, тј. није допуштена делимична обнова појединих делова омотача (нпр. топлотна изолација само једног спољњег зида или уградња само једног новог прозора). Уколико се прозори замењују делимично, постојећи прозори који остају на кући морају задовољавати услове из Правилника о енергетској ефикасности зграда.

За системе ОИЕ, одређују се минимално прихватљиви степени корисности котлова а код топлотних пумпи коефицијент корисности код грејања (COP, eng. coefficient of performance) и коефицијент корисности при хлађењу (EER, eng. energy efficiency ratio), у складу са стањем на тржишту и развојем технологије.

За остварење суфинансирања потребно је пре реализације мера израдити елаборат енергетске ефикасности за постојеће стање и унапређено стање. Овим документима утврђују се постојећа енергетска својства објекта те се предлажу мере за побољшање енергетске ефикасности. Предложене мере морају бити разрађене у детаљној понуди опреме и радова и те мере морају бити и изведене, што се потврђује завршним енергетским пасошем и извештајем о енергетском прегледу након завршене енергетске санације објекта. Трошкове спровођења енергетског прегледа, израде извештаја, израде енергетског пасоша и елабората енергетске ефикасности пре и након реализације мера сносе грађани, тј. тај се трошак не суфинансира од стране града.

За објекте који већ имају важећи енергетски сертификат није нужно израђивати нови енергетски сертификат пре санације, уколико на објекту нису примењиване мере унапређена енергетке ефикасности у периоду након издавања енергетског сертификата.

Приликом објаве новог позива за суфинасирање мера унапређења енергетске ефикасности град ће у обзир узети промене цена грађевинских и осталих радова и опреме везаних за енергетску ефикасност, како би се дефинисали максимални износи оправданих трошкова који ће одговарати тржишним условима. Град ће за сваку годину дефинисати по мерама максимално дозвољену јединичну цену и максимални износ суфинасирања по јавном позиву те проценат суфинансирања.

Град Суботица ради на активностима које су усмерене на промену понашања запослених службеника и грађана. То су активности које могу донети уштеде, а за које није потребно уложити пуно средстава, али захтевају стални ангажман кроз образовне активности, организацију радионица, креирање и дистрибуцију промотивних материјала.

Реализација планираних активности зависи од расположивости финансијских средстава Града Суботица и Буџета Републике Србије.

Приказ реализације програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова који спроводе јединице локалне самоуправе као и градске општине по јавним позивима

8. Методологија прорачуна уштеде енергије, финансијских и еколошких показатеља

Енергетски биланс, који даје преглед годишњих енергетских потреба града, израђен је у складу са методологијом ЕУРОСТАТ-а, уз примену препоручених приручника и упутстава за израду енергетских биланса на нивоу локалних самоуправа.

У оквиру анализе уштеде енергије кроз различите мере за унапређење енергетске ефикасности, коришћена је методологија развијена на основу препорука Европске комисије и пројекта „EMEEC“. Претварање финалне енергије у примарну извршено је у складу са смерницама из приручника, с обзиром на то да важећи правилник не обухвата све мере које доприносе уштеди примарне енергије.

Енергетска својства зграда процењена су у складу са Правилником о условима, садржају и поступку издавања сертификата о енергетским својствима зграда, а сви подаци су обрађени кроз систем ИСЕМ. За објекте који нису обухваћени овом регулативом, процена енергетских својстава и предлог мера енергетске ефикасности израђени су у складу са упутствима из приручника.

Град Суботица има развијен система енергетског менаџмента, па је План енергетске ефикасности (ЕЕ) припремљен на основу расположивих података Градске управе, као и информација добијених од јавних комуналних предузећа, података из базе ИСЕМ, као и резултата ранијих анкета и истраживања.

Коришћени извори укључују:

-Статистичке публикације

-Националне стратегије и политике

-Истраживачке радове и анализе

-Студије потрошње енергије

-Интерне анализе предузећа

-Остале релевантне ресурсе

Процена трошкова заснована је на пројектно-техничкој документацији, која обухвата предмере и предрачуне, елаборате енергетске ефикасности, пројектне анализе, као и калкулатор за анализу мера енергетске ефикасности на школским објектима, развијен у оквиру програма ГИЗ.

9. Начин праћења реализације Програма енергетске ефикасности града Субптице за период 2025-2027. године

За ефикасну реализацију мера и активности предвиђених Програмом, као и за постизање постављених циљева у области енергетске ефикасности, неопходно је успоставити добро организовану структуру која ће бити одговорна за имплементацију, праћење и извештавање. Овај задатак ће преузети Енергетски тим, којим ће руководити енергетски менаџер, а који ће имати кључну улогу у надгледању, координацији и контроли спроведених мера.

Састав тима мора бити пажљиво дефинисан, уз укључивање стручњака који већ поседују релевантно искуство у прикупљању и анализи података о потрошњи енергије, као и разумевање регулаторног оквира и могућности за побољшање енергетске ефикасности. Како би се осигурала компетентност чланова тима, биће организоване обуке, чиме ће се унапредити њихове способности за идентификацију, имплементацију и праћење мера у области енергетске ефикасности. Редовни квартални састанци ће служити за анализу стања потрошње енергије, процену ефеката примењених мера и планирање будућих активности.

Енергетски менаџер ће имати водећу улогу у целом процесу, при чему ће бити задужен за надзор и координацију активности, припрему извештаја у складу са законским прописима и роковима, као и за комуникацију са локалном самоуправом ради обезбеђивања финансијске подршке за спровођење Програма. Поред тога, биће одговоран за решавање потенцијалних проблема, предлагање корективних мера у случају одступања од планираних циљева, као и за иницирање ревизије Програма када је то потребно.

Постоји обавеза редовног праћења реализације Програма енергетске ефикасности на локалном нивоу, што је у складу са Интегрисаним националним енергетским и климатским планом (НЕКП). Закон о енергетској ефикасности, конкретно члан 8, дефинише да је Министарство енергетике одговорно за надзор над остварењем постављених циљева у овој области. У оквиру својих надлежности, Министарство прикупља, анализира и верификује податке о спроведеним мерама и постигнутим уштедама, пружајући оцену резултата.

Све јавне институције, укључујући органе државне управе, аутономне покрајине, локалне самоуправе и јавна предузећа, дужне су да Министарству достављају релевантне податке. Ове обавезе подразумевају:

- систематско праћење напретка у реализацији Програма;
- разматрање годишњих извештаја о енергетској ефикасности;
- израду годишњих акционих планова за унапређење енергетске ефикасности;
- анализу трогодишњег извештаја о спровођењу мера;
- идентификацију потребе за ревизијом Програма и предлагање потенцијалних измена.

Енергетски менаџер је одговоран за континуирано праћење напретка, предузимање корективних мера по потреби и благовремено извештавање надлежних органа. У случају значајнијих одступања од предвиђених циљева, он може предложити ревизију стратегије и нове мере за побољшање.

Праћење и контрола реализације Програма биће организовани кроз редовно извештавање руководства града. Енергетски менаџер, у сарадњи са Енергетским тимом, имаће задатак да обезбеди транспарентност у спровођењу пројеката, као и да предлаже мере које ће допринети остварењу дугорочних циљева у области енергетске ефикасности.

10. Извори финансирања и финансијски механизми за спровођење мера и активности ЕЕ

Пројекти за унапређење енергетске ефикасности у локалним самоуправама могу се финансирати на три главна начина: 1) из локалних буџета, путем конкурса (министарства, секретаријата и слично), као и иностраних донација; 2) путем банкарских кредита; и 3) јавно-приватним партнерством. Овај редослед представља оптималну стратегију за већину локалних самоуправа. Међутим, финансијска ситуација у којој се многе од њих налазе отежава реализацију пројеката, јер недостатак средстава у буџету често спречава издвајање новца за енергетску ефикасност.

Иако је законска обавеза да се у програмским буџетима дефинише ставка бр. 17 за енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије, та ставка се често не налази или је одређена симболична вредност, која не може покрити озбиљније инвестиције. Многе локалне самоуправе су већ презадужене и

лишене кредитне способности. У условима сталног недостатка финансија и немогућности да се задужују, јавно-приватно партнерство остаје једина могућност за реализацију пројеката. У противном, ситуација по питању енергетске ефикасности ће се само погоршати.

Један од главних проблема с којима се локалне самоуправе суочавају је проналажење финансија за суфинансирање пројеката, јер готово сви конкурси захтевају одређени проценат суфинансирања (минимум 20%), што представља значајно оптерећење. Додатно, обавеза плаћања ПДВ-а доводи до тога да локалне самоуправе морају да обезбеде значајан проценат финансијских средстава.

Финансирање мера из Програма енергетске ефикасности за град Суботица реализоваће се првенствено из градског буџета (приходи из буџета и сопствени приходи буџетских корисника, као и трансфери од других нивоа власти, укључујући Републику Србију и различите министарства). Такође, учешће у међународним пројектима и донације од иностраних земаља и међународних организација представљају важан извор финансирања.

Део средстава који долази из локалног буџета биће обезбеђен кроз финансијске уштеде током програма. Инвестиције у редовно одржавање и унапређење система улазе у редовне буџетске ставке. На крају, будуће акумулације средстава из уштеда могу се искористити за реализацију предложених мера унапређења енергетске ефикасности, што ће бити предмет одлуке руководства града.

10.1 Управа за финасирање и постицање енергетске ефикасности

Законом је основана Управа за обављање извршних и стручних послова који се односе на финансирање или суфинансирање послова ефикасног коришћења енергије и примену мера енергетске ефикасности, а односе се на реализацију активности, и то нарочито на:

1) примену мера у циљу ефикасног коришћења енергије у секторима производње, преноса, дистрибуције и потрошње енергије;

2) подстицање развоја система енергетског менаџмента;

3) промовисање и спровођење енергетских прегледа објеката/зграда, производних процеса и услуга;

4) подстицање коришћења микро-когенерацијских јединица, уколико по основу истих микро-когенерацијских јединица нису остварени други подстицаји у складу са Законом;

5) подстицање развоја енергетских услуга на тржишту Републике Србије;

6) подстицање производње електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствене потребе;

7) подизање свести о значају и ефектима спровођења мера енергетске ефикасности;

8) остале активности које за циљ имају ефикасније коришћење енергије.

Коришћење средстава којима располаже Управа врши се у складу са Програмом финансирања активности и мера унапређења енергетске ефикасности.

Мере унапређења енергетске ефикасности које се финансирају или суфинансирају у складу са Програмом су следеће:

1) унапређење термичког омотача зграде, односно свих елемената зграде који раздвајају унутрашњи грејани простор од спољашњег простора и негрејаног простора зграде путем:

(1) замене спољних прозора и врата и других транспарентних елемената термичког омотача (мера обухвата и пратећу опрему за прозоре/врата, као што су окапнице, прозорске даске, ролетне, капци и др, као и пратеће грађевинске радове на демонтажи и правилној монтажи прозора/врата, као што је демонтажа старих прозора/врата и одвоз на депонију, правилна монтажа прозора, обрада око прозора гипс-картон плочама, глетовање, обрада ивица и кречење око прозора/врата са унутрашње стране зида и др.),

(2) постављања термичке изолације зидова, крова, таваница изнад отворених пролаза, зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору;

2) унапређење термотехничких система у зграде путем замене система или дела система ефикаснијим системом путем:

(1) замена постојећег котла ефикаснијим котлом (грејач простора или комбиновани грејач),

(2) замена постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела и пратећег прибора,

(3) уградња електронски регулисаних циркулационих пумпи,

(4) уградња термостатских вентила на свим грејним телима,

(5) уградња уређаја за мерење предате количине топлоте свим појединачним потрошачима,

(6) уградња топлотних пумпи (грејач простора или комбиновани грејач),

(7) уградња опреме за даљинску контролу и аутоматску регулацију рада термотехничких система,

(8) замена постојећих и уградња нових ефикасних система за климатизацију,

(9) замена постојећих или уградњом нових система за вентилацију са рекуперацијом топлоте,

(10) замена постојећих или уградњом нових система за централну припрему потрошне топле воде;

3) модернизација система унутрашњег осветљења у објектима путем:

(1) замена извора светлости, односно светиљки,

(2) инсталирање савремене опреме за контролу и управљање системом унутрашњег осветљења (даљинска контрола, регулатори осветљења и др.);

4) уградња соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топле воде;

5) модернизација система јавног осветљења у ЈЛС путем:

(1) замена извора светлости, односно светиљки,

(2) уградња савремене опреме за контролу и управљање системом

осветљења (даљинска контрола, регулатори интензитета осветљења и др.);

6) рехабилитација даљинског система за производњу и дистрибуцију топлотне енергије у циљу унапређења енергетске ефикасности тих система;

7) уградња соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградња двосмерног мерног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израда неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем;

8) обука запослених у зградама које су предмет пројеката финансираних средствима подстицаја за унапређење енергетске ефикасности из ефикасног коришћења енергије;

9) друге мере за унапређење енергетске ефикасности.

10.2 Финасирање на нивоу ЈЛС

Повећање енергетске ефикасности представља важну структурну предност у односу на друге развојне пројекте на локалном нивоу. Када се постигне боља енергетска ефикасност, долази до трајног смањења текућих расхода за грејање и електричну енергију, што је значајно за буџете домаћинстава и локалних самоуправа.

Свака локална самоуправа требало би да самостално или уз помоћ консултантских агенција спроведе анализу, процену и избор оптималног модела финансирања за повећање енергетске ефикасности. Ови пројекти спадају у категорију инвестиционих иницијатива које подстичу одржив локални економски развој. Приноси од пројеката за унапређење енергетске ефикасности морају бити већи од трошкова отплате кредита или обвезница.

Локалне самоуправе могу путем јавног позива организовати суфинансирање мера енергетске санације за породичне куће, станове и стамбене зграде, које обухватају разне аспекте енергетске ефикасности.

:

1) унапређење термичког омотача путем:

(1) замене спољних прозора и врата и других транспарентних елемената термичког омотача. Ова мера обухвата и пратећу опрему за прозоре/врата, као што су окапнице, прозорске даске, ролетне, капци и др, као и пратеће грађевинске радове на демонтажи и правилној монтажи прозора/врата, као што је демонтажа старих прозора/врата и одвоз на депонију, правилна монтажа прозора, обрада око прозора/врата гипс-картон плочама, глетовање, обрада ивица и кречење око прозора/врата са унутрашње стране зида,

(2) постављања термичке изолације зидова, таваница изнад отворених пролаза, зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору,

(3) постављања термичке изолације испод кровног покривача. Ова мера може обухватити, у случају да је оштећен кровни покривач и хидроизолациони кровни систем, грађевинске радове на замени хидроизолације и других слојева кровног покривача, као и лимарске радове, али не и радове на замени конструктивних елемената крова;

2) унапређење термотехничких система зграде путем замене система или дела система ефикаснијим системом путем:

(1) замене постојећег грејача простора (котао или пећ) ефикаснијим,

(2) замене постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела-радијатора и пратећег прибора,

(3) уградње топлотних пумпи (грејач простора или комбиновани грејач),

(4) уградње електронски регулисаних циркулационих пумпи,

(5) опремањем система грејања са уређајима за регулацију и мерење предате количине топлоте објекту (калориметри, делитељи топлоте, баланс вентили),

3) уградње соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топле воде,

4) уградње соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградње двосмерног мерног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израде

неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем.

Јавно-приватно партнерство

Јавно-приватно партнерство (ЈПП) представља дугорочну сарадњу између јавног и приватног партнера ради обезбеђивања финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја, које може бити уговорно или институционално. Јавни сектор представља понуђача сарадње – као партнер који уговорно дефинише врсте и обим послова или услуга које намерава пренети на приватни сектор и који обављање јавних послова нуди приватном сектору. Приватни сектор се јавља као партнер који потражује такву сарадњу, уколико може остварити пословни интерес (профит) и који је дужан квалитетно извршавати уговорно дефинисане послове.

Успостављање јавно-приватног партнерства има за циљ економичнију, делотворнију и ефикаснију реализацију јавних радова. ЈПП се јавља у различитим подручјима јавне управе, у различитим облицима, са различитим роком трајања и са различитим интензитетом. Карактеристике пројеката ЈПП су: дугорочна уговорна сарадња између јавног и приватног сектора и стварна прерасподела пословног ризика изградње, расположивости и потражње (два од наведена три ризика морају преузети приватни партнери).

ESCO

Energy Service Company (ESCO) је концепт на тржишту услуга у области енергетике. ESCO модел обухвата развој, извођење и финансирање пројеката са циљем побољшања енергетске ефикасности и смањења трошкова за погон и одржавање. Циљ сваког пројекта је смањење трошкова за енергију и одржавање уградњом нових ефикаснијих енергетских система, чиме се обезбеђује отплата инвестиције кроз остварене уштеде у периоду од неколико година зависно од клијента и пројекта. Ризик остварења уштеда по правилу преузима ESCO компанија давањем гаранција, а поред иновативних пројеката за побољшање енергетске ефикасности и смањења потрошње енергије, често се нуде и финансијска решења за њихову реализацију. Током отплате инвестиције за енергетску ефикасност, клијент плаћа једнаки износ за трошкове енергије као пре реализације пројекта који се дели на стварни (смањени) трошак за енергију и трошак за отплату инвестиције. Након отплате инвестиције, ESCO компанија излази из пројекта и све погодности предаје клијенту.

Сви пројекти су посебно прилагођени клијенту, те је могуће и проширење пројекта укључењем нових мера енергетске ефикасности уз одговарајућу поделу инвестиције. На тај начин клијент је у могућности да модернизује опрему без ризика улагања, будући да ризик остварења уштеда може преузети ESCO компанија. Додатну предност ESCO модела представља чињеница да током свих фаза пројекта корисник услуге сарађује само с једном компанијом по принципу све на једном месту, а не са више различитих субјеката, чиме се у великој мери смањују трошкови пројеката енергетске ефикасности и ризик улагања у њих. Такође, ESCO пројекат обухвата све енергетске системе на одређеној локацији што омогућава оптималан избор мера с повољним односом инвестиција и уштеда. Корисници ESCO услуге могу бити приватна и јавна предузећа, установе и јединице локалне самоуправе.

10.3 Међународни фондови и извори финансирања

Кредитне линије европске банке за обнову и развој

Европска банка за обнову и развој (EBRD) помаже Србији у производњи енергената из обновљивих извора, давањем кредита Електропривреди Србије за реконструкцију постојећих и изградњу нових мини хидроелекрана и производњу енергије из других обновљивих извора. EBRD сарађује са домаћим банкама преко којих реализује кредитне линије за реализацију пројеката из области енергетске ефикасности Западног Балкана. EBRD стандардно финансира пројекте у области пољопривреде, енергетске ефикасности и снабдевања енергијом, индустријске производње, инфраструктуре локалне заједнице, туризма, телекомуникација и транспорта. Финансирање средствима EBRD-а врши се путем кредита и вредносних папира. Мање вредни пројекти могу се финансирати посредно преко комерцијалних банака или посебних развојних програма. Период отплате кредита креће се од 1 до 15 година. EBRD прилагођава услове финансирања стању регије и сектора у којем се одвија пројекат. Допринос EBRD -а у пројекту износи до 35 %, али може бити и већи. Активности Европске банке за обнову и развој фокусиране су на развој инфраструктуре у локалним заједницама, у животној средини, транспорту, а односе се и на унапређење малих и средњих предузећа. EBRD је обезбедила WeBSEFF II кредитну линију намењену експлоатацији одрживих извора енергије за Западни Балкан, а која се пласира преко локалних банака и намењена је за инвестиције приватних и индустријских компанија чији пројекти резултирају прихватљивом и одрживом употребом енергије, које имплементирају пројекте енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, као и мере ЕЕ и ОИЕ у грађевини у комерцијалне сврхе. Европска унија подржава WeBSEFF II са

бесповратним средставима за програме техничке сарадње и инвестиционих подстицаја за кориснике кредита у виду бесплатних консултација и савета, као и бесплатне ревизије енергетске потрошње. Регион западног Балкана има велики неискоришћени потенцијал за улагања у енергетску ефикасност, мада бројне препреке на тржишту и даље постоје. WeBSEFF II је дизајниран за решавање ових питања, а у складу са циљевима земаља учесница који су зацртани у "Националним плановима за енергетску ефикасност", који такође дају значајну улогу јавном сектору.

Кредитна линија за одрживу енергију за Западни Балкан (WeBSEFF)

WeBSEFF је кредитна линија у оквиру које Европска банка за обнову и развој (EBRD) обезбеђује средства партнерским банкама, а које та средства дају позајмљују предузећима и јединицама локалне самоуправе које желе да инвестирају у енергетску ефикасност и мање пројекте обновљивих извора енергије. WeBSEFF је део EBRD SEFF породице (Кредитна линија за одрживу енергију). До данас, SEFF програми су обезбедили 2 милијарде евра за финансирање пројеката посредством више од 80 банака учесница програма у 20 различитих земаља света.

Кредити и финансијски подстицаји за јавни сектор

WeBSEFF омогућава финансирање пројеката до 2,5 милиона евра за градове и општине, ESCO компаније, пружаоце комуналних услуга и власнике јавних објеката који желе да инвестирају у модерне технологије које смањују потрошњу енергије или емисију CO_2 гасова за најмање 20%, санацију и оптимизацију зграда, под условом да ће их ова инвестиција учинити енергетски ефикаснијим за бар 30%

Сврха ових инвестиција је да им се помогне да постану енергетски ефикаснији и да им се смање трошкови:

пружања комуналних услуга, као што је превоз, управљање отпадом, итд.

грејања и хлађења јавних објеката

Подстицајни бонуси (грантови)

Општине, пружаоци комуналних услуга и власници јавних објеката ће добијати подстицајне бонусе у распону између 10% и 15% од укупне вредности позајмице и то након успешне имплементације и верификације подобног пројекта. Проценат гранта који се исплаћује се заснива на утицају пројекта на животну средину и мери се или смањењем емисије CO_2 гасова или избором и обимом технологије (за пројекте у грађарству). Подстицајни бонуси за пројекте у које су укључене ESCO компаније се преносе на крајњег корисника.

Инвестициони оквир за Западни Балкан (WBIF)

Инвестициони оквир за Западни Балкан (WBIF) је финансијски инструмент који су 2009. године покренули Европска комисија, водеће финансијске институције и неколико земаља донатора са циљем да се олакшају припреме и имплементација приоритетних инвестиција у области инфраструктуре у земљама Западног Балкана. Реч је о регионалном инструменту који помоћу различитих извора финансирања подржава проширење Европске уније и друштвено-економски развој земаља Западног Балкана које су кориснице овог инструмента.

Инвестициони оквир за Западни Балкан се бави финансирањем и пружањем техничке помоћи приликом реализовања стратешких инвестиција у следећим областима: енергетика, заштита животне средине, социјални сектор, транспорт и развој приватног сектора.

WБИФ у свом саставу има два фонда преко којих комбинује донације и зајмове:

-Фонд за заједнички грант

-Фонд за заједничке кредите

Средства обезбеђују донатори и финансијске институције, са сврхом финансирања припреме (грантови за техничку помоћ) и имплементације (инвестициони грантови и кредити) инфраструктурних пројеката. Осим инфраструктурних пројеката, WБИФ финансира и израду генералних студија које се баве појединачним секторима, као и изградњу капацитета, чиме доприноси укупном развоју инвестиција на Западном Балкану.

Европска комисија је одобрила око милијарду долара Инвестиционом оквиру за Западни Балкан током периода 2014–2020. за побољшање кључних транспортних и енергетских коридора у земљама Западног Балкана, као и коридора који повезују регион и земље Европске уније. Ова иницијатива, позната под називом „Агенда повезивања”, део је процеса Западнобалканске шесторке (Берлинског процеса) и има за циљ стварање сигурних и ефикасних транспортних маршрута кроз коридоре, као и сигурније и приступачније поклапање између потреба за електричном енергијом и укупног снабдевања. Инвестициони оквир за Западни Балкан је до сада у Србији подржао инвестиције укупне вредности око 4,65 милијарди евра кроз пројекте из свих сектора који су подобни за финансирање. Од тога је 46 грантова за техничку помоћ, а осталих 6 пројеката је одобрено кроз рунде за инвестициони грант. Република Србија такође учествује у 19 регионалних пројеката подржаних преко Инвестиционог оквира за Западни Балкан.

Веб адреса ВИБФ: https://www.wbif.eu/

Међународна финансијска корпорација (IFC)

IFC, као једна од чланица групације Светске банке, највећа је глобална институција која је оријентисана искључиво на приватни сектор земаља у развоју. Основана је 1956. године, а у власништву је 184 земље чланице које колективно одређују њену политику. Рад ове корпорације омогућује компанијама и финансијским институцијама у развоју да отворе радна места, побољшају корпоративно управљање и еколошке перформансе, као и да допринесу својој заједници. Један од главних задатака је да искорени екстремно сиромаштво до краја 2030. године, баве се инвестирањем и у сиромашне земље, саветују компаније у приватном сектору, али и управљају различитим фондовима. Сарађују са другим институцијама у оквиру Светске банке, али су правно и финансијски независни.

Веб адреса IFC:
https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/corp_ext_content/ifc_external_corporate_site/home

Инструмент претприступне помоћи

IPA представља фонд Европске Уније који даје бесповратну финансијску помоћ земљама кандидатима и потенцијалним кандидатима за приступ Европској Унији. IPA је осмишљен тако да усмери подршку на реформе кроз јединствени и флексибилни систем од кога непосредну корист остварују грађани, док земље добијају додатну помоћ за постизање европских стандарда. Реч је о претприступним фондовима Европске Уније из којих се издваја око 70 милиона евра годишње за пројекте из области заштите животне средине, за билатералне донаторе и кредитне линије у Србији. Фонд је посвећен тржишној економији, изградњи и јачању институција; прекограничној сарадњи са суседним земљама регионалном развоју који обухвата транспорт, заштиту животне средине и конкурентност; развоју људских ресурса; руралном развоју.

IPA пружа различите облике помоћи земљама које спроводе политичке и економске реформе на свом путу ка чланству у ЕУ: инвестиције, уговоре за набавку или субвенције; стручњаке држава чланица за развој административне сарадње; активности за подршку земљама корисницама; помоћ за реализацију и управљање програмима; у изузетним случајевима, буџетску подршку.

Немачка развојна банка

Немачка развојна банка (KfW) једна је од највећих страних банака које у сарадњи са нашим банкама обезбеђује повољне кредите и Републици Србији одобрава зајмове за финансирање пољопривреде, енергетске ефикасности, обновљиве енергије и општинске инфраструктуре. Средства кредитне линије се могу користити за: куповину, реконструкцију или проширење основних средстава (зграде, опрема, машине) који за циљ имају повећање енергетске ефикасности предузећа, коришћење обновљивих извора енергије у оквиру предузећа; финансирање обртног капитала неопходног за реализацију инвестиционог пројекта; нематеријална улагања (know-how, интелектуална својина). Могу се финансирати искључиво нови пројекти. Пројекат ће бити прихватљив само ако доводи до смањења потрошње енергије од минимално 20% или до смањења емисије CO_2 од минимално 20%. Анализа утицаја инвестиције која ће обухватати поређење утрошка енергије/емисије CO_2 пре и после примењених мера ће бити обављена од стране Банке и консултанта/техничке помоћи обезбеђеног од стране KfW који ће бити надлежан и за оцену прихватљивости пројеката.

Отворени регионални фонд за југоисточну европу

Отворени регионални фонд за Југоисточну Европу – Енергетска ефикасност (енг. скраћеница ORF-EE) основан је у име немачког Савезног министарства за економску сарадњу и развој (BMZ). За спровођење је задужена организација Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). Циљ ORF-EE је да кроз мреже у Југоисточној Европи политичким и цивилним актерима, који су релевантни за област енергије и заштиту климе, пружи подршку у провођењу потребних прописа ЕУ. Релевантне регионалне мреже уз подршку пројекта размењују информације о искуству стеченом током имплементације мера енергетске ефикасности и заштите климе на регионалном нивоу, те разговарају о темама од заједничког интереса. На тај начин доприносе ефикаснијем провођењу питања на тему енергетске ефикасности у својим земљама.

Пројекат се реализије у Албанији, Босни и Херцеговини, Србији, Црној Гори, Македонији. Једна од компоненти ORF-EE пројекта се финансира средствима БМЗ и ЕУ (Хоризонт 2020.), док се реализација врши кроз GIZ ORF-EE од стране конзорцијума десет стручних партнера, укључујући GIZ, из осам земаља ЕУ и земаља које нису чланице ЕУ.

Друга компонента у оквиру овог GIZ -овог пројекта се бави асоцијацијама локалних самоуправа у Југоисточној Европи у области енергетске ефикасности, са циљем јачања. Ову компоненту суфинансирају BMZ и Влада Швајцарске, док реализацију заједнички врше пројекти GIZ ORF-EE и GIZ ORF-MMS.

Глобални фонд за животну средину

Global Environmental Facility (GEF) уједињује 183 земље у партнерство са међународним институцијама, цивилним организацијама и приватним сектором како би порадили на питањима светске екологије уз давање подршке иницијативама националних одрживих развоја. Ова независна организација финансира пројекте везане за климатске промене, трајне органске загађиваче и друго, од чега је за Србију значајна подршка развоју биомасе.

Фонд зеленог развоја југоисточне европе

Green for growth fund – Southeast Europe (GGF) је основан 2009. године као јавно приватно партнерство Немачке развојне банке (KfW) и Европске инвестиционе банке (EIB), уз финансијску помоћ Европске комисије, Европске банке за обнову и развој (EBRD) и Немачког савезног министарства за обнову и развој. Његова област деловања је развоја финансијског тржишта намењеног кредитирању пројеката енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије.

У сарадњи са комерцијалним банкама фонд је обезбедио средства у износу од 5 милиона евра за финансирање пројеката у области енергетске ефикасности, с циљем уштеде енергије око 20%.

Извори финансирања могу бити и друге међународне и домаће финансијске институције и организације (UNDP, SECO, итд.). Мере и активности на повећању енергетске ефикасности се могу финансирати из различити фондова, као и од донатора. Могући извори средстава су и јавно-приватно партнерство и ESCO концепт.

11. План енергетске ефикасности за 2025.годину

План енергетске ефикасности за 2025.годину

План енергетске ефикасности је плански документ који доноси јединица локалне самоправе у складу са чланом 12. Закона о ефикасном коришћењу енергије („Сл.гласник РС“, бр.25/13) којим се детаљније разрађују мере и активности којима се предвиђа ефикасно коришћење енергије, носиоци и рокови за спровођење планираних активности, очекивани резултати за сваку меру, односно активност и финансијске инструменте предвиђене за спровођење планских мера. План се доноси на период од једне године. Град Суботица је у претходном периоду реализовао поједине мере енергетске ефикасности као што је обнављање енергетског омотача и замена топлотних извора у објектима јавне намене. У предстојећој години очекују се и додатна смањења потрошње енергије, док ће у наредним годинама на основу мера Програма енегетске ефикасности бити још интензивнија. Предвиђени резултати мера енергетске ефикасности у 2025. се планирају као:

Очекиване уштеде примарне енергије [toe]:126,3

Процена смањења емисије [tCO_2]: 283,4

Узимајући у обзир да је део пројеката који се тичу унапређења енергетске ефикасности у току и да се њихова реализација очекује у 2024 години у тренутку завршетка Програма енегетске ефикасности и на основу ангажованог обима материјалних, финансијских и људских потенцијала приређивач програма предлажу се следеће мере за Акциони план енергетске ефикасности град Суботица за 2025. годину.

План енергетске ефикасности за 2025.годину

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности Ј31.Енергетска санација објекта ПУ "Наша радост" вртић "Шумице"

Редни број и назив мере/активности	**Ј31.Енергетска санација објекта ПУ "Наша радост" вртић "Шумице"**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору
Кратки опис/коментар	Изолација спољњег зида са каменом вуном дебљине 10cm Изолација равног крова са каменом вуном дебљине 20 cm Уградња термосттских радијаторских вентила Уградња унутрашње лед расвете
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења	Годишњи енергетски биланс

постигнутих уштеда	
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет АПВ
Процена трошкова [€]	90.200
Година	2025
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	6,5
Процена смањења емисије [tCO_2]	15,5

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности Ј36. Уградња термостатских вентилских сетова на радијаторе у јавним зградама

Редни број и назив мере/активности	**Ј36. Уградња термостатских вентилских сетова на радијаторе у јавним зградама**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору
Кратки опис/коментар	Смањење потрошње енергије у термотехничком систему зграда уградњом термостатских вентила са термоглавама на радијаторским грејним телима у системима централног грејања јавних зграда
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет града
Процена трошкова [€]	8000
Година	2025
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	4,3
Процена смањења емисије [tCO_2]	10

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности Ј37.Замена енергетски неефикасних сијалица у јавним објектима

Редни број и назив мере/активности	**Ј37.Замена енергетски неефикасних сијалица у јавним објектима**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК1 Унапређење енергетске ефикасности зграда у јавном и комерцијалном сектору
Кратки опис/коментар	Сваке године (у току редовног одржавања система) заменити енергетски неефикасне сијалице у јавним зградама града Суботице енергетски ефикаснијим са дужим веком трајања, при чему водити рачуна да се одржи потребан квалитет осветљења. Водити рачуна да температура боје светлости LED извора светлости не буде преко 3.500-4.000 К и буду набављени производи респектабилних потрошача (са гарантованим карактеристикама). Принцип замене је следећи: - флуо цеви Т8 - 18 W - LED cevi 10 W - флуо цеви Т8 - 36 W - LED cevi 18 W - инкадесцентне 100 W (60 W) - LED сијалице (12 W (7 W) - живине ХРМ 125 W - LED сијалице 60 W Износ средстава за замену представља потребна средстава за набавку нових

	сијалица. Пошто ће се сијалице мењати када постојеће неефикасне откажу, потребна новчана средства су знатно мања (разлика у цени неефикасних и новоуграђених, а и животни век новоуграђених је већи)
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет града
Процена трошкова [€]	6.000
Година	2025
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	7,8
Процена смањења емисије [tCO_2]	15,9

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности X1 Унапређење система енергетског менаџмента

Редни број и назив мере/активности	**X1 Унапређење система енергетског менаџмента**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	ЈК4 Увођење система енергетског менаџмента (СЕМ) у јавном и комерцијалном сектор
Кратки опис/коментар	• Оснивање организационе јединице за енергетски менаџмент • Доношење локалне стратегије енергетског развоја (Дефинисање праваца развоја и приоритета) • Доношење локалних одлука за унапређење енергетске ефикасности и подстицај ОИЕ • Оснивање локалниг Фонда за ЕЕ (и ОИЕ) • Прописивање (од стране ЈЛС) обавезе редовног обавештавања организационе јединице за енергетски менаџмент од стране буџетских општинских корисника о енергетским карактеристикама објеката у њиховој надлежности, плановима, потребама, променама у раду и на објектима, те достављању рачуна о потрошњи енергије и њиховом уносу у информациони систем. • Израда брошура о ЕЕ мерама за зграде, водоводе, јавну расвету, као и за коришћење ОИЕ у зградама (сунце, биомаса и др.); • Тренинг курсеви за енергетске менаџере(обука за сертификованог термографера,...) Ширење информација о резултатима и публицитет -Умрежавање енергетских менаџера. Припрема, имплементација и мониторинг ЕЕ инвестиција: • Организациона јединица за енергетски менаџмент ће координирати припрему почетних пројеката на нивоу концепта и вршити мониторинг прогреса целокупног програма. • Спровођење јавне кампање штедње енергије за општу јавност Набавка мерних уређаја и опреме (термовизијска камера, дата логери,..). Примена термографије у грађарству пружа велике могућности контроле квалитета извођења радова код нових грађевина, али и процене тренутног стања старијих објеката. Осим што даје увид у стање објекта у смислу топлотне изолације објекта, инфрацрвена термографија се може успешно применити за оцену стања омотача грађевине: откривања различитих типова грешака (недостатака и оштећења) - откривање места одвајања малтера од подлоге и

	могућег присуства ваздуха или влаге у слојевима испод спољњег малтера, те за процену стања равних кровова - откривање места одвајања слоја кровне лепенке од подлоге, инспекцију електричних и ХВАЦ инсталација, инспекцију уређаја и опреме, итд..
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет града
Процена трошкова [€]	12.000
Година	2025
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	17,1
Процена смањења емисије [tCO_2]	28,9

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: Х2 Израда енергетских пасоша за јавне објекте

Редни број и назив мере/активности	**Х2 Израда енергетских пасоша за јавне објекте**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Д2 Нова грађевинска регулатива и сертификати о енергетским својствима зграда
Кратки опис/коментар	Власници постојећих зграда јавне намене у јавној својини дужни су да у року од три године од дана ступања на снагу закона прибаве сертификат о енергетским својствима зграде.
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџетска средства (Град, Министарство)
Процена трошкова [€]	10.000
Година	2025
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	-
Процена смањења емисије [tCO_2]	-

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: Х3 Спровођење енергетских прегледа за јавне објекте

Редни број и назив мере/активности	**Х3 Спровођење енергетских прегледа за јавне објекте**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Д2 Нова грађевинска регулатива и сертификати о енергетским својствима зграда
Кратки опис/коментар	Обавези спровођења енергетског прегледа подлежу: 1) објекти које користе

	обвезници (органи државне управе и други органи Републике Србије, органи аутономне покрајине, органи јединица локалне самоуправе са више од 20000 становника, као и друге јавне службе које користе објекте у јавној својини), са корисном површином већом од 500 м2 ; 2) објекти, односно делови објекта који су сврстани у један од енергетских разреда; 3) објекти и делови објекта у случају промене намене, промене власника или ако су намењене за издавање
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , Енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџетска средства (Град, Министарство)
Процена трошкова [€]	10.000
Година	2025
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	-
Процена смањења емисије [tCO_2]	-

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: С2 Оснивање возног парка, заједничка вожња и упаривање вожње у возним парковима предузећа и институција у надлежности града Суботица

Редни број и назив мере/активности	**С2 Оснивање возног парка, заједничка вожња и упаривање вожње у возним парковима предузећа и институција у надлежности града Суботица**
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Т3 Управљање мобилношћу
Кратки опис/коментар	Овом мером се предлаже да, осим возних паркова пружаоца комуналних услуга и институција чија је природа посла интервентна (ЈКП Водовод и канализација, и сл.) остали возни паркови чија возила прелазе мање од 10.000 км/годишње по возилу буду укључени у дељени возни парк под централизованом управом.
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај , енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџетска града
Процена трошкова [€]	-
Година	2025
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	15,2
Процена смањења емисије [tCO_2]	36,5

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: С4 Контрола притиска у пнеуматицима у возним парковима предузећа и институција у надлежности Града и у возним парковима предузећа за јавни градски и приградски превоз путника

Редни број и назив мере/активности	С4 Контрола притиска у пнеуматицима у возним парковима предузећа и институција у надлежности Града и у возним парковима предузећа за јавни градски и приградски превоз путника
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Т11 Обавезна замена летњих гума (пнеуматика)
Кратки опис/коментар	Потрошња горива значајно зависи од притиска у пнеуматицима. Неадекватна вредност притиска у гумама проузрокује повећану потрошњу горива.Возила на којем су пнеуматици чији је притисак 0,5-1 бар нижи од прописаног, троши 5-6% енергије више од возила чији су пнеуматици на прописаном притиску, при чему се животни век гуме се може скратити до 45%. Према искуствима и пракси других земаља ова мера доноси уштеду на нивоу целог транспортног сектора од 0,4%.
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај ,енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет града
Процена трошкова [€]	-
Година	2025
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	3,4
Процена смањења емисије [tCO_2]	8,6

Опис и главне карактеристике мере енергетске ефикасности: С31 суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа и станова на територији

Редни број и назив мере/активности	С31 суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа и станова на територији
Тип мере	Мере за смањење потрошње примарне енергије у јавним зградама
Реф. ознака мере (у складу са НАПЕЕ РС)	Д1 Унапређење енергетске ефикасности у стамбеним зградама
Кратки опис/коментар	Замена спољних прозора и врата и других транспарентних елемената - постављања термичке изолације спољних зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору -постављања термичке изолације испод кровног покривача или таваница -замене постојећег грејача простора на чврсто гориво, течно гориво или електричну енергију (котао или пећ) ефикаснијим котлом на_гас - замене постојећег грејача простора на чврсто гориво, течно гориво или електричну енергију (котао или пећ) ефикаснијим котлом на биомасу - уградња топлотних пумпи - замене постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела и пратећег прибора - уградња соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топле воде - уградња соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградње двосмерног мерног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израде неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и

	праћење инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем
Институције задужене за спровођење мере/активности	Секретаријат за комуналне послове, енергетику и саобраћај ,Служба за енергетику и саобраћај ,енергетски менаџер града. Секретаријат за инвестиције и развој Секретаријат за финансије
Институција задужена за надзор	Енергетски менаџер града
Метод праћења/мерења постигнутих уштеда	Годишњи енергетски биланс
Финансијски извори средстава за реализацију	Буџет града, Министарство енергетике, грађани
Процена трошкова [€]	800.000/ год
Година	2025
Очекиване уштеде примарне енергије [toe]	72
Процена смањења емисије [tCO_2]	168

12. Закључна разматрања

Програм енергетске ефикасности Града Суботице за период 2025–2027 представља кључни документ који пружа јасне смернице за унапређење одрживог управљања енергијом на локалном нивоу. Овај стратешки оквир надмашује оквире уобичајених планова и иницијатива, јер интегрише свеобухватан приступ који обухвата детаљну анализу постојећег стања, идентификацију изазова и предлоге конкретних мера за повећање енергетске ефикасности.

Анализа актуелног стања и потреба за унапређењем Документ пружа свеобухватан преглед енергетског биланса Града Суботице, укључујући податке о потрошњи енергије у јавним установама. Такође, идентификују се главни изазови са којима се град суочава, као што су застарела енергетска инфраструктура, високи трошкови енергената, недостатак свести грађана о рационалној употреби енергије и недовољно искоришћени потенцијали обновљивих извора енергије.

Препознајући ове изазове, документ дефинише и низ могућности за унапређење енергетске ефикасности кроз примену иновативних технологија, развој одрживих енергетских решења и модернизацију енергетске инфраструктуре.

Кључни циљеви и области деловања Основни циљ Програма јесте значајно смањење укупне потрошње енергије у Суботици у наредне три године, уз истовремено повећање коришћења обновљивих извора енергије. Како би се ови циљеви остварили, дефинисане су три главне области деловања:

1. **Смањење потрошње енергије** – кроз увођење мера енергетске ефикасности у јавним зградама, домаћинствима и привреди.

2. **Повећање удела обновљивих извора енергије** – промоција соларних панела, коришћење биомасе, геотермалне енергије и других обновљивих извора.

3. **Модернизација енергетске инфраструктуре** – замена застарелих система грејања, унапређење дистрибутивне мреже и дигитализација система енергетског управљања.

Имплементација и сарадња са различитим актерима Остварење дефинисаних циљева зависи од ефикасне сарадње између свих релевантних актера – локалних власти, националних институција, привреде, невладиног сектора и грађана. Посебан фокус је на ангажовању академске заједнице и истраживачких центара, који ће својим знањем и иновацијама допринети реализацији предвиђених мера.

Сарадња са привредним сектором биће усмерена на стварање повољног амбијента за инвестирање у енергетски ефикасне пројекте. Кроз јавно-приватна партнерства, предузећима ће се омогућити учешће у развоју зелене економије и примену одрживих пословних модела.

Финансијска подршка и подстицаји за грађане Програм предвиђа увођење система субвенција и финансијских олакшица за грађане који желе да инвестирају у мере енергетске ефикасности. Ово укључује суфинансирање изолације објеката, замену столарије, уградњу топлотних пумпи и коришћење соларних

панела. Финансијска подршка има за циљ да олакша грађанима примену савремених технологија и учини енергетску ефикасност доступном ширем кругу становништва.

Поред директних субвенција, планирани су и едукативни програми који ће грађанима омогућити да се информишу о најбољим праксама уштеде енергије, одрживим решењима за грејање и хлађење, као и о начинима коришћења обновљивих извора енергије.

Едукација и подизање свести грађана Један од кључних сегмената Програма је едукација становништва о значају енергетске ефикасности. Град ће организовати радионице, кампање и информативне догађаје како би грађанима приближио доступне мере и подстицаје. Осим тога, кроз сарадњу са основним и средњим школама, промовисаће се концепти одрживе потрошње енергије већ од најранијег узраста.

Очекивани ефекти и дугорочне користи Спровођење мера предвиђених Програмом донеће вишеструке користи, не само у погледу енергетске уштеде, већ и кроз смањење трошкова за енергију, побољшање квалитета ваздуха и смањење емисије штетних гасова. Истовремено, унапређење енергетске инфраструктуре допринеће бољој стабилности снабдевања енергијом, што ће позитивно утицати на квалитет живота грађана.

Посебан значај Програма огледа се у његовој способности да подстакне локалну привреду, стварајући нова радна места у сектору енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. Јачање тржишта за енергетски ефикасне технологије и услуге допринеће економском развоју града, чинећи га лидером у области одрживог управљања енергијом.

Закључак Програм енергетске ефикасности Града Суботице за период 2025–2027 представља темељни корак ка стварању енергетски одрживог и економски стабилног окружења. Кроз интегрисан приступ, који обухвата унапређење енергетске инфраструктуре, подстицање коришћења обновљивих извора и подизање свести грађана, овај документ поставља чврсту основу за дугорочни развој Суботице као града који промовише одговорно коришћење енергије и очување животне средине.

Са правовременом и одлучном применом предложених мера, Суботица ће постати пример добре праксе у области енергетске ефикасности и одрживог развоја, пружајући својим грађанима боље услове за живот и значајне уштеде у потрошњи енергије.

ПРИЛОГ А – Опште техничке информације, предности и изазови субвенционисаних мера унапређења енергетске ефикасности код домаћинства

Унапређење термичког омотача

Замена спољних прозора и врата и других транспарентних елемената термичког омотача.

Опште техничке информације:

Ова мера обухвата и пратећу опрему за прозоре/врата, као што су окапнице, прозорске даске, ролетне, капци и др, као и пратеће грађевинске радове на демонтажи и правилној монтажи прозора/врата, као што је демонтажа старих прозора/врата и одвоз на депонију, правилна монтажа прозора, обрада око прозора/врата гипс-картон плочама, глетовање, обрада ивица и кречење око прозора/врата са унутрашње стране зида. Опште техничке карактеристике за замену спољних прозора, врата и других транспарентних елемената термичког омотача зависе од специфичних захтева и потреба сваког објекта или домаћинства.

Међутим, ево неколико општих карактеристика које би требало узети у обзир приликом замене ових елемената:

Изолационе перформансе: Нови прозори и врата требало би да имају високу термичку изолацију како би се смањила потрошња енергије за грејање и хлађење. Коефицијент проласка топлоте (У-вредност) треба да буде што нижи.

Материјали: Одабир материјала за прозоре и врата може укључивати алуминијум, ПВЦ, дрво или комбинације ових материјала. Сваки материјал има своје карактеристике у погледу изолације, трајности и естетике.

Двоструко или троструко стакло: Прозори могу бити опремљени двоструким или троструким стаклом, са или без термичких прекида. Троструко стакло нуди бољу изолацију, али може бити скупље.

Оков и брава: Квалитетан оков и браве су важни за сигурност и функционалност врата. Требали би бити отпорни на провалу и дуготрајни.

Звучна изолација: Ако је потребно, прозори и врата могу бити опремљени посебним стаклима и материјалима који пружају бољу звучну изолацију.

Вентилација: Прозори и врата треба да омогућавају адекватну природну вентилацију простора.

Димензије и облик: Прозори и врата треба да се прилагоде димензијама и естетици објекта. У неким

случајевима, замена може захтевати промене у отворима или прилагођавање фасаде.

Уградња: Правилна уградња је кључна за постизање максималне енергетске ефикасности и трајности. Уградња мора бити добро заптивена како би се спречили пропуштање ваздуха и кондензација.

Енергетска сертификација: Прегледајте енергетске карактеристике производа, као што су ознаке енергетске ефикасности и сертификати, како бисте донели информисане одлуке.

Естетика: Одаберите прозоре и врата која се уклапају у стил и дизајн вашег објекта или домаћинства.

Ове карактеристике су само опште смернице, а прави избор ће зависити од специфичних потреба, буџета и техничких захтева сваког појединачног случаја.

Начелне предности и изазови

Предности:

Смањење потрошње енергије: Нови прозори и врата са бољом изолацијом смањују губитак топлоте током зиме и улазак топлоте током лета, чиме се смањује потреба за грејањем и хлађењем. То доводи до значајног смањења потрошње енергије и трошкова за енергенте.

Побољшана удобност: Боља изолација резултира стабилнијим унутрашњим условима у дому, спречава хладне или вруће тачке поред прозора и доприноси бољем осећају удобности становника.

Смањење емисија гасова: Мања потрошња енергије за грејање и хлађење доводи до смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште, доприносећи очувању животне средине.

Повећање вредности некретнине: Унапређење енергетске ефикасности може повећати тржишну вредност некретнине, јер се потенцијални купци све више интересују за енергетски ефикасне домове.

Смањење буке: Модерни прозори и врата такође могу побољшати звучну изолацију, смањујући улазак буке из спољног окружења.

Изазови:

Трошкови: Замена прозора и врата може бити скупа инвестиција, укључујући трошкове материјала, инсталације и евентуалне промене у дизајну или конструкцији. посебно ако се ради о замени већег броја прозора и врата. То укључује не само трошкове самих прозора и врата већ и радове на демонтажи старих прозора/врата, монтажи нових, обради око прозора/врата, као и додатну опрему као што су окапнице, ролетне итд. Ово може захтевати значајну грађевинску интервенцију и извођење занатских радова.

Одржавање: Квалитетна уградња и одржавање нових прозора и врата су кључни за дуготрајност и ефикасност. Неправилна уградња може довести до проблема са кондензацијом и другим проблемима.

Естетски фактори: У неким случајевима, промена прозора и врата може утицати на естетику зграде, посебно ако се ради о старијим или историјским грађевинама.

Регулативни захтеви: Постојеће грађевинске регулације и захтеви за очување архитектонског наслеђа могу ограничити избор материјала и дизајна приликом замене прозора и врата.

Прилагођавање: Замена прозора и врата може захтевати прилагођавање унутрашњег простора, као што су завесе, намештај итд.

Немогућност исељења: Замена прозора и врата може захтевати да се домаћинство привремено исели, што може бити тешко за оне који немају алтернативно место становања или немају средстава за привремени смештај.

Непријатности током извођења радова: Грађевински радови и ремонт могу узроковати неугодности у домаћинству, посебно ако се ради о великим радовима као што је замена прозора/врата. Ово може утицати на комфор становања током трајања радова.

Постављања термичке изолације зидова, таваница изнад отворених пролаза, зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору

Опште техничке карактеристике

Изолациони материјали: Одабир одговарајућих изолационих материјала игра кључну улогу у постизању ефикасне термичке изолације. Ови материјали могу укључивати минералне вуне, полистиренске плоче, полиуретанске панеле или еколошки прихватљиве материјале као што су целулозна влакна или природни материјали као што су вуна или дрво.

Дебљина изолације: Већа дебљина изолационог слоја обично резултира бољом термичком ефикасношћу. Правилно израчунавање оптималне дебљине зависиће од специфичних карактеристика објекта и климатских услова.

Уградња: Правилна и професионална уградња изолационих материјала кључна је за постизање ефикасности. Непропусни спојеви и добра заптивеност су неопходни како би се спречили пропусти

топлоте.

Термички мостови: Посебна пажња треба да се посвети елиминацији термичких мостова - подручја где се топлота преноси лакше него кроз околни материјал. Ови мостови могу бити спојеви између различитих материјала, углови или други делови конструкције.

Отпорност на влагу: Изолациони материјали треба да буду отпорни на влагу како би се спречило накупљање влаге и кондензације унутар изолационих слојева, што може нарушити термичку ефикасност.

Отпорност на ватру: У неким случајевима, посебно код унутрашњих изолација, важно је да изолациони материјали буду отпорни на ватру како би се осигурала безбедност објекта.

Звукопропусност: Иако је примарни циљ термичка изолација, одабрани материјали могу такође пружити одређену звучну изолацију, чиме се смањује пренос буке.

Одржавање: Материјали треба да буду дуготрајни и отпорни на хабање како би осигурали дугорочну ефикасност и минимално одржавање.

Еколошке карактеристике: Бирање еколошки прихватљивих материјала може допринети одрживости пројекта и смањењу негативних утицаја на животну средину.

Регулативни захтеви: У зависности од грађевинских прописа и стандарда, могу постојати одређени захтеви који се односе на термичку изолацију.

Усклађивање са овим техничким карактеристикама омогућава ефикасно унапређење термичке изолације различитих делова термичког омотача, што резултира смањењем губитка топлоте и побољшањем енергетске ефикасности објекта.

Једна од мера на побољшању термичког омотача која је неправедено запостављена је изолација међуспратне конструкције испод негрејаног простора, нарочито ако се та мера реализује у сопственој режији. Имплементација мере изолације међуспратне конструкције испод негрејаног простора може захтевати одређени ниво стручности и искуства у грађевинским радовима. Одлука о ангажовању стручних извођача или самосталној реализацији зависи од неколико фактора. Ако имате искуства у грађевинским радовима и разумете принципе изолације и грађевинских материјала, можда ћете бити у могућности да самостално изведете ову меру. Међутим, уколико немате искуства, постоји ризик да неправилно изведени радови могу довести до проблема као што су кондензација, бука или губитак енергије. Неправилно изведени радови могу довести до проблема као што су топлотни мостови, кондензација влаге, бука и губитак енергетске ефикасности. Ангажовање стручњака може смањити ризик од ових проблема. У суштини, одлука зависи од ваших вештина, знања и могућности да правилно изведете ове радове. Ако нисте сигурни у своје способности или се суочавате са сложенијим ситуацијама, препоручује се да ангажујете стручне извођаче радова како бисте осигурали квалитетну имплементацију изолационих мера. Иако се постављање фолија и термоизолационих материјала може чинити једноставним, постоји правилан начин инсталације који осигурава њихову ефикасност. Неправилна инсталација може довести до пропуштања влаге, стварања топлотних мостова или губитка енергетске ефикасности. Важно је користити термоизолационе материјале и фолије који су одговарајући за конкретну примену. Неправилно изабрани материјали могу имати смањен ефекат изолације или неће издржати дуже време. Ако се осећате самопоуздано у вези свих ових аспеката и имате прилику да се информишете и припремите пре него што почнете, могли бисте успешно извести постављање фолија и термоизолационих материјала. Ипак, уколико имате било какве недоумице или нисте сигурни у своје способности, ангажовање стручњака или извођача радова и даље може бити корисно како бисте осигурали квалитетну имплементацију изолационих мера.

Постављање изолације на тавану може бити корак ка повећању енергетске ефикасности вашег дома. Губитак енергије преко тавана који није изолован може бити значајан, али тачан износ зависи од више фактора, укључујући климатске услове, дебљину и тип кровног материјала, регион и друге варијабле. Међутим, постоји неколико процена које могу пружити општи увид у потенцијалне губитке енергије. Неизолован таван може допринети губитку топлоте од 25% до 30% укупне енергије за грејање у дому. Ово је само оквирна процена и стварни губици могу варирати. Када је таван слабо изолован или неизолован, топлота може лако пролазити кроз кров и таван, што доводи до повећаног трошења енергије за одржавање жељене температуре у унутрашњости простора. Осим тога, неизолован таван може допринети стварању топлотних мостова и кондензације, што може изазвати проблеме са влагом, буком и губитком удобности.

Да бисте тачно сазнали колико енергије се губи преко вашег тавана, препоручује се да се обратите стручњаку за енергетску ефикасност или извођачу радова како би извршили процену специфичне ситуације у вашем дому. Имплементација термоизолације на тавану може значајно смањити ове губитке и допринети повећању енергетске ефикасности вашег дома. Време потребно за постављање термоизолације на тавану просечне величине може варирати у зависности од неколико фактора, укључујући ваш ниво искуства, доступност алата и материјала, сложеност тавана, врсту термоизолације коју користите и да ли ћете радити сами или са неким другим. Уколико се ради о мањим поправкама или постављању изолације на мањој површини, то би могло потрајати неколико сати. Међутим, за комплетно постављање термоизолације на тавану просечне куће, може бити потребно неколико радних дана, нарочито ако се ради о прецизном

сечењу, правилном постављању и причвршћивању материјала, као и евентуалној додатној обради као што је постављање парне бране или заптивање спојева. Ово је само општа процена и време потребно за ову врсту посла може значајно варирати. Ако нисте сигурни колико вам времена треба или желите да се уверите да је посао урађен правилно, размислите о ангажовању професионалног извођача радова или стручњака за термоизолацију како бисте осигурали квалитетну имплементацију.

Предности:

Смањење губитка топлоте: Додавањем термичке изолације смањује се губитак топлоте кроз зидове, таванице, подове и друге делове термичког омотача, чиме се повећава енергетска ефикасност објекта.

Уштеда енергије: Смањење потребе за грејањем или хлађењем доприноси нижим рачунима за енергију, што је посебно значајно у дужем временском периоду.

Побољшана удобност: Ефикаснија изолација резултира стабилнијим температурама у унутрашњим просторима, помажући у одржавању комфора током различитих сезона.

Смањење емисија гасова: Смањење потрошње енергије за грејање и хлађење доводи до мањег емитовања гасова са ефектом стаклене баште, што има позитиван утицај на животну средину.

Звучна изолација: Додавање термичке изолације може побољшати звучну изолацију између различитих делова објекта или између различитих станова.

Повећање вредности некретнине: Енергетски ефикасни објекти обично имају већу тржишну вредност, што може донети користи приликом продаје или изнајмљивања.

Изазови:

Трошкови: Имплементација ове мере може бити финансијски захтевна, укључујући трошкове материјала, радне снаге и евентуалне промене у конструкцији.

Сложеност инсталације: Правилна инсталација термичке изолације захтева стручност и пажљиво праћење детаља како би се осигурала њена ефикасност.

Регулативни захтеви: Постоје грађевински прописи и стандарди који регулишу врсте и дебљине изолационих материјала, што може утицати на избор и имплементацију.

Утицај на изглед: Додавање изолације може утицати на спољни изглед објекта, што је важно за очување естетике.

Проблеми са кондензацијом: Непрописна инсталација или неприкладни материјали за изолацију могу довести до кондензације и влажности унутар зидова или других делова конструкције.

Потреба за прилагођавањем: Имплементација изолације може захтевати прилагођавање у унутрашњем простору, као што су премештање намештаја или промене у распореду просторија.

Одговарајући на ове изазове, узимајући у обзир предности, имплементација ове мере захтева стручно планирање, одабир правих материјала и пажљиво извођење како би се постигли максимални резултати у побољшању енергетске ефикасности објекта.

Постављања термичке изолације испод кровног покривача

Ова мера може обухватити, у случају да је оштећен кровни покривач и хидроизолациони кровни систем, грађевинске радове на замени хидроизолације и других слојева кровног покривача, као и лимарске радове, али не и радове на замени конструктивних елемената крова.

Опште техничке информације:

Изолациони материјали: Одабир одговарајућих изолационих материјала игра кључну улогу у постизању ефикасне термичке изолације испод кровног покривача. Ови материјали могу укључивати минералне вуне, стаклено влакно, полиуретан, експандирани полистирен (EPS), екструдирани полистирен (XPS) или еколошки прихватљиве алтернативе као што су целулозна влакна или природни материјали попут вуне или дрвених влакана.

Дебљина изолације: Оптимална дебљина изолационог слоја зависиће од специфичних карактеристика објекта, климатских услова и захтева за термичком ефикасношћу.

Уградња: Правилна уградња изолације је кључна за постизање ефикасности. Непропусни спојеви, добро заптивање и правилна вентилација су од суштинског значаја.

Паропропусност: Изолациони материјали треба да буду паропропусни како би омогућили пролаз водене паре између унутрашњих и спољних слојева крова. Ово спречава накупљање влаге унутар изолације.

Хидрофобност: Материјали треба да буду отпорни на влагу како би се спречило оштећење изолације услед продора воде.

Отпорност на ватру: За одређене примене, као што су стамбене зграде са више спратова, важно је

да изолациони материјали буду отпорни на ватру како би се осигурала безбедност.

Отпорност на ширење инсеката и глодара: Изолација треба да буде отпорна на ширење инсеката и глодара како би се очувала дуготрајност и ефикасност.

Утицај на конструкцију: Додавање изолације испод кровног покривача може утицати на структуру крова и конструкцију. Ово захтева пажљиво планирање како би се очувала статичка стабилност.

Термички мостови: Посебна пажња треба да се посвети елиминацији термичких мостова - подручја где се топлота преноси лакше него кроз околни материјал.

Одржавање: Материјали треба да буду дуготрајни и отпорни на хабање како би осигурали дугорочну ефикасност и минимално одржавање.

Регулативни захтеви: У зависности од грађевинских прописа и стандарда, могу постојати одређени захтеви који се односе на термичку изолацију испод кровног покривача.

Предности:

Побољшана енергетска ефикасност: Термичка изолација испод кровног покривача смањује губитак топлоте кроз кров, што доводи до смањења потребе за грејањем или хлађењем објекта. Ово резултира значајним уштедама у рачунима за енергију током године.

Удобност: Унапређена изолација одржава стабилнију температуру унутар објекта током различитих сезона, чиме се побољшава комфор за становнике.

Смањење емисија гасова: Смањење потрошње енергије за грејање и хлађење доприноси мањим емисијама гасова са ефектом стаклене баште, чиме се штити животна средина.

Звучна изолација: Додатни изолациони слој може пружити и побољшање у звучној изолацији, смањујући пренос буке са спољне стране или између различитих делова објекта.

Повећање вредности некретнине: Енергетски ефикасни објекти често имају већу тржишну вредност, што може донети користи приликом продаје или изнајмљивања.

Изазови:

Правилна инсталација: Прецизна и правилна инсталација изолације испод кровног покривача захтева стручност и пажљиво извођење како би се постигла оптимална термичка ефикасност.

Проблеми са кондензацијом: Неприкладни материјали или непрописна вентилација могу довести до кондензације унутар изолације, што може нарушити ефикасност и изазвати оштећења.

Потреба за прилагођавањем: Додавање изолације испод кровног покривача може захтевати прилагођавања у простору изнад тавана, као и промене у конструкцији крова.

Регулативни захтеви: Грађевински прописи и стандарди могу постављати одређене захтеве у вези са врстама и дебљинама изолационих материјала, што може утицати на избор и имплементацију.

Сложеност приступа: Приступ испод кровног покривача може бити компликован, посебно код већ изграђених објеката, што може отежати рад.

Цена и финансирање: Трошкови материјала, радне снаге и други фактори могу чинити ову меру финансијски захтевном, па се може поставити питање финансирања.

Често питање које грађани постављају приликом унапређења нетранспарентних елемената термичког омотача (спољни зидови, међуспратне конструкције испод И изнад нгрејаног простора, рава кров, коси кров, под,…) је избор термоизолационог материјала. Избор најбоље термоизолације зависи од неколико фактора, укључујући климатске услове, буџет, жељене перформансе изолације и специфичне карактеристике вашег елемента термичког омотача. Ево неколико уобичајених врста термоизолације које се користе за изолацију :

Стаклена вуна: Густином паковања и различитим дебљинама, стаклена вуна је популаран избор за изолацију. Она је релативно економска, отпорна на ватру и добро изолује. Међутим, захтева пажљиво руковање, јер су влакна стаклене вуне ситна и могу изазвати иритацију коже и дисајних путева. Стаклена вуна је често најбоља економска опција за изолацију међуспратних конструкција. Долази у различитим дебљинама и густинама, омогућавајући вам да одаберете одговарајући ниво изолације у складу са својим буџетом.

Минерална вуна (камена вуна): Слично стакленој вуни, камена вуна је још један популаран избор. Такође је отпорна на ватру, има добре термичке и звучне изолационе карактеристике, и долази у различитим дебљинама и густоћама. Она такође долази у различитим варијацијама и пружа врхунске перформнсе по многим карактеристикама и спада у ред најбољих, али и најскупљих решења.

Стиропор (експандирани полистирен): Стиропор је лагана и чврста врста изолације. Доступан је у облику плоча које се лако секу и постављају. Међутим, стиропор је мање отпоран на ватру у односу на минералне вуне. Стиропор је релативно јефтин материјал за изолацију и може бити добар избор. Он је лаган и лако се поставља, али имајте на уму да се користи као непропустљива изолација, што значи да може захтевати додатне мере за паропропусност.

Полиуретанска пена: Полиуретанска пена пружа одличну термичку изолацију и може се користити за различите облике . Она се може нанети као пена која се шири и стврдњава или као плоче. Има добре вредности термичке проводљивости, што значи да може пружити висок ниво изолације са мањом дебљином материјала. Полиуретанска пена може бити мало скупља од претходно наведених опција, али нуди високу термичку ефикасност са мањом дебљином материјала. У неким случајевима, та уштеда на простору може компензовати вишу почетну цену.

Целулозна изолација: Ова врста изолације је направљена од рециклираног папира и има добре термичке и звучне изолационе особине. Целулозна изолација се обично дува или се поставља у облику плоча. Она је обично апликована као маса која се убацује између простора, пружајући добру изолацију уз релативно ниске трошкове.

Термоизолациони панели: Ови панели се често користе за брзу и ефикасну изолацију. Могу бити направљени од различитих материјала као што су полистирен, полиуретан или минерална вуна.

Најбољи избор зависиће од ваших потреба, буџета и специфичних услова. Пре него што се одлучите, препоручује се да се консултујете са стручњаком за енергетску ефикасност или грађевину како бисте одабрали термоизолацију која ће најбоље одговарати вашем објекту и циљевима које желите да постигнете.

Када бирате најјефтинију опцију за изолацију важно је узети у обзир и дугорочне перформансе, као и могуће додатне трошкове као што су додатне обраде или потребна парна брана. Препоручује се да се посаветујете са стручњаком за грађевину или енергетску ефикасност како бисте изабрали одговарајућу опцију која ће задовољити ваше потребе и буџет.

Унапређење термотехничких система зграде путем замене система или дела система ефикаснијим системом путем:

Замена постојећег грејача простора (котао или пећ) ефикаснијим,

Ова мера може бити релативно једноставна и приступачна за реализацију. Замена старијег и мање ефикасног грејача простора новијим и ефикаснијим моделом може смањити потрошњу енергије и трошкове грејања. Ово може бити добра опција за домаћинства која се суочавају са високим рачунима за енергију.

Опште техничке информације:

Тип грејача: Одабир одговарајућег типа грејача је важан корак. То може укључивати кондензационе котлове, топлотне пумпе, биомасе или друга енергетски ефикасна решења.

Енергетска ефикасност: Нови грејач треба да има бољу енергетску ефикасност у поређењу са постојећим уређајем. Ово се може изражавати у односу на сезонску енергетску ефикасност (SEER или SCOP) и годишњи степен искоришћења енергије.

Снага: Одабир одговарајуће снаге грејача је битан за осигуравање довољног грејања простора. Треба узети у обзир површину објекта и термичке захтеве.

Врста горива: У зависности од доступности горива и специфичних услова, бирање одговарајуће врсте горива за нови грејач је важно. То може укључивати гас, нафту, дрва, пелет и друге енергенте.

Димензије и монтажа: Димензије новог грејача треба да буду компатибилне са постојећим инсталацијама. Монтажа треба да буде изведена стручно и у складу са регулативама.

Контроле и аутоматизација: Ефикасни грејачи обично имају напредне контроле и могућности аутоматизације које омогућавају прецизно управљање температуром и оптимизацију рада.

Емисија штетних гасова: Нови грејач треба да задовољава стандарде за емисију штетних гасова и да буде еколошки прихватљив.

Технолошке иновације: Употреба најновијих технологија као што су кондензациона технологија, паметно управљање и интеграција са паметним кућним системима може додатно побољшати ефикасност и удобност.

Гаранција: Добар произвођач често нуди одговарајуће гаранције на нови грејач, што може пружити додатно поверење у његову поузданост.

Одржавање: Правилно одржавање новог грејача је важно за дуготрајност и оптимално функционисање.

Цена и повраћај улагања: Цена новог грејача и време повраћаја улагања кроз смањење трошкова енергије су фактори које треба узети у обзир при одлуци.

Начелне предности и изазови

Предности:

Енергетске уштеде: Замена постојећег грејача ефикаснијим уређајем може резултирати значајним смањењем потрошње енергије за грејање, чиме се смањују рачуни за енергију током сезоне грејања.

Боља енергетска ефикасност: Ефикаснији грејачи обично имају боље степене искоришћења горива и мање губитке топлоте, што доприноси ефикаснијем коришћењу енергије.

Смањење емисија гасова: Ефикаснији грејачи обично емитују мање штетних гасова и загађивача, што има позитиван утицај на животну средину и квалитет ваздуха.

Побољшана удобност: Ефикаснији уређаји могу прецизније одржавати жељену температуру у простору, чиме се повећава удобност за становнике.

Дугорочна уштеда: Иако иницијална инвестиција може бити већа, дугорочна уштеда у трошковима енергије обично компензује почетне трошкове.

Изазови:

Финансијска инвестиција: Замена грејача може захтевати значајну финансијску инвестицију, укључујући трошкове уређаја, материјала, монтаже и евентуално прилагођавање инсталација.

Правилна димензија: Одабир грејача праве снаге и капацитета је важан како би се осигурало адекватно грејање објекта. Погрешна димензија може резултовати недовољним или претераним грејањем.

Монтажа и инсталација: Стручна монтажа је неопходна како би нови грејач оптимално функционисао. Ово може захтевати техничке вештине и прилагођавање на постојећим инсталацијама.

Прилагођавање система: Нови грејач може захтевати прилагођавање у системима дистрибуције топлоте, димњацима или другим деловима инсталација.

Регулативни аспекти: Замена грејача може подлећи грађевинским и енергетским регулативама. Треба се придржавати стандарда и захтева за инсталацију.

Повраћај улагања: Иако дугорочно доноси уштеду, време повраћаја улагања може бити изазовно и треба пажљиво анализирати.

Утицај на комфор: Замена грејача може утицати на температурну стабилност и расподелу топлоте у објекту, што захтева прилагођавање навикама становника.

Избор горива: Ако је планирана промена типа горива, треба пажљиво проценити доступност, цену и утицај на околину.

Упркос изазовима, замена постојећег грејача ефикаснијим уређајем може дугорочно донети бројне предности у смислу енергетске ефикасности, удобности и очувања животне средине. Свеобухватна анализа, стручна монтажа и разматрање свих аспеката су кључни за успешну реализацију ове мере.

Пријемчивост мера унапређења термотехничких система зграде путем замене ефикаснијим системима може варирати међу домаћинствима у Србији која имају мања примања и ограничене породичне буџете.

Замена постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела-радијатора и пратећег прибора

Замена постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела-радијатора и пратећег прибора може бити корисна ако су постојећи елементи система грејања застарели или неефикасни. Међутим, замена цевне мреже и грејних тела може бити прилично сложена и скупа. Ако се ради о домаћинствима са нижим примањима, ова мера би могла бити изазовна због високих трошкова и потребних грађевинских радова.

Опште техничке информације

Цевна мрежа

Материјал цеви: Одабир одговарајућег материјала цеви, као што су челик, бакар или пластичне цеви, зависи од захтева за трајност, корозију и притисак система.

Димензије цеви: Правилно димензионисање цеви је кључно за оптимално циркулисање топле воде кроз систем.

Изолација цеви: Цеви треба правилно изоловати како би се минимизирали губици топлоте током транспорта топле воде.

Повезивање и спојеви: Квалитетни спојеви и фитинзи су од суштинског значаја за спречавање цурења и очување ефикасности система.

Грејна тела (радијатори):

Тип радијатора: Избор типа радијатора (челични, алуминијумски, ливени) зависи од естетских преференција, топлотне ефикасности и расподеле топлоте.

Димензије радијатора: Правилно димензионисање радијатора је важно за постизање оптималне снаге и расподеле топлоте у простору.

Положај и монтажа: Правилна монтажа радијатора, њихов положај и висина треба да омогуће оптимално циркулисање ваздуха и загревање простора.

Термостатске главе: Коришћење термостатских глава омогућава индивидуално подешавање температуре у различитим просторијама, чиме се повећава енергетска ефикасност.

Пратећи прибор:

Циркулациона пумпа: Ефикасна циркулациона пумпа осигурава правилно кретање топле воде кроз цевну мрежу.

Експанзиони суд: Експанзиони суд контролише притисак у систему грејања, омогућавајући термичко ширење воде.

Сигурносни вентили: Сигурносни вентили осигуравају да притисак у систему остане унутар сигурних граница.

Контроле и регулација: Термостати, регулатори и паметни управљачи омогућавају прецизно подешавање температуре и оптимизацију рада система.

Монтажа и инсталација:

Стручна монтажа: Монтажа цевне мреже, радијатора и пратећег прибора треба да буде изведена стручно како би се осигурала оптимална функционалност и сигурност.

Хидрауличка балансираност: Правилно балансирање система осигурава равномерну расподелу топлоте и смањује могуће проблеме с циркулацијом.

Одржавање и сервисирање:

Редовно одржавање: Систем захтева редовно одржавање како би се осигурала дуготрајност и ефикасност.

Сервисирање: Правилно сервисирање цевне мреже, радијатора и пратећег прибора помаже у откривању евентуалних проблема и решавању истих.

Регулативни захтеви: Уградња и замена цевне мреже, радијатора и пратећег прибора често подлеже локалним грађевинским и енергетским регулативама.

Начелне предности и изазови

Предности:

Боља енергетска ефикасност: Нови системи често омогућавају бољу расподелу топлоте и већу енергетску ефикасност, што резултира нижим трошковима грејања.

Побољшан комфор: Ефикаснија дистрибуција топлоте и могућност индивидуалног подешавања температуре у различитим просторијама повећавају удобност становника.

Смањење губитака топлоте: Боља изолација и ефикасна цевна мрежа смањују губитке топлоте током транспорта топле воде.

Прецизна регулација: Коришћење термостатских вентила и контрола омогућава прецизно подешавање температуре у свакој просторији.

Поузданост: Нови системи су често опремљени напредним контролама и системима за заштиту, што повећава поузданост система и смањује ризик од кварова.

Естетика: Модерни радијатори и пратећи прибор често долазе у разноврсним дизајнима који се могу уклопити у естетику објекта.

Изазови:

Финансијска инвестиција: Замена или уградња новог система захтева финансијску инвестицију у опрему, материјале и радну снагу.

Сложеност инсталације: Инсталација цевне мреже, радијатора и пратећег прибора захтева стручност и прецизност како би се осигурала правилна монтажа и функционисање система.

Прилагођаваје инсталација: Уградња новог система може захтевати прилагођавање у постојећим инсталацијама и конструкцији.

Време извођења: Замена или уградња новог система може захтевати одређено време, што може утицати на нормално функционисање објекта.

Регулативни захтеви: Уградња нових система за грејање подлеже локалним грађевинским и енергетским регулативама које је потребно испоштовати.

Могуће компликације: Неочекиване компликације током инсталације или замене могу повећати трошкове и време извођења.

Естетски фактор: Промена грејних тела и инсталација може утицати на визуелни изглед простора, што може бити изазовно код објеката са специфичним естетским захтевима.

Одржавање и сервисирање: Нови системи захтевају редовно одржавање како би се осигурала дуготрајност и ефикасност.

Повратинвестиције: Иако дугорочно доноси уштеду, време поврата инвестиције може варирати у зависности од енергетске ефикасности система и других фактора.

Уградња топлотних пумпи које користе енергију ваздуха, воде и земље (грејач простора или комбиновани грејач)

Опште техничке информације:

Унапређење енергетске ефикасности путем уградње топлотних пумпи које користе енергију ваздуха, воде и земље може значајно допринети смањењу потрошње енергије за грејање и хлађење простора. Ево општих техничких карактеристика ових система:

Врсте топлотних пумпи:

Топлотне пумпе ваздух-вода: Ове пумпе користе спољашњи ваздух као извор топлоте и преносе је у водени систем за грејање или хлађење.

Топлотне пумпе вода-вода: Користе подземне или површинске воде као извор топлоте и преносе је у систем грејања/хлађења.

Топлотне пумпе земља-вода: Прикупљају топлоту из земље путем затворених или отворених система бушења или хоризонталних колектора.

Ефикасност: Ефикасност топлотних пумпи мери се коефицијентом перформанси (COP) за грејање и сезонским фактором перформанси (SPF) за целу сезону. У идеалним условима, COP/SPFизносиви већи од 3,4,5 и више, што значи да се више топлотне енергије добија него што се електричне енергије троши.

Инсталација: Инсталација захтева одговарајуће познавање система грејања и хлађења, као и електричних и хидрауличних инсталација. За топлотне пумпе ваздух-вода и вода-вода, потребна је спољна јединица за извор топлоте и унутрашња јединица за дистрибуцију топлоте у простору. За топлотне пумпе земља-вода, потребна је израда колектора или сонди за прикупљање топлоте из земље.

Потребни ресурси: Топлотне пумпе користе електричну енергију за рад компресора и пумпи. Топлотне пумпе ваздух-вода и земља-вода користе спољни извор топлоте (ваздух/земља), док топлотне пумпе вода-вода користе водене изворе.

Одржавање: Редовно одржавање је кључно за очување ефикасности система. То укључује проверу система расхладног флуида, чишћење филтера и проверу електричних компоненти.

Еколошки аспекти: Коришћење обновљивих извора топлоте (ваздух, вода, земља) чини ове топлотне пумпе еколошки прихватљивим решењем. Смањење емисија CO_2 и потрошње фосилних горива доприноси заштити животне средине.

Прилагодљивост: Топлотне пумпе могу бити прилагођене различитим системима грејања и хлађења, укључујући подно грејање, радијаторско грејање или вентилационе системе.

Трошкови: Иницијални трошкови уградње могу бити виши у поређењу с конвенционалним системима, али се дугорочно исплате кроз смањење потрошње енергије.

Контрола: Већина модерних топлотних пумпи долази са софистицираним системима контроле и програмабилним термостатима за оптимизацију рада система.

Перформансе у различитим условима: Топлотне пумпе су ефикасне у умереним климатским условима, док екстремно ниске температуре могу смањити њихову ефикасност.

Потребни простор: Уградња топлотних пумпи може захтевати одређени простор за смештај унутрашње и спољне јединице, као и за постављање колектора (ако је применљиво). Уградња топлотних пумпи које користе енергију ваздуха, воде и земље:

Топлотне пумпе су ефикасан начин грејања, али иницијална инвестиција може бити већа. Ипак, ова мера може дугорочно резултирати значајним уштедама у потрошњи енергије, што је важно за домаћинства са нижим примањима. Субвенције или повољни кредити могу олакшати приступ овој технологији.

Начелне предности и изазови

Предности:

Смањење потрошње енергије: Топлотне пумпе омогућавају ефикасно преношење топлоте из околине у систем грејања или хлађења, што доводи до смањења потрошње енергије за те сврхе.

Коришћење обновљивих извора енергије: Енергија ваздуха, воде и земље су обновљиви извори енергије који су доступни у природном окружењу. Коришћењем ових извора, смањује се зависност од фосилних горива.

Смањење емисија CO_2: У поређењу с традиционалним системима грејања који користе фосилна горива, топлотне пумпе смањују емисије CO_2 и доприносе очувању животне средине.

Нижи оперативни трошкови: Иако иницијални трошкови уградње могу бити виши, дугорочно, топлотне пумпе често резултирају нижим оперативним трошковима због смањене потрошње енергије.

Вишенаменска функционалност: Топлотне пумпе могу се користити и за грејање и за хлађење простора, што повећава њихову корисност током целе године.

Изазови:

Иницијални трошкови: Уградња топлотних пумпи може захтевати значајне иницијалне инвестиције, што може бити изазов за власнике објеката или домаћинстава с ограниченим буџетом.

Одговарајући простор и инсталација: Топлотне пумпе захтевају одговарајући простор за смештај спољне и унутрашње јединице, као и евентуалне колекторе. Инсталација захтева стручно знање и искуство.

Ефикасност у екстремним условима: Топлотне пумпе могу изгубити на ефикасности у екстремно ниским температурама. У таквим условима, додатни грејни извори или система бацкуп-а могу бити потребни.

Потреба за електричном енергијом: Иако топлотне пумпе користе обновљиве изворе топлоте, саме захтевају електричну енергију за погон компресора и других компоненти.

Потребно одржавање: Као и сваки систем, топлотне пумпе захтевају редовно одржавање како би се очувала њихова ефикасност и функционалност.

Пројектовање система: Одабир одговарајуће величине и типа топлотне пумпе за одређени објекат захтева пажљиво пројектовање како би се постигла максимална ефикасност.

Поузданост и трајност: Као релативно комплексни системи, топлотне пумпе се суочавају с изазовима у вези са поузданошћу и дуготрајношћу компонената.

Прилагођавање постојећим системима: Уградња топлотних пумпи у већ изграђене објекте може захтевати прилагођавање постојећих система грејања или хлађења.

Уградња електронски регулисаних циркулационих пумпи

Опште техничке информације:

Варијабилна брзина: Електронски регулисане циркулационе пумпе омогућавају подешавање брзине рада, чиме се омогућава прилагођавање протока воде према тренутним потребама система грејања или хлађења.

Ефикасност: Ове пумпе често имају висок коефицијент ефикасности (због способности да прилагоде проток воде у реалном времену, смањујући непотребну потрошњу енергије.

Електронска регулација: Пумпе се могу регулисати путем електронског управљања, обично помоћу уграђених сензора који прате температуру, притисак и друге параметре система како би прилагодиле брзину рада.

Сензори: Опремљене су сензорима за мерење параметара попут температуре, притиска и протока воде, што им омогућава да прецизно реагују на промене у систему.

Модулација: Пумпе се могу модулисати у складу са захтевима система, што омогућава постизање оптималног протока воде у сваком тренутку.

Смањење буке: Електронски регулисане пумпе често раде тише у поређењу са традиционалним непрекидним брзинама пумпи, јер се брзина може смањити кад нема потребе за високим протоком.

Софт-старт: Већина ових пумпи има софт-старт функцију, што значи да се постепено повећава брзина рада при покретању, уместо наглог удара који може изазвати нагли притисак у систему.

Компатибилност са паметним системима: Неки модели могу бити компатибилни с паметним кућним системима, омогућавајући даљинско праћење и управљање путем паметних уређаја.

Самодијагностика: Неки модели имају уграђене функције самодијагностике које прате перформансе пумпе и могу идентификовати потенцијалне проблеме или кварове.

Дуготрајност: Електронски регулисане пумпе често имају мање хабања и трошења компонената захваљујући способности прилагођавања брзине рада према стварним потребама система.

Монтажа и уградња: Пумпе су обично компактне и лако се могу уградити у различите системе грејања или хлађења.

Енергетска ефикасност: Уградња ових пумпи може довести до значајних енергетских уштеда током године, што може допринети смањењу оперативних трошкова.

Компатибилност с постојећим системима: Електронски регулисане циркулационе пумпе често могу бити интегрисане у постојеће системе грејања или хлађења.

Ови технички аспекти чине електронски регулисане циркулационе пумпе популарним избором за унапређење енергетске ефикасности у системима грејања и хлађења, доприносећи смањењу потрошње енергије и трошкова.

Предности:

Енергетска ефикасност: Електронски регулисане циркулационе пумпе омогућавају прилагођавање брзине рада протоку воде у стварном времену. То значи да ће пумпа радити само онолико брзо колико је потребно да задовољи тренутне потребе система, чиме се смањује непотребна потрошња енергије.

Смањење потрошње енергије: Подешавање брзине рада пумпи према стварним потребама система смањује укупну потрошњу енергије, што доводи до нижих рачуна за енергију.

Мања бука: Електронски регулисане пумпе често раде тише јер се брзина може смањити кад нема потребе за високим протоком. Ово доприноси већем комфору корисника.

Дужи век трајања компонената: Подешавање брзине рада према потребама смањује хабање компонената пумпе, што може продужити њихов век трајања.

Прилагодљивост: Ове пумпе могу се лако прилагодити различитим захтевима система, било да се ради о грејању, хлађењу или комбинацији обоје.

Смањење трошкова: Иако иницијални трошкови уградње електронски регулисаних пумпи могу бити виши од традиционалних пумпи, дугорочно, уштеде у потрошњи енергије могу значајно смањити укупне трошкове.

Одржавање система: Боља контрола протока воде и мање хабање компонената значи мање одржавања и смањен ризик од кварова.

Изазови:

Иницијални трошкови: Електронски регулисане циркулационе пумпе могу имати већи иницијални трошак у поређењу са стандардним непрегулираним пумпама.

Потреба за стручним знањем: Инсталација, конфигурација и подешавање ових пумпи захтевају стручно знање како би се осигурала правилна функционалност и максимална ефикасност.

Систем компатибилности: Треба осигурати да су нове пумпе компатибилне са постојећим системом грејања или хлађења, како би се избегли технички проблеми.

Едукација корисника: Корисници требају разумети како правилно користити и подешавати електронски регулисане пумпе како би се постигле максималне уштеде.

Потреба за сензорима и регулацијом: Ефикасно функционисање ових пумпи захтева сензоре и регулационе системе који прате параметре система и прилагођавају брзину рада.

Побољшање постојећих система: Уградња ових пумпи може захтевати измене у постојећим системима како би се искористиле њихове предности.

Потребна подршка: У неким случајевима, може бити потребна подршка произвођача или стручњака како би се решили технички проблеми или оптимизовала функционалност пумпи.

У целини, електронски регулисане циркулационе пумпе представљају значајан корак ка побољшању енергетске ефикасности система грејања и хлађења, али захтевају пажљиво планирање, инсталацију и управљање како би се постигле све њихове предности.

Опремање система грејања са уређајима за регулацију и мерење предате количине топлоте објекту (калориметри, делитељи топлоте, баланс вентили)

Опште техничке информације:

Калориметри

Мерење потрошње топлоте: Калориметри су уређаји који се користе за мерење тачне количине топлоте која се испоручује сваком појединачном објекту у вишестамбеним зградама или комплексима.

Прецизност: Калориметри омогућавају високу прецизност мерења, што омогућава тачно праћење потрошње топлоте и трошкова за сваку јединицу.

Индивидуално мерење: Свака јединица има свој калориметар, што омогућава индивидуално мерење потрошње топлоте и праведну расподелу трошкова.

Даљинско праћење: Већина модерних калориметара омогућава даљинско праћење потрошње топлоте, што олакшава администрацију и одржавање.

Делитељи топлоте

Праведна расподела: Делитељи топлоте се користе за праведно дељење укупне потрошње топлоте међу појединачним јединицама или просторијама у згради.

Аутоматска регулација: Делитељи топлоте се аутоматски прилагођавају температурним променама како би одржали константно мерење и праведну расподелу.

Једноставна инсталација: Делитељи се релативно једноставно инсталирају на радијаторе или друге изворе топлоте.

Индивидуално мерење: Омогућавају индивидуално мерење потрошње топлоте за сваку просторију, што може подстаћи кориснике да буду свесни своје потрошње.

Баланс вентили:

Прилагодљива равнотежа: Баланс вентили омогућавају ручну или аутоматску прилагодбу протока воде кроз различите делове система грејања.

Оптимизација система: Омогућавају равнотежу притиска и протока воде како би се осигурала оптимална расподела топлоте међу различитим јединицама или просторијама.

Регулација температуре: Баланс вентили омогућавају прецизну регулацију температуре у сваком делу система грејања.

Смањење потрошње: Правилно балансирани систем може смањити непотребну потрошњу енергије и трошкове.

Једноставна инсталација: Инсталација баланс вентила може бити релативно једноставна, али захтева пажљиво подешавање.

Опремање система грејања са уређајима за регулацију и мерење предате количине топлоте објекту омогућава бољу контролу потрошње топлоте и могу помоћи у одржавању енергетски ефикасног система грејања. Ова мера може бити корисна за дугорочно праћење потрошње енергије и идентификацију потенцијалних уштеда.

Предности:

Прецизна расподела трошкова: Увођење уређаја за мерење предате количине топлоте омогућава праведну расподелу трошкова грејања међу корисницима, што повећава транспарентност и правду у плаћању.

Енергетска ефикасност: Прецизна регулација и мерење омогућава бољу контролу потрошње енергије, што доводи до смањења укупне потрошње и нижих рачуна за енергију.

Повећање свести корисника: Индивидуално мерење потрошње топлоте подстиче кориснике да буду свеснији своје потрошње и да предузимају кораке за смањење трошкова и утицаја на околину.

Прилагодљивост система: Уређаји као што су баланс вентили омогућавају прилагодљивост система како би се постигла оптимална расподела топлоте међу различитим јединицама или просторијама.

Боља регулација температуре: Баланс вентили омогућавају бољу регулацију температуре у различитим деловима система, чиме се постиже већи комфор корисника.

Смањење губитака топлоте: Прецизна регулација и балансирање система могу смањити губитке топлоте и смањити потребу за прекомерним загревањем.

Изазови:

Иницијални трошкови: Увођење ових уређаја може захтевати значајне иницијалне инвестиције, укључујући набавку и инсталацију, што може бити изазов за власнике објеката.

Компатибилност са постојећим системима: Интегрисање нових уређаја у постојећи систем може бити изазов, а понекад су потребне прилагодбе како би се осигурала функционалност.

Потребно стручно знање: Инсталација, конфигурација и одржавање ових уређаја захтевају стручно знање како би се осигурала правилна функционалност и максимална ефикасност.

Едукација корисника: Корисници требају разумети како правилно користити уређаје и како тумачити податке које пружају.

Редовно одржавање: Уређаји захтевају редовно одржавање како би се осигурала прецизност мерења и оптимална функционалност.

Подаци и приватност: Увођење уређаја за мерење потрошње топлоте подразумева прикупљање података о потрошњи, што може изазвати питања приватности.

Комплексност система: Интегрисање више уређаја захтева координацију и правилно подешавање како би сви уређаји радили синхронизовано.

Побољшање постојећих система: Уградња нових уређаја може захтевати прилагодбе у постојећим системима, што може бити технички изазовно.

Уградња соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топле воде

Опште техничке информације:

Тип соларних колектора: Углавном се користе два главна типа соларних колектора за загревање воде: плочасти колектори и вакуумски цевасти колектори.

Положај колектора: Соларни колектори се постављају на кров или друго сунчано место како би оптимално користили сунчеву енергију.

Загревање воде: Соларни колектори користе сунчеву енергију за загревање воде која пролази кроз њихов систем.

Топлотни флуид: Колектори користе топлински флуид (обично смеша воде и антифриза) како би пренели топлоту са соларних колектора до бојлера или резервоара за топлу воду.

Интеграција са системом: Соларни колектори се интегришу у систем централне припреме потрошне топле воде, обично пре топлотногг измењивача у бојлеру.

Топлотни измењивач: У бојлеру, топлотни измењивач преноси топлоту из топлотног флуида из соларних колектора на воду која се користи за потрошњу.

Контрола система: Уграђени сензори и регулатори прате температуру воде и соларних колектора како би се осигурало ефикасно преношење топлоте.

Резервоар за топлу воду: Уградња већег резервоара за топлу воду омогућава складиштење више загрејане воде за потребе домаћинства.

Backup систем: У случају недостатка соларне енергије (нпр. током облачних дана), обично се укључује бацкуп систем за загревање воде, као што је електрични грејач.

Ефикасност: Соларни колектори омогућавају искоришћење обновљиве соларне енергије, смањујући потрошњу конвенционалних извора енергије за загревање воде.

Смањење емисија: Коришћење соларних колектора смањује емисије CO2 и има мањи еколошки отисак у поређењу с фосилним горивима.

Одржавање: Соларни колектори захтевају минимално одржавање, попут повременог чишћења стаклене површине или провере система за цурење.

Трајност: Соларни колектори су обично дуготрајни, с гарантованим веком трајања од 20 до 30 година или више.

Смањење трошкова: Кроз смањење потрошње енергије за загревање воде, уградња соларних колектора може смањити трошкове домаћинстава на дуже стазе.

Ова мера представља еколошки прихватљив начин унапређења енергетске ефикасности у домаћинствима, користећи соларну енергију за загревање воде и смањење зависности од конвенционалних извора енергије.

Систем је оптимално димензионисан ако је годишњи удео искоришћене Сунчеве енергије у укупно потребној енергији за припрему топле потрошње воде код мањих соларних система 55-60 %, односно код средњих 35-45 %. Код захтева за већим уделом Сунчеве енергије систем би био предимензиониран (нарочито лети) или би био несразмеран однос инвестиционих трошкова и енергетских добитака.

У летњим месецима соларни колектори самостално припремају топлу потрошну воду без помоћи котла, ел. грејача и сл. Температура санитарне воде креће се у распону од 50-60 °Ц. Важно је знати да соларни систем скалдишти Сунчеву енергију само када има Сунца. Ако је неколико дана облачно, санитарна вода ће морати да се загрева на конвенционални начин помоћу ел. грејача, котла и сл. Како бисмо током дана (док Сунца има) ускладиштили што више енергије потребно је да резервоар санитарне воде буде што веће запремине. За породичне куће, запремина топле санитарне воде приближно одговара двострукој дневној потрошњи исте. У тако великој акумулацији увек има довољно топле воде за потрошњу у време док нема Сунца, најчешће увече и ујутру.

Одређивање потрошње резервоара на основу воде први је корак у димензионисању соларних система. У другом кораку на основу величине резервоара одређује се потребан број колектора. Када би било обрнуто постојала би могућност да се одређеној површини колектора придружи резервоар премале запремине. У таквој ситуацији код смањене потрошње топле воде (нпр. летњи годишњи одмори) могло би доћи до поремећаја у предаји топлоте.

За припрему СТВ-а можемо да користимо соларне системе који се налазе од колектора, резервоара топле воде са измењивачем топлоте, соларне станице са пумпом и регулацијом, те развод са одговарајућим радним медијима.

Пракса је показала да соларни колектор по 1 m^2 уштеди годишње 750 kWh енергије. Соларни систем у летњем периоду задовољава потребе топле воде 90-100%, у прелазном периоду 50-70%, у зимском периоду 10-25 %.

Данас су на тржишту доступне различите врсте соларних колектора, које се разликују с обзиром на искористивост сунчеве енергије, радни век, монтажу и цену. Соларне колекторе можемо поделити на две основне врсте – плоче и вакуумски.

Соларни системи прорачунавају се на основу потрошње санитарних вода, односно потребно је знати колико особа борави у објекту. При прорачуну, у обзир се узима просек потрошње 50 литара по

особи у домаћинствима и мањим туристичким објектима. Тако ће нпр. за објекат у којем стално борави 6 особа бити потребан резервоар запремине 300 литара. Према тој запремини резервоара, биће потребна 3 колектора од 2 m^2 те остала опрема која је саставни део термичког соларног система.

Типични соларни систем за припрему санитарне воде за 3-4 особе у породичној кући је отприлике цца 4 m² колекторске површине са резервоаром од 300-500 литара. Код оваквог система могуће је годишње уштедити од 50-60% укупних годишњих потреба за топлом водом.Век трајања соларног система је око 30 година.

Приликом куповине изаберите бојлер који има додатну изолацију ради смањења губитка топлоте, као нпр. полиуретанску топлотну изолацију дебљине 100 mm.

Уколико није фабрички изолован резервоар са топлом водом потребно је адекватно изоловати, као и цеви до потрошних места. Приликом инсталације новог резервоара или котла, пожељно је да се постави што ближе месту потрошње топле воде како би се смањили губици кроз цеви.

Правило палца (Немачка):

Породичне куће:

60% соларна покривеност ➡ 1 – 1.5 м² плочастог колектора по особи

➡ 0.8 м² вакуумског колектора по особи.

50% соларна покривеност ➡ 1 м² колекторске површине за 50л/дан топле воде
25% соларна покривеност ➡ 0.5 м² колекторске површине за 50л/дан топле воде

Предности:

Смањење трошкова енергије: Коришћење бесплатне соларне енергије за загревање воде значајно смањује трошкове енергије за грејање воде.

Одрживост: Соларни колектори користе обновљиви извор енергије и смањују зависност од фосилних горива, што доприноси очувању околине.

Смањење емисија: Коришћење соларних колектора за загревање воде смањује емисије штетних гасова као што је ЦО2, доприносећи борби против климатских промена.

Поузданост и дуготрајност: Соларни колектори су обично дуготрајни, с мало покретних делова, што смањује потребу за одржавањем и продужава век трајања.

Повећан комфор: Соларна топла вода може бити доступна током целе године, повећавајући комфор домаћинства.

Повећана вредност некретнине: Уградња соларних колектора може повећати вредност некретнине јер је енергетски ефикасан систем привлачан будућим купцима.

Изазови:

Иницијални трошкови: Почетни трошкови набавке и инсталације соларних колектора могу бити високи, што може представљати препреку за нека домаћинства.

Складиштење енергије: Током дана, када је доступно више сунчеве енергије, може се загрејати више воде него што се тренутно користи. Решавање овог изазова може захтевати ефикасан систем складиштења.

Променљиво време: Ефикасност соларних колектора може варирати због променљивих временских услова, попут облачних дана.

Потреба за backup системом: У случају недостатка сунчеве енергије (нпр. током облачних дана), потребан је бацкуп систем за загревање воде, што може повећати комплексност система.

Одржавање: Иако је одржавање минимално, соларни колектори захтевају повремено чишћење и проверу како би се очувала њихова ефикасност.

Доступност сунчеве енергије: Ефикасност соларних колектора зависи од количине доступне сунчеве енергије, што може варирати у различитим географским подручјима.

Интеграција са постојећим системима: Уградња соларних колектора може захтевати прилагођавање или интеграцију са постојећим системима, што може бити технички изазовно.

Социјално угроженим домаћинствима соларни колектори могу значајно смањити месечне трошкове за грејање воде, што може бити значајно олакшање. Коришћењем соларне енергије уместо фосилних горива доприноси се смањењу емисија штетних гасова који доприносе климатским променама. Иако иницијална

инвестиција може бити нешто већа, соларни колектори су дугорочна инвестиција која се може исплатити током времена. У погледу субвенционисања, износ ће зависити од много фактора као што су тип система, величина система, локална клима и доступни ресурси сунчеве енергије, тренутни трошкови енергије и тако даље. Разне државне или локалне агенције могу понудити субвенције, повољне кредите или друге подстицаје како би олакшале уградњу соларних система.

Што се тиче типова соларних колектора, термосифонски колектори и класични (активни) колектори са пумпом за циркулацију имају своје предности и мане:

Термосифонски колектори: Ови колектори користе природну конвекцију топле воде према горе и хладне воде према доле. Они су једноставнији за инсталацију и одржавање, али су обично мање ефикасни у хладнијим условима или када је потребно доставити топлу воду на веће удаљености.

Класични колектори са пумпом: Ови колектори користе пумпу за циркулацију воде како би ефикасније пренели топлоту између колектора и спремника топле воде. Они су обично ефикаснији и погоднији за комплексније инсталације, али захтевају додатне компоненте и одржавање.

Коначан избор између ових типова зависиће од специфичних услова, буџета и техничких могућности. Уопштено, класични колектори са пумпом за циркулацију воде обично су скупљи од термосифонских колектора. Разлог за то је што класични колектори захтевају додатне компоненте као што су пумпе, контролери и системи за циркулацију воде, што повећава укупне трошкове инсталације. Термосифонски колектори су обично једноставније конструкције и не захтевају додатне пумпе или сложене циркулационе системе. Они користе природну конвекцију топле воде према горе и хладне воде према доле како би преносили топлоту између колектора и резервора топле воде. Ова једноставност конструкције често резултује нижим трошковима за набавку и инсталацију. Међутим, цене могу варирати зависности од регије, тржишта, квалитета материјала и произвођачима. Такође, класични колектори са пумпом могу бити ефикаснији у одређеним ситуацијама, па се њихова додатна вредност може узети у обзир при одлуци о инвестицији.

Проценат уштеде енергије за припрему топле воде коришћењем соларних колектора може значајно варирати у зависности од различитих фактора као што су локација, тип система, величина колектора, ефикасност система, климатски услови и потрошачка навика. У просеку, соларни колектори могу покрити већи део потреба за топлом водом, чиме се смањује потреба за конвенционалним изворима енергије као што су електрична енергија или гас.

На пример, у оптималним условима и уз добро димензионисани соларни систем, могуће је остварити уштеду енергије за припрему топле воде од 50% па чак и више на годишњем нивоу. У неким оптималним условима, соларни колектори могу покрити већи део или чак целокупну потребу за топлом водом током сунчаних периода. Међутим, тачан проценат уштеде може варирати од 20% до 70% или више. Важно је напоменути да се уштеда неће догодити континуирано током целе године, јер соларни колектори могу имати мању ефикасност током зимских месеци када је мање сунчеве енергије доступно. У тим ситуацијама, систем ће можда захтевати допунску топлоту из конвенционалних извора.

Да бисте добили прецизније информације о потенцијалној уштеди за одређену инсталацију, препорука је да се обратите стручњацима за соларну енергију или произвођачима система. Они ће моћи да изврше анализу и прорачуне на основу специфичних услова ваше локације и система како би вам дали тачнију процену могућих уштеда. Проценат уштеде енергије за припрему топле воде путем соларних колектора варира у зависности од много фактора, укључујући локацију, климатске услове, тип соларних колектора, величину система, ефикасност колектора, и колико се енергије иначе користи за припрему топле воде. Сунчана подручја са више сунчаних дана годишње имају већи потенцијал за уштеду. У хладнијим климама или регионима са мање сунчаних дана, уштеда може бити мања. Висококвалитетни соларни колектори са бољом апсорпцијом и задржавањем топлоте могу пружити већу уштеду. Већи соларни системи могу пружити већу уштеду, али то такође зависи од стварних потреба домаћинства за топлом водом. Ако се у домаћинству већ користе еколошки прихватљиви извори енергије за припрему топле воде, уштеда може бити мања него у домаћинствима која користе конвенционалне методе као што су електрични бојлери или гасни бојлери.

Уградња соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградња двосмерног мерног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израда неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем.

Опште техничке информације

Соларни панели: Избор соларних панела зависи од типа, ефикасности, снаге и пратећих компоненти (монокристални, поликристални, танкослојни итд.).

Инсталација: Панели се постављају на кров, фасаду или земљиште како би максимално искористили сунчеву енергију.

Соларни инвертор: Претвара истосмерну струју (ДЦ) коју производе соларни панели у изменичну струју (АЦ) која се користи у домаћинству.

Прикључење на електрични систем: Соларни панели се повезују на електричну инсталацију домаћинства како би се произведена енергија могла користити.

Монтажни носачи: Осигуравају сигурну и стабилну инсталацију соларних панела.

Каблови и конектори: Каблови повезују панеле, соларни инвертор и електричну инсталацију.

Заштита и прекидачи: Осигуравају сигурност система путем заштите од пренапона, заштите од прегревања итд.

Двосмерни мерни уређај

Мерење произведене и потрошене енергије: Двосмерни мерни уређај мери колико електричне енергије соларни панели производе и колико домаћинство троши.

Синхронизација са дистрибутивним системом: Двосмерни мерни уређај је укључен у дистрибутивни систем како би омогућио праћење и мерење две смерне енергије (примљена и предана).

Техничка документација и извештаји

Пројектна документација: Садржи техничке цртеже, спецификације компонената, план инсталације и остале техничке детаље.

Извештај о радовима: Детаљан извештај извођача радова који садржи информације о инсталацији панела, повезивању, постављању опреме и тестирању.

Сертификати и гаранције: Документација о гарантном периоду за компоненте и опрему.

Захтеви дистрибутивног система: Техничка документација која је у складу с захтевима дистрибутивног система за прикључење на мрежу.

Са циљем процене количине произведене енергије из фотонапоснких панела коришћена је web платформа PVGIS .PVGIS је веб локација која даје информације о сунчевом зрачењу и перформансама система фотонапонских панела. Помоћу PVGIS-а можете израчунати колико енергије можете добити од различитих врста фотонапонских система на готово било ком месту у свету.

https://re.jrc.ec.europa.eu/pvg_tools/en/#PVP

Извршене калкулације имају основни циљ да се грађанима пружи информација о реланим могућностима инсталисаних соларних електрана како би могли лакше да одреде и изаберу најоптималнији сопствени соларни систем.

Урађене су калкулације под следећим претпоставкама

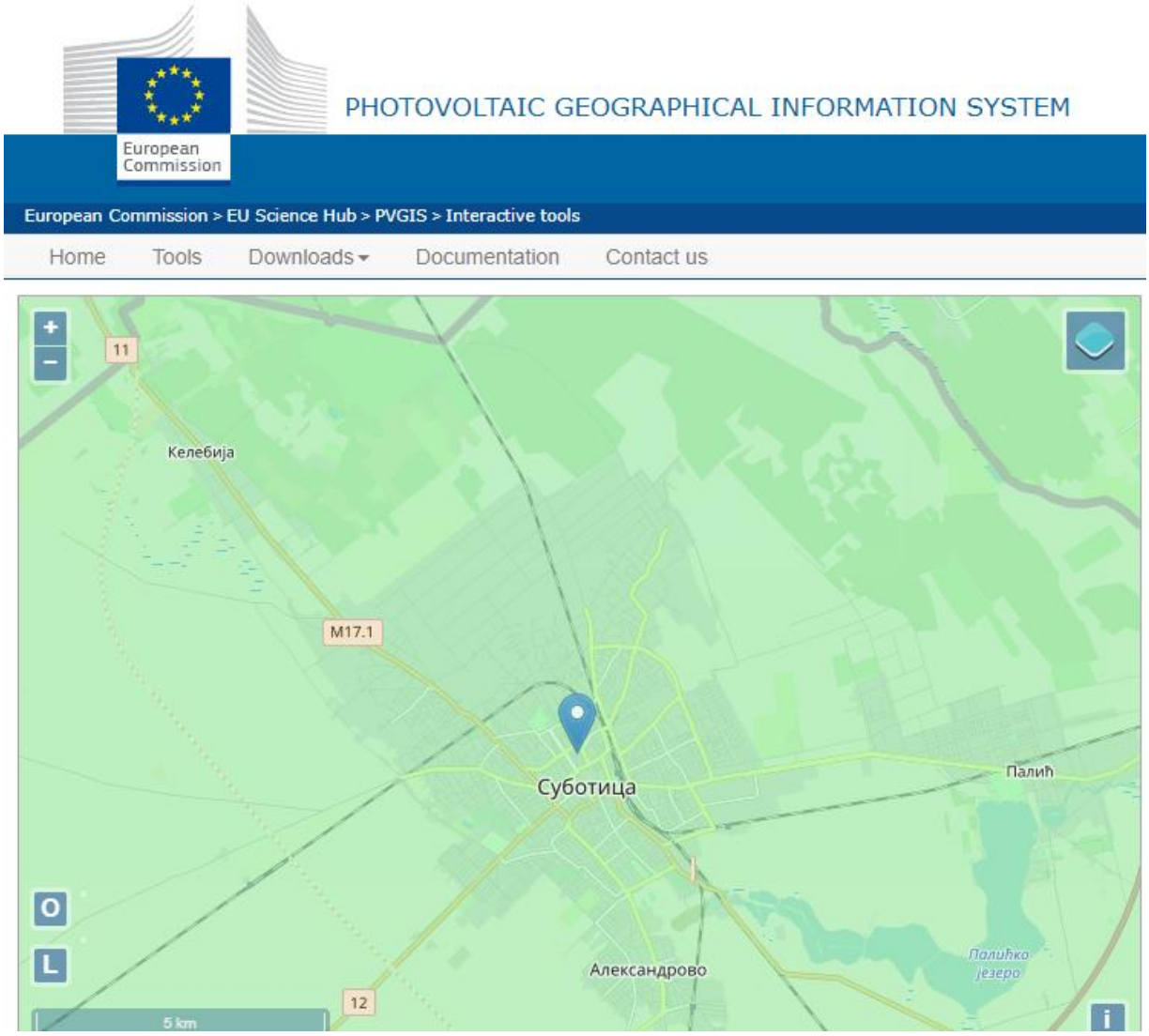

Cursor:

Selected:	**46.105, 19.662**
Elevation (m):	109
PVGIS ver.	5.3

Use terrain shadows:

- [x] Calculated horizon
- [ ] Upload horizon file

Switch to version 5.2

csv json

Choose File No file chosen

GRID CONNECTED
TRACKING PV
OFF-GRID
MONTHLY DATA
DAILY DATA
HOURLY DATA
TMY

PERFORMANCE OF GRID-CONNECTED PV

Solar radiation database*	PVGIS-SARAH3
PV technology*	Crystalline silicon
Installed peak PV power [kWp]*	1
System loss [%]*	14

Fixed mounting options

Mounting position *	Free-standing
Slope [°]*	35
Azimuth [°]*	0

- [ ] Optimize slope
- [ ] Optimize slope and azimuth
- [ ] **PV electricity price**

PV system cost (your currency)	
Interest [%/year]	
Lifetime [years]	

Перформансе фотонапонске електране од 1kWp спојене на мрежу:

Provided inputs:	
Location [Lat/Lon]:	46.105,19.662
Horizon:	Calculated
Database used:	PVGIS-SARAH3
PV technology:	Crystalline silicon
PV installed [kWp]:	1
System loss [%]:	14

Simulation outputs:	
Slope angle [°]:	35
Azimuth angle [°]:	0
Yearly PV energy production [kWh]:	1263.7
Yearly in-plane irradiation [kWh/m^2]:	1607.06
Year-to-year variability [kWh]:	57.87
Changes in output due to:	
Angle of incidence [%]:	-2.81
Spectral effects [%]:	1.35
Temperature and low irradiance [%]:	-7.17
Total loss [%]:	-21.37

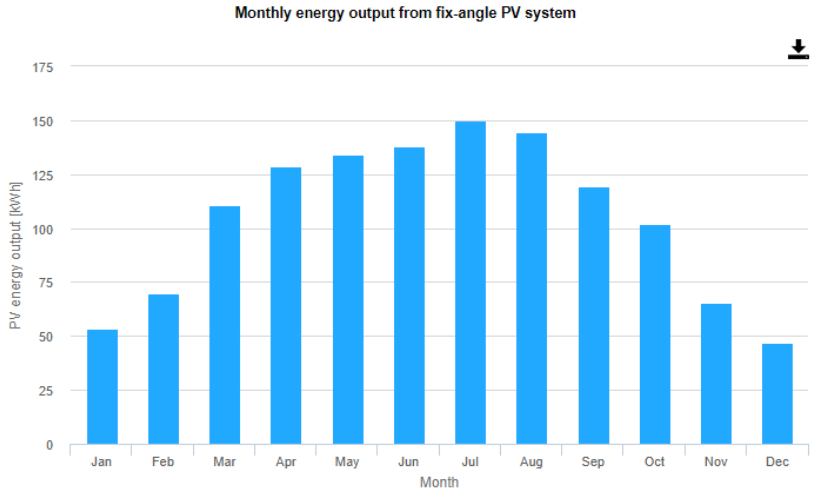

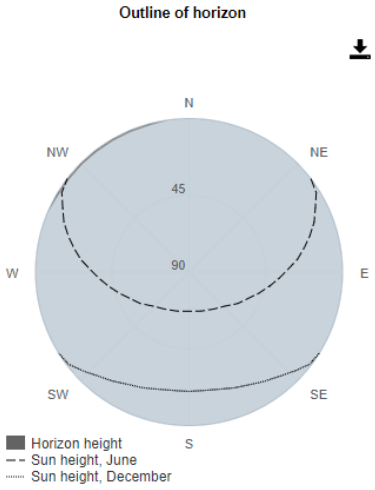

May	134.3	174.0	13.7
June	138.1	183.1	11.7
July	149.9	201.1	9.2
August	144.3	192.8	13.1
September	119.3	154.0	14.7
October	102.0	126.3	13.9
November	65.7	78.3	9.9
December	47.0	55.4	11.9

Месечна фотонапонска енергија и сунчево зрачење за соалрну електарну инсталисане снаге од 1kWp			
Месец	Е_м	Х(и)_м	СД_м
Јануар	53,6	62,4	11,7
Фебруар	70,0	82,3	18,2
Март	110,8	134,3	20,3
Април	126,7	162,9	16,2
Мај	134,3	174,0	13,7
Јун	138,1	183,1	11,7
Јул	149,9	201,1	9,2
Август	144,3	192,8	13,1
Септембар	119,3	154,0	14,7
Октобар	102,0	126,3	13,9
Новембар	65,7	78,3	9,9
Децембар	47,0	55,4	11,9

Е_м: - Просечна месечна производња електричне енергије из датог система [kWh].
Х(и)_м: Просечан месечни збир глобалног зрачења по квадратном метру примљен од модула датог система [kWh/m²].
СД_м: Стандардна девијација месечне производње електричне енергије због варијација из године у годину [kWh].

Приказ годишње производње електричне енергије и потребних кровних површина за најчешће коришћене соларне електране код грађанства		
Инсталисана снага соларне електране [kWp]	Годишња производња Електричне енергије [kWh]	Потребна површина крова [m^2]
1	1.263,7	5 - 7
2	2.527,4	10 - 14
3	3.791,1	15 -21
4	5.054,8	20 - 28
5	6.318,5	25 - 35
6	7.582,2	30 -42
7	8.845,9	35 -49
8	10.109,6	40-56
9	11.373,3	45-63
10	12.637	50-70

За инсталацију соларне електране инсталисане снаге од 1[kWp] неопходно је од 5 до 7m^2 слободне кровне површине по могућности оријентисане ка југу.

Који је ваш оптимални систем?

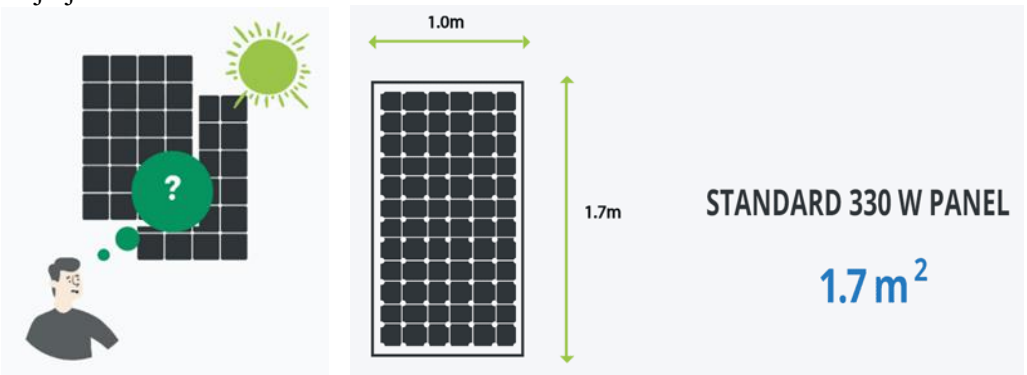

Одабир одговарајуће величине система зависи од:

-Расположивог буџета

-Доступности кровног простора

-Употребе електричне енергије, годишњих потреба

-Будућих енергетских планова

Оптималан нагиб крова на који се постављају соларни панели је између 30 и 35 степени у односу на хоризонт. У случају када је кров потпуно раван, производња струје ће бити 12% мања у односу на кров окренут према југу чији је нагиб 30 степени.

Чест је случај да кућа нема потпуну оријентацију према југу. Губици када је кров окренут југоисточно или југозападно, под углом од 45 степени од правца југа износе само 4%. Разлог томе је да се соларна енергија не добија само кроз директно зрачење сунца, већ и дифузију зрака кроз атмосферу и одбијање зрака од објеката на земљи.

Када је кров окренут потпуно према истоку, производња струје ће износити 87% производње која би била када је кров оријентисан према југу. На производњу струје коју дају соларни панели утиче интензитет сунчевог зрачења, а не спољна температура ваздуха.

Утицај оријентације крова на искоришћење соалрног зрачења			
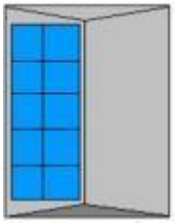	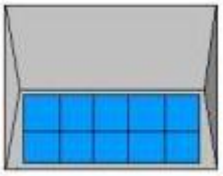	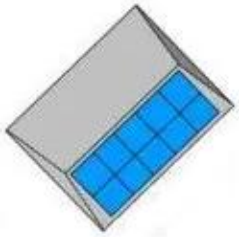	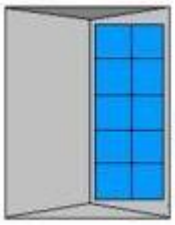
Запад 83%	Југ 100%	Југоисток 96%	Исток 83%

Тренутна оријенатциона цена за инсталацију 1kWp соларне електране је око 1000 еура са свим пратећим трошковима. Цена по инсталисаном kWp се смањује са порастом инсталисане снаге соларне електране.

Град Суботица планира да у наредном трогодишњем периоду активно подржи своје грађане кроз програм субвенционисања изградње соларних електрана.

На сваких 1.000.000,00 динара (8.503,40 еура) могуће је инсталирати око 8,5 kW соларне електране која годишње произведе 9.725,955 kWh електричне енергије односно редукује годишњу емисију CO_2 за 5.154,75 kg.

Специфична емисија CO_2 по јединици енергије за електричну емергију износи 0,53 kg/kWh.

Потребни кораци за реализацију соларне електарне:

1. Куповина и монтажа

Први корак је проналажење лиценцираног инжењера/ предузећа које уграђује панеле, а затим издаје потврду да је све урађено по прописима.Фирма која је извела радове доставља техничку документацију и изјаву да је соларна електрана испоручена у складу са стандардима и прописима за ове врсте електричних инсталација.

2. Постављање мерног места

Следећи корак је замена постојећег бројила, односно мерног места - о трошку домаћинства.

Ново мерно место има функцију преузимања и предаје електричне енергије.

Захваљујући постављању двосмерног бројила крајем месеца, може се видети разлика у потрошеној и произведеној електричној енергији. Сва електрична енергија произведена из соларног панела предаје се дистрибутеру.

3. Закључивање уговора са Електродистрибуцијом Србије

Овим уговором о потпуном снабдевању са нето бројилом домаћинство постаје купац-произвођач електричне енергије. Купац-произвођач се обавезује да ће преузети електричну енергију из дистрибутивног система, а вишак електричне енергије произведене од соларних панела пренети у мрежу. Суфицит настаје јер се производи више електричне енергије него што је потребно за покривање "сопствене потрошње". Количина енергије која је вишак, тј. енергија испоручена дистрибутивном систему у току једног месеца преноси се за наредни обрачунски период. Тада се количина киловат сати проведених у том периоду смањује за тај износ (на следећем рачуну).

Соларне електране изграђене пре доношења новог закона немају статус купца-произвођача.

Снага соларних електрана за домаћинства ограничена је на 10 kW.

Просечна потрошња домаћинства се креће од 400 до 600 kWh месечно.

Оптимална електрана за домаћинства са просечном потрошњом је од три до пет kW.

Предности:

Смањење трошкова енергије: Производња властите електричне енергије смањује зависност од јавне електроенергетске мреже.

Одрживост: Коришћење обновљиве енергије смањује емисије штетних гасова и негативан утицај на околину.

Економске уштеде: На дуже стазе, инвестиција у соларну енергију може резултирати смањењем трошкова енергије.

Властита производња енергије: Постајете енергетски независнији и самоодрживији. Соларне електране вам омогућавају да генеришете своју електричну енергију, што повећава енергетску независност и смањује ризик од несташица енергије.

Изазови:

Иницијални трошкови: Почетна инвестиција у опрему и инсталацију може бити висока. Иако су цене соларних панела опале током последњих година, почетни трошкови и даље могу бити значајни, што може обесхрабрити неке људе да се одлуче за ову инвестицију

Техничка комплексност: Уградња захтева техничко знање и стручност, посебно за правилно повезивање система.

Правна и регулаторна питања: Потребно је испоштовати регулативе и законе за прикључење на дистрибутивни систем.

Одржавање: Иако је одржавање минимално, редовно праћење и евентуално одржавање система могу бити потребни.

Одступање од очекивања: Перформансе соларних панела могу варирати услед променљивих временских услова и других фактора.

Интеграција с постојећим системом: Изградња соларне електране за домаћинства и стамбене заједнице може бити корисна инвестиција, али исплативост и период повраћаја инвестиције зависе од различитих фактора.

Период повраћаја инвестиције: Период повраћаја инвестиције зависи од фактора као што су цена инсталације, просечни месечни трошкови електричне енергије, ефикасност соларних панела, локални климатски услови и доступни подстицаји или субвенције. У већини случајева, период повраћаја инвестиције за соларне електране за домаћинства и стамбене заједнице може варирати између 5 до 10 година.

Нестабилна политика подстицаја: У прошлости, субвенције и подстицаји за соларне панеле у Србији су се често мењали, што је изазвало несигурност у вези са повраћајем инвестиције.

Техничка подршка: Недостатак локалних фирми које нуде квалитетне соларне инсталације и техничку подршку може бити изазов.

Одржавање: Иако су соларни панели обично издржљиви, одржавање може бити потребно током времена како би се осигурала оптимална ефикасност.

Осигурање: Додатни трошкови за осигурање од елементарних непогода.

Пре него што се одлучите за изградњу соларне електране, препоручује се да спроведете темељну анализу трошкова, користи и локалних услова како бисте добили јасну слику о исплативости и изазовима овог пројекта.

Ниједна мера није универзално најбоља за сва домаћинства. Важно је узети у обзир буџет, специфичне потребе домаћинстава и доступне ресурсе, као и размотрити могуће субвенције или програме подршке које олакшавају имплементацију ових мера. Консултација са стручњацима за енергетску ефикасност и грађевинским инжењерима може вам помоћи да направите најбољи избор за вашу ситуацију.

Такође честа дилема код унапређења енергетске ефикасности домова је да ли је боље кућу која са греје на чврсто гориво и има уграђен систем централног грејања гасификовати

или уградити топлотну пумпу као и да ли прво унапредити постојећи систем грејања или побољшати карактеристике термичког омотача објекта (изолација, прозори, врата). Одлука зависи од различитих фактора, укључујући ваше тренутне услове, циљеве и буџет. Оба аспекта су важна за енергетску ефикасност зграде, али приоритет може зависити од специфичних околности. Ево неколико разматрања за оба приступа:

Побољшање термичког омотача:

Предности:

Боља изолација може значајно смањити губитке топлоте зими и задржати хладноћу лети, што може допринети смањењу потребе за грејањем и хлађењем. Ово може довести до дугорочне уштеде у потрошњи енергије и смањењу рачуна за енергију. Побољшана изолација може повећати удобност унутар објекта тако што ће одржавати константну температуру и смањити промене температуре у простору. Након унапређења термичких карактеристика објекта биће потребна далеко мање називне снаге топлотних извора (котлови, топлотне пумпе,…) Трошак изолације, нових прозора и врата може бити значајан. Међутим, ово је дугорочна инвестиција која може донети повраћај кроз смањење трошкова енергије током времена.

Унапређење система грејања:

Предности:

Ефикаснији систем грејања може обезбедити бољу расподелу топлоте кроз објекат и смањити губитке. Нови грејни системи, као што су топлотне пумпе, могу бити енергетски ефикаснији и еколошки прихватљивији. Ово може довести до боље регулације температуре у згради, повећавајући удобност и смањујући трошкове грејања.Трошак замене система грејања може бити значајан, посебно за напредније технологије као што су топлотне пумпе. Унапређење система грејања може имати смисла ако је ваш постојећи систем застарео или неефикасан.

Како одлучити:

Енергетски аудит: Пре доношења одлуке, препоручује се да извршите енергетски аудит објекта. То ће вам помоћи да идентификујете кључне области губитака топлоте и боље разумете које би промене могле донети највеће уштеде.

Приоритети: Размислите о својим циљевима. Да ли вам је приоритет смањење рачуна за енергију, повећање удобности или смањење еколошког утицаја?

У идеалном случају, комбиновање оба приступа биће најефикасније. Међутим, уколико буџет ограничава да оба аспекта не могу бити унапређена одједном, важно је анализирати специфичне карактеристике вашег објекта и потребе како бисте донели информисани избор.

Одлука о томе да ли је боље гасификовати кућу са системом централног грејања на чврсто гориво или уградити топлотну пумпу зависи од различитих фактора, укључујући финансијске могућности, трошкове горива, климатске услове и циљеве енергетске ефикасности. Ево анализе оба приступа:

Гасификација

Предности:

Гасификација може обезбедити стабилно снабдевање природним гасом, што може бити практично и једноставно решење за грејање.

Грејање на природни гас обично има мање емисије $ЦО_2$ у односу на грејање на чврсто гориво, што доприноси смањењу еколошког отиска.

Грејање на гас може обезбедити брзо и константно загревање простора, што је посебно важно током хладних зимских месеци.

Изазови:

Почетни трошкови гасификације могу бити високи, укључујући трошкове прикључења на мрежу и набавке гасног система.

Цене природног гаса могу варирати током времена и зависити од различитих фактора, што може утицати на дугорочну исплативост овог решења.

Топлотна пумпа:

Предности:

Топлотне пумпе користе обновљиве изворе енергије из ваздуха, земље или воде за грејање, што их чини еколошки прихватљивијим избором.

Ове пумпе пружају већу енергетску ефикасност у односу на грејање на чврсто гориво, што може довести до мањих рачуна за енергију током времена.

Топлотне пумпе такође могу пружити опцију хлађења током летњих месеци, што може додатно повећати удобност живота.

Изазови:

Почетни трошкови уградње топлотне пумпе могу бити виши од гасификације, посебно ако је потребна додатна инфраструктура попут бушења сонди за геотермалну пумпу.Ефикасност топлотне пумпе може бити умањена у екстремно хладним условима, што може захтевати додатно грејање за одржавање

удобне температуре.

Коначна одлука о томе који систем одабрати зависи од ваших специфичних потреба и услова. Препоручује се консултација са стручњаком за енергетску ефикасност како бисте правилно проценили потенцијалне трошкове, уштеде и практичност сваког решења у вашем конкретном случају. Такође је важно размотрити дугорочне бенефите за животну средину и одрживост енергетског система приликом доношења одлуке.

На основу 13. став 1. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/11, 104/16, 95/18 и 94/24), члана 57. Закона о превозу путника у друмском саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 68/15, 41/18, 44/18-др. закон, 83/18, 31/19 и 9/20) и члана 33. став 1. тачка 6) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

О Д Л У К У
о градском и приградском превозу путника на територији Града Суботице

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет уређивања

Члан 1.

Овом одлуком се, у складу са законом, уређују и прописују услови и начин обављања комуналне делатности градског и приградског превоза путника на територији Града Суботице (у даљем тексту: Град), општа и посебна права и обавезе вршиоца комуналне делатности и корисника услуга, услови за континуирано обављање ове делатности и начин вршења надзора над њеним обављањем.

2. Значење израза употребљених у овој одлуци

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овој одлуци имају следеће значење:

1. *аутобус* је возило за превоз путника које има више од девет места за седење укључујући и место за седење возача;
2. *аутобуска станица* је саобраћајни објекат у коме се врши пријем и отпрема аутобуса, укрцавање и искрцавање путника и пртљага, продаја и издавање возних карата и других превозних исправа, давање обавештења о превозу и пружање других услуга у вези са превозом;
3. *аутобуско стајалиште* је изграђен простор ван коловоза или прописно обележена површина на коловозу, намењена за заустављање аутобуса ради укрцавања и искрцавања путника и утовара и истовара пртљага;
4. *возна карта* је папирна карта купљена код возача, на аутобуској станици или на другим продајним местима, доплатна карта издата од контролора, карта купљена путем интернета (поседује QP код) као и бесконтактна пластична смарт карта која може бити неперсонализована, тј. електронски новчаник и персонализована, тј. месечна, повлашћена или друга карта;
5. *итинерер* је превозни пут на коме се обавља превоз путника од полазишта до одредишта;
6. *линија* је релација или скуп релација између почетне аутобуске станице или аутобуског стајалишта и крајње аутобуске станице или аутобуског стајалишта;
7. *линијски превоз* је јавни превоз који се обавља на одређеној линији по реду вожње;
8. *лиценца за превоз* је јавна исправа којом привредно друштво, друго правно лице или предузетник стиче право на обављање свих или одређених врста јавног превоза путника у друмском саобраћају;
9. *лиценца за пружање станичних услуга* је јавна исправа којом привредно друштво, друго правно лице или предузетник стиче право на обављање делатности пружања станичних услуга;
10. *посебан линијски превоз* је превоз уговорен за одређену категорију путника, уз искључење осталих путника, према уговореној учесталости и на уговореном превозном путу;
11. *превозник* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник коме је одобрено обављање делатности јавног превоза у друмском саобраћају;
12. *путник* је лице које на основу уговора или друге одговарајуће исправе има право на превоз;
13. *ред вожње* је акт којим се утврђује план обављања превоза на линији;
14. *стајалишни дисплеј* је електронски дисплеј постављен на аутобуском стајалишту чија је функција (улога) да у реалном времену обавештава путнике о доласку аутобуса и другим корисним информацијама;

15. *терминус (окретница)* је посебно изграђена и уређена површина на почетним и завршним аутобуским стајалиштима, на којем се обавља пријем и отпрема возила и путника;
16. *управљач државног пута* јесте јавно предузеће, привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник, које је регистровано за обављање делатности управљања јавним путем и коме су поверени послови управљања државним путевима на територији Града;
17. *управљач локалног пута* јесте јавно предузеће, привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник, које је регистровано за обављање делатности управљања јавним путем и коме су поверени послови управљања општинским путевима и улицама на територији Града.

3. Комунална делатност градског и приградског превоза путника

Члан 3.

Градски и приградски превоз путника је комунална делатност од општег интереса.

Комунална делатност градског и приградског превоза путника је, у смислу ове одлуке, обављање превоза путника унутар насељених места или између насељених места која се налазе на територији Града, а који обухвата јавни линијски превоз аутобусом као и обезбеђивање места за укрцавање и искрцавање путника на станицама, терминусима (окретницама) и стајалиштима.

4. Линијски превоз путника

Члан 4.

Линијски превоз путника се обавља као:
1. градски превоз, на територији Града односно насељеног места,
2. приградски превоз, превоз између два или више насељених места на територији Града и
3. посебан линијски превоз.

5. Посебан линијски превоз

Члан 5.

Посебан линијски превоз је превоз радника из места становања на посао и са посла, као и ђака и студената из места становања до школе и из школе, са посебним идентификационим возним исправама (недељна, месечна, годишња и сл.), који се обавља на основу писменог уговора и списка путника и без примања других путника.

Закључивање уговора из става 1. овог члана са физичким лицем, које није предузетник, није дозвољено.

Уговором из става 1. овог члана, који мора бити нумерисан, утврђује се нарочито превозни пут са утврђеним полазиштем и одредиштем, места укрцавања и искрцавања путника, план обављања превоза и цена превоза.

У свакој појединачној вожњи којом се извршава уговор о посебном линијском превозу, аутобусом се могу превозити само радници, ђаци, односно студенти корисника превоза са којим је закључен уговор (одређеног привредног субјекта, одређене организације, одређене установе и др.).

Укрцавање и искрцавање путника у посебном линијском превозу врши се на местима која су утврђена уговором из става 1. овог члана.

Превозник који обавља посебан линијски превоз може укрцавати и искрцавати путнике на аутобуским стајалиштима.

Списак путника из става 1. овог члана на основу кога се обавља посебан линијски превоз мора бити попуњен читко, тачно и закључен и оверен печатом и потписом овлашћеног лица превозника.

Превозник је дужан да уговор о превозу и списак путника чува две године од дана обављеног превоза.

Члан 6.

У аутобусу којим се обавља посебан линијски превоз мора се налазити примерак уговора на основу кога се обавља превоз, списак путника за сваку појединачну вожњу којом се извршава уговор о посебном линијском превозу и на предњем делу аутобуса натпис: "Посебан линијски превоз".

Списак путника из става 1. овог члана мора бити попуњен читко, закључен и оверен печатом и потписом овлашћеног лица превозника, пре постављања аутобуса за укрцавање путника у полазишту.

Члан 7.

Превозник је дужан да путницима обезбеди идентификационе возне исправе.

Превознику је забрањено да у посебном линијском превозу превози путнике без идентификационих возних исправа.

Идентификациона возна исправа садржи нарочито име, презиме и фотографију путника, као податке о личности, назив корисника превоза, превозни пут, рок важења, потпис и печат издаваоца возне исправе.

6. Вршилац комуналне делатности

Члан 8.

Градски и приградски превоз путника као комуналну делатност, на територији Града обавља правно лице или предузетник којем се, у складу са одредбама закона који регулише јавно-приватно партнерство и концесије, уговором (у даљем тексту: Уговор о поверавању) повери обављање ове делатности (у даљем тексту: Превозник).

II ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕВОЗА

1. Линије градског и приградског превоза путника

Члан 9.

Градски и приградски превоз путника обавља се аутобусима који морају бити регистровани на територији Републике Србије.

Градски и приградски превоз путника обавља се на:

1. линијама градског и приградског превоза путника које су регистроване код секретаријата Градске управе Града Суботице надлежног за послове саобраћаја (у даљем тексту: надлежни секретаријат) за текући једногодишњи регистрациони период по режиму одржавања дефинисаном у реду вожње;
2. привременим (ванредним) линијама градског и приградског превоза путника, које раде за време одржавања културних, уметничких, спортских и других манифестација, верских и државних празника, прекида саобраћаја због више силе, извођења радова на реконструкцији пута као и када на другачији начин није могуће организовати функционисање линије на редовној траси;
3. пробним линијама градског и приградског превоза путника, које одређује Превозник на основу иницијативе грађана, надлежног секретаријата или процене Превозника о потреби увођења. Превозник је дужан да обавести надлежни секретаријат и секретаријат Градске управе Града Суботице надлежан та инспекцијско-надзорне послове о увођењу пробне линије и достави податке о истој. Период тестирања оправданости увођења линије не може бити дужи од шест месеци. Изузетно, период тестирања пробне линије може се продужити за додатних шест месеци. По истеку периода тестирања и утврђивања оправданости покреће се поступак за утврђивање сталне линије или се укида, ако се утврди да нема потребе за истом.

2. Итинерер

Члан 10.

Итинерер се одређује називима путева, улица и аутобуских стајалишта, на траси пута којима се крећу возила, од почетног до крајњег стајалишта.

Итинерер мора да испуњава прописане услове у погледу ширине саобраћајних трака, носивости коловозне конструкције и врсте коловозног застора, минималних полупречника кривина, величине нагиба, осветљености у насељеном месту и др. односно да буду у складу са саобраћајним пројектом израђеним у складу са утврђеним режимом саобраћаја.

3. Ред вожње

Члан 11.

Градски и приградски превоз путника одвија се по регистрованом и овереном реду вожње.

Редом вожње се временски дефинишу поласци свих возила на линији са почетног, односно завршног аутобуског стајалишта.

Ред вожње за линију градског и приградског превоза путника садржи:

1. назив Превозника;
2. број, назив и врсту линије;
3. период важења реда вожње;
4. назив аутобуских стајалишта у оба смера, као и њихова растојања;
5. времена полазака и повратка са крајњих аутобуских стајалишта на линији, за радни дан, суботу, недељу и дане државних празника.

4. Регистрација и овера реда вожње

Члан 12.

Регистрација и овера реда вожње врши се на захтев Превозника.

Израду реда вожње, у складу са превозним потребама, оправданим захтевима корисника, ~~и~~ параметрима надлежног секретаријата као и по предлогу Градске управе Града Суботице (у даљем тексту: Градска управа), врши Превозник.

Надлежни секретаријат врши регистрацију и оверу реда вожње доношењем решења о регистрацији и овери реда вожње, у складу са одредбама закона који регулише општи управни поступак. Решење о регистрацији и овери реда вожње надлежни секретаријат доставља секретаријату Градске управе надлежном за инспекцијско-надзорне послове.

Превозник је дужан да ред вожње из става 2. овог члана достави на оверу надлежном секретаријату најкасније 30 дана пре почетка примене.

Најкасније три дана пре примене реда вожње, Превозник је дужан да обавести кориснике о отпочињању обављања линијског превоза преко средстава јавног информисања или на други одговарајући начин.

Члан 13.

Превозник је дужан да достави на оверу ред вожње једном годишње, као и у случају измене реда вожње на одређеној линији услед: продужења односно скраћења линије, увођења нових аутобуских стајалишта на постојећим линијама, промене времена полазака и повратка са аутобуских стајалишта, приликом увођења нове линије и по предлогу Градске управе.

5. Аутобуска стајалишта

Члан 14.

Укрцавање и искрцавање путника у возило у линијском превозу врши се на аутобуским станицама, аутобуским стајалиштима и терминусима (окретницама) која су унета у регистровани ред вожње.

Члан 15.

Аутобуска стајалишта у градском и приградском превозу путника могу користити само возила на линијама код којих је то стајалиште уписано у регистровани и оверени ред вожње.

Улаз и излаз путника допуштен је на аутобуском стајалишту док возило стоји, осим у случају већих застоја, када се може, на безбедан начин, вршити изван стајалишта.

Члан 16.

Градско веће Града Суботице (у даљем тексту: Градско веће) посебним решењем одређује аутобуска стајалишта на територији Града која се користе на линијама у градском и приградском превозу путника, по предлогу Превозника или предлогу надлежног секретаријата.

У случају да се посебном решењем не одреде аутобуска стајалишта на територији Града која се користе на линијама у градском и приградском превозу путника, Превозник може користити прописно изграђена, уређена и/или прописно обележена аутобуска стајалишта на територији Града која су унета у ред вожње.

Планским документом уређује се изградња аутобуских стајалишта, у складу са законом и актима Града.

Аутобуско стајалиште уз државни пут се може изградити на захтев Града уз претходно прибављену сагласност управљача државног пута.

Аутобуско стајалиште уз општински пут и улицу може се изградити уз претходно прибављену сагласност управљача локалног пута.

Члан 17.

Аутобуско стајалиште мора бити прописно обележено у складу са важећим прописима који регулишу саобраћајно-техничке услове за аутобуска стајалишта.

У смислу ове одлуке, аутобуско стајалиште уз прописане ознаке и изграђену или означену саобраћајну површину за заустављање аутобуса, може да има и надстрешницу, уздигнуту површину за путнике, корпу за отпатке, истакнут назив и извод из реда вожње.

На почетним и крајњим стајалиштима, где је могуће, уређује се безбедна окретница.

Члан 18.

Изградњу надстрешница на аутобуским стајалиштима (за склањање људи у градском и приградском превозу), изградњу и постављање мањих монтажних објеката за одмор возача аутобуса на крајњим стајалиштима односно окретницама као и постављање урбане опреме на аутобуским стајалиштима организује секретаријат Градске управе надлежан за инвестиције.

Поправку односно замену надстрешница и одржавање урбане опреме на аутобуским стајалиштима врши "Јавно предузеће за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање" Суботица.

О одржавању у уредном стању табли са редом вожње, о текућем одржавању монтажних објеката који служе за одмор возача аутобуса и о одржавању у функцији стајалишних дисплеја стара се Превозник.

Трошкове електричне енергије за функционисање стајалишних дисплеја сноси Град.

Пражњење корпи за отпатке и чишћење аутобуских стајалишта обавља Јавно комунално предузеће "Чистоћа и зеленило" Суботица, у оквиру делатности одржавања чистоће на површинама јавне намене.

Поправку и замену, оштећених и украдених саобраћајних знакова, обнављање и обележавање саобраћајних површина, као и чишћење снега и леда са аутобуских стајалишта, организује "Јавно предузеће за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање" Суботица.

6. Аутобуска станица

Члан 19.

Аутобуска станица је саобраћајни објекат који има:

1) пословну зграду,
2) простор за издавање возних карата и других превозних исправа и давање обавештења о превозу,
3) чекаоницу,
4) гардеробу,
5) јавни санитарни чвор са текућом водом,
6) простор за аутобусе на перонима,
7) уређај за видео надзор на перонима.

Аутобуска станица може да има и простор за паркирање других возила.

На видном месту морају се истаћи општи услови превоза и општи услови пословања аутобуске станице.

Аутобуска станица мора да има истакнут натпис: "Аутобуска станица Суботица" на језицима који су у службеној употреби на територији Града.

Члан 20.

Аутобуском станицом управља Превозник, односно оним делом који је предмет посебног Уговора између Града и Превозника којим се ближе регулишу права и обавезе по овом питању.

Текуће и инвестиционо одржавање аутобуске станице врши Превозник.

Текућим одржавањем аутобуске станице сматрају се радови којима се обезбеђује исправно стање саобраћајно-техничких и санитарно-техничких елемената.

7. Изглед и обележавање возила

Члан 21.

Возило које обавља превоз мора имати видна обележја ознакама од значаја за информисање путника, и то:

1. на предњој страни: предњи показивач – електронски информациони дисплеј на ком је видљив број и назив линије у смеру кретања возила;
2. на задњој страни: задњи показивач – електронски информациони дисплеј на ком је видљив број и назив линије у смеру кретања возила;
3. на бочној страни где се обавља улазак: бочни показивач - електронски информациони дисплеј на ком је видљив број и назив линије у смеру кретања возила;
4. ознака на вратима за улаз или излаз;
5. са обе бочне стране пословно име Превозника.

Када возило не обавља превоз или се не примају путници, треба да има постављену одговарајућу ознаку: "у квару", "за гаражу", "ванлинијски превоз", "превоз за сопствене потребе" и сл.

Члан 22.

У сваком возилу мора се налазити:

1. оригинал извод из лиценце;
2. регистровани ред вожње, односно фотокопија регистрованог реда вожње оверена печатом и потписом овлашћеног лица Превозника;
3. важећи ценовник оверен печатом и потписом овлашћеног лица Превозника;
4. путни налог за возило којим се обавља превоз путника;
5. идентификациона исправа возача која садржи нарочито име, презиме, фотографију возача, податке о личности, пословно име Превозника, као и печат и потпис овлашћеног лица Превозника;
6. на возилима у градском саобраћају: број и назив линије истакнут на електронским информационим дисплејима који су уграђени на возила;
7. на возилима у приградском саобраћају: назив линије истакнут на електронским информационим дисплејима који су уграђени на возила;
8. на возилима која обављају посебан линијски превоз, на предњем делу, мора бити истакнут натпис "посебан линијски превоз";
9. упозорење путницима који стоје да морају да се држе за рукохвате и да се не наслањају на врата;
10. обавештење о резервисаним местима за инвалидна лица, мајке са децом и труднице;
11. упозорење о забрани пушења и забрани разговора са возачем током вожње;
12. обавештење о осигуравачу;
13. решење надлежног секретаријата којим је дата сагласност за укључивање возила у рад;
14. остала обавештења која одређује Превозник као и обавештења која издаје Градска управа, а која су од значаја за информисање путника.

III СРЕДСТВА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Члан 23.

Средства за обављање комуналне делатности градског и приградског превоза путника обезбеђују се из прихода по основу наплате цене превоза у градском и приградском превозу од корисника превоза, прихода буџета Града Суботице, наменских средстава других нивоа власти и других извора прихода.

Цене комуналних услуга образују се на основу елемената за образовање цена комуналних услуга прописаних законом, а исте се утврђују

ценовником који предлаже надлежни орган Превозника или Градска управа, а на који даје сагласност Градско веће.

Ценовник мора да садржи врсте возних карата и њихову примену према зонама и релацијама. Превозник је дужан да издаје и продаје само оне врсте возних карата које се налазе у ценовнику.

Начин и поступак коришћења возних карата односно функционисања електронског система наплате одређује Превозник интерним актом.

Превозник је дужан да интерни акт из става 4. овог члана објави на званичној интернет страници и достави надлежном секретаријату као и секретаријату Градске управе надлежном за инспекцијско-надзорне послове.

IV ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ПРЕВОЗНИКА

1. Опште обавезе Превозника

Члан 24.

Превозник може отпочети обављање превоза у градском и приградском превозу путника ако има лиценцу за превоз издату од министарства надлежног за послове саобраћаја, регистрован и оверен ред вожње, доказ о исправности возила, као и решење надлежног секретаријата којим је дата сагласност за укључивање возила у рад.

Члан 25.

Превозник је дужан да за обављање комуналне делатности из члана 3. ове одлуке организује свој рад и пословање на начин којим се обезбеђује:

1. трајно и несметано пружање комуналних услуга корисницима под условима и на начин уређен законом, прописима и стандардима донесеним на основу закона;
2. прописани или уговорени обим и квалитет комуналних услуга који подразумева тачност у погледу рокова и сигурност корисника у добијању услуга и здравствену и хигијенску исправност у складу са позитивним прописима;
3. предузимање мера одржавања, развоја и заштите комуналних објеката, постројења и опреме, који служе за обављање комуналне делатности;
4. развој и унапређење квалитета комуналних услуга, као и унапређење организације и ефикасности рада.

2. Одступање од регистрованог реда вожње

Члан 26.

Превозник је дужан да обавља превоз према регистрованом и овереном реду вожње као и да обезбеди прописан квалитет услуга.

У случају квара на возилима, саобраћајне незгоде у које је учествовало возило градског и приградског превоза и другог непредвиђеног догађаја или више силе, Превозник је дужан да организује превоз на начин да путници у најмањој могућој мери осете последице.

У случају прекида превоза због квара возила Превозник је дужан да:

1. возило у квару уклони са линије у року од 60 минута;
2. замени возило у квару резервним возилом у разумном року, а не дужем од 60 минута (осим када објективне околности изискују дуже време за долазак резервног возила или када је, обзиром на преостало време рада на линији, слање резервног возила несврсисходно);
3. путницима омогући да са истим возним исправама наставе започету вожњу другим возилом;
4. да о томе обавести надлежни секретаријат и надлежне државне органе.

Вишом силом из става 2. овог члана сматрају се акти рата, грађанског сукоба, оружаног сукоба, оружане побуне или тероризма, случајеви нереда, насиља, блокаде на путевима или општа несташица енергената, као и ванредне ситуације дефинисане законом.

Одступања од регистрованог реда вожње на линији, у смислу скраћења, продужења, делимичне измене итинерера и привремених измена у регистрованим временима полазака без одобрења надлежног органа могу се вршити изузетно, из оправданих разлога.

Оправданим разлозима из става 5. овог члана сматрају се:

1. елементарне непогоде (пожар, поплава, земљотрес, поледица, снежни нанос, одрон и слично);
2. знатна оштећења улица, путева и путних објеката;
3. искључење возила због техничке неисправности која онемогућава безбедан превоз;
4. прерасподела капацитета по линијама градског и приградског превоза путника због измене режима саобраћаја приликом предузимања мера које су предузели надлежни органи градске управе, док ти разлози постоје.

3. Планиране или очекиване сметње и прекиди у пружању комуналне услуге

Члан 27.

Превозник је дужан да у средствима јавног информисања или на други погодан начин обавести кориснике комуналне услуге о планираним или очекиваним сметњама и прекидима који ће настати или могу настати у одржавању реда вожње, најкасније 24 сата пре очекиваног прекида у пружању тих услуга, осим у случајевима када су измене у режиму саобраћаја последица одлука безбедносних служби Републике Србије.

4. Непланирани или неочекивани поремећаји и прекиди у пружању комуналне услуге

Члан 28.

У случају наступања непланираних или неочекиваних поремећаја или прекида у пружању комуналне услуге, односно обављању ове комуналне делатности, Превозник је дужан да одмах о томе обавести секретаријат Градске управе надлежан за инспекцијско-надзорне послове и да истовремено предузме мере за отклањање узрока поремећаја.

Уколико Превозник не предузме мере за отклањање узрока поремећаја, секретаријат Градске управе надлежан за инспекцијско-надзорне послове има право да предузме мере за хитну заштиту комуналних објеката и друге имовине која је угрожена, на терет Превозника.

Члан 29.

По пријему обавештења о непланираном прекиду испоруке, односно по утврђивању поремећаја или прекида у пружању комуналне услуге, секретаријат Градске управе надлежан за инспекцијско-надзорне послове дужан је да:

1. одреди ред првенства и начин пружања услуга оним корисницима код којих би услед прекида настала опасност по живот и рад грађана или рад физичких и правних лица или би настала значајна, односно ненадокнадива штета;
2. предузме мере за хитну заштиту комуналних објеката и друге имовине која је угрожена;
3. утврди разлоге и евентуалну одговорност за поремећај, односно прекид вршења делатности и учињену штету.

Ако Превозник не предузме мере из става 1. овог члана, Град може да ангажује друго предузеће или предузетника, а на терет Превозника.

5. Минимум процеса рада у случају штрајка

Члан 30.

У случају штрајка Превозник је дужан да обезбеди минимум процеса рада у обављању делатности превоза путника у градском и приградском превозу, и то минимум 30% од регистрованог реда вожње у градском и приградском превозу, тако да се омогући превоз запослених на радна места односно превоз ученика до школе.

6. Поступак изјашњавања корисника о квалитету пружања комуналних услуга

Члан 31.

Превозник је дужан да једном годишње спроведе поступак изјашњавања корисника о квалитету пружања комуналних услуга из ове одлуке у трајању од најмање 30 дана.

Изјашњавање се организује електронским путем или на други погодан начин.

Позив за изјашњавање објављује се на званичној интернет страници Града и Превозника, а доставља се средствима јавног информисања ради саопштења.

Превозник је дужан да у року од 15 дана од дана завршетка изјашњавања из става 1. овог члана достави секретаријату Градске управе надлежном за комуналне послове извештај о резултатима изјашњавања корисника о квалитету пружених комуналних услуга.

Уколико су резултати изјашњавања корисника комуналних услуга такви да већина корисника није задовољна пруженом комуналном услугом, секретаријат Градске управе надлежан за комуналне послове сачињава анализу и нацрт акта са мерама за отклањање недостатака наведених у изјашњењима корисника и исте доставља Градском већу са извештајем о резултатима изјашњавања корисника о квалитету пружених комуналних услуга.

Градско веће након разматрања анализе и предложених мера из става 5. овог члана доноси акт којим налаже Превознику да отклони недостатке који су наведени у изјашњавању корисника у року који не може бити дужи од 90 дана.

7. Рекламације корисника

Члан 32.

Превозник је дужан да успостави лако доступне и бесплатне контакт линије за помоћ корисницима у вези са квалитетом и коришћењем услуга градског и приградског превоза путника.

Превозник је дужан да образује комисију за решавање рекламација корисника.

8. Одржавање возила

Члан 33.

Превозник је дужан да:

1. возила одржава у стању којим ће се постићи безбедно и континуирано пружање услуге, у складу са законом;
2. се стара о одржавању реда у возилима, у границама законских овлашћења, а посебно да спречи сваку евентуалну сметњу за путнике;
3. одржава чистоћу возила, споља и унутар возила,
4. одржава уређаје и опрему возила у функционалном стању,
5. уклони све (записнички) утврђене неправилности и недостатке на возилима (оштећена седишта, неисправни и/или недостајући рукохвати, оштећено предње стакло које може да утиче на техничку исправност возила, неисправни поклопци на поду, крову или другим местима на возилу, неисправна врата, необележавање возила у складу са законом и сл.):

9. Саобраћајно особље

Члан 34.

Саобраћајно особље дужно је да носи униформу за возаче, и то: летњу (панталоне дугих ногавица, кошуља или мајица са крагном) и зимску (панталоне дугих ногавица и кошуља) као и адекватну обућу, које обезбеђује Превозник, у боји и изгледу које сам одређује.

Саобраћајно особље дужно је да:

1. се професионално и примерено понаша према овлашћеним лицима Градске управе и путницима;
2. примењује тарифну политику.

Превозник је дужан да, у складу са Уговором о поверавању и овом одлуком, донесе интерни акт, тј. правилник којим су уређена права и обавезе саобраћајног особља, а у циљу континуираног, тачног, уредног, безбедног, економичног и квалитетног превоза путника у градском и приградском превозу путника.

Превозник је дужан да интерни акт из става 3. овог члана објави на званичној интернет страници и достави надлежном секретаријату као и секретаријату Градске управе надлежном за инспекцијско-надзорне послове.

10. Контрола

Члан 35.

Овлашћена лица Градске управе врше контролу издатих возних карата односно поседовање истих од стране путника провером у возилима и путем система за бројање путника, као и контролу чистоће возила и контролу рада возача (у даљем тексту: контролори).

Контролу издатих возних карата односно поседовање истих од стране путника провером у возилима као и контролу чистоће возила и контролу рада возача могу да врше и овлашћена лица Превозника (у даљем тексту: контролори Превозника)

Члан 36.

Контролори и контролори Превозника су дужни да, пре почетка контроле у возилима, покажу легитимацију, док је путник дужан да на захтев контролора односно контролора Превозника покаже возну карту.

V ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ПУТНИКА

1. Права и обавезе путника

Члан 37.

Путник за време вожње мора да има важећу возну карту на основу које има право на превоз, и коју на захтев контролора и контролора Превозника мора показати ради контроле.

Путник је дужан да чува возну карту до завршетка вожње.

Путник који се у аутобусу затекне без возне карте на основу које има право на превоз, дужан је да плати возну карту и доплатну карту из разлога што користи комуналну услугу у супротности са овом одлуком, а у складу са актом којим се утврђују цене превоза, и настави започету вожњу.

Превозник ће ускратити комуналну услугу кориснику када корисник користи услугу противно прописима, омета друге кориснике или не плати цену комуналне услуге.

Члан 38.

Ако путник који се затекне без возне карте, не плати возну карту и доплатну карту из разлога што користи комуналну услугу у супротности са овом одлуком на лицу места, превоз му се прекида на првом следећем стајалишту, а доплатну карту може да плати у року од 24 сата, а након тог периода мора да плати посебну доплатну карту по важећем ценовнику.

Члан 39.

Путник има право да са истом возном исправом настави започету вожњу другим аутобусом на истој линији, у случају прекида саобраћаја или квара аутобуса.

Члан 40.

Приликом уласка у возило на предња врата, предност заузимања резервисаних места за седење имају инвалиди, труднице, лица са малом децом и старе и немоћне особе.

Члан 41.

Путник може у возило унети ручни пртљаг, дечија колица, инвалидска колица, спортску опрему и други пртљаг који својим димензијама и својствима не угрожава сигурност путника у возилу.

Путник је дужан водити бригу о свом пртљагу.

Пртљаг је потребно сместити на начин да заузима што мање простора у возилу, да не омета нити да на било који начин угрожава остале путнике и саобраћајно особље.

2. Понашање путника у возилу

Члан 42.

Путницима је забрањено да:

1. улазе у возило у алкохолисаном стању и под дејством психоактивних супстанци;
2. уносе и уводе животиње у возило који обавља градски и приградски превоз путника, изузев слепим лицима у пратњи обученог пса водича;
3. уносе у возило оружје, осим лицима која су посебним прописима овлашћена за ношење оружја (припадници полиције и Војске Србије);
4. уносе у возило ствари које могу повредити, оштетити, упрљати или узнемирити путнике или оштетити возило;
5. уносе у возило запаљиве и експлозивне, односно опасне материје;
6. врше узнемиравање виком, непристојним изразима и другим сличним поступцима;
7. ометају возно особље у возилу у вршењу послова;
8. пуше, бацају отпатке у возилу или на други начин нарушавају чистоћу у возилу;
9. користе превоз са неисправном или неважећом возном картом;
10. улазе у возило у обући опремљеној точковима;
11. улазе у возило са храном која може нарушити чистоћу возила;
12. на било који други начин узнемиравају и угрожавају безбедност осталих путника и возача или се понашају у супротности са прописима које је одредио Превозник.

Забрањено је да се деца до шест година старости возе без пратње пунолетне особе.

Возно особље је дужно да опомене путника који поступа противно одредбама ст. 1. и 2.овог члана.

Путник који и поред опомене врши забрањену радњу из става 1. овог члана удаљиће се из возила.

VI НАДЗОР

1. Инспекцијски надзор

Члан 43.

Послове инспекцијског надзора над спровођењем ове одлуке врши секретаријат Градске управе надлежан за инспекцијско - надзорне послове путем надлежног инспектора (у даљем тексту: Инспектор).

Члан 44.

Превозник је дужан да Инспектору омогући неометано вршење надзора, да стави на увид потребна документа, да у року који инспектор одреди, достави потребне податке и да поступи по налогу Инспектора.

2. Права и дужности Инспектора

Члан 45.

У вршењу инспекцијског надзора Инспектор има право и дужност да:

1. контролише да ли се посебан линијски превоз обавља на основу писменог уговора и списка путника, без примања других путника;
2. контролише да ли се у аутобусу којим се обавља посебан линијски превоз налази примерак уговора на основу којег се обавља превоз, списак путника за сваку појединачну вожњу којом се извршава уговор о посебном линијском превозу и да ли на предњем делу аутобуса стоји натпис :“ Посебан линијски превоз“.
3. контролише да ли је Превозник обезбедио путницима идентификационе возне исправе;
4. контролише да ли се градски и приградски превоз путника одвија по регистрованом и овереном реду вожње;
5. контролише да ли се укрцавање и искрцавање путника у возило у линијском превозу врши на аутобуским станицама, аутобуским стајалиштима и окретницама која су унета у регистровани ред вожње;
6. контролише да ли аутобуска стајалишта у градском и приградском превозу путника користе само возила на линијама код којих је то стајалиште уписано у регистровани и оверени ред вожње;
7. контролише да ли су аутобуска стајалишта прописно обележена у складу са важећим прописима који регулишу саобраћајно-техничке услове за аутобуска стајалишта;
8. нареди отклањање недостатака у погледу начина одржавања аутобуских стајалишта;

9. прегледа аутобуску станицу и другу документацију Превозника у вези са обављањем делатности пружања станичних услуга;
10. контролише да ли возило које обавља превоз има видна обележја ознакама од значаја за информисање путника;
11. контролише да ли се у возилу налази потребна документација у складу са чланом 22. ове одлуке (путне налоге за возила, уговоре о закупу возила, саобраћајне дозволе и друго);
12. контролише да ли је у случају штајка Превозник обезбедио минимум процеса рада у обављању делатности превоза путника у градском и приградском превозу у складу са чланом 30. ове одлуке
13. прегледа возила којима се обавља превоз у јавном градском и приградском превозу путника у смислу одржавања истих од стране Превозника у складу са чланом 33. ове одлуке
14. контролише да ли саобраћајно особље поступа у складу са чланом 34. ове одлуке
15. контролише важеће и оверене редове вожње и другу документацију у вези са обављањем делатности јавног превоза;
16. утврђује идентитет Превозника, саобраћајног особља и других одговорних лица за обављање превоза контролом личних карата и других одговарајућих исправа;
17. контролише превозна документа у обављању јавног градског и приградског превоза;
18. подноси захтев за брисање реда вожње односно поласка из реда вожње када утврди да Превозник не обавља јавни градски и приградски превоз путника у складу са овереним редом вожње;
19. нареди отклањање недостатака у погледу: испуњености прописаних услова и начина за обављање јавног градског и приградског превоз путника, прописаних услова за рад аутобуске станице и аутобуских стајалишта, уредне контроле техничке исправности возила, придржавања реда вожње и пословања Превозника;
20. забрани наплату станичних услуга станицама које не испуњавају услове прописане законом и прописима донетим на основу закона;
21. забрани превоз и употребу саобраћајних средстава ако се превоз обавља, односно средства употребљавају противно прописима;
22. искључи из саобраћаја возило којим се врши јавни превоз противно одредбама закона, одреди место паркирања и одузме саобраћајну дозволу и регистарске таблице у трајању од пет дана, а у случају поновног искључивања возила Превозника, у трајању од десет дана;
23. привремено одузме возило које је употребљено за извршење прекршаја или привредног преступа, до правоснажног окончања прекршајног, односно поступка за привредне преступе и изда потврду о одузимању возила;
24. предузима друге мере утврђене законом, подзаконским прописима и овом одлуком.

Уколико Инспектор, у вршењу инспекцијског надзора, уочи повреду прописа из надлежности другог органа, обавестиће одмах о томе, писаним путем, надлежни орган.

3. Послови Комуналне милиције

Члан 46.

Комунална милиција, у складу са законом:
1) врши послове одржавања комуналног и другог законом утврђеног реда у области комуналне делатности превоза путника у градском и приградском превозу путника и
2) врши контролу над применом одредаба ове одлуке.

4. Овлашћења Комуналног милиционара

Члан 47.

У обављању послова Комуналне милиције, комунални милиционар, поред овлашћења прописаних законом, овлашћен је да:
1) изда прекршајни налог;
2) поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;
3) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело.

Уколико комунални милиционар, у обављању комунално-милиционарских послова, уочи повреду прописа из надлежности другог органа, обавестиће одмах о томе, писаним путем, надлежни орган.

VII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Прекршаји

Члан 48.

Новчаном казном у фиксном износу од 100.000,00 динара казниће се за прекршај Превозник:

1. ако посебан линијски превоз обавља супротно одредбама члана 5. ове одлуке;
2. ако градски и приградски превоз путника обавља супротно одредбама члана 11. ове одлуке;
3. ако не поступи по одредбама члана 12. ове одлуке;
4. ако не поступи по одредбама члана 13. ове одлуке;
5. ако поступи супротно члану 14. ове одлуке;
6. ако поступи супротно члану 15. ове одлуке;
7. ако не поступи по одредбама члана 18. став 3. ове одлуке;
8. ако не поступи по одредбама члана 19. ст. 3. и 4. ове одлуке;
9. ако не поступи по одредбама члана 21. ове одлуке;
10. ако не поступи по одредбама члана 22. ове одлуке;
11. ако поступи супротно члану 24. ове одлуке;
12. ако не поступи по одредбама члана 26. ове одлуке;
13. ако не поступи по одредбама члана 27. ове одлуке;
14. ако поступи супротно члану 28. ове одлуке.
15. ако не поступи по одредбама члана 30. ове одлуке;
16. ако не поступи по одредбама 33. ове одлуке;
17. не поступи по одредбама члана 34. ове одлуке.

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у фиксном износу од 10.000,00 динара.

Члан 49.

Новчаном казном у фиксном износу од 50.000,00 динара казниће се за прекршај предузетник који поступа супротно члановима 5., 6. и 7. ове одлуке.

Члан 50.

Новчаном казном у фиксном износу од 5.000,00 динара казниће се за прекршај физичко лице које поступи супротно забранама наведеним у члану 42. став 1. и став 2. ове одлуке.

2. Прекршајни налог

Члан 51.

За прекршаје из чл. 48, 49. и 50. ове одлуке издаје се прекршајни налог.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 52.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о градском и приградском превозу путника на територији Града Суботице („Службени лист Града Суботице", бр. 19/18 и 37/21).

Превозник је дужан да донесе акте из чл. 23. и 34. ове одлуке у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 53.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Града Суботице".

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636562-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице", бр. 27/19 - пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24), члана 14. став 1. алинеја 2. Одлуке о оснивању Туристичке организације Града Суботице („Службени лист Града Суботице", бр. 03/25) и по прибављеној Претходној сагласности Туристичке организације Србије број 683/2025 од дана 03.03.2025. године

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о давању сагласности на Годишњи програм рада Туристичке организације Града Суботице за 2025. годину

I

Даје се сагласност на Годишњи програм рада Туристичке организације Града Суботице за 2025. годину, који је донео Управни одбор Туристичке организације Града Суботице на 4. седници одржаној дана 05.03.2025. године, а који чини саставни део овог Решења.

II

Ово Решење објавити у „Службеном листу Града Суботице".

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636608-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ
ЗА 2025. ГОДИНУ

Суботица, март 2025. године

САДРЖАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТУРИСТИЧКОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ ГРАДА СУБОТИЦЕ

2. САДРЖАЈ ПОСЛОВА И ДЕЛАТНОСТ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ

3. ОРГАНИ УПРАВЉАЊА И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ

4. ДЕФИНИСАНА МИСИЈА, ЦИЉЕВИ И ВИЗИЈА РАЗВОЈА ТУРИСТИЧКЕ ДЕСТИНАЦИЈЕ СУБОТИЦА И ПАЛИЋ
5. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ, ОСТВАРЕНИ ТУРИСТИЧКИ РЕЗУЛТАТИ ТОКОМ 2024. ГОДИНЕ И ЊИХОВА АНАЛИЗА
6. ПРОГРАМ РАДА ЗА 2025. ГОДИНУ СА ПЛАНОМ ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ
7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И ПОРУКЕ ЗА БУДУЋНОСТ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТУРИСТИЧКОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ ГРАДА СУБОТИЦЕ

Туристичка организација града Суботице је основана Одлуком о оснивању Туристичке организације града Суботице („Службени лист града Суботице“, број 3/2025) као јавна служба са циљем вршења послова унапређења и промоције туризма на територији Града Суботице.

Основни пословни подаци о Туристичкој организацији града Суботице:

ПОСЛОВНО ИМЕ
Туристичка организација града Суботице **Turistička zajednica grada Subotice** **Szabadka Város Idegenforgalmi Szervezete** **Turistička organizacija Varoši Subatice**
СЕДИШТЕ
Суботица, Трг слободе 1
ДЕЛАТНОСТ
84.13 – Уређење пословања и допринос успешнијем пословању у области економије **79.90 – Остале услуге резервације и делатности повезане са њима** **79.11 – Делатност путничких агенција** **46.90 – Неспецијализована трговина на велико** **47.78 – Остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама**

ПОДАЦИ О РЕГИСТРАЦИЈИ

Судски регистар Привредног суда у Суботици од 25.03.2010. године, ознака и број решења Фи. 30/2010, регистарски уложак број 5 – 187

МАТИЧНИ БРОЈ

08915733

ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ (ПИБ)

106571652

ЈЕДИНСТВЕНИ БРОЈ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

80809

в.д. директора Туристичке организације града Суботице

Божидарка Голубовић, мастер економиста

2. САДРЖАЈ ПОСЛОВА И ДЕЛАТНОСТ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ

Туристичка организација града Суботице обавља послове који су дефинисани Статутом Туристичке организације града Суботице донетим на седници Управног одбора Туристичке организације града Суботице одржаној 14. децембра 2016. године (пречишћен текст Статута донет је 11.01.2022. године) и односи се на следеће послове:

1) промоције и развоја туризма Града Суботице;
2) координирања активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу развоја и промоцији туризма и на програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;
3) доношења годишњег програма рада и плана промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;
4) обезбеђивања и унапређивања информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности Града Суботице (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, он лине средства промоције - интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири, итд.);
5) прикупљања и објављивања информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма;
6) организовања и учешћа у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација;
7) организовања туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.);
8) управљача туристичког простора;
9) посредовања у пружању услуга у домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству;
10) подстицања реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора;
11) израде, учешћа у изради, као и реализације домаћих и међународних пројеката из области туризма;
12) припреме и прикупљања података, састављање упитника, анализа и других информација;
13) у вези са обављањем привредне делатности, као и друге активности у складу са законом, Одлуком и Статутом Туристичке организације града Суботице.

3. ОРГАНИ УПРАВЉАЊА И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ

У оквиру Туристичке оранизације града Суботице идентификују се следећи органи управљања:

1. Управни одбор,
2. Надзорни одбор и
3. Директор.

3.1. Управни одбор Туристичке организације града Суботице

Управни одбор Туристичке организације града Суботице се састоји од 5 чланова, од којих су четири представници оснивача, а један члан се именује из реда запослених. Чланове Управног одбора именује и разрешава Оснивач, а мандат чланова Управног одбора траје четири године.

Представник запослених у Управном одбору Туристичке организације града Суботице се предлаже тајним изјашњавањем свих запослених, а у складу са одлуком Управног одбора Туристичке организације града Суботице.

Седницама Управног одбора Туристичке организације града Суботице руководи и председава председник Управног одбора.

Управни одбор Туристичке организације града Суботице обавља следеће послове у складу са одредбама Статута:

1. Доноси Статут Туристичке организације града Суботице;
2. Доноси Пословник о свом раду;
3. Доноси годишњи програм рада Туристичке организације града Суботице са финансијским планом;
4. Усваја годишњи извештај о пословању и завршни рачун;
5. Доноси одлуку о оснивању представништва у иностранству и информативних центара у земљи;
6. Доноси Правилник о раду;
7. Доноси опште акте;
8. Доноси програме туристичко – информативно – пропагандне делатности и промотивне делатности, уз сагласност оснивача;
9. Прикупљање и објављивање информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге активности значајне за туризам;
10. Закључује Уговор о раду са директором и одлучује о правима, обавезама и одговорностима директора;
11. Обавља и друге послове утврђене Законом, Одлуком и Статутом.

Актуелни сазив Управног одбора Туристичке организације града Суботице чине:

Табела број 1

Рб	Име и презиме	Функција
1.	Горан Тешовић	председник
2.	Весна Крмпотић	члан
3.	Снежана Бокан	члан
4.	Драган Рудовић	члан
5.	Драгана Мариновић	члан из реда запослених

3.2. Надзорни одбор Туристичке организације града Суботице

Надзорни одбор Туристичке организације града Суботице се састоји од три члана, од којих су два члана представници оснивача, а један се именује из реда запослених.

Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава оснивач. Мандат чланова Надзорног одбора траје четири године.

Представник запослених предлаже се тајним изјашњавањем свих запослених, на начин дефинисан одлуком Управног одбора.

Седнице Надзорног одбора сазива и њиховим радом руководи председник Надзорног одбора.

У складу са одредбама Статута Туристичке организације града Суботице надлежности Надзорног одбора су:

1. Врши надзор над пословањем, прегледа годишњи извештај о финансијском пословању и годишњи обрачун Туристичке организације града Суботице, као и друга акта од значаја за пословање Туристичке организације града Суботице;

2. Доноси Пословник о раду;
3. О резултатима надзора обавештава директора и Управни одбор;
4. Обавља и друге послове утврђене Законом, Одлуком и Статутом.

Актеулни сазив Надзорног одбора Туристичке организације града Суботице чине:

Табела број 2

Рб	Име и презиме	Функција
1.	Милорад Половина	председник
2.	Шандор Кукли	члан
3.	Нешо Радуловић	члан из реда запослених

3.3 Информације о накнадама чланова Управног и Надзорног одбора

У току 2025. године планира се одржавање једне седнице Управног одбора месечно, као и седнице Надзорног одбора по потреби.

Накнаде за председника и чланове Управног и Надзорног одбора исплаћују се за месец у коме се одржава седница, без обзира на број одржаних седница у том месецу.

У складу са предвиђеним Финансијским планом Туристичке организације града Суботице за 2025. годину предвиђене су следеће накнаде председнику и члановима Управног и Надзорног одбора:

Табела број 3

Преглед висине накнаде председника и чланова Управног и Надзорног одбора

Управни одбор	
Председник	4.680,00 РСД месечно у нето износу
Чланови Управног одбора	3.705,00 РСД месечно у нето износу
Надзорни одбор	
Председник	3.510,00 РСД месечно у нето износу
Чланови Надзорног одбора	2.780,00 РСД месечно у нето износу

3.4. Директор Туристичке организације града Суботице

Директора Туристичке организације града Суботице именује и разрешава оснивач.

Мандат директора траје четири године.

Оснивач може до именовања директора, именовати вршиоца дужности директора.

Вршилац дужности директора има сва права, дужности и одговорности, као и директор и може ту функцију обављати до именовања директора, а најдуже годину дана од дана именовања.

Директор Туристичке организације града Суботице може одредити друго лице да заступа Туристичку организацију града Суботице.

Директор Туристичке органиације града Суботице за свој рад одговара Управном одбору и оснивачу.

У складу са одредбама Статута Туристичке организације града Суботице, директор обавља следеће послове:

1. Представља и заступа Туристичку организацију града Суботице;
2. Извршава одлуке Управног одбора;
3. Организује и руководи радом Туристичке организације града Суботице;
4. Обезбеђује законитост рада Туристичке организације града Суботице;
5. Предлаже годишњи програм рада Туристичке организације града Суботице;
6. Предлаже акте које доноси Управни одбор;
7. Подноси Извештај о пословању и годишњи обрачун;
8. Доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;
9. Одлучује о правима и обавезама запослених у Туристичкој организацији града Суботице;
10. Обавља и друге послове одређене Законом, Одлуком и овим Статутом.

Функцију вршиоца дужности директора Туристичке организације града Суботице обавља Божидарка Голубовић, мастер економиста.

3.5. Организациона структура Туристичке организације града Суботице

Организациону структуру Туристичке организације града Суботице чине:

Шема број 1.

Организациона структура Туристичке организације града Суботице

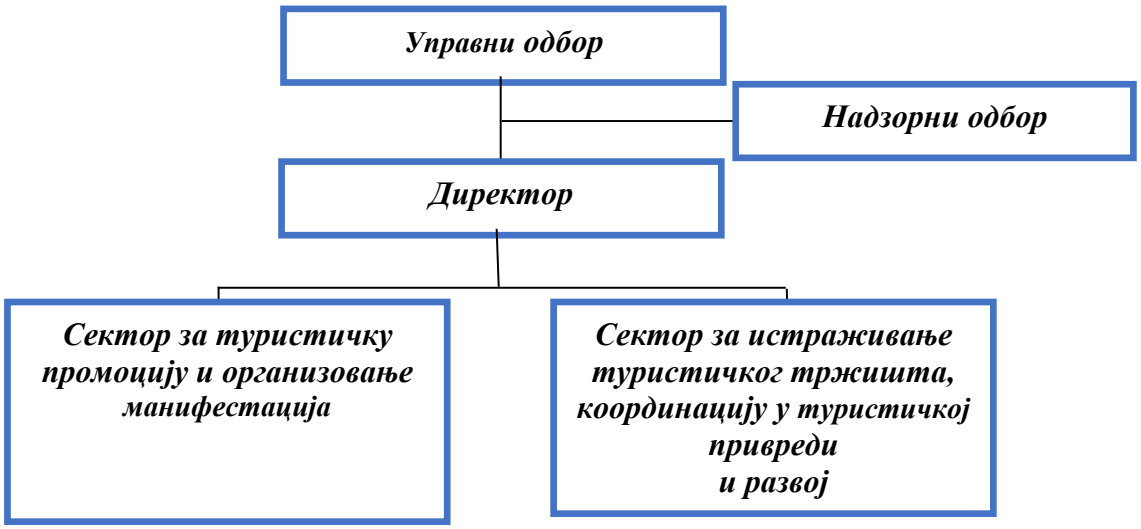

Дефинисање унутрашње организације, послова и задатака уређују се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији, коју доноси директор Туристичке организације града Суботице, уз сагласност Градоначелника. Датим Правилником дефинише се начин организовања Туристичке организације града Суботице, начин руковођења Туристичком организацијом града Суботице, укупан број радних места у Туристичкој организацији града Суботице са тачним називом радног места и описом послова за радна места и потребним бројем извршилаца.

Ради бољег, ефикаснијег и рационалнијег остваривања постављених циљева и задатака, Туристичка организација града Суботице у својој организационој структури има дефинисане следеће секторе и то:

Шема број 2.

Приказ сектора који егзистирају у Туристичкој организацији града Суботице

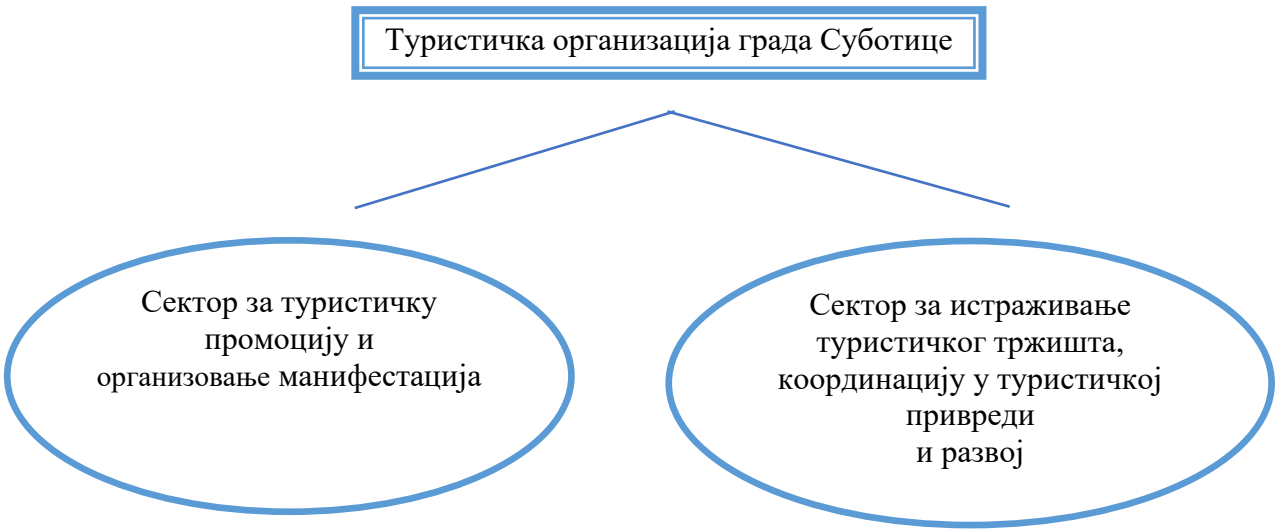

3.6. Начин финансирања Туристичке организације града Суботице

За обављање своје делатности Туристичка организација града Суботице прибавља средства из извора дефинисаних законском регулативом. Средства за обављање делатности Туристичке организације града Суботице у складу са Статутом Туристичке организације града Суботице обезбеђују се из следећих извора:

1. Средстава наплаћених од боравишне таксе и туристичке накнаде;
2. Прихода остварених обављањем послова из оквира своје делатности и из других сопствених прихода;
3. Донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица;
4. Субвенција и дотација из буџета Града и
5. Других извора у складу са Законом.

Новчана средства са којима располаже Туристичка организација града Суботице воде се на посебном текућем рачуну.

Наредбодавац за коришћење новчаних средстава Туристичке организације града Суботице јесте директор или лице које овласти Управни одбор Туристичке организације града Суботице.
О располагању средствима Туристичке организације града Суботице одлучује директор и Управни одбор Туристичке организације града Суботице.

3.7. Законски оквир који регулише пословање Туристичке организације града Суботице

Приликом дефинисања Програма пословања Туристичке организације града Суботице коришћена је следећа законска регулатива:

1. Закон о туризму ("Сл. гласник РС", бр. 17/2019);
2. Закон о јавним службама ("Сл. гласник РС", бр. 42/91, 71/94, 79/2005 - др. закон, 81/2005 - испр. др. закона, 83/2005 - испр. др. закона и 83/2014 - др. закон);
3. Закон о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2017, 83/2014-др.закон и 101/2016-др.закон и 47/2018 и 111/2021 – др. закон);
4. Закон о финансирању локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", бр. 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013 - усклађени дин. изн., 125/2014 - усклађени дин. изн., 95/2015 - усклађени дин. изн., 83/2016, 91/2016 - усклађени дин. изн.,104/2016 и 96/2017 усклађени дин. изн., 89/2018 - усклађени дин. изн. и 95/2018 - др. закон, 86/2019 - усклађени дин. изн., 126/2020 - усклађени дин. изн., 99/2021 - усклађени дин. изн., 111/2021 – др. закон, 124/2022 - усклађени дин. изн., 97/2023 - усклађени дин. изн. і 85/2024 - усклађени дин. изн.);
5. Закон о платама запослених у државним органима и јавним службама ("Сл. гласник РС", бр. 34/2001, 62/2006 - др. закон, 63/2006 - испр. др. закона, 116/2008 - др. закони, 92/2011, 99/2011 - др. закон, 10/2013, 55/2013, 99/2014 и 21/2016 - др. закон, 113/2017 – др. закони, 95/2018 – др. закони, 86/2019 – др. закони, 157/2020 – др. закони и 123/2021 – др. закони);
6. Закон о раду (Сл. гласник РС бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 -одлука УС и 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење);
7. Други важећи прописи који се примењују на запослене у државним органима, а првенствено се односе на локалну самоуправу.

4. ДЕФИНИСАНА МИСИЈА, ЦИЉЕВИ И ВИЗИЈА РАЗВОЈА ТУРИСТИЧКЕ ДЕСТИНАЦИЈЕ СУБОТИЦА И ПАЛИЋ

Туристичка организација града Суботице основана је са превасходним циљем унапређења и промоције туризма Суботице и Палића кроз бољу промоцију дестинације и у складу са тим приоритет је стварање услова за активирање туристичких ресурса на територији града и околине са свим расположивим ресурсима и чиниоцима из ове области.

Главни циљ Туристичке организације града Суботице је подстицање, координација и организација културних и уметничких, привредних, спортских и других манифестација, а које имају за циљ унапређивање постојећих и креирање нових туристичких производа које пружа дестинација.

4.1. Мисија развоја туристичке дестинације Суботица – Палић

Туристичка организација града Суботице са свим заинтересованим стејкхолдерима има мисију да:

1. Повећа одговорност за складан економски, друштвени и културни развој у склопу туристичке дестинације, а што захтева стварање квалитетног, атрактивног и позитивног амбијента за развој урбаног туризма као главног стратешког опредељења за развој туристичке дестинације;

2. Константан рад на развоју добрих система комуницирања између свих учесника у креирању интегрисаног туристичког производа у туристичкој дестинацији Суботица - Палић, где сви треба да сарађују и активно учествују у креирању атрактивних и конкурентски интегрисаних туристичких производа;

3. Охрабривање и подржавање реалних и креативних идеја у домену инструмената тржишног наступа: производа, цене, канала продаје и промоције;

4. Стварање пријатног и гостољубивог амбијента за домаће и стране посетиоце, укључујући и локално становништво дестинације;

5. Доприносе стварању укупног задовољства туриста кроз квалитет и квантитет понуђених услуга у склопу дестинације. Сви учесници туристичке понуде треба да пружају услуге високог квалитета, прилагођене да задовоље очекивања и потребе посетилаца;

6. Теже ка дефинисању јасне дистинкције између домицилне и других сличних дестинација при чему своју пажњу треба да фокусирају на обезбеђивање високе додатне вредности креираних дестинацијских садржаја на којима пак треба константно радити;

7. Стварање канала промоције и пропаганде усмерених у правцу развоја имица туристичке дестинације Суботица - Палић до нивоа оптималног коришћења постојећих капацитета и омогућавање проширивања и развоја нових садржаја туристичке дестинације и раст смештајних капацитета;

8. При експлоатацији природних, културних и других ресурса континуирано воде рачуна о профитабилности и одрживости дугорочних инвестиција у дестинацији;

9. Свеобухватан поглед на туризам као на мотор развоја града који може значајно допринети јачању економске независности и стварању нових радних места, при чему проактивну улогу у овом процесу имају сви актери туристичке привреде;

10. Развој туристичке дестинације на принципима одрживог развоја.

4.2. Визија развоја туристичке дестинације Суботица – Палић

Како би се остварила дефинисана визија развоја туристичке дестинације Суботица – Палић потребно је овај процес схватити као свеобухватан и комплексан процес у који морају бити укључени сви стејкхолдери.
Током претходних година, Суботица - Палић је успоставила јасан идентитет и у оквиру стручних кругова је дефинисана као развијена и атрактивна дестинација идеална за бизнис, политичке и културне сусрете, организацију средњих и малих конференција и манифестација, као и краткотрајних градских одмора.
У наредном периоду све активности туристичке привреде града морају бити усмерене ка следећим програмским активностима:

1. Суботица - Палић треба да постане један од 3 најзначајнија градска туристичка центара Србије, да постане регионално призната и препознатљива дестинација уважавајући квалитет, разноврсност, иновативност и високу додату вредност садржану у својим туристичким производима;

2. Суботица - Палић тежи да стекне статус модерне, добро развијене и конкурентне градске туристичке дестинације у погледу инфраструктуре, заштите животне средине, развоја системских мера за подстицање предузетништва, креирање нових могућности запошљавања, раст бруто – друштвеног производа, перманентно тежећи да одржи статус пријатне и опуштене атмосфере која је иманентна мањим градовима у којима се становници и посетиоци осећају безбедно и удобно уз висок квалитет живота. Суботица треба да постане град који једноставно мора бити откривен, чије латентне чари треба да привуку туристе да осете и доживе Суботицу;

3. Суботица треба да постане град лако доступан свима;

4. Суботица треба да стекне статус успешног града који обезбеђује висок квалитет живота и бројна изненађења за бројне посетиоце,

5. Јасно креираним активностима Суботица и Палић треба да стекну статус идеалног места као полазне тачке за истраживање Србије или осталих регионалних туристичких центара;

6. У усмереном и јасно фокусираном развоју градских туристичких производа у наредном периоду треба размишљати о јавно – приватном партнерству кроз које треба да се обезбеди баланс између квалитета и цене пружених туристичких услуга;

7. Водећи се основним принципима на којима се заснива концепт одрживог развоја, Суботица - Палић треба да избегне бројне замке које са собом доноси масовни туризам, да кроз процесе повећања и управљања потражњом оствари своје дефинисане економске циљеве, водећи рачуна да при том одражава и унапреди своје вредности лојалношћу својих постојећих, тако и да привуче будуће потенцијалне посетиоце.

4.3. Стратешки циљеви развоја туристичке дестинације Суботица – Палић

Да би се створили предуслови за остваривање визије развоја туристичке дестинације неопходно је јасно дефинисати и спроводити констатоване стратешке циљеве развоја туристичке дестинације Суботица – Палић. На овај начин стварају се претпоставке оптималног развоја туристичке дестинације уз елиминисање или ублажавање свих констатованих ризика.
Круцијална два стратешка циља развоја туризма Суботице и Палића односе се на:

Табела број 4.

Рекапитулација главних стратешких циљева развоја туризма Суботице и Палића

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ТУРИЗМА СУБОТИЦЕ И ПАЛИЋА
1. Стварање предуслова за вредновање Суботице и Палића као атрактивних туристичких дестинација. *Реализује се развојем јаког бренда у оквиру кога треба развијати дестинацију тако да се створе предуслови да она добије признање атрактивне и привлачне дестинације домаћим и страним инвеститорима као најјачег економско – привредног центра северне Србије.*
2. Рад на континуираном унапређењу конкурентности туристичке дестинације кроз диверсификацију и диференцијацију сопствених производа, као и ефикасно управљање истом. *Постојећи туристички производи и услуге треба да се додатно развијају и да се константно надограђују. У том смислу треба тежити развијању иновативних, тј. нових туристичких производа како би се заузела боља позиција на конкурентском тржишту. Нови туристички производ који је изграђен у виду Аква и спа центра на Палићу, свакако је један од приоритета наше дестинације и носилац креирања новог дестинацијског бренда.*

Да би се обезбедио плански раст туристичке дестинације Суботица – Палић и њено боље позиционирање на туристичком тржишту, неопходно је поред горе прокломованих циљева, дефинисати неколико парцијалних циљева којима се требају створити предуслови за даљи развој и унапређивање туристичке дестинације Суботица – Палић: промовисање подручја Суботице и Палића као атрактивних туристичких дестинација за јасно дефинисане, циљане видове туризма, тежња ка даљем маркетиншком позиционирању Суботице и Палића као привлачне туристичке дестинације, конципирање јасних инвестиционих стратегија у оне туристичке области које доприносе развоју туризма целокупне дестинације, охрабривање развоја и промоција посебних догађаја и манифестација које могу да привуку туристе, а које су намењене свима који посећују Суботицу и Палић, тежња ка сталном унапређењу квалитета у пружању туристичких услуга у склопу дестинације кроз понуду консултантских услуга у функцији постизања задовољства на релацији потрошач – туриста, као и заједнички рад са свим заинтересованим органима, организацијама и субјектима чија активност јасно омогућује унапређење и промоцију туризма на територији града Суботице.

5. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ, ОСТВАРЕНИ ТУРИСТИЧКИ РЕЗУЛТАТИ ТОКОМ 2024. ГОДИНЕ И ЊИХОВА АНАЛИЗА

5.1. Извештај о раду Туристичке организације Града Суботице за 2024. годину

Након 2020. године, и кризе изазване пандемијом, туризам је на глобалном нивоу био једна од најугроженијих и најтеже погођених грана. Пад броја долазака и ноћења забележен је на свим, како страним, тако и домаћим дестинацијама. У 2021. години Туристичка организација Града Суботице је ушла са планом да се у већој мери окрене домаћим и посетиоцима из региона. Рекордан туристички промет који је забележен током 2022. године потврдио је исправност оваквог планирања. У плану за 2024. годину, а на основу великог броја показатеља да ће туризам наставити раст, фокус промоције наше дестинације је осим домаћег и регионалног тржишта, поново проширен на европска тржишта, која су пре пандемије била традиционално присутна на нашој дестинацији, као и остала велика емитивна тржишта. У сарадњи са

Туристичком организацијом Србије, Туристичком организацијом Војводине, надлежним министарством, али и у сопственој режији, промовисали смо дестинацију Суботица - Палић путем друштвених мрежа, студијских посета, израдом промо спотова у сопственој продукцији, оглашавањем у електронским и штампаним медијима, као и учешћем на промотивним догађајима у земљи, и иностранству. Осим наведених активности, континуирано смо пружали информације у Туристичким информативним центрима. Остварене су и бројне пројектне активности, учешће на семинарима и радионицама, организовање едукација (самостално и у сарадњи са партнерима), као и штампа сопствених публикација.

Сајамске активности

Током 2024. године Туристичка организација града је наступила на бројним сајмовима и промотивним догађајима, како у сопственој режији, тако и у сарадњи са Туристичком организацијом Србије и Туристичком организацијом Војводине.

Туристичка организација града Суботице је учествовала на следећим домаћим и иностраним сајмовима и догађајима:

11.Међународни сајам туризма (Плаце2го) у Загребу - Туристичка организација града Суботице учествовала је на Међународном сајму туризма у Загребу у периоду од 18.01.-20.01.2024. године. Представљена је богата туристичка понуда града и региона. Посетиоци сајма имали су прилику да се упознају са атрактивним туристичким дестинацијама, културним и гастрономским садржајима, као и разноврсним могућностима за активан одмор у Суботици и на Палићу. Ово учешће представља значајну прилику за промоцију туристичког потенцијала града на међународном нивоу, јачање сарадње са партнерима из региона и привлачење већег броја посетилаца.

Међународни сајам туризма у Мадриду (ФИТУР) - Туристичка организација града Суботице започела је своје сајамске промотивне активности на Међународном сајму туризма у Мадриду, који је одржан од 24. јануара до 28. јануара 2024. године. Ово је била прилика да се посетицима сајма представи комплетна понуда нашег града као и околине. Такође смо најавили традиционалне привредно–туристичке манифестације, по којима су Суботица и Палић препознатљиви. Туристичка организација града Суботице је свој наступ организовала уз заједнички наступ са Туристичком организацијом Србије.

Међународни сајам туризма у Љубљани (Алпе - Адриа) - Туристичка организација града Суботице представила је своју богату и разноврсну туристичку понуду на Међународном сајму туризма у Љубљани у периоду од 30.01. - 03.02.2024. године. Посетиоци су имали прилику да открију Суботицу као град са изузетним архитектонским наслеђем, живописном културом и гастрономским ужицима, као и да се упознају са природним лепотама Палића. Ово учешће представља важан корак у промоцији града на међународном тржишту,

повезивању са туристичким партнерима и привлачењу већег броја гостију из региона и шире.

<u>Међународни сајам туризма у Београду</u> - Туристичка организација града Суботице је учествовала на 45. Међународном сајму туризма у Београду у периоду од 22. до 25. фебруара 2024. године. Првог сајамског дана представљена је богата гастро и винска понуда града. Други дан је био посвећен култури и манифестацијама. Трећи дан је био предвиђен за промовисање активног туризма Суботице. Последњи сајамски дан је био предвиђен за извлачење добитника награда, а наградну игру је организовала Туристичка организација града Суботице у сарадњи са свим привредницима и пословним партнерима.

<u>Међународни сајам туризма у Бања Луци</u> - Међународни сајам туризма у Бања Луци, трећи по реду, одржао се од 01. до 03. марта 2024. године, уз подршку ресорног Министарства туризма и трговине у Влади Републике Српске и града Бања Луке. Туристичка организација града Суботице је учествовала на сајму на заједничком штанду Туристичке организације Војводине где је представљена туристичка понуда града са посебним акцентом на летњу понуду и предстојеће манифестације.

<u>Међународна туристичка берза ИТБ Берлин</u> – Туристичка организација града Суботице је у периоду од 05. марта до 07. марта 2024. узела активно учешће на једном од највећих међународних сајмова у свету. Наше учешће на Сајму туризма у Берлину било је изузетно успешно и значајно за промоцију наших туристичких понуда. Током догађаја, имали смо прилику да представимо своје дестинације, културну баштину и туристичке потенцијале великом броју посетилаца и пословних партнера из целог света. На штанду смо организовали презентације, сусрете са потенцијалним партнерима и интерактивне активности које су привукле значајну пажњу. Разменили смо контакте са бројним туристичким агенцијама, туроператорима и медијима, што ће допринети даљем развоју и промоцији нашег туристичког сектора.
Осим тога, учешће на овом престижном сајму омогућило нам је да стекнемо увид у најновије трендове у туризму, иновативне маркетиншке стратегије и најбоље праксе у индустрији. Остварене везе и договори отвориће нове могућности за сарадњу и привлачење већег броја туриста. Сајам у Берлину потврдио је значај наше туристичке понуде на међународном нивоу, а позитивне реакције посетилаца и потенцијалних партнера подстакле су нас да наставимо са унапређењем и промоцијом наше дестинације.

40. Међународни сајам туризма у Софији – Наше учешће на 40. Међународном сајму туризма у Софији било је одлична прилика за представљање туристичке понуде и успостављање нових пословних контаката. Током догађаја представили смо атрактивне дестинације, културно-историјске знаменитости заинтересованој публици и туристичким агенцијама. Остварили смо важне састанке са партнерима из региона и разменили искуства о савременим трендовима у туризму. Сајам нам је омогућио да промовишемо нашу дестинацију ширем аудиторијуму и унапредимо сарадњу са туристичким оператерима, што ће допринети расту посета и развоју туризма.

Конгреси руралног туризма Војводине у Врднику и на Палићу - Конгреси су представљали јединствену прилику за упознавање са кључним аспектима руралног туризма, начинима за унапређење пословања и промовисање овог важног сегмента туризма. Такође, представљени су примери добре праксе који су остварили значајан успех у руралном туризму, као инспирација и модел за даљи развој. Посебан фокус је стављен на промоцију руралних дестинација и производа, како би се привукао већи број туриста и подигла свест о богатству и разноврсности руралног туризма у Војводини.

Дани домаће хране и старих заната Војводине - Туристичка организација града Суботице је подржала манифестацију Дани домаће хране и старих заната Војводине, која има за циљ да промовише традиционалне обичаје, кулинарске специјалитете и произвођаче домаће хране и рукотворина из Војводине. На манифестацији су се активно представили Винарија Клиноцки, Фестивал младе ракије, Домаћи сокови Илесби, Винарија Тонковић, мед Сударевић.

14. туристички форум у Куршумлијској бањи – Туристичка организација града Суботице је узела активно учешће на 14. Туристичком форуму у Куршумлијској бањи у периоду од 26. септембра до 28. септембра 2024. године чији је организатор била Туристичка организација Србије. Туристички радници, представници локалних туристичких организација и представници медија добили су прилику да се упознају са светским трендовима и изазовима у туризму, али и да кроз едукације, радионице, пажљиво одабрана предавања размене искуства, ставове, идеје, представе иновативна решења а све са циљем развоја туристичке услуге и унапређења туристичке понуде Србије.

Међународни сајам туризма и сеоског туризма у Крагујевцу - Туристичка организација града Суботице је наступила на сајму туризма у Крагујевцу у склопу штанда Туристичке организације Војводине, у периоду од 31. октобра до 2. новембра 2024. године. Туристички садржаји града Суботице и Палића представљени су путем штампаних материјала, а посетиоци су упознати са предлозима за одмор у Суботици и околини, везаних за културни, етно, гастро и рекреативни туризам. Своју туристичку понуду представили су бројни излагачи – националне, регионалне и локалне туристичке организације, туристички центри, хотелијери и сеоска домаћинства, винарије и дестилерије, туристичке агенције са својим обједињеним понудама за зимску сезону, пролећна путовања и лето 2025. године.

Сајам туризма у Новом Саду - Туристичка организација града Суботице је на сајму туризма у Новом Саду од 28.11. до 30.11. учесвовала у склопу штанда Туристичке организације Војводине, где је представљена понуда града и околних места. Посетиоцима је представљена понуда винарија и винара Суботице и Палића, манифестације, као и понуда установа културе. Упоредо са изложбеним делом манифестације, реализоване

су презентације актуелних пројеката и трендова у туризму, као и састанци са будућим сарадницима. Током свих сајамских дана штанд Туристичке организације града Суботице је био врло посећен.

Туристичко – информативни центри

Туристичка организација града Суботице располаже са два Туристичко - информативна центра на адресама: Трг Слободе бр. 1, у Суботици и Парк Хероја бр. 13 на Палићу (трамвајска станица). Инфо центар на Палићу је реконстрисан и обновљен 2016. године и данас представља један од најсавременијих и најатрактивнијих инфо центара у земљи, са једном од најквалитетнијих туристичких услуга прилагођених данашњем савременом туристи. На основу анализа свих чинилаца који креирају туристичку понуду дестинације и посета туриста Туристичком информативном центру у Суботици, дошло се до закључка да је тадашњи објекат неадекватан са становишта видљивости за туристе који посећују наш град, као и самог концепта и организације истог. Сходно томе иницирано је решавање овог проблема кроз молбу да се поменути простор замени адекватним по узору на све веће туристичке центре у земљи и окружењу. Туристичка организација града Суботице у току 2019. године добила је од Града Суботице у закуп простор бивше градске сувенирнице, који је планом предвиђен за нови туристичко-информативни центар. Крајем 2019. године, завршена је израда пројектно техничке документације. У оквиру израђеног документа пројектовано је и функционално уређење и опремање ентеријера. Прва фаза радова на адаптацији, покренута је и завршена току 2021. године, средствима надлежног министарства. Крајем 2022. године отпочета је друга (коначна) фаза реконструкције. Завршетак радова на објекту, као и пресељење Туристичког информативног центра у нове просторије окончано је у јануару 2024. године. Функција новог објекта огледа се у модернијем и квалитетнијем пружању свих видова информација, продаји сувенира, билетарници, као и стављање објекта у функцију груписања туриста за посете Градске куће, што ће допринети атрактивности дестинације и даљем развоју туризма на нашој дестинацији.

У току 2024. године Туристичка организација града Суботице имала је укупно склопљених 152. Уговора о посредовању у домаћој радиности са физичким лицима у Суботици и на Палићу. На основу ових Уговора, Туристичка организација је у току 2024. године остварила следеће параметре:

1. Укупан промет: 11.348.626,24 динара
2. Провизија за пружене услуге у посредовању: 539.568,77 динара

Након почетка примене Закона о угоститељству, који је донет у марту 2019. године, са почетком примене од 01.07.2019. године, а који је домаћинима објеката донео могућност самосталног обављања делатности (без посредништва и обавезе издавања фискалног рачуна), као и паушалног плаћања боравишне таксе и пореза на промет од непокретности, многи од домаћина су се одлучили да самостално наставе делатност. Сарадња са домаћинима је настављена у делу пружања услуга смештаја и издавања рачуна од стране Туристичке организације града Суботице према правним лицима.

Пројектне активности у 2024. години

Бесплатне пешачке туре

У јуну месецу 2019. године Туристичка организација града Суботице је, по угледу на европске метрополе, отпочела пројекат Бесплатних пешачких тура за заинтересоване туристе, као и наше суграђане. Циљ овог пројекта је упознавање посетилаца са нашом богатом културном и историјском баштином. Кроз двосатну шетњу са лиценцираним водичима више хиљада посетилаца је било у прилици да види најзначајније грађевине у центру града (Градска кућа, Синагога, Рајхлова палата, зграда Градског музеја, Гимназија, Катедрала, зграда Народног позоришта, Фрањевачка црква, Православна црква и бројне сецесијске грађевине у центру града), као и да се упозна са њиховом историјом, кроз занимљиве приче наших водича. Пројекат је настављен и наредних година. Услед исказаног великог интересовања пројекат ће се наставити и у току 2025. године.

ИПА пројекат - MAJESTIC ZOOs

У склопу Интеррег - ИПА програма прекограничне сарадње Хрватска – Србија 2021.-2027. године, Туристичкој организација града Суботице и партнерима, ЗОО врту Палић, Туристичкој заједници града Осијека и ЗОО врту Осијек, су, средином 2024. године, одобрена средства за пројекат под називом „Унапређење породично оријентисане туристичке понуде у прекограничном региону кроз улагање у побољшање и промоцију решења заснованих на природи, регионалног идентитета, инклузивних и паметних туристичких решења“.

Партнери на пројекту ће развијати туристичку понуду региона и прекограничног подручја, настављајући претходне успешне пројекте који су очували заједничку туристичку, културну и природну баштину. Фокус овог пројекта су панонска архитектура, аутохтоне биљне и животињске врсте и одрживи туризам. Пројекат ће створити инфраструктуру засновану на зеленим решењима како би подржао еколошки прихватљив туризам. Овај пројекат представља холистички приступ туризму који не само да обогаћује локалну економију, већ и приоритизује одрживост животне средине и ангажовање заједнице, те тиме његов значај превазилази границе локалног. Циљ пројекта је интегрисање понуде породичног туризма на обе стране границе и његова промоција као јединствене прекограничне породичне туристичке дестинације. Успостављањем прекограничне туристичке понуде, створиће се трајне социјалне везе између локалних власти, туристичких организација и становника два региона. Стварање, развој и заједничка промоција туристичких производа, са нагласком на породични туризам кроз призму јединствене прекограничне туристичке понуде, убрзаће економски развој прекограничног региона. Партнерски уговор потписан је у августу месецу, укупан износ буџета је 1.487.369,20 евра, од чега је ЕУ финансирање 85%, односно 1.264.263,81 евра. Трајање пројекта је од августа 2024. до фебруара 2027. године. Туристичка организација града Суботице ће, на основу израђене комуникацијске стратегије, израдити визуелни идентитет пројекта и начиниће га препознатљивим у прекограничном региону. ПР материјал који ће начинити током трајања пројекта ће стићи у руке свих оних који чине циљну групу овога пројекта, а то су пре свега породице, деца, учесници конференција, радних скупова. Брошуре које ће бити материјал за едукације за децу ће остати материјал који ће још дуги низ година помоћи одржавању и трајању пројекта и бити основа за нове приручнике. При изради ПР материјала, помоћ Туристичкој организацији града Суботице ће бити инклузивна удружења, удружења која се баве децом са посебним потребама како би не само тој деци дали медијског и друштвеног простора већ и могућност да буду значајан део друштвене заједнице. Организација конференција, сајмова, радних састанака, изложби само су у низу активности које ће бити додељене Туристичкој организацији са циљем јачег промовисања пројекта. Износ буџета Туристичке организације града опредељен за наведене активности је 175.000,00 евра.

Изградња ауто - кампа на Палићу

Анализирајући потребе специфичних група постилаца и водећи се подацима о сталном и стабилном тренду раста камповања у Европи, које је у претходној години забележило преко 350 милиона ноћења, током 2024. покренули смо пројекат израде планско-техничке документације за изградњу ауто-кампа на Палићу.

Пројектом је предвиђен модеран ауто-камп на парцели у близини аква парка. Ауто-камп оваквих карактеристика, у великој мери ће привући бројне туристе којима је овај вид боравка примаран, а који до

сада нису имали адекватан простор на Палићу. Изградњом оваквог објекта, ће и туристичка понуда наше дестинације бити богатија за још један интересантан садржај.

5.2. Остварени туристички резултати током 2024. године и њихова анализа

Да би смо приступили анализи остварених туристичких резултата у туристичкој дестинацији Суботица неопходно је прво извршити стратегијску анализу резултата остварених на републичком нивоу.

Према подацима Републичког завода за статистику, у 2024. години у Републици Србији боравило је укупно 4.432.751 туриста, што је за 6% више у односу на 2023. годину, од чега је домаћих било 2.048.016 (на истом нивоу у односу на 2023.) или 46% од укупног броја гостију, а иностраних 2.384.735 (+ 12%), што је 54% од укупног броја гостију.

У 2024. години остварено је укупно 12.662.151 ноћења (што је за 2% више у односу на 2023. годину), од чега су домаћи туристи остварили 6.564.402 ноћења (- 4%), што чини 52% од укупног броја остварених ноћења, а иностранi 6.097.749 (+ 9%) или 48% од укупног броја остварених ноћења.

Табела број 5.

Број ноћења страних туриста у Србији, према земљи порекла

Земља	Ноћења страних туриста	% 2024/2023.
Руска Федерација	622.381	- 6 %
Турска	603.787	+ 16 %
Кина	404.047	+ 43 %
Босна и Херцеговина	375.306	+ 7 %
Немачка	292.685	+ 4 %
Северна Македонија	276.802	+ 6 %
Црна Гора	261.567	+ 8 %
Румунија	260.001	+ 2 %
Хрватска	254.038	+ 13 %
Бугарска	247.958	+ 25 %

Анализирајући претходну табелу уочавамо да су земље чији туристи имају највеће учешће у оствареном броју ноћења страних туриста суседне државе и државе региона, уз велика светска емитивна тржишта попут Немачке, Турске, Руске Федерације и Кине (који бележе повратак након 2020. године). Такође је уочљив пораст броја ноћења туриста са свих 10 највећих емитивних тржишта у Републици Србији.

Територију локалне самоуправе Суботица, током 2024. године посетило је 176.703 туриста, који су у датом периоду остварили 401.026 ноћења. Од наведених бројки, број долазака страних туриста је био 81.931, са остварених 201.268 ноћења, што чини 50% од укупног туристичког промета.

Туристичко место Суботицу посетило је 140.591 туриста уз остварених 320.915 ноћења.

Туристичко место Палић је у истом периоду посетило 36.112 туриста који су остварили 80.111 ноћења.

Табела број 6.

Број долазака по туристичким местима

Место	Доласци	Удео (%)
Укупно	176.703	100
Суботица	140.591	79,5
Палић	36.112	20,5

Туристичко насеље Суботица у 2024. години чини 79,5% од укупног туристичког промета на територији Града Суботице, када је број долазака у питању, док туристичко насеље Палић остварује 20,5% од укупног броја долазака туриста. Након тренда који је био присутан у периоду пандемије, када је Палић чинио

половину од броја долазака, Суботица је у претходне 3 године опет преузела примат, са више од 3/4 туристичког промета. Овај податак највише можемо приписати порасту броја долазака страних туриста, којима је Суботица, традиционално, интересантнија дестинација од Палића.

Сличне проценте уочавамо и када погледамо податке о распореду ноћења, док је, у апсолутном броју, Суботица забележила 240.804 ноћења више од Палића:

Табела број 7.

Број ноћења по туристичким местима

Место	Ноћења	Удео (%)
Укупно	401.026	100
Суботица	320.915	80
Палић	80.111	20

Фокусирајући се на анализирање локалног туристичког промета на територији дестинације Суботица (туристичка места Суботица и Палић) дајемо преглед топ 15 емитивних тржишта, према броју ноћења:

Табела број 8

Број ноћења страних туриста на дестинацији Суботици-Палић према земљи порекла

Земља порекла	**Број ноћења**
Руска Федерација	31.003
Мађарска	23.008
Немачка	18.590
Босна и Херцеговина	17.984
Хрватска	13.418
Пољска	8.091
Кина (укљ. Хонг Конг)	7.270
Словенија	6.407
Бугарска	4.948
Румунија	4.504
Северна Македонија	4.108
Чешка	3.857
Италија	3.788
САД	3.642
Црна Гора	3.460

Као што се види из табеларног приказа, Русија је у 2024. био највеће емитивно тржиште, а следе је Мађарска и Немачка. Уз промет које остварују тржишта земаља бивше Југославије, суседне земље, те остала велика емитивна тржишта (Италија, САД) туристи из Пољске и Чешке су традиционално присутни на нашој дестинацији. Такође је приметан повратак туриста са кинеског тржишта. Ради лакшег сагледавања сезоналних тенденција на туристичком тржишту Суботице, извршићемо њихово приказивање у форми табеларних прегледа:

Табела број 9.

Доласци и ноћења туриста по месецима за 2024. годину у насељу Суботица.

Месец	Доласци	Ноћења
Јануар	4.785	14.827
Фебруар	7.641	17.619
Март	7.794	20.335
Април	14.206	29.386
Мај	17.327	34.474
Јун	12.785	29.712
Јул	16.634	36.388
Август	17.740	39.257
Септембар	11.138	25.231
Октобар	13.680	29.435
Новембар	9.509	23.497
Децембар	8.738	20.682

Графикон 1.

Доласци и ноћења туриста по месецима за 2024. годину у насељу Суботица

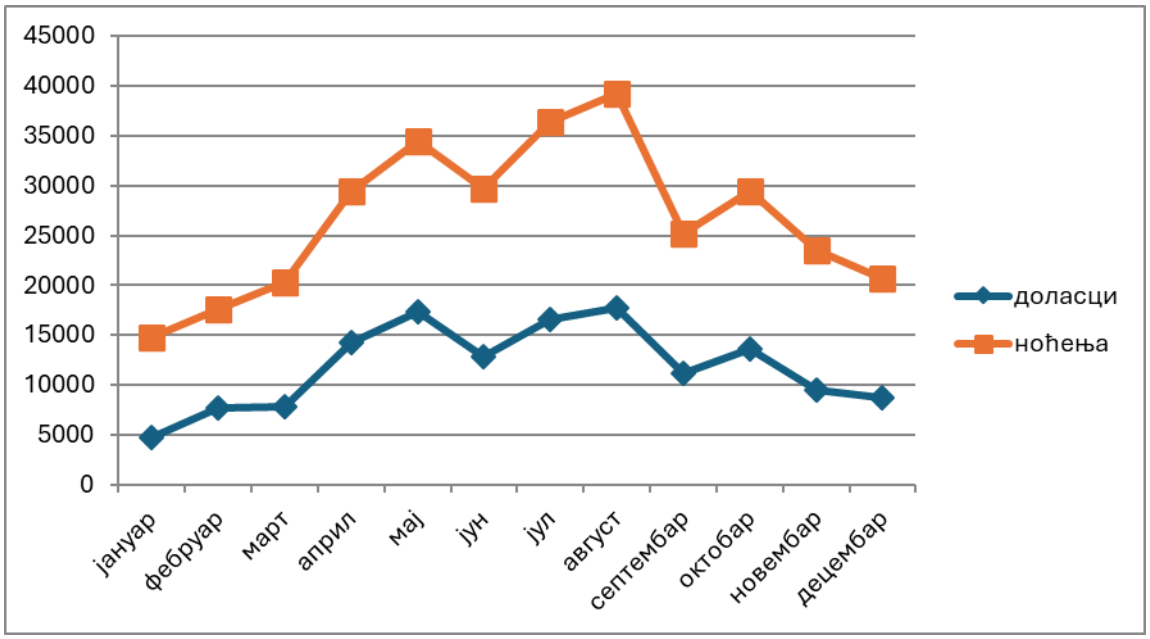

Анализирајући дату табелу уочавамо да је период од априла до октобра време када је Суботица најпосећенија, с тим да су и новембар и децембар 2024. допринели успешној сезони. Почетак године (јануар и фебруар) је обележио слабији промет.

Саставни део туристичког промета дестинације Суботица представљају и доласци и ноћења туриста у туристичком месту Палићу, који ће бити приказани у табели која следи

Табела број 10.

Доласци и ноћења туриста по месецима за 2024. годину у насељу Палић.

Месец	Доласци	Ноћења
Јануар	1.064	2.802
Фебруар	1.972	4.312
Март	2.310	4.873
Април	3.825	7.781
Мај	4.088	9.140
Јун	3.645	8.479
Јул	4.439	10.775
Август	4.663	11.333
Септембар	2.829	5.688
Октобар	3.388	6.745
Новембар	1.884	4.333
Децембар	2.005	3.904

Графикон 2.

Доласци и ноћења туриста по месецима за 2024. годину у насељу Палић.

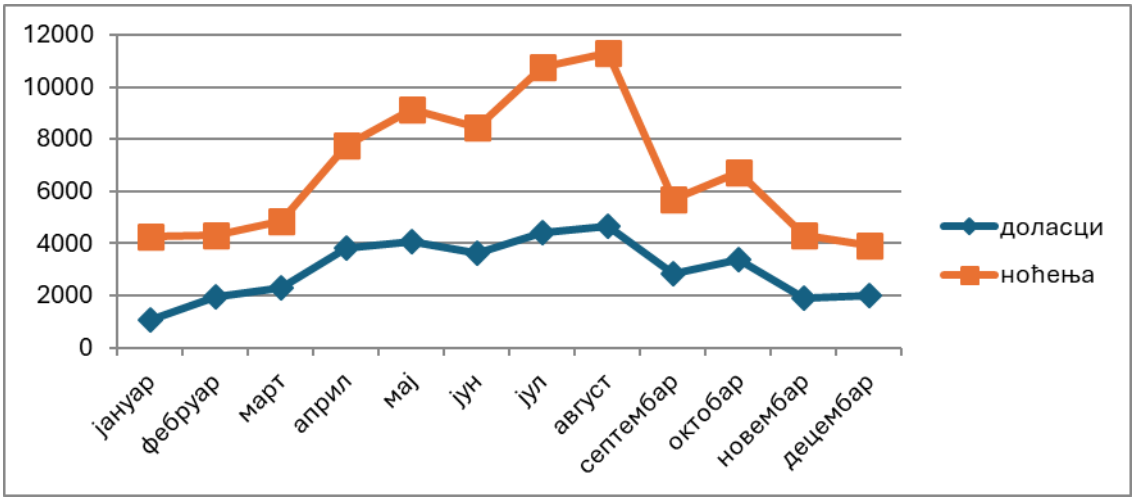

Подаци из табеле 10. показују да се највећи број долазака и ноћења на Палићу остварио у периоду од априла до октобра месеца. Почетак године (јануар, фебруар) су нешто слабији него претходних година, као и сам крај године, који је донео испотпросечан број туриста на Палићу.

Како би смо добили потпунију слику о тенденцијама туристичког промета током 2024. године дестинације Суботица – Палић приказаћемо просечан број дана боравка туриста у Суботици и на Палићу. Просечан број дана боравка туриста у Суботици и Палићу дат је у табели која следи:

Табела број 11.

Просечан број дана боравка туриста у Суботици и на Палићу

ПРОСЕЧАН БРОЈ ДАНА БОРАВКА ТУРИСТА У СУБОТИЦИ	
Просечан број дана боравка туриста	**2,3 дана**
Просечан број дана боравка домаћих туриста	**2,0 дана**
Просечан број дана боравка иностраних туриста	**2,5 дана**
ПРОСЕЧАН БРОЈ ДАНА БОРАВКА ТУРИСТА НА ПАЛИЋУ	
Просечан број дана боравка туриста	**2,2 дана**

Просечан број дана боравка домаћих туриста	**2,3 дана**
Просечан број дана боравка иностраних туриста	**2,2 дана**

Кумулативно, на територији града Суботице просечан боравак је 2,27 дана. Домаћи туристи бораве просечно 2,2 дана у нашем граду, док је код страних туриста просек боравка 2,35 дана.

6. ПРОГРАМ РАДА ЗА 2025. ГОДИНУ СА ПЛАНОМ ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ

6.1 Увод

Програм рада Туристичке организације града Суботице за 2025. годину урађен је у складу са Законом о туризму и Стратегијом развоја туризма Републике Србије, као и Маркетинг стратегијом Војводине. Важно је напоменути да је Закон о Туризму и Закон о Угоститељству измењен током 2019. године. Сходно овим променама у значајној мери мењао се и сам рад локалних туристичких организација. Имплементација са свим подзаконским актима, правилницима и одредбама закона одвијала се кроз целу 2019. годину, а тај процес се наставио и у наредним годинама.

Туристичка организација града Суботице ће у 2025. години поред новог програма рада, нових идеја, планова и активности, савесно и ажурно радити започете послове и пројекте из претходног периода. Планиране активности развијаће се према одобреним пројектима и усвојеном финансијском плану за 2025. годину.

Стратешки документи

Туристичка организација града Суботице је током 2024. године, у сарадњи са локалном самоуправом, стручним службама и секретаријатима, покренула иницијативу израде стратешког документа „Програм развоја туризма дестинације Суботица-Палић“. Неопходност овог документа огледа се у чињеници да су све потребне предрадње за креирање овог стратегијског документа урађене, и по угледу на водеће дестинације у Републици Србији намеће се потреба да се на квалитетан и ефикасан начин уради стратегија бржег дестинацијског развоја. У претходном периоду урађене су ревизије свих дестинацијских садржаја, комплетиране су све базе података које су биле неопходне за креирање улазних параметара за овакав један стратешки документ.

6.2 План рада за 2025. годину

Едукација

Пратећи савремене трендове у сфери туризма, Туристичка организација града Суботице у 2025. години радиће на едукацији и усавршавању својих запослених, у циљу што квалитетнијег и стручнијег обављања послова, примене нових трендова и иновација у савременом туризму. Едукацијски програми обухватаће многе сегменте континуираног усавршавања кроз:

- Обуку запослених у области дигиталног маркетинга, унапређење познавања страних језика, полагање стручног испита за туристичког водича код надлежног министарства, семинаре и радионице из области маркетинга, управљања пројектима, дестинацијског менаџмента и др;
- У склопу ИПА пројекта Majestic ZOOs обука и сертификација 10 локалних лиценцираних водича у оквиру програма Interpret Europe – европске асоцијације за интерпретацију културне баштине;
- Едукацију локалних угоститеља и пружалаца услуге смештаја од стране експерата из организације „Family Travel Association“ и додела „Family Welcome” сертификата полазницима који успешно прођу обуку;
- Едукације за локалне туристичке водиче и туристичку привреду кроз пројекте које суфинансирају Министарство туризма и омладине и Покрајински секретеријат за привреду и туризам.

Информативно - пропагандна делатност

Туристичка организација града Суботице ће током 2025. године предузимати значајне активности у погледу промоције туристичке понуде дестинације Суботица – Палић.

У наставку је дат списак кључних активности:

- ✓ Информативна делатност;

- ✓ Организовање манифестација;
- ✓ Пројектне активности усмерене на промоцију дестинације;
- ✓ Организовање рада туристичко - информативних центара;
- ✓ Одржавање и унапређење интернет презентација;
- ✓ Реализација медијске кампање у електронским медијима;
- ✓ Реализација медијске кампање у штампаним медијима;
- ✓ Реализација кампање на интернет претраживачима;
- ✓ Организовање, учешће и координација промотивних наступа и сајмова туризма у земљи и иностранству;
- ✓ Организовање посета студијских група новинара и туристичких агенција из земље, региона, али и великих емитивних тржишта (Немачка, Кина, Русија, Турска).

Праћење туристичког промета и истраживање тржишта

Спроводиће се следеће активности:

- Уз подршку Републичког завода за статистику сваког месеца ће бити рађена анализа података који буду доступни, тако да сви заинтересовани у сваком моменту могу добити релевантне податке за претходни период.

Развој и унапређње WEB презентације Туристичке организације града Суботице

У току 2025. године, планира се проширење платформи и web - презентација www.visitsubotica.rs, као и www.palic.rs, у складу са новим тенденцијама на овом пољу. Такође је предвиђена континуирана контрола и освежавање садржаја интернет презентација како би се туристима обезбедиле квалитетне и правовремене информације о дестинацији. Пратећи савремене технологије из ове области, креираће се модерне и функционалне презентације наше дестинације са ревидираним садржајима и дестинацијском понудом.

Дигитално оглашавање

- Оглашавање на интернет порталима у земљи;
- Промоција и пласирање промотивних чланака о дестинацији;
- Оглашавање на друштвеним мрежама Facebook, Instagram и TikTok;
- Спонзорисани огласи и објаве на друштвеним мрежама у циљу повећања видљивости и представљања дестинацијске понуде;
- Оглашавање на порталима и платформама у иностранству путем заједничког наступа са Туристичком организацијом Србије.

Оглашавање у штампаним и електронским медијима

У 2025. години Туристичка организација града Суботице планира промоцију из ових области, кроз појачану активност у овом сегменту промоције, у виду следећих активности: - Оглашавање у дневним листовима (локалног, регионалног и по потреби националног нивоа);

- Радио оглашавање и интервјуи;
- Оглашавање у специјализованим часописима из туристичке делатности;
- Телевизијско оглашавање и наступи у емисијама (локалног, регионалног и по потреби републичког нивоа);
- Промоција дестинације кроз емисије специјализованог и стручног карактера на тв станицама.

Продукција ТОГС

Туристичка организација града Суботице наставиће вишегодишњу праксу када је овај вид делатности у питању. У 2025-ој години планирамо израду спотова и кратких филмова промотивног карактера, као један од најсавременијих видова промоције дестинације. Спотови ће се користити за оглашавање на електронским медијима, као и кроз промотивне кампање на друштвеним мрежама. Такође је у плану спот који ће промовисати нови туристички производ.

Студијске посете новинара, блогера, и организатора путовања

Настављајући досадашњу праксу, Туристичка организација града Суботице и у 2025. години планира појачану промоцију наше дестинације овим путем. Туристичка организација града ће у току године организовати студијске посете за представнике организатора путовања из земље и иностранства, позивати релевантне и утицајне новинаре, блогере и инфлуенсере. Основни циљ оваквог вида промоције је повећање видљивости дестинације Суботица - Палић као и подизање свести потенцијалних туриста при самом доласку на нашу дестинацију.

Овај вид активности Туристичка организација града Суботице ће обављати како самостално, тако и са партнерима, Туристичком организацијом Србије, Туристичком организацијом Војводине, као и другим партнерима и сарадницима.

Као примаран циљ овакве активности поставља се повећање броја квалитетних уредака, објава, чланака и текстова који ће допринети бољој и квалитетнијој промоцији саме дестинације.

Промоција града кроз манифестације и фестивале

Туристичкој организацији града Суботице је 2017. године од стране Града поверена организација манифестација Дана Града и Дочека Нове године на Тргу.

У току 2025. планира се одржавање обе наведене манифестације, Дан града, 1. септембар, ће се обележити током више дана кроз разна дешавања и концерте, док је дочек Нове године планиран за 31.12.2025.

Поред наведених манифестација, а у склопу својих редовних активности сваке године припрема се Календар дешавања ради промоције туристичке понуде, као и у сврху информисања туриста. У Календару су наведена дешавања која су туристички валоризована или имају потенцијала да то постану, и то како забавна и гастрономска, тако и етно, културна, спортска и привредна дешавања.

Интегрална верзија Календара дешавања за целу 2025. годину за Суботицу, Палић и околину, доступна је на српском, мађарском и енглеском језику, а избор туристички најзначајнијих дешавања на истим језицима може се наћи на сајту www.visitsubotica.rs и www.palic.rs. Током године, Календар дешавања се константно допуњава и ажурира, а све манифестације благовремено се најављују на сајту Туристичке организације.

Тројезична штампана верзија Календара дешавања за 2025. годину са избором од 40 - так најзначајнијих и најатрактивнијих манифестација штампаће се у току године у тиражу од 1000 примерака.

Туристичка организација града Суботице избор туристички најзначајнијих дешавања редовно доставља и Туристичкој организацији Србије, Туристичкој организацији Војводине и другим заинтересованим субјектима.

У 2025. години, акценат је стављен на промоцију следећих дешавања:

Календар дешавања на подручју дестинације током 2025. године

Месец	Датум манифестације	Назив манифестације	Локација	Организатор	Опис
МАРТ	02.03.2025.	26. ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ „СУПЕР ЕНПИ КАРАТЕ КУП“	Хала спортова, Суботица	Спортско борилачко удружење Спартак-Енпи	Спортска манифестација
	31.03.2025.	УСКРШЊА РАДИОНИЦА	Доњи Таванкут – Галерија	ХКПД Матија Губец, Таванкут	Уметнички програм
АПРИЛ	05.04.2025.	Гранд прих – Мажореткиње Србије		Српски савез мазореткиња и пом пон тимова	Спортско забавни програм
	07.-12.04.2025.	Меет&еат - Гастрофестивал	Центар града	РАВНИЦА Удружење за узгој свиња	Сајам месних прерађевина, вина И рукотворина

				расе мангулица Војводина	
	11.04.2025.	Ускршња изложба	Доњи Таванкут – Галерија	ХКПД Матија Губец Таванкут	Уметнички програм
	19.04.2025.	Васкрс на Палићу	Велика тераса, Палић	Удружење Јоги	
	Крај априла	Финн Меч Рејс	Палић, Обала Лајоша Вермеша	Једриличарски клуб Палић	Такмичење за олимпијску класу једрилице Финн
МАЈ	01.-04.05.2025.	Првомајски уранак на Палићу	Палић	Парк Палић доо	Забавано туристички програм
	01.-02.05.2025.	Првомајска регата	Палић, Обала Лајоша Вермеша	Једриличарски клуб Палић	Такмичење у једрењу
	09.-11.05.2025	СЕЕООЦ 2025	Палић, Обала Лајоша Вермеша	Једриличарски клуб Палић	Међународна једриличарска регата
	17.05.2025.	Wине Су - салон вина	Палић	Јелена Ђурић уз удружење Придружи се 024	Забавано туристички програм
	крај маја	Дани драмског студија (ДАДРАС)	Суботица	АКУД Сулола	Културни и забавни програм
	23.-25.05.2025.	Урбанови дани – Палићке винске свечаности	Палић	Месна заједница Палић	Културно-забавни програм
ЈУН	почетак јуна	Међународни сусрет олдтимера	Суботица, Палић и Таванкут	Међународни олдтајмер клуб Суботица	Изложба старовремених аутомобила
	10.06.2025.	Светски дан сецесије	Суботица (разне локације)	Градски музеј Суботица	Изложбе, предавања
	21.06.2025.	Палачинка дан	Мала Босна	Тахлес	Забавни програм
	крај јуна	Етнофест	Суботица	Удружење Етнофест	Фестивал музике света
	крај јуна	ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ У ВЕСЛАЊУ ЗА ЈУНИОРЕ, ЈУНИОРКЕ, КАДЕТЕ И КАДЕТКИЊЕ	Палић	Веслачки клуб Палић	Првенство у веслању
ЈУЛ	почетак јула	ИНТЕРНАЦИОНАЛНА ВЕСЛАЧКА РЕГАТА „ВОЈВОДИНА ОПЕН“	Палић	Веслачки клуб Палић	Првенство у веслању
	12.07.2025.	Рис	Ђурђин	Удруга буњевачких Хрвата Дужијанца	Традиционална манифестација, такмичење рисара (ручно кошење жита)
	19.-25.07.2025.	Фестивал европског филма "Палић 2025"	Палић	Отворени универзитет	Фестивал европског филма
	25.-27.07.2025.	Суммер3п Фестивал	Палић	Удружење грађана Кооператива – АШЦ	Фестивал електронске музике
АВГУСТ	08.-10.08.2025.	Дужијанца	Суботица	Удруга буњевачких	Традиционална манифестација,

				Хрвата Дужијанца	крај жетвених свечаности
	20.-24.08.2025.	Интеретно Фестивал	Суботица (центар града)	МКЦ Непкер	Фестивал фолклора (народног плеса)
	31.08.2025.	Суботички полумаратон	Суботица	Суботички полумаратон	Локални полумаратон
СЕПТЕМБАР	01.09.2025.	Дан града	Суботица (центар града)	Туристичка организација града Суботице	Прослава родјендана града Суботице
	03.-07.09.2025.	Завичајни дани	Суботице центар града	Боривоје Вукајловић	Културни и забавни програм
	13.-14.09.2025.	Бербански дани – Отворено Првенство града Суботице	Палић, Обала Лајоша Вермеша	Једриличарски клуб Палић	Једриличарска регата
	13.-14.09.2025.	Бербански дани	Палић	Парк Палић доо	Обележавање успешне бербе грожђа
	21.-26.09.2025.	Међународни фестивал позоришта за децу "Суботица 2025"	Суботица	Отворени универзитет	Фестивал који привлачи учеснике преко океана
	крај септембра	Дани пчеларства	Суботица	Удружење пчелара Пчела	Изложба и промоција пчеларских производа
	27.09.2025.	ТАВАНКУТСКИ ФЕСТИВАЛ ВОЋА	Доњи Таванкут – Галерија	ХКПД Матија Губец Таванкут	Уметнички програм
ОКТОБАР	11.10.2025.	Погачијада	Љутово	Месна заједница Љутово	Такмичење и излагање погача и других домаћих производа
	24.-25.10.2025.	Фестивал сећања - фестивал хризамтема	Арт биоскоп Лифка	Арт биоскоп Лифка	Фестивал фантасу И хорор филмова
	20.-26.10.2025.	Јесењи фестивал јеврејске културе	Суботица	Јеврејска општина Суботица	Културни и забавни програм
НОВЕМБАР	03.-08.11.2025.	Меет&еат - Гастрофестивал	Центар града	РАВНИЦА Удружење за узгој свиња расе мангулица Војводина	Сајам месних прерађевина, вина И рукотворина
	8.11.2025.	Фестивал младе ракије	Љутово	Удружење произвођача И љубитеља ракије Суботичка пешчара	Изложба И дегустација ракије
	15.-22.11.2025.	Десире Централ Статион	Суботица	Позориште Дежо Костолањи и Удружење Десире	Фестивал савремене позоришне И плесне уметности
ДЕЦЕМБАР	05.12.2025.-07.01.2026.	WинтерФест	Суботица	ЈКП Суботичке пијаце	Привредне и промотивне манифестације
	07.12.2025.	Трка Деда Мразева	Палић	УСС Палић и Парк Палић	Спортско-забавна и хуманитарна

				доо	манифестација за све узрасте
	31.12.2025.-01.01.2026.	Дочек Нове 2026. године	Трг слободе	Туристичка организација града Суботице	Забавни програм поводом дочека Нове године

Израда информативно- пропагандног материјала

Туристичка организације града Суботице у 2025. години предвиђене су следеће активности у погледу израде информативно – пропагандог материјала:

1. Израда фотодокументације - откуп најбољих фотографија које могу бити употребљене за потребе свих врста презентација дестинације (брошуре, лифлети, web презентације, прес материјали...);
2. Пласман званичних сувенира Суботице;
3. Штампање каталога дестинације – свакако је једна од најважнијих делатности Туристичке организације града Суботице. У току 2025. године планира се штампање публикација, као и допуна материјала који је потрошен у претходном периоду.

Планирани обим штампања промотивних материјал и штампаних медија

У току 2025. године планирано је штампање следећих материјала:

- Туристички водич Суботица (српско-енглески и мађарско-немачки) – по потреби
- Туристички водич Палић (српско-енглески и мађарско-немачки) – по потреби
- Водич Сецесија (српско-енглески, мађарско-немачки) – по потреби
- Активни одмор (српско-енглески и мађарско-немачки) – по потреби
- Храна и Вино (српско-енглески и мађарско-немачки) – по потреби
- Туристичка мапа Града: блок и преклоп – по потреби
- Календар манифестација за 2025. годину - 1.000 ком.

Планиране сајамске активности у 2025. години

Туристичка организација града Суботице ће у 2025. години представити туристичку дестинацију Суботица-Палић на сајмовима и догађајима у земљи, самостално, као и у сарадњи са Туристичком организацијом Војводине, Покрајинском привредном комором и Туристичком организацијом Србије. Што се тиче сајмова у иностранству, Туристичка организација не планира самостална учешћа на догађајима. У плану је учешће на 6 сајмова у иностранству у сарадњи са Туристичком организацијом Србије.

Табела 12.

Наступи на сајмовима и манифестацијама у 2025. години

САЈАМСКИ НАСТУПИ У ИНОСТРАНСТВУ
1. "Ferien Messe 2025" Аустрија, Беч, 16. јануар 2025. 2. " Fitur 2025",Мадрид, Шпанија, 20.јануар 2025. 3. "Alpe-Adria fair",Словенија, Љубљана, 29.јануар 2025. 4. "EMITT 2025", Турска, Истанбул, 05.фебруар 2025. 5. "ITB 2025", Немачка, Берлин, 04.март 2025. 6. "Holiday & spa EXPO" Бугарска, Софија 09.март 2025.
САЈАМСКИ НАСТУПИ У ЗЕМЉИ
1. Београд,"Међународни сајам туризма", фебруар 2025. године, самосталан наступ, 2. Нови Сад, "Међународни сајам туризма", октобар 2025. године, у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за привреду и Туристичком организацијом Војводине, 3. Крагујевац, "Сајам туризма и сеоског туризма", новембар 2025. године 4. „XV Туристички форум 2025“ септембар 2025.

7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И ПОРУКЕ ЗА БУДУЋНОСТ

План и програм рада Туристичке организације града Суботице усклађен је са тренутним трендовима на домаћем, регионалном и међународном тржишту и представља средство за спровођење развојне политике, праћење и мерење развоја и напретка наше дестинације.

Документ даје визију за Суботицу и Палић као веома значајне дестинације Републике Србије, идеалне за пословни туризам, кратке градске одморе и савршену базу, тј. полазну тачку за истраживање знаменитости Србије и околних европских земаља. Суботица као један од водећих привредних центара државе Србије и брзо растућа туристичка дестинација има добре шансе да додатно повећа количину и квалитет услуга у туризму, да побољша своје признање и конкурентност, те да тиме постигне циљеве изнете у овом плану рада.

Овде свакако треба истаћи да су трендови туристичке тражње последњих неколико година, као и тренутни и актуелни трендови у регионалном, европском и глобалном туризму веома повољни за нашу дестинацију. Обзиром да се жеље и интересовања туриста мењају веома брзо, изузетно је важно ослушкивати и пратити тржиште свим расположивим средствима што ће Туристичка организација града Суботице свакако чинити и у будућности, како би се повећање броја долазака и ноћења туриста, као и њихово задовољство услугама и даље наставило темпом којим расте последњих година.

Из горе наведених података извлачи се закључак да у 2025. годину треба ући добро припремљен и са оптимизмом да ће се тренд снажаног раста из претходне године одржати, као и да ће нашу дестинацију наставити да прати позитиван тренд у укупном броју долазака и ноћења туриста.

Свакако креирање нових туристичких производа и улагање у инфраструктуру је нешто што ће нашој дестинацији донети нове видове туристичких производа у будућности, који ће проширити дестинацијску понуду.

Туристичка организација града Суботице ће пратити нове трендове на светском, европском и регионалном туристичком тржишту и у 2025. години, са намером да утиче на повећање квалитета услуге код свих привредних субјеката из области туризма истовремено се трудећи да додатно едукује и поспеши знање свих својих запослених како би Суботицу и Палић као дестинације јаче учврстила и боље позиционирала него у претходном периоду.

На основу члана 59. став 7. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр.15/16 и 88/19), члана 33. став 1. тачка 9) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 23. став 1. тачка 9. Одлуке о оснивању „Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица („Службени лист Града Суботице“, бр. 40/23-пречишћен текст),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о давању сагласности на Прву измену Програма пословања “Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица за 2025. годину

I

Даје се сагласност на Прву измену Програма пословања **“**Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица за 2025. годину, усвојену од стране Надзорног одбора „Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање“ Суботица дана 21. марта 2025. године.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу Града Суботице”.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636701-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 59. став 7. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр.15/16 и 88/19), члана 33. став 1. тачка 9) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 22. став 1. тачка 9) Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Стадион“ Суботица („Службени лист Града Суботице“, бр. 29/21-пречишћен текст),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о давању сагласности на Прву измену Програма пословања Јавног комуналног предузећа „Стадион“ Суботица за 2025. годину

I

Даје се сагласност на Прву измену Програма пословања Јавног комуналног предузећа „Стадион“ Суботица за 2025. годину, усвојену од стране Надзорног одбора Јавног комуналног предузећа „Стадион“ Суботица дана 20. марта 2025. године.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу Града Суботице”.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636777-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 59. став 7. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр.15/16 и 88/19), члана 33. став 1. тачка 9) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 22. став 1. тачка 9) Одлуке о оснивању Јавног предузећа „Суботица-транс“ Суботица („Службени лист Града Суботице“, бр. 37/21-пречишћен текст),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о давању сагласности на Прву измену Програма пословања Јавног предузећа „Суботица-транс“ Суботица за 2025. годину

I

Даје се сагласност на Прву измену Програма пословања Јавног предузећа „Суботица-транс“ Суботица за 2025. годину, усвојену од стране Надзорног одбора Јавног предузећа „Суботица-транс“ Суботица дана 24. марта 2025. године.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу Града Суботице”.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636874-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 59. став 7. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр.15/16 и 88/19) и члана 33. став 1. тачка 9) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о давању сагласности на Прву измену Програма пословања ДОО „Парк Палић“ Палић за 2025. годину

I

Даје се сагласност на Прву измену Програма пословања ДОО **„**Парк Палић” Палић за 2025. годину, усвојену од стране Скупштине ДОО **„**Парк Палић” Палић дана 24. марта 2025. године.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу Града Суботице”.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636938-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 100. став 3. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18 - др. Закон, 95/18 - др. Закон и 94/24 – др.закон), члана 6. Одлуке о оснивању Фонда за заштиту животне средине Града Суботице ("Службени лист Града Суботице", бр. 26/09) и члана 33. став 1. тачка 21. Статута Града Суботице ("Службени лист Града Суботице", бр. 27/19 – пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24), по прибављеној сагласности Министарства заштите животне средине број 000246041 2025 14850 007 011 400 043 04 002 од 31. јануара 2025.године,

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

ПРОГРАМ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ ЗА 2025. ГОДИНУ

I

Овим Програмом утврђује се намена коришћења средстава за активности које се током 2025. године планирају у области заштите и унапређивања животне средине.

За реализацију Програма планирају се средства у буџету Града Суботице за 2025. годину ("Службени лист Града Суботице", бр. 34/24) која ће се реализовати путем Фонда за заштиту животне средине Града Суботице у износу од 462.078.000 динара.

II

Преглед програмских активности са детаљним описом, циљевима и потребним финансијским средствима, дат је у табели која се налази у **Прилогу 1** овог програма и чини његов сасатавни део, а садржи податке према Правилнику о обрасцу програма коришћења средстава буџетског фонда и извештаја о коришћењу средстава буџетског фонда, начину и роковима њиховог достављања ("Сл.гласник РС", бр. 80/19)

III

Финансирање, односно суфинансирање активности из овог Програма вршиће се у зависности од прилива средстава буџета Града и прилива наменских уступљених средстава у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18 - др. Закон, 95/18 - др. Закон и 94/24 – др.закон).

IV

У случају да се приходи не остваре у планираном износу, Градско веће ће, на предлог секретаријата Градске управе надлежног за послове заштите животне средине, решењем утврдити приоритетне активности.

V

Средства из тачке I овог програма могу да се увећају за износ буџетских средстава из других извора, као донација и трансфера од других нивоа власти, и могу да се користе за намене из тачке II овог програма без претходне сагласности Министарства заштите животне средине на измене овог програма.

VI

Реализацију овог програма и надзор над извршавањем уговорних обавеза и реализацију појединачних програма и пројеката и Извештај о реализацији Програма сачињава секретаријат Градске управе надлежан за послове заштите животне средине и доставља га надлежном Министарству најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

VII

Овај програм се објављује у "Службеном листу Града Суботице".

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001636992-2025-09693-001-000-380-001
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

Прилог 1 – ПРОГРАМ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ ЗА 2025. ГОДИНУ – Преглед програмских активности са детаљним описом, циљевима и потребним финсијским средствима

Редни број активности	Програмска активност	Детаљан опис активности	Циљ активности	Надлежни за спровођење програмске активности	Фин.средства потребна за реализацију предвиђене активности	Извор средстава финансирања	Износ одобрених средстава за ову активност у претходној години
Контрола и заштита ваздуха и сузбијање инхалационих алергена							
1.	Програмска активност 0002 - Праћење квалитета елемената животне средине – мониторинг ваздуха	Мониторинг концентрације суспендованих честица и алергеног полена у ваздуху, према програму мониторинга ваздуха	Праћење стања и ефеката предузетих мера за побољшање квалитета ваздуха	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	4.410.000 дин	Буџет Града Суботице	4.410.000 дин
Управљање отпадом							
3.	Програмска активност 0006 – управљање осталим врстама отпада – санација и превенција настајања дивљих депонија	Санација несанитарних депонија – сметлишта на територији Града Суботице	Спречавање загађења животне средине узрокованог несанитарним депонијама - сметлиштима	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	500.000 дин	Буџет Града Суботице	3.500.000 дин
4.	Пројекат 4007 – Суфинансирање трошкова функционисања Регионалне депоније	Суфинансирање Регионалног центра за управљање отпадом у прелазном периоду након пуштања у рад, по основу Уговором о финансирању трошкова покретања и обављања делатности друштва с ограниченом одговорношћу за управљање чврстим комуналним отпадом „Регионална депонија“ Суботица број III-38/2008 од 19.05.2008. године и Анекса Уговора од 08.05.2012. године	Успостављање регионалног система управљања отпадом	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	101.000.000 дин	Буџет Града Суботице	106.000.000 дин
6.	Пројекат 5003 – Санација и рекултивација несанитарне депоније – сметлишта Александровачка бара	Изградњом Регионалног центра за управљање отпадом, стекли су се услови за прелазак на регионални систем управљања отпадаом, одлагање отпада на санитарној депонији и затварање несанитарне депоније - сметлишта које се за одлагање отпада користи више од четири деценије. У складу са обавезама локалне самоуправе по Закону о управљању отпадом, израђен је пројекат санације и рекултивације и прибављена сагласност надлежног органа. Планирано је	Затварање, санација и рекултивација несанитарне депоније - сметлишта "Александровачка бара"	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	30.000.000 дин 232.453.000 дин 51.000.000 дин	Буџет Града Суботице Трансфери од других новоа власти Финансијска помоћ ЕУ	30.000.000 дин 309.916.000 дин 51.000.000 дин

Редни број активности	Програмска активност	Детаљан опис активности	Циљ активности	Надлежни за спровођење програмске активности	Фин.средства потребна за реализацију предвиђене активности	Извор средстава финансирања	Износ одобрених средстава за ову активност у претходној години
		да се средства за реализацију пројекта обезбеде путем Министарства заштите животне средине, док Град Суботица обезбеђује из буџета средства за учешће у пројекту у износу од 30%.					
Контрола и управљање отпадним водама							
Контрола и заштита површинских и подземних вода							
7.	Програмска активност 0002 - Праћење квалитета елемената животне средине – мониторинг површинских вода	Планира се даља континуирана контрола и праћење стања животне средине у складу са Законом о заштити животне средине (чл. 69-73.) и посебним законима	Контрола стања површинских вода и праћење ефеката пројеката, акционих и санационих планова за побољшање квалитета површинских вода	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	3.890.000 дин	Буџет Града Суботице	4.140.000 дин
Контрола и заштита природе, биодиверзитет, јавне зелене површине							
8.	Програмска активност 0003 – Заштита природе – Програмске активности на заштићеним подручјима – Суфинансирање програма управљања заштићеним подручјем Парк природе „Палић“	Реализација Годишњег програма управљања Парка природе "Палић" за 2023. годину (донетог у складу са Одлуком о проглашењу заштићеног подручја Парк приорде „Палић“, „Сл. лист Града Суботице бр. 15/13, 17/13 - испр. і 37/17)	Очување и унапређење природних и створених вредности заштићеног подручја које је прогласила јединица локалне самоуправе	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	9.395.000 дин	Буџет Града Суботице	10.159.000 дин
9.	Програмска активност 0003 – Заштита природе – Програмске активности на заштићеним подручјима – Суфинансирање програма управљања заштићеним подручјем Споменик природе „Стабла храста лужњака на Палићу“	Реализација Годишњег програма управљања заштићеним подручјем Споменик природе „Стабла храста лужњака на Палићу“ за 2023. годину (донетог у складу са Одлуком о проглашењу заштиженог подручја Споменик природе „Стабла храста лужњака на Палићу“, „Сл. лист Града Суботице бр. 15/13);	Очување и унапређење природних и створених вредности заштићеног подручја које је прогласила јединица локалне самоуправе	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	1.350.000 дин	Буџет Града Суботице	1.277.000 дин

Редни број активности	Програмска активност	Детаљан опис активности	Циљ активности	Надлежни за спровођење програмске активности	Фин.средства потребна за реализацију предвиђене активности	Извор средстава финансирања	Износ одобрених средстава за ову активност у претходној години
10.	Програмска активност 0003 – заштита природе – Суфинансирање пројектних и едукативних активности на очувању биолошке и предеоне разноврсности, еколошких коридора и других станишта за заштиту природе	Наставиће се са учешћем у организацији пројектних и едукативних активности на очувању биолошке и предеоне разноврсности, еколошких коридора и других станишта од значаја за заштиту природе, кроз суфинансирање активности организације летњих истраживачко-едукативних кампова на Лудашком језеру и активности на организацији међународног волонтерског радног кампа на подручју Специјалног резервата природе „Лудашко језеро“	Очување биолошке и предеоне развноврсности, еколошких коридора и других станишта од значаја за заштиту природе и едукација из области заштите природе и очувања природних ресурса.	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	1.323.000 дин	Буџет Града Суботице	1.323.000 дин
11.	Програмска активност 0003 – заштита природе – остале активности на релизацији Плана за унапређење еколошког стања Палићког језера и његове околине – експропријација земљишта	Настављају се активности на релизацији Плана за унапређење еколошког стања Палићког језера и његове околине даљим успостављањем заштитних појасева око Палићког, Лудашког и Крвавог језера, кроз експропријацију земљишта у приобаљу	Формирање заштитних појасева има за циљ побољшање квалитета воде Палићког, Лудашког и Крвавог језера (тачка 1.5. Плана - *Формирање заштитних појасева ради смањења дифузног улива нутријената и штетних материја од пољопривредних активности у језеро*)	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	500.000 дин	Буџет Града Суботице	500.000 дин
12.	Програмска активност 0003 – заштита природе – одржавање мултифункционалних заштитних појасева око Палићког, Лудашког и Крвавог језера	Формирање заштитних појасева око Палићког, Лудашког и Крвавог језера подразумева и предузимање мера одржавања истих	Формирање и одржавање заштитних појасева има за циљ побољшање квалитета воде Палићког, Лудашког и Крвавог језера (тачка 1.5. Плана - *Формирање заштитних појасева ради смањења дифузног улива нутријената и штетних материја од пољопривредних активности у језеро*)	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	21.127.000 дин	Буџет Града Суботице	20.581.000 дин
13.	Програмска активност 0003 – заштита природе – изнајмљивање наменског возила - амфибије за одржавање мултифункционалних заштитних појасева око Палићког, Лудашког и	Формирање заштитних појасева око Палићког, Лудашког и Крвавог језера подразумева и предузимање мера одржавања истих	Формирање и одржавање заштитних појасева има за циљ побољшање квалитета воде Палићког, Лудашког и Крвавог језера (тачка 1.5. Плана - *Формирање заштитних појасева ради смањења дифузног улива*	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	1.080.000 дин	Буџет Града Суботице	2.160.000 дин

Редни број активности	Програмска активност	Детаљан опис активности	Циљ активности	Надлежни за спровођење програмске активности	Фин.средства потребна за реализацију предвиђене активности	Извор средстава финансирања	Износ одобрених средстава за ову активност у претходној години
	Крвавог језера		*нутријената и штетних материја од пољопривредних активности у језеро*)				
Мере адаптације на климатске промене							
Контрола и заштита земљишта							
Контрола и заштита од буке							
14.	Програмска активност 0002 - Праћење квалитета елемената животне средине – мониторинг буке	Планира се даља континуирана контрола и праћење стања животне средине у складу са Законом о заштити животне средине (чл. 69-73.) и посебним законима	Праћење стања буке у животној средини и праћење ефеката предузетих мера	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	250.000 дин	Буџет Града Суботице	450.000 дин
Контрола и заштита од нејонизујућег зрачења							
Информисање, едукација, промоција и популаризација заштите животне средине							
Остало							
15.	Програмска активност 0003 – заштита природе – остале стручне услуге по уговору (услуге вештачења и остале правне услуге	Настављају се активности на релизацији Плана за унапређење еколошког стања Палићког језера и његове околине даљим успостављањем заштитних појасева око Палићког, Лудашког и Крвавог језера, кроз експропријацију земљишта у приобаљу и покривања евентуалних трошкова вештачења и пружања правних услуга који могу настати при наведеном процесу експропријације.	Формирање заштитних појасева има за циљ побољшање квалитета воде Палићког, Лудашког и Крвавог језера (тачка 1.5. Плана - *Формирање заштитних појасева ради смањења дифузног улива нутријената и штетних материја од пољопривредних активности у језеро*)	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	500.000 дин	Буџет Града Суботице	500.000 дин
16.	Програмска активност 0001 – Управљање заштитом животне средине – конкурс за програме и пројекте удружења грађана у области заштите	Расписивање јавног конкурса за програме и пројекте удружења грађана из области заштите животне средине у складу са Правилником о начину и поступку расподеле средстава за финансирање програма и пројеката удружења грађана у области заштите животне средине из буџета	Што шире укључивање цивилног друштва у предузимању активности из области заштите животне средине	Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине	3.325.000 дин	Буџет Града Суботице	3.500.000 дин

Редни број активности	Програмска активност	Детаљан опис активности	Циљ активности	Надлежни за спровођење програмске активности	Фин.средства потребна за реализацију предвиђене активности	Извор средстава финансирања	Износ одобрених средстава за ову активност у претходној години
	животне средине	Града Суботице					

На основу члана 34. став 2. и члана 53. став 2. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16 и 18/19), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице „Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19 – пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 18. став 4. Уговора о оснивању „Регионална депонија“ д.о.о. Суботица-пречишћени текст од 23. марта .2020. године,

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о именовању чланова
Конкурсне комисије за именовање директора Друштва са ограниченом одговорношћу за управљање чврстим комуналним отпадом „Регионална депонија“ Суботица

I

У Конкурсну комисију за именовање директора Друштва са ограниченом одговорношћу за управљање чврстим комуналним отпадом „Регионална депонија“ Суботица именују се:

1. Агнеш Катона Новак (Katona Novák Ágnes), за члана и
2. Душан Обрадовић, за члана.

II

Лица из тачке I овог решења именују се у Конкурсну комисију за именовање директора Друштва са ограниченом одговорношћу за управљање чврстим комуналним отпадом „Регионална депонија“ Суботица, са наредним даном од дана доношења овог решења.

III

Доношењем овог решења ставља се ван снаге Решење о именовању чланова Конкурсне комисије за именовање директора Друштва са ограниченом одговорношћу за управљање чврстим комуналним отпадом „Регионална депонија“ Суботица („Службени лист Града Суботице“, бр. 9/17).

IV

Ово решење доставити Друштву са ограниченом одговорношћу за управљање чврстим комуналним отпадом „Регионална депонија“ Суботица.

V

Ово решење објавити у „Службеном листу Града Суботице“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637043-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 20. став 1. тачка 2. и члана 32. став 1. тачка 6), а у вези са чланом 23. став 4. и чланом 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 и 111/21 - др. закон), члана 12. став 1. тачка 2) и члана 33. став 1. тачка 6) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, број 27/19-пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

П Р А В И Л Н И К
о условима и начину коришћења повлашћеног (бесплатног) превоза у градском и приградском саобраћају на територији Града Суботице

Члан 1.

Овим правилником прописује се право одређених категорија грађана на бесплатан превоз у градском и приградском саобраћају као и начин и поступак остваривања права на повлашћену карту за бесплатан превоз грађана са пребивалиштем на територији Града Суботице (у даљем тексту Повлашћена карта).

Члан 2.

Бесплатан превоз је превоз лица без накнаде, уз плаћање ПДВ-а за одговарајућу релацију, у градском и приградском превозу уз приказ Повлашћене карте у возилима превозника који обавља превоз путника у градском и приградском саобраћају на територији Града Суботице (у даљем тексту: Превозник).

Члан 3.

Право на бесплатан превоз имају следеће категорије корисника са пребивалиштем на територији Града Суботице:

1. Категорије корисника у складу са Законом о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица
   - Војни инвалиди I и II групе и њихови пратиоци,

- Цивилни инвалиди рата I и II групе и њихови пратиоци,
- Корисници породичне инвалиднине (породица палих бораца и чланови породице војних инвалида),
- Борци I и II категорије.

2. Категорије корисника на основу Закона о повластицама у унутрашњем путничком саобраћају инвалидних лица,
   - Инвалидна лица (слепа лица и слабовида лица, лица оболела од дистрофије и сродних мишићних и неуромишићних болести, плегија, церебралне и дечје парализе и мултиплекс склерозе) као и њихови пратиоци, односно лица којима је призната потреба за помоћ и негу другог лица и њихови пратиоци.

3. Остале категорије корисника који не спадају у поменуте категорије, а којима је на основу утврђених болести и категорије ивалидности признато право на помоћ и негу другог лица (нпр. оболели од аутизма, менталних поремећаја, душевних болести и сл.) и њихови пратиоци.

Члан 4.

Корисници са пребивалиштем на територији насељених места Суботица и Палић имају право на Повлашћену карту са релацијом за све градске линије.

Корисници са пребивалиштем у осталим насељеним местима на територији Града Суботице имају право на Повлашћену карту са релацијом за једну одабрану приградску линију и за све градске линије.

Члан 5.

Захтеви за остваривање права на Повлашћене карте се достављају Превознику и могу се поднети лично или преко регистрованих удружења особа са инвалидитетом односно обољењем. Уколико се захтеви подносе преко удружења иста морају бити регистрована са седиштем на триторији Града Суботице.

Члан 6.

Уколико се захтев подноси лично, поред захтева потребно је доставити следеће:

- фотокопија личне карте или очитана лична карта,
- 1 (једна) фотографија као за личну карту,
- фотокопија чланске карте издате од стране регистрованог удружења или фотокопија легитимације или књижице издате од стране надлежног органа или удружења,
- фотокопија лекарског налаза којим се утврђује врста обољења/категорија инвалидности и решење о признавању права на помоћ и негу другог лица.

Члан 7.

Уколико се захтеви подносе преко удружења:

- овлашћени представник удружења треба да достави писмени захтев у вези издавања или продужења важности Повлашћених карате за чланове удружења,
- уз захтев који мора бити сачињен на меморандуму удружења и потписан од стране овлашћеног лица удружења, доставља се одговарајући списак са прилозима,
- списак мора да садржи: име и презиме чланова удружења, назнаку да ли је потребан пратилац или не, релацију, а у прилогу истог се достављају фотографије, копије личних карата и фотокопија лекарског налаза којим се утврђује врста обољења/категорија инвалидности и решење о признавању права на помоћ и негу другог лица,
- на захтеву се морају навести подаци контакт особе удружења (лично име, контакт телефон и мејл) која ће бити задужена за преузимање и уручивање Повлашћених карата.

Удружење је дужно да прикупљену документацију чува најмање једну годину односно, до истека периода на који је издата Повлашћена карта.

Члан 8.

Захтеви за овлашћене карте се по правилу достављају до 15. јануара године у којој ће се користити Повлашћене карте.

Повлашћене карте се издају са периодом важења од годину дана и важе до 31. јануара наредне календарске године.

Током календарске године могуће су измене и допуне првобитних захтева, с тим да се период важења за исте такође дефинише до 31. јануара наредне године.

Превозник од ЈП“Суботица-транс“ преузима списак корисника којима су већ издате Повлашћене карте за 2025. годину и на основу истог по захтеву корисника израђује нову Повлашћену карту са роком важења до 31. јануара 2026. године. Трошак израде нове Повлашћене карте сноси корисник или удружење.

Члан 9.

Повлашћена карта издата кориснику са пратиоцем, омогућује кориснику да поред њега још једна особа – пратиоц користи бесплатан превоз.

Подносиоцима захтева којима су потребни пратиоци, Повлашћене карте се издају на начин да се при изради Повлашћене карте, поред имена корисника додаје реч „+ пратиоц“.

Члан 10.

Израда персонализованих Повлашћених карата наплаћује се једнократно, у складу са важећим ценовником Превозника и пада на терет подносиоца захтева или удружења.

Трошкови измиривања пореске обавезе (ПДВ-а) у зависности од наведене релације падају на терет подносиоца захтева или удружења.

Члан 11.

Превозник је у обавези да након пријема уредне документације одобри израду односно продужи важност постојећих Повлашћених карата, односно да у року не дужем од 15 дана, реализује достављене захтеве.

Члан 12.

Ради праћења реализације овог правилника, Превозник до 15. јануара доставља Секретаријату за друштвене делатности Градске управе Града Суботице извештај са подацима о удружењима која су подносила захтеве за бесплатан превоз и збирним подацима о броју корисника бесплатног превоза.

Члан 13.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Суботице“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637117-2025-09693-001-000-352-415
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 29. став 1. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/11, 46/14 – Одлука УС РС, 104/16, 95/18 и 94/24) и члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, број 27/19-пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

П Р А В И Л Н И К
о изменама и допунама Правилника о субвенционисању цена комуналних услуга

Члан 1.

У Правилнику о субвенционисању цена комуналних услуга („Службени лист Града Суботице“, бр. 39/14 и 43/14-исправка, 42/15 18/19 и 27/24), у члану 3. став 1. тачка 5. мења се и гласи:

„5. услуге градског и приградског превоза – Друштво за саобраћај, туризам и трговину ТРАНС-ЈУГ ДОО Обреновац (у даљем тексту: Превозник)“

Члан 2.

У члану 9. став 1. мења се и гласи:

„Износ субвенције за услуге градског и приградског превоза које пружа Превозник остварују:

1. у висини од 100% цене месечне карте за превоз у градском саобраћају лица старија од 65 година, са пребивалиштем на територији Града Суботица, чија месечна примања не прелазе 321% износа новчане социјалне помоћи коју би појединац остварио по закону којим се уређује област социјалне заштите;

2. у висини 100% цене појединачне карте за вожњу на релацији у приградском саобраћају од места пребивалишта до насељеног места Суботица, и 100% цене месечне карте у оквиру насељеног места Суботица, лица старија од 65 година са пребивалиштем у насељеним местима на територији Града Суботице, осим насеља Суботица, чија месечна примања не прелазе 321% износа новчане социјалне помоћи коју би појединац остварио по закону којим се уређује област социјалне заштите.”

Члан 3.

У члану 10. став 2. мења се и гласи:

„Изузетно, потребно је да корисници субвенције за услуге градског и приградског превоза које пружа Превозник испуне услов из става 1. алинеја 1. овог члана.“

Члан 4.

У члану 14. став 1. мења се и гласи:

„По утврђивању испуњености услова из члана 11. и 12. овог правилника, надлежни секретаријат доноси решење о остваривању права на субвенционисану цену комуналних услуга и саставља списак корисника субвенционисане цене комуналних услуга који

доставља пружаоцима услуга до трећег у месецу за претходни месец, изузетно, за кориснике услуга Превозника до трећег у месецу за текући месец.“

У истом члану став 5. мења се и гласи:

„Превозник ће за кориснике из члана 9. овог правилника, уколико не користе услугу у току месеца, фактурисати Граду само цену ПДВ-а на наведене месечне карте.“

Члан 5.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Суботице”.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637199-2025-09693-001-000-352-415
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 32. став 6. Закона о црквама и верским заједницама („Службени гласник РС“, бр. 36/06) и члана 33. став 1. тачка 6) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, број 27/19-пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

П Р А В И Л Н И К
о изменама Правилника о начину, поступку и критеријумима за доделу средстава црквама и верским заједницама које делују на територији Града Суботице

Члан 1.

У Правилнику о начину, поступку и критеријумима за доделу средстава црквама и верским заједницама које делују на територији Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 15/13), члан 4. мења се и гласи:

„Члан 4.

Право подношења пријаве на јавни конкурс за доделу средстава ради суфинансирања пројеката цркава и верских заједница имају следећи субјекти:

- Суботичка бискупија Суботица,
- Епархија бачка - Архијерејско намесништво суботичко,
- Реформатска хришћанска Црква, Реформатска црквена општина Суботица,
- Евангеличка црквена општина А.В. Суботица,
- Јеврејска црквена општина Суботица и
- Исламска заједница у Србији – Мешихат Исламске заједнице у Србији, Нови Пазар (Одбор Исламске заједнице у Суботици).”

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Суботице”.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637261-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 33. став 1. тачка 10. Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице’’, бр. 27/19 – пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24) као и члана 14. став 1. алинеја 1. Одлуке о оснивању Туристичке огранизације града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 03/25) Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

РЕШЕЊЕ
о давању сагласности на Статут Туристичке организације града Суботице

I

Даје се сагласност на Статут Туристичке организације града Суботице, који је донео Управни одбор Туристичке организације града Суботице на 4. седници одржаној дана 05.03.2025. године.

II

Ово Решење објавити у „Службеном листу Града Суботице“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637330-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 28. став 2. Закона о култури («Службени гласник РС», бр. 72/09, 13/16, 30/16-исправка, 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23), члана 33. став 1. тачка 10) Статута Града Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 9. став 1. алинеја 4. Одлуке о оснивању установе Градска библиотека Суботица – Varoška biblioteka Subatica – Szabadkai Városi Könyvtár – Gradska knjižnica Subotica («Службени лист Града Суботице», бр. 53/12 – пречишћени текст и 13/23)

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о давању сагласности на Одлуку о измени Статута Установе Градска библиотека Суботица - Varoška biblioteka Subatica - Szabadkai Városi Könyvtár - Gradska knjižnica Subotica

I

Даје се сагласност на Одлуку о измени Статута Установе Градска библиотека Суботица - Varoška biblioteka Subatica - Szabadkai Városi Könyvtár - Gradska knjižnica Subotica, који је донео Управни одбор Установе на седници одржаној дана 03. марта 2025. године.

II

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637386-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 11. став 4. Одлуке о оснивању Фондације менталне хигијене «EXSPECTO» («Службени лист Града Суботице», бр. 10/13-пречишћени текст, 27/17 и 35/21)

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

З А К Љ У Ч А К
о прихватању Годишњег извештаја о реализацији Програма пословања Фондације менталне хигијене «EXSPECTO» са финансијским показатељима за 2024. годину

I

Прихвата се Годишњи извештај о реализацији Програма пословања Фондације менталне хигијене «EXSPECTO» са финансијским показатељима за 2024. годину који је донео Управни одбор Фондације менталне хигијене «EXSPECTO», на седници одржаној дана 30. јануара 2025. године.

II

Ово решење се објављује у “Службеном листу Града Суботице”.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637442-2025-09693-001-000-051-001
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24)) и члана 11. став 3. Одлуке о оснивању Фондације менталне хигијене «EXSPECTO» («Службени лист Града Суботице», бр. 10/13-пречишћени текст, 27/17 и 35/21)

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о давању сагласности на Програм пословања Фондације менталне хигијене „EXSPECTO“ са финансијским показатељима за 2025. годину

I

Даје се сагласност на Програм пословања Фондације менталне хигијене „EXSPECTO“ са финансијским показатељима за 2025. годину, који

је донео Управни одбор Фондације менталне хигијене „EXSPECTO“ на седници одржаној дана 30. јануара 2025. године.

II

Ово решење се објављује у “Службеном листу Града Суботице”.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637493-2025-09693-001-000-400-041
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 48а став 2. тачка 1) Закона о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/16, 30/16-исправка, 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23), члана 33. став 1. тачка 10) Статута Града Суботица („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 17. став 4. Одлуке о оснивању установе културе АРТ БИОСКОП „Александар Лифка“ Суботица („Службени лист Града Суботице“, бр. 53/12-пречишћени текст и 13/23),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о разрешењу и именовању члана Надзорног одбора установе културе АРТ БИОСКОП „Александар Лифка“ Суботица - ART BIOSKOP „Aleksandar Lifka“ Subatica - Lifka Sándor ART MOZI Szabadka - ART KINO „Aleksandar Lifka“ Subotica - Kultureinrichtung ART KINO Alexander Lifka Subotica

I

Разрешава се Наташа Николић, дужности члана Надзорног одбора установе културе АРТ БИОСКОП „Александар Лифка“ Суботица - ART BIOSKOP „Aleksandar Lifka“ Subatica - Lifka Sándor ART MOZI Szabadka - ART KINO „Aleksandar Lifka“ Subotica - Kultureinrichtung ART KINO Alexander Lifka Subotica, са даном доношења овог решења.

II

Именује се Милош Николић за члана Надзорног одбора установе културе АРТ БИОСКОП „Александар Лифка“ Суботица - ART BIOSKOP „Aleksandar Lifka“ Subatica - Lifka Sándor ART MOZI Szabadka - ART KINO „Aleksandar Lifka“ Subotica - Kultureinrichtung ART KINO Alexander Lifka Subotica, са наредним даном од дана доношења овог решења.

Мандат именованог трајаће до истека мандата Надзорног одбора установе културе АРТ БИОСКОП „Александар Лифка“ Суботица - ART BIOSKOP „Aleksandar Lifka“ Subatica - Lifka Sándor ART MOZI Szabadka - ART KINO „Aleksandar Lifka“ Subotica - Kultureinrichtung ART KINO Alexander Lifka Subotica, утврђеног Решењем о именовању председника и чланова Надзорног одбора установе установе културе АРТ БИОСКОП „Александар Лифка“ Суботица - ART BIOSKOP „Aleksandar Lifka“ Subatica - Lifka Sándor ART MOZI Szabadka - ART KINO „Aleksandar Lifka“ Subotica - Kultureinrichtung ART KINO Alexander Lifka Subotica («Службени лист Града Суботице», бр. 34/24).

III

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637549-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 41. став 3. и члана 44а став 2. тачка 1) Закона о култури («Службени гласник РС», бр. 72/09, 13/16, 30/16-исправка, 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23), члана 33. став 1. тачка 10) Статута Града Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 14. став 3. Одлуке о оснивању установе Зоолошки врт Палић - Zoološki vrt Palić - Palicsi Állatkert - Zoološki vrt Palić («Службени лист Града Суботице», бр. 53/12-пречишћени текст и 13/23),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о разрешењу и именовању члана Управног одбора установе Зоолошки врт Палић - Zoološki vrt Palić - Palicsi Állatkert - Zoološki vrt Palić

I

Разрешава се Кристина Мате, дужности члана Управног одбора установе Зоолошки врт Палић - Zoološki vrt Palić - Palicsi Állatkert -

Зоолошки врт Палић, са даном доношења овог решења.

II

Именује се Мишо Гуљаш, за члана Управног одбора установе Зоолошки врт Палић - Zoološki vrt Palić - Palicsi Állatkert - Zoološki vrt Palić, са наредним даном од дана доношења овог решења.

Мандат именованог трајаће до истека мандата Управног одбора установе Зоолошки врт Палић - Zoološki vrt Palić - Palicsi Állatkert - Zoološki vrt Palić утврђеног Решењем о именовању председника и чланова Управног одбора установе Зоолошки врт Палић - Zoološki vrt Palić - Palicsi Állatkert - Zoološki vrt Palić («Службени лист Града Суботице», бр. 34/24).

III

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637625-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 33. став 1. тачка 10) Статута Града Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 13. став 3. Одлуке о оснивању Фондације за омладинску културу и стваралаштво «ДАНИЛО КИШ» Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 10/13 – пречишћени текст, 27/17 и 35/21)

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о разрешењу и именовању члана Управног одбора Фондације за омладинску културу и стваралаштво «ДАНИЛО КИШ» Суботица - Fondacije za omladinsku kulturu i stvaralaštvo «DANILO KIŠ» Subatica - DANILO KIŠ Ifjúsági Kulturális Alapítvány Szabadka - Fondacije za omladinsku kulturu i stvaralaštvo «DANILO KIŠ» Subotica

I

Разрешава се Љубиша Лукић, дужности члана Управног одбора Фондације за омладинску културу и стваралаштво «ДАНИЛО КИШ» Суботица - Fondacije za omladinsku kulturu i stvaralaštvo «DANILO KIŠ» Subatica - DANILO KIŠ Ifjúsági Kulturális Alapítvány Szabadka - Fondacije za omladinsku kulturu i stvaralaštvo «DANILO KIŠ» Subotica, са даном доношења овог решења.

II

Именују се Алијана Сабо за члана Управног одбора Фондације за омладинску културу и стваралаштво «ДАНИЛО КИШ» Суботица - Fondacije za omladinsku kulturu i stvaralaštvo «DANILO KIŠ» Subatica - DANILO KIŠ Ifjúsági Kulturális Alapítvány Szabadka - Fondacije za omladinsku kulturu i stvaralaštvo «DANILO KIŠ» Subotica, са наредним даном од дана доношења овог решења.

Мандат именоване ће трајати до истека мандата Управног одбора Фондације за омладинску културу и стваралаштво «ДАНИЛО КИШ» Суботица - Fondacije za omladinsku kulturu i stvaralaštvo «DANILO KIŠ» Subatica - DANILO KIŠ Ifjúsági Kulturális Alapítvány Szabadka - Fondacije za omladinsku kulturu i stvaralaštvo «DANILO KIŠ» Subotica, утврђеног Решењем о именовању председника, заменика председника и чланова Управног одбора Фондације за омладинску културу и стваралаштво «ДАНИЛО КИШ» Суботица - Fondacije za omladinsku kulturu i stvaralaštvo «DANILO KIŠ» Subatica - DANILO KIŠ Ifjúsági Kulturális Alapítvány Szabadka - Fondacije za omladinsku kulturu i stvaralaštvo «DANILO KIŠ» Subotica («Службени лист Града Суботице», бр. 34/24).

II

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637686-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 17. став 1. Одлуке о Градском правобранилаштву („Службени лист Града Суботице“, број 34/14, 47/16 и 17/22) и члан 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о постављењу Градског правобраниоца

I

Љиљана Вуковић Симић, дипл.правник, поставља се за Градског правобраниоца, на мандатни период од пет година, почев од 30. маја 2025. године.

II

Ово решење се објављује у "Службеном листу Града Суботице".

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637761-2025-09693-001-000-112-004
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 10. став 3. Одлуке о Локалном омбудсману Града Суботице („Службени лист града Суботице“, бр. 8/24) и на основу члана 33. став 1. тачка 22. Статута Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 27/19- пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24)

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о постављењу заменика Локалног омбудсмана

I

Ноеми Чакањ, дипл. правник поставља се за заменика Локалног омбудсмана Града Суботице, на мандатни период од шест година, почев од наредног дана од дана доношења овог решења.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу Града Суботице“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637824-2025-09693-001-000-112-004
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 32. став 1. тачка 20) Закона о локалној самоуправи («Службени гласник РС», бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 - др. закон, 47/18 и 111/21- др. закон), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19- пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 4. став 1. Одлуке о установљењу звања ПОЧАСНИ ГРАЂАНИН, признања ПРО УРБЕ и признања «Др Ференц Бодроговари» («Службени лист Града Суботице», бр. 24/17- пречишћени текст),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о именовању председника, заменика председника и чланова Комисије за доделу звања и признања

I

У Комисију за доделу звања и признања, именују се:

1. Радмила Тодорић, за председника,
2. Зита Лукач (Lukács Zita), за заменика председника,
3. Јасмина Тонковић, за члана,
4. Ненад Рађевић, за члана,
5. Милош Мародић, за члана,
6. Анастазиа Кокаи, за члана и
7. Роберт Картали, за члана.

Лица из става 1. ове тачке именују се у Комисију за доделу звања и признања са наредним даном од дана доношења овог решења, на мандатни период од две године.

II

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637915-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 12. став 12. Закона о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", број 36/15, 44/18- др.закон и 95/18) и члана 33. став 1. тачка 21. Статута Града Суботице ("Службени лист Града Суботице", бр.27/19-пречишћен текст, 13/21, 16/21 и 8/24),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о измени Решења о образовању Комисије за координацију инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности Града Суботице

I

У тачки IV став 4. Решења о образовању Комисије за координацију инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности Града Суботице („Службени лист Града Суботице", бр. 58/16, 9/17, 37/17, 4/19, 60/20, 4/21 и 34/24“) подтачка 8. мења се и гласи:

„ 8. Гордана Лакетић, секретар Секретаријата локалне пореске администрације, за члана.“

II

Ово решење објавити у „Службеном листу Града Суботице“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001637987-2025-09693-001-000-020-264
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001638043-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.
С у б о т и ц а

На основу члана 116. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24), члана 136. став 2. и члана 137. став 1. Закона о општем управном поступку («Службени гласник РС», бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23-одлука УС),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о именовању члана Школског одбора Основне школе «ЈОВАН МИКИЋ» Суботица

I

Именује се Мира Новосел за члана Школског одбора Основне школе «ЈОВАН МИКИЋ» Суботица, са наредним даном од дана доношења овог решења.

Мандат именоване трајаће до истека мандата Школског одбора Основне школе «ЈОВАН МИКИЋ» Суботица, утврђеног Решењем о именовању чланова Школског одбора Основне школе «ЈОВАН МИКИЋ» Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 17/22 и 21/24).

II

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

О б р а з л о ж е њ е

Ненад Козомора, члан Школског одбора Основне школе «ЈОВАН МИКИЋ» Суботица, представник локалне самоуправе, је на лични захтев, разрешен дужности члана Школског одбора («Службени лист Града Суботице», бр. 21/24).

Локална самоуправа је у складу са чланом 116 став 7. и 10. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) и чланом 12. став 1. тачка 1) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) спровела законом предвиђени поступак и предложила да се уместо Ненада Козоморе, за члана Школског одбора Основне школе «ЈОВАН МИКИЋ» Суботица, представника локалне самоуправе, именује Мира Новосел, пољопривредни техничар.

С обзиром да су се стекли услови за именовање члана Школског одбора Основне школе «ЈОВАН МИКИЋ» Суботица, у складу са чланом чланом 116. став 7, 10. и 14. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) и чланом 12. став 1. тачка 1) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) донето је Решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно и против њега није допуштена жалба већ се може тужбом покренути управни спор код Управног суда Београд у року од 30 дана

од дана достављања Решења. Тужба се предаје у два примерка, са доказом о уплати судске таксе у износу од 390,00 динара.

Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001638093-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.
С у б о т и ц а

На основу члана 116. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24), члана 136. став 2. и члана 137. став 1. Закона о општем управном поступку («Службени гласник РС», бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23-одлука УС),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о именовању члана Школског одбора
Гимназије «Светозар Марковић» Суботица

I

Именује се Татјана Божић за члана Школског одбора Гимназије «Светозар Марковић» Суботица, са наредним даном од дана доношења овог решења.

Мандат именоване трајаће до истека мандата Школског одбора Гимназије «Светозар Марковић» Суботица утврђеног Решењем о именовању чланова Школског одбора Гимназије «Светозар Марковић» Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 19/22, 27/22, 6/23, 8/24 и 34/24).

II

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

О б р а з л о ж е њ е

Скупштина града Суботице је дана 4. априла 2024. године, на лични захтев, разрешила Викторију Поповић, представника локалне самоуправе, дужности члана Школског одбора Гимназије «Светозар Марковић» Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 4/24).

Локална самоуправа је у складу са чланом 116 став 7. и 10. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) и чланом 12. став 1. тачка 1) и 2) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) спровела законом предвиђени поступак и предложила да се уместо Викторије Поповић, за члана Школског одбора Гимназије «Светозар Марковић» Суботица, представника локалне самоуправе, именује Татјана Божић, дипломирани правник.

С обзиром да су се стекли услови за именовање члана Школског одбора Гимназије «Светозар Марковић» Суботица, у складу са чланом чланом 116. став 7, 10. и 14. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) и чланом 12. став 1. тачка 1) и 2) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) донето је Решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно и против њега није допуштена жалба већ се може тужбом покренути управни спор код Управног суда Београд у року од 30 дана од дана достављања Решења. Тужба се предаје у два примерка, са доказом о уплати судске таксе у износу од 390,00 динара.

Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001638170-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.
С у б о т и ц а

На основу члана 116. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24), члана 136. став 2. и члана 137. став 1. Закона о општем управном поступку («Службени гласник РС», бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23-одлука УС),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о именовању члана Школског одбора
Економске средње школе «Боса Милићевић»
Суботица

I

Именује се Милица Костић за члана Школског одбора Економске средње школе «Боса Милићевић» Суботица, са наредним даном од дана доношења овог решења.

Мандат именоване трајаће до истека мандата Школског одбора Економске средње школе «Боса Милићевић» Суботица утврђеног Решењем о именовању чланова Школског одбора Економске средње школе «Боса Милићевић» Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 17/22, 40/23, 8/24 и 30/24).

II

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

О б р а з л о ж е њ е

Скупштина града Суботице је дана 4. априла 2024. године, на лични захтев, разрешила Љубицу Бертовић, представника локалне самоуправе, дужности члана Школског одбора Економске средње школе «Боса Милићевић» Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 8/24).

Локална самоуправа је у складу са чланом 116 став 10. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21и 92/23) и чланом 12. став 1. тачка 2) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) спровела законом предвиђени поступак и предложила да се уместо Љубице Бертовић, за члана Школског одбора Економске средње школе «Боса Милићевић» Суботица, представника локалне самоуправе, именује Милица Костић, дипломирани туризмолог.

С обзиром да су се стекли услови за именовање члана Школског одбора Економске средње школе «Боса Милићевић» Суботица, у складу са чланом чланом 116. став 10. и 14. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) и чланом 12. став 1. тачка 2) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) донето је Решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно и против њега није допуштена жалба већ се може тужбом покренути управни спор код Управног суда Београд у року од 30 дана од дана достављања Решења. Тужба се предаје у два примерка, са доказом о уплати судске таксе у износу од 390,00 динара.

Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001638221-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.
С у б о т и ц а

На основу члана 116. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24), члана 136. став 2. и члана 137. став 1. Закона о општем управном поступку («Службени гласник РС», бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23-одлука УС),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о разрешењу и именовању чланова Школског одбора
Средње медицинске школе Суботица

Разрешавају се дужности члана Школског одбора Средње медицинске школе Суботица, са даном доношења овог решења:

1. Софија Пеић Тукуљац и
2. Наташа Миливојевић.

II

Именују се за чланове Школског одбора Средње медицинске школе Суботица, са наредним даном од дана доношења овог решења:

1. Југослава Станојевић и
2. Хела Бачић.

Мандат именованих трајаће до истека мандата Школског одбора Средње медицинске школе Суботица утврђеног Решењем о именовању чланова Школског одбора Средње медицинске школе Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 19/22).

III

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

О б р а з л о ж е њ е

Софији Пеић Тукуљац и Наташи Миливојевић, члановима Школског одбора Средње медицинске школе Суботица, представницима родитеља, деца су завршила школовање у тој школи, те је престао основ по којем су именоване за чланове школског одбора.

Савет родитеља Средње медицинске школе Суботица, је на седници одржаној 12. септембра 2024. године, сходно члану 116. став 6. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) спровео законом предвиђен поступак и предложио да се уместо Софије Пеић Тукуљац и Наташе Миливојевић за чланове Школског одбора, представнике родитеља, именују Југослава Станојевић и Хела Бачић.

Према члану 117. став 3. тачка 5) Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) скупштина јединице локалне самоуправе разрешиће, пре истека мандата, поједине чланове органа управљања у случају да Савет родитеља покрене иницијативу за разрешење члана органа управљања именованог на његов предлог.

С обзиром да су се стекли услови за разрешење, односно за именовање чланова Школског одбора Средње медицинске школе Суботица, у складу са чланом 116. став 5 и 6. став 13. и 14. и чланом 117. став 3. тачка 5) и 6) Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), донето је Решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно и против њега није допуштена жалба већ се може тужбом покренути управни спор код Управног суда Београд у року од 30 дана од дана достављања Решења. Тужба се предаје у два примерка, са доказом о уплати судске таксе у износу од 390,00 динара.

Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001638275-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.
С у б о т и ц а

На основу члана 116. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24), члана 136. став 2. и члана 137. став 1. Закона о општем управном поступку («Службени гласник РС», бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23-одлука УС),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о именовању члана Школског одбора
Техничке школе «Иван Сарић» Суботица

I

Именује се Радмила Бекић за члана Школског одбора Техничке школе «Иван Сарић» Суботица, са наредним даном од дана доношења овог решења.

Мандат именоване трајаће до истека мандата Школског одбора Техничке школе «Иван Сарић» Суботица утврђеног Решењем о именовању чланова Школског одбора Техничке школе «Иван Сарић» Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 17/22, 23/23, 35/23, 30/24 и 34/24).

II

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

О б р а з л о ж е њ е

Скупштина града Суботице је дана 7. новембра 2024. године, на лични захтев, разрешила Горана Ђурића, представника локалне самоуправе, дужности члана Школског одбора Техничке школе «Иван Сарић» Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 30/24).

Локална самоуправа је у складу са чланом 116 став 10. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) и чланом 12. став 1. тачка 2) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) спровела законом предвиђени поступак и предложила да се уместо Горана Ђурића, за члана Школског одбора Техничке школе «Иван Сарић» Суботица, представника локалне самоуправе, именује Радмила Бекић, дипломирани економиста.

С обзиром да су се стекли услови за именовање члана Школског одбора Техничке школе «Иван Сарић» Суботица, у складу са чланом чланом 116. став 10. и 14. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) и чланом 12. став 1. тачка 2) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) донето је Решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно и против њега није допуштена жалба већ се може тужбом покренути управни спор код Управног суда Београд у року од 30 дана од дана достављања Решења. Тужба се предаје у

два примерка, са доказом о уплати судске таксе у износу од 390,00 динара.

Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001638328-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.
С у б о т и ц а

На основу члана 116. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24), члана 136. став 2. и члана 137. став 1. Закона о општем управном поступку («Службени гласник РС», бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23-одлука УС),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о именовању члана Школског одбора Основне и средње школе «Др Светомир Бојанин» Суботица

I

Именује се Дејана Чалић за члана Школског одбора Основне и средње школе «Др Светомир Бојанин» Суботица, са наредним даном од дана доношења овог решења.

Мандат именоване трајаће до истека мандата Школског одбора Основне и средње школе «Др Светомир Бојанин» Суботица, утврђеног Решењем о именовању чланова Школског одбора Основне и средње школе «Др Светомир Бојанин» Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 17/22 и 21/24).

II

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

О б р а з л о ж е њ е

Саша Граворац, члан Школског одбора Основне и средње школе «Др Светомир Бојанин» Суботица, представник локалне самоуправе, је на лични захтев, разрешен дужности члана Школског одбора («Службени лист Града Суботице», бр. 21/24).

Локална самоуправа је у складу са чланом 116 став 7. и 10. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) и чланом 12. став 1. тачка 1) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) спровела законом предвиђени поступак и предложила да се уместо Саше Граворца за члана Основне и средње школе «Др Светомир Бојанин» Суботица, представника локалне самоуправе, именује Дејана Чалић, струковна медицинска сестра.

С обзиром да су се стекли услови за именовање члана Школског одбора Основне и средње школе «Др Светомир Бојанин» Суботица, у складу са чланом чланом 116. став 7. 10. и 14. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) и чланом 12. став 1. тачка 1) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) донето је Решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно и против њега није допуштена жалба већ се може тужбом покренути управни спор код Управног суда Београд у року од 30 дана од дана достављања Решења. Тужба се предаје у два примерка, са доказом о уплати судске таксе у износу од 390,00 динара.

Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001638444-2025-09693-001-000-022-045
Дана: 03.04.2025.
С у б о т и ц а

На основу члана 116. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23 и 19/25), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24), члана 136. став 2. и члана 137. став 1. Закона о општем управном поступку («Службени гласник РС», бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23-одлука УС),

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
о разрешењу и именовању члана Школског одбора Политехничке школе Суботица

I

Разрешава се Ивана Жерајић, дужности члана Школског одбора Политехничке школе Суботица, са даном доношења овог решења.

II

Именује се Тамара Ружић, за члана Школског одбора Политехничке школе Суботица, са наредним даном од дана доношења овог решења.

Мандат именоване трајаће до истека мандата Школског одбора Политехничке школе Суботица утврђеног Решењем о именовању чланова Школског одбора Политехничке школе Суботица («Службени лист Града Суботице», бр. 19/22, 27/22, 35/23 и 30/24).

III

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

О б р а з л о ж е њ е

Ивана Жерајић, члан Школског одбора Политехничке школе Суботица, представник локалне самоуправе, је дана 18. марта 2025. године поднела оставку на место члана Школског одбора.

Локална самоуправа је у складу са чланом 116. ст. 7. и 10. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23 и 19/25) и чланом 12. став 1. тачка 1) и 2) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18) спровела законом предвиђени поступак и предложила да се уместо Иване Жерајић, за члана Школског одбора Политехничке школе Суботица, представника локалне самоуправе, именује Тамара Ружић, мастер васпитач.

Према члану 117. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23 и 19/25) скупштина јединице локалне самоуправе разрешиће, пре истека мандата, поједине чланове, укључујући и председника или орган управљања установе, на лични захтев члана.

С обзиром да су се стекли услови за разрешење, односно за именовање члана Школског одбора Политехничке школе Суботица, у складу са чланом 116. ст. 7. и 14. и чланом 117. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС», бр. 88/17, 27/18 –др. закони, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23 и 19/25) и чланом 12. став 1. тачка 1) и 2) Закона о националним саветима националних мањина («Службени гласник РС», бр. 72/09 и 20/14 - Уставни суд, 55/14 и 47/18), донето је Решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно и против њега није допуштена жалба већ се може тужбом покренути управни спор код Управног суда Београд у року од 30 дана од дана достављања Решења. Тужба се предаје у два примерка, са доказом о уплати судске таксе у износу од 390,00 динара.

Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

На основу члана 42. став 1.тачка 4. Закона о правима пацијената («Службени гласник РС», бр. 45/13 и 25/2019), члана 9. став 2. тачка 4. Одлуке о заштити права пацијената на територији Града Суботице («Службени лист Града Суботице», 40/13, 22/14 и 53/16), члана 33. став 1. тачка 22) Статута Града Суботице («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21, 8/24)

Скупштина града Суботице, на 8. седници одржаној дана 03. априла 2025. године, донела је

ЗАКЉУЧАК
о усвајању годишњег Извештаја о раду Савета за здравље за 2024. годину

I

Усваја се годишњи Извештај о раду Савета за здравље за 2024. годину, од 19.02.2025. годину, бр. 000481399-2025-09693-001-000-060-107 који је уприлогу овог закључка и чини његов саставни део.

Годишњи Извештај о раду Савета за здравље за 2024. годину доставити Министарству здравља Републике Србије, Покрајинском секретаријату за здравство, социјалну политику и демографију и Заштитнику грађана Републике Србије.

II

Овај закључак објавити у «Службеном листу Града Суботице».

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
СКУПШТИНА ГРАДА СУБОТИЦЕ
Број: 001638638-2025-09693-001-000-051-001
Дана: 03.04.2025.год.
С у б о т и ц а
Трг слободе 1
Председник Скупштине града Суботице
Даниел Ђивановић, с.р.
(Gyivánovity Dániel)

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ САВЕТА ЗА ЗДРАВЉЕ ГРАДА СУБОТИЦА ЗА 2024. ГОДИНУ

Савет за здравље града Суботица је током 2024. године одржао 2 седнице.

На 1. седници Савета за здравље одржаној дана 22.01.2024. године усвојен је годишњи Извештај саветника за заштиту права пацијената бр. lV-04/ll -50-1/2023-13 као и годишњи Извештај Савета за здравље града Суботица за 2023. годину.

На 2. седници Савета за здравље одржаној дана 08.08.2024. године усвојени су тромесечни Извештај бр. lV-04/ll -50-3/2024-8 и шестомесечни Извештај бр. бр. lV-04/ll -50-3/2024-8-1 Саветника за заштиту права пацијената.

Савет за здравље града Суботице и Саветник за заштиту права пацијената града Суботице, основани су сходно одредбама Закона о правим пацијената у циљу заштите права пацијената на подручју наше локалне самоуправе. Од почетка свог рада констатовали су да се највећи број приговора о повреди појединачних права пацијената односи на недоступност обављања специјалистичких прегледа лекара и других дијагностичких прегледа у Општој болници Суботица, односно неблаговремено обављање истих. Према подацима Дома здравља Суботица, нису се могли издавати упути за специјалистичке прегледе код офталмолога, ендокринолога, хематолога, неуролога, кардиолога, ортопеда као и уролога, јер није било слободних термина. Наведена ситуација се хронично понављала.

Савет је разматрао Извештај саветника за заштиту права пацијената за 2024. годину, који је пратио остваривање права пацијената на територији града Суботице и предложене мере за њихову заштиту.

Савет за здравље је прихватио годишњи Извештај саветника за заштиту права пацијента за 2024. годину.

Највећи број приговора се односио на право на доступност здравствене заштите, право на благовремено и квалитетно пружање здравствене услуге, немогућност заказивања код лекара специјалиста, одбијања пружања здравствене услуге у заказаним терминима уз одбијања издавања потврде о немогућности пружања здравствене услуге у року од 30 дана, као и немогућност заказивања прегледа код изабраног лекара.

Проблематика немогућности заказивања код лекара специјалиста је константна.
Укупно је поднет 1 писмени приговор, који је делимично основан.

Приговори су упућени према две здравствене установа и то Општа болница Суботица и Дом здравља Суботица.

У току поступка отклоњени су разлози због чега су приговори поднети.

Усмених савета за 2024. годину о правима пацијентима је укупно дато 173.
Већина усмених приговора су одмах решавани или пак у најкраћем могућем року, на задовољство пацијената, било да су лично поднети или телефонским путем.

Савету за здравље као другостепеном органу није поднет ниједан приговор.

Савет је разматрао Извештај Савета за здравље града Суботица за 2024. годину и исти након краће дискусије усвојио.

Педседник Савета за здравље

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
ГРАДОНАЧЕЛНИК
Број: 001494687-2025-09693-002-000-020-264
Дана: 26.3.2025. године
24000 Суботица
Трг слободе 1

На основу члана 52. став 1. тачка 5. Статута Града Суботице («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 7. став 3. Уредбе о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе («Службени гласник РС», бр. 105/16 и 112/17),

Градоначелник Града Суботице, дана 26. марта 2025. године, доноси

Р Е Ш Е Њ Е
о именовању чланова Комисије за доделу средстава у култури из области књижевности, музике, ликовне, примењене, визуелне уметности, дизајна и архитектуре, уметничке игре, дигиталног стваралаштва и мултимедија и библиотечко – информационе делатности

I

У Комисију за доделу средстава у култури из области књижевности, музике, ликовне, примењене, визуелне уметности, дизајна и архитектуре, уметничке игре, дигиталног стваралаштва и мултимедија и библиотечко – информационе делатности (у даљем тексту: Комисија) именују се:

1. Његош Ђукановић, за члана,
2. Андреа Грунчић, за члана и
3. Роберт Торма, за члана.

Чланови Комисије именују се на мандатни период од четири године са наредним даном од дана доношења овог решења.

Комисија на првој седници бира председника Комисије, који координира рад Комисије и води седнице.

II

Члановима Комисије припада накнада за рад у висини двоструког износа нето основице за обрачун зараде запослених чија се зарада обезбеђује у буџету Града Суботице за месец за који се врши исплата накнаде.

Накнада се исплаћује само оним члановима Комисије који присуствују седници Комисије.

Уколико се током месеца одржава више седница исплаћује се накнада само за једну седницу.

Накнада не припада члановима Комисије који су у радном односу у Градској управи.

Исплата накнаде врши се из средстава предвиђених буџетом Града Суботице у разделу II глава 01 Функција 110 расходи Градоначелника.

III

Стручне и административно – техничке послове за потребе Комисије обавља секретаријат надлежан за послове друштвених делатности Градске управе Града Суботице.

IV

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

Градоначелник
Стеван Бакић, с.р.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
ГРАДОНАЧЕЛНИК
Број: 001494618-2025-09693-002-000-020-264
Дана: 26.3.2025. године
24000 Суботица
Трг слободе 1

На основу члана 52. став 1. тачка 5. Статута Града Суботице («Службени лист Града Суботице», бр. 27/19-пречишћени текст, 13/21, 16/21 и 8/24) и члана 7. став 3. Уредбе о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе («Службени гласник РС», бр. 105/16 и 112/17),

Градоначелник Града Суботице, дана 26. марта 2025. године, доноси

Р Е Ш Е Њ Е
о именовању чланова Комисије за доделу средстава у култури из области позоришне, филмске уметности и осталог аудио – визуелног стваралаштва, манифестација везаних за филмску уметност и осталих аудио – визуелног стваралаштва, осталих извођења културних програма и садржаја, откривања, прикупљања, истраживања, документовања, проучавања, вредновања, заштите, очувања, представљања, интерпретације, коришћења и управљања културним наслеђем, научноистраживачке и едукативне делатности у култури и менаџмента у култури

I

У Комисију за доделу средстава у култури из области позоришне, филмске уметности и осталог аудио – визуелног стваралаштва, манифестација везаних за филмску уметност и осталог аудио – визуелног стваралаштва, осталих извођења културних програма и садржаја, откривања, прикупљања, истраживања, документовања, проучавања, вредновања, заштите, очувања, представљања, интерпретације, коришћења и управљања културним наслеђем, научноистраживачке и едукативне делатности у култури и менаџмента у култури (у даљем тексту: Комисија) именују се:

1. Сања Милошев, за члана,
2. Габор Гергељ Барат, за члана и
3. Миланка Костић, за члана.

Чланови Комисије именују се на мандатни период од четири године са наредним даном од дана доношења овог решења.

Комисија на првој седници бира председника Комисије, који координира рад Комисије и води седнице.

II

Члановима Комисије припада накнада за рад у висини двоструког износа нето основице за обрачун зараде запослених чија се зарада обезбеђује у буџету Града Суботице за месец за који се врши исплата накнаде.

Накнада се исплаћује само оним члановима Комисије који присуствују седници Комисије.

Уколико се током месеца одржава више седница исплаћује се накнада само за једну седницу.

Накнада не припада члановима Комисије који су у радном односу у Градској управи.

Исплата накнаде врши се из средстава предвиђених буџетом Града Суботице у разделу II глава 01 Функција 110 расходи Градоначелника.

III

Стручне и административно – техничке послове за потребе Комисије обавља секретаријат надлежан за послове друштвених делатности Градске управе Града Суботице.

IV

Ово решење објавити у «Службеном листу Града Суботице».

Градоначелник
Стеван Бакић, с.р.

С А Д Р Ж А Ј

Страна

1. ОДЛУКА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ГРАДА СУБОТИЦЕ ЗА 2025. ГОДИНУ.....1
2. ОДЛУКА О ДОНОШЕЊУ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕ ЧАНТАВИР.....40
3. ОДЛУКА О ДОНОШЕЊУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПРОСТОР ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЗРИЊСКОГ И ФРАНКОПАНА, СЕП ФЕРЕНЦА, АЛЕЈЕ МАРШАЛА ТИТА И ПЕТРА ЛЕКОВИЋА У СУБОТИЦИ.....168
4. ОДЛУКА О СПРОВОЂЕЊУ ЈАВНОГ КОНКУРСА ЗА ИЗБОР ДИРЕКТОРА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „СУБОТИЦАГАС“ СУБОТИЦА.....247
5. ОДЛУКА О СПРОВОЂЕЊУ ЈАВНОГ КОНКУРСА ЗА ИЗБОР ДИРЕКТОРА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ СУБОТИЦА.....250
6. ОДЛУКА О СПРОВОЂЕЊУ ЈАВНОГ КОНКУРСА ЗА ИЗБОР ДИРЕКТОРА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ПАЛИЋ ЛУДАШ“ ПАЛИЋ.....252
7. ОДЛУКА О ДОНОШЕЊУ ПРОГРАМА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ГРАДА СУБОТИЦЕ ЗА ПЕРИОД 2025-2027.....255
8. ОДЛУКА О ГРАДСКОМ И ПРИГРАДСКОМ ПРЕВОЗУ ПУТНИКА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА СУБОТИЦЕ.....394
9. РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ ЗА 2025. ГОДИНУ.....404
10. РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРВУ ИЗМЕНУ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА “ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА УПРАВЉАЊЕ ПУТЕВИМА, УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И СТАНОВАЊЕ“ СУБОТИЦА ЗА 2025. ГОДИНУ.....431
11. РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРВУ ИЗМЕНУ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „СТАДИОН“ СУБОТИЦА ЗА 2025. ГОДИНУ.....432
12. РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРВУ ИЗМЕНУ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „СУБОТИЦА-ТРАНС“ СУБОТИЦА ЗА 2025. ГОДИНУ.....432
13. РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРВУ ИЗМЕНУ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ДОО „ПАРК ПАЛИЋ“ ПАЛИЋ ЗА 2025. ГОДИНУ.....432
14. ПРОГРАМ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ ЗА 2025. ГОДИНУ.....433
15. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА КОНКУРСНЕ КОМИСИЈЕ ЗА ИМЕНОВАЊЕ ДИРЕКТОРА ДРУШТВА СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ ЗА УПРАВЉАЊЕ ЧВРСТИМ КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ „РЕГИОНАЛНА ДЕПОНИЈА“ СУБОТИЦА.....439
16. ПРАВИЛНИК О УСЛОВИМА И НАЧИНУ КОРИШЋЕЊА ПОВЛАШЋЕНОГ (БЕСПЛАТНОГ) ПРЕВОЗА У ГРАДСКОМ И ПРИГРАДСКОМ САОБРАЋАЈУ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА СУБОТИЦЕ.....439
17. ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О СУБВЕНЦИОНИСАЊУ ЦЕНА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА.....441
18. ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА ПРАВИЛНИКА О НАЧИНУ, ПОСТУПКУ И КРИТЕРИЈУМИМА ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА ЦРКВАМА И ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА КОЈЕ ДЕЛУЈУ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА СУБОТИЦЕ.....442
19. РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА СТАТУТ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАДА СУБОТИЦЕ.....442
20. РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ОДЛУКУ О ИЗМЕНИ СТАТУТА УСТАНОВЕ ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА СУБОТИЦА - VAROŠKA BIBLIOTEKA SUBATICA - SZABADKAI VÁROSI KÖNYVTÁR - GRADSKA KNJIŽNICA SUBOTICA.....443
21. ЗАКЉУЧАК О ПРИХВАТАЊУ ГОДИШЊЕГ ИЗВЕШТАЈА О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ФОНДАЦИЈЕ МЕНТАЛНЕ ХИГИЈЕНЕ «EXSPECTO» СА ФИНАНСИЈСКИМ ПОКАЗАТЕЉИМА ЗА 2024. ГОДИНУ.....443
22. РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА ФОНДАЦИЈЕ МЕНТАЛНЕ ХИГИЈЕНЕ „EXSPECTO“ СА ФИНАНСИЈСКИМ ПОКАЗАТЕЉИМА ЗА 2025. ГОДИНУ.....443

23. РЕШЕЊЕ О РАЗРЕШЕЊУ И ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА НАДЗОРНОГ ОДБОРА УСТАНОВЕ КУЛТУРЕ АРТ БИОСКОП „АЛЕКСАНДАР ЛИФКА“ СУБОТИЦА - ART BIOSKOP „ALEKSANDAR LIFKA“ SUBATICA - LIFKA SÁNDOR ART MOZI SZABADKA - ART KINO „ALEKSANDAR LIFKA“ SUBOTICA - KULTUREINRICHTUNG ART KINO ALEXANDER LIFKA SUBOTICA.....444
24. РЕШЕЊЕ О РАЗРЕШЕЊУ И ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА УПРАВНОГ ОДБОРА УСТАНОВЕ ЗООЛОШКИ ВРТ ПАЛИЋ - ZOOLOŠKI VRT PALIĆ - PALICSI ÁLLATKERT - ZOOLOŠKI VRT PALIĆ.....444
25. РЕШЕЊЕ О РАЗРЕШЕЊУ И ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА УПРАВНОГ ОДБОРА ФОНДАЦИЈЕ ЗА ОМЛАДИНСКУ КУЛТУРУ И СТВАРАЛАШТВО «ДАНИЛО КИШ» СУБОТИЦА - FONDACIJE ZA OMLADINSKU KULTURU I STVARALAŠTVO «DANILO KIŠ» SUBATICA - DANILO KIŠ IFJÚSÁGI KULTURÁLIS ALAPÍTVÁNY SZABADKA - FONDACIJE ZA OMLADINSKU KULTURU I STVARALAŠTVO «DANILO KIŠ» SUBOTICA.....445
26. РЕШЕЊЕ О ПОСТАВЉЕЊУ ГРАДСКОГ ПРАВОБРАНИОЦА.....445
27. РЕШЕЊЕ О ПОСТАВЉЕЊУ ЗАМЕНИКА ЛОКАЛНОГ ОМБУДСМАНА.....446
28. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСЕДНИКА, ЗАМЕНИКА ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ЗА ДОДЕЛУ ЗВАЊА И ПРИЗНАЊА.....446
29. РЕШЕЊЕ О ИЗМЕНИ РЕШЕЊА О ОБРАЗОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА КООРДИНАЦИЈУ .ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА НАД ПОСЛОВИМА ИЗ ИЗВОРНЕ НАДЛЕЖНОСТИ ГРАДА СУБОТИЦЕ.....447
30. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА ШКОЛСКОГ ОДБОРА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ «ЈОВАН МИКИЋ» СУБОТИЦА.....447
31. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА ШКОЛСКОГ ОДБОРА ГИМНАЗИЈЕ «СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ» СУБОТИЦА.....448
32. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА ШКОЛСКОГ ОДБОРА ЕКОНОМСКЕ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ «БОСА МИЛИЋЕВИЋ» СУБОТИЦА.....448
33. РЕШЕЊЕ О РАЗРЕШЕЊУ И ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА ШКОЛСКОГ ОДБОРА СРЕДЊЕ МЕДИЦИНСКЕ ШКОЛЕ СУБОТИЦА.....449
34. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА ШКОЛСКОГ ОДБОРА ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ «ИВАН САРИЋ» СУБОТИЦА.....450
35. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА ШКОЛСКОГ ОДБОРА ОСНОВНЕ И СРЕДЊЕ ШКОЛЕ «ДР СВЕТОМИР БОЈАНИН» СУБОТИЦА.....451
36. РЕШЕЊЕ О РАЗРЕШЕЊУ И ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА ШКОЛСКОГ ОДБОРА ПОЛИТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ СУБОТИЦА.....451
37. ЗАКЉУЧАК О УСВАЈАЊУ ГОДИШЊЕГ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ САВЕТА ЗА ЗДРАВЉЕ ЗА 2024. ГОДИНУ.....452
38. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА У КУЛТУРИ ИЗ ОБЛАСТИ КЊИЖЕВНОСТИ, МУЗИКЕ, ЛИКОВНЕ, ПРИМЕЊЕНЕ, ВИЗУЕЛНЕ УМЕТНОСТИ, ДИЗАЈНА И АРХИТЕКТУРЕ, УМЕТНИЧКЕ ИГРЕ, ДИГИТАЛНОГ СТВАРАЛАШТВА И МУЛТИМЕДИЈА И БИБЛИОТЕЧКО – ИНФОРМАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ.....453
39. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА У КУЛТУРИ ИЗ ОБЛАСТИ ПОЗОРИШНЕ, ФИЛМСКЕ УМЕТНОСТИ И ОСТАЛОГ АУДИО – ВИЗУЕЛНОГ СТВАРАЛАШТВА, МАНИФЕСТАЦИЈА ВЕЗАНИХ ЗА ФИЛМСКУ УМЕТНОСТ И ОСТАЛИХ АУДИО – ВИЗУЕЛНОГ СТВАРАЛАШТВА, ОСТАЛИХ ИЗВОЂЕЊА КУЛТУРНИХ ПРОГРАМА И САДРЖАЈА, ОТКРИВАЊА, ПРИКУПЉАЊА, ИСТРАЖИВАЊА, ДОКУМЕНТОВАЊА, ПРОУЧАВАЊА, ВРЕДНОВАЊА, ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, ПРЕДСТАВЉАЊА, ИНТЕРПРЕТАЦИЈЕ, КОРИШЋЕЊА И УПРАВЉАЊА КУЛТУРНИМ НАСЛЕЂЕМ, НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ И ЕДУКАТИВНЕ ДЕЛАТНОСТИ У КУЛТУРИ И МЕНАЏМЕНТА У КУЛТУРИ.....454

Службени лист Града Суботице – Издавач и штампар: Скупштина Града Суботице, Трг Слободе бр. 1. Телефон: 626-872 sg@subotica.rs **Тираж: 200 ком. Главни и одговорни уредник: Ђула Ладоцки, дипл. правник, секретар Скупштине Града Суботице.о Аконтациона преплатна цена за 2025. годину износи 2596,00 динара. Огласи по тарифи. Жиро рачун: 840-745141843-30 – Остали приходи у корист нивоа градова са позивом на број 69 236 по модулу 97.**